Χαιρετισμός στόν;

Πρόεδρο
τῆς Δυτ. Γερμανίας
195..
ὡς ὑπουργὸς προεδρεύσ[illegible]
μαγρον

[επίσκεψη Τέοντορ Χόυς (πρόεδρος Δυτ. Γερμ.)
στην Αθήνα 5/1956.]

[90]

EOT

11th June, 1956.

My dear Minister,

Many thanks for your letters of June 4th and 7th about the Air Ferry and other matters, which I have understood perfectly.

It may be that you will see my father on his way through Athens. He is due back in London on Monday.

I look forward to seeing you in the near future, and will telegraph before I come. Meanwhile, you will understand that various matters are keeping me in London for the moment.

Yours sincerely,

Francis Noel-Baker.

His Excellency Monsieur Constantine Tsatsos,
Office of the Prime Minister,
Athens,
Greece.

Nouvelles de GRÈCE

BULLETIN MENSUEL D'INFORMATIONS POLITIQUES, ECONOMIQUES ET CULTURELLES

17, rue Auguste-Vacquerie - PARIS XVIe - Tél. : KLEber 60-64 N° 134 25 JUIN 1956

Le Roi Paul apposa sa signature sur le Livre d'Or de la Flamme à l'Arc de Triomphe de Paris.

La politique de M. Eden

Le comportement de M. Eden et de son gouvernement dans l'affaire de Chypre ne soulève pas seulement les réactions indignées de la quasi totalité des commentateurs étrangers appartenant au monde libre. En Angleterre même, il est jugé dans les termes les plus sévères aussi bien par les leaders et la presse travaillistes que par une partie de l'opinion conservatrice.

« Le gouvernement a laissé passer les occasions de négocier, dit le *Manchester Guardian*. Nous avons laissé la terreur engendrer la terreur, et nous voyons une sorte de guerre civile lever sa face odieuse. Si déplorable que ce soit pour nous, la responsabilité en retombe sur le gouvernement britannique ».

La politique de M. Eden atteste en effet un aveuglement et une obstination injustifiables. Autant il a mis d'esprit de suite dans son acharnement contre les Chypriotes, autant il a varié dans les prétextes invoqués à l'appui d'une mauvaise cause. Il a d'abord présenté la question de Chypre comme une affaire purement intérieure, relevant du seul pouvoir discrétionnaire du gouvernement. Puis il a fait valoir les exigences stratégiques et la sécurité des positions de l'Angleterre dans le Proche-Orient, bien que les Chypriotes aient invariablement affirmé que, si l'autonomie leur était donnée, le statut des bases britanniques ne serait en aucun cas remis en cause. Maintenant, M. Eden argue de la nécessité de sauvegarder les intérêts pétroliers que les Anglais ont conservés dans les pays arabes. Raisonnement insoutenable, car ils ne disposent d'aucun monopole dans cette région, où ils entrent maintenant en concurrence avec les Américains et où la défense de leurs intérêts dépend exclusivement de leurs rapports avec les gouvernements des Etats qui détiennent les sources de pétrole.

Ces variations sont révélatrices d'une mauvaises conscience. M. Eden sacrifie non seulement les impératifs traditionnels de la politique anglaise, mais encore le bon renom de son pays, ainsi que la solidarité et la cause commune des nations libres auxquelles le lient ses propres engagements.

Il n'a pas hésité à déchainer la minorité turque contre la majorité grecque de l'île, dressant ainsi l'un contre l'autre deux peuples amis et alliés dont l'entente était la clé de voûte du système défensif atlantique dans la Méditerranée orientale.

Et il a recouru à des méthodes de répression qui, pour refréner des troubles dont sa politique est responsable, n'ont rien à envier à celles de Hitler.

Il a fait procéder à des dévastations systématiques, ruinant d'inoffensives populations sous prétexte de non-dénonciation de prétendus « terroristes » ; c'est la politique de « la terre brûlée », de sinistre mémoire.

Il a fait évacuer des quartiers entiers, réduisant leurs occupants à la misère et les obligeant à prendre le maquis.

En frappant les villages d'amendes collectives — qui atteignent jusqu'à quarante mille livres — il a forcé les habitants à vendre le peu de biens qu'ils possédaient, les vouant ainsi au dénuement et au désespoir.

Des enfants ont été soumis à la bastonnade ; les camps de concentration sont peuplés de présumés « suspects », qui y sont traités avec une inconcevable inhumanité.

Comme le dit aussi le *Manchester Guardian*, un peuple européen héritier de la plus pure culture hellénique et qui n'a commis d'autre crime que de revendiquer son droit à la liberté, se voit aujourd'hui mis au rang des Mau Mau et des Malais et exposé sans défense à des actes de brutalité qui sont la honte d'un monde civilisé.

Dans la lettre émouvante qu'il a adressée, de son exil des Seychelles, au député travailliste Francis Noel Baker, l'archevêque Makarios s'élève contre ces procédés barbares. « Pourquoi le sacrifice de tant d'êtres humains ? Pour le prestige ? Par orgueil ? Par entêtement , Aucun de ces sentiments ne vaut la perte d'une seule vie humaine ».

La terreur répressive s'allie, dans la politique de M. Eden, à la persécution religieuse, soulevant l'émoi et l'indignation de toutes les consciences chrétiennes. Mgr Makarios a été réduit à faire la grève de la faim pour protester contre le traitement indigne auquel il était soumis. L'archimandrite de l'église orthodoxe grecque de Londres, le P. Macheriotis, a été, à son tour, expulsé de Grande-Bretagne pour s'être solidarisé avec la cause des Chypriotes.

Son cas a été évoqué à la Chambre des Communes, où les laborieuses explications du ministre de l'Intérieur ont suscité les plus vives réactions sur les bancs travaillistes. Un député, M. Kenneth Robinson, a qualifié cette mesure d'« acte de provocation » ; un autre, M. Noel Baker, a déclaré qu'elle faisait partie d'une campagne délibérée pour intimider la population chypriote de Londres.

Le chef de l'Eglise orthodoxe pour l'Europe occidentale et centrale, dont le siège est à Londres, Mgr Athenagoras, a déclaré que la mesure qui frappait l'archimandrite ne différait pas de celles qu'appliquent les régimes totalitaires.

(*Suite page 3*)

En réponse au ministre turc des Affaires Étrangères

M. Tsatsos, ministre grec à la Présidence du Conseil a déclaré

Interrogé par les journalistes étrangers à propos des déclarations que le Ministre des Affaires Etrangères de Turquie, M. Fuad Keuprulu, a faites le 13 juin, devant l'Assemblée Nationale, M. Constantin Tsatsos, ministre à la Présidence du Conseil, a répondu :

« Les déclarations du Ministre turc des Affaires étrangères sur la question de Chypre ont causé à l'opinion et au gouvernement grec, un sentiment de stupéfaction. Alors que M. Keuprulu prétend qu'il s'efforce d'éclairer, sur un ton modéré, l'opinion publique grecque sur la question de Chypre, il jette en réalité le trouble dans les esprits en déformant les faits.

« Tandis que le Ministre turc prétend attacher du prix à l'amitié et à l'alliance gréco-turque, il élargit, par son argumentation et sa politique, le fossé creusé, en Septembre dernier par les pillages anti-grecs de Constantinople.

« L'assertion, selon laquelle des officiers en tenue civile, ont été envoyés à Chypre et que des armes sont expédiés dans l'île par la Grèce, est dénuée de tout fondement.

« Le Ministre turc des Affaires Etrangères ne peut ignorer ce que l'opinion publique internationale sait déjà : la Grèce désire obtenir, par des moyens exclusivement pacifiques et conformes au droit international, la reconnaissance au peuple cypriote du droit de décider de son sort. C'est dans ce but qu'elle lui apporte, comme de juste, son assistance morale et son appui politique.

« Il serait inconcevable que la Grèce recoure à tout autre moyen, alors qu'elle a pour elle, la voie légale pour atteindre le but qu'elle poursuit. Aussi, la Grèce, est-elle, dans le cas de Chypre toujours agi avec modération.

« Par contre, non seulement la politique de la Grande-Bretagne a été contraire aux principes de la justice internationale et de la liberté, mais il en fut de même de celle de la Turquie qui s'est interposée subitement de façon injustifiée et sans en avoir le droit. La Turquie persiste à ignorer le fait que l'opinion mondiale dans son ensemble, y compris la majorité de l'opinion britannique, suit et appuie avec sympathie la lutte du peuple cypriote pour sa libération. Elle condamne la lutte commune anglo-turque en vue de perpétuer l'esclavage des cypriotes. Rien ni personne ne pourra empêcher le triomphe du droit des Hellènes de Chypre ».

M. Tsatsos a ajouté, ensuite, qu'en contestant la valeur de l'application du principe d'autodisposition qui constitue la base des libertés démocratiques, le ministre turc des Affaires étrangères trahit sa véritable pensée. Cependant, quand le principe d'autodisposition servait les intérêts de la Turquie, comme dans le cas du sandjak d'Alexandrette par exemple, où les droits de la Turquie étaient des plus discutables, celle-ci n'hésita pas à réclamer l'application de ce principe, qui d'ailleurs lui avait été reconnu.

Quant aux chiffres que le ministre des Affaires étrangères de Turquie fournit pour falsifier la proportion de la population grecque de Chypre par rapport à la population turque, bien qu'ils ne modifient en rien le droit d'autodisposition du peuple cypriote, le ministre M. Tsatsos s'est borné à préciser que, suivant le dernier recensement officiel anglais, l'élément grec représente 82 % de l'ensemble de la population, alors que la minorité turque s'élève à peine à 17,9 %.

M. Tsatsos, en terminant, déclara : *« Si vraiment, comme il le prétend, le ministre des Affaires étrangères de Turquie attache aux relations gréco-turques une grande importance et s'il désire dégager la responsabilité de son pays dans la détérioration de nos relations, la seule et unique voie qu'il doit suivre est celle du respect des principes de la démocratie, de la liberté et de la reconnaissance du droit du peuple cypriote de décider de son sort. M. Fuad Keuprulu peut être certain que les droits de la minorité turque seront pleinement respectés, comme ils le sont en Thrace Occidentale ».*

Un prêtre cypriote arrêté comme suspect et conduit en prison.

Nos lecteurs trouveront à l'intérieur de ce N° des Nouvelles de Grèce un supplément illustré consacré au voyage à Paris des Souverains hellènes

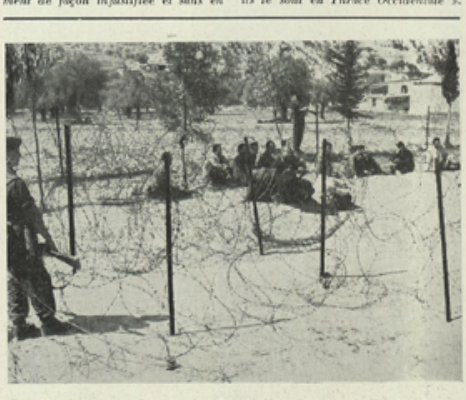

Un coin des camps de concentration à Chypre qui rappelle étrangement les procédés nazis.

Les relations gréco-bulgares

Selon une communication du Ministère grec des Affaires étrangères, le Chargé d'Affaires de Grèce à Sofia a remis, le 19 mai, au Ministère des Affaires étrangères bulgare, la réponse du Gouvernement hellénique aux dernières propositions bulgares portant sur le règlement des montants dus par la Bulgarie au titre des réparations de guerre et sur d'autres questions économiques en suspens.

Dans sa réponse, le Gouvernement hellénique déclare que, fidèle aux principes de paix, de sécurité et du respect réciproque des droits souverains entre nations, il désire donner de nouveau l'assurance de sa volonté de voir non seulement les relations gréco-bulgares redevenir normales, mais aussi se développer. De son côté, le Gouvernement de la République populaire de Bulgarie semble disposé à procéder à cette amélioration, en déclarant qu'il est prêt à suivre les étapes qui rendront possible la liquidation d'un passé qui pesa si lourdement sur les relations entre les deux pays. Après des échanges de communications, les 28 janvier et 2 février 1956, un accord semble être intervenu sur les points suivants :

1°) Conclusion d'un accord sur le versement, par la Bulgarie, d'un acompte sur les réparations, déterminant la quantité et les délais de livraison de marchandises en paiement de cet acompte ;

2° Négociations immédiates pour liquider toutes les questions économiques entre les deux pays, y compris les réparations :

3° Le Gouvernement hellénique estime que l'acompte de 2 millions de dollars proposé par le Gouvernement bulgare est disproportionné par rapport à l'importance de la dette bulgare.

En effet, sur 45 millions de dollars, valeur 1938, payables en huit annuités, conformément à la clause du Traité de Paix en vigueur, le Gouvernement bulgare offre seulement un acompte de 2 millions de dollars, valeur 1956.

Néanmoins, désireux de donner une nouvelle preuve de sa bonne volonté, le Gouvernement hellénique se déclare prêt à entamer des négociations pour conclure un accord si le montant payable à titre d'acompte était fixé au moins à 6 millions.

D'autre part, le Gouvernement hellénique n'aurait aucune objection à entamer des négociations immédiates ayant pour but de régler toutes les questions économiques pendantes, y compris celle des réparations, par un montant forfaitaire, parallèlement aux négociations destinées à fixer l'importance de l'acompte.

Le Gouvernement royal, prenant en considération les assurances données par le Gouvernement bulgare qu'un tel accord pourrait être conclu dans un court laps de temps, ne manquera pas de faire montre de l'esprit conciliant dont il est toujours animé, si le Gouvernement de la République populaire était décidé à apporter lui aussi toute bonne volonté au succès de ces négociations.

Soucieux de réaliser la normalisation complète des relations diplomatiques entre les deux pays par un échange d'ambassadeurs, le Gouvernement hellénique croit que la conclusion des accords ci-dessus permettra le développement effectif et durable de ces relations.

Visite soviétique à Athènes

Selon une communication de source autorisée l'Ambassadeur d'URSS à Athènes, M. Mihail Sergeev, a rendu visite, le 13 Juin, à M. Evangelos Averoff, ministre des Affaires Etrangères, et lui a annoncé que le Ministre des Affaires Etrangères d'U.R.S.S., M. Dimitri Chepilov, rentrant du Caire, fera escale à Beyrouth, Damas et Athènes. M. Chepilov se propose de séjourner à Athènes à titre non officiel, pendant deux jours.

M. Sergheev a exprimé le désir que M Chepilov soit reçu par le Président du Conseil, M. Constantin Caramanlis et par le Ministre des Affaires Etrangères, pour des entretiens non officiels.

Un peu plus tard, le Ministère des Affaires étrangères grec a informé l'Ambassadeur d'U.R.S.S. que le Président du Conseil et lui-même recevront M. Chepilov avec plaisir.

Beaux-Arts

Mme Amphitrite Pézéras a exposé ses œuvres, du 8 au 25 mai, à l'Académia Raymond-Duncan.

De nombreux visiteurs ont loué hautement le talent de cette artiste grecque qui excelle dans l'art porinaliste.

Jeune écolier cypriote conduit en prison sous la menace des baïonnettes.

Mouvement diplomatique

Le Conseil des Ministres a procédé à des changements dans le service diplomatique :

M. Périclès Skeferis, Ambassadeur retraité, qui est nommé Sous-Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères, a prêté serment, le 31 mai, devant le Roi.

M. Jean Zirras, directeur de la Deuxième Section Politique, est nommé Ambassadeur à La Haye, en remplacement de M. Nicolas Anissas.

M. Anastase Andonopoulos, Directeur de la Section du Nato au Ministère des Affaires Etrangères, est nommé Ministre Plénipotentiaire à Beyrouth, en remplacement de M. Georges Seferiadis, qui assume la Deuxième Section Politique (Affaires Européennes et Chypre).

M. Alexis Kyrou est nommé Envoyé Extraordinaire en Inde et autres pays asiatiques.

M. Nicolas Hadjivassiliou assume une mission extraordinaire auprès des pays d'Amérique Centrale.

M. Condoumas, jusqu'ici Ambassadeur à Moscou, est nommé Ambassadeur au Caire.

Le titulaire de l'Ambassade de Moscou sera nommé prochainement.

M. André Pappas, Consul Général à Nicosie, est remplacé par M. Angbelos Vlachos, actuellement Consul Général à Jérusalem.

Le récital de Mme Raphaël au profit de l'enfant grec

Comme tous les ans, Mme Yolande de Raphaël a offert au mois de mai, son récital printanier au profit de l'Enfant grec, salle Gaveau.

Son programme était préparé avec soin et d'un éclectisme parfait. Haendel voisinait avec Scarlatti, Tchaikowski côtoyait Gabriel Fauré, Grados succédait à Paderewski. Quant à Pétridès, il représentait l'élément hellénique.

Grâce à sa culture artistique raffinée, Mme Yolande Raphaël a su interpréter toutes les œuvres dans le style voulu sans effort apparent, ce qui prouve l'étendue de son talent et en même temps sa générosité philanthropique.

Programme du festival d'Athènes

6 Août - 30 Septembre 1956

Comme on le sait, le Gouvernement hellénique organise tous les ans, un grand festival de tragédies anciennes, de concerts symphoniques et d'opéras. Cette année encore, les représentations et les concerts seront donnés au Théâtre antique d'Hérode Atticus, à Athènes.

Des artistes réputés, étrangers et grecs, des grands centres musicaux d'Europe, ont accepté d'apporter leur concours à ce Festival.

Août :

6 : « Requiem », de Mozart.
7 : Concert symphonique, par l'Orchestre National de Hambourg.
8 : Concert symphonique, par l'Orchestre National de Hambourg.
10 : « Requiem » de Mozart.
13 : Concert symphonique, par l'Orchestre National d'Athènes.
15 au 19 : « Médée » (Euripide), par le Théâtre National d'Athènes.
20 au 22 : « Œdipe Roi » (Sophocle), par le Théâtre National d'Athènes.
23 au 26 : « Antigone » (Sophocle), par le Théâtre National d'Athènes.
27 : Concert symphonique, par l'Orchestre National d'Athènes.
29 et 30 : « Le Destin de Mycènes », Ballet.

Septembre :

1er : « Médée » (Euripide), par le Théâtre National d'Athènes.
2 : « Le Destin de Mycènes », Ballet.
3 : Concert Symphonique, par l'Orchestre National d'Athènes.
4 : « Médée » (Euripide), par le Théâtre National d'Athènes.
6 et 7 : « Antigone » (Sophocle), par le Théâtre National d'Athènes.
8 et 9 : « Œdipe Roi » (Sophocle), par le Théâtre national d'Athènes.
10 et 11 : « Médée » (Euripide), par le Théâtre National d'Athènes.
12 et 13 : Concert (Musique de Chambre), par l'Orchestre Hollandais.
14 : « Orphée » (Gluck), par la Scène Lyrique Nationale.
15 : Concert (Musique de Chambre) par l'Orchestre Hollandais.
17 et 18 : « Orphée » (Gluck), par la Scène Lyrique Nationale.
19 au 23 : « Electre » (R. Strauss), par l'Opéra National de Munich.
25 et 26 : « Antigone » (Sophocle), par le Théâtre National d'Athènes.
27 : « Œdipe Roi » (Sophocle), par le Théâtre National d'Athènes.
28 et 29 : « L'Assemblée des Femmes » (Aristophane), par le Théâtre National d'Athènes.
30 : « Médée » (Euripide), par le Théâtre National d'Athènes.

Le pavillon de la Grèce à la foire de Paris

Nous extrayons du « Quotidien de la Foire de Paris » l'article qui suit (18-5-1956) :

M. Kydomiatis, architecte délégué du Ministère du Commerce de Grèce, a voulu, en décorant le pavillon de son pays, transporter au milieu du Parc des Expositions une image typique d'une province qu'il aime bien, puisqu'elle est la sienne. Il a su construire en quelques jours une maison patricienne de la région de la Mer Egée avec son atrium, son péristyle — orné des photographies de leurs majestés — et ses chambres entourant un patio intérieur. Chacune de ces pièces est dédiée aux grandes industries grecques d'exportation, mais l'ensemble est placé sous la haute protection des divinités de l'Olympe... on n'en voit aucune, mais elles sont toutes présentes à travers les photographies de la blanche Acropole et des autres temples de moindre importance.

Elles sont présentes aussi dans ces tabacs blonds, dans ces vins d'or ou de pourpre dont elles ont favorisé leur patrie humaine en lui offrant d'éternelles sources de richesses...

LE TABAC BLOND DE GRECE

Réputé depuis des centenaires, le tabac grec est connu dans le monde entier comme le meilleur des tabacs d'Orient. Il est aussi le moins nocif, puisque sa teneur en nicotine est extrêmement faible. On le cultive principalement en Thrace, dont le chef-lieu, Cavalla, est un peu comme la Mecque des fumeurs ! Mais les tabacs de Cavalla ne nous font pas oublier ceux, inégalables, de Anthi de Serrès ou de Drama. Les Français — grands amateurs de tabacs bruns — ne se doutent probablement pas que nous importons beaucoup de tabac grec qui entre essentiellement dans la composition de nos cigarettes de luxe, notamment des Week-End, les Balto et les Egée. La Grèce nous en a expédié 5.292 tonnes en 1954 et 6.048 tonnes en 1955 (représentant la coquette somme de 2.377 millions de francs !)

Deuxième produit d'exportation, le coton grec est également une faveur jupitérienne, puisque la Grèce est le seul pays d'Europe produisant du coton en quantité suffisante pour pourvoir à ses besoins et disposant cependant d'un excédent pour l'exportation. Le bienheureux climat et la nature du sol font que le rendement moyen à l'hectare est parmi les plus élevés du monde, puisqu'il dépasse celui des Etats-Unis. La production grecque s'élevait en 1954 à 41.700 tonnes et il est certain que, d'ici deux années, elle atteindra 70.000 tonnes, sur lesquelles 40.000 au moins pourront être réservées à l'exportation.

La France, l'Allemagne, l'Italie, l'Espagne, les Pays-Bas et la Yougoslavie sont parmi les meilleurs clients de la Grèce.

MARBRES ET MINERAIS

N'oublions pas les richesses du sous-sol et notamment de ces marbres blancs, gris, rouges, verts ou noirs qui ont permis aux statuaires et aux architectes de l'Hellade de définir pour l'éternité les canons de la beauté. Il y a plus de 3.000 ans que la pioche du mineur retentissait en Grèce : en Eubée, en Macédoine, en Attique, en Thrace, dans le Péloponèse et dans les îles, on trouvait déjà de l'argent, mais depuis 1930, des prospections systématiques ont été faites et les gisements actuellement exploités contiennent de la bauxite, du chrome, du magnésium, de l'antimoine, du zinc, du manganèse, des pyrites, des minerais de fer, du soufre et du kaolin. Depuis quelques années, la culture du riz a fait en Grèce de très grands progrès. Alors qu'avant la guerre elle était très limitée, elle s'étend de nos jours dans le pays tout entier et la Grèce, pour le riz comme pour le coton, est capable de couvrir ses besoins et d'exporter.

Admirons, au centre de l'Atrium, ces tapis de hauts lainages tissés par les artisans grecs qui nous offrent encore une démonstration de la diversité de leur talent dans ces broderies, répliques fidèles de celles tournées dans les mêmes régions bien avant l'ère chrétienne !

VINS DE SAMOS ET D'AUTRES LIEUX...

Terminons notre visite par le Stand de l'Alimentation, où la Grèce évoque son industrie des conserves, ses cultures d'olives, sa production de raisins secs... Mais que dire de ces vins, doux comme le miel, rouges comme les lèvres d'une prêtresse antique, enivrants comme le soleil qui éblouit les sommets du Parnasse... Ce sont les descendants, en bouteille, de ceux qui, jadis, enivrèrent Bacchus ou firent courir les héros sur les chemins de l'immortalité. Ils sont d'une qualité exceptionnelle, et les muscats de Samos et de Patras, le Mavrodaphni d'Achaïe, les vins rouges de Leucade, de Némée, de l'Attique ou de Santorin sont peut-être les plus riches du monde, puisqu'ils sont sortis d'un raisin sacré. Une exceptionnelle teneur en sucre est un symbole de la douceur d'un climat et un rappel de ces hydromels ou de ces ambroisies que buvaient dieux et déesses aux grands jours de ribotte !

Le programme d'investissement

Le Président du Conseil, M. Caramanlis, a annoncé le 5 Juin, qu'il serait le programme des investissements jusqu'au 31 décembre 1956. Ce programme couvre une période de 18 mois à partir de Juillet 1955 jusqu'à Décembre 1956 et prévoit l'exécution de travaux publics d'une valeur de 9 millions de dollars. Ces travaux comprennent ceux en cours d'exécution, dont l'achèvement aura lieu fin décembre, de grands investissements privés à long terme, ainsi que de nouveaux travaux : irrigation, autres travaux destinés à prévenir les inondations, travaux d'industrie agraire, de communication routière, ponts et ports, ainsi que construction de routes et d'hôtels touristiques. D'autre part on poursuivra les travaux de construction d'une seconde usine hydroélectrique, de lignes de transport de l'énergie électrique et d'une distillerie de pétrole. Dans le domaine des investissements privés, on prévoit l'exécution de travaux à long terme, d'une valeur de 80 millions de dollars, comprenant la fondation d'un grand chantier naval en Grèce, l'exploitation de mines d'amiante, et de communications aériennes, la construction d'une industrie d'allumettes et d'un grand hôtel touristique à Athènes.

En dehors de ces travaux, le programme passe à l'exécution de travaux mineurs d'investissements en vue d'appuyer la population rurale et spécialement celle des régions montagneuses. Ces travaux sont exécutés par le Génie militaire.

Les autorités britanniques détruisent avec des bull-dozers les forêts de Chypre pour le plus grand préjudice de l'économie de l'Ile et dans l'espoir de combattre les maquis.

LES SOUVERAINS GRECS A PARIS

LA FRANCE et LA GRÈCE

par S. P. Cosmetatos

Les liens historiques et les affinités spirituelles qui unissent la Grèce et la France sont trop connus pour avoir besoin d'être évoqués longuement. Tout le monde sait ce que la Grèce représente dans le cœur et l'intelligence d'un Français cultivé. « Nous vivons littéralement, disait Paul Valery, des enseignements, des expériences, des talents de cet immense petit peuple. »

Berceau de la civilisation occidentale, l'hellénisme a tenu, en France, une place éminente dans la philosophie, la littérature et les arts. La Renaissance y a trouvé une source inépuisable d'inspiration. Le romantisme — avec Châteaubriand, Lamartine, Vigny, Victor Hugo — y vit un thème d'exaltation.

Mais le rappel de ces affinités ne suffit pas à résumer l'histoire des relations entre les deux peuples. Elles ont aussi de solides bases politiques. Dans la Révolution française, les Grecs ont vu l'aube de leur propre régénération. Le soulèvement de 1821 devait, en effet, suivi de la bataille de Navarin leur restituer dans le monde une place qu'ils avaient perdue depuis quatre siècles.

Cette renaissance fut célébrée ,en France, comme une victoire nationale. Les principes de liberté et de démocratie qu'elle avait fait triompher étaient ceux que les Français avaient proclamés trente-huit ans auparavant.

Et ce fut aussi le point de départ d'une fraternité entre les deux peuples qui ne devait jamais se démentir. Le philhellénisme devenait une grande tradition française; quant au peuple grec, sa reconnaissance envers la France pour le soutien moral et matériel qu'il avait rencontré auprès d'elle fut une empreinte de sa vie spirituelle et une constante de sa politique.

La visite des souverains grecs, à Paris, est une nouvelle manifestation de cette solidarité affective. Le fondateur de la dynastie, Georges Ier, montra, au cours de son long règne (1863-1913), un inébranlable attachement à la France. Il y jouissait d'une grande popularité, grâce à ses séjours à Aix-les-Bains, qu'il fréquenta pendant plus de trente ans et qui lui doit pour une large part sa réputation mondiale. Le jour de son arrivée était une véritable fête pour le pays et on garde encore le souvenir d'anecdotes qui attestent l'affection que lui portait la population.

Georges II, mort en 1947, frère aîné de Sa Majesté le Roi Paul, a été élevé dans les traditions libérales léguées par la vieille civilisation de son pays. Il fut l'artisan de la réconciliation nationale après une période de crises et de luttes partisanes.

Son héroïsme et sa patriotique fierté se manifestèrent avec un mémorable éclat lorsque, le 28 Octobre 1940, à trois heures du matin ,le Gouvernement fasciste mit la Grèce en demeure de tenir à la disposition de ses troupes le territoire hellénique. Le Roi opposa un refus catégorique à cette sommation, relevant ainsi le défi lancé par un pays de 45 millions d'habitants à un petit peuple qui n'en comptait que 6 millions et demi.

L'armée fasciste envahit la Grèce, mais une contre-offensive victorieuse de l'armée grecque rejeta l'agresseur vers la mer et occupa ses bases de départ en territoire albanais.

Hitler, pour venir en aide à Mussolini, chercha à imposer sa médiation à Athènes. Le Souverain et le Gouvernement repoussèrent énergiquement ses avances. Sur quoi, le IIIe Reich signifia, le 6 Avril 1941, à la Grèce que les troupes de la Wehrmacht pénètreraient le même jour sur son territoire. Le Roi Georges répliqua que son peuple opposerait la force à la force : ce fut le signal d'une lutte épique, mais inégale, qui dressa un peuple en armes contre ses agresseurs, jusqu'à la victoire finale, associant dans les pires épreuves l'amour de la patrie au culte de la liberté.

Dans cette héroïque résistance, le roi Georges eut à ses côtés, le diadoque, son frère, aujourd'hui le roi Paul Ier, qui n'avait presque jamais quitté le front durant toute cette campagne.

Et lorsque la Grèce, épuisée par la lutte inégale, succomba devant le nombre, les deux frères, se refusant à toute capitulation, se réfugièrent, avec le gouvernement, à Londres; tantôt de cette ville, tantôt d'Egypte, ils poursuivirent le combat aux côtés des nations alliées. Accompagné de la reine Frédérica, le prince héritier partagea avec le souverain toutes les souffrances, toutes les angoisses des heures cruciales de la guerre. On le vit plus d'une fois aux côtés des contingents grecs sur les champs de bataille de Lybie.

Tout jeune encore ,le prince Paul entra dans la marine. Comme jeune lieutenant de vaisseau, il prit une part active à la campagne d'Asie Mineure, en 1922. Il est demeuré un spécialiste des questions navales; c'est, en outre, un grand sportif, fervent de l'aviation et de l'automobilisme. Comme prince héritier, il fut le grand promoteur du scoutisme, en Grèce.

D'allure et d'esprit démocratiques, il se plaît à se mêler à la foule et à prendre des contacts directs avec le peuple. Sa popularité est partagée par la reine Frédérica, qui préside et anime de nombreuses œuvres sociales ou charitables et qui eut pendant la guerre une activité remarquable en faveur des blessés et des familles des victimes de la guerre. Elle jouit de la confiance et de l'affectueuse gratitude de tous les milieux. Les deux souverains vivent près du peuple; ils en connaissent les aspirations et s'enquièrent de ses besoins.

Ils ont trois enfants : un fils, le diadoque Constantin, né en 1940, et deux filles, Sophie et Irène.

Les Souverains sont accueillis à la gare du Bois de Boulogne.
Au premier plan : S.M. le Roi, à sa gauche, M. René Coty, à sa droite : M. Bourgès-Maunoury, ministre de la Défense nationale.

Le Roi Paul, la Reine Frederique et M. René Coty, dans les Salons de l'Elysée.

La Princesse Sophie entourée de Mlles Egloff, petites-filles de M. René Coty.

Le séjour à Paris d

A l'Elysée, M. René COTY prononçant son discours

Sur la Seine, à bord du "Borde Frétigny" on reconnait de droite à gauche, M. René Coty, la Reine Frédérique, le Roi Paul et la Princesse Sophie

A l'Opéra dans la loge présidentielle

L'arrivée

Le Roi et la Reine des Hellènes et leur fille ainée, la princesse Sophie, arrivèrent, à Toulon, à bord du croiseur grec « Helli », le 4 Juin, où ils furent accueillis par M. Paul Anxionnaz, Secrétaire d'Etat aux Forces Armées, représentant le Gouvernement français ; le Général Ganeval, représentant le Président de la République ; S.E.M. Raphaël, Ambassadeur de Grèce, et par M. de la Chauvinière, Directeur du Protocole.

Le train spécial qui amena, à Paris, les Souverains grecs, arriva le lendemain matin, 5 Juin, à la gare du Bois de Boulogne où le Roi et la Reine des Hellènes furent accueillis par le Président de la République, les Présidents des Assemblées, le Président du Conseil, les membres du Gouvernement et de nombreuses hautes personnalités.

Les Souverains étaient accompagnés dans leur voyage par M. Evangbelos Avéroff, Ministre des Affaires Etrangères, ainsi que par les hauts fonctionnaires de la Cour.

Le cortège officiel gagna ensuite l'Elysée.

Avant le déjeûner intime, à l'Elysée, le Roi des Hellènes se rendit à l'Arc de Triomphe pour déposer une couronne sur la Tombe du Soldat Inconnu, couronne faite de lauriers cueillis dans la plaine de Marathon.

M. René Coty, avant le déjeûner offert à l'Elysée, a remis le Grand Cordon de la Légion d'Honneur à S.M. la Reine Frederika.

Le dîner à l'Elysée

Le soir, eut lieu, à l'Elysée, un grand dîner de gala au cours duquel, prenant la parole, le Président de la République, M. René Coty a célébré, en ces termes, l'étroite et profonde amitié des deux peuples.

Le discours de M. René Coty

SIRE,

C'est pour moi un privilège précieux que de souhaiter aujourd'hui la bienvenue en France à Votre Majesté et à Sa Majesté la Reine.

Au cours des siècles, la France toujours a été fière d'être fille de la Grèce antique qui initia l'Occident méditerranéen à l'exercice même de la pensée, à tout ce qui fait encore le prix suprême de notre civilisation et de notre idéal. Nos plus grands esprits dans les Arts comme dans les Lettres n'ont été grands que pour avoir voulu, à l'exemple des Grecs, être d'abord des hommes et avoir préféré au narcissisme national la méditation de l'universel.

Nulle vicissitude de l'Histoire n'a pu interrompre ces échanges spirituels. La splendeur de l'époque byzantine a exercé une profonde influence sur l'éveil de notre Moyen-Age. Et, dix-huit siècles après que les Phocéens eurent créé notre Marseille, ce sont des barons francs éblouis qui fondèrent votre Mistra.

La Renaissance et le Grand Siècle allaient ensuite faire du « miracle » grec la source la plus pure et la plus féconde d'une œuvre prestigieuse. Et quand, au siècle dernier, l'insurrection dressa votre peuple tout entier contre l'oppression, les héros de l'indépendance hellénique rejoignirent les hommes illustres de votre antiquité dans le cœur des Français et dans le Panthéon des gloires mondiales. L'enthousiasme et la ferveur de nos poètes soutinrent l'élan de nos soldats et de nos marins, et les anthologies scolaires de la France contemporaine témoignent que cette ferveur filiale demeure toujours aussi vibrante.

Les premières années de ce siècle ont forgé avec plus de vigueur encore cette amitié. Au cours des deux conflits mondiaux, nos combattants ont lutté côte à côte pour le triomphe final de notre commun idéal. Et lorsque, à l'automne de 1940, la Grèce, menacée par une odieuse agression, a préféré avec le fils d'Achille risquer « d'échouer pour avoir agi loyalement, plutôt que de triompher par une vilenie », le monde libre tout entier a salué avec admiration les victoires de vos armes en Epire et dans les montagnes du Pinde.

L'héroïsme de vos troupes nous rappelait le beau vers que Hugo met dans la bouche de Thémistocle :

« Consentir à mourir, c'est consentir à vaincre ».

Ayant consenti à mourir, les Grecs devaient, avec tous les alliés, connaître la victoire. Et quand, bientôt après une si effroyable épreuve, votre pays devait faire face à un nouveau péril qui menaçait sa liberté et son unité, le peuple hellénique, regroupé autour de son Roi, derrière un valeureux chef militaire, devait réussir encore à surmonter cette crise redoutable en donnant, comme tout au long de son histoire, l'exemple de son indomptable courage.

Comme au cours des âges, nos deux Nations demeurent aujourd'hui étroitement unies. Fidèles à une affinité deux fois millénaire, vous faites chez vous une large place à la France et vous la conviez à collaborer, par sa langue et les mouvements de sa pensée, au développement intellectuel et technique de la Grèce moderne. Non seulement vous avez toujours favorisé nos écoles et nos instituts, mais la récente création à l'Université Royale d'Athènes d'une section française vient encore confirmer que nos deux pays sont frères selon l'esprit.

Dans le domaine économique comme dans le domaine politique, la Grèce et la France cheminent également la main dans la main. Notre amitié ne se traduit pas seulement par la participation active de nos deux pays aux travaux de l'Organisation Européenne de Coopération Economique et à ceux du Conseil de l'Europe ; elle s'exprime aussi dans la grande alliance dont nous sommes résolus à renforcer inlassablement la solidarité.

Dans le Pacte Atlantique, votre Nation tout comme la nôtre, Votre Majesté l'a rappelé récemment, trouvent actuellement la base de sa sécurité et de son espérance. S'il arrive que des différends s'élèvent entre les Occidentaux, comment ceux-ci pourraient-ils oublier la nécessité vitale de leur cohésion ?

Cette coopération entre les alliés, qui donc n'admet désormais qu'elle peut et doit, ainsi que le prévoit le pacte lui-même, ne pas se limiter au seul domaine militaire ? C'est dans cet esprit que la France, avec, j'en suis assuré, l'aveu de votre Gouvernement, a proposé lors du dernier Conseil à ses Alliés atlantiques un plan qui devrait permettre à tous les Occidentaux d'apporter en commun leur aide aux pays qui n'ont pu encore développer à plein leur économie nationale.

SIRE,

Les Croisés français du Lac Coppaïs, comme les soldats du Général Maison et ceux de l'Armée d'Orient qui dorment dans les cimetières de Salonique et de Corfou, sont les témoins de l'amitié qui attache la France à la Grèce.

Toute la civilisation de mon pays, le trésor de ses arts et de ses lettres, comme l'essor de sa pensée philosophique et scientifique, sont les preuves de notre fidélité à l'héritage incomparable que la Grèce a légué à toute notre civilisation moderne. C'est l'âme même de la France qui est liée à l'âme de la Grèce.

Je suis donc assuré d'exprimer les sentiments de tous les Français en levant mon verre en l'honneur de Votre Majesté et de Sa Majesté la Reine, à la prospérité et au bonheur de la noble Nation des Hellènes, à l'étroite et profonde amitié de nos deux peuples.

es souverains grecs

La réponse de S.M. le Roi Paul

A son tour, S. M. le Roi a prononcé le discours suivant :

Monsieur le Président,

L'accueil dont la Reine et Moi avons été l'objet dès l'instant où Nous avons pris pied sur le sol hospitalier de France Nous laissait déjà pressentir les termes aimables dans lesquels vous vous êtes exprimé pour Nous souhaiter la bienvenue.

Les chaleureux témoignages qui Nous ont été prodigués de toute part Nous ont réjoui le cœur et feront de cette visite l'un des souvenirs les plus chers de Notre vie.

Les liens qui unissent nos deux peuples sont, en vérité, bien profonds et puissants. Vous en avez marqué la qualité en un langage tellement lapidaire qu'il Me serait difficile d'ajouter quoi que ce soit à l'image que vous en avez donnée. Puis-je vous affirmer seulement que le peuple grec tout entier a de la valeur de ces liens un sentiment tout aussi vif.

Vous avez bien voulu rappeler, Monsieur le Président, ce dont la culture française est redevable à la pensée grecque. Nous avons pleine conscience de cette communauté spirituelle. Qu'il Me soit toutefois permis de compléter cet heureux rappel en évoquant à mon tour tout ce que la Grèce d'aujourd'hui doit elle-même à la France, et combien grande est sa part dans la dette immense de l'humanité tout entière envers votre pays.

Vous avez rendu hommage tout à l'heure à l'esprit de sacrifice et à l'héroïsme qui animèrent la nation grecque dans ses luttes pour l'indépendance.

Je me demande cependant si ces luttes auraient porté tous leurs fruits, si elles n'avaient été précédées de la Révolution Française, à laquelle revient le privilège d'avoir ouvert au monde l'ère du respect des droits de l'homme et de la liberté des peuples. Et c'est encore sous l'inspiration des idées généreuses de 1789 que de nombreux Français, soulevés d'enthousiasme, ont mis leur plume ou leur épée au service de la cause des Grecs insurgés.

Aussi, son indépendance une fois conquise, la Grèce se tourna-t-elle encore vers la France pour y puiser des forces nouvelles. Depuis, des contacts de plus en plus nombreux ont affirmé l'amitié des deux peuples, et ce n'est vraiment pas par le jeu de circonstances fortuites que la Grèce, au cours des deux grands conflits mondiaux, s'est trouvée aux côtés de la France.

De la dernière guerre, nos deux pays sont sortis victorieux, mais gravement atteints dans leur structure économique. La rapidité avec laquelle la France a pansé ses blessures et a su créer de nouvelles sources de progrès témoigne de la vitalité de son peuple laborieux. La Grèce a eu le malheur de connaître, après la guerre, de nouvelles épreuves qui ajoutèrent d'autres ruines à celles amoncelées déjà par la guerre. Et ce n'est qu'en 1949 qu'elle a pu se consacrer à l'œuvre de reconstruction, travail qui a exigé et qui requiert encore toutes les forces de la nation.

Mais alors que Mon pays était attelé à cette lourde tâche, un grave problème international se ranimait sur une île habitée pendant trente siècles principalement par des Hellènes, sur une île qui, depuis trois quarts de siècle, est occupée par une nation amie et alliée de vieille date. En effet, comme plusieurs fois durant ces dernières décennies, nos frères Chypriotes, frères de race, de langue, de religion, de sentiment, revendiquaient de nouveau le droit de disposer d'eux-mêmes. Je ne veux pas rappeler comment ce différend s'envenima de jour en jour. Je désire, au contraire, dire que malgré la gravité de la situation, malgré la peine que j'en ressens, et la vive douleur que me cause le sang qui coule, je ne puis m'empêcher d'être optimiste.

Le degré de civilisation de nos frères Chypriotes, l'attitude de l'opinon publique internationale, les liens qui ont toujours uni mon peuple au peuple britannique, la sympathie que nous rencontrons auprès des Gouvernements civilisés, et surtout la décision inébranlable de mon peuple de soutenir contre toute adversité et par tous les moyens légaux ses frères de Chypre, me font croire qu'une juste solution ne saurait tarder à venir.

Pensant à ma nation dans son ensemble, pensant à nos amis d'hier et de demain et à la paix en Méditerranée Orientale, je le souhaite du plus profond de mon cœur.

Mais au-delà des questions qui l'affectent particulièrement, la Grèce ne se préoccupe pas moins des problèmes d'intérêt général. L'essence de ces problèmes se ramène à la nécessité qui se fait jour et au devoir qui incombe, aussi bien à l'Europe qu'au reste du monde, de s'employer au redressement moral de l'humanité, si dangereusement en retard par rapport aux progrès réalisés dans le domaine des sciences et des arts appliqués. Je suis heureux d'en parler ici ce soir, sachant que le peuple français a pleine conscience de cette mission.

Le monde, avec ferveur, aspire aujourd'hui à un idéal d'unité, fondée sur les principes de justice et de liberté. Ses dirigeants désirent bien, peut-être, le conduire vers cet idéal. Mais ils hésitent ou ne parviennent à le faire qu'à un rythme décourageant. Le monde s'inquiète de ces lenteurs. Dans cette atmosphère anxieuse, je suis fier de constater que la France et la Grèce sont au nombre des nations qui se sont activement appliquées à la réalisation de ce noble but.

Depuis près d'un quart de siècle, la politique étrangère de la Grèce est guidée par cet idéal d'Unité.

Oubliant ses rancunes et des inimitiés séculaires, elle en avait offert la preuve avant la dernière guerre, elle en a offert d'autres depuis, en se créant de nouvelles amitiés. De droite et de gauche, là où le sang avait coulé à flot et où la haine avait profondément envenimé le sol, Mon pays bâtissait des temples d'amitié.

D'ailleurs tous les peuples de la terre semblent désirer cette Unité. Ils ne l'ont pas encore conquise, en raison des vicissitudes du passé qui en faisaient une utopie. Aujourd'hui, elle n'en est plus une. Elle se dresse, au contraire, comme une impérieuse nécessité. Que l'optimisme nous soit donc permis.

De nos jours, Monsieur le Président, les peuples, certes, sont moins unis qu'ils ne le désirent, mais bien plus, sans doute, qu'ils ne le soupçonnent. Toute l'histoire des peuples témoigne de leur marche vers l'Unité, marche hésitante, marquée de points d'arrêt et de légers reculs, sur un chemin semé d'obstacles ; marche en avant, quand même, lente, mais certaine.

Entre temps, les forces de la réaction, comme si elles pressentaient leur anéantissement prochain, se raidissent dans l'acharnement d'un dernier effort.

Mais leur puissance néfaste se heurte à des institutions telles que le Plan Marshal, l'Organisation pour les Pays sous-developpés, l'O.N.U., l'O.T.A.N. et d'autres instruments de coopération internationale. Ces institutions naquirent récemment au milieu des maux de l'humanité et s'acheminent vers un difficile mais bel épanouissement. J'espère et je souhaite que ces Organismes Internationaux se développent en des aréopages d'Unité mon-

(Suite page 4)

Le Roi Paul répondant à M. René Coty

A l'Hôtel de Ville, pendant le discours du Président du Conseil Municipal

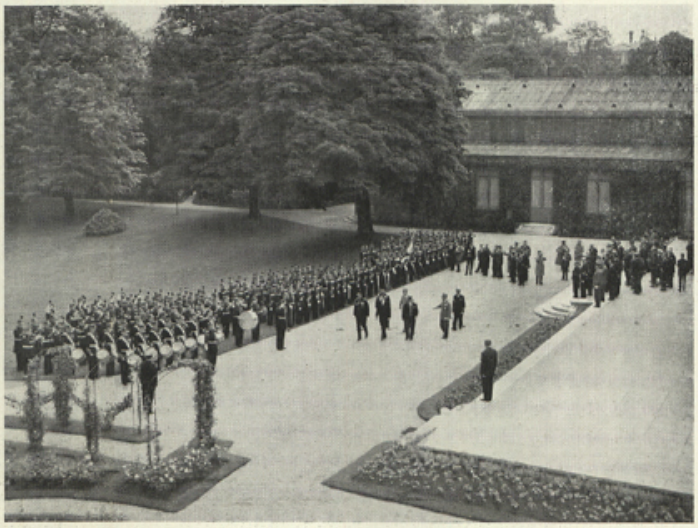

Le jour du départ le Roi Paul passe en revue la garde d'honneur de l'Elysée

Le discours du Roi (suite)

diale, qui appliqueront les principes de la Grèce antique et de la France des temps modernes.

Du fond du cœur, je souhaite, Monsieur le Président, que tous les problèmes qui préoccupent aujourd'hui l'Humanité puissent trouver au plus tôt leur heureuse solution. Je souhaite ardemment que l'esprit d'Unité triomphe sur la terre, que la paix universelle, la justice et la liberté dominent la vie des peuples.

C'est à ces principes que le noble peuple de France a dédié de tout temps les lumières de sa pensée. L'esprit français, dont la place dans plusieurs périodes de l'Histoire Mondiale n'a pas été surpassée, est toujours un point de repère pour les hommes de bonne volonté.

Et je me plais à rappeler ici la phrase fameuse : « La France, hier soldat de Dieu, aujourd'hui soldat de l'Humanité, sera toujours le soldat de l'Idéal ».

C'est dans cet esprit que l'homme avancera vers l'avenir.

Dieu, en sa toute puissance, a doté sa créature d'une force divine. Puisse l'homme mettre cette force au service des principes qui le rendront digne de son Créateur.

Je lève mon verre en votre honneur, Monsieur le Président, à la grandeur et à la prospérité de la France, à l'amitié fraternelle qui, si heureusement, unit nos deux peuples.

Mercredi 6 Juin à l'Hôtel de Ville de Paris

Le mercredi 6 Juin, Leurs Majestés, M. le Président de la République et leur suite prirent passage à

La Reine Frédérique tenant dans ses bras une arri ère-petite-fille de M. le Président Coty.

bord du « Borde-Frétigny », pour remonter la Seine jusqu'à l'Hôtel-de-Ville, où une grande réception leur fut offerte.

M. Jacques Féron, Président du Conseil Municipal, exprima les sentiments de chaleureuse bienvenue de la Ville de Paris au Roi et à la Reine des Hellènes, et rappela les liens d'étroite amitié qui lient depuis toujours les deux nations.

Dans sa réponse, le Roi a déclaré :

Allocution du Roi

Monsieur le Président,

La Reine et Moi sommes profondément sensibles au magnifique et chaleureux accueil qu'au nom de la Ville de Paris vous venez de Nous réserver en ce somptueux Palais, digne emblème de votre prestigieuse Cité. A Notre plaisir d'être vos hôtes s'ajoute l'émotion que Nous ont causé les témoignages de sympathie que la population parisienne Nous a prodigués sur Notre passage.

Paris, que la Reine et Moi connaissons déjà si bien, nous frappe chaque fois davantage par l'admirable tracé de ses artères, par la beauté de ses édifices et de ses monuments, par ces apports de plusieurs siècles si différents dans leurs conceptions architecturales et qui pourtant se fondent ici en un ensemble d'une harmonie sans égale et dont se dégage ce charme délicat qu'ont illustré vos artistes et chanté vos poètes.

Chaque rue évoque un fait éclatant ou un grand nom. Mais vous n'aurez jamais assez de toutes vos avenues, de tous vos squares, pour honorer le nombre impressionnant des grands Français et des faits historiques qui ont fait la gloire de votre noble pays.

Tout en étant vos hôtes, c'est en pieux pèlerins que Nous apportons aujourd'hui encore à la Ville de Paris, l'hommage de notre admiration.

Nous vous remercions, Monsieur le Président, de votre bel accueil et faisons des vœux pour le bonheur et la prospérité du peuple de Paris.

Le dîner au quai d'Orsay et les discours

Après un déjeûner à l'Hôtel de Lauzun, offert par le Conseil Municipal, les Souverains grecs visitèrent le Centre nucléaire de Saclay. Dans la soirée, ils assistèrent, au Quai-d'Orsay, à un dîner offert par le Ministre des Affaires Etrangères, M. Christian Pineau .

A l'issue du dîner, le Ministre des Affaires Etrangères après avoir rappelé les idéaux et les combats communs des deux peuples français et grec, a conclu :

« Il nous faut, à travers l'Alliance Atlantique à laquelle nos deux pays appartiennent, trouver non seulement la garantie de notre sécurité, mais aussi la possibilité

Le voyage des Souverains

(Suite de la troisième page)

du patrimoine spirituel qu'à travers les siècles ce pays a légué à l'humanité.

Français et Grecs ont ainsi puisé en commun aux sources les plus pures de la pensée. Et de cette communion est née entre les deux peuples une affinité de sentiments qui les a placés aux côtés l'un de l'autre, toutes les fois que leur idéal de liberté était en péril.

Ces luttes et ces épreuves communes ont resserré davantage leur amitié qui s'épanouit aujourd'hui dans la collaboration pour notre sécurité sur un plan plus vaste. Nous sommes convaincus qu'une solidarité plus étroite entre alliés, qu'un désir commun d'approcher les problèmes particuliers à chacun d'eux dans un esprit de plus large compréhension et de respect de la dignité humaine et nationale nous permettront de réaliser avec certitude le but de Paix que nous nous sommes assignés.

Je lève mon verre en l'honneur du Président de la République, du Président du Conseil, de Votre Excellence, Monsieur le Président, et bois au bonheur et à la prospérité de votre beau et glorieux pays et du peuple français.

A Versailles le 7 Juin

Le jeudi 7 Juin, les Souverains grecs ont visité le bassin des Carènes. Leurs Majestés ont été accueillies par M. Anxionnaz, Secrétaire d'Etat à la Marine, et par l'Amiral Nomy.

Aussitôt après, le cortège s'est remis en route pour Versailles. Le Roi et la Reine furent accueillis par le Secrétaire d'Etat aux Beaux-Arts, M. Bordeneuve, et par diverses autres personnalités. Après la visite du Château, un déjeûner leur a été offert par M. Albert Sarraut, Président de l'Union Française.

Le soir, à l'Ambassade de Grèce, un dîner officiel a été donné par Leurs Majestés le Roi et la Reine ; en l'honneur de M. le Président de la République, M. Guy Mollet, Président du Conseil, retenu par des obligations parlementaires, était représenté par M. Mitterrand, Garde des Sceaux. Parmi les invités, on relevait également la présence de M. Monnerville, Président du Conseil de la République ; de M. André Le Troquer, Président de l'Assemblée Nationale ; de M. Bourgès-Maunoury, Ministre de la Défense Nationale ; de M. Christian Pineau, Ministre des Affaires Etrangères ; de M. Maurice Faure, Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères ; de M. Gilbert Jules, Ministre de l'intérieur ; de M. Anxionnaz, Secrétaire d'Etat aux Forces Armées ; de M. R. Massigli, Secrétaire Général du Ministère des Affaires Etrangères ; de plusieurs hauts fonctionnaires du Ministère des Affaires Etrangères, ainsi que de la Présidence de la République ; de l'Ambassadeur de Grèce, M. Raphaël, et de l'Ambassadeur de France en Grèce, M. Charpentier.

Au cours du dîner, des toasts furent échangés entre le Roi Paul et M. René Coty.

Après le dîner, Leurs Majestés le Roi et la Reine, accompagnés de la Princesse Sophie et de M. le Président de la République, se rendirent à l'Opéra, où une représentation de gala était donnée en leur honneur.

L'assistance, qui comprenait notamment les membres du Corps Diplomatique et ceux des grands Organismes de l'Etat Français et de l'élite parisienne, applaudit longuement le Roi et la Reine.

Le couple royal a regagné l'Elysée sous les acclamations de la foule amassée Place de l'Opéra.

Le Roi et la Reine prirent le lendemain soir le train spécial à destination de Toulon, après avoir pris congé de M. René Coty, au cours d'une brève cérémonie à l'Elysée.

Le 9 Juin, les Souverains s'embarquèrent à bord du croiseur « Helli » qui les ramena en Grèce.

Echange de télégammes

Au moment de quitter la France, le Roi Paul a adressé à M. René Coty, le télégramme suivant :

A Monsieur le Président de la République Française.

Avant de quitter les eaux françaises, c'est avec une émotion intense que la Reine et moi portons nos regards et nos pensées vers votre noble et adorable pays que nous aimions déjà beaucoup et qui nous est devenu si cher. Nous vous sommes profondément reconnaissants de votre splendide hospitalité et des attentions exquises que vous avez eues pour nous et notre fille Sophie durant notre séjour. Au Gouvernement de la République et au peuple français qui se sont associés à vous pour nous réserver un tel accueil et les témoignages de leur chaleureuse sympathie, nous adressons de même nos très vifs remerciements et notre plus cordial salut. La Reine et moi emportions de ce merveilleux séjour, un doux et inoubliable souvenir. Bien plus, nous emportons de France pour le peuple grec un message de confiance et le gage précieux d'une vieille et indéfectible amitié.

Paul, Roi des Hellènes.

⁂

Réponse du Président de la République à Sa Majesté Paul Ier, Roi des Hellènes, à bord du Croiseur « Helli ».

Profondément touché du message de votre Majesté qui ira au cœur de mes compatriotes, je tiens à vous redire la joie que j'ai eue à vous accueillir avec Sa Majesté la Reine et Son Altesse Royale la Princesse Sophie. Au moment où s'éloigne des côtes de France, le navire qui vous emporte vers votre noble pays, j'adresse à vos Majestés avec mon salut le plus amical, mes meilleurs vœux d'heureuse traversée.

René COTY.

La Reine prenant congé du Président Coty lui donne l accolade.

Les commentaires de la Presse grecque

Consacrant son éditorial du 3 juin à la visite officielle des souverains hellènes en France, le quotidien gouvernemental **Kathimerini** souligne que, quoiqu'il s'agisse de rencontres protocolaires entre chefs d'Etat, cette visite a aussi un caractère plus général. Elle fait revivre les très anciens liens culturels et civilisateurs qui unirent les deux pays dans un effort commun en vue de consolider la civilisation occidentale dans le bassin méditerranéen. Au lendemain de sa libération, au début du siècle dernier, la Grèce tourna ses regards vers la France afin d'y rechercher les lumières, les idées et les arts.

Par ailleurs, la France comprit que la guerre de l'indépendance était inspirée par les grands principes de liberté de 1789. Les poètes français s'inspirèrent des luttes helléniques. Dans la conscience des Hellènes, la France incarnait les principes de liberté et de démocratie. D'autre part, la France se trouva aux côtés de la Grèce, fidèle à son rôle de grande puissance amie, dès l'aurore de la résurrection hellénique. La visite du couple royal à la Ville Lumière a lieu au moment où une partie de l'hellénisme irrédimé est engagée dans une âpre lutte pour obtenir les droits qui constituent la base de la démocratie française. Il est impossible que la France ne sympathise pas à cette lutte. Son opinion publique s'est exprimée déjà favorablement et sa presse n'a pas ménagé son appui à la juste demande des Cypriotes. La France ne s'est pas montrée favorable au recours grec aux Nations Unies la première et la seconde fois. Mais la revendication des Cypriotes a assumé, ces derniers temps, un caractère qui ne peut être méconnu par la France si elle s'intéresse plus que la Grande-Bretagne à la sécurité méditerranéenne et au rétablissement de l'ordre dans le cadre de l'Alliance Atlantique. Chypre, les Français le savent, est l'Alsace de la Grèce.

Jusqu'à la fin de la visite des souverains hellènes à Paris, les journaux grecs ont consacré leurs premières pages à des longues descriptions de la visite du couple royal à Paris et ont reproduit un copieux reportage photographique. Dans des commentaires enthousiastes, les journaux se sont fait les interprètes de la profonde satisfaction du peuple hellène pour l'accueil aussi cordial que spontané dont les souverains ont été l'objet de la part du peuple et du gouvernement français.

Ac opolis a souligné que la réponse du roi Paul à l'allocution du Président Coty sort du ton habituel, généralement protocolaire et froid. Les paroles royales furent chaleureuses et correspondent à l'amitié unissant les deux peuples. Le roi Paul a même abordé la question de Chypre pour affirmer officiellement sa conviction « qu'une solution équitable sera prochainement trouvée ». Il est certain que les paroles du roi auront une large répercussion auprès de l'opinion publique française qui suit avec une sympathie sincère — ainsi que l'attestent les commentaires de la presse française — la lutte pour la libération des Cypriotes. Les paroles du roi Paul étaient adressées à un peuple et à la presse, qui suivent avec une angoisse non déguisée les monstrueuses erreurs du gouvernement britannique qui, refusant de reconnaître le droit d'autodisposition à un peuple de sang et de chair grecs provoque des complications que nul ne désire. Toujours est-il que les Français peuvent être certains que l'amitié du peuple hellène, invoquée dans l'allocution royale, traduit fidèlement les sentiments des Grecs à l'égard du peuple français.

Kathimerini attribue une grande importance au fait que le roi Paul a mentionné dans son allocution au Président Coty l'affaire de Chypre et estime qu'il aura une portée internationale. Les Français, dit ce journal, ont leurs grands et difficiles problèmes, mais ils ne cessent de conserver leur foi envers les généreux principes dont sont imbues les générations contemporaines des Français et du monde libre. Les paroles du roi touchant la terrible injustice commise au préjudice du peuple de Chypre, qui compte de longs siècles de civilisation, et qui est doté de traditions nationales profondément ancrées dans son âme, ne peuvent pas rester sans écho parmi la nation française et ses gouvernants.

Le quotidien **Vradyni**, sous le titre : « La France et la Grèce », écrit que les chaleureuses manifestations d'amitié des dirigeants français et du peuple français envers les souverains grecs émeuvent profondément les Hellènes. Les traditions d'amitié entre les deux pays sont anciennes et profondément enracinées dans les cœurs de leurs peuples. La visite des souverains resserrera encore davantage les liens qui les unissent.

L'AFFAIRE DE CHYPRE

Le Président du Conseil, M. Caramanlis, répond à M. Eden

M. Constantin Caramanlis, Président du Conseil, a fait, le 2 juin, la déclaration suivante en réponse à celles de Sir Anthony Eden :

« Les déclarations faites hier par le Premier Britannique ont révélé les véritables pensées du gouvernement anglais. Jusqu'à aujourd'hui, la Grande-Bretagne refusait le droit d'autodisposition au peuple cypriote — seul peuple européen sous régime colonial — en invoquant comme argument, que des raisons stratégiques particulières et plus générales imposaient le maintien de la domination britannique à Chypre.

« Depuis longtemps déjà, et à plusieurs reprises, la Grèce avait déclaré qu'elle reconnaissait à la Grande-Bretagne un contrôle stratégique sur l'île, lui assurant entièrement les intérêts stratégiques qu'elle invoquait. Et même en plus des bases qui existent à Chypre, la Grèce s'est montré toujours prête à fournir des garanties additionnelles en faveur des intérêts stratégiques de la Grande-Bretagne et du monde libre. L'argument donc du gouvernement anglais sur les nécessités stratégiques est sans fondement.

« Or, les déclarations de M. Eden viennent de révéler que tout ce souteu pendant si longtemps afin d'impressionner et d'égarer les peuples démocratiques n'était que prétextes. Crûment, par la bouche de son Premier Ministre, le gouvernement de Londres expose les véritables raisons pour lesquelles il refuse l'autodisposition au peuple de Chypre. Ces raisons se rapportent principalement aux intérêts britanniques sur les pétroles du Moyen-Orient.

« Sans tenir compte du fait que si l'autodisposition était appliquée à Chypre, conformément aux vues helléniques, les intérêts matériels et stratégiques de la Grande-Bretagne se trouveraient mieux garantis, la mise en avant, de façon aussi crue, d'intérêts purement matériels, en vue d'étouffer les droits moraux d'un peuple civilisé, suscitera dans l'opinion mondiale de fort tristes pensées. L'aveu cependant de la vérité est toujours profitable. Les peuples du monde libre qui croient encore aux principes de liberté et de justice peuvent, grâce aux aveux du Premier Britannique, mieux apprécier la bassesse des raisons pour lesquelles la demande du droit d'autodisposition du peuple cypriote se heurte au refus tenace du gouvernement anglais.

« Moralement renforcé par les déclarations révélatrices du Premier Brittannique, le gouvernement hellénique continuera de demander l'autodisposition du peuple cypriote convaincu que les Nations Unies et le monde civilisé refuseront d'admettre la prépondérance des intérêts matériels du pétrole sur les principes moraux de liberté et de justice, d'autant plus que les intérêts matériels, si vils soient-ils, ne sauraient encourir de risque du côté grec ».

La politique de M. Eden

(Suite de la première page)

On comprend, après cela, que les journaux britanniques reçoivent des messages de protestation de tous les pays, de Suède, d'Australie, d'Israël, sans parler des Etats membres de l'OTAN, comme les Etats-Unis et le Canada, ni bien entendu de l'Inde et des nations orientales.

Et l'on ne voit pas, à l'heure actuelle, comment mettre fin à cette tragédie qu'avec un peu de prévoyance et de réalisme — pour ne pas parler d'humanité — le gouvernement britannique eût pu éviter. « Que faire maintenant ? dit encore le *Manchester Guardian*. Cette lutte va-t-elle se prolonger pendant des années ? Où allons-nous faire un de ces retournements politiques auxquels les Anglo-Saxons sont enclins : meurtriers aujourd'hui, amis demain ? Nous nous sommes malheureusement laissé peu de champ pour aller de l'avant. Négocier ? Avec qui, hormis l'archevêque déporté ? Self-gouvernment — pour combien de temps ? — ou auto-disposition ? Une décision s'impose ; cela ne peut durer ».

M. Eden finira-t-il par se rendre compte que sa politique est aussi préjudiciable aux intérêts qu'au bon renom de l'Angleterre ? Des voix de plus en plus nombreuses s'élèvent dans son pays, et même dans son parti, pour le mettre en garde contre les conséquences de cette folle et tragique aventure.

Les entendra-t-il ?

En attendant, le ministre des Affaires étrangères grecques, M. Averoff, a démenti avoir fait aucune proposition tendant à une médiation étrangère dans ce conflit. Il s'en tient au recours de la Grèce devant l'Assemblée des Nations Unies, où jamais cessé d'être celle de son il défendra la thèse qui n'a gouvernement et dont rien ne saurait ébranler la fermeté.

M. Philipp Noël Baker en Grèce

A la suite des déclarations faites, le 14 Juin, sur la question de Chypre, par M. Philipp Noël Baker, ancien ministre anglais, de passage actuellement à Athènes, M. Averoff, Ministre des Affaires Etrangères, a déclaré :

« Le philhellénisme de la famille Baker, qui s'affirme depuis trente ans, emplit d'émotion l'âme grecque. Il est heureux que ce philhellénisme ne se limite pas à la famille Baker, à laquelle je désire adresser, comme Ministre des Affaires Etrangères, mes chaleureux remerciements. Je souhaite que l'attitude des philhellènes anglais et celle de la majorité du peuple britannique montre le droit chemin à l'actuel gouvernement anglais qui, malheureusement, suit un chemin fâcheux. »

M. Philip Baker a annoncé, en effet, qu'en rentrant prochainement à Londres, il recommandera à nouveau, l'ouverture de négociations entre les gouvernements de Londres et d'Athènes.

M. Philip Baker, parlant aux journalistes a déclaré : « Le Gouvernement britannique commet une grave erreur de tactique en n'orientant pas la question de Chypre vers sa solution naturelle. Depuis trente ans, je suis en faveur de l'*Enossis*, comme aussi le Parti travailliste tout entier. Je suis convaincu que l'Enosis ne tardera pas, que l'archevêque Makarios rentrera de son exil et que les exécutions de patriotes cypriotes cesseront désormais.

M. Baker ajouta que la Grèce rencontrera de nombreuses sympathies à l'Assemblée des Nations Unies, contrairement à la Grande-Bretagne, dont la thèse est injuste, et qui ne pourra pas maintenir des bases à Chypre si les insulaires grecs sont hostiles. Exposant les intentions de son parti, M. Baker déclara que le Gouvernement travailliste offrira l'autonomie aux Cypriotes et procédera ensuite à un plébiscite impartial pour l'autodisposition. M. Baker a affirmé que son parti remportera les prochaines élections et il a ajouté que la majorité du peuple anglais est en faveur de l'union de Chypre avec la Grèce.

Hommage aux héros nationaux

Le Rotary Club de Salonique, en séance solennelle à laquelle assistaient les autorités civiles et militaires, a décerné, à titre posthume deux prix en or et des diplômes d'honneur aux héros nationaux cypriotes, Mihail Caraolis et André Dimitriou, pendus injustement par les autortés anglaises de Chypre. Le Rotary a remis les prix et diplômes au Métropolite Panaleimon, Président du Comité panhellénique pour la libération de Chypre, pour qu'il les fasse parvenir aux parents des victimes « afin d'embellir leurs tombes lorsque Chypre sera libre ».

L'archimandrite Mgr Makariotis expulsé d'Angleterre

L'archimandrite cypriote Kallinikos Machairiotis, desservant l'église orthodoxe grecque à Londres, expulsé d'Angleterre dans la nuit du 11 au 12 juin, est arrivé le 12 juin à Athènes.

Dans les déclarations qu'il a faites aux journalistes, l'archimandrite a dit « qu'il n'aurait jamais pensé qu'un pays libéral comme l'Angleterre aurait traité un ecclésiastique comme un criminel ». L'archimandrite Machairiotis laissa entendre que son expulsion influencera défavorablement les relations entre l'Eglise orthodoxe grecque et l'Eglise anglicane et ajoutera de nouvelles difficultés aux efforts entrepris pour résoudre le problème de Chypre.

L'archimandrite Machairiotis, originaire de Chypre, fut naturalisé hellène après avoir servi dans l'armée grecque pendant les opérations contre la subversion communiste. Il exposa aux journalistes les circonstances de sa soudaine arrestation et de son expulsion par la police anglaise qui, après l'avoir arrêté dans la nuit, chez lui, le conduisit dans un très court laps de temps à l'aéroport de Londres et l'embarqua immédiatement à bord d'un avion partant pour la Grèce. L'archimandrite démentit les allégations de la B.B.C. selon lesquelles il recueillait des cotisations pour les combattants cypriotes, allégations constituant vraisemblablement le prétexte de son expulsion. Il expliqua qu'il présidait une commission s'adonnant à une œuvre purement chrétienne et philanthropique et qu'il acceptait en toute loyauté, et au su de la police britannique, les offrandes pour les victimes des sinistres de Chypre. Les autorités anglaises n'ont pas même permis à l'archimandrite Machairiotis d'emporter ses habillements sacerdotaux.

Energique protestation de M. Averoff

Le Ministre des Affaires Etrangères, M. Evanghelos Averoff, a déclaré, le 13 juin, au sujet de l'expulsion d'Angleterre de l'ecclésiastique hellène Machairiotis :

« En ce qui concerne la mesure prise par le Gouvernement britannique à l'encontre de l'archimandrite Kallinikos Machairiotis, je ne puis que remarquer que le Gouvernement britannique continue à se tourner contre le clergé de l'Eglise orthodoxe grecque, donnant ainsi la preuve continuelle de son intransigeance, qui est loin d'améliorer la situation déjà tendue ».

M. Averoff ajouta :

« Nous préparant pour la lutte décisive devant les grands organismes internationaux, nous suivrons avec sang-froid et fermeté les actes que commet le Gouvernement britannique ».

Devant le Parlement grec

Les débats à la Chambre ont porté, le 6 juin, sur la situation à Chypre. De nombreux députés ont exprimé leur inquiétude à la suite du dernier appel adressé à la Chambre Hellénique par l'Ethnarque de Chypre, le Métropolite Anthimos, qui remplace provisoirement Mgr Makarios. Cet appel décrit la situation tragique créée dans l'île par les mesures de l'Administration anglaise qui tendent à l'extermination de l'élément grec, ainsi que les vandalismes commis par la minorité turque, grâce à la coupable tolérance des autorités anglaises.

Les orateurs ont attaqué le Gouverneur Harding qui fomente les attaques turques contre les Grecs, ainsi que le Président du Conseil britannique qui a déclaré récemment qu'il voulait maintenir en esclavage 450.000 Grecs afin d'avoir la haute main sur les pétroles.

De nombreux députés de l'opposition ont insisté sur la nécessité d'un recours immédiat de la Grèce au Conseil de Sécurité, étant donné que les nouveaux événements de Chypre constituent une menace évidente pour la paix mondiale.

M. Sophocle Venizelos, chef de l'Union Démocratique Libérale, a souligné la nécessité de mettre fin « à l'intrigue diabolique britannique visant à opposer orthodoxes et musulmans de Chypre ».

M. Venizelos a désavoué certains orateurs de gauche préconisant le retrait de la Grèce du N.A.T.O., alors que sa place est au sein du N.A.T.O.

M. Georges Papandréou, chef libéral, a dit que le monde libre connait désormais les mobiles qui poussent le Gouvernement anglais à maintenir Chypre en esclavage. Il a déclaré que la Grèce demeurera fidèle au N.A.T.O. et qu'elle est prête à céder des bases à Chypre, mais uniquement dans le but de défendre le monde libre et non pour servir des intérêts visant à exploiter et asservir d'autres peuples.

M. Papandréou déclara enfin que la Grèce doit dénoncer à tous les Parlements, non pas le peuple anglais, mais son Gouvernement qui commet des actes anti-atlantiques en fomentant des conflits entre Turcs et Grecs.

« Si nous attaquions le peuple anglais, nous commettrions une injustice, car les travaillistes et les libéraux nous appuient ».

M. Constantin Tsatsos, ministre à la Présidence du Conseil et ministre des Affaires étrangères par intérim, a exposé la situation tragique créée ces derniers mois à Chypre par suite des bagarres entre Turcs et Grecs. Il a fait observer que, malgré la grande prépondérance numérique des Grecs, ce sont les Grecs qui en sont les victimes, et que les Turcs, quand ils commettent des actes de violence, ne sont pas appréhendés, alors que les Grecs sont arrêtés et subissent des condamnations sévères.

M. Tsatsos souligna que pendant sept siècles, alors que les Grecs et les Musulmans se battaient dans les Balkans et les îles, les deux éléments vécurent toujours en parfaite harmonie à Chypre. Il déclara ensuite que le désir de tous les Hellènes et du peuple grec cypriote est de vivre fraternellement avec les Turcs. Poursuivant, M. Tsatsos a dit que le Gouvernement ne désire pas, pour le moment, recourir au Conseil de Sécurité du N.A.T.O., non pas pour une question de fond, mais pour des motifs de forme et de procédure. Il annonça ensuite qu'un Livre Blanc contenant les arguments sur lesquels se fonde le recours de la Grèce, sera distribué aux Services et au Secrétariat des Nations Unies.

La Chambre termina son débat en autorisant son Président à adresser une protestation à tous les Parlements, signalant les dangers existant pour la paix à la suite des événements de Chypre.

Message aux Parlements étrangers

Le Président de la Chambre des Députés, M. C. Rodopoulos, a adressé, le 7 juin, aux Parlements étraners, un télégramme dénonçant les atrocités commises par les Turcs contre la population grecque de Chypre :

« Des groupes de la petite minorité turque de Chypre, écrit-il, grâce à la tolérance de l'administration britannique, tuent et blessent des Chypriotes qui constituent cependant les 5/6 de la population de l'île. Les Turcs pillent, brûlent et détruisent les propriétés grecques à Nicosie, Larnaca, Famagusta et dans d'autres lieux. L'administration britannique ne recourt à aucune sanction contre les coupables, afin de prévenir la répétition de pareils crimes dont le but est l'anéantissement graduel de la population grecque de l'île. Pareille conduite des autorités britanniques ne peut qu'encourager la lie de la minorité turque à commettre des nouveaux crimes, dont les conséquences ne peuvent que constituer une menace pour la paix ».

Et M. Rodopoulos conclut :

« Le Parlement grec vient de voter une résolution exprimant son horreur et sa profonde indignation devant des actes aussi barbares et devant la coupable tolérance de l'administration britannique. Il élève la plus vive protestation contre ces crimes perpétrés contre le peuple de Chypre qui ne réclame que son droit naturel à la liberté ; il fait appel à l'appui moral des Parlements des Nations Libres en faveur de la libération et de la pacification de l'île ».

La question de Chypre sera posée devant l'O. N. U.

Le gouvernemeint grec a décidé de demander l'inscription de l'affaire de Chypre à l'ordre du jour de la prochaine session de l'Assemblée générale de l'O.N.U.

Une première requête avait été présentée dans ce sens le 13 mars dernier, mais, à plusieurs reprises, on avait eu l'impression qu'un « modus vivendi » pourrait être élaboré entre Londres et Athènes — récemment encore sir Anthony Eden et le gouverneur Harding avaient laissé espérer cette solution. Puis les actes de résistance se sont multipliés, cependant que l'archimandrite Mgr Kallinikos Machearriotis, était expulsé. Il semble que ce soit cette décision qui ait provoqué le nouvel appel d'Athènes à l'O.N.U.

Selon M. Christian Palamas, chef de la délégation grecque à l'O.N.U., le gouverneur Harding « a transformé l'île tout entière en un immense camp de concentration », utilise « des méthodes nazies » — mais sir Pierson Dixon, délégué de la Grande-Bretagne, a répondu que ces accusations « sont surtout un nouvel exemple de la campagne diffamatoire grecque sur le plan mondial, à laquelle se livre la Grèce contre la Grande-Bretagne ». Réponse absurde puisque dans tous les pays du monde libre, la politique anglaise est condamnée et qu'en Angleterre même, outre l'opposition, une section importante du parti conservateur la condamne aussi formellement. Pierre Dixon a, d'autre part, précisé que « la Grande-Bretagne n'estime pas que l'autonomie ne peut être accordée, mais seulement qu'elle ne peut actuellement être mise en pratique ». Il est désormais prouvé que la politique de Sir Antony Eden est de rechercher des prétextes pour ajourner « sine die » toute discussion.

Mais une discussion s'engagera à l'O.N.U. qui, une nouvelle fois, mettra en jeu d'une part les liens entre un Etat occidental et un territoire d'outre-mer, d'autre part la solidarité des puissances occidentales, enfin l'attitude de l'U.R.S.S. En soi, le problème de Chypre n'est pas affecté par cette nouvelle ampleur qu'il prend — d'autant que M. Christian Palamas a précisé que son gouvernement n'envisageait pas de réduire les contingents armés qu'il met à la disposition de l'O.T.A.N.

[12.8]

" Je continuerai la politique étrangère du gouvernement "

déclare M. AVEROFF, nouveau Ministre des Affaires Etrangères

M. Evangheios Averoff, nouveau ministre des Affaires étrangères, en prenant possession de son poste, a déclaré

« Je continuerai la politique étrangère du gouvernement, dont les lignes principales coïncident d'ailleurs, comme cela a récemment été prouvé, avec les vues de la plupart des partis politiques du pays. Dans le cadre de cette politique, nous rechercherons inébranlablement tout moyen utile pour le succès de la lutte du peuple éprouvé de Chypre et dont une première phase est la libération de l'archevêque Makarios, digne continuateur des grandes traditions de l'Eglise orthodoxe. Il est évident que toute action ne peut être définie d'avance, car elle varie selon les circonstances. D'ailleurs, les déclarations d'aujourd'hui pourraient ne pas avoir autant d'importance que les actes de demain ».

Les enfants cypriotes sont odieusement bastonnés

L'échelon, à Athènes, de l'Ethnarchie de Chypre a publié la phototypie d'un décret du Maréchal Harding instituant la peine de la flagellation et l'appliquant aux mineurs cypriotes.

Cette proclamation a paru dans le Journal officiel du Gouvernement de Chypre, le 26 Novembre 1955. La flagellation est appliquée en surcroît ou au lieu de toute autre peine à laquelle un individu peut être condamné et est exécutée par le fouet ou le bâton. Le verdict indiquera le nombre de coups qui ne dépasseront pas douze flagellations, quel que soit le nombre de condamnations successives pour le condamné. Amendes, emprisonnement tortures et pendaison sont les mesures appliquées par les autorités britanniques de Chypre, auxquelles s'ajoutent la peine médiévale et barbare de la flagellation. Les Anglais emploient aussi le chat à neuf queues, composé de neuf fouets très fins dont les lanières sont pourvues aux extrémités de boules de plomb.

L'AFFAIRE DE CHYPRE

(Suite de la 3e page)

La presse grecque proteste contre les auteurs des bagarres gréco-turques à Chypre

La presse grecque considère les Anglais de Chypre comme les véritables auteurs des vandalismes que la populace minoritaire turque continue à perpétrer sur les Grecs cypriotes. La presse accuse les Anglais de fomenter et d'encourager les bagarres gréco-turques.

Le journal indépendant **To Vima** écrit que les Anglais, après avoir organisé et autorisé les rixes gréco-turques, s'en prévalent machiavéliquement maintenant pour soutenir que la libération de Chypre est impossible, car elle aurait pour résultat la guerre entre deux éléments de la population, ce qui entraînerait l'intervention de la Turquie en vue de protéger la minorité turque et partant une guerre gréco-turque. La politique anglaise à Chypre, souligne ce journal, favorise de plus en plus ouvertement ces regrettables violences afin de prouver à l'opinion internationale la nécessité du maintien du régime britannique autoritaire sur Chypre.

Acropolis affirme que les actes de violence des Turcs contre les Grecs et les églises orthodoxes en Chypre sont perpétrés à l'instigation des Anglais afin de démontrer combien leur présence dans cette île grecque est indispensable. Si nous parlons, disent les Anglais, les Grecs et les Turcs se massacreront. Or, par le truchement de l'Ethnarque Makarios et du mouvement de résistance EOKA, les Grecs cypriotes ont affirmé que comme dans le passé jamais ils ne se tourneront contre les Turcs. Mais cet déplait aux Anglais ; ils désirent voir les Grecs et les Turcs s'entredéchirer. Ne pouvant cependant entraîner les Grecs dans cette voie, les Anglais ont mobilisé quelques groupes de la populace turque pour qu'elle détruise les magasins grecs.

Kathimerini, journal gouvernemental écrit que la Grèce doit comprendre dans le dossier de l'affaire de Chypre qui sera soumis aux Nations Unies, les émissions de la radio britannique qui, systématiquement, dressent la minorité turque contre la majorité hellène. Tout ce qui est diffusé chaque jour au cours des émissions de la BBC, constitue un encouragement manifeste à l'incitation à la guerre civile. Les comptices moraux, à Londres, des actes de sauvagerie turcs doivent être dénoncés à l'opinion publique mondiale.

⁂

La presse condamne avec véhémence les mesures oppressives, chaque jour plus graves, appliquées par l'administration britannique à Chypre, qui cherche à exterminer la population hellène par des moyens détournés.

Se référant à l'énorme amende de 40.000 livres infligée aux Hellènes de Famagouste, bourgade dont l'ensemble de la population grecque et turque n'atteint pas 2.000 âmes, **Kathimerini**, journal gouvernemental à grand tirage, écrit : « L'imposition, par les Anglais, d'amendes collectives aux habitants des villes et villages de Chypre, rappelle tristement les méthodes appliquée par la Gestapo. Il s'agit d'une mesure d'extorsion qui ne correspond ni à la justice ni aux règles de la civilisation. Les amendes écrasantes infligées par les Anglais aux pauvres Cypriotes ont pour but de priver de nourriture les habitants de l'île, afin d'accroître la misère et la sous-alimentation. Les britanniques tentent pourtant de se présenter devant l'opinion internationale comme agissant, en Chypre, dans un esprit humanitaire et dans les cadres légaux. « C'est là une nouvelle manifestation d'hypocrisie ».

⁂

Commentant les déclarations du chef du gouvernement britannique à Norwitch, la presse athénienne du 3 juin se fait l'écho de l'indignation de l'opinion publique.

Le journal indépendant **To Vima** écrit que le Premier Britannique s'est efforcé de dissimuler le fait notoire que c'est le Cabinet de Londres et la cruauté de Harding qui sont les responsables de l'effusion de sang en Chypre. Sir Antony Eden a prétendu que la violence est fomentée par la radio d'Athènes et appliquée par l'Eglise de Chypre et l'EOKA. Or, Sir Anthony Eden Eden fait semblant de ne pas comprendre que la lutte des Cypriotes est une lutte nationale de libération menée par tous les moyens dont dispose ce peuple. La politique de Eden et des mesures de Harding ont créé la situation actuelle. Le sang anglais et grec coule quotidiennement à Chypre, mais avec cette différence que les Cypriotes luttent pour leur libération, alors que les Britanniques versent leur sang afin d'empêcher un peuple ami de réaliser ses aspirations nationales.

Fort justement, le peuple anglais se demande pour quels buts sont tués à Chypre, où les Britanniques ne peuvent plus rester comme dominateurs et exploiteurs, alors que toutes les garanties leur sont offertes pour continuer à posséder des bases en amis et collaborateurs dans une mission pacifique au Moyen-Orient.

« Acropolis », journal gouvernemental, fait observer que l'argument des pétroles, invoqué par le Premier Britannique, démontre que tout ce qu'il déclarait dans le passé sur les libertés et les droits était des mensonges destinés à tromper les naïfs.

« Eleftheria », journal de l'opposition démocratique, souligne que le discours de Eden ne montre pas seulement sa haine envers la Grèce, mais démontre aussi que l'argumentation de la propagande britannique sur Chypre est dénuée de fondement.

« Kathimerini », journal gouvernemental, précise que la morale de l'Empire britannique est conditionnée par les pétroles du désert arabique, pour le maintien duquel les Anglais considèrent indispensables d'écraser le mouvement libérateur d'un peuple civilisé qui revendique son indépendance nationale. Pour la première fois, le véritable impérialisme a parlé ouvertement.

Alertes à Londres devant les menaces cypriotes

Bien que ni Scotland Yard ni le Palais de Buckingham ne démentent l'information d'un journal américain suivant laquelle la garde du Palais aurait été triplée à la suite de l'arrivée en Angleterre de deux ou trois résistants cypriotes, les craintes que l'on éprouve à Londres concernent plutôt la vie de sir John Harding, gouverneur de Chypre.

La tête du gouverneur a été en effet mise à prix par un marchand crétois pour une somme de près de 20.000 livres sterling, après que le gouvernement britannique eut offert une prime de 10.000 livres à qui livrerait Digenis, le chef présumé de l'EOKA.

Sir John, trop bien gardé à Chypre, pourrait être la cible à Londres de l'attentat que préparerait les cypriotes. Il est actuellement à Londres pour consultation avec le gouvernement.

Il y a près de 40.000 Cypriotes à Londres, plus qu'à Nicosie, la capitale de Chypre.

La « Special Branch » de Scotland Yard détient la preuve qu'une cellule de l'EOKA existe parmi ces émigrés et que son activité ne cesse de grandir.

L'exécution récente de deux terroristes cypriotes aurait soulevé l'émotion des cypriotes londoniens et mis la « Special Branch » en état d'alerte.

Protestations du Clergé

Celle du Représentant de l'Ethnarchie

M. Zénon Rossidis, membre de l'Ethnarchie de Chypre, se trouvant à Athènes, a donné à la presse athénienne des précisions sur la question de Chypre telle qu'elle se présente actuellement, à la suite de l'intransigeance du Gouvernement britannique.

« Le bénéfice du principe d'autodisposition des peuples, dit-il, peut être refusé seulement aux peuples arriérés dont le niveau de civilisation laisse à désirer, mais il ne peut être contesté au peuple cypriote dont la civilisation est une des plus anciennes et des plus avancées de l'Europe. Par conséquent, du point de vue juridique et moral, le droit d'autodisposition immédiate du peuple cypriote ne peut être contesté. Quant à l'objection selon laquelle l'Angleterre s'oppose à la libération des Cypriotes pour raison de défense collective, celle-ci serait mieux servie par l'octroi de l'autodisposition que par la violence qui crée un sentiment d'amertume et de haine et provoque des divisions au sein du monde libre. »

Celle du Primat de Grèce

Dans une proclamation au peuple hellène, Mgr Dorothéos, archevêque Primat de Grèce et Président du Comité Panhellénique pour la libération de Chypre, dénonce de nouveau les cruautés que les Anglais continuent d'exercer à Chypre.

« Le tyran de Chypre, dit-il, ne s'est pas contenté de pendre nos héroïques enfants, Michail Carsolis et André Dimtriaur; il détruit avec rage les fortunes que les Grecs cypriotes ont réalisées pendant des siècles par leur sang et leur travail. Il pénètre dans les couvents, y renverse tout et profane les reliques sacrées. Il ferme les cathédrales que respectèrent les conquérants les plus barbares qui passèrent par Chypre. Il tue dans les rues les petits enfants, uniquement parce qu'ils circulent en hommes libres. Il se montre cruel envers l'Ethnarque exilé et ses compagnons. »

« Les Anglais croient pouvoir ainsi abattre le courage de l'âme grecque et mater le moral des Cypriotes luttant pour la liberté. Ils se trompent. Ils galvanisent au contraire nos âmes et stigmatisent ineffaçablement leur propre nom ».

CHEZ LES AUTRES

Chypre et l'opinion mondiale

par Salvador de MADARIAGA

La revue Preuves, *nous a très aimablement autorisé à reproduire le remarquable article de l'éminent juriste, M. Salvador de Madariaga, paru dans son numéro.*

Le Gouvernement de Londres semble n'avoir pas mesuré — du moins dans toute son étendue et dans toutes les conséquences qu'il implique — le retentissement mondial de sa politique à Chypre. L'épisode chypriote se situe, en effet, à l'intersection de deux courants d'importance planétaire : l'un est l'évolution de l'empire britannique vers un *home rule* généralisé ; l'autre, l'effort qu'impose au monde la menace permanente du communisme. Tout en serrant les dents devant les réactions américaines, les autorités anglaises semblent avoir négligé celles des autres nations. C'est là un malheur, car la situation politique du monde exige que les deux puissances anglo-saxonnes maintiennent à la fois leur unité et leur ascendant moral ; il est triste et même tragique de constater que depuis 1945, époque climatérique de leur double raffermissement, la Grande-Bretagne et les Etats-Unis n'ont fait que descendre la pente.

L'affaire de Chypre ne fera qu'accentuer leur baisse de prestige et d'unité dans une situation où les deux puissances se trouvent responsables de leurs actes devant toute l'opinion publique du monde libre. (Que l'on s'en réjouisse ou qu'on le déplore, que l'on s'exalte ou que l'on ironise à ce sujet, c'est là un fait que les grandes puissances ne peuvent négliger sans risques sérieux : preuve en sont les ressources qu'elles consacrent à la « propagande », ce piètre succédané du succès).

Quand la Grande-Bretagne était seule au milieu d'un océan de dangers — seule, soit dit en passant, en compagnie de la Grèce — elle pouvait se passer de Centres d'Information, de British Councils et de propagande. Sa résistance suffisait à sa gloire ; sa lutte silencieuse était la trompette de sa renommée. On n'a pas oublié les jours où le monde entier respirait par la large poitrine du chef de guerre que fut M. Churchill ; mais le monde n'a pas oublié non plus que, dans cette lutte terrible, des nations comme la Hollande ,la Norvège ,la Pologne et bien d'autres encore, eurent à subir de graves épreuves. Il est apparu clairement, dans tout cela qu'aucune nation contemporaine, fût-elle la plus puissante du monde, ne peut pourvoir à son salut sans l'aide et le sacrifice d'autres nations. L'ère de la pleine souveraineté est close en matière de politique nationale.

L'opinion dans les pays libres n'a pas manqué de souligner une contradiction dans la thèse britannique concernant l'affaire de Chypre. D'une part, on nous déclare que les responsabilités encournes par la Grande-Bretagne en face du présent danger mondial ne sont pas nationales, mais internationales ; et d'autre part, le Gouvernement britannique argue du caractère purement intérieur de la question chypriote. Ces deux positions sont incompatibles. La Grande-Bretagne ne défend pas le monde libre plus que le monde libre ne défend la Grande-Bretagne ; et si Chypre doit être en des mains britanniques pour constituer une base de la défense commune, alors le monde libre a son mot à dire quant aux conditions morales et politiques dans lesquelles cette base est tenue.

En réalité, M. Adenauer a bel et bien énoncé une opinion valable, lorsqu'il a mis en relief le fait que la collaboration militaire, telle que la prévoit l'O.T.A.N., implique aussi une collaboration politique. La sécurité collective n'a aucun sens sans une communauté d'orientation et de méthodes, et la Grande-Bretagne ne peut espérer voir les autres nations renoncer, pour le salut commun ,à une partie de leur indépendance, tout en se réservant des pouvoirs discrétionnaires à Chypre, au risque d'éloigner de l'O.T.A.N., une nation comme la Grèce.

Ici, se pose la question du règlement des différends par la libre discussion. Je suis de ceux qui, depuis bien des années, affirment que le véritable conflit Orient-Occident n'a rien à voir avec le dilemme « capitalisme ou communisme » (puisqu'il y a des marxistes dans le camp occidental) et que l'alternative est entre la libre discussion et l'écrasement des adversaires. Mais que devient cette affirmation jusqu'ici vérifiée, si la Grande-Bretagne libérale, éclairée, civilisée, déporte ses interlocuteurs et met une île ainsi décapitée de ses élites sous le régime de la loi martiale ? Les arguments invoqués pour justifier cette grave décision ne rendent pas un son aussi convaincant pour les tiers, que ne le présume le conservateur anglais moyen. Il semble évident que l'archevêque de Chypre est disposé à un accord, pourvu qu'une assemblée vraiment représentative soit élue et qu'une date soit prise pour mettre la population chypriote à même de décider de son sort.

Reste le problème de la violence. C'est peut être le plus délicat de tous. Des vies anglaises sont menacées, sacrifiées ; et l'on doit, avant toutes considérations, s'incliner avec respect devant les conséquences émotionnelles de ce déplorable état de chose. Mais pour comprendre la situation, il est nécessaire de recourir à une analyse objective et de remonter à l'origine des troubles. Le gouverneur et l'archevêque étaient en pleine négociation lors du déchaînement populaire, mais, pour user du mot appliqué par Anthony Eden à d'autres circonstances, le gouverneur, pour négocier, s'appuyait sur la force ? ce qui n'était pas le cas de l'archevêque. Or, qu'est-ce que la force ? C'est la violence, sinon en actes, du moins en puissance. Même en admettant que l'archevêque ait eu, dans son jeu, l'atout maître du « terrorisme » et l'ait alors abattu ,il n'eût fait en cela qu'user de la violence actuelle contre la violence potentielle. Les arguments dont use à cet égard le Gouvernement britannique reposent sur l'idée qu'à Chypre la force britannique exprime le droit légitime, tout aussi bien qu'en Pays de Galles ou au Yorkshire par exemple. Même si tel était le cas ,il n'en reste pas moins que cette conception n'est pas admise par la partie adverse, et que l'on ne peut donc pas s'en réclamer contre l'archevêque.

En assumant le monopole de la violence légale dans l'île, le gouverneur acule l'archevêque à l'usage déplorable de la violence illégale ; c'est le cas général, lorsque l'ordre public ne repose pas sur le consentement des gouvernés. La Grande-Bretagne, pendant la guerre, a collaboré cordialement avec les irréguliers de tous les pays occupés par les Allemands. La position des Chypriotes est, je ne dirai pas identique, mais analogue à celle des « résistants » d'alors. Et l'inéluctable logique des événements conduit actuellement le gouverneur britannique à user de méthodes répressives répugnantes, telles que les sanctions et les amendes infligées à l'ensemble d'une population.

De tels événements ne peuvent, en tout état de cause, qu'avoir de pénibles retentissements sur la conscience publique, et le fait que la Grande-Bretagne y soit impliquée cause une véritable consternation parce que ce pays avait donné au monde des exemples d'habileté et de sagesse, quant à la manière de résoudre, au XXe siècle, les problèmes coloniaux hérités du XIXe.

C'est précisément à cause de ces succès répétés que l'échec de Chypre produit un si désastreux effet. Il est pénible de constater que la répression armée, le brouillage des émissions radiophoniques, les amendes collectives et l'évacuation forcée des habitants soient portés au compte d'hommes politiques aussi éclairés que sir Anthony Eden, M. Butler et M. Mac Millan. L'aspect moral de la guerre froide — qui est le plus important de tous — en subit de lourdes conséquences. L'espoir subsiste que cet épisode ne soit qu'une éclipse de courte durée. Mais le retour à la lumière dépend de la reconnaissance d'un fait capital : à savoir que l'ère de la bombe à hydrogène a mis fin à celle du splendide isolement.

S. DE M.

Une amitié perdue

extrait de " Combat "

Sous ce titre, M. Jean Fabiani a publié dans *Combat*, un remarquable article, dont nous extrayons les principaux passages :

L'exécution des deux jeunes Cypriotes décidée par le gouverneur britannique de l'île marque la fin d'une amitié que l'histoire avait cimentée entre deux nations.

Elle est de ces gestes inutiles dans leur cruauté qui créent plus de difficultés qu'elles n'en résolvent. La volonté des Cypriotes de rejoindre leur mère-patrie n'en sera pas diminuée pour autant, car les martyrs anoblissent et renforcent les causes pour lesquelles ils tombent.

Comme l'écrit, avec quel cynisme, le Manchester Guardian : « Il fallait en pendre un millier ou pas du tout, car il ne faut pas créer des martyrs ».

Au moment même où la peine de mort est pratiquement abolie dans sa métropole, le Grande-Bretagne l'applique dans un pays où sa présence n'est basée que sur un fondement juridique misérable et sur la préoccupation de garder une base au oven-Orient.

Cette vieille race hellénique, mère de toutes les civilisations, paraît aux yeux londoniens moins digne de se gouverner elle-même que les Egyptiens, dont 85 % sont analphabètes, ou les Nigériens à peine issus du fétichisme. C'est un point de vue que l'Histoire ne ratifiera pas, et le seul résultat tangible de cette erreur, sera la fin de l'amitié anglo-hellénique, et le départ probable de la Grèce de l'Alliance atlantique. Tout cela pour assurer la permanence de bases qu'au demeurant les Cypriotes sont disposés à accepter M. Foster Dulles, en la circonstance avait eu plus juste que M. Selwyn Lloyd, en demandant une grâce qui lui fut refusée.

Le Gérant : P SEIVERT.

IMP. SAINT-ANTOINE
15, rue Saint-Antoine
SOISSONS

513 — Dépôt légal N° 278
2e trimestre 1956

Nouvelles de GRÈCE

BULLETIN MENSUEL D'INFORMATIONS POLITIQUES, ECONOMIQUES ET CULTURELLES

17, rue Auguste-Vacquerie - PARIS XVIe - Tél. : KLEber 60-64 N° 135 31 AOUT 1956

Après le tremblement de terre de Santorin, les équipes de sauveteurs à l'œuvre.

Les contradictions du Cabinet britannique

La proposition de trêve lancée par l'E.O.K.A. aux Britanniques était inspirée par un sincère et généreux désir d'apaisement. Elle créait la condition préalable d'une négociation menée dans une atmosphère détendue. Et c'est ainsi que l'interpréta un large secteur de l'opinion en Angleterre. « C'est, dit alors le *Times*, l'unique opportunité d'arriver à une solution pacifique. Il est évidemment désirable de saisir l'occasion par les cheveux ».

Aussi bien les autorités anglaises et le maréchal Harding lui-même n'avaient-ils cessé de promettre la reprise des négociations avec les nationalistes chypriotes dès que l'ordre serait rétabli.

Par la bouche du Président du Conseil, M. Caramanlis, le gouvernement d'Athènes avait fait écho à la décision du chef de l'E.O.K.A. « La Grèce espère que, répondant aux revendications modérées de l'ethnarque Makarios, le Cabinet britannique saura mettre un terme à la dangereuse crise chypriote. Le gouvernement hellénique est convaincu qu'indépendamment des phases que traversera la lutte des Chypriotes et de sa durée, cette lutte trouvera finalement sa pleine justification ».

On pouvait donc attendre un proche dénouement du conflit.

Cette espérance devait être rapidement déçue. Le gouverneur Harding subordonna en effet l'acceptation de la trêve à la reddition inconditionnelle des rebelles, dont il disait évaluer le nombre à une cinquantaine.

On pouvait déjà se demander comment il n'avait pu réussir à venir à bout de cette poignée d'hommes — si son estimation était exacte — alors qu'il disposait de dix-huit mille soldats et de deux cents détectives de Scotland Yard !

Les conditions de la reddition s'avéraient d'ailleurs irréalisables : comment et à quel moment le maréchal Harding eût-il pu les considérer comme remplies, alors qu'il ne connaissait ni le chiffre exact de ses adversaires, ni l'endroit où ils campaient, ni les armements dont ils disposaient ?

M. Eden donna une fois de plus la preuve de sa mauvaise volonté en invoquant les prétendus arguments du gouverneur Harding pour rejeter l'offre des nationalistes chypriotes et prendre par là sur lui la responsabilité de la prolongation de la lutte.

Ainsi aura-t-il une fois de plus manifesté l'étonnante animosité personnelle qu'il nourrit à l'égard de la Grèce. Il cherche, coûte que coûte, à infliger à celle-ci un affront, pour faire diversion aux échecs retentissants de sa politique orientale et à l'ébranlement de son prestige dans son propre pays.

L'argument selon lequel l'occupation de Chypre garantit la sécurité et les intérêts de la Grande-Bretagne dans le Proche et le Moyen-Orient vient de recevoir un nouveau démenti avec la crise de Suez. En effet, comment justifier la valeur stratégique de l'île si Nasser peut se permettre de s'emparer du Canal de Suez, à la barbe même de ce bastion avancé de l'Empire ?

La politique de M. Eden est aussi dangereuse qu'incohérente. Il n'a pas craint, pour mettre la Turquie dans son jeu, de pousser celle-ci à élever contre la Grèce des revendications fondées sur des clauses imaginaires du Traité de Lausanne, et il ouvrit par là, une brèche dans le dispositif défensif Sud-Est de l'O.T.A.N.

C'est à la fois ruser avec la vérité et jouer avec le feu.

Mais voici mieux. Tandis que les milieux libéraux anglais exprimaient leur déception de voir rebondir un conflit dont ils avaient escompté le règlement, le ministre des Colonies, M. Alan Lennox-Boyd, divulgue, en leur donnant une publicité retentissante, des documents d'où il résulterait que l'archevêque Makarios est l'instigateur, voire l'organisateur des actes de terrorisme dont l'île est le théâtre.

Le but de cette grossière diversion saute aux yeux. Il s'agit d'arriver à écarter le seul interlocuteur valable et de rejeter sur les patriotes chypriotes et sur l'église orthodoxe, la responsabilité d'une reprise des hostilités. Manœuvre qui ne saurait tromper personne, et par laquelle le premier ministre britannique s'efforce d'esquiver toute négociation en vue d'un honorable dénouement du conflit.

Les mobiles qui inspirent les nationalistes chypriotes ne sauraient être assimilés à ceux d'une organisation de hors-la-loi et de gens sans aveu, comme le prétendent les commentaires officieux du Foreign Office. Il ne s'agit pas de « terroristes » mais d'hommes revendiquant le droit légitime d'être des citoyens libres.

La presse anglaise elle-même manifeste sa stupeur et s'interroge sur l'opportunité d'une pareille diversion, qui ne peut que compliquer l'imbroglio chypriote. « C'est le comble de la folie, déclare le *Daily Herald*, de discréditer le seul homme avec lequel une négociation reste encore possible ! ».

(Suite page 2)

Au jour le jour

L'AFFAIRE DE CHYPRE

L'E. O. K. A. offre l'armistice
Le maréchal Harding pose des conditions inacceptables
L'E. O. K. A. les repoussent et reprend la lutte

Nicosie, 16 août. — (Reuter). Une « déclaration » de l'organisation clandestine EOKA a été diffusée dans les rues de Nicosie. Cette déclaration annonce un armistice.

Les tracts répandus déclarent que l'EOKA a ordonné un armistice pour offrir aux deux parties la possibilité de résoudre en commun la question des revendications des cypriotes grecs. « Depuis seize mois, nous autres, enfants héroïques de Chypre, avons mené une lutte acharnée pour notre liberté. L'adversaire, par son attitude intransigeante a provoqué notre mouvement de libération et a levé maintenant ses forces armées pour justifier son refus de conclure un accord avec nous ».

La déclaration poursuit : « Je n'ai pas engagé cette lutte pour des raisons personnelles, mais uniquement parce que je veux voir l'île de Chypre libre. Je suis prêt à apporter une nouvelle preuve de mes sentiments humanitaires pour empêcher une nouvelle effusion de sang et pour contribuer au règlement entre les deux parties, afin que les vœux d'un Cypriote grec soient exaucés. Je tiens à déclarer ce qui suit : « Si les déclarations de nos adversaires, d'après lesquelles il ne leur est pas possible d'aboutir à la solution à laquelle nous aspirons, en raison même des circonstances que nous avons créées par notre activité, sont vraies, je suis alors disposé à suspendre les opérations de mes hommes. J'espère en un acte réciproque de la part des Anglais, afin de permettre de donner suite aux revendications des Cypriotes grecs, telles que notre ethnarque, l'archevêque Makarios, les a défendues et définies, comme base de futures négociations.

« Pour prouver mon désir inébranlable d'appuyer une solution favorable de l'œuvre entreprise par Mgr Makarios, et pour lui donner une nouvelle fois l'occasion le résoudre le problème de Chypre, j'ordonne dès aujourd'hui la cessation des opérations de toutes les forces placées sous mon autorité.

« L'organisation nationale des combattants cypriotes (EOKA) déclare toutefois « qu'elle gardera prêtes ses armes pour de nouveaux sacrifices, si ceux-ci devaient nous être imposés par des menaces quelconques, étant certaine qu'elle dispose pour la victoire des forces morales et matérielles nécessaires »

ON LIT SES TRACTS DANS LA RUE

Les milieux officiels ont déclaré que ce manifeste est authentique. Sir John Harding, gouverneur britannique de Chypre, a réuni d'urgence ses conseillers en conférence pour l'étudier. Des groupes animés lisaient ce tract dans les rues. Ce fut la première fois qu'on put lire un texte de l'EOKA sous les yeux de la police. Les possesseurs de tels tracts sont passibles de trois ans d'emprisonnement. On a renoncé cette fois à toute prudence et ces feuilles étaient distribuées et lues librement comme les journaux.

Une détente se manifesta déjà dans les villes, où les familles des soldats britanniques se promenèrent de nouveau et où les bars menacés par les bombes rouvrirent leurs portes. Un premier geste dans le sens de la détente venait d'être accompli : la Cour suprême a commué en prison à perpétuité la condamnation à mort prononcée contre un jeune homme de dix-huit ans, Chrisostomos, convaincu d'avoir lancé une bombe contre un poste de police militaire, à Famagouste. C'est la première fois depuis seize mois qu'une telle mesure de clémence intervient.

Mgr Anthimos, évêque de Kition (Paphos) et etnarque de la communauté grecque de Chypre en l'absence de l'archevêque Makarios, a publié une déclaration. Il souligne que le gouvernement britannique avait affirmé que les troubles étaient l'obstacle essentiel à la recherche d'une solution du problème de Chypre. Cet obstacle n'existe plus, « Nous croyons, assure Mgr Anthimos, que le gouvernement britannique témoignera d'une bonne volonté égale à celle de l'EOKA en mettant en liberté l'archevêque Makarios et créera les conditions nécessaires à la réalisation d'une solution équitable et honorable, correspondant aux vœux de la population cypriote.

On disait déjà à Londres que Mgr Makarios pourrait être ramené des îles Seychelles, à la condition toutefois qu'il condamne formellement l'usage de la violence. On fait de toute façon remarquer à Londres que l'arrêt du terrorisme à Chypre rendrait disponibles face à l'Egypte dix-huit mille soldats britanniques bien entraînés.

Le peuple grec reste attaché à l'alliance occidentale

Le correspondant du *Monde*, à Athènes mandait, en date du 13 Août :

Malgré tout, dans son profond bon sens, le peuple grec salue avec une visible satisfaction la décision de l'E. O.K.A. Il sait parfaitement qu'il ne s'agit pas de capitulation ni de recul, mais plus simplement d'adaptation à des conditions nouvelles sur le plan international. Au moment où Chypre devient une base vitale pour les Britanniques, et où l'île se hérisse d'armes et regorge de troupes, une poignée de combattants de l'E.O.K.A. ne pouvait espérer ébranler un dispositif puissamment renforcé. En outre, en pleine crise internationale, les sabotages et les attentats contre la base militaire occidentale pouvaient prêter à confusion et faire douter de la position de la Grèce à l'égard de ses alliés. Or, en dépit d'une profonde amertume, la majorité des Grecs demeurent attachés à leurs alliances naturelles. Il est fort douteux que l'opinion soit unanime à entériner certaines « acrobaties neutralistes », dont nous avons eu quelques échantillons ces temps derniers. C'est en fonction des intérêts permanents de la Grèce qu'il est absolument nécessaire de trouver une solution à la question chypriote. Tout ce qui aidera à la sortir de l'ornière où elle s'était enfoncée sera accueilli avec soulagement.

La décision de l'E.O.K.A. semble devoir y contribuer. Il apparaît déjà que la Grèce pourra compter sur un appui plus large de la part des Etats-Unis, qui donnent un éclat particulier à leur participation à la foire de Salonique et augmentent de façon substantielle leur aide économique.

Il est enfin évident que la cause chypriote gagne du terrain auprès de l'opinion américaine, et la décision du Parti démocrate d'inscrire l' « autodisposition » de Chypre à son programme est très significative. Londres ne pourra plus, pour sa part dénoncer le terrorisme à Chypre et prétendre que ses bases militaires sont menacées par l'activité de l'E.O.K.A. Si les Britanniques tiennent vraiment à en finir avec l'abcès chypriote, ils doivent en bonne logique répondre par une amnistie générale aux patriotes, par la libération de Mgr Makarios, qui seul est en mesure de mener de nouvelles négociations et demeure après le retrait volontaire de Dighenis, le seul interlocuteur valable.

(Suite page 2)

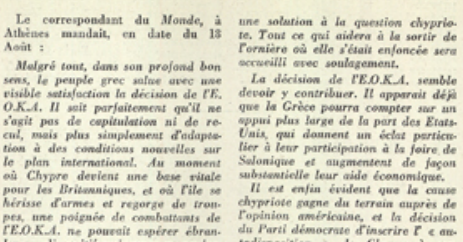

En arrivant au Pirée, les soldats grecs rapatriés d'Albanie où ils étaient prisonniers des communistes embrassent le sol natal.

L'AFFAIRE

Les contradictions du Cabinet Britannique

(Suite de la première page)

On ne pouvait en tout cas mieux s'y prendre à Londres pour donner à Mgr Makarios figure de héros national.

La presse grecque ne voit dans cette publication qu'une échappatoire ou un subterfuge pour donner le change. Elle argue de faux ces prétendus documents exhibés à point nommé pour compromettre le prélat au moment même où expire le délai assigné par l'E. O.K.A. à la trêve qu'elle avait proposée. Comme le dit le porte-parole du gouvernement hellénique, la question n'est pas de savoir qui se trouve à la tête ou au sein de l'E.O.K. A. mais de reconnaître la nécessité de donner satisfaction aux légitimes revendications des Chypriotes.

L'église orthodoxe — lit-on encore dans la presse anglaise — a, depuis 1453, date de la prise de Constantinople, patronné, de tout temps, les mouvements de libération. En admettant même que la preuve soit faite que Mgr Makarios ait été l'inspirateur de la révolte armée, cela ne diminuerait en rien son prestige, auprès de ceux qui le tiennent pour le représentant le plus valable de leur soulèvement patriotique.

Des personnalités mises en cause par la publication des « documents », notamment l'évêque de Kition, opposent un démenti formel au rôle qu'elle leur prête. Il ne s'agit là que d'une imposture imaginée par l'entourage de M. Eden pour permettre à celui-ci d'esquiver toute négociation et de sauver la face.

Que de chemin parcouru hélas ! depuis le temps de la guerre où l'Angleterre reconnaissait que la Grèce avait été sa plus fidèle alliée et où M. Eden lui-même, rendait hommage à l'héroïsme des troupes hellènes dont la résistance sur les montagnes albanaises, en retenant les armées fascistes, avaient permis au général Wavell de mener victorieusement la campagne de Libye !

M. Eden a la mémoire courte.

Déclarations du Président du Conseil M. Caramenlis

Le Président du Conseil. M. Caramanlis, a fait le 18 août, la déclaration suivante au sujet de la trêve proclamée à Chypre par Dighenis, chef de l'EOKA :

Le gouvernement britannique a déclaré à maintes reprises qu'il était disposé à donner une solution satisfaisante à la question de Chypre, mais que la continuation de l'activité armée des patriotes cypriotes l'en empêchait. La généreuse décision du chef de l'EOKA, rétablissant la vie pacifique dans l'île, offre aujourd'hui au gouvernement britannique l'occasion de prouver qu'il désire effectivement le règlement pacifique de la question de Chypre et qu'il fait sincèrement des efforts en ce sens. La Grèce espère que, répondant aux revendications modérées de l'Ethnarque Makarios, le gouvernement britannique mettra fin à la dangereuse crise à Chypre. Entre temps, le gouvernement hellénique fidèle à la ligne de conduite qu'il s'est tracée dès le début, c'est-à-dire appuyer de tout cœur, politiquement et moralement, la lutte cypriote, poursuit sans relâche ses efforts devant les Nations Unies. Le Gouvernement hellénique est convaincu que, indépendamment des phases que traversera la lutte des Cypriotes et de leur durée, cette lutte trouvera finalement sa pleine justification.

Un démenti de M. Averoff

M. Evanghelos Averoff, ministre des Affaires étrangères, a démenti catégoriquement, le 21 Août, les informations parues dans la presse de Londres, selon lesquelles la Grèce aurait l'intention de renoncer à porter la question de Chypre devant les Nations-Unies.

« Quelles que soient les circonstances et en dépit de certaines informations de presse transmises de Londres, a dit M. Averoff, la Grèce livrera devant l'O.N.U., une bataille serrée pour faire droit aux revendications du peuple cypriote. Que ceci serve de réponse aux diverses rumeurs tendancieuses destinées à faire croire que nous désirons de toutes façons mettre fin à la question de Chypre. »

En réponse à la trêve Harding répond à l'E.O.K.A. lui accordant trois semaines pour rendre les armes

Nicosie. — Répondant à l'offre de trêve de l'EOKA. le gouverneur de Chypre, sir John Harding, a annoncé que les membres de l'organisation cypriote de libération nationale, pourront se rendre avec leurs armes, jusqu'au 12 septembre. Chaque partisan cypriote qui se rendra, aura le choix entre son départ pour la Grèce, ou son maintien à Chypre. Ceux qui auront choisi de se rendre en Grèce seront détenus jusqu'à leur départ. Ils ne feront l'objet d'aucune poursuite, quels que soient leurs crimes avant l'offre de reddition. Mais ils ne quitteront pas Chypre avant que la Grèce ait accepté de les héberger.

Quant à ceux qui décideront de rester à Chypre, ils seront jugés s'il existe contre eux des preuves de voies de fait. Tout partisan qui ne fera pas l'objet d'une instruction sera maintenu en détention jusqu'à la fin de l'état d'urgence.

Les conditions de la reddition ont été portées à la connaissance de la population cypriote au moyen de tracts lancés par des avions au-dessus du territoire.

Les premières réactions cypriotes aux propositions d'amnistie du gouverneur Harding ont été défavorables. C'est ainsi que le Dr Dervis, maire de Nicosie et membre du Conseil de l'Etnarchie, a déclaré :

Je n'envisage pas la suite des événements avec optimisme. L'EOKA n'a pas été vaincue et cela ne répond pas à ce qu'elle attendait.

La Conférence de Presse de M. Lennox-Boyd

Dans une conférence de presse, convoquée inopinément, le 26 Août, M. Lennox-Boyd, ministre britannique des Colonies a prétendu que « des documents récemment saisis à Chypre, par les forces de sécurité britanniques prouvent indiscutablement que l'archevêque Makarios était le leader de la campagne terroriste à Chypre.

Parmi ces documents, a dit le ministre, figure une partie du journal tenu par le chef de l'organisation révolutionnaire cypriote E. O. K. A., Grivas, également connu sous le nom de Dighenis. Il ressortirait de ce journal que Grivas agissait selon les instructions personnelles de l'Archevêque, que ce dernier avait joué un rôle prépondérant dans la fondation de l'E. O. K. A. et dans la préparation des plans des premières opérations. Il n'est pas exclu qu'en conséquence, l'Archevêque soit traduit en justice.

L'E. O. K. A. repousse les conditions de capitulation de Sir John Harding et annonce qu'elle reprendra le combat

Nicosie, 24 Août (Reuter). — Des tracts signés « Dighenis » ont été distribués le 23 Août, à Limassol. Dans ces tracts, l'E.O.K.A. répète l'appel du Gouvernement de Chypre invitant les rebelles à se rendre avec leurs armes.

Le Chef de l'E.O.K.A. déclare qu'il reprendra la liberté d'action et annulera la trêve proclamée il y a une semaine, si l'appel à la reddition de sir John Harding n'est pas retiré et si le 27 Août, à minuit les négociations ne sont pas reprises sur la base des conditions fixées par l'archevêque Makarios. »

En attendant, aucune reddition n'a été signalée.

D'ores et déjà, Nicosie a retrouvé l'atmosphère inquiète et tendue d'avant l'offre de trêve de l'E.O.K.A., le 16 Août.

Mécontentement à Athènes

A Athènes, les offres britanniques ont provoqué une impression pénible. M. Averoff, ministre des Affaires étrangères, a déclaré notamment :

Le gouvernement britannique a malheureusement prouvé une fois de plus qu'il ne pouvait saisir le véritable sens de la question cypriote et se rendre compte de la force indomptable qui anime le peuple de Chypre. Le gouvernement hellénique apportant tout son appui politique et diplomatique au peuple cypriote se sent justifié par le communiqué d'avoir choisi dès le début la voie du recours aux Nations Unies, pour le règlement de la question cypriote.

Le Gouvernement grec qualifie de « grossières manœuvres » les accusations portées contre l'Archevêque Makarios

Les déclarations de M. Lennox-Boyd, ministre britannique des Colonies, au sujet des documents de l'E. O. K. A. saisis à Chypre, ont été qualifiées de « grossière manœuvre » par le porte-parole du Gouvernement hellénique, M. Georges Cavounidis.

Dans les milieux officiels, on fait observer que, pour la Grèce et les Cypriotes, « la question essentielle n'est pas de savoir qui se trouve à la tête ou au sein de l'E. O. K. A., mais de reconnaître la nécessité de donner satisfaction aux droits légitimes des Cypriotes ».

Or, ajoute-t-on dans ces mêmes milieux, « les révélations du ministre britannique viennent curieusement, à point nommé, justifier l'attitude intransigeante de la Grande-Bretagne et les nouvelles mesures d'intimidation prises à Chypre, en réponse à la trêve générale offerte par le chef de l'E. O. K. A. ».

« Le Gouvernement britannique, fait-on également remarquer, avait déjà affirmé qu'il se trouvait en possession de documents attestant d'une manière certaine la collaboration existant entre l'Archevêque Makarios et l'E. O. K. A. », lorsqu'il se décida à déporter le prélat aux îles Seychelles.

Précisant la position du Gouvernement d'Athènes, M. Cavounidis a déclaré : « Le Gouvernement grec n'accepte pas les diversions imaginées à Londres. Il continuera à réclamer par tous les moyens politiques et diplomatiques l'indépendance d'un peuple européen colonisé par la Grande-Bretagne, en plein vingtième siècle. Les Nations Unies devront dire si une telle situation leur paraît tolérable ».

Scepticisme à Nicosie

« Ce document est entièrement mensonger », a déclaré le maire grec de Nicosie, M. Themistocle Dervis, au sujet des extraits du journal de Georges Grivas, alias « Dighenis », chef de l'E. O. K. A., publiés à Londres. Cette réaction est celle des populations grecques de Nicosie, qui dans leur ensemble se refusent à croire que l'Archevêque Makarios ait été le véritable chef des révolutionnaires cypriotes et le colonel Grivas un simple sous-ordre.

En tout état de cause, on estime généralement à Nicosie que la publication du journal de Grivas contribuera à augmenter la tension dans l'île à la veille de l'expiration de la trêve proclamée par l'E. O. K. A.

Opinions Britanniques

NEWS CHRONICLE (Londres, libéral) : Les accusations contre Mgr Makarios ne feront que renforcer les préjugés des deux camps.

« Les nouvelles preuves de l'association de l'Archevêque Makarios avec l'E. O. K. A. ne feront que renforcer les préjugés des deux camps. Si le Gouvernement a tellement de preuves de la complicité de l'Archevêque, il ne doit pas hésiter à le faire juger. C'est devant un tribunal qu'il faut formuler de telles accusations, c'est là qu'elles pourront être réfutées ou prouvées. Mais même si Makarios est reconnu coupable de crimes violents, nous ne devons pas nous attendre à ce qu'il cesse d'être un héros aux yeux de la majorité des Cypriotes ».

DAILY HERALD (Londres, travailliste) : C'est le comble de la folie d'insulter Makarios, car il n'y a personne d'autre avec qui discuter.

« C'est le comble de la folie. Au moment même où l'E. O. K. A. menace de reprendre ses terribles activités, M. Lennox Boyd lance une nouvelle vague d'insultes contre Makarios. Il ne se trouvera en Grande-Bretagne personne pour prendre la défense de l'Archevêque.

« Nous détestons tous les dirigeants religieux qui encouragent le recours à la violence. Mais des faits irréfutables demeurent : l'Archevêque Makarios est un héros à Chypre. L'histoire du terrorisme prouve qu'on ne peut y mettre fin qu'en faisant venir les chefs terroristes à la table de conférence : et il n'y a personne d'autre à Chypre avec qui on puisse commencer maintenant les négociations ».

MANCHESTER GUARDIAN :

« Les documents révélés par M. Lennox Boyd témoignent des contacts entre Mgr Makarios et Grivas, mais ce qu'ils ne démontrent pas, c'est que Mgr Makarios fut le chef inconteste de l'E. O. K. A. Au contraire, ils témoignent de désaccords politiques entre les deux hommes. Si l'objectif de M. Lennox Boyd est de prouver qu'après ses révélations on ne peut plus négocier avec Makarios, le Gouvernement britannique commet une grave erreur politique. Les mouvements de résistance sont sans doute hideux, mais n'avons-nous pas nous-mêmes soutenu le terrorisme sur le continent ? N'avons-nous pas négocié la paix avec les terroristes irlandais ? Toute la question est de savoir si l'homme a derrière lui le peuple. Tel fut le cas de l'Irlandais Collins. S'il en est de même avec Makarios, nous aurons finalement à traiter avec lui, quel qu'eût été son rôle dans le passé ».

Vol à l'Ambassade de Grèce à Ankara

Le gouvernement hellénique a adressé le 28 août, une protestation au N.A.T.O. pour l'effraction commise à l'ambassade de Grèce à Ankara et le vol de documents, dans la nuit du 25 au 26 août. Cette protestation a été transmise au représentant permanent de la Grèce auprès du N. A.T.O., M. l'ambassadeur Michel Melas, pour être remise au secrétaire général, Lord Ismay. M. Melas a reçu instructions de développer la protestation devant le Conseil des représentants permanents du N.A.T.O. qui se réunira le 5 septembre.

Nous apprenons que dans sa protestation, le gouvernement hellénique, saisissant l'occasion de l'effraction commise à l'ambassade de Grèce à Ankara, se réfère, d'une façon plus générale, à l'évolution de l'ensemble des relations gréco-turques depuis les événements anti-grecs en Turquie, le 6 septembre 1955 et ultérieurement, susceptibles d'aggraver la situation.

Démenti de l'Evêque de Kition : « je n'ai jamais rencontré Grivas. »

Nicosie 27 août (Reuter). — L'évêque de Kition qui préside l'Eglise Orthodoxe cypriote en l'absence de l'Archevêque Makarios a déclaré aujourd'hui : « **J'affirme catégoriquement qu'en aucun cas je n'ai jamais rencontré Grivas, ou que ce soit** ».

L'évêque a ajouté : « Je suis très surpris du contenu du prétendu journal de marche de Grivas présenté par M. Lennox-Boyd, et notamment des allusions m'impliquant ».

Après la publication des "carnets" du chef des terroristes cypriotes

" L'Intelligence Service m'a offert 50 millions pour des spécimens de l'écriture de Grivas "

affirme l'avocat grec Evstathopoulos

M. Constantin Evstathopoulos, avocat à Athènes, ancien membre du réseau Grivas durant l'occupation allemande, a affirmé qu'un agent de l'Intelligence Service lui avait offert, il y a quatre mois, 50.000 livres sterling pour obtenir des spécimens de l'écriture du général Grivas et des détails sur la vie privée et les relations du chef supposé de l'EOKA.

M. Evstathopoulos qui a fait cette déclaration au cours d'une interview publié par le journal gouvernemental « Apoyevmatini » a ajouté qu'il avait été pressenti pour remplir les fonctions de conseiller juridique de l'ambassade de Grande-Bretagne en Grèce, ce qui aurait dû lui procurer a-t-il dit 4 des honoraires très satisfaisantes.

En conclusion, M. C. Evstathopoulos a soutenu que les photocopies des manuscrits attribués par le Colonial Office au général Grivas ne rappellent en rien l'écriture de ce dernier.

Une campagne inadmissible de la presse turque

La presse turque, poursuivant sa campagne calomnieuse contre la Grèce et dans le but de détourner l'opinion publique turque des problèmes intérieurs du pays, donne maintenant plus d'ampleur aux calomnies concernant les prétendues pressions auxquelles seraient soumises la population musulmane en Thrace occidentale. Ainsi, les journaux turcs d'Istambul attribuent certaines déclarations aux professeurs turcs de Thrace occidentale selon lesquelles les musulmans habitant cette partie de la Grèce se trouveraient dans l'obligation de quitter pour échapper aux pressions auxquelles ils seraient soumis. Ces élucubrations diffamatoires ont trouvé écho dans une récente émission de la radio d'Ankara. Cependant les faits apportent leur démenti écrasant :

1) quelques musulmans de Thrace occidentale, entraînés par la propagande turque, se sont rendus en Turquie, dans l'espoir de trouver de meilleures conditions d'existence ; ils n'ont pas tardé cependant à s'en repentir et à rentrer en Grèce.

2) Les présidents des communautés musulmanes et les chefs religieux ont voté et adressé à Athènes des résolutions de protestation contre les publications de la presse turque et ont exprimé leur gratitude au gouvernement grec pour la pleine liberté politique, religieuse et économique dont ils jouissent et pour le traitement généreux dont ils sont l'objet de la part des autorités helléniques.

3) la sollicitude constante des autorités helléniques envers la minorité turque de Thrace occidentale, sollicitude démontrée par des documents-statistiques officiels tels que : à la Préfecture de Xanthie, 306 bœufs furent distribués aux Turcs et seulement 34 aux Grecs ; 272 vaches laitières aux Turcs et 25 aux Grecs ; 14.000 tonnes de farine et de vivres aux Turcs et 7.000 tonnes aux Grecs. Enfin, sur l'ensemble des colis envoyés par l'Amérique, 10.000 furent distribués aux Turcs et 7.000 aux Grecs.

[18.3]

DE CHYPRE

M. CARAMANLIS déclare :

« Aucune réaction ou recommandation ne peut nous empêcher de présenter la revendication des Cypriotes devant l'O. N. U. »

« AU cours des deux guerres mondiales la Grèce a combattu aux côtés des Britanniques, alors que la Turquie a combattu contre eux ou, malgré ses alliances, est restée NEUTRE. »

Dans les derniers jours de Juillet, le président du Conseil, M. Caramanlis a fait les déclarations suivantes, à la suite du débat sur Chypre à la Chambre des Communes.

Le Gouvernement britannique, déclara-t-il a fait montre d'une violence inaccoutumée et s'est livré à des attaques qui constituent une offense pour toute la nation hellénique et son histoire.

Durant ces discussions le Gouvernement britannique a invoqué des arguments non fondés capables de provoquer la confusion dans l'esprit de ceux qui ignorent la réalité. Il est de mon devoir de dissiper cette confusion et de dire la vérité.

Fait curieux, la Grèce est insultée par ce que, accomplissant son devoir, elle appuie la revendication de la population grecque de Chypre.

Cependant nos accusateurs eux-mêmes ne nient pas la substance de notre droit. Divers prétextes ont été inventés pour masquer la vérité.

Ainsi il a été soutenu avec une insistance injustifiée que le principe de l'autodétermination ne peut être appliqué à présent, principalement à cause de l'opposition turque. Cet argument est inadmissible et dépourvu de tout fondement juridique et politique.

Conformément au Traité de Lausanne que les Anglais et les Turcs invoquent maintenant d'une façon fantaisiste, la Turquie s'est désistée formellement de sa souveraineté sur Chypre qu'elle avait d'ailleurs cédé à autrui, il y a 80 ans. La Turquie a déclaré aussi officiellement que tous les territoires situés au delà des frontières telles que prévue par le Traité de Lausanne et ne faisant plus partie du nouvel Etat turc, choisiraient à l'avenir, en toute liberté, le régime qu'ils désirent. Ainsi la question de la révision du Traité de Lausanne ne se pose pas.

En ce qui concerne les allusions suspectes anglo-turques sur le Dodécanèse et la Thrace Occidentale, elles revêtent la forme du chantage et sont sans fondement, car il est de notoriété publique que la souveraineté de la Grèce sur ces régions est définitivement basée non seulement sur les Traités internationaux, mais aussi sur le fait que l'immense majorité de la population de ces territoires est grecque.

Dans le but de brouiller les faits et d'obscurcir la vérité des raisons de sécurité de la Turquie ont été avancées.

L'absurde de ces arguments est prouvé par le fait que la Turquie est liée à la Grèce par deux traités d'alliance. A la condition que la bonne foi prévaille, d'autres règlements peuvent intervenir, résolvant toutes les questions qui pourraient présenter un intérêt pour la Turquie en Chypre.

Quant aux menaces turques de conflit armé, pour tous ceux qui sont au courant des choses internationales, il est évident qu'elles ne sont que ridicules. Il nous est impossible de croire qu'elles peuvent exercer une influence quelconque sur l'opinion d'un gouvernement sérieux. En tous cas, ces menaces ne troublent guère la Grèce qui, ainsi que le démontre son passé place toujours la dignité nationale au-dessus de ses intérêts et même de sa sécurité.

Ne se limitant pas à invoquer le facteur turc, le Gouvernement britannique a fondé en plus son intransigeance sur l'allégation que la lutte armée en Chypre est soutenue par des fonctionnaires grecs.

Je démens formellement que le Gouvernement hellénique ait eu jamais recours pour l'appui de la lutte des Cypriotes, à d'autres moyens que la diplomatie et la politique.

Cependant ce qui provoque l'impression la plus douloureuse c'est l'effort du Gouvernement britannique de flatter la Turquie et de la rehausser comme alliée fidèle tout en amoindrissant en même temps la stabilité de la Grèce en tant qu'alliée .

Mais l'histoire ne peut être falsifiée si facilement. Au cours des deux guerres mondiales, la Grèce a combattu aux côtés des Britanniques, tandis que la Turquie se trouvait soit dans le camp des ennemis des peuples libres soit malgré ses traités d'alliance est demeuré neutre.

Je suis persuadé que le peuple britannique à l'encontre de son gouvernement actuel n'oublie pas qu'il n'existe pas de cas où la Grèce n'ait pas fait honneur à sa signature, confirmée par le fait qu'aujourd'hui encore, malgré le mauvais traitement auquel elle est soumise, la Grèce reste toujours fidèle à ses alliances de vieille date.

De tous ces événements nous tirons avec grande peine la conclusion que le Gouvernement britannique ne paraît pas encore avoir une juste opinion sur le problème de Chypre.

Il ne se rend pas compte qu'une solution de la question de Chypre ne saurait nuire aux intérêts des personnes, tandis que l'incertitude actuelle engendre des dangers et ébranle la cohésion du monde libre.

En face de ce manque obstiné de compréhension de la part du Gouvernement anglais, la Grèce s'adresse de nouveau aux Nations Unies.

Aucune opposition ou recommandation d'où qu'elle provienne ne peut empêcher la Grèce de présenter la revendication des Cypriotes devant les peuples libres. La Grèce a l'espoir que ceux-ci du moins feront prévaloir les principes de liberté et de justice qui constituent la justification et la raison d'être du monde libre.

Lord Attlee demande le rappel d'exil de Mgr Makarios

Au cours du débat à la Chambre des Lords, le 25 juillet, Lord Attlee a dit :

« Je demande au Gouvernement de déployer de nouveaux efforts, soit par l'entremise de l'O.T.A.N., soit par des entretiens directs en vue de régler le problème cypriote. La déportation de l'Archevêque a été, pour employer une expression douce, le résultat d'une erreur de jugement la mesure en question n'ayant été d'aucune utilité ».

Poursuivant ses déclarations, Lord Attlee a relevé que le Gouvernement avait espéré « que des éléments calmes » se seraient présentés à Chypre pour négocier un accord après l'éloignement de l'Archevêque.

« Nous avons averti à l'époque, a ajouté Lord Attlee, la Chambre que l'apparition d'éléments plus intransigeants serait plus probable. C'est ce qui se produisit exactement. Ces manifestations malheureuses se poursuivent journellement. Nous nous sommes ainsi trouvés fatalement devant le recours à des mesures répressives. Notre position s'aggrave et les difficultés augmentent.

« Il a été dit — et à mon avis justement — a dit en poursuivant Lord Attlee, que le différend cypriote ébranle les fondements eux-mêmes de l'O.T.A.N. Le Gouvernement a fait entendre au pays qu'il se proposait de prendre une nouvelle initiative, initiative réelle. Il fut même demandé à l'opposition d'éviter toute immixtion. Diverses propositions furent formulées. Mais brusquement tout fut renversé et il fut décidé d'envoyer Lord Radcliffe en mission à Chypre ».

Lord Attlee, poursuivant ses déclarations, a relevé, ainsi qu'on l'a laissé entendre, que la nouvelle initiative a été ajournée sur la pression du Gouvernement turc et que, pour couvrir ce repli, il fut décidé d'envoyer Lord Radcliffe à Chypre.

« Lord Radcliffe, a dit M. Attlee, a été envoyé à Chypre pour examiner la situation et pour préparer un projet de Constitution sans même avoir reçu au préalable les principes fondamentaux de la Constitution désirée.

« Mais comment de façon logique peut-on rédiger une Constitution sans être en possession d'instructions concernant des questions telle que celle qui se rapporte à l'élément majoritaire de l'île? Ceci, à mon avis, ressemble à une simple tentative de couvrir un repli. »

Lord Attlee a relevé qu'il est enfin temps que le Gouvernement déclare définitivement si le problème cypriote constitue un problème intérieur ou de caractère international.

« Si ce problème est international, a dit Lord Attlee, il devra être débattu aux Nations Unies. Je ne sais pas pourquoi la Grande-Bretagne devrait assumer toute la responsabilité pour le maintien de la paix dans le Moyen-Orient. D'autres Etats, à part nous, ont également des intérêts dans cette région. »

Poursuivant ses déclarations, lord Attlee a dit qu'à son avis on a donné à la position turque une importance toute spéciale.

« Je considère, a-t-il relevé, vraiment étrange pour un représentant du Foreign Office de dire que la position d'une île située à une distance de 40 milles des côtes d'un autre pays (la Turquie) constitue une menace sérieuse pour ce pays. Déclaration vraiment étrange de la part d'un pays qui occupe les îles du canal de la Manche, Malte, Chypre, Hong-Kong et les îles Falkland. »

Requête du Gouvernement hellenique concernant la violation des droits de l'homme et des libertés fondamentales à Chypre

soumise par la Délégation Hellénique au Congrès de Strasbourg le 7 mai 1956

Après avoir fait l'historique de l'affaire de Chypre depuis l'occupation anglaise de l'île, en 1878, la requête hellénique poursuit :

« ...En 1923, le Traité de Lausanne consacra la renonciation définitive par la Nouvelle Turquie à tout droit sur l'île et le 1er Mai 1925, le Cabinet britannique décréta que l'île formerait désormais une simple colonie de la Couronne.

Pendant la seconde guerre mondiale, les Grecs de Chypre auxquels le Gouvernement Anglais avait laissé entrevoir l'espoir de la réalisation de leurs aspirations, participèrent à la guerre en s'engageant dans l'armée britannique. La guerre finie, ils attendirent la liberté espérée, mais le Gouvernement britannique la leur refuse. »

Et la requête relate les démarches et protestations pacifiques des Chypriotes, jusqu'en 1955, en vue d'être dégagés de l'arbitraire colonial.

« Puis, au début d'Avril 1955, les manifestations s'aggravèrent. Des explosions secouèrent les principales villes de l'île. Des bombes improvisées — home-made — éclatèrent par dizaines et les explosions continuèrent pendant quelques jours.

Or, il n'y eut pas un mort, par un blessé. Les attentats ne visaient qu'à attirer l'attention du monde en causant des dégâts simplement matériels. Mais les autorités britanniques déclenchèrent alors leur campagne d'intimidation contre la population grecque de l'île. Sous prétexte de découvrir les coupables des attentats, elles procédèrent à des arrestations par dizaines, puis par centaines.

Pourtant, les mesures étaient encore maintenues dans les limites de la légalité. Les arrestations étaient soumises aux conditions et formalités de la procédure normale, qui empêchait les mesures injustes trop voyantes. La situation changea de fond en comble lorsque le Gouverneur de l'île prit un certain nombre de mesures législatives et administratives exceptionnelles dont nous nous bornons à mentionner pour le moment les suivantes :

a) La loi n° 26, du 15 Juillet 1955, dite « Detention of Persons Law » ;

b) La loi d'exception n° 27, du 21 Juillet 1955 ;

c) Le décret n° 730, du 26 Novembre 1955, intitulé « The Emergency Powers (Publics Safety and Order) », Regulations 1955 émis en vertu des décrets-lois intitulés « The Emergency Powers Orders in Council », de 1939 et 1952 ;

d) Le décret (Regulations) n° 12, du 26 Novembre 1955, autorisant le séquestre de la fortune mobilière et immobilière des personnes déportées ;

e) Le décret n° 732, du 26 Novembre 1955 autorisant les peines collectives ;

f) Le décret n° 733, du 26 Novembre 1955, interdisant toute réunion, assemblée ou procession.

Les mesures précitées étaient sans doute destinées, dans l'esprit de leurs auteurs, à intimider la population de Chypre ; elles aboutirent au résultat opposé. Les arrestations arbitraires s'étant multipliées augmentèrent l'irritation et raidirent la résistance du peuple.

La situation s'empira, en Septembre 1955, lorsque l'Assemblée Générale des Nations Unies se refusa de discuter l'affaire de Chypre. L'afflux de troupes britanniques, présenté d'abord comme dû à l'évacuation de la base de Suez, prit le caractère d'une démonstration de force contre l'ensemble de la population grecque de Chypre.

De plus en plus, la masse des Grecs de l'île sentait son existence à la merci de l'arbitraire administratif.

Au lieu de se rendre compte de l'inefficacité des moyens arbitraires employés, les autorités britanniques s'imaginèrent que cette inefficacité était due à l'insuffisance des mesures. On voulut faire mieux. Elles appliquèrent alors les mesures législatives et administratives précitées avec une dureté qui aboutit à la situation alarmante existant actuellement à Chypre.

Les mesures exceptionnelles de l'Administration britannique à Chypre ont eu pour effet d'abroger virtuellement presque tous les droits de l'Homme et les libertés fondamentales, dans l'île.

Le Gouvernement hellénique se borne à signaler ci-après les principales dispositions des mesures législatives et administratives en question qui dérogent à la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales, ainsi que des actes d'organes de l'administration constituant une violation de ladite Convention.

I. — Nombreux sont les cas de torture, de peines dégradantes ou traitements inhumains :

a) Un grand nombre de Grecs de Chypre ont été soumis à des tortures soit au cours d'une instruction de police, soit en d'autres occasions.

Nous citons, à titre d'exemple :

1. Le cas des Chypriotes Coronidis et Constantinou, qui ont été soumis à des tortures par les officiers britanniques Driscoll et Linzee, pendant l'instruction.

Au cours du procès qui a eu lieu à Nicosie, à la suite des plaintes déposées par les victimes, il a été constaté que les deux officiers avaient même utilisé des chaînes pour battre leurs victimes. Le tribunal anglais ayant reconnu la culpabilité des deux officiers, a ordonné leur mise hors cadres.

2. Le cas de Renos Kyriakidis, frère de l'évêque de Kyrinia, qui, grièvement blessé au cours d'une escarmouche, a été transporté tout saignant encore de ses blessures et exposé sur la place publique sans aucune assistance.

Ceci pour impressionner les habitants de la localité et les pousser à des aveux.

3. Le cas de Pierre Couris, habitant du village Franaros, qui a été grièvement blessé à la suite des coups de crosse qui lui avaient été assénés par des soldats anglais.

4. Le cas de Nicolas Siakkas, habitant du village de Franaros sur la personne de qui les soldats anglais se livrèrent dans un but d'intimidation à un simulacre de pendaison, après l'avoir férocement battu en vue de le pousser à des aveux.

Par la suite, Nicolas Siakkas fut soumis à la torture de la goutte connue des Chinois et qui consiste à placer la victime sous un récipient rempli d'eau et à laisser tomber sur son crâne le liquide goutte à goutte jusqu'à l'épuisement nerveux de la victime.

5. Le cas de l'écolier Constantin Karaiskos, âgé de 15 ans, élève de l'école commerciale de Limassol.

Durant l'instruction qui dura sept jours et au cours de l'une des séances, Karaiskos fut soumis à une torture digne des méthodes de la grande inquisition. Il se vit la tête prise dans un casque d'acier que ses tortionnaires lui enfoncèrent jusqu'au cou tandis que des coups portés sur le casque, de l'extérieur, se répercutaient dans son crâne d'une manière intolérable, jusqu'au moment où il perdit connaissance.

b) La peine du fouet (shipping) étant expressément prévue par l'art. 75, paragra. 2 du décret n° 730, du 26 novembre 1955, a été à plusieurs reprises appliquée par les tribuneaux à des enfants et la requête cite une grande série de cas.

Si le Royaume-Uni croit pouvoir encore appliquer cette peine à ses sujets de couleur, elle ne saurait en aucun cas être tolérée dans des pays de civilisation greco-latine, où cette peine a été supprimée depuis longtemps comme dégradante.

c) Parmi les traitements inhumains, on peut ranger :

aa) Les peines collectives appliquées en vertu du décret n° 732, notamment lorsqu'elles dépassent les moyens de la population à laquelle elles ont été infligées.

Nous citerons à titre d'exemple les amendes collectives imposées aux villages suivants :

Lefconicos, le 5 Décembre 1955, £ 2.000 ;

Ipsonas, le 10 Décembre 1955, £ 200 ;

Yalousa, en Février 1956, £ 2.000 ;

Pahna, en Février 1956, £ 600 ;

Lapithos, le 18 Mars 1956, £ 7.000 ;

Kapsalida, le 13 Avril 1956, £ 1.000 ;

Pedoulas, le 21 Avril 1956, £ 2.000.

(Suite page 4).

Série d'attentats à la bombe à Chypre

Le terrorisme se développe à Chypre où des bombes à retardement ont détruit la centrale électerique de la ville de Paphos, deux mess de sous-officiers au quartier général des trodpes anglaises à Episcopi et enfin l'imprimerie officielle de Nicosie. Il n'y a pas eu de victimes, mais de gros dégâts. Un policier cypriote a été abattu dans un village près de Famagouste.

La nouvelle organisation clandestine « P.E.K.A. » a distribué des tracts menaçant le gouverneur sir John Harding. Le tract dit notamment : « Allez-vous-en avant qu'il ne soit trop tard, nicomprimis ni négociation ne sont possibles avec vous »

Enfin les autorités britanniques on tannoncé que les écoles secondaires cypriotes rouvriraient en automne. Huit écoles avaien été fermées au début de lannée à la suite de manifestations antibritanniques par les élèves. Le communiqué du gouverneur général annonce leur réouverture à la suite de la promesse faite par la direction des écoles que « des mesures efficaces seront prises afin d'éviter la répétition d'actes d'indiscipline ». Il avertit cependant les dirigeants qu'elles seraient refermées dès le moindre incident.

L'Albanie libère des prisonniers grecs

Les milieux compétents précisent que le transport militaire « Aliacmon », qui est parti pour Durazzo, prendra à son bord 220 prisonniers de guerre. Ceux-ci furent capturés par les communistes durant la lutte contre leurs bandes et emmenés en Albanie où ils étaient détenus jusqu'à maintenant. Parmi les prisonniers se trouvent également des officiers. Il ne s'agit donc pas de 300 enfants, dont le rapatriement fut annoncé par erreur.

Requête du Gouvernement hellènique concernant la violation des droits de l'homme

(Suite de la page 3)

Ces peines constituent, au surplus, une violation de l'article 15, paragr. 1 qui veut que toute mesure exceptionnelle ne soit pas en contradiction avec le droit international. Le caractère inhumain des peines collectives, qui a été relevé par tous les auteurs du droit international, ressort aussi du fait qu'elles sont interdites tant par l'art 50 du règlement annexé à la Convention de La Haye, de 1899, que par la Convention de Genève relative à la protection des personnes civiles en temps de guerre de 1949 (art. 32 et 33).

2. En ce qui concerne la déportation du chef de l'Eglise de Chypre, l'Archevêque Makarios de deux autres prélats et d'un journaliste, effectuée en vertu de l'art. 7, du décret n° 730, du 26 Novembre 1955, il convient de faire observer que le Gouvernement britannique a même outrepassé les droits exceptionnels accordés par la disposition précitée. En effet, aux termes de cette loi, le Gouvernement de Chypre n'a que le droit de se saisir d'une personne sur le territoire de la colonie et de la conduire hors du territoire. Le déporté une fois hors du territoire est libre de se rendre où il lui plaît. Or, ne voulant pas laisser libre l'archevêque Makarios, les autorités britanniques n'ont pas hésité à garder de force, prisonniers, les trois hommes d'église et le journaliste même en dehors de Chypre et les ont internés aux îles Seychelles. Elles ont dû faire voter par le « Parlement » des Seychelles une loi spéciale pour « légaliser » la résidence forcée de ces prélats dans une de ces îles.

Toutes les mesures susmentionnées violent les dispositions des articles 5 et 6 de la Convention.

Et après avoir mentionné d'autres cas encore de violation de la convention de sauvegarde des droits de l'Homme la requête conclut :

Par ces motifs,

Le Gouvernement hellénique demande à la Commission Européenne des Droits de l'Homme d'examiner d'urgence et par priorité les griefs avancés par lui contre le Gouvernement du Royaume-Uni pour manquement aux dispositions précitées de la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales et de formuler les propositions qu'elle jugera opportunes en vue d'assurer le respect des droits de l'Homme et des libertés fondamentales à Chypre.

Les relations gréco-albanaises

Le 1er août, on a communiqué de source autorisée grecque que les déclarations de M. Enver Hodza, diffusée par la radio de Tirana, démontrent exactement le contraire de ce qu'il allègue. A savoir que « le gouvernement albanais ne désire pas le rétablissement des relations avec la Grèce ».

Parlant, dans la région d'Argyrocastro, en Epire du Nord, M. Enver Hodza a prétendu que les sévices et oppressions subis par la minorité grecque, de la part des autorités albanaises, avaient cessés. Il a prétendu aussi que « l'Epire du Nord n'existe pas, mais seule l'Albanie du Sud et qu'aucune puissance n'arrivera jamais à lui arracher cette terre sacrée ».

Commentant ce point des déclarations de M. Enver Hodza, la même source grecque autorisée fait remarquer : « En déclarant que la question de l'Epire du Nord n'existe pas, mais seulement celle de l'Albanie méridionale, le gouvernement de Tirana ignore probablement que ce problème est toujours en souffrance devant le Conseil des quatre Ministres des Affaires Etrangères ; il ignore donc l'existence d'une situation de fait ».

Le journal « Ethnos », commentant ces déclarations du Premier Secrétaire du parti communiste albanais affirme que « c'est seulement quand l'Albanie rendra à la Grèce, la région de l'Epire du Nord, pour laquelle tant de sang grec fut versé depuis 1912 que prendra fin le litige historique qui nous sépare de notre voisine du nord-ouest ».

Visite des souverains Hellènes à Bonn

Nous apprenons que les souverains hellènes, répondant à l'invitation du Président de la République Fédérale d'Allemagne Occidentale, Doctor Heuss, se rendront en visite officielle, le 15 septembre prochain, à Bonn. Après cette visite, durant laquelle ils seront les hôtes du Président Heuss, les souverains se rendront dans la propriété de la reine, située en Autriche, où ils se reposeront jusqu'au 25 octobre.

M. E. Averoff, ministre des Affaires étrangères, accompagnera le couple royal dans son voyage officiel à Bonn.

La Grèce a refusé d'aller à Londres

C'est après deux Conseils des Ministres, le 13 Août, que le Gouvernement grec a décidé finalement de ne pas participer à la conférence de Londres sur Suez. La note remise au chargé d'affaires britannique à Athènes déclare notamment :

« Dans les conditions dans lesquelles la conférence a été convoquée et étant donné la position spéciale de la Grèce actuellement, la Grèce ne pourrait contribuer d'une façon constructive aux travaux de la conférence et aux efforts accomplis pour trouver une solution pacifique et satisfaisante pour tous les intéressés. »

La « position spéciale » dont parle la note constitue une allusion au conflit anglo-hellénique au sujet de Chypre.

Mouvement artistique

Mlle Ismène Bellos

A la fin du mois de juin, au Club de la Publicité, avenue de Villiers, la Société de la Légion d'Honneur a présenté une importante collection de tableaux d'Ismène Bellos. Cette collection, offerte à la société pour être vendue au profit de ses œuvres, était mise en valeur par une rétrospective de l'œuvre de l'artiste.

Le vernissage, honoré de la présence du général Catroux, grand Chancelier de la Légion d'Honneur, et de Madame, de S.E. l'Ambassadeur M. Raphaël et de Madame et du médecin général Rouvillois, président de la Légion d'Honneur, comptait parmi un nombre de brillants assistances plusieurs personnalités de l'art et des lettres.

Nous ne pouvons mieux faire que de reproduire ici la fin de la préface que M. Paul Sentenac, la sommité la plus éminente de la critique artistique française, a écrit pour cette manifestation d'Ismène Bellos.

« C'est pour tout cela que s'avère vraiment marquante l'œuvre d'Ismène Bellos. Elle lui a valu une place importante à Paris, dans l'art de notre époque, celle d'un maître incontestable dont la réputation se trouve consacrée à la fois par les critiques artistiques et les collectionneurs ».

Le festival d'Athènes

L'ouverture du Festival d'Athènes a eu lieu, le 7 Août, au Théâtre antique d'Hérode Atticus, au pied du Parthénon. Devant un public international, par suite de l'affluence des touristes, l'Orchestre National d'Athènes, composé de 75 exécutants avec la participation de 30 choristes de l'Opéra d'Athènes et de quatre solistes de Mireille Fleury, soprano ; Pierre Hoidas, basse de l'Opéra d'Athènes ; Gabrielle Carturan, alto et Luigi Alva, ténor de la Scala de Milan, exécuta le « Requiem » de Mozart, sous la direction du chef d'orchestre Ionel Perlea.

Les souverains étaient représentés par les Grands Maréchaux de la Cour et le Gouvernement, par M. Constantin Tsatsos, Ministre à la Présidence du Conseil, organisateur du Festival. L'exécution du « Requiem » fut brillante. Le public rappela plusieurs fois le Maestro Perlea et ses merveilleux exécutants

Le Gérant : P. SEIVERT.

IMP. SAINT-ANTOINE
15, rue Saint-Antoine
SOISSONS

1039 — Dépôt légal N° 323
3e trimestre 1956

La Foire Internationale de Salonique

La Foire Internationale de Salonique ouvrira sa 21e exposition annuelle le 1er septembre prochain, avec la participation de quatorze pays : les U.S.A., l'Italie, l'U.R.S.S., la Yougoslavie, l'Allemagne Occidentale, l'Allemagne Orientale, l'Autriche, le Japon, Israël, la Hongrie, la Roumanie et la Tchécoslovaquie, qui auront leurs pavillons et la Belgique et la Pologne qui auront des bureaux d'information.

La Foire a une superficie de 122.000 mètres-carrés, avec une perspective d'extension pouvant aller jusqu'à 160.000 mètres-carrés. Les pavillons étrangers couvrent 47.000 mètres-carrés.

La participation grecque comprend quatre mille exposants. Le grand pavillon de la production nationale se divise en dix sections. Au deuxième étage, sont exposés les produits manufacturés de la production agricole hellénique.

L'industrie grecque sera représentée par quatre cents exposants.

Un service spécial s'occupera de loger les visiteurs si les hôtels sont en nombre insuffisant.

L'Ecole Archéologique Américaine d'Athènes et son œuvre

L'Ecole d'archéologie américaine à Athènes a célébré, le 1er septembre, le soixante-quinzième anniversaire de sa fondation. 2.000 invitations, dont 200 envoyées à l'étranger, ont été adressées aux personnes qui s'intéressèrent aux fouilles du vieux Corinthe et de l'antique Agora. Les festivités durèrent trois jours.

Le Président Eisenhower était représenté par M. Ward Canaday. Président du Comité chargé de recueillir les fonds nécessaires pour les études archéologiques. Ces festivités ont compris un discours sur les activités de l'Ecole Américaine, une représentation de « Médée », d' « Euripide » au Théâtre Hérode Atticus, une excursion à Corinthe ; enfin la visite des fouilles de l'Antique Agora à Athènes, où se dresse le portique de l'Attalos entièrement reconstruite en marbre par l'Ecole Américaine pour servir de musée aux 65.000 statues, têtes, inscriptions et objets divers que les fouilles ont mis au jour. Les travaux d'excavation et de construction de la Stoa d'Attalos ont coûté 3 millions et demi de dollars, couverts par des donations américaines.

Les souverains inaugurèrent l'Antique Agora, qui ajoute à tant d'autres un site archéologique des plus importants au cœur de l'Athènes moderne.

M. Onassis achète l'exploitation et réorganise la T. A. E.

La convention signée le 31 Juillet, entre le Gouvernement hellénique et M. Aristote Onassis accorde au grand armateur grec, l'exclusivité de l'exploitation des lignes aériennes en Grèce et hors de Grèce, pour une période de 20 ans. Aux termes de cette convention, M. Onassis s'engage à racheter le matériel de la T.A.E., Société en liquidation. Il s'engage à acheter trois quadrimoteurs DC 7 et au moins trois bimoteurs Convair pouvant être remplacés par deux DC-6 ou autres appareils modernes. M. Onassis prend l'engagement de développer, outre les communications intérieures les communications avec l'Europe Centrale et Occidentale, le Moyen-Orient, l'Afrique du Sud et l'Amérique communications qui comprendront, dans l'immédiat, 12 lignes intérieures et 10 étrangères.

M. Onassis est également tenu à créer une usine pour la réparation des moteurs et des avions.

Les capitaux versés par M. Onassis sont évalués à 15 millions de dollars. Aucune contribution financière n'est prévue de la part du Gouvernement qui, par contre, touchera 2,5 pour cent sur les recettes brutes.

M. Onassis, à gauche signant la convention le rendant propriétaire-exploitant de la T.A.E.

Le ministre à la présidence du Conseil M. Tsatsos, a exposé la contribution du Festival d'Athènes au développement du tourisme en Grèce

Le ministre à la présidence du Conseil, M. C. Tsatsos, a reçu les représentants de la presse et leur a fait les déclarations suivantes au sujet du Festival d'Athènes :

La première chose que je voudrais vous dire, déclara-t-il, c'est que cette année, où j'ai l'occasion de m'occuper du Festival pour la première fois, il m'a été donné de constater l'importance qu'il avait à maints égards pour notre pays. Le principal de ces aspects est celui inhérent à la manifestation artistique constituée par ce festival. Dans un pays, qui dispose de grandes possibilités intellectuelles et artistiques, une occasion lui est ainsi donnée de mieux faire valoir certaines tout au moins de ses possibilités artistiques. Comme vous le savez, en raison du fait que notre pays est petit, son rayonnement à l'étranger est généralement fort restreint, et nullement en rapport avec la qualité de la production intellectuelle qu'il comporte et les possibilités intellectuelles qui lui sont inhérentes.

Notre festival nous fournit une occasion d'élargir les activités touristiques de notre pays. Le fait que les étrangers qui assistent au festival sont peu nombreux ne doit pas vous causer une impression particulière. Car cela a été dit à maintes reprises. Vous n'êtes pas sans savoir que dans d'autres pays, à Bayreuth par exemple, ceux qui généralement assistent à un festival ne sont pas en majorité des étrangers. Ce sont les populations voisines ou avoisinantes, ou bien encore les touristes ordinaires du pays dans lequel a lieu tel ou tel festival. Ceux qui viennent spécialement pour le festival ne constituent pas, quant à leur nombre, un élément considérable pour le tourisme. Mais les quelques étrangers qui y assistent, et qui sont des intellectuels, des hommes d'une qualité supérieure, ont beaucoup à offrir. Aussi bien est-ce pour cette raison que nous avons procédé cette année à l'invitation de personnalité appartenant à l'élite intellectuelle internationale qui viendront se joindre à nos hôtes réguliers. D'ailleurs nous espérons bien pouvoir compter sur un nombre d'étrangers au moins égal à celui de l'année passée. Nos plus récentes statistiques d'ordre touristique revêtent en effet cette année un aspect des plus encourageant. Il importe de noter que l'année passée nous avons eu, de janvier à juin, 84.380 arrivées, alors que cette année nous en avons eu 83.920. Nous en avons donc et en tout et pour tout 460 en moins, et cela malgré la polémique déclenchée dans toutes les directions contre le tourisme hellénique. Du point de vue du change, 9.192.883 dollars sont entrés par cette voie en Grèce jusqu'à mai 1955 y compris. Cette année pendant la même période, il y en a eu 10.277.439. Ce qui fait que 1.200.000 dollars de plus sont entrés dans le pays au cours des cinq premiers mois de l'année. Et cela malgré la propagande hostile britannique pratiquée contre nous, pour des motifs d'ordre politique. Nous avons donc toute raison de nous montrer satisfaits.

Sans cette propagande nous aurions eu une augmentation beaucoup plus forte de nos bénéfices en devises. En tout cas, grâce aux efforts déployés et à l'augmentation normale des possibilités touristiques de notre pays nous avons tout au moins pu maintenir le niveau établi l'année passée.

Cette propagande s'appuyait sur deux prétendus motifs. Primo, que nous serions en Grèce un manque de sécurité, que des troubles y auraient lieu. Et, secundo, que les Britanniques, ou les Anglo-Saxons, ou bien encore tous ceux qui pourraient être pris pour des Britanniques ne joui-raient point de l'hospitalité propre à la Grèce.

« En réponse à ces rumeurs malveillantes, nous avons, quant à nous, déclaré que : primo une sécurité parfaite règne dans tout le pays, qu'outre ces quelques incidents qui appartiennent au passé, et dont les étrangers n'auraient été victimes que s'ils en étaient venus à se mêler à un meeting, rien de pareil ne pourrait leur arriver chez nous et effectivement, rien ne leur est jamais arrivé.

Secundo que nul étranger, nul Britannique (et il est beaucoup de Britanniques qui voyagent en Grèce) nulle part, jamais, il n'a été l'objet d'un mauvais traitement. Je prie vivement tous ceux qui représentent ici la presse étrangère de prendre bonne note de ce fait, car le désaccord qui a surgi a propos d'une question politique ne sépare pas les deux peuples mais seulement les deux gouvernements. Nous avons à maintes reprises mis l'accent sur le fait que, quant à nous, nous n'avons rien contre le peuple britannique, et que toute l'affaire se borne à un désaccord avec le gouvernement britannique actuel. D'ailleurs nous apprécions vivement la reconnaissance par une grande partie de l'opinion britannique de la justesse de la cause grecque.

Car enfin n'oublions pas le fait que la question de Chypre compte ses défenseurs les meilleurs en Grande-Bretagne même. Je vous prie instamment d'être pleinement convaincus que en ce qui nous regarde et dû par notre charge, nous n'avons jamais essayé ni jamais songé à porter préjudice à des personnes vivant de Grande-Bretagne.

A la lumière de ces données je crois que le Festival d'Athènes vient au tout premier plan de l'effort touristique du pays et que ceux qui viendront chez nous auront l'occasion, outre tout ce qu'ils verront à Athènes pendant leur séjour ici, d'assister également au Festival dont M. Londos vous a exposé le programme.

Je ne désire pas revenir sur tous les points qu'il vous a fait connaître. Je voudrais simplement, en m'adressant plus particulièrement à tous ceux qui s'occupent du Festival, — et plus particulièrement à ceux attachés à la presse intérieure — leur faire remarquer que le Festival constitue un nouvel effort. Il a eu lieu l'année passée pour la première fois et il a cette année lieu pour la seconde fois, dans des conditions hautement défavorables, car il y a eu dans l'intervalle des changements d'ordre ministériel, ce qui fait que nous n'avons pas eu la possibilité d'organiser à temps les choses, de manière à ce que cette organisation ait le plein rendement désiré.

Et le ministre M. Isatsos, se référant aux critiques de certains journaux, a tracé la différence entre les critiques de bonne foi dans le domaine artistique — fort utiles aux organisateurs — et les récriminations, de parti pris, susceptibles de porter préjudice. Et M. Tsatsos poursuivit :

« Lorsque le Festival aura pris fin, il y aura toute latitude de se livrer à la critique, concernant telle ou telle personne. Et, par dessus tout, en ce qui concerne moi-même qui, bon gré mal gré, suis obligé d'assumer la responsabilité en cas d'échec du Festival.

« Je ne sais donc moi-même à qui iront les applaudissements si le Festival est un succès, mais je sais à coup sûr qu'en cas d'échec j'aurai à en encaisser les effets. Mais en ce qui me concerne, j'accepte d'ores et déjà toutes les critiques ayant trait au Festival, pourvu que celui-ci réussisse.

« Le but principal du Festival est simple : mettre en avant trois institutions helléniques ressortissant à l'Art : le Théâtre National, l'Orchestre d'Etat et la Scène Lyrique Nationale. Nous faisons tout ce qui peut être fait pour conférer à tout ce qui sera donné à l'Odéon d'Hérode Atticos le cachet d'un caractère qui se réclame de l'Hellénisme, de manière à offrir à l'assistance quelque chose qu'on ne puisse pas par ailleurs voir ou entendre à Munich ou à Salzbourg.

« Dès que le Festival 1956 aura pris fin nous nous mettrons en devoir d'organiser le Festival 1957. L'expérience dont nous aurons bénéficié cette année constituera un précieux apport à cet égard ».

[94]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ
Διεύθυνσις Εσωτερικού Τύπου
'Αριθ. τηλεφώνου 612-762

Festival

'Εφημερίς ΝΕΑ
'Ημερομηνία 8-6-56

ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΗ ΟΡΙΣΤΙΚΑ Ο κ. ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ

'Εκδεδειγμένη σήμερα απρόοπτος η χθεσινή πληροφορία των «Νέων» περί αποχωρήσεως του κ. 'Ιωνος Δραγούμη από την 'Επιτροπή 'Οργανώσεως Φεστιβάλ 'Αθηνών, όστερα από την έντονη αντιπολιτευτική στάση του 'Εθνικιστή κατά τις τελευταίες συνεδριάσεις της 'Επιτροπής.

—Κατά σημερινήν συνεδρίασιν της 'Επιτροπής 'Οργανώσεως Φεστιβάλ 'Αθηνών, χθες το δοθέν διευκρινιστικό πόρισμα του 'Υπουργικού Συμβουλίου διά τας δαπάνας τας μέχρι της 'Επιτροπής από 12 που προβλέπει η ίδρυτική πράξις, περιορίζονται σε έντεκα.

—Στη νέα 'Επιτροπή εγκολπιζόμενοι δεν θα μείνη της προηγούμενης επιτροπής έντεκα τού κ. 'Ιωνος Δραγούμη. Είναι η 'Επιτροπή αναρτίζεται τώρα από τον Διευθυντή Τροχιόδρομων και Θεάτρου Γ. Κουρουπάνο, τον γενικό διευθυντή της Κρατικής 'Ορχήστρας και της Λυρικής Σκηνής Φιλ. Οικονομίδη, τον γενικό διευθυντή του 'Εθνικού θεάτρου Αίμ. Χουρμούζιον, την γενικό γραμματέα του 'Οργανισμού Τουρισμού Θωμά, τον διευθυντή προγράμματος του Ε.Ι.Ρ. Δίον. Ρώσση, τον διευθυντή 'Εμπορικού Τύπου του Υπουργείου προεδρίας της κυβερνήσεως Γ. Καδουλίδη και τον κ. 'Ανδρέαν Λεντον.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ

Εν τω μεταξύ, το θέμα δεν πρόκειται να κλείση. Ο κ. 'Ιων Δραγούμης, όπως φαίνεται και από την δημοσιευομένην κατωτέρω επιστολήν του, θα φέρη είς την δημοσιότητα τις πράξεις και τις παρασκηνιακές γύρω τις στάσεις επήλυσης την 'Επιτροπή του Φεστιβάλ και των καλλιτεχνικό διευθυντή του γιά νά δοθή πλήρες εικόνα του τι γίνεται σέλας τάσσων μέ την περίφημη αύτη 'Επιτροπή.

—Η επιστολή του κ. 'Ιωνος Δραγούμη έχει ώς εξής:

«Κύριε Διευθυντά,

Την είδησιν περί πιθανής αποχωρήσεώς μου έκ της 'Επιτροπής Φεστιβάλ 'Αθηνών ελαμβορόρθην χθές από τις στήλες των θεατρικών Νέων της έγγριτου εφημερίδος σας και έτω δημοσία των λογιών αναγνωστών σας. Ως έκ τούτου, δεν είμαι είς θέσιν αύτε νά διαψεύσω, αύτε νά επιβεβαιώσω. Την μόνην υπεροχίαν που δύναμαι νά προσφέρω είς την ανεξαρτησία σας (γιατί όχι;), είναι νά ανφοίσω τις προσωπικές μου αμφιβολίες περί της αμφιθείας της. Και αύτό διότι κατά την τελευταίαν, πρό δύο εβδομάδων, συνεδρίασιν της 'Επιτροπής διαφωνησης της οποίας ήσκησα ελεγχον — εκατ' ανάγκην αυτόν — έναντίον τάσσε της καλλιτεχνικής, δεν κεί της διοικητικής διευθύνσεως του Φεστιβάλ 'Αθηνών, έλαβη απόφασις κατηχρησθέλεσα κεί είς τό πρακτικόν διά της οποίας καθορίζεται ότι, έτώ των διατυπώσεων έγγραφος τις αίτησίς μου, αύτη δε αποτελεσουν αντικείμενον εξετάσεως ύπό τριμελούς, επί τούτω συνιστωμένης υπαλλήλους εκ των κ. κ. Χουρμούζιου, Κουρουπάνου και Ρώμη.

"Οθεν, κατόπιν της απορρίψεως ταύτης, τό θέμα δέμα ευφοίσεται, ώς πολλαπλασιαστού, συνεπεία της λοιπόν αύτε έγώ διεκόψαι νά πραγματοποιήσω πολλών επιθυμιών μου, παρασκευασμένης της 'Επιτροπής — έφ' όσον δε διοίδησιον τώρα νά θεωρήθη φυτοφυτών — αύτε άρως και νά κατοχυρωθούν είναι δυνατόν — έφ' όσον τελλοιμάτων τό κυρίως θύτημα ύπό των καταγγελιών μου πρόσωπα επιθυμούν νά μη προσθέσουν είς αύτος καί έτέρων καθ' δημοτικόν της συνεπούρους τού προκύψοντος ζητήματος διά της απόστρωσης τόσης τεραστίου συζητήσεως.

Αλλά καί άν άνάμη τά άνωτέρω

πρόσωπο έτερεον τοιούτος άπιθος, θέλομαι να πιστεύσω ότι ο σεβασμός εν τοκοιχείω ενοχυγής Προεδρίας, ανομμησεύμενος της έτους όπου εδιδασκεν το Δίκαιον, από τεσσαρτής καί δε εις τας μετά της Φιλοσοφίας καί της Ηθικής συναρτήσεις του, δε φανίση τα αποστατέον τους εύσεβείς αυτούς πόδους. Ίνα μη έτι των ήμερων

Η Νέα
May thanks to you
etc
Sincerely
Guy Cooper
7/6

"Ένα αύτόγραφο του Γκάρυ Κούπερ: Πρός «Τά Νέα» μέ τάς εύχαριστίας μου πρός όλους σας. Εδικαιούτο, Γκάρυ Κούπερ.

του καί ύπό τήν αίτίδα του διατραχθή τοιούτου ατόπημα.

Μετά τιμής
ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ»

18 ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ 30 ΕΛΛΗΝΕΣ ΘΑ ΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΣΤΗΝ «ΗΛΕΚΤΡΑ»

'Ανεκύρηξεν χθές αιφνιδιούς, μετά από παρομονή τριών ημερών στην 'Αθήνα, ο διευθυντής της όπερας του Μονάχου Ρούντολφ Χόρτμαν καί ο σκηνογράφος του ίδιου οργανισμού καθηγητής Γιούγκερς.

—Προ της αναχωρήσεώς του ο Χόρτμαν συνετυχθη για τελευταία φορά μέ τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Φεστιβάλ 'Αθηνών Φιλ. Οικονομίδην καί τον επιτελικόν σύμβουλο της 'Επιτροπής 'Αιδο. Λέοντα καί εχρηζήσαν άπό κοινού διάφορα λεπτομερειακά θέματα, αφορώντα τις παραστάσεις της οπαίας θά δώση έδώ, κατά την διάρκεια του Φεστιβάλ, η "Όπερα του Μονάχου.

—Στι παραστάσεις αύτες απεφοίσθη θά λάβουν μέρος άπό Γερμανικής πλευρές 18 καλλιτέχνες καί άπό 'Ελληνικής 30 πρόσωπα σε λειτουργίας ρόλους.

—Οι 18 Γερμανοί καλλιτέχνες θά συνοδευθούν άπό τον σκηνοθέτη 'Αρνολντ, τον σκηνογράφο Γιούγκερς, τον μαέστρο Λίγκερ, έναν ύπαθολία, δύο ηλεκτροτεχνίτες, έναν μηχανικό καί δύο υπαλλήλους του Βεστιαρίου.

ΤΑ ΣΚΗΝΙΚΑ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΔΩ

Στην προετοιμασία των παραστάσεων θα επιστεύση προσωπικά ο Χόρτμαν ο οποίος θά έλθη μέ τον σύζυγό του δις προσεκλεκτός του Φεστιβάλ.

—'Απεροισθη έτσιος άπως τά Διά-

'Η έκλεκτή πρωταγωνίστρια καί θιασάρχις Κατερίνα καί ο Χρήστος Τσαγανέας, κατά την τελευταία γενική δοκιμή της κωμωδίας «Ήρθα καί δέ μείνω» πού ανεβαίνει άπόψε στό θέατρο της πλατείας Κυριακού.

χιστα σκηνικά της «Ήλέκτρας» κατασκευασθούν στην 'Ελλάδα μέ οδηγίες σκηνικού του σκηνογράφου Γιούγκερς. Τό ντεκόρ θά είναι πολύ λίγο γιατί ο Γιούγκερς προτιμά νά αφίση όσο τό δυνατόν άπρακοσμητο τό φυσικό περιβάλλον τού αρχαίου θεάτρου.

ΕΡΧΕΤΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ Ο ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΚΟΥΜΠΕΛΙΚ

'Ελήφθη χθές τηλεγραφική απάντησις του διασήμου μαέστρου Ραφαήλ Κούμπελίκ, ο οποίος γνωρίζει ότι αποδέχεται τούς ταθέντας όρους καί έρχεται αριστιά γιά νά συμμετάσχη στό Φεστιβάλ 'Αθηνών.

—Ο Κούμπελικ θά διευθύνη την εναρκτήριο συναυλία του Φεστιβάλ μέ τά «Ρέκβιεμ» καί την πρώτη Συμφωνία του Μότσαρτ. Η συναυλία αύτη θά είναι αφιερωμένη στόν Μότσαρτ μέ την ευκαιρία του εορτασμού εορτασμού των 200 ετών άπό της γεννήσεώς του.

— Στην έκτέλεσι, ώς γνωστόν, του «Ρέκβιεμ» θά λάβη μέρος ή Κρατική 'Ορχήστρα καί ή χορωδία της Λυρικής Σκηνής.

ΣΗΜΕΡΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Σήμερα τό μεσημέρι συνέρχεται στην κανονική της συνεδρίαση ή 'Επιτροπή 'Οργανώσεως του Φεστιβάλ 'Αθηνών γιά νά εξετάση διάφορα θέματα οργανωτικής φύσεως καί κυρίως τό διαφημιστικό.

Ο ΙΩΝ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ!

'Υπήρξε σήμερα ή πληροφορία ότι ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ.

Κ. Τσάτσος, ύπό την ένισχύσεσίν του άποίου ενάστασι ή οργάνωσις του Φεστιβάλ 'Αθηνών, άπεφασισε να ελαττώσει τον αριθμό των μελών της 'Επιτροπής 'Οργανώσεως του Φεστιβάλ.

—Η απόφασις αύτη αποσκοπεί, κατά τις πληροφορίες μας, στην απαμβλυνσιν έκ της 'Επιτροπής τοσ κ. 'Ιωνος Δραγούμη, ο οποίος εκδηλώσει ζωηρόν αντίδρασιν στις αποφάσεις της 'Επιτροπής, είχε δέ κατά τον προτσταμένην συνεδρίασιν δύνασιν διενέξη μέ τον καλλιτεχνικόν διευθυντήν του Φεστιβάλ 'Αθηνών κ. Φιλ. Οικονομίδην, στά ζήτημα της χορογραφίας του «Ορέστεως».

[15.1]

Αθήνα 20 Φεβρ. 1957

ΚΑΙ ΤΩΡΑ

ΠΡΟΣ

ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΥΡΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

ΠΑΡΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ Κ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΟΥ

— Τυπογραφικαὶ Τέχναι: Ν. Β. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΗ - Μάγερ 18 —

Πρὸς τὸν κ. ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΥΡΟΥ

Διευθυντὴν Ἐφημερίδος «ΕΣΤΙΑ»

Κύριε Κύρου,

Τὸ λειτούργημα τὸ ὁποῖον ἀσκεῖτε ὡς Διευθυντὴς ἐφημερίδος εἶναι πολὺ λεπτὸν καὶ ὑφηλὸν καὶ ἐπικίνδυνον πολλάκις λειτούργημα.

Συγκινεῖται ὄντως κανεὶς ὅταν παρακολουθεῖ τοὺς ἀγῶνας σας διὰ τῆς ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος σας «Ἑστία», ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, πρὸς ἐξύψωσιν τῆς ἠθικῆς στάθμης τοῦ Λαοῦ μας καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀπεγνωσμένην προσπάθειάν σας νὰ τονώσητε καὶ νὰ ἐξάψητε τὸ πατριωτικὸν φρόνημα τῶν Ἑλλήνων.

Διὰ τοῦτο ὁμολογῶ, ὅτι ὄχι μόνον δὲν τρέφω ἐναντίον σας οὐδεμίαν κακίαν δι' ὅσα ἐκάματε καὶ εἴπατε καὶ ἐγράψατε ἐναντίον μου διὰ τὴν συμπεριφοράν μου κατὰ τὸ διάστημα τῆς κατοχῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον σᾶς ὀφείλω καὶ εὐγνωμοσύνην.

Ἕνα μόνον εἶναι τὸ δυστύχημα, κύριε Κύρου, ὅτι εἶναι τόσον τὸ μένος σας τὸ πατριωτικὸν καὶ τόσον τὸ πάθος σας διὰ τὴν ἠθικήν, ὥστε ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἠθικοπλαστικοῦ καὶ πατριωτικοῦ ἔργου σας, ἀπέβητε ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 Δημόσιος κίνδυνος διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν τιμὴν ὅλων τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολιτῶν.

Πολλοὶ οἱ ὁποῖοι σᾶς γνωρίζουν καλὰ καὶ σᾶς ἔχουν μελετήσει περισσότερον ἐμοῦ, διότι ἐγὼ ὁμολογῶ, ὅτι μόνον κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια μοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὴν ὀλίγον ἀκατανόητον προσωπικότητά σας, λέγουν ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ κάνετε ἀπὸ κακίαν. Ἐγὼ αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύω. Πιστεύω τοὐναντίον ὅτι προκειμένου νὰ σώσητε τοὺς ἄλλους Ἕλληνας δὲν διστάζετε νὰ ἀναλώσητε ὁλόκληρον τὴν ἰδικήν σας ἠθικὴν ὑπόστασιν. Δὲν ὁρωδεῖτε πρὸ οὐδενός, οὔτε πρὸ τῆς συκοφαντίας.

Ἀλλὰ τώρα ἂς ἔλθωμεν σοβαρῶς εἰς μίαν πλέον συγκεκριμένην περίπτωσιν. Τὴν ἰδικήν μου.

Κύριε Κύρου, τὸ δὶς ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ. Ρητὸν μὲ ἐλαχίστας ἐξαιρέσεις. Δυστυχῶς διὰ τὸν τόπον μας ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν δυστυχῶς διὰ σᾶς, δὲν ἀνήκετε εἰς αὐτάς.

Ἐδικάσθην τὸ πρῶτον παρὰ τοῦ Δικαστηρίου δοσιλόγων τὴν 14ην Νοεμβρίου π. Ἔ. καὶ ἀπηλλάγην μετὰ τετραήμερον ἐξονυχιστικὴν διαδικασίαν τὴν 17ην τοῦ ἰδίου μηνός.

Καὶ ἐφριάξατε τότε, καὶ ἐθίξατε τὴν δικαιοσύνην, καὶ ἠπειλήσατε τοὺς μάρτυρας τῆς τε κατηγορίας καὶ ὑπερασπίσεως καὶ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπεκαλέσθητε, καὶ κινδύνους ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς μου, διὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν διείδατε, καί, ὅπερ περιεργότερον, ἐξηγγείλατε τὴν πρόθεσιν τοῦ κ. Ἐπιτρόπου ὅπως διατάξῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς δίκης μου, 10 ὁλοκλήρους ὥρας προτοῦ οὗτος ὄντως τὴν διατάξῃ!

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου τ. Ἔ. ἤρξατο διὰ δευτέραν φορὰν ἡ δίκη μου καὶ διήρκησεν πέντε ὁλοκλήρους ἡμέρας. Καὶ αἱ ἔσχατοι λεπτομέρειαι τῆς ζωῆς μου καὶ τῶν πράξεών μου ἀπὸ τοῦ 1934 μέχρι τοῦ 1944 ἠρευνήθησαν καὶ τὸ δεύτερον δικαστήριον κατέληξε, παμψηφεί, ἀκριβῶς εἰς τὴν ἰδίαν μὲ τὸ πρῶτον ἀπόφασιν, ἤτοι μὲ ἠθώωσεν ἄνευ ἀμφιβολιῶν, ἀπὸ τῆς συγκεκριμένης κατηγορίας τῆς συνεργασίας μὲ τὸν ἐχθρὸν καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ προπαγάνδας, μὲ ἀπήλλαξε δὲ διὰ τὴν ἀφηρημένην κατηγορίαν τῆς ἀναξιότητος.

Κατὰ τὴν συντακτικὴν πρᾶξιν 6]45, τῆς ὁποίας τὴν νομικὴν καὶ ἠθικὴν ἀξίαν ἔκρινον ἤδη ἄλλοι, ἁρμοδιότεροι ἐμοῦ, εἶναι ἀνάξιος Ἕλλην ἔστω καὶ ἐκεῖνος ὅστις ἁπλῶς ἐχαιρέτησε Γερμανόν. Ἄγει ὅμως εἰς ἀπαλλαγὴν ὅταν εἰς μερικοὺς τοιούτου εἴδους χαιρετισμοὺς—ὡς ἀπεδείχθη κατὰ τὰς δύο δίκας μου—ὀφείλονται τὰ ἀκόλουθα:

α) Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ζωὴ μεγάλου ἀριθμοῦ Ἑλλήνων (ἰδική σας κατάθεσις).

β) Ἡ διάσωσις περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου χρυσῶν λιρῶν, χωρὶς νὰ περιέλθῃ οὐδὲ μία εἰς τὰ ἰδικά μου θυλάκια.

γ) Ἡ μεταφορὰ ἐκ Γερμανίας ἐν καιρῷ πολέμου (1943) ἑνὸς καινουργοῦς ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ 70 χιλιοβάτ, χωρὶς νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ μὲ μίαν ἔστω δραχμήν. (Τὸ διατί ὁ σταθμὸς αὐτὸς ἐξακολουθεῖ, παρὰ τὸ ὅτι παρῆλθεν τριετία ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως, νὰ ἀναπαύεται μακαρίως εἰς τὰ κιβώτιά του, εἶναι ζήτημα τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ ἐμέ).

Τὰ ὑπὸ β καὶ γ κατετέθησαν παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἀνωτάτου λειτουργοῦ τοῦ Κράτους, τὸν ὁποῖον ἐκάλεσεν ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ καὶ ὄχι ἐγώ.

δ) Ἡ παροχὴ μερικῶν ὑπηρεσιῶν, ὄχι ἀσημάντων εἰς τοὺς Συμμάχους διὰ τὰς ὁποίας ὄχι μόνον καθ' ὃν χρόνον παρήχοντο δὲν ἐπέτρεψα νὰ τοὺς γνωστοποιηθῇ ποῖος τὰς παρέχει, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ κατὰ τὰς δύο δίκας μου ἀκόμη, δὲν κατεδέχθην νὰ ἐπικαλεσθῶ οὐδεμίαν ξενόγλωσσον ἔγγραφον ἢ προφορικὴν μαρτυρίαν.

ε) Καί τελευταῖον, μερικά πράγματα ἀκόμη. ἄτινα ἔκρινεν ἤδη ὁ Ἑλληνικός Λαός καί θά κρίνῃ ἔτι καλλίτερον ἡ Ἱστορία, καί εἰς τά ὁποῖα ὀφείλετε καί σεῖς τήν κεφαλήν σας.

Διά τήν τάξιν εἶμαι ὑποχρεωμένος νά σᾶς δηλώσω ὅτι οὐδεμίαν δι' αὐτό μοῦ ὀφείλετε χάριν, διότι ὅταν ἔκαμα ὅτι ἔκαμα δέν εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τήν ἰδικήν σας κεφαλήν.

Δέν θά ἀπεφεύγατε τήν παροῦσαν μου καί ἐάν ἔτι ἐσιωπούσατε μετά τήν δευτέραν μου ἀθώωσιν. Τό ὅτι δέν ἐσιωπήσατε, καί ἐγράψατε τήν ἐπομένην τῆς δευτέρας ἀθωώσεώς μου, ἐπικαλούμενος τήν ἀγανάκτησιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καί τήν μαρτυρίαν τῶν κ. κ. Παπανδρέου, Μαρκεζίνη καί Κανελλοπούλου, ἰσχυριζόμενος ταὐτοχρόνως ἀναληθῶς ὅτι εἴχατε γράψει ὅπως κληθοῦν καί ἐξετασθοῦν ὡς μάρτυρες, ἐνισχύσατε ἁπλῶς τήν ἀντίληψίν μου ἐπί τῆς ἀνάγκης ὅπως σᾶς ἀπευθύνω τήν ἐπιστολήν ταύτην.

Τόν Μάρτιον τοῦ 1945 διέταξεν ὁ ἀνακριτής τήν προφυλάκισίν μου, χωρίς νά ὑφίσταται οὐδεμία ἐναντίον μου μήνυσις καί κατόπιν αὐταπαγγέλτου διώξεως, στηριχθείς κατά πρῶτον καί κύριον λόγον εἰς ἰδικήν σας κατάθεσιν.

Ἐντός ἑνός καί ἡμίσεος ἔτους ἀπό τῆς προφυλακίσεώς μου ὡρίσθη δύο φοράς ἡ δίκη μου καί ἀνεβλήθη καί τάς δύο, διότι δέν ἐνεφανίσθητε σεῖς, καίτοι κατοικεῖτε εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων ἀπό τοῦ Δικαστηρίου. Καί δίς κατεδικάσθητε εἰς τριμηνον φυλάκισιν καί διετάχθη ἡ βιαία προσαγωγή σας. Ἐν τέλει προσδιορίσθη διά τρίτην φοράν δικάσιμος καί μή δυνάμενος ἀλλέως νά πράξητε, προσήλθατε.

Καί εἴπατε τί;

Ὅτι δέν μέ γνωρίζετε προσωπικῶς καί ὅτι οὐδέν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περί ἐμοῦ γνωρίζετε.

Καί εἰς ἐρώτησιν τοῦ καταπλήκτου Δικαστηρίου τί ἐπί τέλους ξέρετε περί ἐμοῦ, καί ἰδιαιτέρως ἐάν γνωρίζετε τίποτε σχετικόν μέ τήν ραδιοφωνίαν, ἀπαντήσατε ὅτι ἐπ' αὐτῆς μέν οὐδέν γνωρίζετε, ἀλλά ὅτι γνωρίζετε ἄλλα πράγματα, καί δεῖ: "Ὅτι εἶμαι ὁ δημιουργός τῶν ταγμάτων ἀσφαλείας ἅτινα ὑπῆρξαν ἀφορμή τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ καί ἔβλαψαν σφόδρα τήν Ἑλλάδα ἐναντι τῶν Συμμάχων, ὡς ἐπίσης ὅτι «ὅταν ἤθελα, ἔβγαζα κόσμο ἀπό τάς φυλακάς, ὅταν ὅμως δέν ἤθελα δέν τό ἔκαμα!» Καί εἰς νέαν ἐρώτησιν τοῦ Δικαστηρίου ἐάν αὐτά τά γνωρίζετε ἐκ προσωπικῆς ἀντιλήψεως ἀπαντήσατε ἀρνητικῶς, προσθέσας ὅτι τά περί ταγμάτων τά γνωρίζετε ἐκ φημῶν, τά δέ ὑπόλοιπα σᾶς τό εἶπε ... μία κυρία!

Ὅλην αὐτήν τήν κατάθεσίν σας τήν ἀπεκρύψατε ἀπό τό ἀναγνωστικόν σας κοινόν, ἐλησμονήσατε ὅμως δύο μικράς λεπτομερείας, ὅτι ἡ δίκη διεξήχθη ἐνώπιον ἀκροατηρίου καί ὅτι κατά κακήν σας τύχην ἕκαστον δικαστήριον ἔχει καί γραμματέα, ὅστις κρατεῖ ἐπίσημα πρακτικά.

Καί ἐπειδή οἱ ὑπόλοιποι μάρτυρες κατηγορίας, προσελθόντες ἅπαντες πλήν ἑνός, καί εἰς τάς δύο δίκας, κατέθεσαν ἔτι ὀλιγώτερα ἀπό σᾶς, καί ἐπειδή οἱ μάρτυρες ὑπερασπίσεώς μου, ἄνδρες καθέξαντες ὕψιστα ἐν τῇ Πολιτείᾳ ἀξιώματα καί μεγίστας πρός τό Ἔθνος προσφέραντες ὑπηρεσίας, ἔτυχε, ἐν ἀντιθέσει πρός σᾶς, νά μέ γνωρίζουν προσωπικῶς πολύ καλά καί νά γνωρίζουν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως καί συγκεκριμένως τί ἔπραξα διά τόν τόπον αὐτόν, καί τά δύο Δικαστήρια μέ ἠθώωσαν.

Καί ὅμως σεῖς, καί μόνον σεῖς, μένεα πνέοντες διά τήν διπλῆν αὐτήν ἀθώωσιν, ἀλλά μή τολμῶντες πλέον νά θίξητε τήν δικαιοσύνην ἐλάβατε τήν γνωστήν κουτάλαν καί ἀνεμίξατε τά πολιτικά κόμματα, διαφόρους πολιτικούς ἀρχηγούς καί τήν φήμην τῆς Ἑλλάδος, διά τήν ὁποίαν τόσον κόπτεσθε, καί τά ἐκάνατε μία σαλάταν ἡ ὁποία πολύ ὁμοιάζει μέ ἐκείνην τήν ὁποίαν τόσον εὐχαρίστως γεύονται οἱ Ἐαμοσλαῦοι.

Ἀλλά διατί ὅλα αὐτά;

Διότι ὄντως, κύριε αὐτό ποῦ σᾶς εἶπε «μία κυρία» εἶναι ἐν μέρει ἀληθές.

Ὅταν ὁ υἱός σας συνελήφθη ἀρχάς τοῦ 1944 παρά τῆς Ἑλληνικῆς Εἰδικῆς Ἀσφαλείας ὡς μέλος τῆς ΟΠΛΑ καί ὡς ἐνεχόμενος εἰς τήν δολοφονίαν τοῦ νεαροῦ φίλου του Μαλτέζου, ἐζητήθη ἡ ἐπέμβασίς μου διά τήν σωτηρίαν του, ἠρνήθην νά ἐπέμβω διότι δέν εἶχον πρός τοῦτο ἁρμοδιότητα.

Ἄλλος τις ὅμως παρακληθείς, ἐπενέβη τότε, καί παρά πάντα Νόμον καί Δίκαιον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὅλοι οἱ πολῖται ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς ἔπρεπε νά εἶναι ἴσοι, διέταξε τήν ἀπόλυσιν τοῦ υἱοῦ σας.

Ὁ Ἰωάννης Ράλλης.

Καί ὅταν ὁ Ἰωάννης Ράλλης ἐδικάζετο, προσήλθατε σεῖς, εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης, μάρτυς κατηγορίας καί κατεθέσατε τάς ὅσας ἀθλιότητας κατεθέσατε ἐναντίον του.

Ὡς νά μήν ἤρκουν ὅμως τά ὅσα ἐναντίον τοῦ Ἰωάννου Ράλλη εἴπατε, παρελάβατε κατά τήν ἰδίαν δίκην καί τόν ἀδελφόν του, κ. Γεώργιον Ράλλην καί τόν στολίσατε καί αὐτόν μέ τόν τρόπον ποῦ μόνον σεῖς γνωρίζετε. Ἀλλ' ὅταν ἐδικάζεσθε, τήν 3-6-46 μηνυθεῖς παρά τοῦ κ. Γεωργίου

Ράλλη ἐπί συκοφαντίᾳ, τί ἐδηλώσατε εἰς τό δικαστήριον διά νά ἀποφύγητε τήν βεβαίαν καταδίκην σας;

Ὅτι τά ὅσα εἴπατε κατά τοῦ κ. Γεωργίου Ράλλη τά εἴπατε διότι σᾶς ἐπίεσε ὁ εἰσαγγελεύς νά τά πῆτε καθ' ὅτι σεῖς οὐδέποτε ἐπιστεύσατε ἤ πιστεύετε ὅτι ἦσαν ἀληθῆ.

Μήπως τολμᾶτε νά διαψεύσετε τά ὄντως ἀνήκουστα αὐτά φθέγματά σας; Μήν λησμονῆτε καί πάλιν τά ἐπίσημα πρακτικά, ἅτινα ἔχω ἐνώπιόν μου καί ἐξ ὧν παρέλαβε τάς ὡς ἄνω δηλώσεις σας!

Κύριε Κύρου, εἶσθε τό ὀντι ἐνεκδιήγητος!

Καί ἐάν μέν ἐγώ ἔφερον οἱονδήποτε τυχαῖον ὄνομα, σεῖς δέ δέν ἐξεδίδατε ἐφημερίδα, ἡ ὅλη ὑπόθεσις θά ἦτο ἄνευ σημασίας.

Κατάγομαι ὅμως ἐξ οἰκογενείας, ἥτις, κατά τό ἐγκυκλοπαιδικόν λεξικόν τοὐλάχιστον, προσφέρει ἀπό τοῦ 1821 τάς ὑπηρεσίας της εἰς τόν τόπον αὐτόν καί ἔχω ἱεράν ὑποχρέωσιν νά παραδώσω ἄσπιλον, ὡς τό παρέλαβον τό ὄνομά μου εἰς τούς μετ' ἐμέ.

Σεῖς δέ ἐκδίδετε ἐφημερίδα, καί ἀξιεῖτε μάλιστα νά διοικῆτε τήν Ἑλλάδα καθ' ἣν στιγμήν ἔχετε τόσην πίστιν εἰς τούς πολιτικάς σας πεποιθήσεις, ὥστε οὐδ' εἰς αὐτόν τόν υἱόν σας ἐστάθητε ἱκανός νά τάς μεταδώσητε.

Καί ἀκριβῶς ἐπειδή εἶχα ὑπ' ὄψιν μου τήν καταγωγήν μου, καίτοι προέβλεπα τί εἶχον νά ὑποστῶ, παρέμεινα εἰς τήν Ἑλλάδα ὑποτασσόμενος εἰς τήν δικαιοσύνην της, πιστεύων ἀκραδάντως εἰς τό ἀδέκαστον αὐτῆς καί εἰς τήν τελικήν παρ' αὐτῆς δικαίωσιν τῆς πολιτείας μου.

Πράγματι δέ, δίς ἡ Ἑλληνική δικαιοσύνη μοί ἀπένημε τό δίκαιον.

Σεῖς κύριε Κύρου πιστεύετε εἰς τό ἀδέκαστον τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης; Ἀσφαλῶς ναί, ἐξ οὗ λόγου καί ἐφυγαδεύσατε τόν υἱόν σας ἀμέσως μετά τό κίνημα, εἰς Παρισίους, μέ διαβατήριον τό ὁποῖον ἐξελιπαρίσατε ἀπό τόν κ. Ι. Σοφιανόπουλον.

Τό ὅτι τώρα ὁ υἱός σας προτιμᾶ τάς καλλιτεχνικάς δάφνας, τάς ὁποίας ὡς ἀνέγνωσα δρέπει εἰς Παρισίους, τῶν αἰματηρῶν δαφνῶν τάς ὁποίας δρέπουν τά ἄλλα παιδιά τῆς Ἑλλάδος εἰς τήν αἱματοκυλισμένην Πατρίδα μας δέν μέ ἐκπλήττει διότι κατά τόν ἴδιον τρόπον ὁ πατήρ του ἔδρεπεν δάφνας εἰς τά μετόπισθεν, ὅταν ἡ Ἑλλάς ἐμάχετο τόν ὑπέρ πάντων ἀγῶνα εἰς τόν Ἔβρον.

Σεῖς μέ τήν λαμπράν ἐφημερίδα σας «Ἑστία» ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ μέ τόν «Ριζοσπάστην» ἐδώσατε μίαν μάχην, ἴσως τήν βδελυροτέραν τῶν ὅσων πολλῶν τοιούτου εἴδους ἔχετε δώσει μέχρι σήμερον, καί ἐπί ἔτη ἐπεξηργάσθητε τήν κοινήν γνώμην ἐναντίον μου, χωρίς ἐγώ νά ἔχω τήν παραμικράν δυνατότητα νά ἀμυνθῶ.

Μιά καί μόνη ἐλπίς ἔμενε εἰς ἐμέ: Ἡ Δικαιοσύνη.

Καί ἐκάματε τό πᾶν διά νά ἀναβάλεται ἡ δίκη μου, μή προσερχόμενος εἰς τάς δικασίμους, σεῖς ὁ κυριότερος μάρτυς κατηγορίας.

Ἀλλ' ἐν τέλει, τήν τρίτην φοράν ἤλθατε, διότι ἐάν δέν ἤρχεσθο θά σᾶς ἔφερνε ἡ ἀστυνομία ἀπ' τ' αὐτί.

Ἤλθατε, ἐλαλήσατε καί ἐχάσατε τήν μάχην.

Ἐχάσατε τήν μάχην κύριε Κύρου διότι συμβαίνει ἐνίοτε, καί αὐτή ἔτι ἡ τρομακτική δύναμις τῆς ἀβυσσαλέας ἐμπαθείας καί μοχθηρίας νά συντρίβεται ἀπό κάτι τό ὁποῖον σεῖς ἀγνοῆτε: ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ.

Καί ἐγώ μέν, δικασθείς δίς παρά τῆς Δικαιοσύνης καί ἀθωωθείς δίς, μηδενός ἑτέρου ἔχω ἀνάγκην ἵνα ἀποκατασταθῶ εἰς τήν συνείδησιν παντός τιμίου καί καλῆς πίστεως Ἕλληνος.

Ἀλλά τότε ποῖος ὁ σκοπός τῆς παρούσης ἐπιστολῆς: Εἷς καί μόνος. Ὅπως ὅταν κατά τήν κατοχήν ἐπείσθην περί τοῦ τί ἐπεδίωκεν ὁ «Ἐθνικοαπελευθερωτικός Ἀγών» τοῦ ΕΑΜ ἔπραξα τό καθῆκον μου, ἀδιαφορῶν διά τάς συκοφαντίας καί τούς κινδύνους (αἱ κατά τήν δίκην μου παρά μαρτύρων κατηγορίας ὁμολογηθεῖσαι ἀπόπειραι δολοφονίας ἐναντίον μου μαρτυροῦν περί τῶν κινδύνων αὐτῶν) οὕτω καί τώρα, πεισθείς ὄχι μόνον ἐκ τῆς ἰδικῆς μου ὑποθέσεως ἀλλά καί ἐκ σειρᾶς ἄλλων εἰς ἃς ἀνεμίχθητε, ὑποδυόμενος τόν ρόλον τοῦ «ἥσσονος τῆς ἀρετῆς, ὅτι κατέστητε, ὡς ἀνέφερον ἤδη, δημόσιος κίνδυνος διά τήν ὑπόληψιν τῶν πολιτῶν, σᾶς ἐπισημαίνω ὡς τοιοῦτον διά τῆς παρούσης μου πρός τήν Ἑλληνικήν κοινωνίαν.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ

Ὁ κύριος Κύρου ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὅτι ἐγώ, δημιουργήσας τὰ τάγματα ἀσφαλείας, ὑπῆρξα ὑπαίτιος τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Προσέθεσε δὲ ὅτι, ἐὰν εἶχα τὴν πρόθεσιν νὰ δράσω πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος, δὲν εἶχα παρὰ νὰ ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμα ἄλλων, ὡς αὐτὸς ἔπραξε, καὶ νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν....μυστικὴν ἀντίστασιν κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ.

Καίτοι ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἱστορίας τῆς κατοχῆς κυριαρχεῖ ἀκόμη σκότος μέγα καὶ ἴσως δὲν ἐπέστη ἀκόμη καιρὸς νὰ γραφῇ αὕτη, θεωρῶ ἐν τούτοις καθῆκον μου ἔναντι τῆς μνήμης τοῦ Ἰωάννου Ράλλη καὶ τῆς ἀληθείας νὰ παραθέσω τέσσαρας ἐπιστολὰς ἀνταλλαγήσας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ κατὰ Μάϊον καὶ Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1943.

Ἐξ αὐτῶν θὰ ἀντιληφθῇ ὁ ἀναγνώστης, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ κ. Κύρου, τὴν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον προσπάθειάν μου πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ, ὑπαιτιότητι ἄλλων, ἐπακολουθήσαντος ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα τὴν μυστικὴν ἀντίστασιν τοῦ κ. Κύρου κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἔχω νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς:

1) Διὰ πρώτην φορὰν ἤκουσα περὶ ὑπάρξεως «μυστικῆς» ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Θὰ ἠδύνατο ὁ κ. Κύρου νὰ μᾶς εἰπῇ εἰς ποῖα τρίσβαθα ὑπόγεια τῶν Ἀθηνῶν ἐκρύπτετο ἡ ἀντίστασις αὐτή, ὅταν τὸ 1944 οἱ ταγματασφαλῖτες κατέστρεφαν τὰ ἐρίσματα τῶν κομμουνιστῶν ἐν Ἀθήναις; Οἱ ἴδιοι ταγματασφαλῖτες οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν ἡρωϊκῶς μαχόμενοι σώζοντες τὴν Κόνιτσαν!

2) Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ὁ κ. Κύρου νὰ ἔχω ὁρισμένας ἐπιφυλάξεις ἐπὶ τῆς περιέργου αὐτῆς «μυστικῆς» ἀντιστάσεώς του κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητός της, ἐὰν λάβω ὑπ' ὄψιν τὸ ἓν καὶ μόνον καὶ ὁλοζώντανον δεῖγμα αὐτῆς: Τὸν υἱόν του. Υἱὸν εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν αὐτῆς τῆς «ἀντιστάσεως» καὶ ἥτις οὔτε αὐτὸν δὲν ἐστάθη ἱκανὴ νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὸ μίασμα τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα!

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25)5)43

Πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Κύριον Ἰωάννην Ράλλην, Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Κύριε Πρόεδρε,

Αἰφνιδία ἀδιαθεσία θὰ μὲ κρατήσῃ κλινήρη ἐπί τινας ἡμέρας τὸ θέμα ὅμως ὅπερ ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς προσφάτου παρ' ἐμοῦ ἐπισκέψεως τοῦ Κου Γληνοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ μακρῶν χθὲς συνεζητήσαμεν, ἐπείγει, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπανέρχομαι σήμερον γραπτῶς ἐπ' αὐτοῦ, συμφώνως ἄλλωστε πρὸς τὴν διατυπωθεῖσαν ἀξίωσίν σας.

Ἀναμφισβήτητα γεγονότα καὶ ἀδιάσειστα τεκμήρια ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ λεγομένου ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Ε.Α.Μ., ἀτινα εἰς τὸ μεταξὺ διαρρεύσαν διάστημα ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἀντίληψίν μας ἔπεισαν ὁμᾶς ὅσον καὶ ἐμὲ καὶ λίγους ἄλλους, δυστυχῶς ὀλίγους, ὅτι ὑπὸ τὸν ὀργανούμενον «ἀπελευθερωτικὸν» ἀγῶνα τοῦ Ε.Α.Μ. δὲν ὑποκρύπτεται τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἡ προσπάθεια διαλύσεως τοῦ Κράτους καὶ ἡ διά τῆς ταξικῆς ἐπαναστάσεως κατάληψις τῆς ἀρχῆς παρὰ τῶν κομμουνιστῶν μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν στρατευμάτων κατοχῆς. Ἐκμεταλλευόμενοι οἱ κομμουνισταὶ τὴν πλήρη ἀδράνειαν καὶ ἀγνοιαν τῆς ἀστικῆς τάξεως ἐξαρθώνουν τὴν στιγμὴν ταύτην ἀκριβῶς ἐκεῖνο ἐν τῇ ὑποστάσει τοῦ ὁποίου καὶ μόνον ἡ τάξις αὕτη ἐκδηλώνει τὴν ὀργανωμένην ὕπαρξίν της, ἤτοι τὸ Κράτος.

Τὰς προθέσεις αὐτὰς τῶν κομμουνιστῶν τὰς ὁποίας διείδομεν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἤλθον νὰ ἐπισφραγίσουν α) Ἡ κατάδοσις τοῦ Τσιγάντε εἰς τοὺς Ἰταλοὺς ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀντιληφθεὶς οὗτος τὸ τρομακτικὸν σφάλμα τῶν ἐν Καΐρῳ Κυβερνήσεων ὅπως ὀργανώσουν καὶ χρηματοδοτήσουν τὸν ἀνταρτικὸν ἀγῶνα τοῦ ΕΑΜ (θὰ ἦτο παράλογον νὰ ἐπιρρίψωμεν ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην ταύτην εἰς τοὺς "Ἀγγλους) ἠτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ δι' Αἴγυπτον ὅπως ἀνακόψῃ τὴν αὐτόχρημα καταστρεπτικὴν διά τὸ Ἔθνος πολιτικὴν ταύτην καὶ β) Αἱ σχεδὸν καθημερινῶς πλέον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Τσβουλάρη καταφθάνουσαι ἐμπιστευτικαὶ ἀναφοραί, ἐξ ὧν κατεφαίνετο ὅτι αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις σφαγαὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν παρὰ τῶν κομμουνιστῶν ἐνετείνοντο διαρκῶς, ἐξαιρέσει τῶν παρὰ τοῦ Ζέρβα κατεχομένων περιοχῶν.

Κατὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐν τῇ οἰκίᾳ μου συναντήσεις εἰς τὰς ὁποίας παρευρίσκοντο ὁ Στρατηγὸς Πάγκαλος, ὁ κ. Σοφιανόπουλος καὶ ἄλλοι, διεπιστώσαμεν ὁμοφώνως τὸ κρίσιμον τῆς καταστάσεως. Ἰδιαιτέρως ὁ Στρατηγὸς Πάγκαλος κατέβαλε μεγάλας προσπαθείας παρὰ τῷ Τσιγάντε καὶ ἀναμβιβόλως ὑπῆρξεν αὐτὸς ὁ κυριώτερος παράγων ὅστις κατετόπισε τὸν τελευταῖον τοῦτον ἐπὶ τῶν προδοτικῶν προθέσεων τοῦ ΕΑΜ. Δυστυχῶς ὁ Τσιγάντες δὲν ἐκράτησε δι' ἑαυτὸν τὴν μεταβολὴν τῶν ἀντιλήψεών του μέχρις ὅτου ἀφιχθῇ εἰς Αἴγυπτον πράγμα ὅπερ τῷ ἐστοίχισε τὴν ζωήν.

Ἐν τέλει ὅτε πλέον ἡ ὑπαιθρος περιῆλθε κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ΕΑΜ τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο ἠτοιμάζετο νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια τῆς ἐξαρθώσεως καὶ τοῦ τελευταίου ἐρείσματος τοῦ Κράτους, τῶν Ἀθηνῶν, τότε ἀνελάβατε τὴν πρωθυπουργίαν ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι αἱ Ἀρχαὶ Κατοχῆς θὰ σᾶς χορηγήσουν τὰ μέσα καὶ τὸν ὁπλισμὸν διὰ τὴν ἄμεσον συγκρότησιν τεσσάρων ταγμάτων.

Τὰ ἀνωτέρω γεγονότα ἔλαβον χώραν πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου μηνὸς πρό μιᾶς δὲ ἑβδομάδος, ὡς σᾶς ἀνεκοίνωσα μὲ ἐπεσκέφθη ὁ κ. Γληνός ὅστις, ὡς γνωρίζετε καὶ ὁμεῖς, εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Κ.Κ.Ε. Οὔτος δὲν ἔχει συλληφθῇ παρὰ τῶν ἀρχῶν κατοχῆς τῇ ἐγγυήσει τοῦ κ. Λογοθετοπούλου, ὅτι ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀπέχει τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς. Ἡ ἐγγύησις ἄλλωστε αὕτη ὀρθότατα ἐδόθη διότι ὁ κ. Γληνός εἶνε ἀνὴρ μορφώσεως καὶ ἤθους καὶ εἶνε ἀπολύτως χρήσιμον ὅπως αὐτὸς τοὐλάχιστον ἐκ τῶν ἡγητόρων τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐλευθεροκοινωνῇ καὶ οὔτω πῶς ὑπάρχει δυνατότης ἐπαφῆς μὲ τὴν ἀριστερὰν παράταξιν.

Μὲ τὸν κ. Γληνὸν μὲ συνδέει ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀμοιβαία φιλία καὶ ἐκτίμησις. Ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε δὲ πολλαπλὰς συζητήσεις ἃς ἔσχον μαζύ του ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταλήψεως τῆς χώρας παρὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἔχω διαπιστώσει ὅτι δὲν συμφωνεῖ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς παρὰ τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀκολουθουμένης πολιτικῆς. Εἰδικώτερον δὲ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Βασιλέως φαίνεται μᾶλλον συμφωνῶν μὲ τὰς ἰδικάς σας ἀπόψεις ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελέσῃ θέμα τῶν συζητήσεών μας ἡ ἐπάνοδος ἢ μὴ τοῦ Βασιλέως, διότι τοῦτο θὰ ἤγαγεν εἰς ὀξύτατον ἐσωτερικὸν διχασμὸν καὶ θὰ ἐβυσχέραινε σοβαρώτατα τὴν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν συμμάχων ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς χώρας. Κατὰ τὴν τελευταίαν του ἐπίσκεψιν λοιπὸν ὁ κ. Γληνὸς ἀφ' οὗ ὡς σᾶς ἀνέφερα καὶ προφορικῶς μὲ ἠρώτησε ποῖαι ἦσαν οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι σᾶς ἤγαγον ἐν τῇ πραγματικότητι εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς Πρωθυπουργίας καὶ ἀφ' οὗ τῷ ἐξήγησα λεπτομερῶς καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθειαν ὅτι δηλ. μόνον ἡ διαγωγὴ καὶ αἱ προθέσεις τοῦ Κ.Κ.Ε. σᾶς ἤγαγον εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν μοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἔρχεται ἐξουσιοδοτημένος ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Ε. ὅπως μὲ παρακαλέσῃ ἐὰν θὰ ἦμην διατεθειμένος νὰ μεσολαβήσω ὅπως καταβληθῇ προσπάθεια συνεννοήσεως μεταξὺ τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τοῦ Ε.Δ.Ε.Σ. Ἀθηνῶν. Ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελον ἀποδεχθῇ νὰ ἀναλάβω τὴν προσπάθειαν ταύτην τὸ Κ.Κ.Ε. ζητεῖ περαιτέρω ὅπως μεσολαβήσω παρ' ὑμῖν ἵνα μέχρι πέρατος τῶν συνεννοήσεων αὐτῶν ἀναστείλητε τὴν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων καὶ μὴ ἀποκρύνητε τὸν κ. Ἔβερτ ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας.

Κύριε Πρόεδρε, ἡ Πατρίς μας βαίνει πρὸς τὴν κρισιμωτέραν καμπὴν τῆς Ἱστορίας της, τὴν στιγμὴν δὲ αὐτὴν βαίνομεν διὰ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου πρὸς τὴν διάλυσιν τῆς Ἑλλάδος.

Μέχρι τῆς στιγμῆς φέρει τὸ Κ.Κ.Ε. ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην, διὰ τῆς τελευταίας ὅμως προτάσεως τοῦ κ. Γληνοῦ διατρέχετε τὸν κίνδυνον ἐὰν ἀπορρίψητε ταύτην νὰ διατυμπανίσῃ αὔριον τὸ Κ.Κ.Ε. ὅτι αὐτὸ μὲν ἦτο διαλλακτικόν, ὑπαίτιος δὲ τῆς καταστροφῆς εἶσθε Ὑμεῖς. Ὁ κ. Σοφιανόπουλος, ὁ στρατηγὸς Πάγκαλος, ὁ συνταγματάρχης Παπαγεωργίου καὶ ὁ κ. Ἡλ. Σταματόπουλος οἵτινες ἔλαβον ἐπίσης γνῶσιν τῶν προτάσεων τοῦ κ. Γληνοῦ καὶ μὲ τοὺς ὁποίους ὡμίλησα διὰ μακροῦ εἶνε τῆς γνώμης ὅτι ἡ προτεινομένη ὑστάτη προσπάθεια συνεννοήσεως πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτή.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύομεν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὅτι αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι ἐπιβάλλονται τελικῶς πάντοτε καὶ ὅτι ἔστω καὶ ἂν ἡ πρότασις τοῦ Κ.Κ.Ε. δὲν ὑποκρύπτει τίποτε ἄλλο εἰμὴ τὴν πρόθεσιν νὰ κερδίσῃ ἁπλῶς χρόνον καὶ ἐν τέλει νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ ὅπως μοὶ ἐλέγατε, δὲν πρόκειται νὰ τὸ βοηθήσῃ οὐσιωδέστερον νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς σκοπούς του.

Ἀπευθύνομαι εἰς τὸν ἀπέραντον πατριωτισμόν σας καὶ σᾶς παρακαλῶ ὅπως ἐγκρίνετε τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαπραγματεύσεων ὑπὸ τὰς παρὰ τοῦ Κ.Κ.Ε. αἰτουμένας προϋποθέσεις. Ἐπὶ τῶν διαπραγματεύσεων αὐτῶν θὰ διεξάγωνται εἰς τὴν οἰκίαν μου θὰ σᾶς κρατῶ ἐνήμερον, οὐδεμία δὲ τελικὴ συμφωνία θέλει συναφθῇ ἐὰν δὲν τύχῃ τῆς ἐγκρίσεώς σας.

Βασικὰ σημεῖα τῶν διαπραγματεύσεων θὰ εἶναι τὰ ἑξῆς:

1ον. Ἄμεσος κατάπαυσις τῶν σφαγῶν παρὰ τοῦ ΕΛΑΣ εἰς τὴν ὑπαιθρον.

2ον. Ἄμεσος κατάπαυσις τῶν ἐπιθέσεων μελῶν τοῦ Κ.Ε.Ε. κατὰ ὀργάνων τῆς δημοσίας τάξεως.

3ον. Κατάπαυσις πάσης προσπαθείας τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐξαρθρώσεως τοῦ Κράτους, του ἤδη τόσον τρωθέντος παρά τῶν κατακτητῶν.

4ον. Εἰλικρινῆς συντονισμός τοῦ ἀγῶνος ἀντιστάσεως ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν καί ΕΑΜ κατά τοιοῦτον τρόπον ὥστε αἱ δι' αὐτοῦ εἰς τά στρατεύματα κατοχῆς προξενούμεναι ζημίαι καί δυσχέρειαι νά μήν ἔχουν ὡς συνέπειαν δυσαναλόγως μεγάλας καταστροφάς τῆς χώρας λόγῳ ἀντιποίνων.

5ον. Κατάπαυσιν τῆς ἄνευ προηγουμένου συκοφαντικῆς ἐκστρατείας τοῦ παρανόμου τύπου κατά παντός προσώπου μή ἀνήκοντος εἰς τήν ἀριστερᾶν παράταξιν καί κατέχοντος θέσιν τινα εἰς τήν δημοσίαν ζωήν τοῦ τόπου.

'Αναμένω Κύριε Πρόεδρε, τήν τελικήν ἀπόφασίν Σας ἵνα ἀπαντήσω ἀναλόγως εἰς τόν κ. Γληνόν.

Διατελῶ μετά μεγάλου σεβασμοῦ ὅλως Ὑμέτερος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ

'Εν 'Αθήναις τῇ 28 Μαΐου 1943

Πρόεδρος Κυβερνήσεως
Πρός τόν κύριον 'Ιωάννην Βουλπιώτην
'Αξιότιμε Κύριε Βουλπιῶτη.

Λυποῦμαι δτι λόγῳ φόρτου ἐργασίας ἀποκρίνομαι μετά τινος καθυστερήσεως εἰς τήν προχθεσινήν ἐπιστολήν σας. Εἶναι ὅμως, ὡς εὐκόλως θά ἐννοήσητε, δυσχερέστατον εἰς ἐμέ, ὑπό τάς σημερινάς συνθήκας νά ἀλληλογραφῶ καί μάλιστα ἰδίᾳ χειρί, ἐξ ἄλλου δέ, λόγῳ τῆς ἐμπιστευτικῆς μορφῆς τῆς παρούσης, εἶμαι ὑποχρεωμένος νά γράφω αὐτήν ἀπολύτως προσωπικῶς.

'Ορθῶς ἐπράξατε, συμμορφωθέντες ἄλλως τε πρός τήν μετά τήν πρό τριημέρου συνομιλίαν μας, ἐκφρασθεῖσαν ὑμῖν ἐπιθυμίαν μου, νά ἐπαναλάβητε καί ἐγγράφως ὅσα προφορικῶς μοί ἐξεθέσατε, διότι κατανοεῖτε δτι ἔχω πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν βαρυτάτων εὐθυνῶν, ἄς ἐπωμίσθην καί δέν ἠδυνάμην νά ἀρκεσθῶ εἰς λόγους πτερωτούς ἐπί τόσον σοβαροῦ θέματος.

Αὐτός δέ εἶναι καί ὁ λόγος δι' ὃν δέν ἤλθον νά σᾶς ἐπισκεφθῶ ἀθιαθετοῦντα ἀλλά προτίμησα νά σᾶς ἀπευθύνω τήν παροῦσαν.

Πάντως ἐζήτησα τηλεφωνικῶς παρά τῆς Κας Βουλπιώτη εἰδήσεις σας.

'Από προχθές, μετά τά μεταξύ μας λεχθέντα, ἀπησχόλησεν ἐμέ σοβαρώτατα τό ζήτημα τῶν προτάσεων τοῦ κ. Γληνοῦ. Παρ' ὅλην δέ τήν ἐκφρασθεῖσαν πρός με σχετικῶς αἰσιοδοξίαν σας, δέν ἠδυνήθην νά πεισθῶ, ὅτι ἡ πρώτη μου ἐντύπωσις ἦτο ἐσφαλμένη. Δέν θέλω ὡς σᾶς εἶπον, νά θέσω ὑπό ἀμφιβολίαν τήν εἰλικρίνειαν τῶν προθέσεων τοῦ κ. Γληνοῦ, ὃν καί ἐγώ γνωρίζω καί τιμῶ ὡς ἄνθρωπον. Δέν δύναμαι ὅμως, ὅπως ἤδη σᾶς εἶπον, νά λησμονήσω ὅτι διαπραγματεύσεις τοῦ «λύκου μέ τ' ἀρνί» δέν ἀποβαίνουν συνήθως ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ δευτέρου καί ὅτι ὁ κομμουνισμός μάλιστα παρ' ἡμῖν εἶναι λύκος τρομερός, ἀφοῦ τό Κ.Κ.Ε. συνεργάζεται μέ τόν προαιώνιόν μας ἐχθρόν, τήν Βουλγαρίαν.

Πῶς θέλετε νά λησμονήσω τό ἐν Φλωρίνῃ μετά τῶν Βουλγάρων καί Σέρβων κομμουνιστῶν ὑπογραφέν σύμφωνον ὑπό τοῦ Τζίμα, μέλους τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Κ.Ε. περί δημιουργίας αὐτονόμου Μακεδονικοῦ Κράτους, ἐν περιπτώσει ἥττης τοῦ 'Αξονος;

Πῶς νά παρίδω ὅτι τό μέγιστον μέρος τῶν κομμουνιστικῶν ἐντύπων, ποῦ ἐπλημμύρισαν τήν 'Ελλάδα ἀποστέλλεται ἐκ Σόφας πρός τό Κ.Κ.Ε.. ἅμα δέ καί χρήματα ἄφθονα στέλλονται εἰς αὐτό ἐκεῖθεν;

Τί; θέλετε νά κωφεύσω εἰς τούς θρήνους καί κοπετούς τῶν δυστυχῶν θυμάτων τῆς κομμουνιστικῆς θηριωδίας, τούς ἐρχομένους ἐξ ὅλης τῆς 'Ελληνικῆς ὑπαίθρου;

Δέν ἀρνοῦμαι τήν ἀγνότητα τῶν προθέσεων καί τοῦ στρατηγοῦ Παγκάλου καί τοῦ κ. Σοφιανοπούλου καί τῶν ἄλλων κυρίων καί ὁμῶν. 'Αλλά πῶς τό θέλετε; Φοβοῦμαι μήπως μᾶς ἀπατήσουν καί μήπως ἀναβάλλων τήν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων, γίνω αἴτιος τῆς σφαγῆς καί ἄλλων ἀκόμη ἀθῴων τιμίων 'Ελλήνων.

'Εξ ἄλλου ὅμως δέν παρεγνώριζα τήν σοβαρότητα τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι ἐάν ἐμμείνω πεισμόνως εἰς τήν ἄρνησιν πάσης διαπραγματεύσεως, κινδυνεύω νά ἐκταθῇ ἡμέραν τινά εἰς τήν συκοφαντίαν ὅτι διά τοῦ πείσματός μου προεκάλεσα τήν διαιώνισιν τῆς ἀλληλοσφαγῆς.

Μετά ὥριμον λοιπόν σκέψιν, ἀπεφάσισα τά ἑξῆς:

Συναινῶ κατ' ἀρχήν εἰς τό νά προβῆτε εἰς τάς παρά τοῦ κ. Γληνοῦ, τῇ ἐξουσιοδοτήσει τοῦ Κ.Κ.Ε. προτεινομένας διαπραγματεύσεις καί δέχομαι νά σταματήσω τό γε νῦν ἔχον τήν πλήρη συγκρότησιν τῶν ταγμάτων, δηλ. νά μήν ἐπιδιώξω τόν ἄμεσον ἐξοπλισμόν των, ἀλλά νά προβῶ οὐχ ἧττον εἰς τήν συγκρότησιν τοῦ ἐμφύχου ὑλικοῦ, πρᾶγμα τό ὁποῖον δέν ἐπιδέχεται ἀναβολήν διότι χρήζει μακροῦ χρόνου. Θά μέ κρατῆτε ὅμως ἀπολύτως ἐνήμερον τῆς πορείας τῶν διαπραγματεύσεων, δηλῶ δέ σαφῶς δτι ἄν πεισθῶ ἐκ τῆς πορείας αὐτῆς δτι οὐδέν ἄλλο διά τῶν προτάσεων αὐτῶν ἐπιδιώκει ἡ νά κερδίσῃ ἐναντί μου τό Κ.Κ.Ε. χρόνον τότε θά εἶμαι ἐλεύθερος νά διατάξω τόν ἐν τάχει ἐξοπλισμόν τῶν ταγμάτων. 'Εξεφράσθην νομίζω σαφῶς καί εἰλικρινῶς. 'Ο χρόνος θά ἀποδείξῃ ἐάν ἦτο βάσιμος ἡ ἀπαισιοδοξία μου. Εὔχομαι ὅμως βεβαιωθῆτε, ἐξ ὅλης ψυχῆς νά ἀποδειχθῇ δτι ἐγώ εἶχον ἄδικον, ὑμεῖς δέ δίκαιον. "Οσον ἀφορᾷ τόν κ. 'Εβερτ, δέν σκέπτομαι νά τόν ἀντικαταστήσω.

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΡΑΛΛΗΣ

'Εν 'Αθήναις τῇ 19)10)43

Πρός τήν Α. Ε. τόν Κύριον 'Ιωάννην Ράλλην. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως

Κύριε Πρόεδρε,

Πέντε περίπου μῆνες παρῆλθον ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤρξαντο αἱ διαπραγματεύσεις μεταξύ τοῦ Κ.Κ.Ε. καί τοῦ ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν. Αὗται διεξήχθησαν τῇ αἰτήσει τοῦ πρώτου μεταξύ τοῦ κ. Γληνοῦ, γεν. γραμματέως τοῦ Κ.Κ.Ε. τοῦ συνταγματάρχου Παπαγεωργίου, στρατιωτικοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν, τοῦ κ.'Ηλ. Σταματοπούλου καί ἐμοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου. Χρονικόν διάστημα ἐλπίδων καί ἀπογοητεύσεων, κατά τό ὁποῖον ὑμεῖς μέν ἐτηρήσατε τάς ὑποχρεώσεις, ἄς εἴχατε ἀναλάβει, ἐνῷ τό Κ.Κ.Ε. ἔπραξεν ἐντελῶς τά ἀντίθετα τῶν βασικῶν ὑπό διαπραγμάτευσιν ὅρων.

Αἱ σφαγαί εἰς τήν ὑπαίθρον ηὐξήθησαν ἀλματωδῶς, αἱ ἐπιθέσεις ἐντός τῶν 'Αθηνῶν κατά τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως καί ἐθνικοφρόνων πολιτῶν ἐπυκνώθησαν, δύο δέ δυναμικαί ἀπεργίαι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καί μία ἀπεργία τῆς 'Αστυνομίας (τό τελευταῖον εἶνε πρωτοφανές εἰς τήν Ἱστορίαν καί δή ὄχι μόνον τῆς 'Ελλάδος) ἐσήμαναν τήν ἐξόρμησιν τοῦ ΚΚΕ πρός διάλυσιν καί τῶν τελευταίων ὑπολειμμάτων τοῦ Κράτους, τέλος δέ χείμαρρος βδελυρῶν ἐντύπων ἐξήμεσαν καθ' ὅλον αὐτό τό χρονικόν διάστημα μέ διαρκῶς αὐξουσαν ἔντασιν πᾶσαν συκοφαντίαν, ἀχρειότητα καί ἀτιμίαν τόσον ἐναντίον ὑμῶν, ὅσον καί ἐναντίον ἐμοῦ καί τῶν ἄλλων μεθ' ὧν συνεργάζομαι κυρίων.

"Ηλπιζαν οἱ κύριοι αὐτοί, δτι διά τῆς πρωτοφανοῦς συκοφαντικῆς ἐκστρατείας ἦν ἐξαπέλυσαν ἐναντίον ἡμῶν δτι ἡ θά ἐξηνάγκαζον 'Υμᾶς νά παραιτηθῆτε, ὁπόχωρῶν εἰς τήν πίεσιν τῆς κοινῆς γνώμης, καλλιεργουμένης ἀναλόγως διά τῶν ἐντύπων των, ἡ ἐμέ νά καμφθῶ διά τούς αὐτούς λόγους καί ἀσκήσω τήν παρ' ὑμῖν ἐπιρροήν μου ὅπως οὗτοι τήν ἐφαντάζοντο ἵνα ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκβάσεως τῶν διαπραγματεύσεων, μή προβῆτε εἰς τήν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων κτλ. 'Ως δέ νά μή ἤρκει τοῦτο ὁ Διάντος μετέβη πρός συνάντησιν τοῦ στρατηγοῦ Ζέρβα τόν παρελθόντα μῆνα καί τόν ἐβεβαίωσεν δτι εἶμεθα προβόται, συνεπείᾳ δέ αὐτοῦ καί ἴσως καί ἄλλων ἐπαισχύντων εἰσηγήσεων, ὁ στρατηγός Ζέρβας ἀπεκήρυξεν ὁμᾶς καί ἐμέ ὡς προδότας, εἰς τό φύλον τῆς «Δημοκρατικῆς Σημαίας» τῆς 15 8)βρίου. Καί εἰς ἡμᾶς μέν ἐπιβάλλεται νά σιωπήσωμεν, θάττον ἤ βράδιον ὅμως θά ἔλθῃ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ στρατηγός Ζέρβας, τοῦ ὁποίου τόν πατριωτισμόν εἰς τούς ἀγῶνας του οὐδείς ἐξ ἡμῶν ἀμφισβητεῖ, θά θλιβῇ διότι ἀβασανίστως προέβη εἰς τοιούτου εἴδους δηλώσεις. Εὔχομαι μόνον ὅπως ὁ διχασμός τοῦ ἐθνικόφρονος κόσμου, ὀφειλόμενος εἰς τήν σύγχυσιν τῶν πνευμάτων, μή πληρωθῇ κάποτε μέ ποταμούς αἱμάτων.

Σκοπός τῆς παρούσης μου εἶναι νά σᾶς ἀνακοινώσω τό ὁριστικόν ναυάγιον τῶν διαπραγματεύσεων μεταξύ ΚΚΕ καί ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν. Συζητήσεις καί πάλιν συζητήσεις, στρεφοδικίαι καί παρελκύσεις ὑπῆρξεν ἡ τακτική τοῦ ΚΚΕ καθ' ὅλον τό διαρρεῦσαν χρονικόν διάστημα. Παρά ταῦτα, ὑπῆρξεν ἀπέραντος ἡ ὑπομονή ὁμῶν. 'Ο στρατηγός Πάγκαλος καί ὁ κ. Σοφιανόπουλος παρηκολούθησαν ἐν λεπτομερείᾳ τάς συζητήσεις. Τόσον οἱ κύριοι «ἐκεῖνοι, δσον καί ὁ κ. Γ. Βαρβούτης, κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν πρός ἐπίτευξιν τῆς συνεννοήσεως. Εἰς τόν κ. Σοφούλην ὡς καί πρός τόν 'Αρχιεπίσκοπον Δαμασκηνόν ἐγνωστοποιήθησαν τά καθέκαστα, ἀμοῦ ἐπί μακρόν βαρέως ἀσθενοῦντος. παρά τοῦ συνταγματάρχου Παπαγεωργίου.

Πρωτόκολλα ἐξεπονήθησαν διάφορα καί συνεζητήθησαν καί ἐξωνυχίσθησαν καί πάντοτε τήν τελευταίαν στιγμήν κάτι νέον ἐπροτείνετο καί ἐζητεῖτο πορά τοῦ ΚΚΕ.

'Εν τέλει, μετά μυρίας προσπαθείας, κατελήξαμεν ὅπως τό ΚΚΕ ἐκπονήσῃ τό ὁριστικόν πρωτόκολλον συμφωνίας καί ἀφοῦ ἀνεμείναμεν ἐπί μακρόν, τό ἔφερεν ὁ κ. Γληνός καί τῷ ἐδηλώθη δτι τό ΕΔΕΣ. 'Αθηνῶν εἶναι σύμφωνον, ἀρκεῖ δέ νά μᾶς γνωρίσῃ τόν τόπον καί τόν χρόνον ὅπου θά ἔλθουν τά πρός τοῦτο ἐξουσιοδοτημένα μέλη τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς τοῦ ΚΚΕ ἵνα ὑπογραφῇ.

'Ο κ. Γληνός ἀνεχώρησεν ἐνθουσιασμένος, λέγων δτι ἐντός δύο-τριῶν ἡμερῶν θά μοί ἐγνώριζε τά σχετικά. Καί αἱ ἡμέραι παρήρχοντο καί ἡ ἐπίθεσις τοῦ ΚΚΕ ἐναντίον μας δι' ὅλων τῶν μέσων ἐκορυφοῦτο καί οὐδεμία ἀπάντησις τοῦ κ. Γληνοῦ. "Οτε μίαν ἡμέραν πληροφορούμεθα παρά τοῦ κ. Σοφιανοπούλου, δτι ὁ κ. Γληνός «τρέπεται» νά ἔλθῃ νά μέ ἴδῃ, διότι τό ΚΚΕ ἐξέφρασε τήν ἐπιθυμίαν δπως εἷς τό παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐκπονηθέν πρωτόκολλον προστεθοῦν δύο ὅροι καί δεί:

1ον. Τό ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν νά ἀναλάβῃ τήν ὑποχρέωσιν δπως ἐν ἡ περιπτώσει οἱ "Αγγλοι θελήσουν νά ἐπαναφέρουν τόν Βασιλέα ἄνευ δημοψηφίσματος, ἀντιταχθῇ ἐνόπλως ἐν συνεργασίᾳ μέ τόν στρατόν τοῦ ΕΛΑΣ κατά τῶν "Αγγλων.

2ον. Τό ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν νά ἀναλάβῃ τήν ὑποχρέωσιν δπως ἅμα τῇ ὑπογραφῇ τῆς συμφωνίας ἀποκηρύξῃ τόν στρατηγόν Ζέρβαν διά τοῦ παρανόμου τύπου του ὡς προδότην.

'Η διατύπωσις τῶν ὅρων αὐτῶν κατά τήν στιγμήν ταύτην εἶναι ἡ ἀπόδειξις ὅτι οὐδέποτε διενοήθη σοβαρῶς τό ΚΚΕ νά ἔλθῃ εἰς εἰανδήποτε συμφωνίαν, διότι ἀκριβῶς γνωρίζει κάλλιστα ὅτι οἱ ὅροι αὐτοί εἶναι δι' ἡμᾶς ἀπαράδεκτοι.

Κατόπιν τούτου, ἀρχεται τό μέγα δράμα τῆς 'Ελλάδος. 'Ελάχιστοι εἰκάζουν ποῦ βαίνομεν καί ποῖαν τρομακτικήν ἐξέλιξιν θά λάβουν τά πράγματα. Σεῖς καί ἐγώ δυστυχῶς τό γνωρίζομεν. Εἰς ὑμᾶς, κ. Πρόεδρε, ἐκφράζω τήν ἀπέραντον εὐγνωμοσύνην μου διά τήν στοργήν μέ τήν ὁποίαν περιβάλετε τάς προσπαθείας μου, θά παραμείνω δέ παρά τό πλευρόν σας μέχρι τῆς ἀδήλου ἐκβάσεως τοῦ ἀγῶνος, τόν ὁποῖον ἀναλαμβάνετε.

"Ας εὐχηθῶμεν ἐξ ὅλης καρδίας ὅπως τόσον ὑμεῖς, ὅσον καί ἐγώ πλανώμεθα εἰς ὅσα προβλέπομεν δεινά διά τήν 'Ελλάδα.

Μετά μεγάλου σεβασμοῦ
"Ολως ὑμέτερος
ΙΩΑΝ. ΒΟΥΛΠΙΩΤΗΣ

'Εν 'Αθήναις. τῇ 19 'Οκτωβρίου 1943.

Πρόεδρος Κυβερνήσεως
Πρός τόν κύριον 'Ιωάννην Βουλπιώτην
'Αξιότιμε κ. Βουλπιώτη.

'Απαντῶ ἐν βίᾳ ἀμέσως εἰς τήν σημερινήν πρός μέ ἐπιστολήν. Τό περιεχόμενον αὐτῆς γνωρίζετε ἄριστα ὅτι δέν ἦτο δυνατόν νά προκαλέσῃ τήν ἐκπληξίν μου, ἀφοῦ διά τῶν καθημερινῶν σχεδόν πληροφοριῶν σας ἔβλεπον, ὡς πολλάκις σᾶς ἐπανέλαβον, ποῦ ἐβαίνομεν καί ἀρχικῶς, ὅτε πρός στιγμήν ἐπλανήθην ὡς πρός τάς πραγματικάς προθέσεις τοῦ Κ.Κ.Ε. καί τοῦ παραρτήματός του Ε.Α.Μ.

Βεβαίως δέν δύνανται οἱ κύριοι αὐτοί νά ἰσχυρισθοῦν ὅτι παρέβην τάς κατά Μάϊον δοθείσας ὑποσχέσεις μου, ἀφοῦ ἐτήρησα αὐτάς ἀπολύτως, παρ' ὅλας τάς ἐκ μέρους αὐτῶν καθημερινάς καί ποικίλας παρασπονδίας, ἐκδηλωθείσας καί ἐκδηλουμένας κατά τόν ἀγριώτερον τρόπον. 'Υπενθυμίζω δ' ἀκόμη ὅτι ὅτε ὁ κ. Ταβουλάρης ἀπεμάκρυνε τόν κ. "Εβερτ τῆς Διευθύνσεως τῆς 'Αστυνομίας καί ἐζητήσατε ὑμεῖς ἐκ μέρους τοῦ ΕΔΕΣ 'Αθηνῶν τήν ἐπαναφοράν του λόγῳ τῆς προϋπαρξάσης συμφωνίας, ἐπέμεινα νά ἀναδιωρισθῇ ἀμέσως καί ἐπέτυχα τοῦτο, παρ' ὅλην τήν ἀντίδρασιν τῶν ἀρχῶν κατοχῆς

'Ηδη. Μέ γοργόν ρυθμόν, θά προβῶ εἰς τήν συγκρότησιν τῶν ταγμάτων, ἵνα δυνηθῶν ταῦτα νά ἀναλάβουν τό ταχύτερον τήν ἐκτέλεσιν τοῦ σκληροῦ των καθήκοντος. Καί δι' ἐμέ τόν ἴδιον εἶναι τοῦτο ἐκτέλεσις καθήκοντος πιστεύσατέ με, πολύ σκληροῦ. Δέν ἔχω ὅμως, νομίζω, τό δικαίωμα νά διστάσω οὔτε ἐπί μίαν στιγμήν. Διότι βλέπω ὅτι ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἐντίμου 'Ελληνικοῦ πληθυσμοῦ καί τῶν πόλεων τῆς ὑπαίθρου καί ἡ δι' αὐτῆς παράδοσις τῆς 'Ελλάδος εἰς τούς ἀπαισίους ἐχθρούς της, εἶναι τό πρόγραμμα τοῦ Κ.Κ.Ε. καί τοῦ Ε.Α.Μ. καί ὅτι ἔργον στοιχειώδους πατριωτισμοῦ ἐπιβάλλει δι' ὅσων δυνηθῶμεν νά διαθέσωμεν δυνάμεων, ν' ἀντιταχθῶμεν εἰς τούς προδότας.

'Αναλαμβάνων τόν σκληρόν αὐτόν ἀγῶνα, ἔχω ὅμως τήν συνείδησίν μου ἀναπαυμένην διότι ἔκαμα πᾶν τό ἀνθρωπίνως δυνατόν διά νά μή φθάσω εἰς τήν ὀδυνηράν αὐτήν ὑποχρέωσιν.

Μετά τιμῆς
ΙΩΑΝ. ΡΑΛΛΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Αθήναι τῇ 19ῃ Δεκεμβρίου 1943

Ἀξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ὅπως ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Ἐρεύνης κ. Ἀλέξανδρον Δεμερτζῆν ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀπομεινάντων μελῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἱδρύματος τούτου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Ἐρεύνης ἀπεστάλη εἰς Αἴγυπτον κατὰ τὸ ἔτος 1942 ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀνδρέου Σγουρίτσα, ἵνα μελετήσῃ τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα ἀρχεῖα τῶν Ἑλλήνων τῆς διασπορᾶς. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1943, ἐκτὸς τοῦ κ. Δεμερτζῆ, ὅστις ἔμεινεν ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς συνέχισιν τῶν ἐρευνῶν του καὶ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐκεῖ ἀπομεινάντων μελῶν τῆς ἀποστολῆς.

Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ κ. Δεμερτζῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκωλύθη ὑπὸ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπεφυλάσσοντο νὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιστροφὴ ἐπετρέπετο καὶ εἰς ἄλλους Ἕλληνας ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι εἶχον μεταβῆ εἰς Αἴγυπτον πρὸς ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ ἐκωλύθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἄξονος νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλλήνων ἐπιστημόνων δὲν ἐπετράπη μέχρι τοῦδε, ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ κ. Δεμερτζῆ δὲν ἐπετράπη ἐπίσης.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ κ. Δεμερτζῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Ἐρεύνης, ἐπειδὴ ἡ ἐπιστροφὴ αὐτοῦ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς ἄλλους ἐπιστήμονας καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐπιστροφὴ αὐτοῦ δὲν ἐπιφέρει ἐπιβάρυνσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Κέντρου Ἐρεύνης,

[15.7]

[16.1]

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Από 8βρ 1948 — D 1949	30.000 fcs
1/1/50 – 31/3/53	40.000 fcs
1/4/53 – 30/6/53	50.000
1/7/53 – 30/9/53	60.000 fcs (4.800)
1/10/— – ~~7/10/~~ 31/12/56	40.000 fcs
1/1/57 – 31-3-57	40.000 fcs

Αποφ. Νομ. 167162 / 10ου 1954
Εκπρόσεις εμβασθ.

330.000 fcs

Εξ 3 μηνιαν δόσεις

[16.2]

Αναγόμ μερεδ

Απο 17-4-52 14.700

Καλάθεσι – (Ν. 1704.)

Αγκ ἐνοδείμαλα;

[17-1]

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Έστω Κοινοτάτου

Εγκαλεσθείς εις Τάγγιαν

2/4/45 [illegible]

[illegible] Κα. [illegible]

Εθεμελ ἐπιέρωσε φορο

Μαγλιόν

Ἐπιστολὴ ἐπὶ ἀκυστολίᾳ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ

ΚΥΡΟΥ "Αδωνις τοῦ Ἀχιλλέως καί τῆς Μαργαρίτας, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τό ἔτος 1923, κάτοικος Ἀθηνῶν, Ὑπερείδου 21".

Κατά τήν κατοχήν ἀνεμίχθη εἰς τήν ΕΠΟΝ Σπουδαστῶν καί κατά πληροφορίας ἦτο μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ΕΠΟΝ.

Μετά τήν καταστολήν τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἑλλάδος καί ἐγκατεστάθη εἰς Γαλλίαν μέ διαβατήριον ἐκδοθέν ὑπό Ὑπουργ. Ἐξωτερικῶν 2.4.1945

Περί τῆς εἰς τήν Γαλλίαν ἐπιοεισχθείσης διαγωγῆς του δέν κατέχομεν στοιχεῖα εἰμή μόνον πληροφοριακόν σημείωμα ἐκ Παρισίων μέ ἡμερομηνίαν 19-3-54 σχέσιν ἔχον μέ κομμουνιστικήν κίνησιν ἐν Γαλλίᾳ εἰς ὅ ἀναγράφεται ὅτι διεγράφησαν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ὡς ἀκολουθοῦντες κοσμοπολιτικόν πνεῦμα ὁπορτουνισταί καί τροτσκισταί διάφοροι κομμουνισταί διαμένοντες εἰς Γαλλίαν καί μεταξύ τούτων φέρεται ὡς διαγραφείς καί ὁ περί οὗ πρόκειται.

Ἕτερα στοιχεῖα δέν προκύπτουν ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Ὑπηρεσίας μας.

Οὗτος ἐδιώκετο ἐπί ἀνυποταξίᾳ δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61333/20-1-49 ἐγγράφου τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου.

Δέν προκύπτει ἄφιξις τούτου εἰς Ἑλλάδα μέχρι σήμερον.

Βρίσκεται μέ τόν φάκελον τοῦ Κοσμᾶ Μαγκάκη καί κατ' ἐντολήν τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ.

Ἀθῆναι τῇ 20 Φεβρουαρίου 1957

Η

ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΧΑΝΔΡΙΝΟΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Α!

[14.1]

Rc. 34.

Αποστολίδης

1957.

Παραιτήσεις Αποστολίδη 5/Ιουλ/1957

ω

Θεσιόκη 4/Νοεμ/1957

(Γραμματα τῶν παραιτουμένων
ἀπαντήσεις τῆς κυβερνήσεως)
πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς που παραιτοῦνται
ω πρὸς τὸν τυπο

computer

Πολ. 2.

Ὑπ/γος/Προεδρείας κυβ

[19.3]

Παραίτησις Α Αποστολίδη
ἀντιπροέδρου τῆς κυβερνήσεως
Ο ἐπάκουσα
5-Ιουν.-1957

Μέ χαράν καί συγκίνησιν χαιρετίζω ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τήν παρουσίαν τῆς ὑμετέρας Ἐξοχώτητος ἐν μέσῳ ὑμῶν.-

Εἶναι περιττόν νά περιγράψω ἐκτενέστερον τά αἰσθήματα τοῦ Λαοῦ μου, τῆς Κυβερνήσεως μου καί Ἐμοῦ διότι ὅταν ἡ καρδία εἶναι θερμή δέν χρειάζονται πολλοί λόγοι.-

Ὁ Ἑλληνικός Λαός, Κύριε Πρόεδρε, εἶναι ὑπερήφανος, ἀνδρεῖος καί ἱπποτικός. Αἱ ἰδιότητες αὐταί τόν καθιστοῦν ἱκανόν νά ἐκτιμᾶ καί νά θαυμάζῃ τόν πατριωτισμόν, τήν ἀνδρείαν τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ ~~καί τό πνεῦμα τῆς θυσίας τοῦ Γερμανικοῦ Λαοῦ,~~ καί νά ἔχῃ πρό ~~ὀλίγου~~ σήμερα εἰς τήν λήθην πᾶν ἀνθρώπινον αἴσθημα τό ὁποῖον ἦτο φυσικόν νά εἶχε δημιουργηθῇ κατά τόν τελευταῖον πόλεμον δι' ἕναν Λαόν μέ τόν ὁποῖον εὑρέθημεν εἰς ἀντίπαλα στρατόπεδα. Τοῦτο ἐπιτρέπει μέ μίαν θαυμασίαν εἰλικρίνειαν ἐξοχώτητι ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν. F (ἰδέ ὁμιλίαν)

Εἶμαι λίαν εὐτυχής διαπιστῶν ὅτι ἀπό πολλοῦ ἔχει πλήρως ἀποκατασταθῇ ἡ ἐκ παραδόσεως στερεότης καί ἡ στενότης τοῦ δεσμοῦ τῶν δύο Λαῶν μας. Μᾶς συνδέει ἡ κοινή (CULTURA) καί ἡ κοινή προσήλωσις εἰς τάς πνευματικάς καί ἠθικάς ἀξίας, τάς ἀποτελούσας τήν κληρονομίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Μᾶς συνδέει ἡ ἐκτίμησις καί ὁ θαυμασμός τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ διά τήν ἐντιμότητα, τήν ἐργατικότητα, τήν ἐμμονήν εἰς τήν προσπάθειαν τοῦ Γερμανικοῦ Λαοῦ. Διά τήν δραστηριότητα εἰς ὅλους τούς κλάδους τῆς πρακτικῆς, τῆς Ἐπιστήμης, τῶν Τεχνῶν καί τῶν Γραμμάτων εἰς τούς ὁποίους ὁ Γερμανικός Λαός τόσον λαμπρῶς διαπρέπει.-

Ὅταν τόν Ὀκτώβριον τοῦ 1954 διά τῆς συμφω-

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου συνεδρίας τῆς Ἑταιρείας ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὰς θερμοτέρας εὐχαριστίας μας πρὸς τὸν κ. Ἀναστάσιον Ἀδάμαντα Ἀδαμαντίου, τὸν ἐκ τῆς Ἑταιρείας ἐκλεγέντα Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἑλληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ὅταν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1954 ἡ λυγρομνίας τῶν Παρισίων ἡ Γερμανία ἀνέκτησε τήν πλήρη ἀνεξαρτησίαν της καί ὑπό πνεῦμα ἀπολύτου ἰσότητος εἰσῆλθεν εἰς τήν χορείαν τῶν Ἐλευθέρων Κρατῶν, ἐπανηγυρίσαμεν τό γεγονός μέ ἱκανοποίησιν τῆς ὁποίας τό μέγεθος καί ἡ θερμότης ἐξέπληξε καί ἡμᾶς τούς ἰδίους.-

Παρακολουθοῦμεν μέ ἐνδιαφέρον τό θαῦμα τῆς Γερμανικῆς ἀνασυγκροτήσεως, ὀφειλόμενον εἰς ἐργασίαν, ὀργάνωσιν καί πατριωτισμόν. Παρηκολουθήσαμεν τήν ἀνοικοδόμησιν τῶν κατεστραμμένων πόλεων, τήν ἀναγέννησιν καί γιγάντωσιν τῆς βιομηχανίας σας, τήν ἀλματώδη ἄνοδον τοῦ Ἐθνικοῦ σας εἰσοδήματος, τάς κοινωνικάς ἐπιτεύξεις, τήν ἐξάπλωσιν νέων δραστηρίων συγκοινωνιῶν, τήν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου.-

Πιστεύομεν ἀκραδάντως ὅτι ἡ ὕπαρξις ἰσχυρᾶς καί εὐημερούσης Γερμανίας ἐξασφαλίζει τήν Εἰρήνην καί τήν εὐημερίαν τῆς Εὐρώπης. Εἴμεθα εὐτυχεῖς διά τήν συνεργασίαν μας μέ ὑμᾶς εἰς τήν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μεταξύ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν καί εἴμεθα ὑπερήφανοι διότι οἱ δύο Λαοί μας δίδουν πρός τοῦτο εἰλικρινές καί ζωηρόν παράδειγμα.

Ἡ οἰκονομική συνεργασία μας, ἡ ὁποία ὁσημέραι καθίσταται στενωτέρα, εἶναι κάτι τό φυσικόν. Τά προϊόντα μας ἀπορροφῶνται εὐκόλως ἀπό τήν γερμανικήν ἀγοράν. Ἡ ἀγορά μας ἀνοίγεται εὐρεῖα, γόνιμος καί φιλική διά τήν Γερμανικήν Οἰκονομικήν δραστηριότητα, τοποθέτησιν κεφαλαίων καί τεχνικήν βοήθειαν.

Ἀλλ' ἡ συνεργασία μας, ὡς συμβαίνει καί μέ τούς δεσμούς μας, ἐπεκτείνεται ἔτι περαιτέρω. Ἀκριβῶς κατά τήν σημερινήν περίοδον, καί μέ κίνητρον τήν ὁλοκληρωτικήν θέλησιν ὅλων τῶν Ἑλλήνων, διεξάγομεν καί ἡμεῖς ἀποφασιστικόν Ἐθνικόν Ἀγῶνα διά να ἐπιτύχουν οἱ Ἕλληνες τῆς Κύπρου τό ἱερόν

δικαίωμα τῆς Αὐτοδιαθέσεως. Τοῦτο μᾶς ἐπιτρέπει νά καταννοῶμεν πλήρως, τό τί αἰσθάνεται πᾶσα Γερμανική καρδιά διά τόν ἄδικον καί παράλογον χωρισμόν τῆς Γερμανίας εἰς δύο. Ὅλοι οἱ νόμοι τοῦ δικαίου καί τῆς ἠθικῆς, ὁ πόθος ὁλοκλήρου τοῦ Γερμανικοῦ Λαοῦ καί ἡ προσπάθεια ὅλων μας διά τήν ἐξασφάλισιν τῆς Εἰρήνης ἀπαιτοῦν τήν ἀποκατάστασιν αὐτῆς τῆς ἀδίκου ἀνωμαλίας. Δέν ὑπάρχει ὅμως ἀμφιβολία ὅτι καί ἐσεῖς καί ἡμεῖς θά εὐτυχήσωμεν νά γνωρίσωμεν ταχέως τήν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν πόθων μας, ἱκανοποίησιν ἡ ὁποία πρέπει νά γίνῃ ἐπί Δημοκρατικοῦ Ἐπιπέδου καί μέ πλήρη ἐλευθερίαν ἐκφράσεως τῆς θελήσεως τῶν Λαῶν.-

Ἡ Γερμανία ὡς μέλος τοῦ NATO ἀποτελεῖ ἤδη ἰσχυρότατον παράγοντα ἀσφαλείας τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Τό NATO, τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τήν μοναδικήν ἐγγύησιν ἀσφαλείας δι' ὅλην τήν ὑφήλιον, εἶναι εὐτυχῶς μία πολύ ἰσχυρά ὀργάνωσις· θά καταστῆ ὅμως πολύ πλέον ἰσχυρά, ὅταν θά ὑπάρξῃ καί θάρ μία ἡνωμένη Γερμανία. Ἐπιθυμοῦμεν διακαῶς καί εὐχόμεθα ἡ ἕνωσις τῆς Γερμανίας νά πραγματοποιηθῇ ταχέως.-

---

you are a writer - is you and through you that we solute Goethe n.l.

Παρασκευή 5 'Ιουλίου 1957

'Αγαπητέ Κύριε Πρόεδρε

Λυποῦμαι ὅτι τά πράγματα μ'ἀναγκάζουν νά σᾶς στεναχωρίσω καί ἐγώ, ἀλλά μοῦ εἶναι ἀδύνατον πλέον ἡ συνεργασία μέθ'ὁρισμένων συναδέλφων, οἱ ὁποῖοι ἐκ συστήματος ἀδιαφοροῦν καί δέν τηροῦν τόσ ἐπανειλημένας προφορικάς καί ἐγγράφους διαταγάς σας.'Επειδή ἡ περαιτέρω συνεργασία μου εἶναι ἀδύνατος,παρακαλῶ νά δεχθῆτε τήν παραιτησίν μου ἀπό μέλους τῆς Κυβερνήσεως.

Τελευτών Κύριε Πρόεδρε αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκην νά σᾶς εὐχαριστήσω διά τήν διετῆ καί ἐγκάρδιον συνεργασίαν μας.

Μετά φιλίας

Α.Αποστολίδης

Παρασκευή 5 Ἰουλίου 1957

Ἀγαπητέ Κύριε Πρόεδρε,

Λυποῦμαι ὅτι τά πράγματα μ'ἀναγκάζουν νά σᾶς στεναχωρήσω καί ἐγώ, ἀλλά μοῦ εἶναι ἀδύνατος πλέον ἡ συνεργασία μεθ'ὡρισμένων συναδέλφων, οἱ ὁποῖοι ἐκ συστήματος διαφοροῦν καί δέν τηροῦν τάς ἐπανειλημένας προφορικάς καί ἐγγράφους διαταγάς σας. Ἐπειδή ἡ περαιτέρω συνεργασία μου εἶναι ἀδύνατος, παρακαλῶ νά δεχθῆτε τήν παραίτησίν μου ἀπό μέλους τῆς Κυβερνήσεως.

Τελευτῶν Κύριε Πρόεδρε αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκην νά σᾶς εὐχαριστήσω διά τήν διετῆ καί ἐγκάρδιον συνεργασίαν μας.

Μετά φιλίας
Α. Ἀποστολίδης

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΑΙΟΣΤΟΛΙΔΗ

Θεωρῶ περίεργον τό νά δημιουργῆται τοιαύτη ὀξεῖα συζήτησις γύρω ἀπό τήν παραίτησίν μου, 33 ἡμέρας μετά ἀπό τήν ἐπίσημον ἀνακοίνωσίν της.

Ἡ παραίτησίς μου δέν ἦτο ἀποτέλεσμα ὀργῆς ἀλλά μακρᾶς συσσωρεύσεως βασικῶν διαφορῶν ἀντιλήψεως πρός τήν τηρουμένην ὑπό ἐνίων κ.κ. ἐκ τῶν κ.κ. Ὑπουργῶν τακτικήν.

Παρητήθην διότι ὑπεστήριξα πάντοτε εἰς τήν ζωήν μου καί ἐφήρμωσα μέχρι σήμερον τήν ἀρχήν ὅτι ὁ διαφωνῶν ἐπί βασικῶν θεμάτων ὀφείλει νά παραιτεῖται.

Τά περί συμβουλίου τιμῆς λεγόμενα δέν ἀνταποκρίνονται εἰς τά πράγματα. Τό ἀληθές μόνον εἶναι ὅτι διεβίβασα παράκλησιν πρός τόν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀναθέση εἰς πέντε πρόσωπα τῆς ἰδικῆς του ἐγκρίσεως νά κρίνουν ἐπί τοῦ δικαίου ἤ μή τῆς παραιτήσεώς μου.

Τήν παράκλησίν μου ταύτην διεβίβασα διά τοῦ μεσολαβοῦντος ὅπως ἀποσύρω τήν παραίτησίν μου Ὑπουργοῦ κ. Τσάτσου.

Ἐπί τοῦ παρόντος δέν πρόκειται ν'ἀνακοινώσω τάς διαφωνίας μου, οὐδέ συνεζήτησα μέχρι σήμερον τάς διαφωνίας ταύτας μέ μή ὑπεύθυνα πρόσωπα.

Θά ὁμιλήσω ἐπ'αὐτῶν ὅταν καί ἐάν ἡ δημοσία συζήτησις θά ὠφελήση τόν τόπον. Ὅπως ἄλλωστε ἀνέμενα ἐπί πολλάς ἡμέρας τήν λῆξιν τῆς προθεσμίας καταθέσεως τῆς προσφυγῆς διά τό Κυπριακόν διά ν'ἀνακοινώσω δημοσία τήν παραίτησίν μου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπικοινωνήσας τό ἑσπέρας μετά τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσου τοῦ ἀνέθεσεν νά ἀνακοινώσῃ τά ἀκόλουθα:

Λυποῦμαι ὅτι γίνεται ἀπόπειρα νά χρησιμοποιηθῇ εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως ἡ παραίτησις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως μέ τόν ἰσχυρισμόν ὅτι οὗτος παρητήθη διότι ὡρισμένοι Ὑπουργοί "δέν κινοῦνται πάντοτε μέ τήν ἐπιβαλλομένην ἀνιδιοτέλειαν".

Ὁ ἰσχυρισμός οὗτος εἶναι συκοφαντικός

Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος οὐδέποτε προέβαλεν ὡς λόγον παραιτήσεως τήν ἰδιοτέλειαν Ὑπουργῶν.

Ὡς εἶναι γνωστόν παρητήθη ἐπικαλεσθείς ἐκτός τῶν λόγων ὑγείας καί τήν διαφωνίαν του πρός ὡρισμένους Ὑπουργούς ἐπί θεμάτων ἀρχῆς.

Τήν τοιαύτην δέ διαφωνίαν ἐπί θεμάτων ἀρχῆς ἀπεσαφήνισεν ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς τοποθετήσας αὐτήν εἰς τήν μή συμμόρφωσιν ὡρισμένων Ὑπουργῶν πρός τάς ὁδηγίας μου ~~καί~~ ἐν σχέσει πρός ὡρισμένας ἐνεργείας αὐτῶν αἱ ὁποῖαι ὅμως οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν μέ τάς ἀνευθύνους σπερμολογίας περί ἰδιοτελείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

1

Η συνοχή και δύναμη μιᾶς χώρας εἶναι χαρακτηριστικὰ ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ἀγορά, ἀλλὰ ἐξ ἴσου ἀπὸ τὴν ἐξωτερική. Ἡ ἐξωτερικὴ ἀγορὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἀγορὰ ἐξαρτᾶται ἡ ἐσωτερική. Ἡ ἐσωτερικὴ ἀγορὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

2

~~Ἡ [illegible]~~ παρὰ τὰ δυ-
σκόλως (τὸν κ. Πρ. τῆς Κυβ-
νήσεως ~~τὰ γλαφυρὰ δυσκόλως τὸν~~
~~κ. Κυβ. Αντιπρόεδρε τῆς Κυβ.~~
~~κ. Αποστ.~~, [Ἐξαιρουμένου τοῦ
~~δορυβῆ ἐπὶ [illegible] δεκάτου~~
~~τὸ ὁποῖον ἔχει ἀδὴ ἀπο-~~
~~λαμβανιστῆ~~]

Ὁ κ. Αν. εἰς ὅσον (ὡς δυσοῖ) ἐν παρα-
λείᾳ τὸν ὀγεγείας εἰς διαγω-
νίαν ἐπὶ τῆς ἐπιμελείας ὑπὸ
ἐνίων ὑπουργῶν εἰς ὑπερπέρα
δεκάτου «ἀπολυτῆ»,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

3

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

4

~~Τούτο ορισ~~ ορι μονον δεν προκυπτει εν τῃ χθεσινῃ ανακοινωσει το ε. Αποστολιδη, αλλα ναυτ. αποτυχειαι απο την καλυτερον ~~ε~~ εκτελουμ. την οποιαν ονλη κοινωνιαν προς τον Πρ. τῃ Κυβ. ολαν το πρωτον εξεδηλωσε την εκδυλιαν το οι παραιτηθη

(Ανηγουδει ε εκτελ

[24.5]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

5

Δεχόμεθα μ' ευχαρίστη μιν οποιαν δημοσιεύσει η Αντιπολίτευσις και ά

Τάρα λόγος δεν να

κρυφαλιάσει η όμη συμμαχίας

παρακαλεσθεί ο κ. Αντιπολιτευσίας

εάν λόγον ~~ύδη~~ ~~να~~ φρονεῖ όλι

ὑπάρχουν ~~και ἄλλος~~ ἐν καὶ λόγος

~~καλύνεις~~ ~~ναι~~ ἀδικεῖς λαμπρ

λόγος οποιοσ η Κυβερνησις

λογαριάζουν αγνοεῖ, νά

ανακοινώσει λόγοι δεν

να εξεχθοῦν δημοσίᾳ

[26.1]

1957

Βουρή-Ομυρία
Αποστολίδης

'Εάν ἡ 'Αντιπολίτευσις ἦτο καλῆς πίστεως θά εἶχεν ἀπό χθές παύσει τήν ὄψιμον ἐκμετάλλευσιν τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. 'Αντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Στερουμένη ὅμως οὐσιαστικῶν ἐπιχειρημάτων ἡ 'Αντιπολίτευσις προσπαθεῖ νά τά κατασκευάσῃ στηριζομένη εἰς παρερμηνείας καί φημολογίας.

Οὐδέν θέμα ἠθικῆς τάξεως ἐκκρεμεῖ. Διά νά κατασκευασθῇ θέμα ἠθικῆς τάξεως 'η 'Αντιπολίτευσις μετεβάπτισε διά τήν περίστασιν μίαν 'Επιτροπήν τήν ὁποίαν ἐπρότεινεν ὁ κ. 'Αντιπρόεδρος διά νά ἐξετασθῇ καί νά κριθῇ κατά πόσον οὗτος ἤ οἱ μεθ'ὧν διεφώνει 'Υπουργοί εἶχον δίκαιον εἰς "Συμβούλιον τιμῆς". Τό τελευταῖον τοῦτο διέψευσε κατηγορηματικῶς ὁ κ. 'Αποστολ'ης. 'Εάν ὑπῆρχε θέμα ἠθικῆς τάξεως δέν θά ἀνέθετεν εἰς τρίτους νά τό κρίνουν διότι εἶναι φύσει ἀδύνατον νά ἐξαρτῶνται θέματα ἠθικῆς ἀπό τήν γνώμην τρίτων.

"Οπως ὁ ἴδιος ὁ κ. 'Αντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δηλοῖ, αἱ διαφοραί τῶν ἀντιλήψεων του ἀφοροῦν εἰς τήν τηρ υμένην ὑπό ἐνίων ἐκ τῶν κ. 'Υπουργῶν τακτικήν. 'Αλλά «τακτική» δέν σημαίνει ἠθικήν οὔτε δύναται κανείς νά μεταβαπτίσῃ αὐθαιρέτως τά ζητήματα τῆς τακτικῆς εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως.

'Αφοῦ ὅμως οὔτε αὐταί αἱ ~~σαφεῖς~~ δηλώσεις δέν κατασιγάζουν τάς ὀψίμους ἠθικάς ἀνησυχίας τῶν ἀξιοτίμων κ.κ. Συναρχηγῶν τῶν Φιλελευθέρων, δίδομεν κατωτέρω εἰς τήν δημοσιότητα τήν ἐπιστολήν πρός τόν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως μέ τήν ὁποίαν συνώδευσε τήν παραιτησίν του ὁ κ. 'Αποστολίδης. Εἰς τήν ἐπιστολήν ταύτην καθορίζεται σαφῶς ποία εἶναι ἡ βασική διαφορά ἀντιλήψεων" ὡς πρός τήν τηρουμένην ὑπό ἐνίων 'Υπουργῶν "τακτικήν".

Δέν εἶναι ἄλλωστε ἡ πρώτη φορά κατά τήν ὁποίαν βασικαί διαφοραί ὡς πρός τήν ἀκολουθητέαν "τακτικήν" προκαλοῦν τήν παραίτησιν ἑνός 'Υπουργοῦ.

'Επιστολή

Ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς καθὼς καὶ ἐντὸς τοῦ συμπίπτοντος πρὸς αὐτὴν πλαισίου τῶν χθεσινῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως εὑρίσκονται οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ. Ὁ ἰσχυρισμός, ἑπομένως τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ὅτι ἡ παραίτησις αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως, ἐφ' ὅσον δὲν στηρίζεται εἰς κείμενα ἀλλὰ εἰς ἀορίστους καὶ ἀγνώστους εἰς ἡμᾶς φημολογίας, εἶναι κακῆς πίστεως καὶ ἀποτελεῖ συκοφαντικὴν πρόθεσιν.

Ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶχε ποτὲ τὴν πρόθεσιν, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν γνωστῶν ἡμῖν κειμένων καὶ δηλώσεων του, νὰ ρίψῃ εἰς τὸν ἀέρα ἀορίστους κατηγορίας ἐναντίον ἑνὸς Ὑπουργοῦ (διότι πάντως αἱ κατηγορίαι αὐτοῦ δὲν ἀφοροῦν τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ σύνολον αὐτῆς), ἀλλὰ νὰ δώσῃ δημοσίᾳ μίαν ἐξήγησιν καθ' ὅ μέτρον αὐτὴ ἠδύνατο νὰ δοθῇ χωρὶς νὰ προκύψουν γενικώτεραι ζημίαι ἐν τῇ διαχειρίσει ὡρισμένων ζητημάτων.

Οὔτε ἑπομένως πρόθεσις τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἦτο νὰ γίνῃ συνεργὸς μιᾶς συκοφαντικῆς ἐκστρατείας ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν διὰ νὰ δημιουργήσῃ κάποιον θόρυβον περὶ τῆς ὑπάρξίν της ἐξαπέλυσεν ἀκαίρως ἡ Ἀντιπολίτευσις, ἀποβλέπουσα διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν ρηγμάτων εἰς τὴν Κυβερνητικὴν παράταξιν, (διότι αὐτὸς εἶναι ὁ προφανὴς σκοπὸς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως).

"Οταν ὁ κ. Ἀποστολίδης ἠθέλησε, μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν εἰλικρίνειαν αἱ ὁποῖαι τὸν διακρίνουν, νὰ θέσῃ πελώριον ἠθικὸν πρόβλημα ἐνώπιον τῆς Κοινῆς Γνώμης, ἔπραξε τοῦτο εὐθέως τῷ 1952, ὅτε πρωθυπουργεύοντος τοῦ κ. Βενιζέλου ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2097 διὰ τοῦ ὁποίου ἐχαρίζοντο εἰς ὡρισμένους συγκεκριμένους ἐφοπλιστὰς μεγάλα ποσὰ ὀφειλομένων φόρων, ὁ κ. Ἀποστολίδης κατέθεσεν ἐρώτησιν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ ἐξετασθῇ μεταξὺ ἄλλων καὶ ἂν ἡ ἀπαλλαγὴ ἀφεώρα εἴτε αὐτὸν τοῦτον τὸν Πρωθυπουργεύοντα,

τότε κ. Βενιζέλον είτε πρόσωπα στενώτατα μετ'αὐτοῦ συνδεδμενα, Ζητεῖ μάλιστα ὁ κ. 'Αποστολίδης νά πληροφορηθῇ ἐάν ὁ νόμος 2097 ἀφορᾶ ἀποκλειστικῶς τήν πώλησιν τοῦ Λίμπερτυ "Κρήτη" τό ὁποῖον παρά τάς ἀντιθέτους διαφεύσεις τῶν Φιλελευθέρων παρεχωρήθη τῷ 1946 πρός τούς κ. Σ. Βενιζέλον καί Γ. Μοάτρον, ὡς προκύπτει ἐξ ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς ἀμοιβαίας 'Αμερικανικῆς 'Υπηρεσίας ὑπό ἡμερομηνίαν 27.12.46 , εὑρισκομένου εἰς τόν σχετικόν φάκελλον τοῦ 'Υπουργείου 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας καί ἀναφέροντος ρητῶς τό ὄνομα τοῦ κ. Σ. Βενιζέλου μεταξύ ~~τῶν λαβόντων πλοῖα~~ Λίμπερτυ. 'Ιδού τό κείμενον τῆς ἐρωτήσεως αὐτῆς τοῦ κ. 'Αποστολίδη.

'Υπό τοῦ Βουλευτοῦ Λαρίσης τοῦ 'Ελληνικοῦ Συναγερμοῦ κατετέθη χθές τό ἀπόγευμα εἰς τήν Βουλήν ἡ κάτωθι ἐρώτησις ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ "'Εθνικοῦ Κήρυκος":

1) 'Ερωτῶ τόν κ. 'Επί τῶν Οἰκονομῶν 'Υπουργόν καί τόν παρακαλῶ νά πληροφορήσῃ τήν Βουλήν, τί ποσόν; Ποῖα πλοῖα; Καί ποίους ἐφοπλιστάς ἀ φ ο ρ ᾶ ἡ χαριστική διάταξις (ἀριθ. 9 παραγρ.3) τοῦ δημοσιευθέντος ἐσχάτως νόμου 2097, "περί ρυθμίσεως εἰδικῶν τινων διατάξεων ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περί εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων;

2) 'Ερωτῶ τόν ἐπί τῆς 'Εμποτικῆς Ναυτιλίας 'Υπουργόν καί τόν παρακαλῶ νά ἀνακοινώσῃ εἰς τήν Βουλήν τά ὀνόματα τῶν αἰτησάντων νά λαβουν "Λίμπερτυ" ἀπό τό 1946 καί ἐφεξῆς, ἐπίσης δέ νά κατατεθεῖ ὅλους τούς σχετικούς μέ τά πλοῖα Λίμπερτυ φακέλλους.

3) Παρακαλῶ τόν κ. ἐπί τῆς 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας 'Υπουργόν νά πληροφορήσῃ τήν Βουλήν: α) ἐάν ἀληθεύῃ ὅτι κατά τό 1946 ὁ κ, Σ. Βενιζέλος ὑπέγραφεν αἴτησιν πρός τήν MARITINME COMMISSION εἴτε ἐν Νέᾳ 'Υόρκῃ, εἴτε ἐνταῦθα καί ἐζήτησε τήν εἰς αὐτόν παραχώρησιν πλοίου Λίμπερτυ καί β) ἐάν ἐνεκρίθη ἡ παραχώρησις καί ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πότε καί πῶς καί εἰς ποίαν τιμήν μετεβιβάσθη μεταγενεστέρως τό πλοῖον εἰς τόν κ. Γεώργιον Μοάτσον.

4) Παρακαλῶ τόν ἐπί τῆς 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας 'Υπουργόν νά πληροφορήσῃ τήν Βουλήν, πότε εἰς ποίαν τιμήν καί εἰς ποῖον ἀλλοδαπόν ἤ ἡμεδαπόν μετεβιβάσθη τό πλοῖον "Λίμπερτυ" "Κρήτη".

'Ο '

Αὐτός λοιπόν εἶναι ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον θέτει πάντοτε ὁ κ. 'Αποστολίδης τό θέμα τῆς ἠθικῆς τάξεως καί αὐτός ἄλλωστε

είναι ὁ μόνος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον δύνανται νὰ τίθενται τοιαῦτα θέματα. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Ἀντιπολίτευσις, ἀφοῦ ἐδοκίμασεν

Ἐφ'ὅσον ὅμως παρὰ τὴν τοιαύτην σαφῆ ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐπιμένει ἡ Ἀντιπολίτευσις νὰ ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἑρμηνεία τῶν λόγων τῆς παραιτήσεως αὐτοῦ εἶναι ὀρθοί καὶ ὅτι αὕτη ὀφείλεται εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως καὶ δὴ εἰς τὴν ἰδιοτελῆ παρά ἐνίων Ὑπουργῶν διαχείρισιν κρατικῶν ὑποθέσεων δέν ἀπομένει διά νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὴν δημαγωγικὴ ἐκστρατεία τῆς Ἀντιπολιτεύσεως παρά νὰ παρακληθῇ ὁ παραιτηθεὶς Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως νὰ καθορίσῃ δημοσία ἂν ἡ παραίτησίς του ὀφείλεται εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως ἢ ὄχι. Ἐὰν δὲ τυχὸν ἐδήλωνεν ὅτι ὀφείλεται εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως τότε ὀρθὸν καὶ δίκαιον εἶναι νὰ καθορισθοῦν ταῦτα ὥστε νὰ γίνῃ δημοσία ὁ ἐπιβαλλόμενος ἔλεγχος. Ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς δέν εἶναι γνωστοί οἱ τοιοῦτοι τυχὸν λόγοι παραιτήσεως τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου. Ὁ μόνος δυνάμενος νὰ τοὺς καθορίσῃ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος. Καὶ δέν δύναται νὰ θεωρηθῇ ποτὲ ὅτι διατρέχουν κίνδυνον δημόσια συμφέροντα καὶ τῆς ἀποσιωπήσεως θεμάτων ἠθικῆς τάξεως. Δέν δικαιολογεῖται ἐπομένως καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς ἀνακοινώσεώς του. Δυστυχῶς μία τοιαύτη ἀνακοίνωσις δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τὴν καλὴν θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τό γεγονός τοῦτο ἐκμεταλλεύονται τελευταίως καὶ οἱ κ. Συναρχηγοί τῶν Φιλελευθέρων.

Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Ἀντιπολίτευσις ἀγοῦ ἐδοκίμασεν

ἀνεπιτυχῶς πολλὰς μεθόδους διὰ νὰ προκαλέσῃ, εἴτε τὴν ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε τὴν διάσπασιν αὐτῆς, διέπραξε τὸ πρόσθετον σφάλμα νὰ δοκιμάσῃ καὶ τὸν δρόμον τοῦ πολέμου τῆς λάσπης. Ἀλλά, ὅταν ὁ ὁρίζων εἶναι καθαρὸς καὶ τὰ πράγματα διαφεύδουν μόνα των τὰς ἐκτοξευομένας συκοφαντίας, μία τοιαύτη ἀπόπειρα εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν.

Ἡ Κυβέρνησις, πάντοτε πρόθυμος νὰ συζητήσῃ καλοπίστως, δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἀντιπολίτευσιν εἰς ~~τὴν ἀπόπειραν αὐτήν,~~ ἡ ὁποία ~~δὲν~~ βλάπτει τὴν Κυβέρνησιν, ~~ἀλλὰ ὅπου~~ βιβάζει τὸ ἐπίπεδον τῶν πολιτικῶν ἀνταγωνισμῶν εἰς τὴν χώραν μας. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἄλλωστε, μὲ τὸ πολιτικὸν αἰσθητήριον καὶ μὲ τὴν ἐσχηματισμένην καὶ ἀποκρυσταλλωμένην γνώμην του περὶ τῆς βαρύτητος τῶν λόγων τοῦ Συναρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων κ. Βενιζέλου ἐξεδήλωσε πλειστάκις τὰς ~~διαθέσεις~~ του καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ κατὰ τὴν προχθεσινὴν συγκέντρωσιν τοῦ Πειραιῶς, ὅπου παρὰ τὴν καταβληθεῖσαν ὀργανωτικὴν προσπάθειαν ~~εἰς αὐτὸ τοῦτο~~ τὸ θεωρούμενον ὡς ~~κέντρου~~ τῶν Φιλελευθέρων, δὲν κατωρθώθη νὰ συγκεντρωθοῦν οὔτε 3.000 ἀκροαταί διὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν μεγάλην καὶ διατυμπανισθεῖσαν ἀπὸ ἑβδομάδων πολιτικὴν ἐξόρμησιν ~~τοῦ κόμματος~~ τῶν Φιλελευθέρων.

Παρόμοιο με τό ὁρουγούμενο

Ἐάν ἐπεκράτει καλή πίστις παρά τῇ Ἀντιπολιτεύσει θά εἶχεν ἀπό θές παύσει ἡ ὄψιμος ἐκμετάλλευσις τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλά ἐλείψει οὐσιαστικῶν ἐπιχειρημάτων ἐκ τοῦ μή ὄντος ἡ κατασκευή τοιούτων ἀπό παρερμηνείας καί φημολογίας.

Οὐδέν θέμα ἠθικῆς τάξεως ἐκκρεμεῖ. Διά νά κατασκευασθῇ θέμα ἠθικῆς τάξεως ἐπωνομάσθη μία Ἐπιτροπή τήν ὁποίαν ἐπρότεινεν ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος διά νά ἐξετασθῇ καί νά κριθῇ κατά πόσον οὗτος ἡ αἱ μεθ' ὧν διεφώνει Ὑπουργῶν εἶχον δίκαιον μετατράπη εἰς συμβούλιον τιμῆς. Τό τελευταῖον τοῦτο διέψευσε κατηγορηματικῶς ὁ κ. Ἀποστολίδης. Ἐάν ὑπῆρχε θέμα ἠθικῆς τάξεως δέν θά ἀνέθετε εἰς τρίτους νά τό κρίνουν διότι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον καί ὅτι οὐδείς ἐξαρτᾶ θέματα ἠθικῆς ἀπό τήν γνώμην τρίτων.

Ὅπως ὁ ἴδιος ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δηλοῖ, αἱ διαφοραί ἀντιλήψεων αὐτοῦ ἀφοροῦν εἰς τήν τακτικήν τήν τηρουμένην ὑπό ἐνίων ἐκ τῶν κ. Ὑπουργῶν.

Ἀλλά θέματα τακτικῆς δέν εἶναι ποτέ θέματα ἠθικῆς τάξεως, οὔτε ὀνομάζονται θέματα ἠθικῆς τάξεως θέματα τακτικῆς.

Ἀφοῦ ὅμως οὔτε αὐταί αἱ σαφεῖς δηλώσεις δέν κατασιγάζουν τάς ἠθικάς ἀνησυχίας τῶν ἀξιοτίμων κ.κ. Συναρχηγῶν τῶν Φιλελευθέρων, δίδομεν κατωτέρω εἰς τήν δημοσιότητα τήν ἐπιστολήν τήν ὁποίαν ἀπέστειλε πρός τόν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὁ κ. Ἀποστολίδης, ὅτε ὁ πρῶτος ἀπέστειλε πρός αὐτόν τήν παραίτησίν του καί εἰς τήν ὁποίαν καθορίζεται σαφῶς ποία εἶναι ἡ βασική διαφορά ἀντιλήψεων ὡς πρός τήν τηρουμένην ὑπό ἐνίων Ὑπουργῶν τακτικήν.

Οὐδείς ἀμφισβητεῖ ὅτι καί διαφοραί οὐχί ἠθικῆς τάξεως ἀλλά ἀφορῶσαι εἰς τακτικήν δύνανται νά εἶναι βασικαί καί νά δικαιολογοῦν πλήρως τήν παραίτησιν ἑνός Ὑπουργοῦ.

'Εντός τῶν πλαισίων τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς καθώς καί ἐντός τοῦ συμπίπτοντος πρός αὐτήν πλαισίου τῶν χθεσινῶν δηλώσεων τοῦ κ. 'Αντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως εὑρίσκονται οἱ λόγοι παραιτήσεως αὐτοῦ, ~~καί ἑπομένως~~ ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἡ παραίτησις αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς θέματα ἠθικῆς τάξεως, ἐφ'ὅσον στηρίζεται εἰς ~~τά~~ κείμενα ~~καί ὄχι~~ εἰς ~~τάς~~ ἀγνώστους ~~εἰς~~ ἡμᾶς φημολογίας, εἶναι καλῆς πίστεως καί συκοφαντικήν πρόθεσιν.

'Ο κ. 'Αντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως δέν εἶχε ποτέ τήν πρόθεσιν, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν γνωστῶν ἡμῖν κειμένων καί δηλώσεων του, νά ρίψῃ εἰς τόν ἀέρα ἀορίστους κατηγορίας ἐναντίον ἐνίων 'Υπουργῶν (διότι αἱ κατηγορίαι αὐτοῦ δέν ἀφοροῦν τόν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καί τό σύνολον αὐτῆς), ἀλλά νά θέσῃ δημοσία μίαν ἐξήγησιν καθ'ὅ μέτρον αὕτη ἠδύνατο νά δοθῇ χωρίς νά προκύψουν γενικώτεραι ζημίαι ἐν τῇ διαχειρήσει ὡρισμένων ζητημάτων.

Οὔτε ἑπομένως πρόθεσις τοῦ κ. 'Αντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἦτο νά γίνῃ συνεργός ~~ἑνός~~ ἀτυχοῦς συκοφαντικῆς ἐκστρατείας ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως, τήν ὁποίαν διά νά δημιουργήσῃ κάποιον θόρυβον περί τήν ὕπαρξιν της ἐξαπέλυσεν ἀκαίρως ἡ 'Αντιπολίτευσις, ~~ἐλπίζουσα ὅτι μέ τόν τρόπον αὐτόν θά~~ δημιουργήσῃ ρήγματα εἰς τήν Κυβερνητικήν παράταξιν (διότι αὐτός εἶναι ὁ προφανής σκοπός τῆς 'Αντιπολιτεύσεως.)

"Οταν ὁ κ. 'Αποστολίδης ἠθέλησε, μέ τό θάρρος καί τήν εἰλικρίνειαν αἱ ὁποῖαι τόν διακρίνουν, νά θέσῃ πελώριον ἠθικόν πρόβλημα ἐνώπιον τῆς Κοινῆς Γνώμης, ~~τό~~ ἔπραξε εὐθέως. Τῷ 1952, ὅτε πρωθυπουργεύοντος τοῦ κ. Βενιζέλου ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2097 διά τοῦ ὁποίου ἐχαρίζονται εἰς ὡρισμένως συγκεκριμένους ἐφοπλιστάς μεγάλα ποσά ὀφειλομένων φόρων, κατέθεσεν ἐπερώτησιν εἰς τήν Βουλήν διά νά ἐξετασθῇ μεταξύ ἄλλων καί ἄν ἡ ἀπαλλαγή ἀφεώρα εἴτε αὐτόν τοῦτον τόν Πρωθυπουργεύοντα, εἴτε πρόσωπα στενώτατα μετ'αὐτοῦ

./.

συνδεόμενα καὶ δὴ ἐὰν ἀφεώρα ἀποκλειστικῶς τὴν πώλησιν τοῦ Λίμπερτυ "Κρήτη", τὸ ὁποῖον παρεχωρήθη τῷ 1946 πρὸς τοὺς κ. Σ. Βενιζέλον καὶ Γ. Μοάτσον, ὡς προκύπτει ἐξ ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς ἀρμοδίας Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας εὑρισκομένου εἰς τὸν σχετικὸν φάκελλον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἐρώτησις.

Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος καθ'ὃν θέτει ὁ κ. Ἀποστολίδης θέματα ἠθικῆς τάξεως. Αὐτὸς εἶναι ἄλλωστε ὁ μόνος τρόπος καθ' ὃν δύνανται νὰ τίθενται θέματα ἠθικῆς τάξεως. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Ἀντιπολίτευσις ἀφοῦ ἐδοκίμασε πολλοὺς τρόπους διὰ νὰ ἐπιτύχῃ εἴτε τὴν ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως εἴτε τὴν διάσπασιν αὐτῆς, διέπραξε τὸ πρόσθετον σφάλμα νὰ δοκιμάσῃ καὶ τὸν δρόμον τοῦ πολέμου τῆς λάσπης. Ἀλλά, ὅταν ὁ ὁρίζων εἶναι καθαρὸς καὶ τὰ πράγματα διαφεύδουν μόνα των τὰς ἐκτοξευομένας συκοφαντίας, μία τοιαύτη ἀπόπειρα εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν.

Ἡ Κυβέρνησις, πάντοτε πρόθυμος νὰ συζητήσῃ καλοπίστως, δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἀντιπολίτευσιν εἰς τὴν ἀπόπειρα αὐτήν, ἡ ὁποία δὲν βλάπτει τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ καταρρίπτει τὸ ἐπίπεδον τῶν πολιτικῶν ἀνταγωνισμῶν εἰς τὴν χώραν μας. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἄλλωστε, μὲ τὸ πολιτικόν του αἰσθητήριον καὶ μὲ τὴν ἐσχηματισμένην καὶ ἀποκρυσταλλωμένην γνώμην του περὶ τῆς βαρύτητος τῶν λόγων τοῦ Συναρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων κ. Βενιζέλου, ἐφανέρωσε τὰς προθέσεις του πλειστάκις τὸν τελευταῖον καιρόν. Προπαντὸς ὅμως κατὰ τὴν προχθεσινὴν συγκέντρωσιν τοῦ Πειραιῶς ὅτι παρ'ὅλην τὴν καταβληθεῖσαν ὀργανωτικὴν προσπάθειαν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν (λεγομένην) τῶν Φιλελευθέρων δὲν κατωρθώθη νὰ συγκεντρωθοῦν οὔτε 3.000 ἀκροαταί διὰ τὴν μεγάλην καὶ διατυμπανισθεῖσαν ἀπὸ ΙΔ ἑβδομάδων πολιτικὴν ἐξόρμησιν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

[28]

[11.3]

Παραίτησις Α Αποστολίδη
ἀντιπροέδρου τῆς κυβερνήσεως
Ο ἐπάκουσα
5-Ιουν.-1957

[29]

κρίση 1958

Ἀποστολίδης Ἀνδρέας

Ἀντιπροεδρος κυβερνήσεως 28 Μαΐου 1956
παραιτήθηκε 1 Ιουλ. 1957

Διαφωνία μὲ κυβέρνηση Καραμανλῆ

1958 Διαφωνία Π. Παπαληγουρά-
Καραμανλῆ. Προκαλεσε κυβερνητικη κρίση
και ἐκλογές

Μὲ χαρὰν καὶ βαθεῖαν ἱκανοποίησιν (συγκίνησιν) χαιρετίζεται ~~τὴν~~ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐμοῦ ἡ παρουσία Σας ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὑπερμεγάνος γ ἀνδρεῖος, μπορεῖ νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ὑπερμεγάνειαν γ τὴν ἀνδρείαν τοῦ Πρεμιανικοῦ Λαοῦ καθὼς γ τὴν ἀγοσίωσιν τοῦ εἰς τὴν πολιτίδα.

Εἶμαι μίαν ἐκτυχίᾳ διασωτὴν νῶν ὅτι, μετὰ τὴν ~~περίοδον~~ ~~ὅτι ἐλεφθεί~~ ἐν τοῦ πολέμου προηγηθεῖσαν ~~διαιωτίαν~~ ~~τῶν~~ ἐν ὀρέσεις τῶν δύο χωρῶν ἀντιλήψεις τὴν ἐν παραδόσεως στερεοτυπία

Ich beginne mit

nadiolivelas de pi tur παροδον
τοῦ χρονου διαρκῶς οἰκονόμεται.
Κοινὰ πολιτικὴ δεξιότητα,
προσηγοῦσι εἰς τὰς αὐτὰς ~~[illegible]~~
ἀξίας (+) ~~[illegible]~~ ἀπολεγοῦν τὴν παρελθεῖν
ἐξουσιν διὰ τὴν οἰκονομίαν
y διαλυμοῦν αὐτὸν τοῦ δεσμοῦ

(+) αἱ ὁποῖαι πηγὴν ἔχουν τὸν
ἡγεμονικὸν κόσμον

Ὁ ἐξωτικὸς γαῦς παρακολουθεῖ
μὲ ἰδιαιτέραν ἐπανοποιησιν
y διαρκῶς αὐξον ἐνδιαφερον
τὰς Leistungen τὰς γερμανίας
εἰς ~~[illegible]~~ τὰν ἐπιστημην, τὰ γραμματα
y τὰς τέχνας. Ἐφ' ὅσον αὐτὰς

Εμπνεύσεως από τὴν μεγάλην (3
πολιτικὴν παράδοσιν τοῦ
18 ου 19ου αἰῶνος ου συνεχίζουν
αὐτὴν, δὲν ~~...~~ ὑπάρχει ἀμφιβολία
ὁ δὲ ἀποτελεσθεὶς πολιτικοῦ
συμβολὴν εἰς τὴν προαγωγὴν
τοῦ πολιτικοῦ τῆς Εὐρώπης ου
τοῦ κόσμου ἐπιτεύγμα.

Εἰς τὸ πρόσωπον Σας χαιρεί-
ζομεν ~~ου~~ τὸν ἐπιτρόσωπον μιᾶς
μεγάλης ~~χώρας~~, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιτρόσωπον
τῆς γεμμανικῆς ἐπιστήμης ου τοῦ
γεμμανικοῦ πνεύματος, ἐς
τὴν πυρεκτείαν τοῦ ἐπιτρόσω

Ερωτοι μικροι οχοτιά/οντες

I. Εἶναι ἤ δέν εἶναι ἀληθές ὅτι ὅλαι αἱ ἀποφάσεις τάς ὁποίας σήμερον ἐπικρίνει ὁ κ.'Αποστολίδης, ἐλήφθησαν μέ τήν σύμφωνον γνώμην του, ὅτι ἦτο 'Αντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως;

II. Εἶναι ἤ δέν εἶναι ἀληθές ὅτι αὐταί δέν ἐλήφθησαν ἐν κρυπτῷ, ὅτι συνεζητήθησαν καί εἰς τήν Οἰκονομικήν 'Επιτροπήν ἀλλά καί εἰς τήν Βουλήν ὅπου ἐκυρόθησαν νομοθετικῶς καί συνεπῶς ὅτι δήποτε ἄλλο ἠμπορεῖ νά εἶναι ἀλλά ἄν ἠμπορεῖ νά εἶναι σκάνδαλα.

III. Εἶναι ἤ δέν ἀληθές ὅτι τάς λύσεις ἀπί τοῦ θέματος αὐτοῦ εἰσηγήθη ὡς ἁρμόδιος 'Υπουργός ὁ κ.Παπαληγούρας, μετά τοῦ ὁποίου ὁ κ.'Αποστολίδης συνεμάχησε διά νά ἀνατρέψῃ τήν Κυβέρνησιν Καραμανλῆ.

IV. 'Εάν τά διαπραχθέντα ἦσαν ὡς λέγη σήμερον ἐκ τῶν ὑστέρων ὁ κ.'Αποστολίδης σκάνδαλα, πῶς ἔκτοτε δέν παρητήθη καταγγέλων τά ὅσα τεκταίνονται εἰς βάρος τοῦ λαοῦ; 'Ο κ.'Αποστολίδης ἤ εἶναι τύποις καί οὐσίᾳ συνένοχος αὐτῶν τῶν σκανδάλων ἤ ψεύδεται ὁμιλῶν ἐκ τῶν ὑστέρων περί σκανδάλων.

V. 'Εάν τοιαύτης ἔκτάσεως ἦσαν αἱ διαφωνίαι του μέ τήν Κυβέρνησιν Καραμανλῆ διατί ὡς δικαιολογίαν τῆς παραιτήσεώς του ἐπεκαλέσθη τό ἀσήμαντον ἐπεισόδιον Πρωτοπαπαδάκη; Διατί ἐπί ἡμέρας διεπραγματεύετο τήν ἀνάκλησιν τῆς παραιτήσεώς του μέ μόνον ἀντάλλαγμα τήν ταπείνωσιν ἤ τήν παραίτησιν τοῦ κ.Πρωτοπαπαδάκη;

VI. Διατί ὡς δικαιολογίαν ἀποχωρίσεώς του ἀπό τάς τάξεις τῆς Ε.Ρ.Ε. ὁ κ.'Αποστολίδης ἐπεκαλέσθη τόν ἐκλογικόν μόνον νόμον, ἀποσιωπήσας καί πάλιν γεγονότα τά ὁποῖα εἶχε ἐξ ἀρχῆς ἠθικόν χρέος νά μή κρύψη ἀπό τήν ἑλληνικόν λαόν;

'Η ἀπάντησις εἰς ὅλα αὐτά τά ἐρωτήματα εἶναι μία. 'Ο κ.'Αποστολίδης ψεύδεται. Ψεύδεται ὅταν λέγει ὅτι δέν ἔχει πολιτικάς φιλοδοξίας, ἐνῶ ὅλη ἡ σημερινή του πικρία ὀφείλεται εἰς τήν ἀποτυχίαν τῆς ἐξυφανθείσης μετά

πολιτικῶν καὶ ἐξωπολιτικῶν παραγόντων συνωμοσίας διὰ νὰ γίνῃ μεταβατικὸς πρωθυπουργός. Ψεύδεται ὅταν λέγῃ ὅτι εἶναι ἐχθρὸς τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας τὴν ὁποίαν ὅπωσδήποτε περιθάλπει ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ.

Ὁ κ.Ἀποστολίδης ὅπως καὶ ὁ κ.Παπαληγούρας γνωρίζουν ἄριστα ὅτι εἰς ὅλα τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ θέματα ἐδόθησαν αἱ ὑγιεῖς λύσεις αἱ ὑπαγορευόμεναι ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον. Γνωρίζουν ἄριστα ποῖοι εἶναι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν οἰκονομικὴν ὀλιγαρχίαν ποῖοι τοὺς ἐκπροσωποῦν καὶ ποῖοι τοὺς ὑπηρετοῦν. Κανεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν εὑρίσκεται πλησίον τοῦ κ.Καραμανλῆ καὶ τῆς Ε.Ρ.Ε. Ἄλλοι εἶναι πλησίον τους.

Ἡ ὥρα τῶν ἐκλογῶν πλησιάζει. Ὁ λαὸς διαισθάνεται καὶ ἀντιλαμβάνεται ποῦ εὑρίσκεται ἡ ἀλήθεια. Τὸ παρασκήνιον καὶ ἡ ὑποκριτικὴ συκοφαντία δὲν θὰ κατισχύσουν τῆς νοημοσύνης του.

Ὁ λαὸς θὰ τοποθετήσῃ τὸν καθένα εἰς τὴν θέσιν ποὺ τοῦ ἀνήκει καὶ θὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ε.Ρ.Ε. τὴν δύναμιν, πότε πατάσσων τὰ ὀργανώματα συμφέροντα τῶν ὀλίγων νὰ προχωρήσῃ μὲ βῆμα σταθερὸν εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας.-

Ἔγκυροι κύκλοι τῆς ΕΡΕ ἐκφράζοντες τὴν ἔκπληξίν των διὰ τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ κ. Ἀποστολίδη ἐτόνιζον τὰ ἑξῆς:

1.- Καὶ ἂν ἀκόμη ἦσαν ἀληθῆ τὰ ὅσα ἀναφέρει ὁ κ. Ἀποστολίδης μόνον ὡς σκάνδαλα δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν.

Τὰ θέματα αὐτὰ συνεζητήθησαν εὐρύτατα εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ Ὑπουργῶν καὶ ἐλήφθησαν ὁμόφωνοι ἐξ αὐτῶν ἀποφάσεις, πάντοτε συμφωνοῦντος τοῦ κ. Ἀποστολίδη.

Ἐν συνεχείᾳ ἔλαβον τὴν μορφὴν νομοσχεδίων τὰ ὁποῖα ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἀκόμη ὁ κ. Ἀποστολίδης Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Θέματα λαβόντα ἐξ ἀρχῆς τοιαύτην δημοσιότητα δὲν δύνανται νὰ ὀνομασθοῦν σκάνδαλα. Ἀκόμη δὲ ὀλιγώτερον δύναται νὰ τὰ ὀνομάσῃ σκάνδαλα ὁ συνεργήσας εἰς τὴν διαπραξιν των καὶ ὁ ἐν συνεχείᾳ ἀποσιωπήσας αὐτὰ ἐπὶ τόσον χρόνον.

2.- Ἀλλὰ τὸ οὐσιῶδες εἶναι ὅτι ὅσα καταγγέλλει ὁ κ. Ἀποστολίδης δὲν εἶναι ἀληθῆ. εἶναι τελείως ψευδῆ καὶ ἀσύστατα. Δὲν τὰ κατήγγειλεν ἐπὶ τόσον χρόνον διότι δὲν εἶχε τίποτε περὶ αὐτῶν νὰ εἴπῃ.

3.- Ὁ μετὰ τοῦ κ. Ἀποστολίδη συνωμοτήσας πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ τέως Ὑπουργὸς κ. Παπαληγούρας ὑπῆρξεν λόγῳ ἀρμοδιότητος ὁ εἰσηγηθεὶς τὰς λύσεις τὰς ὁποίας υἱοθέτησεν ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ὁ κ. Ἀποστολίδης. Ἐρωτᾶται ἤδη ὁ κ. Παπαληγούρας διατί σήμερον στωπᾷ πρὸ τῶν καταγγελιῶν τοῦ κ. Ἀποστολίδη, αἱ ὁποῖαι αὐτὸν πρῶτον θίγουν; Ἀπὸ πότε αἱ λύσεις τὰς ὁποίας οἱ κ.κ. Ἀποστολίδης καὶ Παπαληγούρας εἰσηγήθησαν καὶ ἐνέκριναν ὡς ὀρθὰς, μετετράπησαν εἰς σκάνδαλα ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας;

4.- Ἀπὸ πότε ἔγινε ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ ὄργανον τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας; Ἐὰν ἦτο κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ἀντιπροεδρίας τοῦ κ. Ἀποστολίδη, πῶς δὲν εἶχεν τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν νὰ καταγγείλῃ πρὸς τὸν λαὸν τὰ ὅσα ὁρθὲν

εἰς βάρος του; Ἐάν τοῦτο ἔγινε μετά, δηλαδή κατά τούς τελευταίους ..... μῆνας, τότε διατί δέν ἀντέδρασεν ὡς ὤφειλεν, ὁ ἁρμοδιώτατος ἐπί τῆς Βιομηχανίας τέως Ὑπουργός καί νῦν, συστασιώτης του; Διατί ἡ μακρά αὐτή ἔνοχος σιωπή ~~καί αὐτῶν τῶν ὑπευθύνων, ὡς καί τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τό ὁποῖον [illegible] υἱοθέτησε τήν κατηγορίαν [illegible]~~;

5.- Διατί θεωροῦνται ἐκδηλώσεις εὐνοίας πρός τήν οἰκονομικήν ὀλιγαρχίαν τά ὅσα ἀναφέρει ὁ κ. Ἀποστολίδης, καί μιά ποῦ ἐπῆρε αὐτόν τόν δρόμον δέν καταγγέλλει ὡς εὔνοιαν ὑπέρ τῆς ὀλιγαρχίας μερικάς ἄλλας περιπτώσεις πολύ σημαντικωτέρας τάς ὁποίας ἐπισημαίνει ἄλλο ὄργανον τῆς Ἀντιπολιτεύσεως;

Εὔνοια πρός τήν οἰκονομικήν ὀλιγαρχίαν οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐπί Κυβερνήσεως ΕΡΕ. Ποτέ δέν ἐσημειώθη τοιαύτη ἀπόστασις μεταξύ κράτους καί τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων οἰκονομικῶν παραγόντων οἱ ὁποῖοι φιλοδοξοῦν, χάριν ἰδιοτελῶν σκοπῶν, νά ἐπηρεάζουν τήν δημοσίαν μας ζωήν. Αὐτό τό γνωρίζουν ἄριστα καί ὁ κ. Ἀποστολίδης καί ὁ κ. Παπαληγούρας διότι ὑπῆρξαν ἐκτελεσταί καί ἐφαρμοσταί τῆς πολιτικῆς αὐτῆς.

6.- Ἡ σημερινή των καταγγελία δέν ἀποτελεῖ μόνον ψεῦδος ἀλλά καί ἀστόχημα. Διότι ὁ κ. Ἀποστολίδης καί ὅσοι σήμερον τόν προβάλλουν μέ τόσην καί μόγις συγκαλυπτομένην ἐμπάθειαν εἶναι οἱ ὀλιγώτερον ἁρμόδιοι νά προσποιοῦνται τούς διώκτας τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας. ~~οἱ ὁποῖοι ἐξαρτῶνται~~ ποῖοι ἐξαρτῶνται ἀπό αὐτήν ποῖοι ταπεινῶς τήν ὑπηρετοῦν.

Ὁ Ἑλληνικός λαός δέν εἶναι τόσον μωρός, ὥστε νά πιστεύσῃ αὐτούς ὅταν κατηγοροῦν ἄλλους ὡς δῆθεν ὑποστηρικτάς τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας.

7.- Ἐλλείψει ὅμως σοβαρῶν ἐπιχειρημάτων ἐπί τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου καταφεύγουν οἱ συνωμόται καί εἰς ἄλλα τεχνάσματα.

Ὁ κ. Παπαληγούρας κατηγόρησε τόν ἀρχηγόν τῆς ΕΡΕ ὡς κυβερνῶντα δικτατορικῶς καί μή λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν τάς γνώμας

τῶν συνεργατῶν του τοὺς ὁποίους ἀπό πολιτικά πρόσωπα εἶχε μετατρέψει ὁῆθεν εἰς ὑπηρεσιακούς Ὑπουργούς. Ὁ κ. Ἀποστολίδης ἐξ ἀντιθέτου κατηγόρησε τόν ἀρχηγόν τῆς ΕΡΕ ὡς μή δυνάμενον νά ἐπιβληθῇ εἰς τούς ὑπουργούς του οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν ὅ,τι ἤθελαν. Εὔλογος εἶναι ἡ ἄξιωσις τῆς κοινῆς γνώμης νά συνεννοηθοῦν μεταξύ των οἱ ἀρχισυνωμόται διότι κατ' ἀνάγκην ἤ ὁ εἷς ἤ ὁ ἄλλος δέν λέγει τήν ἀλήθειαν. Ἀλλά τό χειρότερον εἶναι ὅτι ψεύδονται καί οἱ δύο. Ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ ἠλέγχετο εἰς ὅλας τάς ἐκδηλώσεις ἀπό τόν Πρωθυπουργόν της καί αὐτό ἀπετέλει μέγιστον προσόν της.

Ἐξ ἄλλου δέ οἱ ὑπουργοί της εἶχον τήν εὐχέρειαν καί τάς γενικωτέρας των ἀπόψεις, νά ὑποστηρίξουν καί νά ἐνεργήσουν μέ πρωτοβουλίαν ἐντός τῶν ὁρίων τῶν δοθεισῶν γενικῶν κατευθύνσεων.

Πῶς ἄλλωστε θά ἠνείχοντο ἐπί δύο ὁλόκληρα ἔτη μίαν διάφορον κατάστασιν οἱ σήμερον ἐπικρίνοντες αὐτήν.

Ἀλλά μόνη αὐτή ἡ ἀργοπορία, μόνη αὐτή ἡ βραδυφλεγής φιλοτιμία τῶν ἐν λόγῳ συνωμοτῶν εἶναι ἀρκετή διά νά καταλάβῃ ὁ λαός ποίαν ἀξίαν ἔχουν τά ἐπιχειρήματά των.

Εὔνοια πρός τήν οἰκονομικήν ὀλιγαρχίαν οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐπί Κυβερνήσεως Ε.Ρ.Ε.Ποτέ δέν ἐσημειώθη τοιαύτη ἀπόστασις μεταξύ κράτους καί τῶν σκοτεινῶν ἐκείνων οἰκονομικῶν παραγόντων οἱ ὁποῖοι φιλοδοξοῦν, χάριν ἰδιοτελῶν σκοπῶν, νά ἐπηρεάζουν τήν δημοσίαν μας ζωήν. Αὐτό τό γνωρίζουν ἄριστα καί ὁ κ.'Αποστολίδης καί ὁ κ.Παπαληγούρας διότι ὑπῆρξαν ἐκτελεσταί καί ἐφαρμοσταί τῆς πολιτικῆς αὐτῆς.

'Από πότε ἔγινε ἡ Κυβέρνησις Καραμανλῆ ὄργανον τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας; 'Εάν ἦτο κατά τό διάστημα τῆς 'Αντιπροεδρίας τοῦ κ.'Αποστολίδη, πῶς δέν εἶχε τήν φιλοτιμίαν καί τήν εὐσυνειδησίαν νά καταγγείλῃ πρός τόν λαόν τά ὅσα δῆθεν τότε ἐτεκταίνοντο εἰς βάρος του; 'Εάν τοῦτο ἔγινε μετά, δηλαδή κατά τούς τελευταίους... μῆνας, τότε διατί δέν ἀντέδρασεν ὡς ὤφειλεν, ὁ ἀρμοδιώτατος ἐπί τῆς Βιομηχανίας τέως ὑπουργόν καί νῦν συστατικός τῆς; Διατί πάντως ἡ μακρά αὐτή καί ἔνοχος σιωπή ἀμφοτέρων;

'Αλλά καί ἄν ἀκόμη ἦσαν ἀληθῆ τά ὅσα ἀναφέρει ὁ κ.'Αποστολίδης, μόνον ὡς σκάνδαλα δέν δύνανται νά χαρακτηρισθοῦν.

Τά θέματα αὐτά συνεζητήθησαν εὐρύτατα εἰς τήν Οἰκονομικήν 'Επιτροπή ἐξ 'Υπουργῶν καί ἐλήφθησαν ὁμόφωνοι ἐξ αὐτῶν ἀποφάσεις, πάντοτε συμφωνοῦντος καί συναποφασίζοντος τοῦ κ.'Αποστολίδη, ἐν συνεχείᾳ ἔλαβον τήν μορφήν νομοσχεδίων τά ὁποῖα ἐψηφίσθησαν ὑπό τῆς Βουλῆς καθ'ὅν χρόνον ἦτο ἀκόμη ὁ κ.'Αποστολίδης 'Αντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.

Θέματα ὅμως λαβόντα ἐξ ἀρχῆς τοιαύτην δημοσιότητα δέν δύνανται νά ὀνομασθοῦν σκάνδαλα. 'Ακόμη δέ ὀλιγώτερον δύναται νά τά ὀνομάσῃ σκάνδαλα ὁ συνεργασθείς εἰς τήν λῆψιν τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων, ὁ μετέχων εἰς τήν Οἰκονομικήν 'Επιτροπήν, ὁ οὐδέποτε διαφωνήσας καί τέλος ὁ ἐπί τόσον χρόνον ἀνεχόμενος ἐν σιωπῇ τά ὑπό τοῦ ἰδίου ἤ μέ τήν συνεργασίαν του γενόμενα.

'Αλλά τό οὐσιῶδες εἶναι ὅτι ὅσα καταγγέλλει ὁ κ.'Αποστολίδης δέν εἶναι ἀληθῆ. Εἶναι τελείως ψευδῆ καί ἀσύστατα. Δέν τά κατήγγειλεν ἐπί τόσον χρόνον διότι δέν εἶχε τίποτε περί αὐτῶν νά εἴπῃ. Αἱ καταγγελίαι αὐταί δέν εἶναι παρά ὄψιμα ἐπινοήματα πρός προεκλογικήν χρῆσιν.

- / -

'Ο μετά τοῦ κ.'Αποστολίδη συνωμοτήσας πρός ἀνατροπήν τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ τέως'Υπουργός κ.Παπαληγούρας ὑπῆρξεν λόγῳ ἀρμοδιότητος ὁ εἰσηγηθείς τάς λύσεις τάς ὁποίας υἱοθέτησεν ἡ Οἰκονομική'Επιτροπή καί ὁ κ.'Αποστολίδης.'Ερωτᾶται τώρα.Διατί ὁ κ.'Αποστολίδης στρέφεται κατά τῶν ὑπουργῶν οἱ ὁποῖοι παρέμειναν πιστοί εἰς τόν ἀρχηγόν των καί ἀγνοεῖ τόν εἰσηγητήν τῶν πράξεων,τάς ὁποίας χαρακτηρίζει ὡς σκάνδαλα; Καί ὁ κ.Παπαληγούρας,ὁ εἰσηγητής τῶν κατηγορουμένων πράξεων,μένει ἱκανοποιημένος διότι δέν στρέφεται προσωπικῶς κατ'αὐτοῦ ὁ κ.'Αποστολίδης,καίτοι αὐτόν πρῶτον θίγουν ὅσα εἶπον.'Από πότε αἱ λύσεις τάς ὁποίας οἱ κ.κ.'Αποστολίδης καί Παπαληγούρας εἰσηγήθησαν καί ἐνέκριναν ὡς ὀρθάς,μετετράπησαν εἰς σκάνδαλα ὑπέρ τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας;

'Ελλείψει ὅμως σοβαρῶν ἐπιχειρημάτων ἐπί τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου καταφεύγουν οἱ συνωμόται καί εἰς ἄλλα τεχνάσματα.

'Ο κ.Παπαληγούρας κατηγόρησε τόν ἀρχηγόν τῆς Ε.Ρ.Ε. ὡς κυβερνῶντα δικτατορικῶς καί μή λαμβάνοντα ὑπ'ὄψιν τάς γνώμας τῶν συνεργατῶν του, τούς ὁποίους ἀπό πολιτικά πρόσωπα εἶχε μετατρέψει δῆθεν εἰς ὑπηρεσιακούς 'Υπουργούς.'Ο κ.'Αποστολίδης ἐξ ἀντιθέτου κατηγόρησε τόν ἀρχηγόν τῆς ΕΡΕ ὡς μή δυνάμενον νά ἐπιβληθῇ εἰς τούς ὑπουργούς του οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν ὅ,τι ἤθελαν.Εὔλογος εἶναι ἡ ἀξίωσις τῆς κοινῆς γνώμης νά συνεννοηθοῦν μεταξύ των οἱ ἀρχισυνωμόται,διότι κατ'ἀνάγκην ἤ ὁ εἷς ἤ ὁ ἄλλος δέν λέγει τήν ἀλήθειαν.'Αλλά τό χειρότερον εἶναι ὅτι ψεύδονται καί οἱ δύο.'Η Κυβέρνησις Καραμανλῆ ἠλέγχετο εἰς ὅλας τάς ἐκδηλώσεις ἀπό τόν Πρωθυπουργόν της καί αὐτό ἀπετέλει μέγιστον πρόσόν της.

'Εξ ἄλλου δέ οἱ ὑπουργοί της εἶχον τήν εὐχέρειαν καί τάς γενικωτέρας των ἀπόψεις νά ὑποστηρίξουν πρός τόν πρωθυπουργόν καί νά ἐνεργήσουν μέ πρωτοβουλίαν ἐντός τοῦ πλαισίου τῶν δοθεισῶν ὑπ'αὐτοῦ γενικῶν κατευθύνσεων.

Πῶς ἄλλωστε θά ἠνείχοντο <u>ἐπί δύο ὁλόκληρα ἔτη</u> μίαν διάφορον κατάστασιν οἱ σήμερον ἐπικρίνοντες αὐτήν;

'Αλλά καί μόνη αὐτή ἡ ἀργοπορία καί μόνη αὐτή ἡ <u>βραδυφλεγής</u> φιλο-

τιμία τῶν ἐν λόγῳ συνωμοτῶν εἶναι ἀρκετή διά νά καταλάβῃ ὁ λαός ποίαν ἀξίαν ἔχουν τά ἐπιχειρήματα καί ἡ ὄψιμος ὀργή των.

Ἡ σημερινή των καταγγελία δέν ἀποτελεῖ μόνον ψεῦδος ἀλλά καί ἀστόχημα. Διότι ὁ κ. Ἀποστολίδης καί ὅσοι σήμερον τόν προβάλλουν μέ τόσην καί μόλις συγκαλυπτομένην ἐμπάθειαν εἶναι ὀλιγώτερον ἁρμόδιοι νά προσποιοῦνται τούς διώκτας τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας. Ὅλοι γνωρίζουν πού ἐμφωλεύει ἡ οἰκονομική ὀλιγαρχία, ποῖοι ἐξαρτῶνται ἀπό αὐτήν καί ποῖοι ταπεινῶς τήν ὑπηρετοῦν.

Ὁ Ἑλληνικός λαός δέν εἶναι τόσον μωρός, ὥστε νά πιστεύσῃ αὐτούς τούς ἀνθρώπους ὅταν κατηγοροῦν ἄλλους ὡς ὄντας ὑποστηρικτάς τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας.

Πρό μηνός ἐξεδηλώθη μία απροσδόκητος συνωμοσία ἀπιθάνων παραγόντων πρός ἀνατροπήν τῆς Κυβερνησεώς μου.

Ἡ συνωμοσία αὕτη ὡς πρόσχημα μέν προέβαλε τό ἐκλογικόν νομοσχέδιον, τά πραγματικά ὅμως κίνητρα αὐτῆς ἦσαν ἀφ'ἑνός ἡ ~~μπουδαρχία~~(σπουδαρχία) περικῶν ~~σπουδ. ἐχούντων~~ ἐπιτελων μου καί ἀφ'ἑτέρου ἡ ἐπιθυμία ὡρισμένων οἰκονομικῶν κύκλων νά ἀπαλλαγοῦν τῆς παρουσίας μου καί νά προκαλέσουν πολιτικόν χάος

Μόνον εἰς τό χάος εἶχον ἐλπίδα νά ἐπιπλεύσουν οἱ ἄνευ λαϊκου ἐρείσματος , ἐπιδιώκοντες νά ἀναρριχηθοῦν εἰς τήν ἐξουσίαν. Μόνον εἰς τό χάος τά γνωστά ὠργανωμένα οἰκονομικά συγκροτήματα ἠδύναντο, ἐπηρεάζοντα ἀσθενεῖς καί ἑτερόκλητους κυβερνήσεις νά ἐπιτύχουν εἰς τάς ἐπιδιώξεις των καί νά ἐξέλθουν ἀπό τήν οἰκονομικήν στενοχωρίαν εἰς τήν ὁποίαν εὑρίσκοντο.

Ἐναντίον τῆς συνωμοσίας αὐτῆς ἐθεώρησα χρέος μου νά ἀντιδράσω μέ ταχύτητα, εὐθεως καί ἐντόνως. Ἐθεώρησα χρέος μου ὡς ἐκλεγείς ἀπό τόν λαόν νά τόν προστατεύσω ἀπό λύσεις αἱ ὁποῖαι ἐξυφάνθησαν ἐν τῷ σκότει, πίσω ἀπό τήν πλάτην του, λύσεις αἱ ὁποῖαι ἦσαν ξέναι καί πρός τάς θελήσεις καί πρός τό συμφέρον του.

Ἠδυνάμην ἤ μόνος ἤ συνεργαζόμενος μετ'ἄλλων κομμάτων νά διατηρηθῶ εἰς τήν ἐξουσίαν. Ἀλλά ἡ λύσις αὐτή θά ἦτο νόθος. Θά ἐμείωνε τήν δύναμιν καί τό κῦρος τοῦ κράτους καί εἰς τό ἐξωτερικόν καί εἰς τό ἐσωτερικόν .

Οἱ λαοί οἱ ὁποῖοι ἔχουν δημιουργικήν πνοήν δέν ἐπιτρέπεται νά καταφεύγουν εἰς λύσεις αἱ ὁποῖαι ὁδηγοῦν βαθμιαίως εἰς τήν ἀποσύνθεσιν καί τήν σῆψιν.

Δι'ἐμέ προσωπικῶς δέν εἶχε σημασίαν ἄν θά διατηρηθῶ καί ἐπί πόσον χρόνον εἰς τήν ἐξουσίαν, ἀλλά τί θά δύναμαι νά πράξω ὑπέρ τῆς χώρας ἐφ'ὅσον θά τήν κατεῖχον. Δέν μέ ἐνδιέφερεν ἐπομένως ἡ παράτασις τοῦ βίου τῆς Κυβερνήσεως μου. Μέ ἐνδιέφερε ὕστερα ἀπό ὅσα διεπράχθησαν ἐναντίον μου, νά ἀναβαπτισθῶ εἰς τήν λαϊκήν ἐμπιστοσύνην, διά νά εἶμαι εἰς θέσιν νά ἐργασθῶ δημιουργικῶς ὅταν θά ἀνελάμβανα καί πάλιν μέ τήν θέλησιν τοῦ λαοῦ τήν διακυβέρνησιν τῆς χώρας.

Ὕστερα ἀπό δίκην διετῆ πορείαν ἐν μέσῳ ἐνέδρων καί νarκῶν, βαλλόμενος ἀπό ἀδιστάκτους ἀντιπάλους καί ἀπό ἀπίστους συνεργάτας, ἔρχομαι νά ζητήσω ἀπό τόν λαόν νά μοῦ δώσῃ τήν δύναμιν νά ὑπερνικήσω τάς ἀντιδράσεις καί νά πραγματοποιήσω ἐκείνας τάς ἐπιδιώξεις πού προσδοκᾶ ἀπό ἐμέ ὁ λαός καί πού ἀποτελοῦν τόν σκοπόν τῆς ζωῆς μου.

Φιλοδοξῶ ὕστερα ἀπό τόσων ἐτῶν σοβοῦσαν κρίσιν νά δημιουργήσω εἰς τόν τόπον αὐτόν μίαν νέαν πολιτικήν ζωήν, μέ μίαν νέαν νοοτροπίαν. Φιλοδοξῶ νά φέρω εἰς πέρας τήν προσπάθειάν μου διά τήν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὥστε ἡ χώρα μας νά ἐξέλθῃ κάποτε ὁριστικῶς ἀπό τήν περίοδον τῆς πενίας καί τῆς ἐπαιτείας. Φιλοδοξῶ νά τοποθετήσω διεθνῶς τήν Ἑλλάδα, ὄχι μέ κούφια λόγια καί μέ ἐπιπολαίας ἐκδηλώσεις ἀλλά μέ θετικάς ἐνεργείας, κατά τρόπον σταθερόν καί ἀσφαλῆ, εἰς τήν θέσιν ἡ ὁποία φύσει τῆς ἀνήκει καί νά τήν καταστήσω οὕτω ἱκανήν νά προστατεύῃ ἀποτελεσματικῶς ὅλας τάς διεθνεῖς αὐτῆς διεκδικήσεις καί ἀπέναντι ἐχθρῶν καί ἀπέναντι φίλων.

Φιλοδοξῶ νά πατάξω τά οἰκονομικά ἐκεῖνα συμφέροντα τά ὁποῖα ἀντί νά ἐπιδιώκουν θεμιτά κέρδη διά θεμιτῶν μέσων, ἐννοοῦν νά ἐπηρεάζουν ἐκ τῶν παρασκηνίων τήν πολιτικήν ζωήν τῆς χώρας διά νά ἀποσποῦν διά τῆς πλαγίας αὐτῆς ὁδοῦ ἄνομα ὠφέλη.

Φιλοδοξῶ εἰς τήν πολιτικήν μας ζωήν μόνη πηγή δυνάμεως νά εἶναι ὁ λαός καί νά παραμερισθοῦν ὁριστικῶς οἱ ἄνθρωποι τῶν παρασκηνίων.

Ἠδυνάμην νά ἐπιμείνω νά γίνουν αἱ ἐκλογαί μέ τό σύστημα τοῦ 1956 διότι διέθετα μέχρι τέλους ἐπαρκῆ πρός τοῦτο πλειοψηφίαν. Παρά ταῦτα ἐπροτίμησα νά προσχωρήσω εἰς τό σύστημα τό ὁποῖον εἶχε ζητήσει ἡ ἀξιωματική ἀντιπολίτευσις. Εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς τήν κρίσιν τοῦ λαοῦ καί δέν ἐφοβούμην νά ἀναμετρηθῶ μέ σύστημα, οἱονδήποτε ἄρκει νά μήν εἶναι ἐθνικῶς ἐπικίνδυνον. Καί ἐπί πλέον ἤθελα δέκα νά ἀφαιρέσω ἀπό τούς κυριωτέρους τούλάχιστον ἀντιπάλους μου κάθε πρόσχημα πρός σύμπηξιν ἑνός νέου Δαϊκοῦ Μετώπου. Διά τοῦ προκριθέντος οὕτω συστήματος τῆς ἠυξημένης ἀναλογικῆς, εἰς μέν τήν πρώτην κατανομήν δι' ἧς διατίθενται τό μέγιστον μέρος τῶν ἑδρῶν, ἐφαρμόζε-

./.

ται ἡ ἁπλῆ ἀναλογική, μόνον δέ ὁ ἐναπομένων μικρότερος ἀριθμός ἑδρῶν τῆς δευτέρας κατανομῆς δίδεται εἰς ἐνίσχυσιν τῶν δύο ἢ τριῶν κομμάτων τά ὁποῖα ὁ λαός ἀνέδειξε διά τῆς ψήφου του ὡς πράγματι ἰσχυρά κόμματα.

Εἶναι συνεπῶς ἀπολύτως ψευδές ὅτι τό καθιερωθέν ἐκλογικόν σύστημα ἐξωθεῖ τά κόμματα εἰς τήν συμπῆξιν Λαϊκοῦ Μετώπου.

Ἡ πρόθεσις τῶν μικρῶν κομμάτων νά συνεργασθοῦν μετά τῆς Ἄκρας ἀριστερᾶς, δέν ὀφείλεται εἰς τό ἐκλογικόν σύστημα. Ὀφείλεται εἰς τήν ἔλλειψιν πολιτικῆς πίστεως καί ἰδεολογίας καί εἰς τήν ἐξάρτησιν ὡρισμένων ἐξ αὐτῶν ἀπό τήν Ἄκραν ἀριστεράν. Οἱ πολιτικοί ὀργανισμοί οἱ ὁποῖοι, διότι καθιεροῦται δεδικαιολογημένως ἓν προνόμιον ὑπέρ τῶν δύο κομμάτων τά ὁποῖα ἀναδεικνύει ὁ λαός, ἀποβάλλουν κάθε χαλινόν καί προχωροῦν ἀδίστακτα εἰς συνεργασίαν μέ τόν κομμουνισμόν, εἶναι νοσηροί ὀργανισμοί οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν κίνδυνον διά τό πολίτευμα καί διά τό Ἔθνος. Ἐναντίον τῆς νοσηρότητος τῶν ὀργανισμῶν αὐτῶν, ἐναντίον τῆς νοσηρότητος γενικῶς τῆς ὅλης πολιτικῆς μας ζωῆς, αἰσθάνομαι ὅτι ἔχω χρέος νά ἀγωνισθῶ δι' ὅλων μου τῶν δυνάμεων.

Ἐάν δέν μέ κατεῖχε τό συναίσθημα αὐτοῦ τοῦ χρέους τίποτε δέν θά μέ ἠμπόδιζε νά διατηρήσω τήν ἐξουσίαν, παρακαλούμενος μάλιστα καί ἀπό τούς ἀντιπάλους μου οἱ ὁποῖοι ἐρεώρουν ἀκαίρους δι' αὐτούς τάς ἐκλογάς.

Ἀλλά κάποτε πρέπει νά τερματισθῇ ἡ μόνιμος πολιτική κρίσις ἡ ὁποία μαστίζει τόν τόπον μας. Καί πρός τοῦτο ἐχρειάζοντο ὄχι λύσεις μεταβατικαί, συμβιβαστικαί καί νόθοι, αἱ ὁποῖαι ὡδήγουν εἰς τήν σῆψιν, ἀλλά λύσεις εὐθεῖαι καί ριζικαί.

Ἐάν ἀπέκρουσα ὅλας τάς προταθείσας συμβιβαστικάς προτάσεις αἱ ὁποῖαι θά μέ διετήρουν εἰς τήν ἐξουσίαν δέν τό ἔπραξα ἀπό ἀδικαιολόγητον ἀδιαλλαξίαν καί ἀπό ἐγωϊσμόν, ἀλλά διότι ὤφειλα νά μήν ὑποταχθῶ εἰς τήν νοσηράν νοοτροπίαν πού ἐπικρατεῖ ἀκόμη εἰς τόν τόπον μας.

./.

Ἡ ἀποστολή μου καί τό χρέος μου εἶναι εἰς αὐτήν τήν παλαιάν νοσηράν νοοτροπίαν νά ἀντιτάξω μίαν νέαν νοοτροπίαν ἡ ὁποία θά ἀναμορφώσῃ τήν πολιτικήν μας ζωήν. Δι'αὐτόν τόν λόγον πρό διετίας ὅτε ἐκλήθην νά καταλάβω ἡγετικήν θέσιν εἰς τόν πολιτικόν στίβον ἀντί νά ἀκολουθήσω τήν πεπατημένην ἐπροτίμησα τόν ἐπικίνδυνον δρόμον τῆς ἱδρύσεως ἑνός νέου κινήματος τό ὁποῖον, ἐλεύθερον ἀπό τάς προκαταλήψεις καί τά δεσμά τοῦ παρελθόντος, θά καθιέρωνε ἕνα ὑγιέστερον ἦθος καί πλέον συγχρονισμένας μεθόδους, διά νά μείνω πιστός εἰς αὐτήν τήν ἐπιδίωξιν, ἠρνήθην νά μείνω πρωθυπουργός. Χωρίς αὐτήν ἡ πολιτική σταδιοδρομία θά ἔπαυε νά ἔχῃ δι'ἐμέ ἐνδιαφέρον. Ἂν ἐκαλούμην νά ἐγκαταλείψω αὐτήν τήν ἐπιδίωξιν, ἂν ἔχανα τήν ἐλπίδα ὅτι δύναμαι νά τήν φέρω εἰς πέρας, τότε θά ἀπεσυρόμην ἀπό τῆς πολιτικῆς. Ἤδη ἀρνηθείς νόθους λύσεις παραιτηθείς τῆς πρωθυπουργίας χάριν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ παρουσιάζομαι ἐνώπιον τοῦ λαοῦ μέ τήν συνείδησιν μου ἥσυχον ὅτι ἐξεπλήρωσα εἰς τό ἀκέραιον τό καθῆκον μου.

Ὅ,τι ἠδυνάμην νά πράξω κατά τήν δύσκολον αὐτήν κρίσιν ὑπέρ τῆς γαλήνης καί τήν εὐημερίας τῆς χώρας νομίζω ὅτι τό ἔπραξα.

Τά περαιτέρω ἐναποτίθενται εἰς χεῖρας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Δι'αὐτὸν τὸν λόγον ἠγνόησα καὶ θὰ ἀγνοήσω καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰς παρεμβάσεις ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐσυνήθιζαν νὰ βυθμίζουν τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ προβλήματα τοῦ κράτους ἀπὸ τοὺς ὑπουργικοὺς ~~θαλάμους~~ προθαλάμους .

Δι'αὐτὸν τὸν λόγον δέν ἐπέτρεψα ποτέ νὰ μοῦ γίνουν καὶ ἀπὸ τοὺς ἰσχυροτέρους καὶ τοὺς φιλικωτέρους ἀκόμη ξένους παράγοντας συστάσεις καὶ ὑποδείξεις δι'οἱονδήποτε ζήτημα .

Παραίνεσις Ιω. Θεοτόκη

4/Νοεμ./1957

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἀθῆναι τῇ 4 Ν/βρίου 1957

Φίλε κ. Θεοτόκη,

Ἐν συνεχείᾳ πρός τήν σημερινήν μας συνομιλίαν ἀναγκάζομαι μέ ἰδιαιτέραν μου λύπην νά στερηθω τῆς συνεργασίας σας καί νά ἀποδεχθῶ τήν παρίτησίν σας.

Τήν παρίτησίν σας ταύτην ἀποδέχομαι, ὅπως καί προφορικῶς σᾶς ἐξέθεσα, ὄχι διότι ἔλαβα θέσιν ἐπί τῆς προτάσεώς σας περί προστασίας τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς ἀλλά διά λόγους ἀρχῆς. Διότι δέν νομίζω ὀρθόν καί σύμφωνον πρός τήν καθιερωμένην τάξιν τό ὅτι συνεδυάσατε τήν ἀξίωσίν σας περί ἀποδοχῆς τῶν ἀπόψεών σας μέ τήν ἐκ προοιμίου δήλωσιν ὅτι θέλετε παραιτηθῆ ἐάν αὗται δέν γίνουν ἀποδεκταί.-

Εὐχαριστῶν Ὑμᾶς θερμῶς διά τήν μέχρι τοῦδε συνεργασίαν σας διατελῶ μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς.-

Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

4 Ноября 1957. [38.1]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐν σχέσει εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Θεοτόκης ἐξεδόθη ἡ κάτωθι κυβερνητικὴ ἀνακοίνωσις:

~~Τὴν παραίτησιν τῆς ἀπεδέχθη χρῆς τὰ ἐπεί~~

„Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δοθείσης ἐξ τῶν δημοσιοτέρων κυβερνήσεις τὸ Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν κ. Θεοτόκη ἡ Κυβ. δὲν παρέλειψεν ἀπόψε ἐξ ἀπόψεως περὶ τῶν παρεχθ. τρόπον προστασίας τὸν ἐξαιρ παραγωγῶν. Ἡ τὸ ζήτημα δὰ ἀρχοῦμε ~~τὸ~~ ὁ συμμετέχοντα δ' ἀφρὸν τὴν πρόσαι Ὀμοσυ. ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς, ἀπόλ. μὰς δὰ ἀναπαιτοῦντο αἱ ἐγκλίσεις ἀπόψεως

~~Ὡς ἀπόδοξις τῆς παραιτήσεως τῶν κ. Θεοτ. ἐν τοιούτῳ ἐν τῇ ἀπόψει κυβερνήσεως τὸ Π. Κ. ~~[illegible]~~~~

[38.2]

~~[illegible]~~

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[48.]

Introduction EPE

Ἐξαρχιστὶ δεῖ εἰπεῖν

Σπουδαίνουσα μὲ ἀγαλμένα ὀλιγάχη
Ἀναγνῶν

Μόνο εἰσι ποιοῦ πνεῦμα – ποιοῦ
ἰδιόγρα – πόλις – φιλοσίφει.

Ἐπαγεῖ καὶ μόνος

Ἀγρὰ αὐλὴ ὀρμενιζόμενος –
Διώδωνος κόμμαλος

Περιλαγγομένα ἀπὸ φαιλικοῦ ἐγδρ.
Καὶ ὀπτιρμένον

Νὰ εἰμεῖα καὶ ἐμεῖς

Διαφέρει βαθμὸ δεμα = ἰδιν. πολιτ.
Ἀπὸ αὐλὸ = χαρακτὴρ κόμμαλος

Ἀπὸ αὐλὸ = ~~[illegible]~~

[41.2]

Απο αυτο δε ευκρινεται
συνεσης - σοβαρολογια - πολυπολογια
ηγελον
ἄξιος ἐμπιστοσυνης γαστ

4 1/2 ελη - δυσκολος περιολαση
Κανεια ολραβοπαλυμα
ομοδυμα

Ρηγοτα που ανελρεπαν πολλη
ινβερνιστα -
ανδε γαρε

Θερα δυσκολος -
δεν δα σας κουρατ

Αγρε το διαγεφ διοτι αναγκη
να το καλεγελ -
σας

[41.3]

Εδνικη πολιτικη οπου
δα και διαλυπτου προκοπτει
απο Επιτυχα δυνατοτα
κεκτηνα

Τε Γεφυλε

Αρα η σωδελεια και
παρουσιασεις

δα τη δυνη παρεστερη
και εκκονα της εδνικης
μας δεσεις

και αρχου του πρεπει να
μπορεσει και
να αποδειρεσει ως ηγελεια
ολεγεχη ΕΡΕ.

[41.4]

Περιγραφή

1. Τι εστι ἔθνικα ποιήματα

2. Εγγάς: ποιητής φασκής
   Μετά τον 2ο Παγκ. πόλεμο
   Καμμία διεκδίκηση
   (εκπρόσωπος Βορ. Ηπείρ.)
   Ερμήνη αναστάλλης - εκπρεσία
   Ανεμόλης - ανεξαρτησία
   Κυπριακόν — εδοξη γονής

3. Αγγ. ~~αυτα~~ αυτα δεν αρκοῦν
   ~~Τα~~ Λυμερα αδυνατος αποφονωσις
   Θα γαβης δεσιν ἐναντι...
   (Ειδικα περιπτωσις Εγβαλ.-Αντιστρις)

4. ~~Ονο σχεμαλισμός~~ Διεθνής ορεξον
   Αγγελ;
   αντιστρωτικος μεταξυ ευρωτο Κρατ.
   αδρεικα Ασιαλοκρατικα
   Λοβελ. Ενοσ

Λυμερα

Αντιδιωνυσος ὑπερωπαιων ευγενεις
Ασιαλοαγρυπαιος ανεξαρτοποιητικη
Οσος Lobul. Ενωσι

—

Δυο ποιος –
(Γυ απο αυτους ἀδφανεις δυναμεις)

Πρὸς εξυπαλιδες σοβιετ. block.

Πρὸς NATO y SEATO ιδ. (ΗΠΑ)
Πολα αναγκη
Ἄμυνα

Πολοι οι σιωποι Lobi. block

Ζαυνιστος (παριδον εν μερι
αλλα συνεχεια

Κομμουνιστος

Κοινωνικός

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[41.7]

Διυλαλορία

Πολιτική Καταρρεύσης δημοκρατία

" κομμάτων

" αντιπολιτευσίας

" αρχής πρεσβυτείας

" αλογ. εγκλεμάτων

Ἀλλοῦς που ἀπόντα να φυλασσόντων

ἀν ἐφρόντο πολὺ τῆς φρονίας

Διυλαλορία – δόγμα

Επιχειρημα ολι δια διυλαλορίας

αποβλεπόντων στο παρό

Ιδιώς μεν πειρα (Δημεμβρίου)

Αρρα ογαι διυλαλορίαι το ιδιο μεν

Ο μονομιτό Τομεύς

[41.8]

Δυνατορία = ονοματομία ουσιαστ. [illegible]

Πρεσβυτικά – (ταχυλή)

γ. κατρονδοποιοι ασο αυτά

Διεθνής διεισδυση

Κομπιγορμ/Κομιυλέρν

Προπαγαιδα –

(Διεθνής κομμουν

Γιατί ανθιδέμεθα

Ιδεολογικά ανθιδεσις

Ανθρωπος – οχι μάζα.

Εγεσθερια πρυτοβουλίας

εις ογον λομεις

~~Δεν ονοματομαν~~

~~[illegible] Οχι [illegible] εγεσθερια~~

~~ονοματομα~~

~~Οδε δουλεια [illegible]~~

[illegible]

[41.9]

Ιλιν πολιτικη γνωμη
διπουρατια
Ὁμαλη εισαγωγη ἀρχόντων
εγκυθερια ανθιδεσιων
διαλογον

ξ. οχι αιμα
οχι επιανατασις – εξεγιρις

Μοιον εις περιορισμος:
Δεν εξουν δεσιν οι επι βουλευομενοι
διπουρατιαν

Ενεκεν του χρησιμοποιουν διπο
ρατιαν για ν εγκαθιδρυσιν
τυραννιαν
οπου ειναν ολους δορυφορους

Ανθιδεσις πολιτικον προς
δικτυρειαν προτεταρ

Φιλαγόνου για ανθιμιονιστικά μέτρα.

Διμονιστικά οχι Γεννάγο αμοιγ.

Αλφαλευμένη διμονιστικά που μαχεται υπερ διαλυρικών της οποιοι κομμονιστικοι.

Γιατί ~~[illegible]~~ ανθιμιονιστικά το να προστατευομαστε από ανθιμιονιστικά μνημεία.

~~[illegible]~~ Αντιστικά χρεος

Χρεος που Δυ,ος ομονημερα δεν ενθεμε ημερα

Διηγοπραλία = δύο ειναι
ανεπαλη εγωθερια

Εχει ενα υψηλον μελλον εγωθερικες
αναγωγεως ιδορυμου περιαλεθεν
εγκαλυμου αδρομεσοτελει

Εγωθερια ως δυο ορια οπου
κατο λιν πολλη εγωθερια μινδυνευοφι
να χαστωμι λιν εγωθερια λιν
ιδια

Η αρχη μελλον - μεσον
Εχειν αρελη
αρελη διηγοπραλια

Αυλοι γοροι αυλιδεσιν και
οι παρελικα λογια

Οικονομικος λογος

Αρνουμεθα καθαραν μηχανικην
συγκεκριν οικονομικης ζωης

Απορυλον ευγογμενον

Διοτι και εδω πιστευομεν αλογον
αλογικη προσλοβουμα

Ελευθερια -
Αγγα οχι παρακα ελευθερια
(ιδιοκτησια)
περιορισμενη ελευθερια
ιδιοκτησια

Και εδω μιλρον
ουτε δουλεια - ουτε ανυδοσια

[41.13]

Μέλρον [illegible]

ἐγκύκλιον – ~~[illegible]~~ ὀργανοῦν

δεσμοῦσιν

ἀραλιὰ ἐπέχβασιν

(δυσία ταχυλιτοῦ) (ἰσῶν)

Τάλα εἰς ὀπεσόμενον

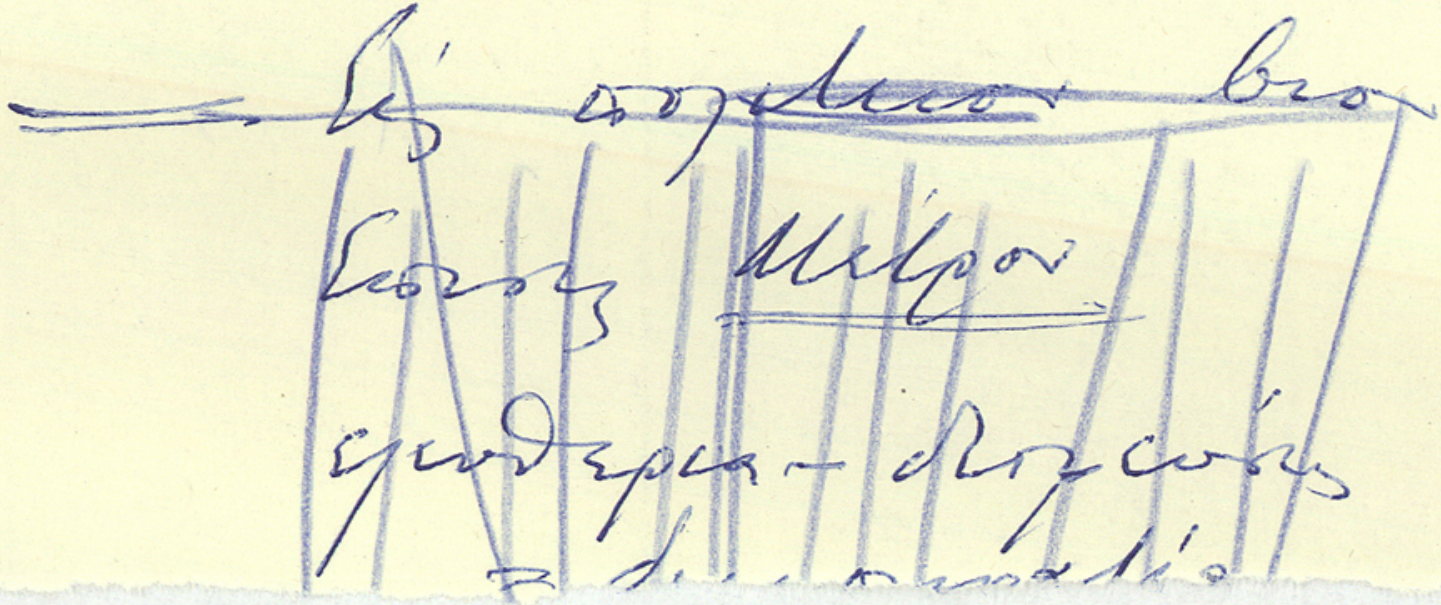

~~Εἰς πορεύειν [illegible]~~

Ἐπίσης Μέλρον

ἐγκύκλια – δεσμοῦσιν

[illegible]

[41.14]

Αγρα αυλη ή κοπόδοση

όλαν εξαιρεση ναυτη ειδικούς

λογεῖς οπου καλεβγιδη

ἰδιαιλερο προσπαθεια

βαρεια πολεμικη βιομηχανία

Πυραυλοι – σπουλυκι

ολον συνολο αμον ομια

κινομη παδυσλερε

Ρραγεισιμελία

Εγγυηση αλογ. προλαβουλιας

(παρα λ αγρα πλεον ευλυγαλ)

[41.15]

~~[illegible]~~ Εξεσθερία γνώρης
εντός ορίων νόμου

~~[illegible]~~

Ἐξ πνευμαλικόν λόγεα

Ὀχι πνεῦμα - λέξεις - μεγαλοφία
ἐξ ὑπηρεσίαν πολιτῆς

ὀχι πνεύμαλικα - ἡ ἀλλιή

Ἐκ Ρωσσα λόγη τοῦ
πνευμαλοῦ (Pasternack)

[41.16]

Αδη θεοι μας εναντι
αρχης δικαιοσυνης Προμηθεας

Ιδου θεοι μας εναντι ιδεας
Διεθνους επιπεδου

Τι εγινε εις τους δορυφορους
Καλαιλιας
Αποφυσιου

Ιδου δολιοι
Ευμελαγχιου — (καλαχρηνος)
αλοφιτου εγκυδερου
Προπαγανδα
(η λεχνη της προπαγανδας

[41.17]

Αυλή ή ~~[illegible]~~ εἰκών

Διχασμένου Κόσμου

Θέσις Εγγάδος

Εις μιν Δύσιν

α/ ἰδεολογικός γόγος

Εγγύη παραδόσεις σπέρα

β/ φυσικός γόγος

Ιδιόρια με Βουγγάρα

+ Ανόμη 1945 – 1947

Σλαυτόμος

+ Κομμή Εγγάδα δουλευόνταν εις σλαυτόμον

γ/ Οικονομικός γόγος

90% εξαγωγών μας

παρα προσπαθεκαν

[41.18]

Δυσις = ενταξις εις ΝΑΤΟ

Αμυνα –

εν ισοτιμια, οργανου

αμυνης

Περαν δουλον επιθυμια

καλον σχεσιν με ολους

Ειρηνη αναγκη

Αλλα ειρηνη με εξασφαλιστον

εξωτερικας η αναγκαιοτητος

[41.19]

Ύφεση

Θεσμών ύφεση – γιατί

Τύ γάς επιτέθηκαν –
μπρέπ πολλ δεν προκαλεσαμ

Αμέπ πολεμικά γ Βουλγαρία ειρηνικά!!!

Πώς ομος αντιγαμβανιλα
ο Κομμ. λιν ύφεση
Νεφεγωδικες ενυοκα όπου

1) Εσωτερικά χαλαρώσει μέτρον
ασφαλείας

2) Αποσπάσει απο NATO

Αμέπ αντιγαμβανομεθα οπος
ι Lobrel. Ενωση

[41.20]

Λουγκλιστρος υφεστιος με εσιδερικα
= εγγυος προ παρ. κιδος

Λύση | Κυβερν. δια μαλακων
Διασυνεφων
Ευχαι —

---

1) Πολεμοκαπηλος α) διολι ο/ι
πρόλατο απυραυλου γιονης
Φενάκη
Δοξα πρόλατος

[41.21]

Πολεμοπαστικός

b/ διόλε οχι σφόλασις Σλόϊνα

Ψεύδος

Θέμασις αγαθών σχέσεων

α/ Αρθμ. Yugoslavia

b/ Αγαθαι σχέσεις — παρεν σιολ

— σεβασμον σονδιμιον

εμφανιλον κατάσεις διαθεν

Μας παρον να φυγομε απο

NATO

να παλαρμονομε βασις

Τι εσιδιωνει ονλε Κομμ.

[41.22]

Καλαδρόγη Νόλιον Μελιστόν
NATO

Μελιστός λόν εν διαγεγονίας
για Εγκλά οπόλε

Τόλα γόνον αμφαιγνεις
Κογγονιστάι

Αγγοι: έγγινιμι αναγαγλεσθαι
πόγιλιμι εις το NATO

εκλ δόγιστ εκλ δια να δια-
γόνον

εκλ δια να λα αποστόρε

Αγγα δε ἄγγο ἐπαιε Κιοβεγνιας;
Κυπριανό
Λουεγ Κοινής αγόγα

[41.23]

+

Καλιγορία: ολι δεν ανάπτυσ-
σομεν σχέσεις μεν μέ Analog

α/ Αναπτύξις ομοιοτ. σχεσιων
απο παρουσαν Κοβερνησιν

β/ διπλογραμμας σχεσις

γ/ και αγγας – ορισι, ειναι οπο
αυτας γνωστας αυτηρεμενα
εκμεταλλευσεις απο εγγυρισιν
κομμουνισμον

Δεν ειναι διαφορα πολιτ-
ονομικαλος εμπόδιον
Ειναι οι ίδιν κομμουν ιδιας

[41.24]

Αυλή ή δέσις Έγγαδος

Δυτικόμαι διαλυμένοι

υπό πιεστιν κομμουνιστών

– υπό " δημοκοπίας

4½ αιγοπλοι εποφεύδη

Κυβερνήσεις

Χωρίς δεαλρικά, φαυλαμπλερά

Χωρίς ενεργεία δύσαν αγόγους

προς λα δυναλολιλά

Χωρίς επιδικίζειν προσπτικών

επιλογιστών

Λονίας, σοβαρολή, καμ πίτλη

συνέπεια

Θρηνιαν περιστολερά περδιομίτι

με αυλον λον λροπο

[41.25]

Αυτην την γραμμην
τοσον δυσκολον να ηρεθεις
εν μεσω κυπριακω
ηδιεθνων ανομαλιων

οφειλει να θεωρηση εθνος το
μεγα αγαθον
να το φεγγη
να το εναλεγνιοθη

Η ΕΡΕ ειναι ο μεγαλος φορεας
αυτης της πολιτικης
α/ δεν συνεβιβασθη ποτε
με κομμα.
β/ εχαρεξε υπεσθονος την
πολιτικη αυτην — την μελλον
παθη - φεγεγνιοτικη

[41.26]

ή οποια εκφραζει δεξιοτ
εξαδοι

για ειρηνη ή συμφωνη

για ~~επαρρυπνησης δια ιν μη~~

~~χαδη~~ ιδυνη αν εξαρτησης

Ιο ολου ηδατομι ειρηνη-
(και καθε προσπαθεια)

επαρρυπνησης ~~ενδο~~ ευ συνερ-
γασια με συμφαρον

αμυνλιμη επαρρυπνησης

Αυτα πρεπει να ενδιφερει
γαστι — πολιτικη απο τα οπλαρτι
Βαθυλιρος δεσμος μας μαζι
Ιο

[42.1]

ομιλία κτ:

"Η ΕΡΕΚΑΙ η εθνική μας πολιτική"

[1961;]

βλ. σελ. 16

ΟΜΙΛΙΑ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

κ.Κ. ΤΣΑΤΣΟΥ

Κύριε Γενικέ Διευθυντά,

Ἐπιθυμῶ νά σᾶς εὐχαριστήσω διότι μοῦ ἐκάματε τήν τιμήν νά μέ καλέσετε νά ἀναπτύξω, ἐνώπιον ὑμῶν, τό θέμα "Ἡ Ε.Ρ.Ε. καί ἡ ἐθνική μας πολιτική".

Εἶναι ἀπαραίτητοι αἱ ἐπαφαί αὐταί μέ τά ἡγετικά μας στελέχη, πρός συζήτησιν συγκεκριμένων θεμάτων, ἡ ἐπί τῶν ὁποίων ἄποψις τοῦ Κόμματος πρέπει νά ἀποτελῇ κτῆμα ὅλων. Ἀλλ' ἰδιαιτέρως ὠφέλιμοι εἶναι αὐταί αἱ συναντήσεις καί ὁμιλίαι εἰς μίαν στιγμήν ~~κατά τήν ὁποίαν τά~~ ἄλλα κόμματα καί κυρίως τά μεγάλα Κόμματα τῆς ἀριστερᾶς, ἀσκοῦν τό ἔργον τῆς διαφωτίσεως κατά τρόπον συστηματικόν. Καθῆκον σθεν καί ἡμῶν εἶναι νά ἀναπτύξωμεν ἐλευθέρως τάς ἰδικάς μας ἀπόψεις, νά ἀναλύσωμεν τήν πολιτικήν μας καί νά τήν ἐξηγήσωμεν ~~κατά κύριον λόγον~~ εἰς τά ἡγετικά στελέχη, ὥστε αὐτά νά δύνανται, ἐκεῖ ὅπου δροῦν, εἰς τήν περιφέρειάν των, νά τήν ἐκλαϊκεύουν ~~περαιτέρω~~ κατά τρόπον σαφῆ καί ἀνταποκρινόμενον εἰς τήν ἀλήθειαν. Διότι τήν ἀλήθειαν πρέπει νά γνωρίζῃ ὁ Ἑλληνικός λαός.

Μόνον ἔτσι θά ἐνθουσιάσωμεν τούς ὀπαδούς μας καί θά τούς πείσωμεν περί τῆς σημασίας τοῦ ἔργου τό ὁποῖον καί αὐτοί καί ἡμεῖς ἐπιτελοῦμεν, ἀγωνιζόμενοι ὑπέρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Κόμματός μας.

Διά τοῦτο αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκην νά ἐκφράσω τά συγχαρητήριά μου πρός τήν Γενικήν Διεύθυνσιν τοῦ Κόμματος, ἥτις διοργανώνει αὐτάς τάς ὁμιλίας καί ἡ ὁποία, χάρι

./.

εἰς αὐτάς, παρέχει καί εἰς ἡμᾶς τήν εὐκαιρίαν νά πραγματοποιήσωμεν ὅ,τι ἴσως μέχρι σήμερον ἠμελήσαμεν, δηλαδή μίαν συχνήν ἐπαφήν μέ τούς ἀνθρώπους ἐφ'ὧν στηριζόμεθα καί ἀπό τούς ὁποίους ἀντλοῦμεν τήν δύναμιν νά πράξωμεν ὅ,τι πράττομεν. ~~πρέπει~~ καί ἡμεῖς ὅλοι μας, μέ τήν ταχτικήν αὐτήν ἐπικοινωνίαν, νά ὁπλισθῶμεν μέ ὅλα τά ἀπαραίτητα ἐπιχειρήματα διά νά ἀντιμετωπίσωμεν τήν ἀντίπαλον ἰδεολογίαν.

Ὡς θέμα τῆς σημερινῆς μου ὁμιλίας ἐξέλεξα τήν ἐθνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως τῆς ΕΡΕ ὄχι μόνον κατά τήν τελευταίαν διετίαν ἀλλά κατά τήν τελευταίαν τετραετίαν καί πλέον. Ἄν ἐπισκοπήσωμεν τήν πολιτικήν αὐτήν ἐν τῷ συνόλῳ της, θά ἐκτιμήσωμεν τήν σύνεσιν, τήν σοβαρότητα, τήν μετριοπάθειαν μέ τήν ὁποίαν ἡ ἡγεσία τοῦ Κόμματος ὡδήγησεν τήν χώραν μέσα ἀπό σκοπέλους, κατά τά δύσκολα αὐτά ἔτη, εἰς τόν τομέα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ~~κατά τά τελευταῖα ἔτη,~~ ἔλαβον χώραν γεγονότα ἅτινα θά ἠδύναντο νά ἀνατρέψουν ὄχι μίαν, ἀλλά πολλάς Κυβερνήσεις καί ἀπό τά ὁποῖα, ἐν τούτοις, χάρις εἰς τήν ~~μετριοπάθειαν αὐτήν, τήν σύνεσιν καί~~ τήν προσοχήν, μέ τήν ὁποίαν ἀντιμετωπίσθησαν, τόσον ἡ χώρα ὅσον καί τό Κόμμα καί ἡ Κυβέρνησις ἐξῆλθον ἀλώβητοι, ἐπιτελεσθέντος ἔργου ἀποτελοῦντος σοβαράν ὑπηρεσίαν πρός τό ἔθνος.

Ἡ ἐθνική πολιτική τῆς Κυβερνήσεως ἔχει καθορισθῆ εἰς ἐπίσημα κείμενα, εἰς τά ὁποῖα δέν πρόκειται νά προσθέσω τίποτε τό νέον. Ἡ συνθετική ὅμως παρουσίασις τῶν σκέψεων, αἱ ὁποῖαι ἤδη ὑπάρχουν διατυπωμέναι, θά σᾶς διευκολύνῃ νά ἀντιληφθῆτε τήν ἀξίαν τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου ἀλλά καί τήν σημασίαν ~~αὐτοῦ~~ τό ὁποῖον ὀφείλομεν καί μελλοντικῶς εἰς τόν τομέα αὐτόν νά ἐπιτελέσωμεν. Μόνον ὅταν σεῖς,

./.

δυνηθῆτε νά καταστήσετε αὐτήν τήν πολιτικήν κτῆμα σας, μόνον ὅταν τήν γνωρίσετε καλῶς καί τήν ὑποστηρίξετε ἐπιτυχῶς, μόνον τότε θά εἶσθε ἱκανοί νά ἀντιμετωπίσητε ἀποτελεσματικῶς, ὡς ὀπαδοί τῆς Ἐθνικῆς Ριζοσπαστικῆς Ἑνώσεως, τάς ἀντιπάλους ἰδεολογίας.

Τί εἶναι ἡ ἐθνική πολιτική διά κάθε χώραν, εἰς κάθε ἐποχήν; Τί εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον διά τῆς ἐθνικῆς του πολιτικῆς θά ἐπιδιώξῃ ὁ ἰδικός μας λαός; Πῶς τό ἔθνος μας πρέπει νά σταθῇ ἔναντι τῶν διεθνῶν γεγονότων; Μετά τά 120-130 χρόνια τοῦ ἐλευθέρου βίου τῆς πατρίδος μας, ἡ Ἑλληνική ἐξωτερική πολιτική διῆλθεν ἀπό μεγάλους κλυδωνισμούς. Ἡ Ἑλλάς, μία χώρα τοποθετημένη γεωγραφικῶς εἰς σημεῖον τοῦ κόσμου ὅπου πολλά ρεύματα διασταυροῦνται, δέν ἠδύνατο νά ἔχῃ τήν εὐτυχῆ καί εἰδυλλιακήν ἐξωτερικήν πολιτικήν ἄλλων μικρῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἦτο καταδικασμένη νά λαμβάνῃ θέσιν εἰς ὅλας τάς ἀντιθέσεις καί νά μετέχῃ εἰς ὅλας τάς συγκρούσεις τῆς ἱστορίας.

Μετά τόν 2ον παγκόσμιον πόλεμον, ὅπως ὅλαι αἱ ἄλλαι χῶραι τοῦ κόσμου, ἡ Ἑλλάς εὑρέθη πρό μιᾶς νέας καταστάσεως. Ἡ χώρα μας ἀπό πολλοῦ ἤδη εἶχε παύσει νά ἔχῃ διεθνικήσεις ἐδαφικάς καί μόνον ἐθεώρει, ὅπως ἄλλωστε καί ἐξακολουθεῖ νά θεωρῇ, ἐκκρεμές τό ζήτημα τῆς Β. Ἠπείρου. Χώρα μικρά, ἔτρεφε τήν φιλοδοξίαν, διά τῆς ἀναπτύξεως ἐσωτερικῶς τῶν ἠθικῶν καί ὑλικῶν της δυνάμεων, νά διαδραματίσῃ ἕναν ἐπίζηλον ρόλον μέσα εἰς τήν κοινωνίαν τῶν πολιτισμένων λαῶν.

Βεβαίως, ὅμως, ἡ ἐπιδίωξις αὐτή δέν ἐξαντλεῖ τήν προβληματικήν ἐπί τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς. Ἔπρεπε αὐτη νά ἀνταποκριθῇ καί εἰς ἄλλας ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν. Διά χώρας μέ τήν τοποθέτησιν τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀδύνατος

./.

καί ἡ σχετική, ~~ἀκόμη ἀπομόνωσις,~~ πολλῷ δέ μᾶλλον ἡ ἀπόλυτος ἀπομόνωσις, ἥτις ἄλλωστε ἀποκλείεται πλέον δι'ὅλα τά ἔθνη. Ἡ χώρα μας εὑρίσκεται εἰς συνεχῆ οἰκονομικήν πολιτικήν καί στρατιωτικήν ἀλληλεξάρτησιν μέ ὁλόκληρον ἄλλην ὁμάδα λαῶν.

Ἄλλατε, εἰς τόν διεθνῆ ὁρίζοντα, ἐβλέπαμεν τά Εὐρωπαϊκά Κράτη, τά μεγάλα ἤ καί τά μικρά ἀκόμη, νά ἔχουν μεταξύ των ἔριδας, νά διεξάγουν τοπικούς πολέμους καί, πότε τό ἕν-πότε τό ἄλλο, νά ἀποκομίζουν ἀπό αὐτούς μικρά ἤ μεγάλα ὀφελη. Πρό τοῦ τελευταίου πολέμου, ὁ Ἀφρικανικός καί ὁ Ἀσιατικός ἰδίᾳ κόσμος ἦτο μία ἀδρανής μᾶζα τήν ὁποίαν ἐκυβέρνα ἡ Εὐρώπη, ἡ δέ Ρωσία ἀπετέλει ~~βεβαίως~~, ~~πάντοτε~~ μίαν τεραστίαν δύναμιν, ~~τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ἰσχύς διεισδύσεως καί ἡ ἐπέκτασίς της δέν ἦτο δυνατόν~~ νά συγκριθῇ μέ ἐκείνας τάς ὁποίας ἀπ'εκτησεν ~~αὕτη~~ μετά τόν 2ον παγκόσμιον πόλεμον. Σήμερον, ἀντιθέτως, οἱ μικροί ἀνταγωνισμοί μεταξύ τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν καί ἄλλων λαῶν δέν ἔχουν πλέον ἀντικείμενον. Βλέπετε, ~~οὕτω,~~ μέ πόσην εὐκολίαν ἡ Γερμανία καί ἡ Γαλλία δίδουν τό χέρι διά νά λύσουν καί νά ἀντιμετωπίσουν ~~μεγαλύτερα~~ προβλήματα. ~~Οὔτε ὅμως καί~~ αἱ χῶραι τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἀσίας ~~ἐξακολουθοῦν νά εἶναι~~ ἀδρανεῖς μᾶζαι. ~~Αὗται~~ ξυπνοῦν καί κινοῦνται, ~~καί~~ ἐάν δέν κατέστησαν εἰσέτι ἀποφασιστικοί παράγοντες εἰς τήν παγκόσμιον πολιτικήν ζωήν, ὅπως ἄλλαι ὁμάδες λαῶν, πάντως ἀποτελοῦν ~~πλέον~~ ὑπολογισίμους ὑπό ἀνάπτυξιν δυνάμεις. Τέλος, ἡ Σοβιετική Ἕνωσις ἀποτελεῖ σήμερον ἕν ἀπό τά δύο ἰσχυρότερα Κράτη τοῦ κόσμου, ἡ ἔκτασις ~~δέ αὐτῆς~~ καί ἡ ἀκτινοβολία ~~τῆς εἶναι τεραστία~~. Ἔχομεν λοιπόν ~~ἐάν κάνωμεν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐκείνου ὁ ὁποῖος ἀκόμη δέν ἔχει πλήρως διαμορφωθῆ καί~~ ὁ ὁποῖος ἀσκεῖ μίαν περιω-

./.

ρισμένην ἐπιρροήν, ~~ἔχομεν σήμερον εἰς τόν διεθνῆ στίβον~~, δύο κόσμους. ~~Τόν κόσμον~~ ὁ ὁποῖος ἐσχημάτισθη γύρω ἀπό τήν Σοβ. Ἕνωσιν καί ~~ἐκείνου~~ ὁ ὁποῖος ~~ἐσχημάτισθη~~ γύρω ἀπό τάς Η.Π.Α. καί τάς μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης. Ὁ ~~κόσμος ὁ ὁποῖος~~ περιβάλλει σήμερον τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν ἐσχηματίσθη μετά τόν πόλεμον, διά τῆς κατακτήσεως ὑπό τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ, ἐδαφῶν ἀνηκόντων εἰς διαφόρους χώρας. Ὅπου ἐπῆγε καί ὅπου ἐγκατεστάθη ὁ Σοβιετικός Στρατός, ἐδημιούργησε καθεστῶτα Κομμουνιστικά, τά ὁποῖα ἐπέβαλε παρά τήν ἀντίθετον πλειοψηφίαν τῶν λαῶν ~~ἐκείνων καί τά ὁποῖα~~ ἐστήριξεν καί ὑποστηρίζει ἀκόμη. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Σοβιετικοῦ κόσμου συμπίπτει μέ τήν ἔκτασιν τήν ὁποίαν εἶχεν ~~ἀποσπάσει~~ ἡ προέλασις τοῦ Ἐρυθροῦ Στρατοῦ. Ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ἐπεκτατικῆς τάσεως, ἐδημιουργήθη ἕνας συνασπισμός ἄλλων λαῶν, οἱ ὁποῖοι δέν ἤθελαν νά προσκολληθοῦν εἰς τόν κόσμον τόν ὁποῖον ἐδημιούργησε ἡ Σοβιετική ἰσχύς. Μέρος αὐτῶν τῶν λαῶν, πρός πληρεστέραν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης των, ἐσχημάτισεν τήν Ἀτλαντικήν συμμαχίαν, τό λεγόμενο ΝΑΤΟ.

Ποῖοι εἶναι οἱ σκοποί τούς ὁποίους ἐπιδιώκει ὁ Σοβιετικός συνασπισμός; Πρέπει νά ἔχωμεν ὑπ'ὄψιν ὅτι μέσα εἰς αὐτόν ἐμφωλεύουν δύο παράγοντες, οἱ ὁποῖοι, καίτοι δέν εἶναι ἰσοδύναμοι, πρέπει ἀμφότεροι νά μνημονευθοῦν: ὁ ὀλιγώτερον σημαντικός ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ Σλαυϊσμός καί ὁ περισσότερον σημαντικός ὁ Κομμουνισμός.

Ἀπό τῆς ἐποχῆς ἀκόμη τοῦ Μεγάλου Πέτρου καί τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ρωσίας, ὁ Σλαυϊσμός θέλει νά ἐπεκταθῆ πρός Νότον καί ν'ἀναπνεύσῃ εἰς τάς θερμάς θαλάσσας. Βεβαίως ἔχει καί ἄλλας, πρός ἄλλας κατευθύνσεις στρεφομένας, αἱ ὁποῖαι δέν ἐνδιαφέρουν ἡμᾶς τήν στιγμήν αὐτήν. Ὡς

./.

πρός τήν σλαυτικήν τάσιν πρός τήν Μεσόγειον, πρέπει ἐδῶ νά τονισθῆ ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα γεγονός τό ὁποῖον, ὁσονδήποτε καί ἄν θέτη σήμερον ἡ Δύσις εἰς δευτέραν μοῖραν δέν πρέπει, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, νά λησμονῶμεν ὅτι ὑπάρχει καί ὅτι συνδέεται στενότατα μέ τάς γεωοικονομικάς ἀνάγκας ὁλοκλήρου τοῦ Σλαυτικοῦ κόσμου.

Ὁ Κομμουνισμός, ἐξ ἄλλου, ἀποτελεῖ μίαν ἰδεολογίαν τήν ὁποίαν διεμόρφωσεν σειρά ὁλόκληρος οἰκονομολόγων καί φιλοσόφων τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, ἐν ἀντιθέσει πρός ἐναγοικονομικόν καί κοινωνικόν καθεστώς τό ὁποῖον ἐπεκράτει κατά τήν ἐποχήν των καί τό ὁποῖον, ὅμως, ἔχει ἤδη ἀπό πολλοῦ ἐκλείψει. Μέ τήν ἰδεολογίαν αὐτήν, οἱ Εὐρωπαῖοι διανοούμενοι ἐφιλοδόξησαν νά βελτιώσουν τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων καί τῶν κοινωνιῶν. Ἐμελέτησαν τά κοινωνικά προβλήματα, τά ὁποῖα ἴσχυον πρό 110 καί πλέον ἐτῶν καί ἐνῶ, εἰς ὡρισμένας εἰδικάς διαπιστώσεις των, δέν ἐπλανήθησαν ἀπολύτως, διετύπωσαν ἐν τούτοις καί μίαν βασικῶς ἐσφαλμένην πρόβλεψιν περί τῆς περαιτέρω πορείας τῆς ἱστορίας. Κατά τήν πρόβλεψιν αὐτήν, ἡ ἀπαθλίωσις τήν ὁποίαν ἐπροκάλει ἡ τότε γεννωμένη βιομηχανία, θά ἐπεδεινοῦτο βαθμιαίως καί ἀναγκαίως εἰς τό ἔπακρον, οἱ ἄνθρωποι θά ἀπηλπίζοντο ὁλονέν καί περισσότερον, ὁ δέ πλοῦτος θά συνεκεντροῦτο εἰς συνεχῶς ὀλιγωτέρας χείρας. Ὅταν δέ, τέλος, οἱ ἀπηλλοτριωμένοι θά καθίσταντο πάμπολλοι καί ἐλάχιστοι οἱ κατέχοντες, τότε θά ἐξερρηγνύετο κοινωνική ἐπανάστασις, θά κατελύετο ἡ δύναμις τῶν ὀλίγων ἀπό τούς πολλούς, θά ἐγκαθιδρύετο δικτατορία τοῦ Προλεταριάτου, δηλαδήτῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἡ ὁποία θά πρωταγωνίστη εἰς τόν ἀγῶνα αὐτόν. Ἀμέσως ἐν συνεχείᾳ καί ἐπί ἓν ὡρισμένον χρονικόν διάστημα θά διετηρεῖτο τό καθεστώς αὐτό τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου,

./.

ὅταν ὅμως, εἰς τό ἀπώτερον μέλλον, ἐπικράτει τοῦτο διεθνῶς τότε, αἰρομένων ὅλων τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων, τό Κράτος θά ἤλλαξε τελικῶς περιεχόμενον καί θά ἐδημιουργεῖτο μία ἐξωκρατική ἀταξική κοινωνία.

Ἡ προφητεία αὕτη, τῆς ὁποίας τά θέλγητρα προσήλκυσαν πολλῶν ἀγνῶν νέων καί ἰδεολόγων τάς ψυχάς, ἀπεδείχθη πεπλανημένη. Τίποτα ἀπό ὅλα αὐτά δέν συνέβη, κυρίως διότι παρενεβλήθησαν ἄλλοι, ἀπρόβλεπτοι ἱστορικοί παράγοντες, ὡς ἡ ἀνάπτυξις πρωτοβουλίας ὑπό τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι ἀνέτρεψαν τήν κομμουνιστικήν πρόβλεψιν περί τῆς πορείας τῶν γεγονότων. Βεβαίως, οἱ Κομμουνισταί ἐγκαίρως ἀντελήφθησαν ὅτι δέν ἔπρεπε νά σταματήσουν εἰς τά ἀρχικά, ἔστω καί βασικά, σχήματα τῆς ἰδεολογίας των. Προσεπάθησαν νά προβοῦν καί αὐτοί εἰς προσαρμογάς τῆς θεωρίας των εἰς τάς νέας κοινωνικάς συνθήκας καί ἐξελίξεις Οὕτω, σήμερον ἄλλος εἶναι ὁ κομμουνισμός τοῦ Μάρξ, ἄλλος τοῦ Λένιν, ἄλλος τοῦ Στάλιν καί ἄλλος τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Αἱ ἀλλεπάλληλοι προσαρμογαί, ὡδήγησαν τοιουτοτρόπως εἰς μίαν κατάστασιν ~~ἡ οποία~~ ἀφίστανται μεγάλως τῶν ἰδανικῶν τῶν θεμελιωτῶν τοῦ Κομμουνισμοῦ καί ~~ἀποτελοῦν~~ ἀποτελοῦν μίαν νέαν πολιτικήν πραγματικότητα, αὐτήν τήν ὁποίαν βλέπομεν ἐγκαθιδρυμένην εἰς τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν καί εἰς ἄλλας γειτονικάς χώρας.

Ἀπ' ὅλην ὅμως αὐτήν τήν πολύπλοκον κοινωνικήν καί φιλοσοφικήν δογματικότητα τοῦ Μαρξισμοῦ, δύο σημεῖα μένουν ἀμετάβλητα, τά ὁποῖα εἶμαι ὑποχρεωμένος νά σημειώσω. Ἡ ~~ἀρχική~~ θεωρία περί τῆς Δικτατορίας ~~μιᾶς~~ τάξεως, ἡ ὁποία κατέστη ἤδη δικτατορία ἑνός κόμματος καί ἐν πράξει ἀσκεῖται ὡς δικτατορία τῶν ἀνωτέρων μόνον στελεχῶν τοῦ κόμματος, ~~ἐπεργαζομένη~~ καί ἡ θεωρία τήν διεθνῆ ~~διάδοσιν τῆς~~ κοινωνικῆς ἐπανα-

./.

στάσεως. Ἔχομεν, λοιπόν, δύο βασικάς ἀρχάς εἰς τήν κομμουνιστικήν θεωρίαν. Τήν Δικτατορίαν καί τόν Διεθνισμόν.

Τί σημαίνει, ὅμως, Δικτατορία; Λίγο ἤ πολύ τήν γνωρίζομεν. Ἄς ἀναθυμηθῶμεν ὅμως τά πράγματα, διότι ἡ Δικτατορία τοῦ Προλεταριάτου ἀποτελεῖ σήμερον πάγιον καθεστώς καί πρέπει νά ἴδωμεν ποῖα εἶναι τά στοιχεῖα του. Ἡ Δικτατορία ~~τοῦτον~~ ἀρνεῖται τάς βασικάς ἀρχάς τῆς δημοκρατίας. Ὁμιλοῦν οἱ κομμουνισταί περί δημοκρατίας ἀλλά αὐτό εἶναι "κουβέντα", ἐξωτερικῆς καταναλώσεως. Εἰς τό ἐσωτερικόν τῶν χωρῶν των, δημοκρατία δέν ὑπάρχει, πρωτίστως διότι δέν ὑπάρχει παρά ἕνα μόνον Κόμμα. Ἡ Δικτατορία εἶναι συνώνυμον μέ τήν ἄρνησιν τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Εἶναι συνώνυμον, κατά συνέπειαν, καί μέ τήν ἄρνησιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ ἔννοια τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἶναι ἄγνωστος εἰς τόν κομμουνιστικόν κόσμον. Ἡ ἀρχή τῆς ἐλευθέρως ἐκδηλουμένης πλειοψηφίας, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τήν Δημοκρατίαν, εἶναι ἄγνωστος εἰς τάς ἀποφασιστικάς της φάσεις. Δέν ὑφίσταται παρά μόνον ὡς πρός τάς λεπτομερείας καί ἀποτελεῖ μίαν μεταμφίεσιν τῆς ἀληθινῆς μορφῆς τῆς Δικτατορίας. Δέν ὑπάρχει εἰς τήν πραγματικότητα παρά ἄρνησις τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἀξίαι καί τά δικαιώματα τά ὁποῖα οἱ γνήσιοι δημοκράται ὑποστηρίζουν ὡς ἱερά καί τά ὁποῖα οἱ ὀπαδοί τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τόν τόπον μας καί εἰς ὅλον τόν ἐλεύθερον κόσμον, ~~ἀποκρύβονται~~ ὑποκρίνονται ὅτι διεκδικοῦν, ὅλα αὐτά ἔχουν καταργηθῆ εἰς τόν ἰδικόν των τόπον.

Ἐδῶ ἔγκειται τό μέγα τέχνασμα τοῦ κομμουνισμοῦ: πρός τά ἔξω δημοκρατία, πρός τά ἔσω κατάργησίς της. Ἐάν ποτέ οἱ κομμουνισταί ἤρχοντο εἰς τήν ἐξουσίαν, εἰς μίαν οἱανδήποτε χώραν τῆς ἐλευθέρας Εὐρώπης, θά ἔπραττον

./.

συστηματικῶς ἐκεῖνο τό ὁποῖον γνωρίζετε ὅτι ἔπραξαν καί εἰς τήν Ἑλλάδα, ὅπου ἐπεκράτησαν κατά τό διάστημα τοῦ συμμοριτοπολέμου: θά ἐγκαθίδρυον μίαν δικτατορίαν καί θά ἐπέβαλον τάς θελήσεις των ἀσυζητητεί.

Ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ ὁμιλεῖ ὁ δικτάτωρ. Ὅλοι, ἄλλωστε, οἱ δικτάτορες ὁμιλοῦν ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ - αὐτό εἶναι παλαιά των μέθοδος, ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐφαρμοζομένη. Λέγουν καί ὑποστηρίζουν - καί ἐγώ ὀφείλω νά παραδεχθῶ ὅτι καί τό πιστεύουν πολλοί - ὅτι διά τῆς δικτατορίας, τήν ὁποίαν ἐπιβάλλουν, θά ἐπιτύχουν κάτι καλόν εἰς τό ἀπώτερον μέλλον. Ἡ ἰδική μας πεῖρα, ἡ πεῖρα τῶν Δεκεμβριανῶν, ἡ πεῖρα ὅλων τῶν χωρῶν πού ἔπεσαν κάτω ἀπό τό καθεστώς, διαψεύδει δυστυχῶς τούς θεραπεύτας ἰδεολόγους.

Ἀλλά καί εἰς τόν οἰκονομικόν τομέα - διότι ὅσα σᾶς εἶπα μέχρι στιγμῆς ἀναφέρονται εἰς τόν πολιτικόν μόνον τομέα - καί εἰς τόν οἰκονομικόν τομέα ἐπίσης ἐπιβάλλεται ἕν ὁλοκληρωτικόν καθεστώς, τό λεγόμενον καθεστώς τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας.

Ὁ σοσιαλισμός ἀποτελεῖ γενικωτέραν ἔννοιαν, ἐντός τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται ὁ κομμουνισμός. Σοσιαλισμός, ὅπως τόν ἀντιλαμβάνονται οἱ κομμουνισταί, σημαίνει "κοινωνικοποίησιν" ὅηλ. πρατικοποίησιν τῶν μέσων παραγωγῆς κατά πρῶτον λόγον ἀλλά καί τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, καί κατόπιν μέσω τοῦ Κράτους ρύθμισιν κατά τρόπον ἐκλογικευμένον ἀλλά ἀτέγκτως αὐστηρόν ὅλων τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων. Ἀντί νά ἔχωμεν ἄτομα τά ὁποῖα ἐργάζονται διά τήν ἰδίαν των οἰκονομίαν, ἔχομεν ἕνα ἐγκέφαλον, τό Κράτος, τό ὁποῖον προβλέπει περί ὅλων. Ὁλόκληρος ἡ κοινωνία μεταβάλλεται εἰς ἕνα εἶδος οἰκονομικῆς μηχανῆς, ἡ ὁποία καθοδηγεῖται,

./.

διέπεται, ζῆ καί ὑπακούει εἰς τόν ἐγκέφαλον αὐτόν. Γνωρίζομεν ποῖα προτερήματα ὑποστηρίζουν οἱ ὀπαδοί τοῦ κομμουνισμοῦ ὅτι ~~ἔχει~~ αὐτό τό σύστημα. Πρόκειται κυρίως περί τοῦ πλεονεκτήματος τῆς ταχείας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Αἱ Δημοκρατίαι, λέγουν οἱ κομμουνισταί, προοδεύουν βραδέως, ἐνῶ αἱ δικτατορίαι προχωροῦν ταχύτατα.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό θέλω νά εἶμαι ἀπολύτως ἀντικειμενικός. Δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι μία ὀργανωμένη μηχανή, ἐφ'ὅσον κατωρθώθη νά συντρίψῃ ὅλας τάς ἀντιστάσεις καί τάς ἀντιδράσεις, εἰς ὡρισμένους τομεῖς καί ὑπό ὡρισμένους ὅρους, δύναται νά εἶναι ταχυτέρα εἰς ἀπόδοσιν ἀπό τό σύστημα τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας, τό ὁποῖον στηρίζεται εἰς τό ~~ἀνθρώπινον~~ ἄτομον καί τήν πρωτοβουλίαν του. Αὐτά ~~τώρα~~ ἀποτελοῦν ~~ἀνάλυσιν τῆς μιᾶς πλευρᾶς τῆς~~ ~~ἀρχῆς τῆς Δικτατορίας.~~ ~~Ὅπως~~ ἔχομεν εἰς τόν κομμουνισμόν δικτατορίαν πολιτικήν, δικτατορίαν οἰκονομικήν καί, καθώς θά ἴδῆτε ἐν συνεχείᾳ, δικτατορίαν ἐκτεινομένην μέχρι καί αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ τομέος, δικτατορίαν ἀρνουμένην καί τήν ἐλευθερίαν τῆς τέχνης καί ~~τήν ἐλευθερίαν~~ τῆς σκέψεως διότι ἡ σκέψις γενικῶς, (τόσον ἡ φιλοσοφία ὅσον καί ἡ ἐπιστήμη καί ἡ θρησκεία) μεταβάλλονται ὑπό τό κομμουνιστικόν καθεστώς εἰς θεραπαινίδας τοῦ Κόμματος. Ἡ ἐξουθένωσις αὐτή τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ἄλλωστε, εἶναι λογικόν ἀποτέλεσμα τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος, τό ὁποῖον διακηρύσσει ὅτι ἕνα μόνο πρᾶγμα ὄντως ὑφίσταται, αἱ βασικαί ὑλικαί σχέσεις. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι ἐπιφαινόμενα, τά ὁποῖα ~~πρέπει~~ τελικῶς ~~νά ὑπηρετήσουν αὐτόν τόν ἕναν, τόν τελικόν σκοπόν.~~

Βεβαίως, ὅμως, αὐτήν τήν ἰδεολογίαν, οὐδέποτε θά τήν ἀκούσητε ἀπό τά χείλη τῶν ἀντιπάλων σας ὡς πράγματι ἔχει. Ἀλλά θά ἀκούσητε ἀπό τά χείλη τους. θά ἀκούσητε ὅτι

./.

αὐτοί εἶναι ὀπαδοί τῆς Δημοκρατίας, ὅτι εἶναι θυσσῶται τῆς ἐλευθερίας, ἐνῶ ἡμεῖς ἤμαστε οἱ ἐχθροί τῆς ἐλευθερίας ὅτι ἡμεῖς καταργοῦμεν τήν Δημοκρατίαν καί ὅτι αὐτοί, ὅταν ἔλθουν εἰς τά πράγματα, θά μᾶς φέρουν τήν πραγματικήν Δημοκρατίαν καί Ἐλευθερίαν. Δι'ὅλους αὐτούς τούς ἰσχυρισμούς των, σημειώσατε, οἱ κομμουνισταί δέν προσάγουν πιστοποιητικά, ἐάν εἶχον τήν ἔμπνευσιν νά τούς ζητήσητε πιστοποιητικά ἀπό τόν τόπον ὅπου ἐπεκράτησαν.

Ἡμεῖς διατί ἀντιτιθέμεθα εἰς τό σύστημα αὐτό; Ἐάν, τέλος πάντων, ἡ θεωρία αὐτή ὁδηγεῖ τελικῶς εἰς κάτι καλόν, ἐάν εἰς τήν οἰκονομίαν ἔχει τό πλεονέκτημα τῆς ταχυτέρας ἐξελίξεως, διατί νά μήν τό ὑποστηρίξωμεν καί ἡμεῖς; Ἰδού ὁ λόγος διά τόν ὁποῖον πρέπει νά εἴμεθα εἰς θέσιν νά γνωρίζωμεν διατί εἴμεθα ἀντίπαλοι τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἐάν πράγματι, ἀπεδείχθημεν μέχρι σήμερον εἰς αὐτόν τόν διάλογον κάπως ἀσθενέστεροι ἀφ'ὅτι θά ἔπρεπε νά εἴμεθα, αὐτό ὀφείλεται εἰς τό ὅτι κανένας ἀπό ἡμᾶς δέν ὑποβάλλεται εἰς τόν κόπον νά ἐνδιαφερθῇ περί τοῦ πῶς πρέπει νά ἐκφράσῃ τάς ἀπόψεις του,

Κατά βάσιν, πρέπει νά ὑπογραμμίσωμεν ὅτι ἐκεῖνο πού μᾶς χωρίζει ἀπό τόν κομμουνισμόν εἶναι κάτι πολύ γενικόν: εἶναι ἡ ἀντίληψις τήν ὁποίαν ἔχομεν περί τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος δι'ἡμᾶς εἶναι ἄτομον διά τόν κομμουνισμόν, ἀντιθέτως ὁ ἄνθρωπος εἶναι κύτταρον τῆς μάζης. Ὁ ἄνθρωπος δι'ἡμᾶς εἶναι μία αὐτοδύναμος ὕπαρξις μέ πρωτοβουλίαν, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος διά τόν κομμουνιστήν καί διά τήν φιλοσοφίαν του εἶναι μία ἀπρόσωπος μονάς ὑποτεταγμένη εἰς ἕναν ὑπέρτερον ὀργανισμόν, πού λέγεται Κομμουνιστικόν κράτος. Εἰς τήν πολιτικήν ζωήν δέν δυνάμεθα νά δεχθῶμεν τάς πολιτικάς ἀντιλήψεις τοῦ κομμουνισμοῦ, διότι

./.

εἴμεθα ὀπαδοί τῆς Δημοκρατίας. Καί εἴμεθα ὀπαδοί τῆς Δημοκρατίας, διότι μόνον εἰς αὐτήν ἐπιζῆ τό ἄτομον. Δέν δυνάμεθα νά ἀρνηθῶμεν αὐτήν τήν βασικήν ἀρχήν, ἀπό τήν ὁποίαν ὅλη μας ἡ ψυχή, ὅλος μας ὁ πολιτισμός, ὅλη μας ἡ πίστις: θέλομεν μίαν πολιτείαν ὅπου νά μήν ἐγκαθιδρύωνται εἰς τήν ἐξουσίαν πρόσωπα τά ὁποῖα δέν θά εἶναι δυνατόν πλέον νά ἀντικατασταθοῦν, "χωρίς σεισμόν ἤ χωρίς σφαγήν". Θέλομεν ὁμαλήν ἐναλλαγήν τῶν ἀρχόντων τῆς δημοκρατίας, θέλομεν Ἀντιπολίτευσιν. Ἀντιπολίτευσιν τήν ὁποίαν προσπαθοῦμεν νά τήν κατασκευάσωμεν καί ὅταν ἀκόμη αὐτή ἀρνεῖται τόν ἐυατόν της καί διαλύει τήν Δημοκρατίαν. Θέλομεν τόν διάλογον, καί δέν τόν φοβούμεθα. Δέν θέλομεν μεταβολάς μέ αἷμα καί ἀποκρούομεν τάς μεταβολάς μέ ἐπανάστασιν. Θέλομεν ἐξέλιξιν, ὄχι σεισμούς. Αὐταί αἱ διαφωνίαι εἶναι βασικαί. Πίσω ἀπ'αὐτάς ὑπάρχει ἡ θρησκευτική μας πίστις καί ὁλόκληρος ἡ ἐθνική μας παράδοσις.

Θέλομεν ὅμως ἐλευθερίαν καί δημοκρατίαν μέ ἕναν αὐτονόητον περιορισμόν: Δέν ἔχουν θέσιν εἰς τήν δημοκρατίαν οἱ ἐπιβουλευόμενοι τήν δημοκρατίαν. Δέν ἔχουν θέσιν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θέλουν νά κατακτήσουν διά δημοκρατικῶν μέσων τήν ἐξουσίαν, διά νά ἐγκαθιδρύσουν καθεστώς τό ὁποῖον θά καταργήσῃ τήν δημοκρατίαν. Δέν θέλομεν νά πάθωμεν αὐτό πού ἔπαθαν τά δορυφόρα ἔθνη, τά ὁποῖα στενάζουν ὑπό τόν κομμουνιστικόν ζυγόν.

Μᾶς στέλλουν εἰκόνας καί φωτογραφίας περί τῆς εὐημερίας τῶν χωρῶν αὐτῶν. Ἀλλά ἔναντι τῶν φωτογραφιῶν αὐτῶν, ὑπάρχει τό γεγονός ὅτι ἀπό τήν Ἀνατολικήν Γερμανίαν, τήν πλέον εὐημεροῦσαν ἀνατολικήν χώραν, διέρρευσαν μέχρι σήμερον πρός τήν Δύσιν 17 ἑκατομμύρια λαοῦ. Διατί δέν μετενάστευσεν οὔτε ἕνας ἀπό τήν Δύσιν πρός Ἀνατολάς,

ἀλλά συνέβη τό ἀντίθετον; Αὐτά τά γεγονότα, διά ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι διαθέτουν κοινόν νοῦν, θά ἔπρεπε νά ἀποτελοῦν ἀπαντήσεις πρός ὅλα τά ἐρωτήματα πού μᾶς θέτουν οἱ ἀριστεροί. Φωνάζουν οἱ ἀντίπαλοί μας, διά "τά ἀντιδραστικά μας μέτρα". Ποῖα ὅμως εἶναι αὐτά τά ἀντιδημοκρατικά μέτρα καί πότε ἡμεῖς περιωρίσαμεν κάποιον ὁ ὁποῖος θέλει, διά δημοκρατικῶν μέσων, νά ἀσκήσῃ τά δημοκρατικά του δικαιώματα; Βεβαίως, ὅμως, δέν ἀναγνωρίζομεν εἰς κανένα τήν ἐλευθερίαν νά γίνῃ ἀνατροπεύς τῆς ἐλευθερίας. Ἡ Δημοκρατία, δέν εἶναι "ξέφραγο ἀμπέλι". Μέσα εἰς τήν Δημοκρατίαν χωροῦν ὅλοι ὅσοι δέχονται τούς βασικούς ὅρους τῆς Δημοκρατίας, τήν ὕπαρξιν τῆς ἀρχῆς τῆς πλειοψηφίας, τήν ὕπαρξιν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, τήν ὕπαρξιν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τήν ὕπαρξιν τῆς ὁμαλῆς ἐναλλαγῆς τῶν ἀρχόντων. Ὅσοι τά δέχονται αὐτά, ὄχι μόνον "λόγοις" ἀλλά καί "ἔργοις" εἶναι ἄνθρωποι ἐλεύθεροι.

Δέν πρόκειται, ὅμως, ἡμεῖς νά ἐμπέσωμεν εἰς τήν παγίδαν εἰς τήν ὁποίαν ἐνέπεσαν οἱ Σοβιετικοί Δορυφόροι. Ἡμεῖς εἴμεθα πράγματι μιά Δημοκρατία. Εἴμεθα ὅμως μία στρατευομένη Δημοκρατία, μία Δημοκρατία στρατευομένη εἰς τήν ἄμυναν τῆς ἐλευθερίας. Φοβοῦμαι, ὅμως, ὅτι αὐτή ἡ ἔννοια τῆς στρατευομένης δημοκρατίας, ἡ ὁποία ἀκόμη ἐμφανίζεται εἰς τήν ἐποχήν μας μόνον ὡς αἴτημα καί ὡς μία μεγάλη ἀνάγκη, ἀνάγκη ὑπάρξεως τοῦ πολιτικοῦ σχήματος, τό ὁποῖον θά ἀντιμετωπίσῃ μέσα εἰς τά δημοκρατικά πλαίσια τόν κομμουνιστικόν κίνδυνον, φοβοῦμαι ὅτι αὐτό τό αἴτημα τῆς στρατευομένης Δημοκρατίας δέν ἔχει ἐπαρκῶς συνειδητοποιηθῆ ὄχι μόνον ἐδῶ ἀλλά καί εἰς ὁλόκληρον τόν δυτικόν κόσμον. Πρυτανεύει ἀκόμα ἔναντι τοῦ κομμουνισμοῦ καί ἐν ὀνόματι δῆθεν τῆς Δημοκρατίας ἕνα πνεῦμα ἐπιεικείας, ἕνα πνεῦμα ἀδια-

./.

φορίας, ένα πνεῦμα ἀνοχῆς. Κυρίως, ὅμως, ὑπάρχει εἰς πολλούς λαούς πλήρης ἄγνοια τοῦ τί ἐπιδιώκει ὁ κομμουνισμός. Ἐμεῖς ὅμως ἐδῶ, εἰς τόν τόπον αὐτόν ὅπου πενῆντα χιλιάδες ἄνθρωποι ἐσφάγησαν ἐν ὀνόματι τῆς κομμουνιστικῆς "Δημοκρατίας", ποίαν δικαιολογίαν ἔχομεν ὅταν ἀγνοοῦμεν τάς προθέσεις τοῦ κομμουνισμοῦ;

Ἡ Δημοκρατία δέν εἶναι ἐλευθερία ἄνευ περιορισμῶν, ἡ ~~Δημοκρατία εἶναι~~ ἀλλά θεσμός ὁ ὁποῖος ἐβλάστησεν εἰς τά χώματα αὐτά, εἰς τά χώματα ὅπου ἐπρυτάνευσεν, παντοῦ καί πάντοτε, τόσον εἰς τήν φιλοσοφίαν ὅσον καί εἰς τήν πολιτικήν, τήν ἠθικήν καί τήν τέχνην, "ἡ ἀρχή τοῦ μέτρου" Ἡ Δημοκρατία εἶναι τό πολίτευμα ὅπου συνδυάζεται ἡ ἐλευθερία μέ τήν τάξιν τοῦ νόμου, ~~τό ὅριον~~ ὅπου ἡ ἐλευθερία σταματᾶ ~~ἐνώπιον~~ τοῦ νόμου καί καθορίζεται ἀπό αὐτήν τήν "ἀρχήν τοῦ μέτρου". Ἡ Δημοκρατία ὀφείλει, ὅπως κάθε ἱστορικός ἤ φυσικός ὀργανισμός νά ἔχῃ, ἐν αὐτῇ, τά ~~στοιχεῖα~~ τά ~~ἱκανά~~ διά ~~τήν~~ ὑπεράσπισιν τήν ὕπαρξίν του. Ὅπου, λοιπόν, ἡ ἐλευθερία εἶναι ἀκίνδυνος, ὑπάρχει. Ὅπου, ὅμως, ἡ ἐλευθερία γίνεται, πλέον, ὅπλον τῆς αὐτοκαταργήσεώς της ἐκεῖ αὐτή ἡ ἐλευθερία δέν εἶναι ἐλευθερία. Εἶναι αὐθαιρεσία καί ἔγκλημα.

Ἡ ἀρχή τοῦ μέτρου πρέπει νά διέπῃ τήν δημοκρατίαν, αὐτήν τοὐλάχιστον μᾶς ἐπήγασε ἀπό τήν ἑλληνικήν σκέψιν ἡ ~~ἀποία~~ εἰς ὅλην ~~της~~ τήν κοσμοθεωρίαν της ~~διαπνέεται~~ ἀπό τήν ἀρχήν ~~τοῦ μέτρου~~.

Καί εἰς τόν οἰκονομικόν τομέα, ἀρνούμεθα τήν ἐξαφάνισιν τῆς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας. Αὐτή ἡ ἀπόλυτος ἐπικράτησις τῆς σοσιαλιστικῆς ~~της~~ διευθυνομένης οἰκονομίας εἶναι ἕνα σχῆμα θεωρητικῶς ἱκανόν νά ἀποδώσῃ καί σᾶς εἶπα ὅτι καί εἰς ὡρισμένους τομεῖς δύναται νά ἀποδώσῃ - ἀλλά

./.

βεβαίως δέν μποροῦμεν νά δεχθῶμεν τήν ἀπαλλοτρίωσιν ὅλων τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀτόμου ὑπέρ αὐτοῦ τοῦ ἀκάμπτου σχήματος, διότι τοῦτο θά ἦτο ἀντίθετον πρός ὁλόκληρον τήν ἰδεολογίαν μας.

Μᾶς λέγουν, βέβαια, οἱ ἀριστεροί, καί ὄχι μόνον οἱ ἀριστεροί, ἀλλά καί πολλοί ἄλλοι: Δέν βλέπετε ὅτι αὐτή ἡ λεγομένη ἐλευθέρα οἰκονομία, ἔχει μέσα της σπέρματα ἀδικίας, δημιουργοῦσα τελικῶς διαφορά μεταξύ τῶν πλουσίων καί τῶν πτωχῶν; Ἐάν ἐσεῖς δέν θέλετε νά τήν βλέπετε, ἡμεῖς ὅμως τήν ἀντιμετωπίζομεν καί παλεύομεν διά τούς πτωχούς ἐνῶ ἐσεῖς ἀγωνίζεσθε διά τούς πλουσίους. Ἡ ἀπάντησις εἰς αὐτό εἶναι ἡ ἑξῆς: Βλέπομεν τήν κοινωνικήν ἀδικίαν καί τήν γνωρίζομεν, συμφωνοῦμεν ὅσον ἐσεῖς εἰς τήν διαπίστωσιν, διαφωνοῦμεν ὡς πρός τήν μέθοδον τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ. Ἐκεῖ μόνον ἔγκειται ἡ διαφορά μας. Ἐσεῖς θέλετε νά ἐγκαθιδρύσετε μίαν οἰκονομικήν δικτατορίαν διά νά λύσετε τό πρόβλημα αὐτό. Ἡμεῖς, ἀντιθέτως, θέλομεν νά ἐφαρμόσωμεν καί ἐδῶ τήν ἀρχήν τοῦ μέτρου. Εἶχον δίκαιον οἱ παλαιοί σοσιαλισταί οἱ ὁποῖοι, βλέποντες τήν ὀργάνωσιν τῆς βιομηχανίας πρό 100 ἐτῶν, ἔλεγον ὅτι ~~αὐτό εἶναι~~ ἀδύνατον νά συνεχισθῇ. Δέν ἦτο, πράγματι, δυνατόν νά συνεχισθῇ καί δέν συνεχίσθη. Σήμερον, ἄλλωστε, δέν ὑπάρχει αὐτή ἡ ἐλευθέρα οἰκονομία ἐναντίον τῆς ὁποίας καί ἐστράφη ἡ κριτική τοῦ Μάρξ. Αὐτή ἀνήκει εἰς τήν ἱστορίαν. Σήμερον ὑφίσταται μία περιωρισμένως ἐλευθέρα οἰκονομία καί μία μεμετρημένη ἐλευθερία εἰς τήν οἰκονομικήν ζωήν. Ἡ τέχνη ἔγκειται εἰς τήν ἐξεύρεσιν τοῦ μέτρου εἰς τό ὁποῖον, ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε κοινωνικῶν ὅρων, θά πρέπει νά σταματήσωμεν τήν ἐλευθερίαν καί νά ἐπιβάλωμεν τήν πειθαρχίαν εἰς τήν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς. Αὐτό εἶναι τό πρόβλημα καί θά ἐξευρεθῇ καί εἰς

αὐτό ἡ χρυσή τομή. Εἶναι βεβαίως εὐκολώτερον νά τά κάνωμεν ὅλα "TABULA RASA" νά καταργήσωμεν κάθε ἐλευθερίαν καί νά ἐκδίδωμεν μόνον διαταγάς. Ἡ τέχνη, ὅμως, διά ἕνα πολιτισμένον λαόν ἔγκειται εἰς τόν συνδυασμόν καί εἰς τήν οἰκονομικήν ζωήν, ὅπως καί εἰς τήν πολιτικήν, τοῦ νόμου μέ τήν ἐλευθερίαν καί εἰς τήν ἐξεύρεσιν, ἑκάστοτε, τοῦ μέτρου εἰς τόν ὁποῖον πρέπει νά σταματήσῃ ἡ ἐλευθερία, διατρέχει ἄλλως τόν κίνδυνον νά μεταβληθῇ εἰς αὐθαιρεσίαν.

Ἡ ἰδιοκτησία ἔπαυσε πλέον νά εἶναι ἀπεριόριστος. Ἔχει ὁρισμένα ὅρια, μεταβληθεῖσα εἰς κοινωνικόν λειτούργημα καί ὑπέχουσα καθήκοντα καί ὑποχρεώσεις. Εἰς τάς σχέσεις αὐτάς μέ τό ἔμψυχον ὑλικόν, τό κεφάλαιον ἐπίσης δέν εἶναι ἐλεύθερον. Εἶναι ὑποτεταγμένον εἰς ὡρισμένους κανόνας. Ἐάν δέν ἔχουν εὑρεθῇ οἱ καλλίτεροι, ἔργον μας εἶναι νά τούς ἀνεύρωμεν καί ἐάν χρειάζωνται διορθώσεις εἰς τά ὑπάρχοντα, ὀφείλομεν νά τάς ἐπιφέρωμεν. Τοῦτο ὅμως δέν πρέπει νά συνεπάγεται κατάργησιν τῆς βασικῆς ἀρχῆς τῆς δημοκρατικῆς ζωῆς μέσα στόν οἰκονομικόν τομέα.

Ἀλλά καί στατιστικῶς ἀπεδείχθη ὅτι τό βασικόν ἐπιχείρημα τοῦ κομμουνισμοῦ, τῆς ηὐξημένης ταχύτητος εἰς τήν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, δέν εὐσταθεῖ ἀπολύτως. Διότι κατά τό διάστημα 1919-1960 ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῆς παραγωγῆς τῶν βασικωτέρων βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τάς Η.Π.Α καί εἰς τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν κατέστη μεγαλυτέρα ἀπό τήν ὑφισταμένην κατά τήν πρό τοῦ κομμουνισμοῦ περίοδον 1890-1910 πρᾶγμα τό ὁποῖον ἀπέδειξεν ὅτι τό ἀμερικανικόν οἰκονομικόν σύστημα ἀντεπεκρίθη πληρέστερον ἀπό τόν κομμουνισμόν εἰς τό πρωταρχικόν κοινωνικόν καί ἀνθρώπινον αἴτημα τῆς ἐξισοδετερώσεως τῆς ἀρχῆς τῶν ἀγαθῶν.

./.

-17-

Αὐτή ἡ γραφειοκρατία, κατ'ἐξοχήν ἰδιότης τῶν σοσιαλιστικῶν συστημάτων, ἀποτελεῖ τροχοπέδην, ἡ ὁποία εἰς πλείστας περιπτώσεις μειώνει κατά πολύ τό πλεονέκτημα τῆς ταχύτητος, τό ὁποῖον ἐμφανίζει ἡ σχεδιοποιημένη οἰκονομία καί ἐπαυξάνει τά ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀτομικῆς πρωτοβουλίας μειονεκτήματα.

Εἰς τόν πνευματικόν τομέα, τέλος, ὅπως σᾶς ἀνέφερα ἤδη, ὁ κομμουνισμός δέν γνωρίζει οὔτε τέχνην, οὔτε φιλοσοφίαν, οὔτε ἐπιστήμην κειμένας ἔξω ἀπό τά πλαίσιά του. Ὅλα αὐτά πρέπει νά ὑπηρετοῦν εἰς τήν κομμουνιστικήν ἰδεολογίαν. Τό "πιστεύω" τό ἰδικό μας, τό πιστεύω τοῦ Δυτικοῦ κόσμου εἶναι ὅτι ἡ τέχνη καί ἡ ἐπιστήμη ἀποτελοῦν αὐτοσκοπούς, μή ἐξυπηρετοῦσαι καμμίαν πολιτικήν σκοπιμότητα, οὔτε τήν ἰδικήν μας οὔτε ἄλλην καμμίαν. Καθ'ἡμᾶς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος εἶναι ἐλεύθεροι λειτουργοί καί ὡς ἐλευθέρους τούς σεβόμεθα. Αὐτή ἡ διαφορά, ἄλλωστε, ἐξηγεῖ διατί εἰς τήν Ρωσίαν, χώραν ἡ ὁποία ἐλαμπρύνθη ἀπό τούς μεγαλυτέρους συγγραφεῖς κατά τό παρελθόν, ὅταν δέν ἦτο κομμουνιστική, ἐλάχιστοι πνευματικοί δημιουργοί ἐγεννήθησαν ἀπό τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως.

Οἱ δέ σημαντικώτεροι σύγχρονοι δύο ποιηταί της ηὐτοκτόνησαν εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν. Συνεχίζεται, βεβαίως, ἐπί μεγάλη παράδοσις τῆς παλαιᾶς Ρωσίας εἰς ὡρισμένα εἴδη τῆς τέχνης. Δηλαδή ὅμως αὐτή ἡ παράδοσις τῶν μεγάλων ἐκτελεστῶν. Ποῦ εἶναι, ἐν τούτοις, οἱ δημιουργοί; Καί ὅταν ἕνας ἐμφανισθῆ, ὅπως ὁ Πάστερνακ, τί παθαίνει;

Αὐτή εἶναι ἡ θέσις τήν ὁποίαν ὡς Δυτικός κόσμος λαμβάνομεν ἀπέναντι τῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας. Δέν εἶναι δυνατόν νά εἴπω σήμερα περισσότερα.

Ἐξετάζω τώρα τήν ἄλλην ἀρχήν τοῦ κομμουνισμοῦ. Αὐτός ὁ κόσμος, ὁ κομμουνιστικός, ἐκτός τῆς δικτατορίας τήν ὁποίαν ἐπιβάλλει εἰς τό ἐσωτερικόν, κινεῖται πρός τά

ἔξω διά νά κατακτήσῃ ἄλλους λαούς. Ἀποτελεῖ πάγιον αἴτημα τοῦ Μαρξιστικοῦ δόγματος ἡ ἀρχή καθ'ἥν ἡ κομμουνιστική ἐπανάστασις πρέπει νά γίνῃ διεθνής καί νά κατακτήσῃ ὅλον τόν κόσμον. " Ἡ Κομινφόρμ" ἡ " Κομιντέρν", ὅλοι αὐτοί οἱ ὀργανισμοί εἰς τί ἀπέβλεπον εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ μετώπου διά τοῦ ὁποίου ὁ κομμουνισμός θά διεξεδίκει, ἐνδεχομένως καί διά τῆς βίας καί ἔξω τῶν συνόρων του, τήν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας;

Αἱ Η.Π.Α., αἱ ὁποῖαι σήμερον, ὑπό τήν πίεσιν τῶν γεγονότων, ἀσχολοῦνται μέ τά παγκόσμια θέματα, ἦσαν μέχρι τοῦ δευτέρου πολέμου, μία χώρα ἀνθισταμένη σχεδόν ἐπιμόνως εἰς πᾶσαν ἀνάμιξίν της εἰς τήν διεθνῆ πολιτικήν. Ἦσαν ἀπομονωτική Ἐάν εἴχατε ἐπικοινωνίαν μέ Ἀμερικανούς, κυρίως τῶν κεντρικῶν πολιτειῶν, θά ἐβλέπατε ὅτι οὔτε ἐγνώριζαν, οὔτε ἤθελαν νά γνωρίζουν οὐδέν ἀπό τόν ἔξω κόσμον. Καμμίαν δέν εἶχον φιλοδοξίαν νά ἀποκτήσουν τήν παγκόσμιον εὔνοιαν καί νά γίνουν κοσμοκράτορες. Ἐγίναν κοσμοκράτορες διά τῆς βίας, καί τόσον ἀντίθετοι ἦσαν πρός αὐτήν τήν ἐπεκτατικήν προσπάθειαν τήν ὁποίαν ἔχει ἔμφυτον ὁ κομμουνισμός, ὥστε στενάζουν ἀκόμη ὑπό τό μέγα αὐτό ἔργον, τό ὁποῖον ἀκουσίως των τούς ἀνετέθη. Ἡ ἀληθής δημοκρατία, ἄλλωστε, ποτέ δέν ἔχει μέσα της οὔτε κατακτητικά, οὔτε πολεμικά στοιχεῖα. Εἶναι τό πολίτευμα τῆς εἰρήνης καί τῆς συνεργασίας μέ τούς ἄλλους λαούς.

Ἡ ἐπεκτατική τάσις τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τούς δορυφόρους ἐπραγματοποιήθη διά τῆς κατακτήσεως τῶν λαῶν αὐτῶν. Ὁ ἐρυθρός στρατός ἐγκατέστησε τήν ἡγεσίαν τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων εἰς τήν ἐξουσίαν καί ἔκτοτε ἐπιβάλλεται διά τῆς βίας. Πέραν αὐτοῦ προσεπάθησεν ἐπί πολύν χρόνον νά καταστήσῃ τάς οἰκονομίας τῶν δορυφόρων κρατῶν καί παραπληρωματικάς καί ὑπηρετικάς τοῦ ἰδικοῦ του οἰκονομικοῦ προγράμματος. Εἶναι ἔκδηλος ἡ τάσις τοῦ σοσιαλιστικοῦ Κέντρου τῆς Μόσχας, νά ἀπομυζήσῃ τάς οἰκονομίας τῶν δορυφόρων ἐκείνων τῶν ὁποίων ἡ σύστασις καί ἡ ποιότης

./.

εἶναι ἀνωτέρα ἀπό τήν Σοβιετικήν οἰκονομίαν.

Εἰς τήν σύνορον τοῦ Παραπετάσματος ἡ ἐπεκτατική τάσις ἐκδηλώνεται μέ τήν ἀνατρεπτικήν προπαγάνδαν. Αὐτή ἡ λέξις ἔγινε πολύ ἐνοχλητική τώρα, διότι τήν ἀσκοῦν ἄλλοι εἰς βάρος μας καί δέν ἔχομεν πάρει ἀκόμη τήν ἀπόφασιν νά τήν ἀσκήσωμεν καί ἀμυνόμενοι, εἰς βάρος αὐτῶν. Δι'αὐτῆς ἤρχισε ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς παγκοσμίου δυστυχίας καί ἡ ἐκμετάλλεσις ὅλων τῶν διαπραχθέντων κατά τήν ἀντιμετώπισίν της ἀλλεπαλλήλων σφαλμάτων. Οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι διαπράττουν σφάλματα. Μόνον εἰς τούς δούλους, ἀνεύθυνα ὄντα, δέν δύναται κανείς νά καταλογίσῃ σφάλματα. Οἱ ἐλεύθεροι σφάλουν καί οἱ ἄλλοι, ὅταν ἔχουν πειθαρχίαν, ἐκμεταλλεύονται τά σφάλματα τῶν ἐλευθέρων. Τήν τέχνην τῆς προπαγάνδας τήν ἀσκοῦν οἱ κομμουνισταί κατά ἕνα τρόπον συστηματικόν. Οὐδείς θά διενοεῖτο, εἰς τήν ἰδικήν μας παράταξιν, νά μελετήσῃ τήν προπαγάνδαν ὡς ἐπιστήμην. Τό πολύ, οἱ ἀφελεῖς φίλοι μας Ἀμερικανοί, νά μελετοῦν πῶς θά διαδοθῇ καλλίτερα μία ὀδοντόπαστα. Πῶς θά διαδοθῇ ὅμως εὐρύτερον ἡ ἰδέα τῆς δημοκρατίας, αὐτό τό ἐθεωροῦσαν αὐτονόητον καί δέν ἠγωνίσθησαν, ὅπως καί ἐμεῖς ἀναλόγως δέν ἀγωνιζόμεθα, δι'αὐτό τό μέγα ἰδεῶδες, τό ὁποῖον τίθεται ἐν κινδύνῳ ἀπό τήν κομμουνιστικήν προπαγάνδαν.

Αὐτή εἶναι ἡ θέσις τῶν παρατάξεων πού κυριαρχοῦν σήμερον τοῦ κόσμου. Ἔναντι αὐτῶν εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, χώρα μικρά, ἡ ὁποία ὅμως φιλοδοξεῖ νά ἔχῃ καί εἰς τήν διεθνῆ κοινωνίαν τήν φήμην ἡ ὁποία προσιδιάζει εἰς τό ὄνομά της καί εἰς τήν ἱστο-

./.

ρίαν της, τήν φήμην μιᾶς χώρας τιμίας, ἐλευθέρας καί ὑπερηφάνου.

Εἴμεθα ἐντεταγμένοι εἰς τό στρατόπεδον τῆς Δύσεως. Εὑρισκόμεθα ἐκεῖ πρῶτα ἀπ'ὅλα διά λόγους ἰδεολογικούς. "Οταν διαβάζετε εἰς τά διάφορα ἀνακοινωθέντα ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν ἤ τοῦ NATO " ἀγωνιζόμεθα διά τά ἰδανικά τῆς δημοκρατίας καί τῆς ἐλευθερίας ", αὐταί αἱ λέξεις δέν ξέρω πῶς ἔχουν εἰς τάς συνειδήσεις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἀλλά εἰς τάς συνειδήσεις τῶν 'Ελλήνων θά ἔπρεπε νά ἠχοῦν ὅπως τά λόγια τά ὁποῖα ἀκούσατε ὁ καθένας σας ἀπό τό στόμα τοῦ πατέρα σας καί τῆς μητέρας σας. Αὐτά τά ἰδεώδη εἶναι ἰδικά μας, ὑπάρχουν εἰς τήν φύσιν μας καί εἰς τήν ἱστορίαν μας, ὑπάρχουν εἰς τήν παράδοσίν καί τήν θρησκεία μας, τήν ἐθνική μας πίστιν καί τόν χαρακτῆρα μας.

Εἴμεθα ὅμως, εἰδικῶς ἡμεῖς οἱ "Ελληνες, εἰς τό μέτωπον τῆς Δύσεως καί διά λόγους φυλετικούς. 'Ο Σλαυϊσμός, ὅπως σᾶς εἶπα, ἀπό αἰώνων ρέπει πρός τήν θερμήν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου. 'Εκεῖ, ἀπό πολλῶν ἐτῶν, συνήντησε ὡς ἐμπόδιον τούς "Ελληνας, οἱ ὁποῖοι ἔζων εἰς τά παράλια τοῦ ἀρχιπελάγους ὅπου ἐδημιουργήθησαν καί ἠνδραγάθησαν ὡς φυλή καί ἐθεμελίωσαν τόν πολιτισμόν των. Μᾶς λέγουν οἱ ἀντίπαλοί μας ; ἀλλ'ἡ ροπή αὐτή πλέον εἶναι τῆς παλιᾶς ἐποχῆς, καί πρέπει νά ἀποδοθῆ εἰς τούς Τσάρους. Τό ἀτύχημα, ὅτι, εἶναι προσφάτως ἀκόμη, ἔχομεν ἐμπράκτους ἀποδείξεις περί τοῦ ἀντιθέτου. "Οταν τόν Σεπτέμβιον τοῦ 1944 κατέρρευσεν τό παλαιόν Βουλγαρικόν καθεστώς, μετά τήν ἧττταν τῆς Βουλγαρίας εἰς τόν δεύτερον πόλεμον, ἡ ἐγκαθιδρυθεῖσα ἐν συνεχείᾳ ὑπό τοῦ Ρωσικοῦ Στρατοῦ κομμουνιστική Κυβέρνησις ἠγωνίσθη μέχρι τοῦ 1947, ἤτοι ἐπί 2 1/2 ἔτη διά νά διατηρήσῃ τήν Θράκην καί 'Ανατολικήν Μακεδονίαν

./.

εἰς χεῖρας Βουλγαρικάς. Ἦσαν τότε εἰς τὴν Κυβέρνησιν κομμουνισταί Βούλγαροι καί ἠγωνίζοντο διά τά αὐτά ἰδανικά, διά τούς αὐτούς σκοπούς διά τούς ὁποίους ἠγωνίσθησαν καί οἱ προπάτορές των. Ἦσαν καί αὐτοί ὅμοιοι μέ τούς βουλγάρους τῶν Τσάρων, ἦσαν καί αὐτοί ἐμπνευσμένοι ἀπό τό ὅραμα τῆς ἐξόδου πρός τό Αἰγαῖον, ὅραμα τῆς Σλαυϊκῆς ψυχῆς.

Ἄς μᾶς ἀφήσουν ἡσύχους, λοιπόν, οἱ ὀπαδοί τοῦ Κ.Κ.Ε., μέ τήν θεωρίαν περί μεταβολῆς τῶν προθέσεων τῶν Βουλγάρων κομμουνιστῶν. Ἄς σπεύσουν οἱ Βούλγαροι νά ἐκπληρώσουν τάς ἐκ τῶν συνθηκῶν ὑποχρεώσεις των καί ἄς ὁμολογήσουν ὅτι καί αὐτοί, ἐπί τοὐλάχιστον 2 1/2 ἔτη, διαξήγαγον ἕναν ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα διά νά ἀφαιρέσουν τήν Δυτικήν Θράκην ἀπό τά χέρια τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Βούλγαροι τοῦ κομμουνισμοῦ καί ὄχι οἱ Βούλγαροι τῶν Τσάρων, ὁ πλήρης πυρήν τοῦ κομμουνισμοῦ, θέλει νά ἴδῃ τήν Ἑλλάδα δουλεύουσαν εἰς τόν ζυγόν τοῦ κομμουνισμοῦ.

Μᾶς λέγουν, ἐπίσης, ὅτι οἰκονομικῶς συμφέρει εἰς τήν Ἑλλάδα νά μήν ἀνήκῃ εἰς τόν Δυτικόν κόσμον, διότι φύσει ἀνήκει εἰς τόν ἀνατολικόν.

Καί διερωτᾶται κανείς, ποῦ στηρίζουν τόν ἰσχυρισμόν αὐτόν, τήν στιγμήν κατά τήν ὁποίαν τό 90 ο/ο τῶν ἐξαγωγῶν μας εὑρίσκουν τοποθέτησιν εἰς τήν Δύσιν καί μόνον τό 10 ο/ο εἰς ἀνατολικάς χώρας, καίτοι καταβάλλεται ἀπό τήν Κυβέρνησιν, ἀπό 2 1/2 καί πλέον ἐτῶν, μεγίστη προσπάθεια νά αὐξήσωμεν τάς συναλλαγάς μας μέ τήν Ἀνατολήν; Παρ' ὅλην αὐτήν τήν προσπάθειαν, ὅμως, εἶναι καταθλιπτική ἡ ὑπεροχή τῶν ἐξαγωγῶν μας πρός τάς Δυτικάς. Ἐφ' ὅσον εἴμεθα, οὕτω, οἰκονομικῶς καί πολιτικῶς τοποθετημένοι εἰς

./.

τήν Δύσιν, ἦτο ἐπομένον νά ἠθελήσωμεν νά τοποθετηθῶμεν καί μέσα εἰς τό σύστημα ἐκεῖνο τῶν κρατῶν, τό ὁποῖον κατά τόν ὀργανικώτερον τρόπον προστατεύει τήν θέσιν μας αὐτήν καί δι'αὐτόν τόν λόγον, πρό ὀκτώ ἐτῶν, ἐνετάγημεν εἰς τήν συμμαχίαν τοῦ NATO, συμμαχίαν ἀμυντικήν, ἡ ὁποία δέν ἔχει καί δέν εἶχε ποτέ ἐπιθετικήν τινα πρόθεσιν καί ἡ ὁποία συνεστήθη μόνον διά νά προστατεύσῃ τόν ἐλεύθερον κόσμον ἀπό τόν κομμουνιστικόν κίνδυνον, νά τόν προστατεύσῃ χωρίς νά ἔχῃ ποτέ καμμίαν πρόθεσιν ἐπιθέσεως. Ἀλλά, καίτοι ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν, καίτοι ἀνήκομεν εἰς τήν Ἀτλαντικήν συμμαχίαν, ὡς μικρά φιλειρηνική χώρα θέλομεν νά ἔχωμεν εἰρηνικάς σχέσεις μέ τούς ἄλλους λαούς, ταυτοχρόνως ὅμως, ὡς μικρά φιλειρηνική χώρα, θέλομεν νά ἐξασφαλίσωμεν τήν ἐλευθερίαν μας καί τήν ἀκεραιότητά μας.

Μᾶς κατηγόρησαν ὅτι τάχα εἴμεθα ἐναντίον τῆς "ὑφέσεως". Δέν εἴμεθα ἐναντίον ~~τῆς ὑφέσεως~~. Θέλομεν τήν εἰρήνη, Ἐπί ἔτη πολλά ἐν εἰρήνῃ ἐζήσαμεν καί μέ πίστιν εἰσργάσθημεν δι'αὐτήν. Καί ὅμως, ἐπί ἔτη ἐγενόμεθα ἀντικείμενον ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν. Δέν ἐπροκαλέσαμεν πολέμους. Μᾶς ἐπετέθησαν καί ἠμύνθημεν.

Θέλομεν τήν εἰρήνην, ὄχι ὅμως διά λόγων ἀλλά δι'ἔργων. Οἱ γείτονες Βούλγαροι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι ὑπέρ τῆς ὑφέσεως καί ὅμως ἐπεχείρησαν τρεῖς ἐπιδρομάς ἐναντίον μας. Σήμερον δέ, οἱ ἴδιοι αὐτοί οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι εἰρηνόφιλοι καί ὑπέρ τῆς ὑφέσεως, διατηροῦν στρατόν διπλάσιον τῆς Ἑλλάδος. Δέν εἶναι λοιπόν εἰρηνόφιλος ἡ Ἑλλάς, διατηροῦσα τό ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἐκείνων; Μόνον διότι εἴμεθα ἀνεκτικοί τολμοῦν οἱ ἄλλοι νά διαστρέφουν τά πράγματα κατ' αὐτόν τόν τρόπον.

Ἀλλά διερωτᾶται κανείς διατί διατυμπανίζονται, εἰς ὁλόκληρον τόν κόσμον, αἱ εἰρηνόφιλοι διαθέσεις τῶν βουλγά-

ρων καί τῶν ἄλλων ὁμοίων των καί τί κρύπτεται ὄπισθεν αὐτῶν "τῶν συνθημάτων;" "Οσοι ὁμιλοῦν εἰς ἄλλας χώρας περί ὑφέσεως ἔχουν ἕνα σκοπόν: ~~νά ἐπιτύχουν τήν μείωσιν τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως~~, νά ἐπιτύχουν τήν μείωσιν τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως, ναι μεν νά ~~ἐπιτύχουν τήν~~ μείωσιν τῶν ἐξοπλισμῶν. Παρ' ἡμῖν ὅμως οἱ ὁμιλοῦντες περί ὑφέσεως εἰς κάτι ἄλλο ~~κάθε~~ως ἀποβλέπουν. Δέν θέλουν κυρίως "διεθνῆ ὕφεσιν", ἀλλά ἐσωτερικήν. ὕφεσιν. Ἐπιδιώκουν τήν χαλάρωσιν τῶν μέτρων ἐναντίον τοῦ κόμματος των εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς χώρας διά νά ἐξασθενίσῃ τοιουτοτρόπως ἡ Ἑλλάς, ἥτις ἀνήκει εἰς τό ΝΑΤΟ. Δι' αὐτό ~~ἐπίτηδες~~ δυσπιμως ἀφίνεται κάποια ἀοριστία νά περιβάλῃ τήν ἔννοιαν τῆς ὑφέσεως εἰς τρόπον ὥστε ἡ διεθνής ὕφεσις νά διευκολύνῃ τούς κομμουνιστάς νά ἐντείνουν εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς χώρας τήν ἐκστρατείαν διά τήν ἐπικράτησίν των, ἥτις ὡς βασικήν προϋπόθεσιν ἔχει τήν χαλάρωσιν τῶν ἐπιβληθέντων πρός παρακολούθησίν τῶν μέτρων.

Ἡμεῖς ἀντιλαμβάνόμεθα τήν ὕφεσιν, ὅπως τήν ἐννοεῖ ἡ Σοβιετική Ἕνωσις, ἡ ὁποία καί ρυθμίζει τήν πολιτικήν γραμμήν τῶν λοιπῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων, θέλομεν δηλ. ὕφεσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς μή χρησιμοποιήσεως τοῦ πολέμου ὡς μέσου ἐπιβρατήσεως εἰς τό διεθνές πεδίον. Ἀλλά θέλομεν ἐπίσης, ὅπως καί ἡ Σοβιετική Ἕνωσις, τήν διαφύλαξιν τῆς σταθερᾶς τοῦ ἐσωτερικοῦ μας καθεστῶτος, τό ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν νά προστατεύσωμεν ὅπως ~~ἐκεῖνοι~~ μαι προστατεύουν τό ἰδικόν των.

Κατηγορήθη ἡ Κυβέρνησις ὅτι δῆθεν ἐχάρη διότι ἡ ἐν Ἀριστοις διάσκεψις κορυφῆς ἀπέτυχε. Τοῦτο εἶναι ψευδέστατον. Ὅλοι μας εἴχομεν τήν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν νά εὐοδωθῇ τό ἔργον τῆς διασκέψεως ἐκείνης καί εὐχόμεθα νά ὑπάρξῃ τρόπος νά εὐοδωθῇ εἰς τό μέλον κατά παρομοία προσπάθεια.

Μᾶς κατηγόρησαν ὅτι δέν ἐξεστρατεύσαμεν ἐνεργῶς

ὑπέρ τῆς ὑφέσεως ἐνῶ ὅλοι ἐγνώριζον ὅτι ἡ ὕφεσις δέν ἐξαρταται παρά μόνον ἀπό τούς μεγάλους καί ἰσχυρούς. Ἡ μεταγενεστέρα ἐξέλιξις ἐπεβεβαίωσε τήν ὀρθότητα ταύτης τῆς σκεψεως. Ἡ Ἐθνική Ριζοσπαστική Ἕνωσις, ἔχουσα ἐπίγνωσιν τῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας καί τῶν ἀναλογιῶν τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι κινοῦνται εἰς τόν διεθνῆ στῖβον, οὔτε εἰς καμμίαν περίπτωσιν, οὔτε καί εἰς αὐτήν δέν ἔχει τήν πρόθεσιν νά προβῇ εἰς ἐνεργείας αἱ ὁποῖαι θά ἠδύναντο νά χαρακτηρισθοῦν ὡς θεατρικαί, ὡς ἐνέργειαι ἔχουσαι σκοπόν τήν ἐπιδέιξιν καί ὄχι ἀποτέλεσμα.

Ἡ Ἐθνική Ριζοσπαστική Ἕνωσις πιστεύει ὅτι αἱ θορυβώδεις καί στομφώδεις ἐκφράσεις εἰς τόν τομέα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ὄχι μόνον μαρτυροῦν ἔλλειψιν σοβαρότητος καί συνέσεως ἀλλά δύνανται νά ἀποβοῦν ἐπιζήμιοι, κυρίως διά τάς μικράς χώρας. Διότι αἱ μεγάλαι χῶραι ἔχουν περιθώρια νά διαπράττουν σφάλματα καί νά τά ἐπανορθώνουν, ἐνῶ αἱ μικραί χῶραι πληρώνουν πάντοτε πολύ ἀκριβά καί τό μικρότερον ὀλίσθημα. Εἰς τόν τομέα τῆς ὑφέσεως ἡ Κυβέρνησις ἀρνεῖται νά κάνῃ θεατρικάς ἐνεργείας καί προχωρεῖ μέχρι τοῦ σημείου ὅπου δύναται κάτι νά προσφέρῃ εἰς τήν προσπάθειαν διά τήν εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου. Διά τῆς ὅλης φιλειρηνικῆς της στάσεως κατά τό παρελθόν καί κατά τό μέλλον ἀποτελοῦμεν τό καλλίτερον παράδειγμα λαοῦ θέλοντος τήν εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, παράδειγμα τό ὁποῖον θά ἔπρεπε νά λάβουν ὑπ'ὄψιν τους οἱ λαοί ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διά τῶν λόγων μόνον ἐμφανίζονται ὑποστηρικταί τῆς ὑφέσεως καί τῆς παγκοσμίου εἰρήνης ἐνῶ διά τῶν ἔργων των πολλάκις ἀπεδείχθησαν ἅρπαγες καί ἐπιδρομεῖς, ἐπιβουλευόμενοι τά ἐδάφη τῶν γειτόνων. Ἡ καλλιτέρα συμβολή μιᾶς μικρᾶς χώρας, ὅπως ἡ Ἑλλάς, εἰς τόν ἀγῶνα ὑπέρ τῆς ὑφέσεως εἶναι ἡ φιλειρηνι-

./.

κή της πολιτική.

Οι κομμουνισταί έχουν την έντολήν νά μᾶς κατηγοροῦν παρά ταῦτα, ὡς πολεμοκαπήλους. Ὁ λαός ὅμως γνωρίζει ὅτι αὐτή ἡ κατηγορία ἐκτοξεύεται διά νά ἀφοπλισθῇ ἡ χώρα καί νά γίνῃ ἐνδεχομένως εὔκολος λεία τῶν ἐχθρῶν της. Οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν πολεμοκάπηλοι. Εἴμεθα ἀρκετά μικροί καί ἔχομεν ἀρκετά εὐαίσθητον γεωγραφικήν θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ ὥστε νά μήν ἔχωμεν τίποτε νά ὠφεληθῶμεν ἀπό οἱονδήποτε πόλεμον.

Ὁλόκληρος ἡ ἱστορία μας ἀποδεικνύει ὅτι αὐταί εἶναι αἱ διαθέσεις ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, προπαντός τῆς σημερινῆς. Καί ἀποτελοῦν πραγματι εἰρωνείαν αἱ κατηγορίαι περί πολεμοκαπηλείας νά προέρχωνται ἀπό τό στρατόπεδον ἐκείνων οἱ ὁποῖοι καί δι'ἐπιθέσεων καί δι'ἐμφυλίων πολέμων ἐπεβουλεύθησαν τήν ἀσφάλειαν τῆς χώρας μας καί ἠπείλησαν τήν ἀκεραιότητά της.

Μᾶς κατηγοροῦν ὅτι δέν υἱοθετήσαμεν τήν φαεινήν ἰδέαν τῆς ἀπυραύλου ζώνης. Τί σημαίνει ἀπύραυλος ζώνη; Σημαίνει ὅτι αἱ χῶραι τῆς Βαλκανικῆς θά συμφωνήσουν νά μήν ἔχουν βάσεις πυραύλων εἰς τά ἐδάφη των. Σημαίνει δηλ. ὅτι ἀπό τά ἰδικά μας ἐδάφη δέν θά εἶναι δυνατόν νά ἐκπέμπωνται πύραυλοι πρός οἱανδήποτε κατεύθυνσιν. Οὐδόλως ὅμως σημαίνει ὅτι δέν θά δύνανται νά ἐκπεμφθοῦν ἐναντίον μας πύραυλοι ἀπό ἄλλας χώρας ἔξω τῆς ἀπυραύλου ζώνης κειμένας αἱ ὁποῖαι διαθέτουν πυραύλους ἱκανούς ὄχι μόνον μέχρις ἡμῶν νά φθάσουν ἀλλά καί εἰς οἱονδήποτε μέρος τῆς γῆς. Ὑπ'αὐτούς τούς ὅρους ἡ μέν ἁμυνα ἡ ἰδική μας θά ἦτο ἀσθενής ἀπέναντι μιᾶς ἐπιθέσεως ἀπό χώρας ἔξω τῆς ἀπυραύλου ζώνης κειμένας, οὐδαμῶς ὅμως θά ἐνισχυθενίζετο ἡ ἐναντίον ἡμῶν ἐπίθεσις, διότι αὕτη

./.

ὁπωσδήποτε θά ἠδύνατο νά προέλθῃ ἀπό περιοχάς πολύ μακράν καί ἔξω τῆς ζώνης εὐρισκομένας. Ἀντί τῆς ἐμπράκτου ἀσφαλείας, τήν ὁποίαν μᾶς παρέχουν αἱ βάσεις, θά εἴχομεν μίαν συνθήκην τήν ὁποίαν θά ὑπέγραφον χῶραι αἱ ὁποῖαι δέν εἶναι αἱ κυρίως διαθέτουσαι πυραύλους μεγάλου βεληνεκοῦς.

Ὑπ'αὐτάς τάς συνθήκας ὅλος ὁ κόρυβος περί τήν ἰδέαν τῆς ἀπυραύλου ζώνης εἶναι προτόν ἤ ἀφελείας ἤ δολιότητος, ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ὀρθότατα δέν ἐνέπεσεν εἰς τήν ἐνέδραν αὐτήν καί οὔτε κἄν ἐδέχθη νά συζητήσῃ τήν ἰδέαν ἀπυραύλου ζώνης. Πᾶσαν ἰδέαν δυναμένην νά ἐξασφαλίσῃ τήν Ἑλλάδα ἀπό κάθε ἐπίθεσιν ἀλλά νά τήν ἐξασφαλίσῃ πραγματικά θά τήν ἐσυζητοῦμεν προθύμως ἀπλά ἀσφαλῶς δέν θά συζητήσωμεν προτάσεις αἱ ὁποῖαι, ἐνῶ καμμίαν πρόσθετον ἤ σοβαράν ἀσφάλειαν μᾶς παρέχουν, ταυτοχρόνως ἐξασθενίζουν σοβαρῶς τήν δύναμιν τῆς ἀμύνης μας.

Μᾶς κατηγόρησαν ὅτι δέν ἐσπεύσαμεν νά μετάσχωμεν τῆς προταθείσης βαλκανικῆς διασκέψεως. Ἡμεῖς, εἰς τήν πρότασιν αὐτήν, ἀπηντήσαμεν ὅτι θέλομεν τήν ἀνάπτυξιν φιλικῶν σχέσεων μέ ὅλους τούς βαλκανικούς λαούς, ἀλλά θέλομεν νά θεμελιώσωμεν τήν ἀνάπτυξιν αὐτήν ἐπί σταθερῶν βάσεων. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν σχέσεων αὐτῶν θά γίνῃ βάσει συμφωνιῶν αἱ ὁποῖαι θά συνομολογηθοῦν μεταξύ τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν. Πρίν ὅμως συζητήσωμεν περί νέων συμφωνιῶν, ἔχει ἡ Ἑλλάς τήν ἀξίωσιν αἱ βαλκανικαί Κυβερνήσεις νά ἐκτελέσουν καλοπίστως τάς ὑπαρχούσας συμφωνίας, διότι μέ χώρας αἱ ὁποῖαι δέν σέβονται τάς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις, εἶναι ἐντελῶς περιττόν νά ἐπιδιώκωμεν νά συνομολογήσωμεν νέας ὑποχρεώσεις. Ἡ Βουλγαρία ὑπέγραψεν μέ τήν Ἑλλάδα συνθήκας καί ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν νά καταβάλῃ ἕνα ἐλάχιστον ποσοστόν ἀποζημιώσεως ἔναντι τῶν τεραστίων καταστροφῶν τάς ὁποίας

./.

ἐπέφερεν ἡ Βουλγαρικὴ ἐπιδρομὴ εἰς τὴν Β. Ἑλλάδα κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον. Διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν κατάσβασιν δὲν ἐζητήσαμεν τὴν πληρωμὴν τοῦ ὅλου ποσοῦ τὸ ὁποῖον ὁρίζουν αἱ συνθῆκαι, ἐζητήσαμεν μίαν μικρὰν προκαταβολήν, μὴ ὑπερβαίνουσαν τὸ 10% τῆς ὅλης ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἠρνήθη ἡ Βουλγαρία, μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ἀνοίξῃ ἀτερμόνας συζητήσεις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων θὰ προβάλῃ δῆθεν ἀνταπαιτήσεις ἴσου τοὐλάχιστον ποσοῦ πρὸς τὰς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις, εἰς τρόπον ὥστε τελικῶς νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ μὴν πληρώσῃ τίποτε. Αὐτὰς τὰς ἀτέρμονας συζητήσεις εἶχε τὴν πρόθεσιν ἡ Βουλγαρία νὰ τὰς ἀνοίξῃ εἰς τὸ Βουκουρέστι καὶ βοηθουμένη ἀπὸ τὸ ἐκεῖ κλῖμα νὰ τὰς συνεχίσῃ. Ὀρθῶς λοιπόν, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐνέπεσεν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐνέδραν, τὴν ὁποίαν τῆς ἔστησαν αἱ ἐχθροί της ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν ἐν Ἑλλάδι Ἀριστεράν.

Ἀλλὰ ἡ Βουλγαρία παρέβη καὶ τὰς περὶ τῶν Ἐνόπλων δυνάμεών της διατάξεις τῆς συνθήκης, διατηροῦσα στρατὸν διπλάσιον ἐκείνου τὸν ὁποῖον διατηρεῖ ἡ Ἑλλάς, ἡ πολεμόκαπηλος Ἑλλάς, καὶ πολλαπλάσιον ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἐπιτρέπουν αἱ συνθῆκαι. Μὲ τοὺς σεβομένους κατ'αὐτὸν τὸν τρόπον τὰς ἰσχυούσας συνθήκας, τί νόημα ἔχει νὰ συνομολογήσωμεν καὶ νέας τοιαύτας; Διατί νὰ μὴν πιστεύωμεν ὅτι ὅση καλὴ πίστις ἐπεκράτησε κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πρώτων θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν δευτέρων;

Μᾶς λέγουν ὅτι εἴμεθα τόσον ἀδιάλλακτοι διότι ἡ Βουλγαρία ἀνήκει εἰς τὸ κομμουνιστικὸν στρατόπεδον. Καὶ τοῦτο εἶναι ψευδές. Διότι μὲ τὴν Γιουγκοσλαυΐαν, χώραν κομμουνιστικήν, διατηροῦμεν φιλικὰς σχέσεις αἱ ὁποῖαι ὁλονέν ἀναπτύσσονται καὶ τοῦτο διότι τὰς σχέσεις μας διέπει

./.

καλή πίστις καί σεβασμός ἀμοιβαῖος τοῦ ἐσωτερικοῦ καθεστῶτος ἑκάστης χώρας. Δέν εἶναι λοιπόν πνεῦμα μισαλλοδοξίας τό ὁποῖον μᾶς ἐπηρεάζει εἰς τήν πολιτικήν μας. Εἶναι ἕνα αἴσθημα εὐθύνης. Εἶναι ἀπαρατίτης μας νά ἔχωμεν σχέσεις φιλικάς μέ ὅλους, ἀλλά καί νά μήν εἰμεθα θύματα τῆς δολιότητος κανενός.

Ὑπ αὐτό τό πνεῦμα εἰσῆλθομεν καί παραμένομεν εἰς τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν. Εἰς τόν πολυτάραχον κόσμον, εἰς τόν ὁποῖον ζῶμεν, μόνον ἡ ἔμπρακτος ἐξασφάλισις τῆς ἀμύνης ἠμπορεῖ νά μᾶς προστατεύσῃ ἀποτελεσματικῶς ἀπό κάθε κίνδυνον. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται μέ τήν συνεργασίαν τῆς Ἑλλάδος μέ ὅλους τούς ἐλευθέρους λαούς, οἱ ὁποῖοι διαπνεόμεται ἀπό τήν ἰδίαν ἐπιθυμίαν νά διαφυλάξωμεν τήν εἰρήνην διά τῆς ὀργανώσεως μιᾶς ἰσχυρᾶς ἀμύνης κατά πάσης ἐπιβουλῆς.

Ὅταν ἡ ἀριστερά ἐν Ἑλλάδι ἀγωνίζεται νά φύγωμεν ἀπό τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν, τό πράττει ἐφαρμόζουσα μίαν γενικήν πολιτικήν τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ. Ἡ ἀποχώρησις τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν, τραυματίζουσα τήν ἀμυναν τοῦ Νοτίου τμήματος τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας, θά ἐνίσχυε ἐκείνους οἱ οποῖοι ἐπιδιώκουν τήν ἐξασθένισιν αὐτῆς τῆς ἀμύνης. Ἀλλά δέν θά ἐτραυματίζετο μόνον ἡ Ἀτλαντική Συμμαχία μέ τήν ἀποχώρησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπό αὐτήν, θά ἐτραυματίζετο προαπαντός ἡ Ἑλλάς, ἡ ἰδία, ἡ ὁποία ἀπομεμονωμένη πλέον ἀπό ὅλους τούς ἐλευθέρους λαούς, διά νά ὑπάρξῃ πολιτικῶς καί οἰκονομικῶς θά ἔπρεπε νά προσηλωθῇ ὡς πτωχός συγγενής εἰς τήν Μέκκαν τοῦ κομμουνισμοῦ καί νά ζητήσῃ τήν τιμήν νά γίνῃ δορυφόρος του. Μόνον μωροί ἤ κακόπιστοι δύνανται νά πιστεύουν καί νά ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐξερχομένη ἀπό τό ΝΑΤΟ, θά ἔζη μόνη της ἀνεξάρτη-

./.

τος καί χωρίς τήν ἀνάγκη κανενός.

'Αλλά, μᾶς λέγουν οἱ συνοδοιπόροι: Καλά, μήν φύγετε ἀπό τό ΝΑΤΟ, ἀλλά νά ἀκολουθῆτε ἀνεξάρτητον πολιτικήν ἐντός τοῦ ΝΑΤΟ. Μεῖς εἶσθε ξενόδουλοι καί κυρίως 'Αμερικανόδουλοι.

'Απαντῶμεν: 'Εξ τρία ὁλποκληρα ἔτη εἰς τό Κυπριακόν ζήτημα ἀντιδικήσαμεν μέ ὁλόκληρον σχεδόν τόν Δυτικόν Κόσμον. Πρόν τούτου, κατά τήν σύγκρουσιν τοῦ 'Αραβικοῦ Κόσμου μέ τήν Δύσιν εἰς τήν μάχην τοῦ Σουέζ, ἡμεῖς δέν ἠκολουθήσαμεν τούς δυτικούς συμμάχους μας καί ἐξεδηλώσαμεν ὅλην τήν συμπάθειάν μας πρός τήν Αἴγυπτον. Καί μόνον αὐτά τά δύο γεγονότα, διά νά μήν ἀναφέρω πολλά περιστατικά ἄγνωστα ἀκόμη σήμερον, διότι δέν ἦλθον εἰς τήν δημοσιότητα, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ 'Ελληνική Κυβέρνησις ἠκολούθησε πάντοτε μίαν ὑπερήφανον καί ἀνεξάρτητον πολιτικήν, 'Εάν δέ εἶναι νομιμόφρων σύμμαχος τοῦ ΝΑΤΟ, τό πράττει καθ' ὁ μέτρον πιστεύει ὅτι τοῦτο ἐξυπηρετεῖ τό ἐθνικόν συμφέρον.

Τό συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὅλαι αἱ κατά τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς κατηγορίαι, αἱ ὁποῖαι εἴτε προέρχονται ἀπό τήν ἀριστεράν, εἴτε προέρχονται ἀπό ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι θέλουν νά κολακεύσουν τήν ἀριστεράν, εἶναι κατηγορίαι στερούμεναι σοβαρότητος. 'Ηκολουθήσαμεν ἐπί τέσσαρα καί πλέον ἔτη τήν μόνην ἐξωτερικήν πολτικήν τήν ὁποίαν ἦτο δυνατόν μία δημοκρατική ἀλλά καί σοβαρά Κυβέρνησις νά ἀκολουθήσῃ. Δέν παρεσύρθημεν οὔτε μίαν φοράν ἀπό τήν ἐπιθυμίαν ἢ νά κάνωμεν θόρυβον, ἢ καί ἐνεργείας αἱ ὁποῖαι θά ἐξέθετον τήν χώραν μας εἰς τόν κίνδυνον ἢ νά ὑποστῇ πολιτικάς ζημίας ἢ καί ἁπλῶς νά γελοιοποιηθῇ. ἀπό ἐπιπολαίας δηλώσεις ἢ πράξεις. Παρά τάς πιέσεις τῆς ἀριστερᾶς, παρά τήν ἀχαλίνω-

τον δημαγωγίαν ὅλων, ἀριστερῶν καί δεξιῶν εἰς τό Κυπριακόν θέμα, τό ὁποῖον μᾶς ἔθετεν ἀντιμετώπους μέ τούς συμμάχους μας μέ τήν συμμαχίαν τοῦ NATO, δηλ. μέ τήν βάσιν τῆς ἐθνικῆς μας ἀσφαλείας, παρά τάς διεθνεῖς κρίσεις αἱ ὁποῖαι συνεκλόνισαν τόν κόσμον ὁλόκληρον κατά τά τέσσαρα αὐτά ἔτη, ἐπορεύθημεν τήν εὐθεῖαν ὁδόν χωρίς κόμματα διά τήν χώραν χωρίς ζημίας. Καί ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλά μέ τήν μετριοπάθειαν, τήν σοβαρότητα καί τήν σύνεσιν τῆς πολιτικῆς μας κατεκτήσαμεν καί ὡς ἔθνος, ἀλλά καί ὡς Κυβέρνησις τήν ἐκτίμησιν τῆς παγκοσμίου Κοινῆς Γνώμης, δημιουργήσαμεν τήν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Ἑλλάς κυβερνᾶται ἀπό μίαν Κυβέρνησιν ἰσχυρᾶν, σταθεράν καί σοβαρᾶν εἰς τήν δύναμίν της, ἀλλά καί εἰς τήν πολιτικήν της γραμμήν, καί ἐπί τῆς ὁποίας δύνανται αἱ ἄλλαι Κυβερνήσεις σοβαρῶς νά ὑπολογίζουν.

Αὐτή ἡ ἐπιτυχία τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ εἰς τόν ἐσωτερικόν τομέα, τήν διεθνῶς ἀγεγνωρισμένην ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας εἰς ὅλους τούς τομεῖς, θέλω νά πιστεύω ὅτι καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον ἐχειρίσθη αὐτή τά ἐξωτερικά προβλήματα ἀποτελεῖ πολιτικόν κατόρθωμα τό ὁποῖον δέν πρέπει νά καταλογισθῇ μόνον εἰς τόν ἐνεργητικόν ἑνός κόμματος καί τῆς ἡγεσίας του, ἀλλά καί ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, προπαντός ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι, σταθερῶς αὐξανόμενοι περιβάλλουν τήν Ἐθνικήν Ριζοσπαστικήν Ἕνωσιν μέ τήν ἐμπιστοσύνην των καί τήν ἠθικήν των συμπαράστασιν. Ὅλοι αὐτοί πρέπει νά εἶναι βέβαιοι ὅτι ἔχουν ἐμπιστευθῇ τάς τύχας των εἰς χεῖρας στιβαράς, εἰς χεῖρας σοβαρῶν, μετριοπαθῶν καί ἱκανῶν νά ἀνταποκριθοῦν εἰς τό ὕψος τῶν δυσκόλων περιστάσεων, τάς ὁποίας ἀντιμετωπίζει ὁλόκληρος ὁ κόσμος.

./.

'Ιδού ἀγαπητοί φίλοι ὀλίγαι σκέψεις τάς ὁποίας, ἀφοῦ μελετήσητε, παρακαλῶ νά μεταφέρετε περαιτέρω εἰς τούς κύκλους τῆς ἀραστηριότητός σας, ὥστε ὅλοι οἱ φίλοι μας, οἱ ἀντιμετωπίζοντες παντοῦ τήν ὠργανωμένην κομμουνιστικήν προπαγάνδαν καί τάς κατηγορίας τῶν ἀντιπάλων μας, νά εἶναι εἰς θέσιν νά τούς διδουν ἀποστομωτικάς ἀπαντήσεις. 'Αποτελεῖ τοῦτο ἕνα ἀπό τά κυριώτερα καθήκοντά σας ὡς ἡγετικῶν στελεχῶν ἑνός μεγάλου κόμματος ὅπως ἡ Ε.Ρ.Ε."

[42.33]

[43.]

(10

Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

κ. ΚΩΝΣΤ. Τ Σ Α Τ Σ Ο Υ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ Ε. Ρ. Ε.

Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

κ. Κ. Τ Σ Α Τ Σ Ο Υ

Κύριε Γενικέ Διευθυντά,

Ἐπιθυμῶ νά σᾶς εὐχαριστήσω διότι μοῦ ἐδώσατε τήν εὐκαιρίαν νά μέ καλέσετε νά ἀναπτύξω, ἐνώπιον ὑμῶν, τό θέμα " Η Ε.Ρ.Ε. καί ἡ ἐθνική μας πολιτική".

Εἶναι ἀπαραίτητοι αἱ ἐπαφαί αὐταί μέ τά ἡγετικά μας στελέχη, πρός συζήτησιν συγκεκριμένων θεμάτων, ἡ ἐπί τῶν ὁποίων ἀποψις τοῦ Κόμματος πρέπει νά ἀποτελῇ κτῆμα ὅλων. Ἀλλ ἰδιαιτέρως ὠφέλιμοι εἶναι αὐταί αἱ συναντήσεις καί ὁμιλίαι καθ ἡν στιγμήν// ἄλλαι πολιτικαί παρατάξεις καί κυρίως τά μεγάλα Κόμματα ἀριστερᾶς, ἀσκοῦν τό ἔργον τῆς διαφωτίσεως κατά τρόπον συστηματικόν. Καθῆκον ὅθεν καί ἡμῶν εἶναι νά ἀναπτύξωμεν ἐλευθέρως τάς ἰδικάς μας ἀπόψεις, νά ἀναλύσωμεν τήν πολιτικήν μας καί νά τήν ἐξηγήσωμεν πρωτίστως εἰς τά ἡγετικά μας στελέχη, ὥστε, αὐτά νά δύνανται, ἐκεῖ ὅπου φροῦν, εἰς τήν περιφέρειάν των, νά τήν ἐκλαϊκεύουν κατά τρόπον σαφῆ ἀλλά καί ἀνταποκρινόμενον εἰς τήν ἀλήθειαν. Διότι τήν ἀλήθειαν πρέπει νά γνωρίζῃ ὁ Ἑλληνικός λαός. Μόνον ἔτσι θά ἐνθουσιάσωμεν τούς ὀπαδούς μας καί θά τούς πείσωμεν περί τῆς σημασίας τοῦ ἔργου τό ὁποῖον καί αὐτοί καί ἡμεῖς ἐπιτελοῦμεν, ἀγωνιζόμενοι ὑπέρ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Κόμματός μας.

Διά τοῦτο αἰσθάνομαι καί τήν ἀνάγκην νά ἐκφράσω τά συγχαρητήριά μου πρός τήν Γενικήν Διεύθυνσιν τοῦ Κόμματος, ἥτις διοργανώνει αὐτάς τάς ὁμιλίας καί ἡ ὁποία, χάρις εἰς αὐτάς, παρέχει καί εἰς ἡμᾶς τήν εὐκαιρίαν νά πραγματοποιήσωμεν ὅ,τι ἴσως μέχρι σήμερον ἠμελήσαμεν, δηλαδή μίαν συχνήν ἐπαφήν μέ τούς ἀνθρώπους ἐφ ὧν στηριζόμεθα καί ἀπό τούς ὁποίους ἀντλοῦμεν τήν δύναμιν νά πράξωμεν ὅ,τι πράττομεν. Καί ἡμεῖς ἄλλωστε, οἱ ἐν τῇ Κυβερνήσει, μέ τήν τακτικήν αὐτήν ἐπικοινωνίαν, θά ὁπλισθῶμεν μέ ὅλα τά ἀπαραίτητα ἐπιχειρήματα διά νά ἀντιμετωπίσωμεν τήν ἀντίπαλον ἰδεολογίαν εἰς πᾶσαν περίστασιν.

Ὡς θέμα τῆς σημερινῆς μου ὁμιλίας ἐξέλεξα τήν ἐθνικήν πολιτικήν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ε.Ρ.Ε. ὄχι μόνον κατά τήν τελευταίαν διετίαν ἀλλά κατά τήν τελευταίαν τετραετίαν, καί πλέον. Ἂν ἐπισκοπήσωμεν τήν πολιτικήν αὐτήν ἐν τῷ συνόλῳ της θά ἐκτιμήσωμεν τήν σύνεσιν, τήν σοβαρότητα, τήν μετριοπάθειαν μέ τήν ὁποίαν ἡ ἡγεσία τοῦ Κόμματος ὡδήγησε τήν χώραν μέσα ἀπό σκοπέλους, κατά τά πραγματικῶς δύσκολα αὐτά ἔτη. Εἷς τόν τομέα τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς, ἔλαβον τελευταίως χώραν γεγονότα ἅτινα θά ἠδύναντο νά ἀνατρέψουν ὄχι μίαν, ἀλλά πολλάς Κυβερνήσεις καί ἀπό τά ὁποῖα, ἐν τούτοις, χάρις εἰς τήν προσοχήν, μέ τήν ὁποίαν ἀντεμετωπίσθησαν, τόσον ἡ χώρα, ὅσον καί τό Κόμμα καί ἡ Κυβέρνησις ἐξῆλθον ἀλώβητοι, ἐπιτελεσθέντος ἔργου ἀποτελοῦντος σοβαράν ὑπηρεσίαν πρός τό ἔθνος.

Ἡ ἐθνική πολιτική τῆς Κυβερνήσεως ἔχει καθορισθῆ εἰς ἐπίσημα κείμενα, εἰς τά ὁποῖα δέν πρόκειται νά προσθέσω τίποτε τό νέον. Ἡ συνθετική ὅμως παρουσίασις τῶν σκέψεων, αἱ ὁποῖαι ἤδη ὑπάρχουν διατυπωμέναι θά σᾶς διευκολύνῃ νά ἀντιληφθῆτε τήν ἀξίαν τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου, ἀλλά καί τήν σημασίαν ἐκείνου τό ὁποῖον ὀφείλομεν καί μέλλοντικῶς εἰς τόν τομέα αὐτόν νά ἐπιτελέσωμεν. Μόνον ὅταν σεῖς, τά ἡγετικά μας στελέχη, δυνηθῆτε νά καταστήσετε αὐτήν τήν πολιτικήν κτῆμα σας,

./.

μόνον ὅταν τήν γνωρίσετε καλῶς καί τήν ὑποστηρίξετε ἐπιτυχῶς, μόνον τότε θά εἶσθε ἱκανοί νά ἀντιμετωπίσητε ἀποτελεσματικῶς, ὡς ὀπαδοί τῆς Ἐθνικῆς Ρ ζοσπαστικῆς Ἑνώσεως, τάς ἀντιπάλους ἰδεολογίας.

Τί εἶναι ἡ ἐθνική πολιτική διά κάθε χώραν, εἰς κάθε ἐποχήν; Τί εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖον διά τῆς ἐθνικῆς του πολιτικῆς θά ἐπιδιώξη ὁ ἰδικός μας λαός; Πῶς τό ἔθνος μας πρέπει νά σταθῆ ἔναντι τῶν διεθνῶν γεγονότων; Εἰς τά 120-130 ἔτη τοῦ ἐλευθέρου βίου τῆς πατρίδος μας, ἡ Ἑλληνική ἐξωτερική πολιτική διῆλθεν ἀπό μεγάλους κλυδωνισμούς. Ἡ Ἑλλάς, μία χώρα τοποθετημένη γεωγραφικῶς εἰς σημεῖον τοῦ κόσμου ὅπου πολλά ρεύματα διασταυροῦνται, δέν ἠδύνατο νά ἔχη τήν εὐτυχῆ καί εἰδυλλιακήν ἐξωτερικήν πολιτικήν ἄλλων μικρῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἠτο καταδικασμένη νά λαμβάνη θέσιν εἰς ὅλας τάς ἀντιθέσεις καί νά μετέχη εἰς ὅλας τάς συγκρούσεις τῆς ἱστορίας.

Μετά τόν 2ον παγκόσμιον πόλεμον, ὅπως ὅλαι αἱ ἄλλαι χῶραι τοῦ κόσμου, ἡ Ἑλλάς εὑρέθη πρό μιᾶς νέας καταστάσεως. Ἡ χώρα μας ἀπό πολλοῦ ἤδη εἶχε παύσει νά ἔχη διεκδικήσεις ἐδαφικάς καί μόνον ἐθεώρει, ὅπως ἄλλωστε καί ἐξακολουθεῖ νά θεωρῆ, ἐκκρεμές τό ζήτημα τῆς Ε. Ἠπείρου. Χώρα μικρά, ἔτρεφε τήν φιλοδοξίαν, διά τῆς ἀναπτύξεως ἐσωτερικῶς τῶν ἠθικῶν καί ὑλικῶν της δυνάμεων, νά διαδραματίση ἕνα ἐπίζηλον ρόλον μέσα εἰς τήν κοινωνίαν τῶν πολιτισμένων λαῶν.

Βεβαίως, ὅμως, ἡ ἐποδίωξις αὐτή δέν ἐξαντλεῖ τήν προβληματικήν ἐξέλιξιν τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς. Ἔπρεπε αὕτη νά ἀνταποκριθῆ καί εἰς ἄλλας ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν. Διά χώρας μέ τήν τοποθέτησιν τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀδύνατος καί ἡ σχετική, πολλῷ δέ μᾶλλον ἡ ἀπόλυτος ἀπομόνωσις, ἥτις ἄλλωστε ἀποκλείεται πλέον δι' ὅλα τά ἔθνη. Ἡ χώρα μας εὑρίσκεται εἰς συνεχῆ οἰκονομικήν πολιτικήν καί στρατιωτικήν ἀλληλεξάρτησιν μέ ὁλόκληρον ἄλλην ὁμάδα λαῶν.

Ἄλλωστε, εἰς τόν διεθνῆ ὁρίζοντα, ἐβλέπαμεν τά Εὐρωπαϊκά Κράτη τά μεγάλα ἤ καί τά μικρά ἀκόμη, νά ἔχουν μεταξύ των ἔριδας, νά διεξάγουν τοπικούς πολέμους καί, πότε τό ἕν πότε τό ἄλλο, νά ἀποκομίζουν ἀπό αὐτούς μικρά ἤ μεγάλα ὀφέλη. Ἐξ ἄλλου, πρό τοῦ τελευταίου πολέμου, ὁ Ἀφρικανικός καί ὁ Ἀσιατικός ἰδίᾳ κόσμος ἦτο μία ἀδρανής μᾶζα τήν ὁποίαν ἐκυβέρνα ἡ Εὐρώπη. Τέλος δέ ἡ Ρωσία, καίτοι βεβαίως ἀπετέλει καί τότε μίαν τεραστίαν δύναμιν, δέν διέθετεν ἰσχύν δυναμένην νά συγκριθῆ μέ ἐκείνην τήν ὁποίαν ἀπέκτησε μετά τόν 2ον παγκόσμιον πόλεμον. Σήμερον, ἀντιθέτως, οἱ μέν μικροί ἀνταγωνισμοί μεταξύ τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν καί ἄλλων λαῶν δέν ἔχουν πλέον ἀντικείμενον. Βλέπετε, μέ πόσην εὐκολίαν ἡ Γερμανία καί ἡ Γαλλία δίδουν τό χέρι διά νά λύσουν καί νά ἀντιμετωπίσουν τά σπουδαῖα προβλήματα τά ὁποῖα ἄλλοτε τάς ἐχώριζον. Ἐξ ἄλλου, αἱ χῶραι τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἀσίας δέν ἀποτελοῦν πλέον ἀδρανεῖς μάζας. Ἐυπνοῦν καί κινοῦνται, ἄν δέ δέν κατέστησαν εἰσέτι ἀποφασιστικοί παράγοντες εἰς τήν παγκόσμιον πολιτικήν ζωήν, ὅπως ἄλλαι ὁμάδες λαῶν, πάντως ἀποτελοῦν ὑπολογισίμους ὑπό ἀνάπτυξιν δυνάμεις. Τέλος, ἡ Σοβιετική Ἕνωσις ἀποτελεῖ σήμερον ἐν ἀπό τά δύο ἰσχυρότερα ῥάτη τοῦ κόσμου, διαθέτουσα τεραστίαν ἀκτινοβολίαν. Ἔχομεν, λοιπόν, σήμερον εἰς τόν διεθνῆ στίβον, ἐάν κάμωμεν ἀφαίρεσιν τοῦ μή εἰσέτι πλήρως διαμορφωθέντος Ἀφρικανοασιατικοῦ ἐκείνου τμήματος, τό ὁποῖον ἀσκεῖ ἐπί τοῦ παρόντος μίαν περιωρισμένην ἐπιρροήν, τούς δύο κόσμους: Τόν σχηματισθέντα γύρω ἀπό τήν Σοβ. Ἕνωσιν καί τόν ἄλλον ὁ ὁποῖος διεμορφώθη γύρω ἀπό τάς Η.Π.Α. καί τάς μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης. Ὁ περιβάλλων σήμερον τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν συναυπισμός ἐσχηματίσθη μετά τόν πόλεμον, διά τῆς κατακτήσεως ὑπό τοῦ ἐρυθροῦ στρατοῦ, ἐδαφῶν ἀνηκόντων εἰς διαφόρους χώρας. Ὅπου ἐπῆγε καί ὅπου ἐγκατεστάθη ὁ Σοβιετικός στρατός, ἐδημιούργησεν καθεστῶτα κομμουνιστικά, τά ὁποῖα ἐπέβαλε, ἐστήριξε καί ὑποστηρίζει ἀκόμη, παρά τήν ἀντίθετον πλειοψηφίαν τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν. Ἡ ἐπιφάνεια

./.

/κατά συνέπειαν

τοῦ σοβιετικοῦ τρύτου κόσμου συμπίπτει/μέ τήν ἔκτασιν τήν ὁποίαν εἶχεν ἡ προέλασις τοῦ Ἐρυθροῦ τρατοῦ.

Ἀπέναντι αὐτῆς τῆς ἐπεκτατικῆς τάσεως, ἐδημιουργήθη ἕνας συνασπισμός ἀλλων λαῶν, οἱ ὁποῖοι δέν ἤθελαν νά προσκολληθοῦν εἰς τόν κόσμον τόν ὁποῖον ἐδημιούργησε ἡ Σοβιετική ἰσχύς. Μέρος αὐτῶν τῶν λαῶν τέλος, πρός πληρεστέραν ὀργάνωσιν τῆς ἀμύνης των, ἐσχημάτισε τήν Ἀτλαντικήν συμμαχίαν, τό λεγόμενον ΝΑΤΟ.

Ποῖοι εἶναι οἱ σκοποί τούς ὁποίους ἐπιδιώκει ὁ Σοβιετικός συνασπισμός; Πρέπει νά ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι μέσα εἰς αὐτόν ἐμφωλεύουν δύο παράγοντες, οἱ ὁποῖοι, καίτοι δέν εἶναι ἰσοδύναμοι, πρέπει ἀμφότεροι νά μνημονευθοῦν: ὁ ὀλιγώτερον σπουδαῖος ἐξ αὐτῶν εἶναι ὁ Σλαυϊσμός καί ὁ περισσότερον σημαντικός ὁ Κομμουνισμός.

Ἀπό τῆς ἐποχῆς ἀκόμη τοῦ Μεγάλου Πέτρου καί τῆς Αἰκατερίνης τῆς Ρωσίας, ὁ Σλαυϊσμός θέλει νά ἐπεκταθῆ πρός Νότον καί ν' ἀναπνεύση εἰς τάς θερμάς θαλάσσας. Βεβαίως ἔχει καί ἄλλας τάσεις, πρός ἄλλας κατευθύνσεις στρεφομένας, αἱ ὁποῖαι ὅμως δέν ἐνδιαφέρουν ἡμᾶς τήν στιγμήν αὐτήν. Ὡς πρός τήν σλαυϊκήν τάσιν πρός τήν Μεσόγειον ἐν τούτοις πρέπει ἐδῶ νά τονισθῆ ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα γεγονός τό ὁποῖον, ὁσονδήποτε καί ἄν θέτη σήμερον ἡ λύσις εἰς δευτέραν μοῖραν, δέν θά ἔπρεπε ἡμεῖς τουλάχιστον οἱ Ἕλληνες, νά λησμονῶμεν ὅτι ὑπάρχει καί ὅτι συνδέεται στενώτατα μέ τάς γεωοικονομικάς ἀνάγκας ὁλοκλήρου τοῦ σλαυϊκοῦ κόσμου.

Ὁ Κομμουνισμός, ἐξ ἄλλου, ἀντιπροσωπεύει μίαν ἰδεολογίαν τήν ὁποίαν διεμόρφωσε σειρά ὁλόκληρος οἰκονομολόγων καί φιλοσόφων τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, ἐν ἀντιθέσει πρός ἕνα ἐπικρατοῦν εἰς τήν ἐποχήν των οἰκονομικόν καί κοινωνικόν καθεστώς, τό ὁποῖον, ὅμως, ἔχει ἤδη ἀπό πολλοῦ ἐκλείψει. Μέ τήν ἰδεολογίαν αὐτήν, οἱ Εὐρωπαῖοι διανοούμενοι ἐφιλοδόξησαν νά βελτιώσουν τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων καί τῶν κοινωνιῶν. Μελέτησαν τά κοινωνικά προβλήματα, τά ὁποῖα ἴσχυον πρό ΧΙΧ καί πλέον ἐτῶν καί ἐνῶ, εἰς ὡρισμένας εἰδικάς διαπιστώσεις των, δέν ἐπλανήθησαν ἀπολύτως, διετύπωσαν ἐν τούτοις καί μίαν βασικῶς ἐσφαλμένην πρόβλεψιν περί τῆς περαιτέρω πορείας τῆς ἱστορίας. Κατά τήν πρόβλεψιν αὐτήν, ἡ ἀπαθλίωσις τήν ὁποίαν ἐπροκάλει ἡ τότε γεννωμένη βιομηχανία, θά ἐπεδεινοῦτο βαθμιαίως καί ἀναγκαίως εἰς τό ἔπακρον, οἱ ἄνθρωποι θά ἀπηλπίζοντο ὁλονέν καί περισσότερον, ὁ δέ πλοῦτος θά συνεκεντροῦτο εἰς συνεχῶς ὀλιγωτέρας χεῖρας. Ὅταν δέ, τέλος, οἱ ἀπαθλιωμένοι ἄνθρωποι θά καθίσταντο πάμπολλοι καί ἐλάχιστοι οἱ κατέχοντες, τότε θά ἐξερρηγνύετο κοινωνική ἐπανάστασις, θά κατελύετο ἡ δύναμις τῶν ὀλίγων ἀπό τούς πολλούς καί θά ἐγκαθιδρύετο ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου, δηλαδή τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἡ ὁποία καί θά πρωτηγωνίστη εἰς τόν ἀγῶνα αὐτόν. Μέσως ἐν συνεχείᾳ θά διετηρεῖτο ἐπί ἐν ὡρισμένον χρονικόν διάστημα τό καθεστώς αὐτό τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ὅταν ὅμως, εἰς τό ἀπώτερον μέλλον, ἐπεκράτει τοῦτο διεθνῶς, τότε, αἱρομένων ὅλων τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων, τό Κράτος θά ἤλλαζε τελικῶς περιεχόμενον καί θά ἐδημιουργεῖτο μία ἐξωκρατική ἀταξική κοινωνία.

Ἡ προφητεία αὕτη, τῆς ὁποίας τά θέλγητρα προσήλκυσαν πολλῶν ἀγνῶν νέων καί ἰδεολόγων τάς ψυχάς, ἀπεδείχθη πεπλανημένη. Τίποτα ἀπό ὅλα αὐτά δέν συνέβη, κυρίως διότι παρενεβλήθησαν ἄλλοι, ἀπρόβλεπτοι, ἱστορικοί παράγοντες, ὡς ἡ ἀνάπτυξις τῆς πρωτοβουλίας ὑπό τοῦ Κράτους, οἱ ὁποῖοι ἀνέτρεψαν τήν κομμουνιστικήν πρόβλεψιν περί τῆς πορείας τῶν γεγονότων. Βεβαίως, οἱ Κομμουνισταί ἐγκαίρως ἀντελήφθησαν ὅτι δέν ἔπρεπε νά σταματήσουν εἰς τά ἀρχικά, ἔστω καί βασικά, σχήματα τῆς ἰδεολογίας των. Προσεπάθησαν νά προβοῦν καί αὐτοί εἰς προσαρμογάς τῆς θεωρίας των εἰς τάς νέας κοινωνικάς συνθήκας καί ἐξελίξεις. Οὕτω, σήμερον

./.

ἄλλος εἶναι ὁ κομμουνισμός τοῦ Μάρξ, ἄλλος τοῦ Λένιν, ἄλλος τοῦ Στάλιν καὶ ἄλλος τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οἱ ἀλλεπάλληλοι αὐταὶ προσαρμογαί, ὡδήγησαν τοιουτοτρόπως εἰς μίαν κατάστασιν μεγάλως ἀφισταμένην τῶν ἰδανικῶν τῶν θεμελιωτῶν τοῦ Κομμουνισμοῦ καὶ ἀποτελοῦσαν μίαν νέαν πολιτικήν πραγματικότητα, αὐτήν τήν ὁποίαν βλέπομεν ἐγκαθιδρυμένην εἰς τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν καὶ εἰς ἄλλας γειτονικάς χώρας.

Ἀπ' ὅλον ὅμως αὐτόν τόν πολύπλοκον κοινωνικόν καὶ φιλοσοφικόν δογματισμόν τοῦ Μαρξισμοῦ δύο σημεῖα μένουν ἀμετάβλητα, τά ὁποῖα εἶμαι ὑποχρεωμένος νά σημειώσω. Ἡ θεωρία περί τῆς δικτατορίας τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἡ ὁποία κατέστη ἤδη δικτατορία ἑνός Κόμματος καὶ ἐν τῇ πράξει ἀσκεῖται ὡς δικτατορία τῶν ἀνωτέρων μόνον στελεχῶν τοῦ κόμματος αὐτοῦ καὶ ἡ θεωρία τῆς διεθνοῦς κοινωνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἔχομεν, λοιπόν, δύο βασικάς ἀρχάς εἰς τήν κομμουνιστικήν θεωρίαν. Τήν δικτατορίαν καὶ τόν διεθνισμόν.

Τί σημαίνει, ὅμως, δικτατορία; Λίγο ἤ πολύ, γνωρίζομεν. Ἄς ξαναθυμηθῶμεν ὅμως τά πράγματα, διότι ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου ἀποτελεῖ σήμερον πάγιον καθεστώς καὶ πρέπει νά ἰδωμεν ποῖα εἶναι τά στοιχεῖα του. Ἡ δικτατορία ἀρνεῖται τάς βασικάς ἀρχάς τῆς δημοκρατίας. Ὁμιλοῦν οἱ κομμουνισταί περί δημοκρατίας ἀλλά αὐτό ἀποτελεῖ "κουβέντα", ἐξωτερικῆς καταναλώσεως. Εἰς τό ἐσωτερικόν τῶν χωρῶν των, δημοκρατία δέν ὑπάρχει, πρωτίστως διότι δέν ὑπάρχει παρά ἕνα μόνον Κόμμα. Ἡ δικτατορία εἶναι συνώνυμον μέ τήν ἄρνησιν τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Εἶναι συνώνυμον κατά συνέπειαν καὶ μέ τήν ἄρνησιν τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ ἔννοια τῆς ἀντιπολιτεύσεως εἶναι ἄγνωστος εἰς τόν κομμουνιστικόν κόσμον. Ἡ ἀρχή τῆς ἐλευθέρως ἐκδηλουμένης πλειοψηφίας, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τήν δημοκρατίαν, εἶναι ἄγνωστος εἰς τάς ἀποφασιστικάς της φάσεις. Δέν ὑφίσταται παρά μόνον ὡς πρός τάς λεπτομερείας καὶ ἀποτελεῖ μίαν μεταμφίεσιν τῆς ἀληθινῆς μορφῆς τῆς δικτατορίας. Δέν ὑπάρχει εἰς τήν πραγματικότητα παρά ἄρνησις τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἀξίαι καὶ τά δικαιώματα, τά ὁποῖα οἱ γνήσιοι δημοκράται ὑποστηρίζουν ὡς ἱερά καὶ τά ὁποῖα οἱ ὀπαδοί τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τόν τόπον μας καὶ εἰς ὅλον τόν ἐλεύθερον κόσμον ὑποκρίνονται ὅτι διεκδικοῦν, ὅλα αὐτά ἔχουν καταργηθῆ εἰς τόν ἰδικόν των τόπον.

Ἐδῶ ἔγκειται τό μέγα τέχνασμα τοῦ κομμουνισμοῦ: πρός τά ἔξω δημοκρατία, πρός τά ἔσω κατάργησίς της. Ὅταν ποτέ οἱ κομμουνισταί ἤρχοντο εἰς τήν ἐξουσίαν, εἰς μίαν οἱανδήποτε χώραν τῆς ἐλευθέρας Εὐρώπης, θά ἔπραττον συστηματικῶς ἐκεῖνο τό ὁποῖον γνωρίζετε ὅτι ἔπραξαν καὶ εἰς τήν Ἑλλάδα, ὅπου ἐπεκράτησαν κατά τό διάστημα τοῦ συμμοριτοπολέμου: Θά ἐγκαθίδρυον μίαν δικτατορίαν καὶ θά ἐπέβαλον τάς θελήσεις των ἀσυζητητί.

Ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ ὁμιλεῖ ὁ δικτάτωρ. Ὅλοι, οἱ δικτάτορες ὅμως ὁμιλοῦν ἐν ὀνόματι τοῦ λαοῦ - αὐτό ἄλλωστε εἶναι παλαιά τῶν μέθοδος, ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐφαρμοζομένη. Λέγουν καὶ ὑποστηρίζουν -καὶ ἐγώ ὀφείλω νά παραδεχθῶ ὅτι καὶ τό πιστεύουν πολλοί- ὅτι διά τῆς δικτατορίας τήν ὁποίαν ἐπιβάλλουν, θά ἐπιτύχουν κάτι καλόν εἰς τό ἀπώτερον μέλλον. Ἡ ἰδική μας πεῖρα, ἡ πεῖρα τῶν ἐκεμβριανῶν, ἡ πεῖρα ὅλων τῶν χωρῶν πού ἔπεσαν κάτω ἀπό τό καθεστώς αὐτό, διαψεύδει δυστυχῶς αὐτούς τούς ἀθεράπευτους ἰδεολόγους.

Ἀλλά καὶ εἰς τόν οἰκονομικόν τομέα - διότι ὅσα σᾶς εἶπα μέχρι στιγμῆς ἀναφέρονται εἰς τόν πολιτικόν μόνον τομέα- καὶ ἐκεῖ ἐπισης ἐπιβάλλεται ἐν ὁλοκληρωτικόν καθεστώς, τό λεγόμενον καθεστώς τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας.

./.

Ὁ σοσιαλισμός ἀποτελεῖ γενικωτέραν ἔννοιαν, ἐντός, τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται ὁ κομμουνισμός. Σοσιαλισμός, ὅπως τόν ἀντιλαμβάνονται οἱ κομμουνισταί, σημαίνει "κοινωνικοποίησιν" τῶν μέσων παραγωγῆς κατά πρῶτον λόγον, ἀλλά ἐνίοτε καί τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, καί κατόπιν μέσω τοῦ κράτους ρύθμισιν κατά τρόπον ἐκλογικευμένον ἀλλά ἀτέγκτως αὐστηρόν ὅλων τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων. Ἀντί νά ἔχωμεν ἄτομα τά ὁποῖα ἐργάζονται διά τήν ἰδίαν των ὁρμήν, ἔχομεν ἕνα ἐγκέφαλον, τό κράτος, τό ὁποῖον προβλέπει περί ὅλων. Ὁλόκληρος ἡ κοινωνία μεταβάλλεται εἰς ἕνα εἶδος οἰκονομικῆς μηχανῆς ἡ ὁποία καθοδηγεῖται, διέπεται, ζῇ καί ὑπακούει εἰς τόν ἐγκέφαλον αὐτόν. Γνωρίζομεν ποῖα προτερήματα ὑποστηρίζουν οἱ ὀπαδοί τοῦ κομμουνισμοῦ ὅτι ἐμφανίζει τό σύστημα αὐτό. Πρόκειται κυρίως περί τοῦ πλεονεκτήματος τῆς ταχείας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Αἱ δημοκρατίαι, λέγουν οἱ κομμουνισταί, προοδεύουν βραδέως, ἀλλά αἱ δικτατορίαι προχωροῦν ταχύτατα.

Εἰς τό σημεῖον αὐτό θέλω νά εἶμαι ἀπολύτως ἀντικειμενικός. Δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι μία ὠργανωμένη μηχανή, ἐφ' ὅσον κατωρθώθη νά συντριφθοῦν ὅλαι αἱ ἀντιστάσεις καί αἱ ἀντιδράσεις, δύναται, ἐντός ὡρισμένου χρόνου καί ὑπό ὡρισμένους ὅρους, νά ἀποδείξῃ ταχυτέρα εἰς ἀπόδοσιν ἀπό τό σύστημα τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας, τό ὁποῖον στηρίζεται εἰς τό ἄτομον καί τήν πρωτοβουλίαν του. Αὐτά ἄλλωστε ἀποτελοῦν τήν οὐσίαν τῆς δικτατορίας.

Ἔχομεν λοιπόν ὑπό τόν κομμουνισμόν, δικτατορίαν πολιτικήν, δικτατορίαν οἰκονομικήν καί, καθώς θά ἴδητε ἐν συνεχείᾳ, δικτατορίαν ἐκτεινομένην μέχρι καί αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ τομέως, δικτατορίαν ἀρνουμένην καί τήν ἐλευθερίαν τῆς τέχνης καί τῆς σκέψεως, διότι ἡ σκέψις γενικῶς, (τόσον ἡ φιλοσοφία ὅσον καί ἡ ἐπιστήμη καί ἡ θρησκεία), μεταβάλλεται ὑπό τό κομμουνιστικόν καθεστώς εἰς θεραπαινίδα τοῦ Κόμματος. Ἡ ἐξουθένωσις αὐτή τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν, ἄλλωστε, εἶναι λογικόν ἀποτέλεσμα τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος, τό ὁποῖον διακηρύσσει ὅτι ἕνα μόνον πρᾶγμα ὄντως ὑφίσταται, αἱ βασικαί ὑλικαί σχέσεις. Ὅλα τά ἄλλα εἶναι ἐπιφαινόμενα, τά ὁποῖα τελικῶς ἐπηρεάζονται ἀπό τήν μορφήν τῶν ὑλικῶν σχέσεων.

Βεβαίως, ὅμως, αὐτήν τήν ἰδεολογίαν οὐδέποτε θά τήν ἀκούσητε ἀπό τά χείλη τῶν ἀντιπάλων σας ὡς πράγματι ἔχει. Ἄλλα θά ἀκούσητε ἀπό τά χείλη τους, θά ἀκούσητε ὅτι αὐτοί εἶναι ὀπαδοί τῆς δημοκρατίας καί θιασῶται τῆς ἐλευθερίας, ἐνῶ ἡμεῖς εἴμαστε οἱ ἐχθροί τῆς ἐλευθερίας, ὅτι ἡμεῖς καταργοῦμεν τήν δημοκρατίαν καί ὅτι αὐτοί, ὅταν ἔλθουν εἰς τά πράγματα, θά μᾶς φέρουν τήν πραγματικήν δημοκρατίαν καί ἐλευθερίαν. Διά ὅλους αὐτούς τούς ἰσχυρισμούς των, σημειώσατε, οἱ κομμουνισταί δέν προσάγουν πιστοποιητικά εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐνδεχομένως τήν ἐμπνευσιν νά τούς ζητήσουν πιστοποιητικά ἀπό τόν τόπον ὅπου ἐπεκράτησαν.

Ἡμεῖς διατί ἀντιτιθέμεθα εἰς τό σύστημα αὐτό; Διότι, τέλος πάντων, ἡ θεωρία αὐτή ὁδηγεῖ τελικῶς εἰς κάτι καλόν, ἐάν εἰς τήν οἰκονομίαν ἔχει τό πλεονέκτημα τῆς ταχυτέρας ἀναλίξεως, διατί νά μή τό ὑποστηρίζωμεν καί ἡμεῖς; Πρέπει νά εἴμεθα εἰς θέσιν νά γνωρίζωμεν κατά τρόπον σαφῆ διατί εἴμεθα ἀντίπαλοι τοῦ κομμουνισμοῦ. Διότι, πράγματι, ἀπεδείχθημεν μέχρι σήμερον εἰς αὐτόν τόν διάλογον κάπως ἀσθενέστεροι, ἀφ' ὅτι θά ἔπρεπε νά εἴμεθα, αὐτό ὀφείλεται εἰς τό ὅτι κανένας ἀπό ἡμᾶς δέν ὑποβάλλεται εἰς τόν κόπον νά ἐνδιαφερθῇ περί τοῦ πῶς πρέπει νά ἐκφράσῃ τάς ἀπόψεις του διά νά τάς καταστήσῃ συγκεκριμένας καί προσιτάς εἰς τούς πολλούς.

./.

Κατά βάσιν, πρέπει νά ὑπογραμμίσωμεν ὅτι ἐκεῖνο πού μᾶς χωρίζει ἀπό τόν κομμουνισμόν εἶναι κάτι πολύ γενικόν: εἶναι ἡ ἀντίληψις τήν ὁποίαν ἔχομεν περί τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος δι ἡμᾶς εἶναι ἄτομον ἐνῶ διά τόν κομμουνιστήν οὗτος ἀποτελεῖ κύτταρον ἑνός κοινωνικοῦ συνόλου. Ὁ ἄνθρωπος δι ἡμᾶς εἶναι μία αὐτοδύναμος ὑπαρξις μέ πρωτοβουλίαν, ἐνῶ διά τόν κομμουνιστήν καί διά τήν φιλοσοφίαν του ἀποτελεῖ ἀπρόσωπον μονάδα ὑποτεταγμένην εἰς ἕναν ὑπέρτερον ὀργανισμόν, τό Κομμουνιστικόν Κράτος. Εἰς τήν πολιτικήν ζωήν δέν δυνάμεθα νά δεχθῶμεν τάς πολιτικάς ἀντιλήψεις τοῦ κομμουνισμοῦ, διότι εἴμεθα ὀπαδοί τῆς Δημοκρατίας. Καί εἴμεθα ὀπαδοί τῆς Δημοκρατίας, ἀκριβῶς διότι μόνον εἰς αὐτήν ἐπιζῇ τό ἄτομον. Δέν δυνάμεθα νά ἀρνηθῶμεν αὐτήν τήν βασικήν ἀρχήν, εἰς τήν ὁποίαν θεμελιοῦται ὅλος μας ὁ ψυχικός μας κόσμος, ὅλος μας ὁ πολιτισμός, ὅλη μας ἡ πίστις: θέλομεν μίαν πολιτείαν ὅπου νά μή ἐγκαθιδρύωνται εἰς τήν ἐξουσίαν πρόσωπα τά ὁποῖα δέν θά εἶναι δυνατόν πλέον νά ἀντικατασταθοῦν, "χωρίς σεισμόν ἤ χωρίς σφαγήν". Θέλομεν ὁμαλήν καί σύννομον ἐναλλαγήν τῶν ἀρχόντων τῆς δημοκρατίας, θέλομεν Ἀντιπολίτευσιν. Ἀντιπολίτευσιν τήν ὁποίαν ἡμεῖς ἐδῶ προσπαθοῦμεν νά κατασκευάσωμεν καί ὅταν ἀκόμη αὐτή ἀρνεῖται τόν ἑαυτόν της καί διαλύει τήν Δημοκρατίαν. Ἐπιθυμοῦμεν τόν διάλογον καί δέν τόν φοβούμεθα. Δέν θέλομεν αἱματηράς μεταβολάς. Ἀποκρούομεν τάς μεταβολάς μέ ἐπανάστασιν. Θέλομεν ἐξέλιξιν, ὄχι σεισμούς. Αὐταί αἱ διαφωνίαι εἶναι βασικαί. Μέσα ἀπ' αὐτάς ὑπάρχει ἡ θρησκευτική μας πίστις καί ὁλόκληρος ἡ ἐθνική μας παράδοσις.

Θέλομεν ὅμως ἐλευθερίαν καί δημοκρατίαν μέ ἕνα αὐτονόητον περιορισμόν: Δέν ἔχουν θέσιν εἰς τήν δημοκρατίαν οἱ ἐπιβουλευόμενοι τήν δημοκρατίαν. Δέν ἔχουν θέσιν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θέλουν νά κατακτήσουν διά δημοκρατικῶν μέσων τήν ἐξουσίαν, διά νά ἐγκαθιδρύσουν καθεστώς τό ὁποῖον θά καταργήσῃ τήν δημοκρατίαν. Δέν θέλομεν νά πάθωμεν αὐτό πού ἔπαθαν τά δορυφόρα ἔθνη, τά ὁποῖα στενάζουν ὑπό τόν κομμουνιστικόν ζυγόν.

Μᾶς στέλλουν εἰκόνας καί φωτογραφίας περί τῆς εὐημερίας τῶν χωρῶν αὐτῶν. Ἀλλά ἐναντι τῶν φωτογραφιῶν αὐτῶν, ὑπάρχει τό γεγονός ὅτι ἀπό τήν Ἀνατολικήν Γερμανίαν, τήν πλέον εὐημεροῦσαν ἀνατολικήν χώραν, διέρρευσαν μέχρι σήμερον πρός τήν Δύσιν περί τά **15 ἑκατομμύρια** λαοῦ. Διατί δέν μετηνάστευσαν παρά ὀλίγαι χιλιάδες ἀπό τήν Δύσιν πρός Ἀνατολάς, ἀλλά συνέβη τό ἀντίθετον; Αὐτά τά γεγονότα, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι διαθέτουν κοινόν νοῦν, θά ἔπρεπε νά ἀποτελοῦν ἀπαντήσεις πρός ὅλα τά ἐρωτήματα πού μᾶς θέτουν οἱ ἀριστεροί.

Ἀπειλοῦν οἱ ἀντίπαλοί μας, διά "τά ἀντιδραστικά μας μέτρα". Ποῖα ὅμως εἶναι αὐτά τά ἀντιδημοκρατικά μέτρα καί πότε ἡμεῖς περιωρίσαμεν κάποιον ὁ ὁποῖος θέλει, διά δημοκρατικῶν μέσων, νά ἀσκήσῃ τά δημοκρατικά του δικαιώματα; Βεβαίως, ὅμως, δέν ἀναγνωρίζομεν εἰς κανένα τήν ἐλευθερίαν νά γίνῃ ἀνατροπεύς τῶν ἐλευθεριῶν. Ἡ Δημοκρατία, δέν εἶναι "ξέφραγο ἀμπέλι". Μέσα εἰς τήν Δημοκρατίαν χωροῦν ὅλοι ὅσοι δέχονται τούς βασικούς ὅρους τῆς Δημοκρατίας, τήν ὕπαρξιν τῆς ἀρχῆς τῆς πλειοψηφίας, τήν ὑπαρξιν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, τήν ὑπαρξιν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τήν ὑπαρξιν τῆς ὁμαλῆς ἐναλλαγῆς τῶν ἀρχόντων. Ὅσοι τά δέχονται αὐτά, ὄχι μόνον "λόγοις" ἀλλά καί "ἔργοις" εἶναι ἄνθρωποι ἐλεύθεροι.

Δέν πρόκειται, ὅμως, ἡμεῖς νά ἐμπέσωμεν εἰς τήν παγίδα εἰς τήν ὁποίαν ἐνέπεσαν οἱ Σοβιετικοί Δορυφόροι. Ἡμεῖς εἴμεθα πράγματική Δημοκρατία. Εἴμεθα ὅμως μία στρατευομένη Δημοκρατία, μία Δημοκρατία στρατευομένη εἰς τήν ἄμυναν τῆς ἐλευθερίας. Φοβοῦμαι, ὅμως, ὅτι αὐτή ἡ ἔννοια τῆς στρατευομένης δημοκρατίας, ἡ ὁποία ἀκόμη ἐμφανίζεται

./.

εἰς τήν ἐποχήν μας μόνον ὡς αἴτημα καί ὡς μία μεγάλη ἀνάγκη, ἀνάγκη ὑπάρξεως τοῦ πολιτικοῦ σχήματος, τό ὁποῖον θά ἀντιμετωπίσῃ μέσα εἰς τά δημοκρατικά πλαίσια τόν κομμουνιστικόν κίνδυνον, φοβοῦμαι ὅτι αὐτό τό αἴτημα τῆς στρατευομένης δημοκρατίας δέν ἔχει ἐπαρκῶς συνειδητοποιηθῆ ὄχι μόνον ἐδῶ, ἀλλά καί εἰς ὁλόκληρον τόν δυτικόν κόσμον. Πρυτανεύει ἀκόμα ἐναντι τοῦ κομμουνισμοῦ καί ἐν ὀνόματι δῆθεν τῆς δημοκρατίας, ἕνα πνεῦμα ἐπιεικείας, ἕνα πνεῦμα ἀδιαφορίας, ἕνα πνεῦμα ἀνοχῆς. Κυρίως, ὁμως, ὑπάρχει εἰς πολλούς λαούς πλήρης ἄγνοια τοῦ τί ἐπιδιώκει ὁ κομμουνισμός. Ἡμεῖς ὁμως ἐδῶ, εἰς τόν τόπον αὐτόν ὁπου πενῆντα χιλιάδες ἄνθρωποι ἐσφάγησαν ἐν ὀνόματι τῆς κομμουνιστικῆς "δημοκρατίας", ποίαν δικαιολογίαν ἔχομεν, ὅταν ἀγνοοῦμεν τάς προθέσεις τοῦ κομμουνισμοῦ;

Ἡ δημοκρατία δέν εἶναι ἐλευθερία ἄνευ περιορισμῶν, ἀλλά θεσμός ὁ ὁποῖος ἐβλάστησεν εἰς τά χώματα αὐτά, εἰς τά χώματα ὁπου ἐπρυτάνευσε, παντοῦ καί πάντοτε, τόσον εἰς τήν φιλοσοφίαν ὅσον καί εἰς τήν πολιτικήν, τήν ἠθικήν καί τήν τέχνην, "ἡ ἀρχή τοῦ μέτρου". Ἡ δημοκρατία εἶναι τό πολίτευμα ὁπου συνδυάζεται ἡ ἐλευθερία μέ τήν τάξιν τοῦ νόμου, ὁπου ἡ ἐλευθερία ἔχει ἕνα ὅριον πού καθορίζεται ἀπό αὐτήν τήν "ἀρχήν τοῦ μέτρου". Ἡ δημοκρατία ὀφείλει, ὁπως κάθε ἱστορικός ἤ φυσικός ὀργανισμός, νά ἔχῃ ἐν αὐτῇ τά ἀπαραίτητα διά τήν ὑπεράσπισιν τῆς ὑπάρξεώς της στοιχεῖα. Ὅπου, λοιπόν, ἡ ἐλευθερία εἶναι κίνδυνος, ὑπάρχει. Ὅπου, ὁμως, ἡ ἐλευθερία γίνεται, πλέον, ὅπλον τῆς αὐτοκαταργήσεώς της, ἐκεῖ αὐτή ἡ ἐλευθερία δέν εἶναι ἐλευθερία. Εἶναι αὐθαιρεσία καί ἔγκλημα. Ἰδού διατί, ὡς εἴπομεν, ἡ ἀρχή τοῦ μέτρου πρέπει νά διέπῃ τό δημοκρατικόν πολίτευμα, ἐκεῖνο τουλάχιστον τό ὁποῖον ἐπήγασεν ἀπό τήν ἑλληνικήν σκέψιν, διαπνεομένην εἰς ὁλην τήν κοσμοθεωρίαν της ἀπό τήν ἀρχήν αὐτήν.

Καί εἰς τόν οἰκονομικόν τομέα ἐπίσης ἀργοῦμεθα τήν ἐξαφάνισιν τῆς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας. Αὐτή ἡ ἀπόλυτος ἐπικράτησις τῆς σοσιαλιστικῆς διευθυνομένης οἰκονομίας εἶναι ἕνα σχῆμα θεωρητικῶς ἱκανόν νά ἀποδώσῃ καί σᾶς εἶπα ὅτι καί εἰς ὡρισμένους τομεῖς δύναται νά ἀποδώσῃ· ἀλλά βεβαίως δέν μποροῦμεν νά δεχθῶμεν τήν ἀπαλλοτρίωσιν ὁλων τῶν δυνατοτήτων τοῦ ἀτόμου ὑπέρ αὐτοῦ τοῦ ἀκάμπτου σχήματος, διότι τοῦτο θά ἦτο ἀντίθετον πρός ὁλόκληρον τήν ἰδεολογίαν μας.

Μᾶς λέγουν, βέβαια, οἱ ἀριστεροί καί ὄχι μόνον οἱ ἀριστεροί, ἀλλά καί πολλοί ἄλλοι: Δέν βλέπετε ὅτι αὐτή, ἡ λεγομένη ἐλευθέρα οἰκονομία, ἔχει μέσα της σπέρματα ἀδικίας, δημιουργοῦσα τελικῶς διαφοράς μεταξύ τῶν πλουσίων καί τῶν πτωχῶν; Ἐάν ὁμως ἐσεῖς δέν θέλετε νά τήν βλέπετε, ἡμεῖς ὁμως τήν ἀντιλαμβανόμεθα καί παλεύομεν διά τούς πτωχούς ἐνῶ ἐσεῖς ἀγωνίζεσθε διά τούς πλουσίους. Ἡ ἀπάντησις εἰς αὐτόν τόν ἰσχυρισμόν εἶναι ἡ ἑξῆς: Καί βλέπομεν τήν κοινωνικήν ἀδικίαν καί τήν γνωρίζομεν. Συμφωνοῦντες, ὁμως, ὅσον ἐσεῖς εἰς τήν διαπίστωσιν, διαφωνοῦμεν ὡς πρός τήν μέθοδον τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ. Ἐκεῖ μόνον ἐγκειται ἡ διαφορά μας. Ἐσεῖς θέλετε νά ἐγκαθιδρύσετε μίαν οἰκονομικήν δικτατορίαν διά νά λύσετε τό πρόβλημα αὐτό. Ἡμεῖς, ἀντιθέτως, θέλομεν νά ἐφαρμόσωμεν καί ἐδῶ τήν ἀρχήν τοῦ μέτρου. Εἶχον δίκαιον οἱ παλαιοί σοσιαλισταί, οἱ ὁποῖοι, βλέποντες τήν ὀργάνωσιν τῆς βιομηχανίας πρό 100 ἐτῶν, ἔλεγον ὅτι ἡ κατάστασις ἐκείνη δέν ἔπρεπε νά συνεχισθῇ. Δέν ἦτο, πράγματι, δυνατόν νά συνεχισθῇ καί δέν συνεχίσθη. Σήμερον, ἄλλωστε, δέν ὑπάρχει αὐτή ἡ ἐλευθέρα οἰκονομία ἐναντίον τῆς ὁποίας καί ἐστράφη ἡ κριτική τοῦ Μάρξ. Αὐτή ἀνήκει εἰς τήν ἱστορίαν. Σήμερον ὑφίσταται μία περιωρισμένως ἐλευθέρα οἰκονομία καί μία μεμετρημένη ἐλευθερία εἰς τήν οἰκονομικήν ζωήν. Ἡ τέχνη ἐγκειται εἰς τήν ἐξεύρεσιν τοῦ μέτρου εἰς τό ὁποῖον, ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε κοινωνικῶν ὁρων, θά πρέπει νά σταματήσωμεν τήν ἐλευθερίαν καί νά ἐπιβάλωμεν τήν πειθαρχίαν εἰς τήν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς.

./.

Αὐτό εἶναι τό πρόβλημα καί θά ἐξευρεθῆ καί εἰς αὐτό ἡ χρυσῆ τομή.

Εἶναι, βεβαίως, εὐκολώτερον νά τά κάνωμεν ὅλα " TABULA RASA " νά καταργήσωμεν κάθε ἐλευθερίαν καί νά ἐκδίδωμεν μόνον διαταγάς. Ἡ τέχνη, ὅμως, δι'ἕνα πολιτισμένον λαόν ἔγκειται εἰς τόν συνδυασμόν καί εἰς τήν οἰκονομικήν ζωήν, ὅπως καί εἰς τήν πολιτικήν, τοῦ νόμου μέ τήν ἐλευθερία καί εἰς τήν ἐξεύρεσιν, ἑκάστοτε, τοῦ μέτρου εἰς τό ὁποῖον πρέπει νά σταματήσῃ ἡ ἐλευθερία, διατρέχουσα ἄλλως τόν κίνδυνον νά μεταβληθῆ εἰς αὐθαιρεσίαν.

Ἡ ἰδιοκτησία ἔπαυσε πλέον νά εἶναι ἀπεριόριστος. Ἔχει ὡρισμένα ὅρια, μεταβληθεῖσα εἰς κοινωνικόν λειτούργημα καί ὑπέχουσα καθήκοντα καί ὑποχρεώσεις. Εἰς τάς σχέσεις αὐτάς μέ τό ἔμψυχον ὑλικόν, τό κεφάλαιον ἐπίσης δέν εἶναι ἐλεύθερον. Εἶναι ὑποτεταγμένον εἰς ὡρισμένους κανόνας. Βεβαίως ἐάν δέν ἔχουν εὑρεθῆ οἱ καλλίτεροι, ἔργον μας εἶναι νά τούς ἀνεύρωμεν, καί, ἐάν χρειάζωνται διορθώσεις εἰς τά ὑπάρχοντα, ὀφείλομεν νά τάς ἐπιφέρωμεν. Τοῦτο, ὅμως, δέν πρέπει νά συνεπάγεται κατάργησιν τῆς βασικῆς ἀρχῆς τῆς δημοκρατικῆς ζωῆς μέσα στόν οἰκονομικόν τομέα.

Ἀλλά καί στατιστικῶς ἀπεδείχθη ὅτι τό βασικόν ἐπιχείρημα τοῦ κομμουνισμοῦ, τῆς ἠὐξημένης ταχύτητος εἰς τήν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, δέν εὐσταθεῖ ἀπολύτως. Διότι κατά τό διάστημα 1913 - 1960 ἡ ἀπόστασις μεταξύ τῆς παραγωγῆς τῶν βασικωτέρων βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τάς Η.Π.Α. καί εἰς τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν κατέστη μεγαλυτέρα ἀπό τήν ὑφισταμένην κατά τήν πρό τοῦ κομμουνισμοῦ περίοδον 1890 - 1910, πρᾶγμα τό ὁποῖον ἀπέδειξεν ὅτι τό ἀμερικανικόν οἰκονομικόν σύστημα ἀντεπεκρίθη πληρέστερον ἀπό τό κομμουνιστικό εἰς τό πρωταρχικόν κοινωνικόν καί ἀνθρώπινον αἴτημα τῆς ἐξευδετερώσεως τῆς ἀρχῆς στενότητος τῶν ἀγαθῶν. Ἐξ ἄλλου, ἡ γραφειοκρατία, κατ'ἐξοχήν ἰδιότης τῶν σοσιαλιστικῶν συστημάτων, ἀποτελεῖ τροχοπέδην, ἡ ὁποία εἰς πλείστας περιπτώσεις μειώνει κατάπολύ τό πλεονέκτημα τῆς ταχύτητος, τό ὁποῖον ἐμφανίζει ἡ σχεδιοποιημένη οἰκονομία καί ἐπαυξάνει τά ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀτομικῆς πρωτοβουλίας μειονεκτήματα.

Εἰς τόν πνευματικόν τομέα, τέλος, ὅπως σᾶς ἀνέφερα ἤδη, ὁ κομμουνισμός δέν ἀναγνωρίζει οὔτε τέχνην, οὔτε φιλοσοφίαν, οὔτε ἐπιστήμην κειμένας ἔξω ἀπό τάπλαίσιά του. Αὐταί πρέπει νά ὑπηρετοῦν εἰς τήν κομμουνιστικήν ἰδεολογίαν. Τό "πιστεύω" τό ἰδικό μας, τό πιστεύω τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, ἀντιθέτως, εἶναι ὅτι ἡ τέχνη καί ἡ ἐπιστήμη ἀποτελοῦν αὐτοσκοπούς, μή ἐξυπηρετοῦσαι καμμίαν πολιτικήν σκοπιμότητα, οὔτε τήν ἰδικήν μας οὔτε ἄλλην καμμίαν. Καθ'ἡμᾶς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος εἶναι ἐλεύθεροι λειτουργοί καί ὡς ἐλευθέρους τούς σεβόμεθα. Αὐτή ἡ διαφορά, ἄλλωστε, ἐξηγεῖ διατί εἰς τήν Ρωσίαν, χώραν ἡ ὁποία ἐλαμπρύνθη ἀπό τούς μεγαλυτέρους συγγραφεῖς κατά τό παρελθόν, ὅταν δέν ἦτο κομμουνιστική, ἐλάχιστοι πνευματικοί δημιουργοί ἐγεννήθησαν ἀπό τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐπαναστάσεως, οἱ δέ σημαντικώτεροι σύγχρονοι δύο ποιηταί της ηὐτοκτόνησαν εἰς ἡλικίαν 27 ἐτῶν.

./.

[43.10]

Συνεχίζεται , βεβαίως, ἐκεῖ ἡ μεγάλη παράδοσις τῆς παλαιᾶς Ρωσίας εἰς ὡρισμένα εἴδη τῆς τέχνης. Πρόκειται ἐν τούτοις περί τῆς παραδόσεως τῶν μεγάλων ἐκτελεστῶν. Ποῦ εἶναι, ὅμως οἱ δημιουργοί; Καί ὅταν ἕνας ἐμφανισθῇ, ὅπως ὁ Πάστερναχ, τί παθαίνει ;

Αὐτή εἶναι ἡ θέσις τήν ὁποίαν ὡς Δυτικός κόσμος λαμβάνομεν ἀπέναντι τῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας. Δέν εἶναι δυνατόν νά εἴπω σήμερον περισσότερα.

Ἐξετάζω τώρα τήν ἄλλην ἀρχήν τοῦ κομμουνισμοῦ. Αὐτός ὁ κόσμος, ὁ κομμουνιστικός, ἐκτός τῆς δικτατορίας τήν ὁποίαν ἐπιβάλλει εἰς τό ἐσωτερικόν, κινεῖται πρός τά ἔξω διά νά κατακτήσῃ ἄλλους λαούς. Ἀποτελεῖ πάγιον αἴτημα τοῦ Μαρξιστικοῦ δόγματος ἡ ἀρχή, καθ' ἥν ἡ κομμουνιστική ἐπανάστασις πρέπει νά γίνῃ διεθνής καί νά κατακτήσῃ ὅλον τόν κόσμον. Ἡ " Κομινφόρμ ", ἡ " Κομιντέρν ", ὅλοι αὐτοί οἱ ὀργανισμοί, εἰς τί ἄλλα ἀπέβλεπον παρά εἰς τήν δημιουργίαν τοῦ μετώπου διά τοῦ ὁποίου ὁ κομμουνισμός θά διεξεδίκει, ἐνδεχομένως καί διά τῆς βίας καί ἔξω τῶν συνόρων του, τήν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας ;

Αἱ Η.Π.Α. αἱ ὁποῖαι σήμερον, ὑπό τήν πίεσιν τῶν γεγονότων, ἀσχολοῦνται μέ τά παγκόσμια θέματα, ἦσαν μέχρι τοῦ δευτέρου πολέμου, μία χώρα ἀνθυγιαμένη σχεδόν ἐπιμόνως εἰσπᾶσαν ἀνάμιξίν της εἰς τήν διεθνῆ πολιτικήν. Ἦσαν ἀπομονωτικαί. Ἐάν εἴχατε ἐπικοινωνίαν μέ Ἀμερικανούς, κυρίως ἐκ τῶν κεντρικῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, θά ἐβλέπατε ὅτι οὔτε ἐγνώριζαν, οὔτε ἤθελαν νά γνωρίζουν οὐδέν ἀπό τόν ἔξω κόσμον. Καμμίαν δέν εἶχον φιλοδοξίαν νά ἀποκτήσουν τήν παγκόσμιον εὔνοιαν καί νά γίνουν κοσμοκράτορες. Διά τῆς βίας ἠναγκάσθησαν καί ἀπέκτησαν Παγκόσμιον Πολιτικήν. Ὅσον ἀντίθετοι ἦσαν πρός αὐτήν τήν ἐπεκτατικήν προσπάθειαν, τήν ὁποίαν ἔχει ἔμφυτον ὁ κομμουνισμός, ὥστε στενάζουν ἀκόμη ὑπό τό μέγα αὐτό ἔργον, τό ὁποῖον ἀκουσίως των τούς ἀνετέθη. Ἡ ἀληθής δημοκρατία, ἄλλωστε, ποτέ δέν ἔχει μέσα της οὔτε κατακτητικά, οὔτε πολεμικά στοιχεῖα. Εἶναι τό πολίτευμα τῆς εἰρήνης καί τῆς συνεργασίας μέ τούς ἄλλους λαούς.

Ἡ ἐπεκτατική τάσις τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τούς δορυφόρους ἐπραγματοποιήθη διά τῆς κατακτήσεως τῶν λαῶν αὐτῶν. Ὁ ἐρυθρός στρατός ἐγκατέστησε τήν ἡγεσίαν τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων εἰς τήν ἐξουσίαν καί ἔκτοτε ἐπιβάλλεται διά τῆς βίας. Πέραν αὐτοῦ, προσεπάθησαν ἐπί πολύν χρόνον νά καταστήσῃ τάς οἰκονομίας τῶν δορυφόρων κρατῶν καί παραπληρωματικάς καί ὑπηρετικάς τοῦ ἰδικοῦ του οἰκονομικοῦ προγράμματος. Εἶναι ἔκδηλος ἡ τάσις τοῦ σοσιαλιστικοῦ Κέντρου τῆς Μόσχας, νά ἀπομυζᾷ τάς οἰκονομίας τῶν δορυφόρων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ σύστασις καί ἡ ποιότης εἶναι ἀνωτέρα ἀπό τήν Σοβιετικήν οἰκονομίαν.

Ἐκτός τῶν συνόρων τοῦ Παραπετάσματος, ἡ ἐπεκτατική τάσις ἐκδηλώνεται μέ τήν ἀνατρεπτικήν προπαγάνδαν. Αὐτή ἡ λέξις ἔγινε πολύ ἐνοχλητική τώρα, διότι τήν ἀσκοῦν ἄλλοι εἰς βάρος μας καί δέν ἔχομεν πάρει ἀκόμη τήν ἀπόφασιν νά τήν ἀσκήσωμεν καί ἡμεῖς, ἀμυνόμενοι εἰς βάρος αὐτῶν. Δι' αὐτῆς ἤρχισε ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς παγκοσμίου δυστυχίας καί ἡ ἐκμετάλλευσις ὅλων τῶν διαπραχθέντων κατά τήν ἀντιμε-

./.

τώπισίν της ἀλλεπαλλήλων σφαλμάτων. Διότι οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι διαπράττουν σφάλματα. Μόνον εἰς τούς δούλους, ἀνεύθυνα ὄντα, δέν δύναται κανείς νά καταλογίσῃ σφάλματα. Οἱ ἐλεύθεροι σφάλλουν καί οἱ ἄλλοι, ὅταν ἔχουν πειθαρχίαν, ἐκμεταλλεύονται τά σφάλματα τῶν ἐλευθέρων. Τήν τέχνην τῆς προπαγάνδας τήν ἀσκοῦν οἱ κομμουνισταί κατά ἕνα τρόπον συστηματικόν. Οὐδείς θά διενοεῖτο, εἰς τήν ἰδικήν μας παράταξιν, νά μελετήσῃ τήν προπαγάνδαν ὡς ἐπιστήμην. Τό πολύ, οἱ ἀφελεῖς φίλοι μας Ἀμερικανοί, νά μελετοῦν πῶς θά διαδοθῇ καλλίτερον μία ὀδοντόπαστα. Πῶς θά διαδοθῇ ὅμως εὐρύτερον ἡ ἰδέα τῆς δημοκρατίας, αὐτό τό ἐθεώρουν αὐτονόητον καί δέν ἠγωνίσθησαν, ὅπως καί ἐμεῖς ἀναλόγως δέν ἀγωνιζόμεθα, δι'αὐτό τό μέγα ἰδεῶδες, τό ὁποῖον τίθεται ἐν κινδύνῳ ἀπό τήν κομμουνιστικήν προπαγάνδαν.

Αὐτή εἶναι ἡ θέσις τῶν παρατάξεων πού κυριαρχοῦν σήμερον τοῦ κόσμου. Ἔναντι αὐτῶν εὑρίσκεται ἡ Ἑλλάς, χώρα μικρά, ἡ ὁποία ὅμως φιλοδοξεῖ νά ἔχῃ καί εἰς τήν διεθνῆ κοινωνίαν τήν φήμην ἡ ὁποία προσιδιάζει εἰς τό ὄνομά της καί εἰς τήν ἱστορίαν της, τήν φήμην μιᾶς χώρας τιμίας, ἐλευθέρας καί ὑπερηφάνου.

Εἴμεθα ἐντεταγμένοι εἰς τό στρατόπεδον τῆς Δύσεως, εὑρισκόμεθα ἐκεῖ, πρῶτα ἀπ'ὅλα, διά λόγους ἰδεολογικούς. Ὅταν διαβάζετε εἰς τά διάφορα ἀνακοινωθέντα ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν ἤ τοῦ NATO "ἀγωνιζόμεθα διά τά ἰδανικά τῆς δημοκρατίας καί τῆς ἐλευθερίας", αὐταί αἱ λέξεις δέν ξέρω πῶς ἀπηχοῦν εἰς τάς συνειδήσεις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἀλλ'εἰς τάς συνειδήσεις τῶν Ἑλλήνων θά ἔπρεπε νά ἠχοῦν, ὅπως τά λόγια τά ὁποῖα ἀκούσατε ὁ καθένας σας ἀπό τόστόμα τοῦ πατέρα σας καί τῆς μητέρας σας. Αὐτά τά ἰδεώδη εἶναι ἰδικά μας, ὑπάρχουν εἰς τήν φύσιν μας καί εἰς τήν ἱστορίαν μας, ὑπάρχουν εἰς τήν παράδοσίν καί τήν θρησκεία μας, τήν ἐθνικήν μας πίστιν καί τόν χαρακτῆρα μας.

Εἴμεθα, ὅμως, εἰδικῶς ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, εἰς τό μέτωπον τῆς Δύσεως καί διά λόγους φυλετικούς. Ὁ Σλαυϊσμός, ὅπως σᾶς εἶπα, ἀπό αἰώνων ρέπει πρός τήν θερμήν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου. Ἐκεῖ, ἀπό τῆς πρώτης στιγμῆς, συνήντησε ὡς ἐμπόδιον τούς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ἔζων εἰς τά παράλια τοῦ ἀρχιπελάγους, ὅπου ἐδημιουργήθησαν καί ἠνδραγάθησαν ὡς φυλή καί ἐθεμελίωσαν τόν πολιτισμόν των. Μᾶς λέγουν οἱ ἀντίπαλοί μας: ἀλλ'ἡ ροπή αὐτή πλέον εἶναι τῆς παληᾶς ἐποχῆς καί πρέπει νά ἀποδοθῇ εἰς τούς Τσάρους. Τό ἀτύχημα εἶναι ὅτι, προσφάτως ἀκόμη, ἔχομεν ἐμπράκτους ἀποδείξεις περί τοῦ ἀντιθέτου. Ὅταν, τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1944, κατέρρευσεν τό παλαιόν Βουλγαρικόν καθεστώς, μετά τήν ἧττταν τῆς Βουλγαρίας εἰς τόν δεύτερον πόλεμον, ἡ ἐγκαθιδρυθεῖσα ἐν συνεχεία ὑπό τοῦ Ρωσσικοῦ Στρατοῦ κομμουνιστική Κυβέρνησις ἠγωνίσθη μέχρι τοῦ 1947, ἤτοι ἐπί 2 1/2 ἔτη διά νά διατηρήσῃ τήν Θράκην καί Ἀνατολικήν Μακεδονίαν εἰς χεῖρας Βουλγαρικάς. Ἦσαν τότε εἰς τήν Κυβέρνησιν κομμουνισταί Βούλγαροι καί ἠγωνίζοντο διά τά αὐτά ἰδανικά, διά τούς αὐτούς σκοπούς, διά τούς ὁποίους ἠγωνίσθησαν καί οἱ προπάτορές των. Ἦσαν καί αὐτοί ὅμοιοι μέ τούς βουλγάρους τῶν Τσάρων, ἐμπνέονται καί αὐτοί ἀπό τό ὅραμα τῆς ἐξόδου πρός τό Αἰγαῖον, τό προαιώνιον ὅραμα τῆς Σλαυϊκῆς ψυχῆς.

./.

Ἂς μᾶς ἀφήσουν ἡσύχους, λοιπόν, οἱ ὀπαδοί τοῦ Κ.Κ.Ε., μέ τήν θεωρίαν περί μεταβολῆς τῶν προθέσεων τῶν Βουλγάρων κομμουνιστῶν. Ἂς σπεύσουν οἱ Βούλγαροι νά ἐκπληρώσουν τάς ἐκ τῶν συνθηκῶν ὑποχρεώσεις των καί ἂς ὁμολογήσουν ὅτι καί αὐτοί, ἐπί τοὐλάχιστον 2 1/2 ἔτη, διεξήγαγον ἕναν ἀπεγνωσμένον ἀγῶνα διά νά ἀφαιρέσουν τήν Δυτικήν Θράκην ἀπό τᾶ χέρια τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Βούλγαροι τοῦ κομμουνισμοῦ ὅσον καί οἱ Βούλγαροι τῶν Τσάρων, ὁ σκληρός πυρήν τοῦ κομμουνισμοῦ, θέλουν νά ἴδουν τήν Ἑλλάδα δουλεύουσαν εἰς τόν Σλαυϊσμόν.

Μᾶς λέγουν, ἐπίσης, ὅτι οἰκονομικῶς συμφέρει εἰς τήν Ἑλλάδα νά μήν ἀνήκῃ εἰς τόν Δυτικόν κόσμον, διότι φύσει ἀνήκει εἰς τόν ἀνατολικόν.

Καί διερωτᾶται, κανείς, ποῦ στηρίζουν τόν ἰσχυρισμόν αὐτόν, τήν στιγμήν κατά τήν ὁποίαν τό 90% τῶν ἐξαγωγῶν μας εὑρίσκουν τοποθέτησιν εἰς τήν Δύσιν καί μόνον τό 10% εἰς ἀνατολικάς χώρας, καίτοι καταβάλλεται ἀπό τήν Κυβέρνησιν, ἀπό 2 1/2 καί πλέον ἐτῶν, μεγίστη προσπάθεια νά αὐξήσωμεν τάς συναλλαγάς μας μέ τήν Ἀνατολήν καί νά τοποθετήσωμεν ἐκεῖ προϊόντα μας. Παρ' ὅλην αὐτήν τήν προσπάθειαν, ὅμως, καταθλιπτική/ἡ ὑπεροχή τῶν ἐξαγωγῶν μας πρός τάς Δυτικάς χώρας. Ἐφ' ὅσον εἴμεθα, οὕτω, οἰκονομικῶς καί πολιτικῶς τοποθετημένοι εἰς τήν Δύσιν, ἦτο ἐπόμενον νά θελήσωμεν νά τοποθετηθῶμεν καί μέσα εἰς τό σύστημα ἐκεῖνο τῶν κρατῶν, τό ὁποῖον κατά τόν ὀργανικώτερον τρόπον προστατεύει τήν θέσιν μας αὐτήν καί δι' αὐτόν τόν λόγον, πρό ὀκτώ ἐτῶν, ἐνετάγημεν εἰς τήν συμμαχίαν τοῦ ΝΑΤΟ, συμμαχίαν ἀμυντικήν, ἡ ὁποία δέν ἔχει καί δέν εἶχε ποτέ ἐπιθετικήν τινα πρόθεσιν καί ἡ ὁποία συνεστήθη μόνον διά νά προστατεύσῃ τόν ἐλεύθερον κόσμον ἀπό τόν κομμουνιστικόν κίνδυνον, νά τόν προστατεύσῃ χωρίς νά ἔχῃ ποτέ καμμίαν πρόθεσιν ἐπιθέσεως. Ἀλλά, καίτοι ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν, καίτοι ἀνήκομεν εἰς τήν Ἀτλαντικήν συμμαχίαν, ὡς μικρά φιλειρηνική χώρα, θέλομεν νά ἔχωμεν εἰρηνικάς σχέσεις μέ τούς ἄλλους λαούς, ταὐτοχρόνως ὅμως, ὡς μικρά φιλειρηνική χώρα, θέλομεν νά ἐξασφαλίσωμεν τήν ἐλευθερίαν μας καί τήν ἀκεραιότητά μας.

Μᾶς ἐκατηγόρησαν ὅτι, τάχα, εἴμεθα ἐναντίον τῆς "ὑφέσεως". Δέν εἴμεθα ἐναντίον της. Θέλομεν τήν εἰρήνην. Ἐπί ἔτη πολλά ἐν εἰρήνῃ ἐζήσαμεν καί μέ πίστιν εἰργάσθημεν δι' αὐτήν. Καί ὅμως, ἐπί ἔτη ἐγενόμεθα ἀντικείμενον ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν. Δέν ἐπροκαλέσαμεν πολέμους, Μᾶς ἐπετέθησαν καί ἠμύνθημεν.

Θέλομεν τήν εἰρήνην, ὄχι ὅμως διά λόγων, ἀλλά δι' ἔργων, Οἱ γείτονες Βούλγαροι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι ὑπέρ τῆς ὑφέσεως καί ὅμως ἐπεχείρησαν τρεῖς ἐπιδρομάς ἐναντίον μας. Σήμερον, δέ, οἱ ἴδιοι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι εἰρηνόφιλοι καί ὑπέρ τῆς ὑφέσεως, διατηροῦν στρατόν διπλάσιον τῆς Ἑλλάδος. Δέν εἶναι, λοιπόν, εἰρηνόφιλος ἡ Ἑλλάς, ἡ διατηροῦσα τό ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἐκείνων; Μόνον διότι εἴμεθα ἀνεκτικοί τολμοῦν οἱ ἄλλοι νά διαστρέφουν τά πράγματα κατά τόν τρόπον αὐτόν.

./.

'Αλλά,διερωτᾶται κανείς,διατί διατυμπανίζονται, εἰς ὁλόκληρον τόν κόσμον, αἱ εἰρηνόφιλοι διαθέσεις τῶν βουλγάρων καί ἄλλων ὁμοίων των καί τί κρύπτεται ὄπισθέν αὐτῶν "τῶν συνθημάτων"; "Οσοι ὁμιλοῦν εἰς ἄλλας χώρας περί ὑφέσεως ἔχουν ἕνα σκοπόν : Νά ἐπιτύχουν τήν μείωσιν τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως καί τήν μείωσιν τῶν ἐξοπλισμῶν. Παρ'ἡμῖν, ὅμως, οἱ ὁμιλοῦντες περί ὑφέσεως,εἰς κάτι ἄλλο πρωτίστως ἀποβλέπουν.Δέν θέλουν κυρίως " διεθνῆ ὕφεσιν" ἀλλά ἐσωτερικήν ὕφεσιν. 'Επιδιώκουν τήν χαλάρωσιν τῶν μέτρων ἐναντίον τοῦ κόμματός των εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς χώρας διά νά ἐξασθενίσῃ τοιουτοτρόπως ἡ 'Ελλάς, ἥτις ἀνήκει εἰς τό ΝΑΤΟ. Δι'αὐτό σκοπίμως ἀ ίνεται κάποια ἀοριστία νά περιβάλῃ τήν ἔννοιαν τῆς ὑφέσεως,εἰς τρόπον,ὥστε ἡ διεθνής ὕφεσις,νά διευκολύνῃ τούς κομμουνιστάς νά ἐντείνουν εἰς τό ἐσωτερικόν τῆς χώρας τήν ἐκστρατείαν διά τήν ἐπικράτησίν των, ἥτις ὡς βασικήν προϋπόθεσιν ἔχει τήν χαλάρωσιν τῶν ἐπιβληθέντων πρός παρακολούθησίν των μέτρων.

'Ημεῖς ἀντιλαμβανόμεθα τήν ὕφεσιν,ἀκριβῶς ὅπως τήν ἐννοεῖ ἡ Σοβιετική "Ενωσις, ἡ ὁποία καί ρυθμίζει τήν πολιτικήν γραμμήν τῶν λοιπῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων. Θέλομεν δηλ. ὕφεσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς μή χρησιμοποιήσεως τοῦ πολέμου ὡς μέσου ἐπικρατήσεως εἰς τό διεθνές πεδίον. 'Αλλά θέλομεν, ἐπίσης ὅπως καί ἡ Σοβιετική "Ενωσις, τήν διαφύλαξιν τῆς σταθερότητος τοῦ ἐσωτερικοῦ μας καθεστῶτος, τό ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν νά προστατεύσωμεν ὅπως καί ἐκεῖνοι προστατεύουν τό ἰδικόν των.

Κατηγορήθη ἡ Κυβέρνησις ὅτι,δῆθεν,ἐχάρη διότι ἡ ἐν Παρισίοις διάσκεψις κορυφῆς ἀπέτυχε. Τοῦτο εἶναι ψευδέστατον. "Ολοι μας εἴχομεν τήν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν νά εὐοδωθῇ τό ἔργον τῆς διασκέψεως ἐκείνης καί εὐχόμεθα νά ὑπάρξῃ τρόπος νά εὐοδωθῇ εἰς τό μέλλον κάθε παρομοία προσπάθεια.

Μᾶς κατηγόρησαν ὅτι δέν ἐξεστρατεύσαμεν ἐνεργῶς ὑπέρ τῆς ὑφέσεως, ἐνῷ ὅλοι ἐγνώριζον ὅτι ἡ ὕφεσις δέν ἐξαρτᾶται παρά μόνον ἀπό τούς μεγάλους καί ἰσχυρούς. 'Η μεταγενεστέρα ἐξέλιξις ἐπεβεβαίωσε τήν ὀρθότητα τῆς σκέψεως αὐτῆς. 'Η 'Εθνική Ριζοσπαστική "Ενωσις, ἔχουσα ἐπίγνωσιν τῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας καί τῶν ἀναλογιῶν τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι κινοῦνται εἰς τόν διεθνῆ στῖβον, εἰς καμμίαν περίπτωσιν, ἀλλά οὔτε καί εἰς αὐτήν,δέν ἔχει τήν πρόθεσιν νά προβῇ εἰς ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι θά ἠδύναντο νά χαρακτηρισθοῦν ὡς θεατρικαί καί ὡς ἔχουσαι σκοπόν τήν ἐπίδειξιν καί ὄχι τό ἀποτέλεσμα.

'Η 'Εθνική Ριζοσπαστική "Ενωσις πιστεύει ὅτι αἱ θορυβώδεις καί στομφώδεις κινήσεις εἰς τό τομέα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ὄχι μόνον μαρτυροῦν ἔλλειψιν σοβαρότητος καί συνέσεως,ἀλλά δύνανται νά ἀποβοῦν ἐπιζήμιαι, κυρίως διά τάς μικράς χώρας. Διότι αἱ μεγάλαι χῶραι ἔχουν περιθώρια νά διαπράττουν σφάλματα καί νά τά ἐπανορθώνουν, ἐνῷ αἱ μικραί χῶραι,μή διαθέτουσαι ἀνάλογα περιθώρια,πληρώνουν πάντοτε πολύ ἀκριβά καί τό παραμικρότερον ὀλίσθημα. Εἰς τόν τομέα τῆς ὑφέσεως ἡ Κυβέρνησις ἀρνεῖται νά κάνῃ θεατρικάς ἐνεργείας καί προχωρεῖ μέχρι τοῦ σημείου ὅπου δύναται κάτι νά προσφέρῃ εἰς τήν προσπάθειαν διά τήν εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου. Διά τῆς ὅλης φιλειρηνικῆς της στάσεως,κατά

./.

τό παρελθόν καί κατά το παρόν,άποτελοῦμεν τό καλλίτερον παράδειγμα λαοῦ θέλοντος τήν εἰρήνευσιν τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, παράδειγμα τό ὁποῖον θά ἔπρεπε νά λάβουν ὑπ'ὄψιν τους οἱ λαοί ἐκεῖνοι,οἱ ὁποῖοι διά τῶν λόγων μόνον ἐμφανίζονται ὑποστηρικταί τῆς ὑφέσεως καί τῆς παγκοσμίου εἰρήνης,ἐνῶ διά τῶν ἔργων των πολλάκις ἀπεδείχθησαν ἅρπαγες καί ἐπιδρομεῖς, ἐπιβουλευόμενοι τά ἐδάφη τῶν γειτόντων. Ἡ καλλιτέρα συμβολή μιᾶς μικρᾶς χώρας, ὅπως ἡ Ἑλλάς, εἰς τόν ἀγῶνα ὑπέρ τῆς ὑφέσεως εἶναι ἡ φιλειρηνική της πολιτική.

Παρά ταῦτα, εἰς κομμουνιστάς ἀνετέθη ἡ ἐντολή νά μᾶς κατηγοροῦν ὡς πολεμοκαπήλους. Ὁ λαός, ὅμως, γνωρίζει ὅτι αὐτή ἡ κατηγορία ἐκτοξεύεται διά νά ἀφοπλισθῇ ἡ χώρα καί νά γίνῃ ἐνδεχομένως εὔκολος λεία τῶν ἐχθρῶν της. Οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν πολεμοκάπηλοι. Εἴμεθα ἀκρετά μικροί καί ἔχομεν ἀρκετά εὐαίσθητον γεωγραφικήν θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ,ὥστε νά μήν ἔχωμεν τίποτε νά ὠφεληθῶμεν ἀπό οἱονδήποτε πόλεμον. Ὁλόκληρος ἡ ἱστορία μας ἀποδεικνύει ὅτι αὐταί εἶναι αἱ διαθέσεις ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων, προπαντός τῆς σημερινῆς. Καί ἀποτελοῦν ,πράγματι, εἰρωνείαν νά προέρχωνται αἱ κατηγορία περί πολεμοκαπηλείας ἀπό τό στρατόπεδον ἐκείνων,οἱ ὁποῖοι καί δι'ἐπιθέσεων καί δι' ἐμφυλίων πολέμων ἐπεβουλεύθησαν τήν ἀσφάλειαν τῆς χώρας καί ἠπείλησαν τήν ἀκεραιότητά της.

Μᾶς κατηγοροῦν ὅτι δέν υἱοθετήσαμεν τήν φαεινήν ἰδέαν τῆς ἀπυραύλου ζώνης. Τί σημαίνει ἀπύραυλος ζώνη; Σημαίνει ὅτι αἱ χῶραι τῆς Βαλκανικῆς θά συμφωνήσουν νά μήν ἔχουν βάσεις πυραύλων εἰς τά ἐδάφη των. Σημαίνει δηλ. ὅτι ἀπό τά ἰδικά μας ἐδάφη δέν θά εἶναι δυνατόν νά ἐκπέμπωνται πύραυλοι πρός οἱανδήποτε κατεύθυνσιν. Οὐδόλως, ὅμως, σημαίνει ὅτι δέν θά δύναται νά ἐκπεμφθοῦν ἐναντίον μας πύραυλοι ἀπό ἄλλας χώρας, ἔξω τῆς ἀπυραύλου ζώνης κειμένας, αἱ ὁποῖαι διαθέτουν πυραύλους ἱκανούς ὄχι μόνον μέχρις ἡμῶν νά φθάσουν,ἀλλά καί εἰς οἱονδήποτε μέρος τῆς γῆς. Ὑπ'αὐτούς τούς ὅρους, ἡ μέν ἄμυνα ἡ ἰδική μας θά ἦτο ἀσθενής ἀπέναντι μιᾶς ἐπιθέσεως ἀπό χώρας ἔξω τῆς ἀπυράυλου ζώνης κειμένας, οὐδαμῶς ὅμως θά ἐξησθενίζεν ἡ ἐναντίον ἡμῶν ἐπίθεσις, διότι αὕτη,ὁπωσδήποτε θά ἠδύνατο νά προέλθῃ ἀπο περιοχάς πολύ μακράν καί ἔξω τῆς ἀπυραύλου ζώνης κειμένας. Ἀντί τῆς ἐμπράκτου ἀσφαλείας, τήν ὁποίαν μᾶς παρέχουν αἱ βάσεις,θά εἴχομεν μίαν συνθήκην τήν ὁποίαν θά ὑπέγραφον χῶραι αἱ ὁποῖαι δέν εἶναι αἱ κυρίως διαθέτουσαι πυραύλους μεγάλου βεληνεκοῦς. Ὑπ'αὐτάς τάς συνθήκας ὁ μέν θόρυβος περί τήν ἰδέαν τῆς ἀπυραύλου ζώνης εἶναι πρόδηλον ἡ ἀφελείας ἤ δολιότητος. Ἡ δέ Ἑλληνική Κυβέρνησις ὀρθότατα δέν ἐνέπεσεν εἰς τήν ἐνέδραν αὐτήν καί οὐδέ κἄν ἐδέχθη νά συζητήσῃ τήν πρότασιν περί ἀπυραύλου ζώνης. Πᾶσαν ἰδέαν δυναμένην νά ἐξασφαλίσῃ τήν Ἑλλάδα ἀπό κάθε ἐπίθεσιν, ἀλλά καί τήν ἐξασφαλίσῃ προαγματικά,θά τήν ἐσυζητοῦμεν προθύμως, ἀσφαλῶς,ὅμως,δέν θά συζητήσωμεν προτάσεις αἱ ὁποῖαι, ἐνῶ καμμίαν πρόσθετον ἤ σοβαράν ἀσφάλειαν μᾶς παρέχουν, ταὐτοχρόνως ἐξασθενίζουν σοβαρῶς τήν δύναμιν τῆς ἀμύνης μας.

./.

Μᾶς κατηγόρησαν ὅτι δέν ἐσπεύσαμεν νά μετάσχωμεν τῆς προταθείσης βαλκανικῆς διασκέψεως. Ἡμεῖς, εἰς τήν πρότασιν αὐτήν, ἀπηντήσαμεν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν τήν ἀνάπτυξιν φιλικῶν σχέσεων μέ ὅλους τούς βαλκανικούς λαούς, ἀλλά θέλομεν νά θεμελιώσωμεν τήν ἀνάπτυξιν αὐτήν ἐπί σταθερῶν βάσεων. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν σχέσεων αὐτῶν θά γίνῃ βάσει συμφωνιῶν, αἱ ὁποῖαι θά συνομολογηθοῦν μεταξύ τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν. Πρίν, ὅμως, συζητήσωμεν περί νέων συμφωνιῶν, ἔχει ἡ Ἑλλάς τήν ἀξίωσιν νά ἐκτελέσουν αἱ βαλκανικαί Κυβερνήσεις καλοπίστως τάς ὑπαρχούσας συμφωνίας, διότι μέ χώρας αἱ ὁποῖαι δέν σέβονται τάς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις των, εἶναι μάταιον καί περιττόν νά ἐπιδιώκωμεν νά συνομολογήσωμεν νέας ὑποχρεώσεις. Ἡ Βουλγαρία ὑπέγραψεν μέ τήν Ἑλλάδα συνθήκας καί ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν νά καταβάλῃ ἕνα ἐλάχιστον ποσοστόν ἀποζημιώσεως, ἔναντι τῶν τεραστίων καταστροφῶν τάς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ Βουλγαρική ἐπιδρομή εἰς τήν Β. Ἑλλάδα κατά τόν τελευταῖον πόλεμον. Διά νά διευκολύνωμεν τήν κατάστασιν δέν ἐζητήσαμεν τήν πληρωμήν τοῦ ὅλου ποσοῦ, τό ὁποῖον ὁρίζουν αἱ συνθῆκαι, ἀλλά μικράν προκαταβολήν, μή ὑπερβαίνουσαν τό 10% τῆς ὅλης ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ἀλλά καί αὐτό τό ἠρνήθη ἡ Βουλγαρία, μέ τήν πρόθεσιν νά ἀνοίξῃ ἀτέρμονας συζητήσεις, κατά τήν διάρκειαν τῶν ὁποίων νά προβάλῃ δῆθεν ἀνταπαιτήσεις ἴσου τοὐλάχιστον ποσοῦ πρός τάς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις, εἰς τρόπον ὥστε, τελικῶς, νά ἐξαπατήσῃ τήν Ἑλλάδα καί νά μή πληρώσῃ τίποτε. Αὐτάς τάς ἀτέρμονας συζητήσεις εἶχε τήν πρόθεσιν ἡ Βουλγαρία νά τάς ἀνοίξῃ εἰς Βουκουρέστιον καί, βοηθουμένη ἀπό τό ἐκεῖ κλῖμα, νά τάς συνεχίσῃ. Ὀρθῶς, λοιπόν, ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις δέν ἐνέπεσεν καί εἰς τήν ἐνέδραν, τήν ὁποίαν τῆς ἔστησαν αἱ ἐχθροί της ἐν συνεργασίᾳ μέ τήν ἐν Ἑλλάδι Ἀριστεράν.

Ἀλλά ἡ Βουλγαρία παρέμεινε καί τάς περί τῶν ἐνόπλων δυνάμεών της διατάξεις τῆς συνθήκης, διατηροῦσα στρατόν διπλάσιον ἐκείνου τό ὁποῖον διατηρεῖ ἡ Ἑλλάς, "ἡ πολεμοκάπηλος" Ἑλλάς, καί πολλαπλάσιον ἐκείνου τόν ὁποῖον ἐπιτρέπουν αἱ συνθῆκαι. Μέ τούς σεβομένους κατ' αὐτόν τόν τρόπον τάς ἰσχυούσας συνθήκας, τί νόημα ἔχει νά συνομολογήσωμεν καί νέας τοιαύτας; Διατί νά μή πιστεύωμεν ὅτι ὅση καλή πίστις ἐπεκράτησε κατά τήν ἐφαρμογήν τῶν πρώτων, θά ἐπικρατήσῃ καί κατά τήν ὑπογραφήν τῶν δευτέρων;

Μᾶς λέγουν ὅτι εἴμεθα τόσον ἀδιάλλακτοι, διότι ἡ Βουλγαρία ἀνήκει εἰς τό κομμουνιστικόν στρατόπεδον. Καί τοῦτο εἶναι ψευδές. Διότι μέ τήν Γιουγκοσλαβίαν, χώραν κομμουνιστικήν, διατηροῦμεν φιλικάς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὁλονέν ἀναπτύσσονται καί τοῦτο, διότι τάς σχέσεις μας διέπει καλή πίστις καί ἀμοιβαῖος σεβασμός τοῦ ἐσωτερικοῦ καθεστῶτος ἑκάστης χώρας. Δέν εἶναι, λοιπόν, πνεῦμα μισαλλοδοξίας τό ὁποῖον μᾶς ἐπηρεάζει εἰς τήν πολιτικήν μας. Εἶναι ἕνα αἴσθημα εὐθύνης καί ἀπόφασις μας νά διατηρῶμεν σχέσεις φιλικάς μέ ὅλους, χωρίς νά πίπτωμεν θύματα τῆς δολιότητος οὐδενός.

Ὑπ' αὐτό τό πνεῦμα εἰσήλθομεν καί παραμένομεν εἰς τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν. Εἰς τόν πολυτάραχον κόσμον, εἰς τό ὁποῖον ζῶμεν, μόνον ἡ ἔμπρακτος ἐξασφάλισις τῆς ἀμύνης ἠμπορεῖ νά μᾶς προστατεύσῃ ἀποτελεσματικῶς ἀπό κάθε κίνδυνον. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διά

./.

τῆς συνεργασίας τῆς Ἑλλάδος μέ τούς λαούς τούς ἐλευθέρους, τούς διαπνεομένους ἀπό τήν ἰδίαν ἐπιθυμίαν τῆς διαφυλάξεως τῆς εἰρήνης διά τῆς ὀργανώσεως μιᾶς ἰσχυρᾶς ἀμύνης κατά πάσης ἐπιβουλῆς.

Ὅταν ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀριστερά ἀγωνίζεται νά φύγωμεν ἀπό τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν, τό πράττει ἐκτελοῦσα ἐντολήν τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ. Ἡ ἀποχώρησις τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν Ἀτλαντικήν Συμμαχίαν, τραυματίζουσα τήν ἄμυναν τοῦ Νοτίου τμήματος τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας, θά ἐνίσχυε ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν τήν ἐξασθένισιν ὅλης τῆς ἀμύνης τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου. Ἀλλά,δέν θά ἐτραυματίζετο μόνον ἡ Ἀτλαντική Συμμαχία μέ τήν ἀποχώρησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπό αὐτήν, θά ἐτραυματίζετο προπαντός ἡ Ἑλλάς ἡ ἰδία, ἡ ὁποία ἀπομεμονωμή πλέον ἀπό ὅλους τούς ἐλευθέρους λαούς, διά νά ὑπάρξῃ πολιτικῶς καί οἰκονομικῶς,θά ἔπρεπε νά προσηλωθῇ ὡς πτωχός συγγενής εἰς τήν Μέκκαν τοῦ κομμουνισμοῦ καί νά ζητήσῃ τήν τιμήν νά γίνῃ δορυφόρος του. Μόνον μωροί ἤ κακόπιστοι δύνανται νά πιστεύουν καί νά ὑποστηρίξουν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐξερχομένη ἀπό τό NATO, θά ἔζη μόνη της ἀνεξάρτητος καί χωρίς νά ἀνάγκην οὐδενός.

Ἀλλά, μᾶς λέγουν οἱ συνοδοιπόροι:Καλῶς, μήν φύγετε ἀπό τό NATO, ἀλλά νά νά ἀκολουθῆτε τοὐλάχιστον ἐντός αὐτοῦ ἀνεξάρτητον πολιτικήν. Μήν εἶσθε ὅμως ξενόδουλοι καί,κυρίως,Ἀμερικανόδουλοι.

Ἀπαντῶμεν : Ἐπί τρία ὁλόκληρα ἔτη εἰς τό Κυπριακόν ζήτημα ἀντιδικήσαμεν μέ ὁλόκληρον σχεδόν τόν Δυτικόν Κόσμον. Πέραν αὐτοῦ , κατά τήν σύγκρουσιν τοῦ Ἀραβικοῦ Κόσμου μέ τήν Δύσιν, εἰς τήν μάχην τοῦ Σουέζ, ἡμεῖς δέν ἠκολουθήσαμεν τούς δυτικούς συμμάχους μας καί ἐξεδηλώσαμεν ὅλην τήν συμπάθειάν μας πρός τήν Αἴγυπτον. Καί μόνον αὐτά τά δύο γεγονότα, διά νά μήν ἀναφέρω πολλά περιστατικά ἄγνωστα ἀκόμη σήμερον, διότι δέν ἦλθον εἰς τήν δημοσιότητα, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις ἠκολούθησε πάντοτε μίαν ὑπερήφανον καί ἀνεξάρτητον πολιτικήν. Ἐάν δέ εἶναι νομιμόφρων σύμμαχος τοῦ NATO, τό πράττει διότι πιστεύει ὅτι αὐτό ἐξυπηρετεῖ τό ἐθνικόν συμφέρον.

Τό συμπέρασμα εἶναι,ὅτι ὅλαι αἱ κατά τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς προφάσεις,αἱ ὁποῖαι εἴτε προέρχονται ἀπό τήν ἀριστεράν, εἴτε προέρχονται ἀπό ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι θέλουν νά κολακεύσουν τήν παράταξιν αὐτήν, εἶναι κατηγορίαι στερούμεναι σοβαρότητος. Ἠκολουθήσαμεν ἐπί τέσσαρα καί πλέον ἔτη τήν μόνην ἐξωτερικήν πολιτικήν, τήν ὁποίαν ἦτο δυνατόν μία δημοκρατική, ἀλλά καί σοβαρά, Κυβέρνησις νά ἀκολουθήσῃ. Δέν παρεσύρθημεν, οὔτε μίαν φοράν,ἀπό τήν ἐπιθυμίαν νά κάνωμεν θόρυβον, δέν προέβημεν ποτέ εἰς ἐπιπολαίας δηλώσεις καί πράξεις αἱ ὁποῖαι θά ἐξέθετον τήν χώραν μας εἰς τόν κίνδυνον ἤ νά ὑποστῇ πολιτικάς ζημίας ἤ ἁπλῶς νά γελοιοποιηθῇ. Παρά τάς πιέσεις τῆς ἀριστερᾶς, παρά τήν ἀχαλίνωτον δημαγωγίαν ὅλων, ἀριστερῶν καί δεξιῶν, εἰς τό Κυπριακόν θέμα, τό ὁποῖον μᾶς ἔθετεν ἀντιμετώπους μέ τούς συμμάχους μας εἰς τήν συμμαχίαν τοῦ NATO, δηλ.μέ τήν βάσιν τῆς ἐθνικῆς μας ἀσφαλείας, παρά τάς διεθνεῖς κρίσεις αἱ ὁποῖαι συνεκλόνισαν τόν κόσμον ὁλόκληρον κατά τά τέσσαρα αὐτά ἔτη, ἐπορεύθη-

./.

μεν τήν εὐθεῖαν ὁδόν, χωρίς κλονισμόν διά τήν χώραν καί χωρίς ζημίας. Καί ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλά μέ τήν μετριοπάθειαν, τήν σοβαρότητα καί τήν σύνεσιν τῆς πολιτικῆς μας κατεκτήσαμεν καί ὡς ἔθνος, ἀλλά καί ὡς Κυβέρνησις, τήν ἐκτίμησιν τῆς παγκοσμίου Κοινῆς Γνώμης, δημιουργήσαντες τήν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Ἑλλάς κυβερνᾶται ἀπό μίαν Κυβέρνησιν ἰσχυράν, σοβαράν καί σταθεράν τόσον εἰς τήν δύναμίν της, ὅσον καί εἰς τήν πολιτικήν της γραμμήν, ἐπί τῆς ὁποίας δύνανται αἱ ἄλλαι Κυβερνήσεις νά ὑπολογίζουν.

Ἐκτός τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς Κυβερνήσεως Καραμανλῆ, εἰς τόν ἐσωτερικόν τομέα καί τῆς διεθνῶς ἀναγνωρισμένης ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας εἰς ὅλους τούς τομεῖς, θέλω νά πιστεύω ὅτι καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον ἐχειρίσθη αὐτή τά ἐξωτερικά προβλήματα, ἀποτελεῖ πολιτικόν κατόρθωμα, τό ὁποῖον δέν πρέπει νά καταλογισθῇ μόνον εἰς τό ἐνεργητικόν ἑνός κόμματος καί τῆς ἡγεσίας του, ἀλλά καί ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, προπαντός ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι σταθερῶς αὐξανόμενοι, προβάλλουν τήν Ἐθνικήν Ριζοσπαστικήν Ἕνωσιν μέ τήν ἐμπιστοσύνην των καί τήν ἠθικήν των συμπαράστασιν. Ὅλοι αὐτοί πρέπει νά εἶναι βέβαιοι ὅτι ἔχουν ἐμπιστευθῇ τάς τύχας των καί τάς τύχας τῆς Πατρίδος εἰς χεῖρας στιβαράς, εἰς χεῖρας σοβαρῶν, μετριοπαθῶν καί ἱκανῶν ἀνθρώπων, εἰς χεῖρας ἑνός πραγματικοῦ ἡγέτου δυναμένου νά ἵσταται εἰς τό ὕψος τῶν δυσκόλων περιστάσεων, τάς ὁποίας ἀντιμετωπίζει σήμερον ὁλόκληρος ὁ κόσμος.

Ἰδού ὀλίγαι σκέψεις τάς ὁποίας, ἀφοῦ μελετήσητε, παρακαλῶ νά μεταδώσητε περαιτέρω, ὥστε οἱ φίλοι μας, οἱ ἀντιμετωπίζοντες παντοῦ τήν ὠργανωμένην κομμουνιστικήν προπαγάνδαν καί τάς κατηγορίας τῶν λοιπῶν ἀντιπάλωνμας, νά εἶναι εἰς θέσιν νά δίδουν ἑκάστοτε τάς ὀφειλομένας ἀπαντήσεις. Ἀποτελεῖ τοῦτο ἕνα ἀπό τά κυριώτερα καθήκοντά σας ὡς ἡγετικῶν στελεχῶν ἑνός μεγάλου κόμματος ὅπως εἶναι ἡ Ε.Ρ.Ε.

[5.1]

Επίσημα πρακτικά των
Συνεδριάσεων της Βουλής

22/6/1956

(Αμεριναν. Αποστολή + ετεροδικία
κλπ.)

ΕΠΙΣΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΗ'

Παρασκευὴ 22 Ἰουνίου 1956

Ὥραν 7 μ.μ. ὁ Πρόεδρος κ. Κ. Γ. Ροδόπουλος, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἕδρας καὶ διαπιστώσας τὴν ὕπαρξιν ἀπαρτίας, κηρύσσει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Προκειμένου νὰ ἐπικυρωθῇ τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως ὁ βουλευτὴς κ. Τρ. Μιχαηλίδης, λέγει τὰ ἑξῆς:

Κύριε Πρόεδρε, συζητουμένου χθὲς τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἱδρύσεως Γερμανικοῦ Νηπιαγωγείου, Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ Γυμνασίου ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ», ὑπεστήριξα τροπολογίαν μου, περὶ ἱδρύσεως Γυμνασίου Θηλέων ἐν Ξάνθῃ. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ἀρνούμενος τὴν ἀποδοχὴν τῆς τροπολογίας μου, μεταξὺ ἄλλων εἶπεν ὅτι, μεταξὺ τῶν Γυμνασίων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα πρὸς ἵδρυσιν, περιλαμβάνεται καὶ τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Ξάνθης καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας αὐτοβούλως κατήρτισε καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν τὸ σχετικὸν Διάταγμα. Παρετήρησα, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ παριστάμενος κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν λαμβάνει θέσιν, δὲν θεωρῶ εἰλικρινῆ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐνῷ συγκατένευσε, διὰ κλίσεως τῆς κεφαλῆς του, εἰς τὰ πρακτικὰ ἀναφέρεται ὅτι παρεκλήθην ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον του. Ὁ κ. Ὑπουργὸς συγκατένευσε.

Χ. Θηβαῖος (Ὑπ. Οἰκονομικῶν). Παρεκάλεσα, κύριε συνάδελφε, ἐπειδὴ δὲν εἶχον ὑπ' ὄψιν μου τὸ συγκεκριμένον θέμα, νὰ μὲ ἐπισκεφθῆτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Τ. Μιχαηλίδης. Συγκατανεύσατε, κ. Ὑπουργέ, καὶ οὕτω ἐδέχθην νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον.

Μεθ' ὃ, ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως.

Πρόεδρος. Κύριοι συνάδελφοι, συμφώνως πρὸς τὰ ἔθιμα, τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς παρουσιάσθη σήμερον εἰς τὴν Α. Μ. τὸ Βασιλέα καὶ ἀνήγγειλε τὴν κατάρτισίν του.

Ἀνακοινοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καταθέτει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως συμφωνίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Η.Π.Α. διὰ τὴν αὔξησιν τῆς ἱκανότητος παραγωγῆς, συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς πυρομαχικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καταθέτει τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀνακυψασῶν διενέξεων εἰς ἐνίας φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας».

Ὁ βουλευτὴς κ. Ι. Λαμπρόπουλος καταθέτει τροπολογίας ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων 1) «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν ἐκπαίδευσιν στελεχῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» καὶ 2) «περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Ν.Δ. 2689)1953».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. Ι. Κοντοβράκης καὶ Ι. Ἰντζὲς καταθέτουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς καὶ μειώσεως δασμῶν ἐνίων εἰδῶν γεικῆς καταναλώσεως καὶ τροποποιήσεως δασμολογικῶν καὶ τελωνειακῶν τινων διατάξεων».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. Π. Γυιόκας καὶ Θ. Μπάρμπας καταθέτωσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας».

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. Δ. Παπασπύρου, Σ. Ἀλλαμανῆς, Ε. Κοφρῆς καὶ Γ. Ταρμπάζης καταθέτουν ἀναφορὰς πολιτικῶν ἐξορίστων Ἁγίου Εὐστρατίου, ζητούντων αὔξησιν τοῦ χορηγουμένου ἐπιδόματος τροφῆς αὐτῶν, μεταγωγὴν τῶν ψυχοπαθῶν εἰς ψυχιατρεῖα καὶ ἄρσιν τῶν ἐπιβαλλομένων περιοριστικῶν μέτρων.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. Ι. Παπαδημητρίου καὶ Α. Ασκαρίδης, καταθέτουν ἀναφορὰν τοῦ Σωματείου μὴ ὑπαχθέντων καπνεργατῶν εἰς Ν. 2348)1953 Καβάλας «Τὸ Ἐθνικόν», ζητοῦντος ἀποζημίωσιν τῶν ἀδικηθέντων μελῶν του, ὑπαγωγὴν εἰς τὸν Ν. 2348)1953 καὶ τῶν κάτω τῶν 40 ἐτῶν ἡλικίας καπνεργατῶν κλπ.

Ὁ βουλευτὴς Λαρίσης — Μαγνησίας κ. Χ. Κόρακας, καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου Κοινότητος Βουβάλας — Λαρίσης, ζητοῦντος χορήγησιν πιστώσεως διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν κατοχῆς πυρποληθέντος Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοινότητός του.

Ὁ βουλευτὴς Λαρίσης — Μαγνησίας κ. Α. Πατσιαντᾶς, καταθέτει ἀναφορὰν τῶν Σωματείων Ὑποδηματεργατῶν Ἀθηνῶν, ζητοῦντος πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 8ώρου εἰς τὴν ἐργασίαν των, ὑπογραφὴν ἐλευθέρας συλλογικῆς συμβάσεως κλπ.

Οἱ βουλευταὶ κ.κ. Βάσω Θανασέκου καὶ Γ. Πρίφτης, καταθέτουν ἀναφορὰν βομβοπλήκτων καὶ πυροπαθῶν Κοτσέλα—Κερκύρας, ζητούντων καταβολὴν εἰς μακροχρονίους δόσεις τοῦ ὀφειλομένου τιμήματος διὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῆς ἀξίας τῶν παραχωρηθέντων αὐτοῖς οἰκοπέδων κλπ.

Καταχωρίζονται αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις τῶν διαφόρων Ὑπουργείων ἐπὶ ἐρωτήσεων κ.κ. βουλευτῶν.

Α' Τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας

1) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Παπαεμμανουήλ.

Ἐπὶ τῆς καταπεθείσης εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ἐρωτήσεως ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Δωδεκανήσου κ. Σ. Παπαεμμανουὴλ σχετικῶς μὲ τὴν μὴ εἰσέτι πραγματοποίησιν τῆς ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ ἀπὸ μακροῦ ἀποφασισθείσης ἐγκαταστάσεως Ἀποικίας ψυχοπαθῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τ' ἀκόλουθα:

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀποσυμφορήσεως τοῦ Γεν. Νευροψυχ. Νοσοκομείου Ἀθηνῶν ἐκ τῶν ἀσφυκτικῶς πλεοναζόντων ἐν αὐτῷ ψυχοπαθῶν ἐπρογραμμάτισε τὴν ἵδρυσιν ἀπο-

κιῶν ψυχοπαθῶν εἰς τὴν νῆσον Λέρον ὡς καὶ εἰς τὰ Κιοῦρκα Ἀττικῆς.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐγένοντο αἱ δέουσαι ἐνέργειαι, αἵτινες θὰ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῆς καὶ διαρρυθμίσεως τῶν εἰς τὴν θέσιν Λακκὶ τῆς Λέρου ἐγκαταστάσεων ἐὰν δὲν παρενεβάλλετο τὸ Γ. Ε. Ν. ὅπερ δι' ἐγγράφου του ἐγνώρισεν ἡμῖν, ὅτι δὲν συναινεῖ εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς περιοχῆς ταύτης ὡς ἐμπιπτούσης εἰς τὴν Ναυτικὴν ζώνην.

Κατόπιν τηλεφωνικῆς συνεννοήσεως ἡμῶν μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης διεμηνύθη εἰς ἡμᾶς ὅτι παραχωρεῖται ἐλευθέρα πάσης χρήσεως ἄπασα ἡ ἄνω περιγραφομένη περιοχὴ μετὰ τῶν οἰκημάτων ἐκτὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20, ὅπερ ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γ.Ε.Ν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο τὸ ὑπ' ἀριθ. Κ.Γ.Α. 1562 ἐ.ἔ. ἔγγραφον ἡμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης περὶ ἀποδοχῆς τῆς προσφερομένης ἄνω περιοχῆς ἐκτὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20 οἰκήματος καὶ ἠδη τελοῦμεν ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐγγράφου ἀπαντήσεως τούτου, ἵνα ἀποστείλωμεν τεχνικὸν συνεργεῖον διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῆς καὶ διαρρυθμίσεως τῶν ἐκεῖσε ἐγκαταστάσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ι. ΨΑΡΡΕΑΣ

2) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Κωστοπούλου Ἐπὶ ὑπ' ἀριθ. 3846)13.6.56 ὑμετέρου, δι' οὗ διεβιβάσθη ἡμῖν ἡ ὑπ' ἀριθ. 507 ἐρώτησις τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Κωστοπούλου, ἀναφορικῶς μὲ τὴν παροχὴν στεγαστικῆς βοηθείας πρὸς τοὺς πολεμοπαθεῖς κατοίκους τοῦ Ἀγροτικοῦ Οἰκισμοῦ Ἄετος — Τριφυλίας, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν σχετικῶς τὰ κατωθι:

Τοῦ ἐν λόγῳ οἰκισμοῦ ἔχει ἀποφασισθῇ ἡ μετάθεσις καὶ ἀνοικοδόμησις ἐπὶ νέας θέσεως παρὰ τὸν ὁμώνυμον οἰκισμὸν Δώριον. Ἐπὶ τῆς νέας ταύτης θέσεως ἐπιλεγείσης κατόπιν εἰδικῆς μελέτης κατὰ τὸ 1940 τῆς ἁρμοδίας τῶν τεχνικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεισῃ δὲ ἐκτάσεως βάσει τοῦ Ν. Δ. 143)40, ἐφ' ἧς καὶ ἐξεπονήθη ρυμοτομικὸν σχέδιον, ἀνηγέρθησαν παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας 104 νέα οἰκήματα. Ταῦτα διετέθησαν πρὸς δικαιούχους οἰκογενείας τοῦ Ἀετοῦ, ἐπιλεγείσας παρὰ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ Πρωτοστοικου. Ἤδη ἀπὸ μηνῶν διεταχθὴ συναμει σχετικὴς ἡμετέρας Ἀποφάσεως, ἡ ἀναθεώρησις καὶ ἐπανεξέτασις τῶν περιπτώσεων δικαιούχων τοῦ ἐν λόγῳ οἰκισμοῦ, παρ, εἰδικῶς συσταθείσης Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου Πρωτοστικων Κυπαρισσίας. Πρὸς τοὺς κατὰ σειρὰν προτεραιότητος ἐπιλεγησομένους, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, οἰκιαιουχους θέλει διατεθῇ οἰκημα ἢ ἀκάλυπτον οἰκόπεδον ἐκ τῆς κατα τ' ἀνωτερω ἐν ἀπαλλοτριωσει ἐκτάσεως.

Οὕτως ἐχόντων των πραγμάτων, ἡ μεχρι τοῦδε παρασχεθεῖσα παρα των τεως Ὑπηρεσιων Ἀνοικ)σεως στεγαστικὴ βοήθεια εἰς οομικα υλικα αυτοστεγασεως διὰ τὴν παλαιὰν θέσιν τοῦ οικισμου, ατε ταυτης ως ελεχθὴ καταργηθείσης ὑπηρξε περιωρισμενη. Ἤδη ἀπο τριετιας ἡ παρα του Κρατους παρεχομενη στεγαστικη βοηθεια προς πολεμοπαθεις καὶ λοιπους οικαιουχους συνισταται εις την χορηγησιν στεγαστικων δανειων, εις ὁαρος εισικων πιστωσεων, τιθεμενων εις την διαθεσιν της κατα Νομὸν οικειας Νομαρχιακης Ἐπιτροπῆς.

Οὕτω ἐφ' ὅσον περατωθῇ ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω διαδικασία ἐπιλογῆς δικαιούχων καὶ διατεθωσι σχετικαι πιστωσεις διὰ τὸν Νομον Μεσσηνιας, ἠθελε δε περιληφθῇ εις το Στεγαστικον Προγραμμα παρα της Νομαρχιακης Ἐπιτροπῆς ὁ οἰκισμος Ἄετος θα καταστῇ δυνατον νὰ χορηγηθουν στεγαστικα δανεια προς τους δικαιουχους πολεμοπαθεις προς ους θὰ ἔχῃ ἐν τῳ μεταξυ παραχωρηθῇ οἰκόπεδον πρὸς τὴν νέαν θέσιν ως ανεφερθη ἀνωτερω.

Ἡ χορηγησις στεγαστικῆς βοηθείας δι' ἀνοικοδόμησιν εἰς τὴν παλαιαν θέσιν, κατ' ἀρχὴν ἀποκλείεται πρὸς ἀποφυγὴν διχοτομήσεως τοῦ οἰκισμοῦ. Πάντως τὸ θέμα τοῦτο, ἐφ' ὅσον ὁ οἰκισμὸς ἤθελε περιληφθῇ εἰς μελλοντικὸν Στεγαστικὸν Πρόγραμμα, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξετασθῇ δι' εἰδικὰς τινὰς περιπτώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ι. ΨΑΡΡΕΑΣ

3) Ἐπὶ ἐρωτήσεως βουλευτοῦ κ. Γ. Γρηγορίου.

Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3889)14.6.56 ὑμετέρου, ἀναφορικῶς μὲ τὴν καταχωρηθεῖσαν ἐν τῷ παρ' ὑμῖν βιβλίῳ ἐρωτήσεων ὑπ' ἀριθ. 528 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Γ. Γρηγορίου, σχετικῶς μὲ τὴν στέγασιν τῶν σεισμοπαθῶν Σάμου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἐπελθοῦσαι καταστροφαὶ εἰς τὸν οἰκοδομικὸν πλοῦτον τῆς Χώρας, ἐκ σεισμῶν εἶναι τεράστιαι.

Ἄμεσος καὶ ταὐτόχρονος ἀντιμετώπισις τούτων καθίσταται ἀδύνατος. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπανόρθωσις τῶν καταστροφῶν ἀντιμετωπίζεται ἀναλόγως τῶν ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς Χώρας διατιθεμένων ἑκάστοτε πιστώσεων καὶ κατὰ προτεραιότητα τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐπῆλθον αἱ καταστροφαὶ καὶ τοῦ βαθμοῦ συμφαντικότητος τῶν ζημιῶν.

Διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἐκ σεισμῶν καταστροφῶν Ν. Σάμου δι' ἣν ἀπαιτεῖται, βάσει ὑπολογισθέντων ἡμῖν στοιχείων ὑπὸ τοῦ Γραφείου Νομ)κοῦ Σάμου, πίστωσις δραχμῶν 3.372.000 θὰ διατεθῇ ἀνάλογον ποσὸν εὐθὺς ὡς ἐξευρεθῶσιν αἱ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ σεισμῶν προξενηθεισῶν ζημιῶν εἰς τὸν οἰκοδομικὸν πλοῦτον τῆς Χώρας, ἀπαιτούμεναι πιστώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ι. ΨΑΡΡΕΑΣ

Β) Τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Ἔργων.

1) Ἐπὶ ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Παπαδημητρίου:

Κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3700)11.6.56 ὑμετέρου ἐγγράφου καὶ εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 485)9.6.56 ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ κ. Δ. Παπαδημητρίου σχετικῶς μὲ τὴν ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως τοῦ Κοινοτ. Τηλ. δικτύου τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν τὰ κάτωθι:

Εἰς τὸν Νομὸν Εὐβοίας ἐλειτούργουν προπολεμικῶς 143 Κοινοτικὰ Τηλεφωνεῖα.

Ἔναντι αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ μέχρι τέλους Μαΐου 1956 ὑπάρχοντα στοιχεῖα, εὑρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ 140 τοιαῦτα. Κατὰ συνέπειαν τὸ ποσοστὸν τῶν λειτουργούντων Κοινοτικῶν Τηλεφωνείων ἔναντι τῶν ὑφισταμένων προπολεμικῶς εἶναι διὰ τὸν Νομὸν Εὐβοίας 98 ο)ο περίπου ἐνῶ ὁ γενικὸς μέσος ὅρος κυμαίνεται περὶξ τοῦ 70 ο)ο.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ὁ Νομὸς Εὐβοίας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ δικτύου, ὄχι μόνον δὲν ὑστερεῖ ἄλλων Νομῶν, ἀλλ' ἀπεναντίας εὑρίσκεται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς πλείστους Νομοὺς ὁ δείκτης ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Κοινοτικοῦ δικτύου δὲν φθάνει οὔτε τὸ 50 ο)ο τοῦ προπολεμικῶς ὑφισταμένου τοιούτου.

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς τρεχούσης χρήσεως εἶχον περιληφθῇ 16 Κοινότητες τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας ἐκ τῶν ὁποίων ἀνασυνεδέθησαν μέχρι τοῦδε αἱ 11.

Ἐκ τῶν ἀναφερομένων Κοινοτήτων περιλαμβάνεται εἰς τὸ πρόγραμμα ἡ Κοινότης Λιχάδος.

Ἡ σύνδεσις τῶν λοιπῶν ἤτοι Φαράκλας, Κοτσικιᾶς καὶ Νέου Μουρσαλῆ θὰ ἐξετασθῇ κατὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν διὰ τὰ προσεχῆ ἔτη προγραμμάτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
ΧΡ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

2) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Σ. Ἀλλαμανῆ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς:

Τὸ Ταμεῖον τοῦτο, ἔναντι τῆς πρὸς αὐτὸ ἀγωγῆς τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.7.55 —30.6.56 ἔλαβεν ἤδη 880.000 δρχ. Μέχρι δὲ τέλους προ-

σεχοῦς Ἰουλίου, θὰ λάβῃ καὶ τὸ ἐκ δραχμῶν 400.000 περίπου ὑπόλοιπον. Ὡσαύτως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.7.56 —31.12.56 θέλει χρηματοδοτηθῇ διὰ 1.050.000 — 1.100.000 δραχ. περίπου

Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἐξ ἐπιτοπίων πόρων εἰσπράξεων, τὸ Ταμεῖον Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Καρδίτσης ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του ἀρκετὰ ποσά, ὅσα δὲν εἶχε οὐδέποτε διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς ἁρμοδιότητός του. Θέμα, τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζει ἤδη λίαν ἐπαρκῶς.

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
ΑΛ. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

3) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Κ. Ἀποσκίτη.

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3632)11.6.56 διαβιβασθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 479)9.6.56 ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Κ. Ἀποσκίτη διὰ τὸ ἐν περιλήψει θέμα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς:

α) Εἰς τὸ Τηλεπικοινωνιακὸν Γραφεῖον Τροπαίων δὲν μετετάγη κατὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ ΟΤΕ μόνιμος διανομεύς.

β) Πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς διανομῆς εἰς τὰ Γραφεῖα εἰς ἃ δὲν μετετάγη διανομεὺς τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἑκάστοτε Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ κατώτατον ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου διὰ τὴν χρησιμοποίησιν καταλλήλου προσώπου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διανομῆς μέχρις οὗ παρεχομένης σχετικῆς ἐγκρίσεως, συμπληρωθῇ ἡ θέσις ὑπὸ τακτικοῦ διανομέως ἔχοντα τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προβλεπόμενα τυπικὰ προσόντα.

Ὁ οὕτω χρησιμοποιούμενος ἐργάτης δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ καὶ δὲν ἀποτελεῖ προσωπικὸν τοῦ ΟΤΕ, δύναται δὲ ν' ἀντικαθίσταται ὁποτεδήποτε ἄνευ διαδικασίας τινός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
ΧΡ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

4) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μαλλιάκα.

Τὸ Ὑπουργεῖον Δημ. Ἔργων ἀπὸ μακροῦ ἐνδιαφερόμενον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν Δημ. Ἔργων εἰς τὴν Νῆσον Λέσβον ἐπρότεινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ τὴν ἔγκρισιν ποσοῦ 1.000.000 δρχ. μὲ συμμετοχὴν τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Λέσβου διὰ ποσοῦ 600.000 δρχ. διὰ τὴν ἐκπέλεσιν τῶν Λιμενικῶν Ἔργων Πλωμαρίου.

Δυστυχῶς, λόγῳ ἀνεπαρκείας πιστώσεων δὲν περιελήφθη μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων εἰς τὸ πρόγραμμα ἐπενδύσεων, παρεμείναν διὰ τὸ ἐρχόμενον οἰκονομικὸν ἔτος.

Ἀθῆναι τῇ 19 Ἰουνίου 1956
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

5) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Κοκκέβη.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 216 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Κοκκέβη, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ἑξῆς:

Ἡ ὑπηρεσία ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της τὰς ἀνάγκας τοῦ ὁδικοῦ δικτύου Νομοῦ Μεσσηνίας, α) κατασκευάζει τὴν ὁδὸν Καλαμᾶν—Σπάρτης διατεθείσης κατὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 1.900.000.

β) Ἐκτελεῖ τὴν μελέτην ὁριστικῆς χαράξεως ὁδοῦ Πύργου—Κυπαρισσίας, διατεθείσης κατὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 300.000.

γ) Συντάσσει τὰς μελέτας πρὸς κατασκευὴν τῶν κάτωθι ὁδῶν:

α) Πύργου—Κυπαρισσίας.

β) Μεσσήνης—Πύλου.

Ἡ ἔναρξις κατασκευῆς τῶν ὁποίων θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν διατεθεισομένων πιστώσεων ἐκ δημοσίων ἐπενδύσεων.

Ἀθῆναι τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

6) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Θ. Παπαπαναγιώτου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176)25.4.56 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Θ. Παπαπαναγιώτου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Αἱ ὁδοὶ Δράμας — Σιδηρονέρου, Δράμας — Παγγαίου, Κάτω Νευροκοπίου — Ποταμῶν, Κάτω Νευροκοπίου — Ἐξοχῆς, ἔχουσι χαρακτηρισθῇ ὡς ἐπαρχιακαί, τὸ δὲ πρόβλημα τῆς συντηρήσεώς των ἀντιμετωπίζεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ὁδοποιΐας Νομοῦ Δράμας τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας πιστώσεις.

Ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένων ἐπιτοπίων πόρων, ἡ κατ' ἔτος ἀρωγὴ τοῦ Ταμείου Ἐθν. Ὁδοποιΐας ἀνέρχεται εἰς 2.000.000 δραχμ. περίπου.

Διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Ἐθν. Ὁδοῦ Δράμας — Παρανεστίου ἐντὸς τῶν διαθεσίμων μικρῶν πιστώσεων διὰ συντηρήσεως Ἐθνικῶν ὁδῶν θὰ ληφθῇ πρόνοια βελτιώσεως τῆς βατότητός της.

Ἀθῆναι τῇ 19 Ἰουνίου 1956
Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α.ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

7) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Βρανοπούλου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 480 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Βρανοπούλου, περὶ ἧς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3633)2646)11.6.56 ὑμέτερον ἔγγραφον, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1604)1953 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐγένετο δεκτὸν ὅτι τὰ Διατάγματα τὰ ἐκδιδόμενα κατὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Ν. 2066)52, ὡς εἶναι καὶ τὸ περὶ οὗ ἡ ἐρώτησις Δ)γμα τῆς 28.12.1953, δύνανται νὰ ἀφορῶσι μόνον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν πρότερον ἀποχωρησάντων τῆς ὑπηρεσίας.

Κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι δυνατὴ τροποποίησις τοῦ Διατάγματος δι' ἧς θὰ ἐθεωροῦντο ἠσφαλισμένοι οἱ ἐκ τῶν ἀποχωρησάντων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος λαμβάνοντας τριμήνους ἢ ἑξαμήνους ἀποδοχάς.

Ἐν τούτοις ἐνώπιον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς Ὑπαλλήλων ἁρμοδιότητος τέως Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν συζητεῖται σχετικὴ αἴτησις τῶν ἐνδιαφερομένων περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἀθῆναι τῇ 19 Ἰουνίου 1956
Ὁ Ὑφυπουργὸς
ΧΡΥΣ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

8) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Χ. Παπασταύρου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 247)15.5.56 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Χ. Παπασταύρου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν μονίμου γεφύρας Σουλοπούλου ἔχει συντελεσθῇ ἡ σχετικὴ μελέτη πλὴν ὅμως δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ διάθεσις τῆς ἀναγκαιούσης πιστώσεως διὰ τὴν κατασκευήν της λόγῳ τῆς στενότητος τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ Δημ. Ἐπενδύσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1956
Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς
Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

9) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τῶν βουλευτῶν κ.κ. Δ. Γόντικα καὶ Ι. Γιαννοπούλου.

Κατόπιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 3413)6.6.1956 καὶ 3763) 12.6.1956 ὑμετέρων ἐγγράφων, δι' ὧν διεβιβάσθησαν ὑμῖν αἱ ὑπ' ἀριθ. 419 καὶ 495 ἐρωτήσεις τῶν βουλευτῶν κ. κ. Δ. Γόντικα καὶ Ι. Γιαννοπούλου περὶ τοῦ Ταχ. Γραφείου Ἀμαλιάδος, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ Γραφεῖον, ἐν συγκρίσει πρὸς ἕτερα Ταχ. Γραφεῖα τῆς αὐτῆς κινήσεως, εἶναι πλαισιωμένον δι' ἐπαρκοῦς προσωπικοῦ, ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ διασφάλισις τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας του εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἐσχάτως παρετηρήθη μείωσις τῆς δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀνωτέρου Γραφείου κατὰ μίαν μονάδα, λόγῳ ἀσθενείας ἑνὸς τῶν διανομέων του, ἤδη ὅμως ἐγένετο πρόσληψις ἀναπληρωτοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ διανομέως τούτου καὶ οὕτω ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Γραφείου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέρων της στάθμην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑφυπουργὸς

ΧΡ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

10) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Γωνιάδη.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2939)26.5.56 ὑμετέρου ἐγγράφου σ' οὗ διαβιβάζεται ὑμῖν ἐπερώτησις τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Γωνιάδη σχετικῶς μὲ τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα περιοχῆς Ἀρτζὰν—Ἀματέβου νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι τὸ θέμα τῶν ὁριστικῶν ἔργων ἀποστραγγίσεως καὶ ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων τῆς περιοχῆς ταύτης μελετᾶται ὑπὸ τῆς ὁμάδος συνεργαζομένων Ὑδραυλικῶν Μηχανικῶν (Ο.Σ.Υ.Μ.) εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει ἀνατεθῆ ἡ σύνταξις τῆς μελέτης τῶν ἔργων ἀξιοποιήσεως πεδιάδος Θεσσαλονίκης· ἡ σχετικὴ δὲ μελέτη πρόκειται νὰ ὑποβληθῆ προσεχῶς εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Β)σιν Μελετῶν διὰ τὴν ἔγκρισιν οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ προγραμματισμὸς τοῦ ἔργου ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς οἰκον. ἔτους.

Ἐν τῷ μεταξὺ διὰ τὴν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως καὶ βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς περιοχῆς ἐκτελοῦνται παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Ε.Υ.Υ.Ε.Μ. ἔργα καθαρισμοῦ τῶν κυρίων ἀποστραγγιστικῶν τάφρων τῆς περιοχῆς Ἀρτζὰν—Ἀματέβου ὡς καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων τοῦ ποταμοῦ Ἀγκάκι, συνολικῆς δαπάνης 600.000 δρχ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1956

Ὁ Διευθυντὴς

Χ. ΧΩΡΑΦΑΣ

11) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Η. Σκυλλάκου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 194 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Η. Σκυλλάκου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Αἱ ὁδοὶ Λαρίσης — Συκουρίου καὶ Λαρίσης Ἀγυιᾶς, ἔχουσι χαρακτηρισθῆ ὡς ἐπαρχιακαί, τὸ δὲ Ταμεῖον Ὁδοποιΐας Νομοῦ Λαρίσης εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς συντηρήσεως αὐτῶν, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς συνημμένης Γ. 21091)15.6.56 ἀπαντήσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ πρὸς τὸν κ. Σκυλλάκον.

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΥΡΓ. ΣΥΓΚ. ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Ἀριθ. πρωτ. Γ. 21091.

Πρὸς

Τὸν Βουλευτὴν κ. Η. Σκυλλάκον

Λάρισαν

Θέμα : Ἐργασίαι ἀσφαλτοστρώσεως Ταμείου Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Λαρίσης.

Εἰς ἀπάντησιν τηλεγραφικῆς ὑμῶν, διαμαρτυρίας, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς :

Ἡ ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας ἀρωγὴ πρὸς τὸ Ταμεῖον Ὁδοποιΐας τοῦ Νομοῦ Λαρίσης κατὰ οἰκονομικὸν ἔτος ὑπολογίζεται εἰς δραχμὰς 2.900.000 κανονισθεῖσα, βάσει τῶν προϋποθέσεων τοῦ Ν. 3155)55 ὡς καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.7.55—30.6.56 ἡ ἐτησία ἀρωγὴ πρὸς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ Ταμεῖα Ὁδοποιΐας ἐμειώθη κατὰ 35 ο)ο λόγῳ μειώσεως ἀποδόσεως φορ. βενζίνης. Οὕτω τὸ ποσὸν τῶν 2.900.000 δρχ. διὰ τὸ Τ.Ο.Ν. Λαρίσης περιορίζεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.800.000 περίπου.

Ἔναντι τοῦ ποσοῦ τούτου τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον ἐχρηματοδοτήθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς Ὁδοποιΐας διὰ δραχμ. 1.470.000, διὰ δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα 1-7-56—31-12-56 προβλέπεται νὰ χρηματοδοτηθῆ κανονικῶς διὰ 1.300.000 — 1.400.000 δραχμ. ἤτοι μὲ τὸ 1)2 τῆς κανονικῆς ἐτησίας παροχῆς.

Ὡσαύτως μέχρι τέλους Ἰουλίου ἐ. ἔ. θέλει ἀποσταλῆ ἐκ δραχμ. 330.000 ὑπόλοιπον τοῦ ποσοῦ τῶν δρχ. 1.800.000.

Ἐπὶ πλέον αἱ μηνιαῖαι εἰσπράξεις ἐκ τέλους εἰσιτηρίων ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 100.000 ἀπὸ 1 δὲ Ἰουλίου 1956 θ' ἀρχίσῃ εἰσπραττομένη καὶ ἡ εἰσφορὰ Δήμων καὶ Κοινοτήτων 5ο)ο ἥτις προβλέπεται ὅτι θ' ἀποδώσῃ περὶ τὰς 2.500.000 ἐτησίως.

Τὰ ὡς ἄνω ποσὰ καλύπτουσιν ἀπολύτως τὰς ἤδη ἐκμοπραγθείσας καὶ εἰς τὸ πρόγραμμα προβλεπομένας ἐργασίας, συνεπῶς οὐδεὶς λόγος ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Τ.Ο.Ν. Λαρίσης ὑφίσταται, οὐδὲ λόγοι διαμαρτυρίας ὑμῶν διότι οὐδέποτε τὸ Ἐπαρχιακὸν Ταμεῖον Λαρίσης εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του τοιοῦτον ὕψος ποσά.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑπουργὸς

Γ. ΡΑΛΛΗΣ

12) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Παπαστεργίου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 174)25.4.56 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Παπαστεργίου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἑξῆς:

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἀνακαινιστέων ὁδῶν προβλέπεται ἡ ἀνακαίνισις τῶν Τμημάτων Λαμίας — Πελασγίας καὶ Ἀλμυροῦ Σούρτζης τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Λαμίας — Βόλου διατεθεισῶν πρὸς τοῦτο σημαντικῶν πιστώσεων.

Ἕως ὅτου καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀνακαίνισις καὶ τοῦ ἐνδιαμέσου τμήματος Σούρτζης — Πελασγίας τὸ τμῆμα τοῦτο θὰ συντηρῆται προσωρινῶς διατιθεμένων μικρῶν πρὸς τοῦτο πιστώσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

13) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Στεφανίδη.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 15.5.56 ὑπ' ἀριθ. 251 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Στεφανίδη ἀφορώσης οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Κύμης, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

1) Δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1949 Β.Δ. ἐξεδόθη ἐφ' ἅπαξ ἡ ὑπ' ἀριθ. 45406)1949 ἀπόφασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων ἥτις καθώρισε τὸ ποσοστὸν κατανομῆς τῶν ἐκ τοῦ Α. Ν. 843)48 θεσπισθεισῶν ὑπὲρ τῶν λιμενικῶν Ταμείων προσόδων. Ὡς κριτήριον κατανομῆς ἐλήφθησαν τὰ ἔσοδα ἑκάστου Λιμεν. Ταμείου τῶν προπολεμικῶν ἐτῶν 1937, 1938 καὶ 1939 καθ' ὅσον δὲν ἦτο δυνατὸν τότε νὰ ληφθῇ ἕτερον κριτήριον.

2) Διὰ τοῦ Ν. Δ. 2721)53 παρεκρατήθη ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐσόδων καὶ ἐπὶ τρία οἰκον. ἔτη ποσὸν 4.000.000 ὅπερ κατενεμήθη μεταξὺ τῶν λιμενικῶν Ταμείων ἅτινα ἠδικοῦντο ἐκ τῆς προηγουμένης κατανομῆς, ὡς λαμβάνοντα ἔλασσον τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτοῖς βάσει τῆς κατὰ τὸ 1953 ἐμπορικῆς ναυτιλιακῆς καὶ ἐπιβατικῆς κινήσεως.

3) Τὸ λιμενικὸν Ταμεῖον Κύμης δὲν ἔλαβε ποσοστὸν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000.000 καθ' ὅσον τοῦτο δὲν ἠδικεῖτο βάσει τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλιακῆς καὶ ἐπιβατικῆς κινήσεώς του.

4) Τὸ Ν. Δ. 2721)53 προβλέπει ἀπὸ τοῦ οἰκον. ἔτους 1955—57 ἔκδοσιν νέας ἐφ' ἅπαξ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημ. Ἔργων περὶ κατανομῆς τῶν εἰρημένων ἐσόδων τῶν Λιμεν. Ταμείων βάσει τῆς μέσης ἐμπορικῆς ναυτιλιακῆς καὶ ἐπιβατικῆς κινήσεως ἑκάστου Λιμένος κατὰ τὴν προηγουμένην τριετίαν.

5) Τὸ ὑπὲρ τοῦ Λιμεν. Ταμείου Κύμης δικαίωμα διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Α. Ε. Μεταλλεῖα Βωξιτῶν Ἐλευσῖνος, χρῆσιν τμήματος τοῦ λιμένος πρὸς φόρτωσιν βωξίτου καθωρίσθη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Βιομηχανίας εἰς 6 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐξαγομένου βωξίτου, ἤτοι 90 λεπτὰ κατὰ τόννον ἀντὶ τοῦ

ἀποκομίσει, ἀπὸ ὅλας τὰς μέχρι σήμερον γενομένας συσκέψεις, τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ μέγα μειονέκτημα ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι εἴτε ἡ καταπολέμησις γίνεται διὰ τῆς μεθόδου Μπερλέζε, εἴτε διὰ τοῦ παραθείου, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ ἐὰν ἡ καταπολέμησις δὲν καταστῇ ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλας τὰς περιφερείας. Τοῦτο δὲ γνωρίζω ἐξ ἰδίας πείρας τῆς ἰδιαιτέρας μου Πατρίδος, ἡ ὁποία ὑπέστη τεραστίας ζημίας, διότι ἡ καταπολέμησις τοῦ δάκου δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἀλλὰ προαιρετική. Κατὰ συνέπειαν κ. συνάδελφε, ἔχω ἀπολύτως πεισθεῖ, ὅτι ὁ δάκος θὰ καταπολεμηθῇ μόνον ἐφ' ὅσον καταστεῖ ὑποχρεωτικὴ ἡ καταπολέμησις διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς φορολογίας δακοκτονίας. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις ἐπιβάλλεται νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν της, ὅλαι αἱ ἄλλαι λύσεις εἶναι ἐμβαλωματικαί. Διὰ τοῦτο βαρυτάτην εὐθύνην καταλογίζω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, διότι δὲν ἠδυνήθη μέχρι σήμερον νὰ ἀντιληφθῇ τὸ ἐθνικὸν χρέος του καὶ νὰ ἐπιμείνῃ ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑποχρεωτικοῦ μέτρου τῆς καταπολεμήσεως.

Δ. Μανέντης (Ὑφ. Γεωργίας). Κύριε συνάδελφε, ἀτομικῶς συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὰς ἀπόψεις σας ὅτι πρέπει νὰ καταστῇ ὑποχρεωτικὴ ἡ καταπολέμησις τῆς ἀσθενείας τοῦ δάκου. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀπὸμη σᾶς πληροφορῶ ὅτι εἶχεν ἀποφασίσει τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν δὲν κατέστη ὅμως δυνατὸν νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, διότι δὲν εἶχον ὅλαι αἱ ἐλαιοπαραγωγικαὶ περιφέρειαι τελικῶς συμφωνήσει.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριε Ὑπουργέ, πράγματι τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας πρὸς τιμήν του ἀπεδέχθη καὶ συνεφώνησε ἐπὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς καταπολεμήσεως τῆς ἀσθενείας τοῦ δάκου, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ θέμα ἐσταμάτησεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, διότι κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἐπιβάλλεται φορολογία διὰ τῆς ὁποίας ἐπέρχεται αὔξησις τοῦ κόστους τῆς ζωῆς. Ἐγὼ ἐπικρίνω τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διότι δὲν ἐπέμειναν εἰς τὸ νὰ διαφωτίσουν τὰ μέλη τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ὅτι ὄχι μόνον ἐκ τῆς καταπολεμήσεως οὐδεμία πρόκειται νὰ ἐπέλθῃ αὔξησις, ἀλλὰ τοὐναντίον διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς θὰ προκύψουν ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα θὰ ἔχουν ἀντίκτυπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν διατροφῆς.

Ν. Μαλλιάκας. Κύριε συνάδελφε, εἶναι πράγματι ἀληθὲς ὅτι ὡρισμέναι ἐλαιοπαραγωγικαὶ περιφέρειαι ὅπως τῆς Μυτιλήνης, δὲν ἐβέχθησαν τὴν ὑποχρεωτικὴν καταπολέμησιν λόγῳ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου καὶ τῆς μεγάλης ἐπιβαρύνσεως.

Π. Πολυχρονίδης. Δεύτερον θέμα κ. συνάδελφοι, πρὸς ἐξέτασιν εἶναι τὸ θέμα τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου. Εἶναι καὶ αὐτὸ βεβαίως ἕνα ἀπὸ τὸ πολλὰ θέματα ποὺ ἡ πεῖρα μᾶς ἔχει ἀποδείξει ποίος δρόμος πρέπει νὰ ἀκολουθῆται ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους. Ὁ δρόμος αὐτὸς δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ἡ πρόνοια τῶν ἁρμοδίων νὰ ἐξασφαλίσουν μίαν παρακαταθήκην ἐλαίου διὰ μιᾶς λογικῆς τιμῆς πρὸς τοὺς παραγωγοὺς ὥστε ἐν περιπτώσει ἀντιξόων συνθηκῶν νὰ καταστοῦν οἱ ρυθμισταὶ τῆς ἀγορᾶς εἰς τρόπον ὥστε ἡ κατανάλωσις νὰ παραμένῃ σταθερά. Καὶ τὸν δρόμον αὐτὸν δὲν πρέπει τὸ Κράτος νὰ ἐγκαταλείψῃ διότι μόνον ἔτσι θὰ ὠφελήσῃ καὶ θὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν παραγωγὸν καὶ θὰ προστατεύσῃ καὶ τὴν κατανάλωσιν ἀπὸ τὴν καταλήστευσιν τῶν κερδοσκόπων. Ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ προϊὸν αὐτὸ ἔχει μίαν ἀρκετὰ σημαντικὴν παραγωγὴν μὲ τὴν ὁποίαν καλύπτει τὰς ἀνάγκας της καὶ τῆς ἀπομένει καὶ ἕνα ἐξαγώγιμον περίσσευμα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν πολυτίμου συναλλάγματος καὶ δὲν ὑπῆρξε θέμα μέχρι σήμερον μὴ καλύψεως τῶν ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως. Καὶ φέρω ὡς παράδειγμα τὸ ἔτος 1954 κατὰ τὸ ὁποῖον εἴχομεν μίαν ἐσοδείαν, ἡ ὁποία δὲν ἐθεωρεῖτο ἀρκετὰ καλὴ καὶ ὅμως καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς καταναλώσεως ἐκαλύφθησαν καὶ ἐξαγωγὴ ἐγένετο καὶ ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου παρέμεινεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 20 δραχμῶν. Ἀντιθέτως τὸ 1955 εἴχομεν μίαν καλὴν ἐσοδείαν, οὐδεμία ἐξαγωγὴ ἐγένετο καὶ ὅμως τὸ ἔλαιον ἀνῆλθεν εἰς 27 δραχμὰς διὰ νὰ φθάσῃ σήμερον εἰς τὰ 40 καὶ δὲν γνωρίζω ποῦ αὔριον. Δὲν χρειάζεται συνεπῶς μεγάλη σκέψις διὰ νὰ ἀνευρεθῇ ὁ ὑπεύθυνος τῆς καταστάσεως αὐτῆς ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, διότι κατὰ τὸ 1955 γενομένης μοίας συσκέψεως τῶν ἐκπροσώπων, ἐγένοντο ὑποδείξεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ εἰς συγκέντρωσιν τοῦ ἐλαίου ἀπὸ τοὺς παραγωγοὺς προσφέρουσα πρὸς αὐτοὺς 17 δραχμὰς κατ' ὀκᾶν.

Ἀγνοῶ διατί δὲν εἰσηκούσθησαν αἱ ὑποδείξεις μας αὐταί. Ἀντιθέτως ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου ἀνήγγειλε τὴν ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν ἐλαίου καὶ εἰσαγωγὴν σπορελαίου. Ἀπὸ τότε δὲ ἀκριβῶς ἐχάθη τὸ θέμα καὶ ἤρχισεν ἡ ἀνατίναξις τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ μέγα θέμα τῆς τυποποιήσεως. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀπολύτως ἀντίρρησιν νὰ πιστεύσω, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, καλοπίστως ἐπίστευσεν εἰς τὰς εἰσηγήσεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τοῦ ὑπέδειξαν τὴν λύσιν τῆς τυποποιήσεως καὶ ἐνέμεινεν, ὅτι αὐτὴ θὰ σώσῃ τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου. Λυποῦμαι ὅμως, διότι δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω τὸ ὕδιον καὶ διὰ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐνεπνεύσθησαν καὶ εἰσηγήθησαν εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τὴν ἰδέαν τῆς τυποποιήσεως. Κύριε Ὑπουργέ, ἐπέρασα καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατέχετε, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην ποτὲ νὰ ἐννοήσω δύο θέματα, τὸ θέμα τῶν ἀλεύρων καὶ τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου καὶ ἐπείσθην, ὅτι εἰς τὰ δύο αὐτὰ προϊόντα εἶναι ἀδύνατος οἱαδήποτε κατοχύρωσις τῆς ἀγνότητός των καὶ οὐδεὶς τρόπος διασφαλίσεως τῆς νοθείας. Ὅταν λοιπὸν οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα, ἐρωτῶμαι κατάπληκτος, πῶς εὑρέθησαν εἰσηγηταὶ νὰ εἰσηγηθοῦν τὴν ἐπίσημον νοθείαν τοῦ ἐλαίου. Ἄλλοι ἴσως σκοποὶ καὶ ἄλλαι βλέψεις τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ὠδήγησαν τὴν ἰδέαν τῆς τυποποιήσεως καὶ πιστεύω πλέον ἀπολύτως, ὅτι δὲν ὑπάρχει τρόπος ριζικῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τοῦ ἐλαίου μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας, ἐὰν ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, δὲν σπεύσῃ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ ἀνακαλέσῃ τὰς ἀγορανομικάς του διατάξεις καὶ νὰ ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν ἀγορὰν εἰς τὸ καταναλωτικὸν κοινόν, διότι ὁ διπλασιασμὸς τῆς τιμῆς εἶναι ἀπόρροια τῆς λήψεως τοῦ παραλόγου μέτρου τῆς τυποποιήσεως. Ἐκτὸς δὲ τῆς καταληστεύσεως τοῦ παραγωγοῦ καὶ τοῦ καταναλωτοῦ, οὐδεμία ἐξαγωγὴ ἐγένετο. Οἱ πάντες ἐθίγησαν καὶ θίγονται ἀπὸ τὸ μέτρον τῆς τυποποιήσεως καὶ μόνον μία τάξις ὠφελήθη καὶ ἡ τάξις αὐτή, εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὴν τυποποίησιν τοῦ ἐλαίου. Ἐκεῖνο ποὺ εἶπαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς πληροφορήσω κ. συνάδελφοι, εἶναι ὅτι, πρὸ τριῶν ἡμερῶν εἴχομεν μίαν σύσκεψιν ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἐλαίου μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος πράγματι ἐνδιεφέρθη καὶ τὸν ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τὸ θέμα αὐτό. Σᾶς πληροφορῶ μάλιστα, ὅτι συμφωνεῖ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ καὶ πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ἔδωκε δὲ ἐντολὴν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Προεδρίας Κυβερνήσεως ὅπως συντόμως κληθοῦν οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν του, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ὅλου θέματος καὶ εὐνοϊκὴν ἐπίλυσιν αὐτοῦ.

Λυποῦμαι, διότι ἀνέμενον, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως θὰ παρίστατο ἀπόψε διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν του συσκέψεως καὶ διὰ νὰ ἐξαγγείλῃ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν πρὸς ἀμβλυνσιν τῆς τραγικῶς διαμορφωθείσης καταστάσεως. Ἐλπίζω, ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, θὰ εἶναι ἴσως εἰς θέσιν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν μέτρων, τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ ἐξαγγείλῃ ἡ Κυβέρνησις. Ἡμεῖς ἐπεδείξαμεν τὰς ἀγαθὰς προθέσεις μας καὶ ἠθελήσαμεν νὰ βοηθήσωμεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῶν ὑποδείξεών μας, ὥστε νὰ εὑρεθῇ ὁ πλέον κατάλληλος τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ σταματήσῃ ὁ τραγικὸς κατήφορος ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν παραγωγῶν καὶ τῆς καταναλώσεως καὶ πιστεύομεν, ὅτι διὰ τῶν ὑποδείξεών μας κάμνομεν πρᾶξιν κοινωνικῆς πολιτικῆς.

(Εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, τὴν προεδρικὴν ἕδραν καταλαμβάνει ὁ Γ' Ἀντιπρόεδρος κ. Π. Οἰκονομίδης).

Πρόεδρος. Ὁ κ. Κοδρῆς, ἔχει τὸν λόγον.

Ε. Κοδρῆς. Κύριοι βουλευταί, εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητον, ὅτι τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου ἐξωνυχίσθη, συνεζητήθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐπαρκῶς ἀπὸ ἀξιοτίμους συναδέλφους καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον Ἀρχηγὸν τῶν Φιλελευθέρων κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ διαφωτισθῶμεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἐπαρκῶς. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ ὁ-

λίγα τινὰ σήμερον, ὡς προερχόμενος ἀπὸ ἐλαιοπαραγωγικὴν περιφέρειαν διὰ νὰ μεταφέρω τὸ παράπονο τῶν παραγωγῶν διὰ τὴν ἄδικον καὶ ἄνισον μεταχείρισιν ὑπὸ τοῦ Κράτους τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ προϊόντος ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ ἀπὸ ὅλας τὰς μεταπελευθερωτικὰς Κυβερνήσεις.

Ἐνῶ κ. συνάδελφοι, εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιόδους τῆς Βουλῆς ἀπὸ τοῦ 1946 ἐλειτούργησαν διακομματικαὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς μελέτην τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἔλαιον θεμάτων. καὶ κατέληξαν εἰς ὁμόφωνα συμπεράσματα, παρὰ ταῦτα οὐδεμία σχεδὸν Κυβέρνησις, ἐξαιρέσει τῆς τελευταίας Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου, υἱοθέτησαν τὰ πορίσματα ταῦτα τῶν διακομματικῶν Ἐπιτροπῶν εἰς τὰ ὁποῖα πορίσματα προετείνοντο λύσεις εἰς τὰ αἰτήματα τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν καταναλωτῶν ἀφ' ἑτέρου. Τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου, κ. βουλευταί, δὲν ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀγροτικὴν τάξιν. Εἶναι γενικωτέρας ἐθνικῆς σημασίας, διότι ὄχι μόνον ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἐθνικὰ προϊόντα, ἀλλὰ καὶ ἐπηρεάζει ἀποφασιστικὰ τὸν τιμάριθμον καὶ φυσικὰ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου.

Τὴν μεγαλυτέραν εὐθύνην διὰ τὴν μὴ ὀρθὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συνδεομένων μὲ τὸ ἔλαιον ζητημάτων ἔχει ἡ σημερινὴ καὶ ἡ προκάτοχος κυβέρνησις τοῦ Συναγερμοῦ. Τὸ ὑποστηρίζω, κ. βουλευταί, ὄχι ἀπὸ ἀντιπολιτευτικὸν πνεῦμα, ἀλλὰ διότι αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς πολιτικῆς τὴν ὁποίαν ἐφήρμοσε. Δηλῶ ὅτι θὰ εἶμαι εὐτυχής, νὰ χειροκροτήσω τὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν θὰ λάβῃ ἐκείνα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα καὶ τοὺς παραγωγοὺς θὰ προστατεύσουν καὶ τοὺς καταναλωτὰς θὰ ἀνακουφίσουν. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν εἰς τὸ ἐνεργητικόν της τὴν ἐφαρμογὴν ὀρθῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῶν συνδεομένων μὲ τὸ ἔλαιον προβλημάτων καὶ τοῦτο διότι εἶχε τὸ πλεονέκτημα τῆς πείρας τῆς σχηματισθείσης ἐκ τῆς συγκεντρώσεως τοῦ ἐλαίου τὴν ὁποίαν ὠργάνωσεν ἡ προκάτοχος ταύτης Κυβέρνησις τοῦ Κέντρου καὶ διότι εἶχε εὐρεῖαν κοινοβουλευτικὴν βάσιν, ἡ ὁποία τῆς ἐπέτρεπε νὰ λάβῃ ἐλευθέρως καὶ ταχέως οἱασδήποτε ἀποφάσεις καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου παγίαν πολιτικήν. Ἐὰν μάλιστα, ἡ κυβέρνησις ἐκείνη, εἶχεν ἀντιμετωπίσει ὀρθῶς τὰ συνδεόμενα μὲ τὸ ἔλαιον θέματα θὰ παρεῖχε καὶ εἰς τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν τὴν δυνατότητα νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀποτελεσματικῶς τὰ ἀναφυέντα προβλήματα καὶ νὰ συγκρατήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἐλαίου. Αἱ Κυβερνήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ ὅμως δὲν ἐφήρμοσαν τὰ πορίσματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξαν αἱ διακομματικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ σημερινὸς Ὑπουργὸς τοῦ Ἐμπορίου, διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πληρώνει τὰ σπασμένα τῶν προηγουμένων, περιῆλθεν εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τοῦτο. Ἐπεσκέφθημεν, κ. συνάδελφοι, ἐγκαίρως τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Ἐμπορίου ὅταν ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ ὑπεβείξαμεν εἰς τοῦτον τὴν ἀνάγκην νὰ δημιουργήσῃ ἓν ρυθμιστικὸν ἀπόθεμα διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἐλαίου νὰ συγκρατήσῃ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν πρὸς βρῶσιν γνήσιον ἐλαιόλαδον.

Ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθημεν καὶ παρ' ὅλον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐγνώριζεν ὅτι ἡ προσεχὴς ἐσοδεία δὲν θὰ ἦτο μεγάλη, ὅτι αἱ τιμαὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τὴν διεθνῆ ἀγορὰν ὑψοῦντο καὶ ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς λόγῳ τῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶχεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Ἐθνικὸν νόμισμα καὶ ἀπέβλεπε διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν περιουσιακῶν του στοιχείων εἰς ἐπένδυσίν των μὲ χρυσὸν ἢ ἔλαιον. Ἐν τούτοις δὲν εἰσήκουσε τὰς ὑποδείξεις μας ὁπότε δὲν θὰ εὑρίσκετο πρὸ τοῦ σημερινοῦ ἀδιεξόδου. Μὲ τὴν ἀπότομον ὕψωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου ἐπανικοβλήθη ἡ Κυβέρνησις καὶ ἔσπευσε νὰ λάβῃ μέτρα σπασμωδικὰ καὶ κυρίως ἀγορανομικά, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀντὶ ἀνασχέσεως ἐπέφεραν ἔτι μεγαλυτέραν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου. Καθ' ἡμᾶς ἡ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀθόρυβος ἐφ' ὅσον δὲν εἶχεν εἰς χεῖρας της ρυθμιστικὸν ἀπόθεμα. Καὶ μόνον νὰ διευκολύνῃ τὴν εἰσαγωγὴν σπορελαίου.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ παροῦσα Κυβέρνησις κατὰ τὴν τελευταίαν ἐσοδείαν ἐπεδίωξε νὰ ὀργανώσῃ συγκέντρωσιν ἐλαίου. Ἡ δοθεῖσα ὅμως τότε τιμὴ τῶν 17 δραχμῶν κατ' ὀκᾶν ὑπῆρξεν ἀνεπαρκὴς καὶ δι' αὐτὸ ἡ συγκέντρωσις ἀπέτυχεν. Ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἐσοδεία θὰ ἦτο μειωμένη καὶ νὰ προσφέρῃ μεγαλυτέραν τιμὴν συγκεντρώσεως ὁπότε θὰ τῆς προσέφερετο ἔλαιον. Τοῦτο δὲν ἔπραξε καὶ ἕνεκα τῶν σπασμωδικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα ἐν συνεχείᾳ ἔλαβε, λόγῳ τῆς μὴ ὑπάρξεως κἂν πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαίου εὑρισκόμεθα πρὸ τῶν σημερινῶν δυσαρέστων φαινομένων ὥστε καὶ οἱ παραγωγοὶ καὶ οἱ καταναλωταὶ νὰ πλήττωνται ἀπὸ τὰ κυβερνητικὰ μέτρα. Εἶναι ἀνάγκη, κ. βουλευταί, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐλαίου νὰ ἀκολουθηθῇ παγία πολιτική.

1) Προστασία τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν αὔξησιν αὐτῆς, πραγματοποιουμένης α) διὰ τῆς παροχῆς εἰς τὸν παραγωγὸν τῶν ἀναγκαίων μέσων διὰ τὴν ἀσφαλῆ καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας καὶ β) τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς συγκεντρώσεως καθοριζομένης τιμῆς ἀσφαλείας καλυπτούσης τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς ἐγκαίρως πρὸ τῆς ἐσοδείας.

2) Ἀπαγόρευσις εἰσαγωγῆς λιπαρῶν ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐγχώριος παραγωγὴ δὲν ἐπαρκεῖ ὁπότε καὶ μόνον θὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἀναλόγως μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως.

3) Ἡ κατανάλωσις νὰ προστατεύηται διὰ τῆς διανομῆς ἐλαίου ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ μέσου τῶν ἐμπόρων καὶ παντοπωλῶν εἰς τιμὰς προσιτάς. Ἐὰν δὲ αὗται πρέπει νὰ εἶναι κατώτεραι τῆς τιμῆς ἀσφαλείας ἢ τῶν τρεχουσῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τιμῶν, ἡ διαφορὰ πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν Κρατικὸν προϋπολογισμόν.

Νὰ ἀσκηται δηλ. ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν προστατευτικῶν τιμῶν διὰ τὴν κατανάλωσιν εἰς βάρος ὄχι τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν ἀλλὰ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

4) Νὰ πραγματοποιῆται σταθερὰ ἐξαγωγὴ ἐξευγενισμένων καὶ τυποποιημένων ἐλαιολάδων καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν παραγωγήν. Πάντως νὰ ἐξάγηται ἕνα μίνιμουμ ὥστε νὰ διατηρῆται ἡ ἐπαφή μας μὲ τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἰς περίπτωσιν δὲ μειωμένης ἐσοδείας νὰ ἐπιτραπῇ ἀνάλογος εἰσαγωγὴ σπορελαίου.

Ὑπενθυμίζω τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Παπαληγούρα ἐπὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως ὁπότε ὑπεστήριξε τὴν ἐφαρμογὴν παγίας πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ κατέθετεν εἰδικὸν νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐρρυθμίζοντο παγίως τὰ ζητήματα τῆς ἐξαγωγῆς. Παρῆλθον ὅμως ἔκτοτε μῆνες ἀρκετοὶ καὶ οὐδὲν νομοσχέδιον. κατετέθη εἰς τὴν Βουλήν. Δὲν γνωρίζω, κ. συνάδελφοι, ποῖαι εἶναι αἱ μυστηριώδεις ἐκεῖναι δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἐπιδροῦν ἀρνητικῶς καὶ δὲν ἀφήνουν τοὺς ἁρμοδίους ὑπουργοὺς νὰ ἀκολουθήσουν τὴν πολιτικὴν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, τὴν ὁποίαν πάντες παραδεχόμεθα ὡς ὀρθήν. Ἐπαναλαμβάνω, κ. συνάδελφοι, ὅτι θὰ πρέπει τὸ Κράτος νὰ δημιουργῇ ἀποθέματα εἰς χεῖρας του διὰ τῶν ὁποίων θὰ δύναται καὶ τὰς τιμὰς νὰ συγκρατῇ καὶ τὴν ἐξαγωγὴν νὰ διευκολύνῃ. Πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητον τὸ μέτρον τῆς συγκεντρώσεως μὲ τιμὴν ἀσφαλείας καλύπτουσαν τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς.

Ἡ Κυβέρνησις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνόδου τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου ὀφειλομένης εἰς τὴν πολιτικήν της ἔλαβε μέτρα πλήττοντα καὶ τοὺς παραγωγούς. Δὲν νομίζω, κ. βουλευταί, ὅτι εἶναι ἐπιτεταραμμένον νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν προστασίαν τῆς καταναλώσεως εἰς βάρος τῶν παραγωγῶν. Ἐὰν θέλωμεν νὰ ὑποστηρίξωμεν τοὺς καταναλωτὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ διὰ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κύριοι βουλευταί, δὲν κατέχομαι ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις κατορθώσῃ καὶ ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀοράτους ἐκείνας δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι τὴν ἀναγκάζουν νὰ μὴ ἀκολουθῇ τὴν ὀρθὴν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πολιτικήν θὰ εἴμεθα πρῶτοι ἡμεῖς ποὺ θὰ τὴν χειροκροτήσωμεν. Πολὺ ἀμφιβάλλομεν ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ νὰ συνηθῇ δηλαδὴ νὰ ἐπιλύσῃ τὰ συνδεόμενα μὲ τὸ ἔλαιον ζητήματα. (Χειροκροτήματα).

Ι. Παπαληάκης. Εἶμαι νέος βουλευτής, κύριοι συνάδελφοι, καὶ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας παρακολουθῶ

τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, λυποῦμαι εἰλικρινῶς διότι διαπιστῶ ὅτι ἀπαρτία τοῦ Σώματος ὑπάρχει μόνον ὅταν συζητοῦνται νομοσχέδια μὲ περιεχόμενον προσωπικόν. Ὅταν συζητοῦνται ἐπερωτήσεις ἀφορῶσαι τὴν προστασίαν βασικῶν προϊόντων εὑρισκόμεθα συνήθως πρὸ κενῶν ἑδωλίων καὶ ἡ Κυβέρνησις παρίσταται μόνον διὰ τῶν ἁρμοδίων ὑφυπουργῶν της. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ οἱ Ὑπουργοὶ κατὰ σύστημα ἀπουσιάζουν. Κατὰ τὴν προεκλογικὴν ἐποχὴν ὑπόσχονται ὅτι θὰ ὑποστηρίξουν τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς παραγωγούς.

Ἡ ἐκλογική μου περιφέρεια δὲν παράγει ἔλαιον, κατάγομαι ὅμως ἐκ Κρήτης, ὅπου καὶ ἔζησα τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς μου καὶ νομίζω ὅτι ὀρθῶς παρεμβαίνω εἰς τὴν ἀφορῶσαν τὸ ἔλαιον συζήτησιν διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον συντελεστὴν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Ἡ πρώτη Κυβέρνησις τοῦ κ. Καραμανλῆ διεπίστωσε, κύριοι βουλευταί, ὅτι ἐγένετο μία εὐρεῖα νοθεία τοῦ ἐλαιολάδου μὲ πυρηνέλαιον καὶ σπορέλαιον. Πολλοὶ δηλαδὴ ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶχον ὑποπέσει εἰς τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος ἀδίκημα, τὸ ἀδίκημα δηλονότι τῆς νοθείας τοῦ ἐλαιολάδου. Ὅλοι σας ἀσφαλῶς ἐνθυμεῖσθε τὴν σχετικὴν μὲ τὸ σημεῖον τοῦτο ἀγόρευσιν τοῦ κ. Μαλλιάκα.

Ν. Μ ά ρ τ η ς (Ὑφυπ. Ἐμπορίου). Εἶμαι ὑποχρεωμένος, κύριε Πρόεδρε, νὰ διακόψω τὸν ῥήτορα διὰ νὰ πληροφορήσω τὴν Βουλὴν ὅτι τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἔδωσεν ὁ κ. Μαλλιάκας σχετικῶς μὲ τὰς ὑποβληθείσας μηνύσεις εἶναι ἀνακριβῆ. Ἰδού, πῶς ἔχουν τὰ πράγματα. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1955 μέχρι 16 Ἰουνίου 1956 εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλήφθησαν ἐν συνόλῳ 1485 δείγματα. Ἀνευρέθησαν 148 νοθευμένα δείγματα. Ἠσκήθη ποινικὴ δίωξις διὰ 117 περιπτώσεις. Ἐξ αὐτῶν ἐξεδικάσθησαν 69 ὑποθέσεις καὶ ἐκκρεμοῦν ἔτι 48 εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν. Ἔχομεν ἐν συνόλῳ 64 τελεσιδίκους καταδικαστικὰς ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν μὲ 1975 ἡμέρας φυλακίσεως καὶ 98.000 μεταλλικὰς δραχμάς. Οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα. Ὁ κ. Μαλλιάκας φαίνεται ἐξέλαβε τὰς ληφθείσας δειγματοληψίας ὡς ὑποβληθείσας μηνύσεις.

Ν. Μ α λ λ ι ά κ α ς. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐγώ, κύριε Ὑπουργέ, ὑπεστήριξα εἶναι ἀνεγεγραμμένον εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς 23.5.1955 τοῦ Ἀγορανομικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν. Θὰ εἴγομεν, κύριε Ὑπουργέ, ἴσως χιλιάδας καταδικαστικὰς ἀποφάσεις ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔβαινε ἐντολὴν νὰ σταματήσῃ ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ δίωξις καὶ τοῦτο διότι ἡ Κυβέρνησις ἐπεθύμει τὴν νοθείαν τοῦ ἐλαιολάδου διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν. Ἕνεκα τούτου μάλιστα ἠθωώθησαν κατὰ σύστημα οἱ νοθεῦται τοῦ ἐλαιολάδου καὶ ὑπῆρξαν μόνον ἐλάχιστα καταδίκαι μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν πραγματοποιήσεως ὑπερβολικοῦ κέρδους.

Ι. Π α π α η λ ι ά κ η ς. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι ἡ πρώτη Κυβέρνησις τοῦ κ. Καραμανλῆ διεπίστωσεν ὅτι ἐλάμβανε χώραν νοθεία τοῦ ἐλαιολάδου. Δὲν ἐνδιαφέρει δὲ οὐδόλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐπελήφθη τοῦ θέματος κατόπιν ὑποβληθεισῶν μηνύσεων ἢ αὐτοβούλως. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατεδίωξεν ὡρισμένους διὰ νοθείαν τοῦ ἐλαιολάδου καὶ ἔρχεται τώρα ἡ ἰδία καὶ ἐπισημοποιεῖ τὴν νοθείαν. Ὑπεστήριξα, κύριοι βουλευταί, ὡς δικηγόρος μίαν ὑπόθεσιν νοθείας ἐλαιολάδου καὶ ἐσχημάτισα τὴν ἐντύπωσιν καὶ ἀπὸ τὰς καταθέσεις πολλῶν εἰδικῶν καὶ ἀπὸ μίαν ἀπάντησιν τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ ποσοστὸν τοῦ σπορελαίου καὶ τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐλαιολάδου ὅταν αὐτὰ ἔχουν προσμιχθῇ. Δὲν ἠδυνήθην, κύριοι βουλευταί, νὰ ἀντιληφθῶ διατί ἡ νοθεία τοῦ ἐλαιολάδου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33)1956 ἀγορανομικῆς ἀποφάσεως ἀνετέθη εἰς ὡρισμένας βιομηχανίας. Σήμερον διεπίστωσα ὅτι τοῦτο ἐγένετο διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ διατεθῶσιν 25.000 ὀκάδες σπορελαίου, τὸ ὁποῖον μᾶς ἔδωσεν ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια. Καθ' ἡμᾶς, τὸ σπορέλαιον τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναμιχθῇ μὲ τὸ ἐλαιόλαδον διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ καταναλωθῇ. Εἶναι γνωστόν, ὅτι προπολεμικῶς μεγάλας ποσότητας σπορελαίου κατηνάλωνον οἱ κάτοικοι Β. Ἑλλάδος. Μεταπελευθερωτικῶς ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐστράφησαν πρὸς τὸ ἐλαιόλαδον. Σήμερον μὲ τὰς τιμὰς εἰς τὰς ὁποίας ἔφθασαν τὰ ἐλαιόλαδα καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις ὁ κόσμος τῆς Β. Ἑλλάδος θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν παλαιάν του συνήθειαν.

Κύριοι συνάδελφοι, εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν συνεζητήθη τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς γεωμήλων», ἦλθεν ὡς ἀλεξιπτωτιστὴς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ νομοσχέδιον εἶπεν ὅτι ὅταν ἡ Κυβέρνησις διεπίστωσεν ἄνοδον τῆς τιμῆς τῆς πατάτας, ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀντισυνταγματικὴν ἐκείνην διάταξιν διὰ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἄνοδον τοῦ τιμαρίθμου. Ἐὰν παρίστατο σήμερον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, θὰ μᾶς ἐβίβετο ἡ εὐκαιρία νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν τί ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις ὅταν διεπίστωσε τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τί μέτρα ἔλαβε διὰ νὰ τὴν συγκρατήσῃ ; Μὲ τὴν τυποποίησιν τοῦ ἐλαιολάδου τί ἐπέτυχεν ἡ Κυβέρνησις; Ἐπέτυχεν, εἰς διάστημα ἑνὸς καὶ μόνον μηνός, ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου νὰ διπλασιασθῇ καί, κατὰ τὰς πληροφορίας μου, νὰ γίνωνται προπωλήσεις ἐλαιολάδου εἰς τὴν τιμὴν τῶν 35 δραχμῶν κατ' ὀκᾶν. Διαπιστώνω ὅτι ἡ ἀγορανομικὴ διάταξις, νοθείας τοῦ ἐλαίου διὰ σπορελαίου, ἔγινεν ὄχι διὰ νὰ συγκρατηθοῦν αἱ τιμαὶ ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν ὡρισμένους βιομηχάνους. Ἡ ἐλαιουργικὴ δὲν διαφωνεῖ μὲ τὸ μέτρον τῆς Κυβερνήσεως, Ἐὰν ἠρωτᾶτο, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ τῆς ἐπρότεινε νοθείαν εὐχὴ 50 ο)ο. ἀλλὰ 70 ο)ο. Γεγονὸς εἶναι, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι, κατόπιν τῆς τυποποιήσεως τοῦ ἐλαίου, ὁ λαὸς ἀγοράζει τὸ ἀγνὸν ἔλαιον μὲ διπλασίαν τιμήν. Νὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς τυποποιήσεως.

Ν. Κ ρ α σ α δ ά κ η ς. Κύριοι βουλευταί, καλόπιστος θὰ εἶναι καὶ ἡ ἰδική μου κριτικὴ ἔναντι τοῦ θέματος, διότι τὸ θέμα εἶναι ὄντως μέγα καὶ ἄπτεται τῆς εὐτυχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ εἰδικώτερον τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦμεν. Καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον πιστεύομεν ὅτι ἡ διαχείρισις, γενικῶς, τῶν ἐθνικῶν προϊόντων ἐπιβάλλει, ὄχι μόνον προσοχὴν καὶ στοργήν, ἀλλὰ καὶ ἐνιαίαν πολιτικὴν ἔναντι γενικῶς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, πολὺ δὲ περισσότερον τοῦ ἐλαίου. Ἡ σημερινὴ δὲ συζήτησις ἀποδεικνύει καὶ πάλιν τὴν ἔλλειψιν αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς πολιτικῆς ἔναντι τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐλαίου. Διὰ τοῦτο ἔλεγον εἰς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν ὅτι ὅλα τὰ κόμματα θὰ ἔπρεπε νὰ συμφωνήσουν ἐπὶ μιᾶς πολιτικῆς ἐπὶ τῶν μεγάλων ἐθνικῶν γεωργικῶν προϊόντων τὴν ὁποίαν θὰ ἐφαρμόσουν ὅλα τὰ κόμματα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ποῖον ἐξ αὐτῶν θὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Τὸ λάδι, κύριοι συνάδελφοι, συνθέτει ἕνα τῶν τριῶν παραγόντων τοὺ καθορίζουν τὸν τιμάριθμον σχεδὸν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Τὰ ἕτερα δύο στοιχεῖα εἶναι ἡ λίρα καὶ τὸ σιτάρι. Δὲν ἐξετάζω τὸν τιμάριθμον τὸν ὁποῖον καθορίζει ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ ἢ οἱαδήποτε ἄλλη κρατικὴ ὑπηρεσία. Ἐγὼ ἐξετάζω τὸν τιμάριθμον ποὺ κάνει ὁ ἀγρότης τοῦ Ψηλορείτη, ἡ νοικοκυρὰ τοῦ λαοῦ. Κατηγοροῦμεν τὴν προκάτοχον Κυβέρνησιν, τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ, ἡ ὁποία ἐπὶ μίαν 3ετίαν δὲν ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τῆς πολιτικῆς τοῦ Κέντρου, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν συγκέντρωσιν τῶν 35.000 τόννων ἐλαίου καὶ οὕτω ἠδυνήθη νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ τὴν αὔξησιν τοῦ τιμαριθμου κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς καὶ ἀνταπεκρίθη περισσότερον εἰς τὸ αἴτημα τῶν παραγωγῶν οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν συγκέντρωσιν εἰς ἱκανοποιητικὰς τιμάς. Σᾶς ἀναφέρω, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἀνελάμβανε τὴν Κυβέρνησιν ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ αἴτημα περὶ συγκεντρώσεως τοὐλάχιστον 30.000 τόννων ἐλαίου. Τὸ παράδειγμα αὐτό, τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου, θὰ ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὴν προκάτοχον Κυβέρνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ, τὸ ἐνδόσημον νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἐκείνη συγκέντρωσιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ αἰτήματος τῶν παραγωγῶν τοῦ ὁποίου πάντοτε διετυπώναμεν ἀπὸ τοῦ Βήματος τούτου καὶ δὲν εἰσηκούσθημεν καὶ θὰ εἶχεν εἰς χεῖρας της

ἕνα ρυθμιστικὸν ἀπόθεμα διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ἀνάγκας τῆς γενικῆς καταναλώσεως. Ὀρθόδοξος πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ κύριοι συνάδελφοι, παρὰ μόνον μὲ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ ἐλαίου, εἰς ἑκάστην ἐσοδείαν, ἡ ὁποία νὰ καλύπτῃ τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν. Διατί τοῦτο τὸ κάνει διὰ τὸν σῖτον καὶ λαμβάνει μέτρα διὰ τὴν λίραν, ὁσάκις θέλει νὰ συγκρατήσῃ τὸν τιμάριθμον ; Ἂς τὸ κάμῃ συνεπῶς καὶ διὰ τὸ λάδι. Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ δὲν ζητοῦν πλεονεκτήματα ἀλλὰ δικαιοσύνην. Ζητοῦν νὰ προκαθορίσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, καθορίζουσα τιμὴν συγκεντρώσεως. Τὸ αἴτημα αὐτό, κύριοι συνάδελφοι, τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν, πρέπει νὰ τὸ κάμωμεν συνείδησιν.

Πρέπει νὰ δογματίσωμεν ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς συμπολίτευσις καὶ ἀντιπολίτευσις εἰς τὸ ἑξῆς. Πρέπει νὰ εὐθυγραμμίζεται ἑκάστοτε ἡ τιμὴ τοῦ ἐλαίου μὲ τὰς διεθνεῖς τιμάς. Τοῦτο ἱκανοποιεῖ πλήρως τοὺς παραγωγοὺς καὶ αἴρει τὸ παράπονον αὐτῶν ὅτι ἐνῷ αἱ τιμαὶ τοῦ προϊόντος των εἰς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ἀπελάμβανεν καλυτέρας τιμάς, παρεμβαίνομεν εἰς βάρος αὐτοῦ καὶ τοῦ δημιουργοῦμεν τιμὰς ἐσωτερικοῦ χαμηλάς. Τὸ δεύτερον σκέλος τῆς πολιτικῆς μας εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐλαιολάδου. Ἔχει ὑποχρέωσιν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἐξαγωγὴν ἐλαιολάδου εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διότι μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ συγκρατήσωμεν τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ τὰς ὁποίας εἴχομεν προπολεμικῶς. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχωμεν μόνιμον ἐλαϊκὴν πολιτικήν. Αὐτὸ τὸ δεύτερον αἴτημα πρέπει νὰ τὸ διατυπώσωμεν ὡς θέμα μόνιμον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Μέχρι τῆς περασμένης Βουλῆς ὑπῆρξα πολέμιος τῆς εἰσαγωγῆς σπορελαίου. Τὸ σπορέλαιον δὲν πρέπει νὰ ἔρχεται διότι διευκολύνει τὴν νοθείαν τοῦ ἐλαίου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀναμένωμεν ἐκ τοῦ μέτρου αὐτοῦ εἶναι ἡ προώθησις τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐλαίου. Τὰ τελευταῖα μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, τὰ ὁποῖα εἰθίγησαν ἀπὸ τοὺς προηγουμένους συναδέλφους μου, ἐφόσον δὲν ἀπέδωσαν τὰ προσδοκώμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀποτελέσματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἐλαιολάδου, πρέπει σήμερον νὰ ἀναθεωρηθοῦν.

Τὸ σπορέλαιον πρέπει νὰ πωλῆται ἐλευθέρως ἀλλὰ μόνον σπορέλαιον ἄνευ τῆς προσμίξεως ἐλαιολάδου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου θὰ ἤθελον νὰ βεβαιώσω τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ὅτι πέρυσιν ἡ Ἑλλὰς ἔχασε ἕνα πόλεμον διότι δὲν ἐλήφθησαν ἐγκαίρως μέτρα τῆς καταπολεμήσεως τοῦ δάκου, διότι ἀπωλέσθησαν 80.000 τόννοι ἐλαιολάδου ἐξ αἰτίας τοῦ δάκου καὶ ἡ ζημία αὐτὴ τῶν 80.000 τόννων, νομίζω, ὅτι ἰσοῦται πρὸς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ ἔχανε ἕνα πόλεμον. Ἐπιβάλλεται συνεπῶς κ. Ὑπουργὲ ἄμεσος καὶ ὑποχρεωτικὴ καταπολέμησις τοῦ δάκου. Διότι ἡ προαιρετικὴ καταπολέμησις δὲν εἶχε κανένα ἀποτέλεσμα.

Ἂν ἀκολουθήσωμεν αὐτὰς τὰς διαπιστώσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐλαίου ὡς ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τὴν προστασίαν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς ἔναντι τῶν ἀσθενειῶν της καὶ εἰδικῶς τοῦ δάκου ἴσως ἀπὸ τὸ ταραχῶδες αὐτὸ παρελθὸν ἀντικρύσωμεν ἕνα ἐλπιδοφόρον μέλλον.

Πρόεδρος. Κύριοι συνάδελφοι νομίζω ὅτι τὸ θέμα ἐξηντλήθη καὶ ἐπειδὴ εἶναι πολλοὶ ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσουν ἀκόμη ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν σήμερον ἐὰν δὲν παραιτηθοῦν οἱ ἐγγεγραμμένοι νὰ ἐξαντληθῇ ὁ κατάλογος, προτείνω ὅπως ἀπαντήσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ νὰ θεωρηθῇ λήξασα ἡ συζήτησις.

Ὑπάρχει παράδοσις εἰς ὅλας τὰς ἐπερωτήσεις γενικοῦ ἐνδιαφέροντος ὁσάκις ἔγινε συνείδησις, ὅτι τὸ θέμα ἐξηντλήθη οἱ κ.κ. βουλευταὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσουν παραιτοῦνται, ἀπαντᾷ ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ τὸ θέμα θεωρεῖται λῆξαν. Νομίζω ὅτι τοῦτ' αὐτὸ δύνανται νὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν θέματος.

Η. Ἠλιού. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, ὅτι κατ' ἀρχὴν ἡ πρότασίς σας εἶναι ὀρθὴ καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἀποδεκτή. Ἔχω νὰ παρατηρήσω ὅμως ὅτι ἡ ἰδική μας πτέρυξ δὲν ἠκούσθη ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν θέματος. Εἶναι ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσουν τρεῖς ἐκ τῆς Ε.Δ.Α. Νομίζω ὅτι εἰς τοὐλάχιστον πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἀντιλήψεις τῆς πτέρυγός μας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ ἀντίρρησις νὰ ἀπαντήσῃ ὁ κ. Ὑπουργός.

Μ. Χλουβεράκης. Κύριε Πρόεδρε, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ ἡμεῖς διότι θὰ θέσωμεν νέα στοιχεῖα ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Πρόεδρος. Σεῖς κ. συνάδελφε, ἀνήκετε εἰς κόμμα τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν θέμα νομίζω, ὅτι ἐξεπροσωπήθη ἐπαρκῶς.

Μ. Χλουβεράκης. Δὲν δύνασθε κ. Πρόεδρε νὰ τερματίσετε τὴν συζήτησιν ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἐγγεγραμμένοι συνάδελφοι νὰ ὁμιλήσουν.

Πρόεδρος. Βεβαίως, ἐφ' ὅσον οἱ ἐγγεγραμμένοι δὲν παραιτοῦνται ἡ συζήτησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τερματισθῇ. Ὁ κ. Γλιγλῆς ἔχει τὸν λόγον.

Π. Γλιγλῆς. Κύριοι συνάδελφοι, εἶναι γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ θέμα τῆς προστασίας τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς εἶναι θέμα ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος, διὰ τοῦτο συγκινεῖ ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν. Ἑκατοντάδες χιλιάδες ἀγροτῶν παραγωγῶν ἀσχολοῦνται μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας καὶ ἀναμένουσιν, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν χειμῶνα, τὴν ἀξιοποίησιν τῶν κόπων των ἀπὸ τὴν τιμὴν τοῦ ἐλαίου. Εἶναι ἐπίσης ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου ἐνδιαφέρει τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ὁλόκληρον, διότι τὸ ἔλαιον ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν καθημερινὴν τροφὴν τοῦ Λαοῦ. Καὶ ἐνῷ εἶναι ἕνα τόσον βασικὸν προϊὸν ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἶμαι ἐν τούτοις ὑποχρεωμένος νὰ τονίσω ἀπὸ τοῦ Βήματος τούτου, ὅτι οὐδεμία βασικὴ προστασία μέχρι σήμερον παρεσχέθη εἰς τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς, πλὴν τῆς προστασίας ἡ ὁποία ἐγένετο κατὰ τὰ 1951—1952 μὲ τιμὴν συγκεντρώσεως 11.000 δραχμάς. Ἂν καὶ ἡ τιμὴ ἐκείνη δὲν ἦτο ἀπόλυτα ἱκανοποιητικὴ διὰ τὸν παραγωγόν, ἐν τούτοις ἐθεωρήθη ἀπὸ τοὺς παραγωγοὺς ὡς ἀπαρχὴ ἀσκήσεως μιᾶς προστατευτικῆς πολιτικῆς δι' αὐτούς. Οὕτω τὸ 1952 ἔφυγεν ἡ τότε Κυβέρνησις τοῦ Κέντρου καὶ ἦλθεν ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ. Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ ἤλπιζον ὅτι θὰ συνεχίζετο ἡ προστασία τοῦ ἐλαίου καὶ ὅτι ἡ διακήρυξις τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ περὶ προστασίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων θὰ ἐλάμβανε σάρκα καὶ ὀστᾶ. Ἀτυχῶς ὅμως διεψεύσθησαν. Ἀπὸ τοῦ 1954 ἤρχισεν ἡ πρόσμιξις ἐλαίου καὶ πυρηνελαίου. Ἐν συνεχείᾳ διατάξεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου προητοίμαζον τὴν ἀνάμιξιν σπορελαίου μὲ ἐλαιόλαδον. Ὑπάρχουν ἐπ' αὐτοῦ ἀρκεταὶ ἀγορανομικαὶ ἀποφάσεις ποὺ ἐπιτρέπουν τὴν τοιαύτην ἀνάμιξιν. Πέραν αὐτοῦ ἀπηγορεύθη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἡ ἐξαγωγὴ πυρηνελαίου καὶ ἐλαιόπαστας, ἐνῷ ἐπετράπη ἡ εἰσαγωγὴ ὀξέων διὰ τὴν κατασκευὴν σαπώνων.

Κύριοι συνάδελφοι, ἐν συνεχείᾳ ὅλων αὐτῶν ἦλθε τελευταίως ὡς χαριστικὴ βολὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 33 ἀπόφασις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν ἀνάμιξιν τοῦ ἐλαίου μὲ σπορέλαιον. Διαμαρτύρομαι διὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ λυποῦμαι διότι εἰς τὴν προσπάθειάν του αὐτὴν ἀνεμίχθη καὶ συνήργησε μία συνεταιριστικὴ ὀργάνωσις. Ἡ ὀργάνωσις αὐτή, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ προστατεύσῃ τὸ λάδι καὶ νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου. Ὡς τόσον ὅμως συνήνεσε εἰς τὴν πρᾶξιν αὐτὴν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἀνέλαβε νὰ καταφέρῃ καίριο πλῆγμα κατὰ τῶν παραγωγῶν. Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ Λέσβου τοὺς ὁποίους ἐκπροσωπῶ εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν ἀναμένουν νὰ ζήσουν μόνον ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας. Δι' αὐτὸ ζητοῦν νὰ ἀπαγορευθῇ μὲ κάθε τρόπον ἡ ἀνάμιξις ἐλαίου μετὰ σπορελαίου. Δεύτερον νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσαγωγὴ σπορελαίων, τρίτον, νὰ παύσῃ τὸ σπορέλαιον νὰ ἀποταλῇ μέσον ἐκβιασμοῦ κατὰ τοῦ ἐλαιολάδου. Τέταρτον, προστασία τοῦ ἐλαίου καὶ τῆς παραγωγῆς θὰ γίνῃ μόνον ὅταν τὸ Κράτος ἀποφασίσῃ νὰ ἀκολουθήσῃ μίαν ἐθνικὴν πολιτικὴν καὶ ὅταν ἐγκαινιάσῃ τὴν πολιτικὴν συγκεντρώσεως. Τότε καὶ μόνον ἀπαναλαμβάνω ὅτε διὰ τῆς συγκεντρώσεως ποὺ θὰ ὑπάρχῃ προκαθορισμένη τιμή, θὰ δύναται τὸ Κράτος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα τὰ ὁποῖα τόσον τοῦ καταναλωτοῦ ὅσον καὶ τῆς παραγωγῆς τὰ ὁποῖα συμφέροντα εἶναι ἀπολύτως συνυφασμένα μεταξύ των. Πέραν αὐτοῦ κύριοι συνάδελφοι, τὸ Κρά-

τος, χάριν τῆς προστασίας τῆς παραγωγῆς, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ θεσμὸν τῆς προσυγκεντρώσεως. Εἰς τὴν Μυτιλήνην κ. συνάδελφοι, πωλοῦνται ἐλαιόδενδρα εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμάς. Διὰ νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ πρόβλημα πρέπει νὰ γίνεται συγκέντρωσις ἀρκετῆς ποσότητος ἐλαιολάδου ὑπὸ τοῦ Κράτους ἡ ὁποία θὰ ρίπτεται εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναλόγως τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως.

Κύριοι συνάδελφοι, ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἠκούσθησαν θεωρίαι αἱ ὁποῖαι μᾶς ἦλθον ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν Ἠκούσθη ἡ θεωρία τῆς ἀναμίξεως τοῦ σπορελαίου μὲ 30ο]ο ἐλαιολάδου. Ἀλλὰ εἴτε τὸ θέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς εἴτε ὄχι ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ μέση παραγωγὴ ἐλαιολάδου κατ' ἔτος ἀνέρχεται εἰς τοὺς 120.000 τόννους. Ἐξ αὐτῶν 90–100 χιλιάδες τόννοι διοχετεύονται εἰς τὴν κατανάλωσιν. Τὸ ὑπόλοιπον ἀπομένει πρὸς ἐξαγωγήν. Πρέπει ἐπίσης νὰ γνωρίζῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι κατ' ἔτος θὰ αὐξάνῃ ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου ἐλαιολάδου διότι αἱ προσβάλλουσαι τὴν ἐλαίαν ἀσθένειαι θὰ καταπολεμηθοῦν μὲ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ ἐπιστήμη. Θὰ αὐξηθῇ ἀκόμη ἡ ἐλαιοπαραγωγὴ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συγχρόνων μεθόδων καλλιεργείας καὶ λιπάνσεως. Θὰ αὐξηθῇ τέλος διότι νέοι ἐλαιῶνες ἀρχίζουν ν' ἀποδίδουν καρπούς. Οὕτω κατὰ τοὺς ἰδικούς μας ὑπολογισμοὺς ἐντὸς μιᾶς 5ετίας ἡ παραγωγὴ θὰ ἀνέλθῃ εἰς 140.000 τόννους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν αὔξησιν τῶν πλεονασμάτων πρὸς ἐξαγωγήν. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς κ. συνάδελφοι ἐνδιαφέρεται νὰ κρατήσῃ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐξάγωνται τὰ πλεονάσματα κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα τοὺς παραγωγούς.

Πρὶν κατέλθω τοῦ Βήματος ἐπιθυμῶ νὰ ὑπαβάλω τὰς ἑξῆς προτάσεις πρὸς τὸν Ὑπουργὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Πρῶτον, νὰ καθιερωθῇ ἐθνικὴ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου. Δεύτερον, νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν σύστημα συγκεντρώσεως καὶ προσυγκεντρώσεως. Τρίτον νὰ ἀκυρωθοῦν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ὅλαι αἱ προπωλήσεις καὶ νὰ χορηγηθοῦν ἄφθονα δάνεια εἰς τοὺς παραγωγοὺς διὰ νὰ προληφθοῦν αἱ προπωλήσεις αὐταί. Τέταρτον ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαιολάδου πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τὴν ἁρμονικὴν συνύπαρξιν τῶν συμφερόντων παραγωγοῦ καὶ καταναλώσεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιτυγχάνεται μὲ τὸ σύστημα τῆς συγκεντρώσεως. Πέμπτον, τέλος, πρέπει νὰ καταργηθῇ τὸ σύστημα τοῦ τυποποιημένου ἐλαιολάδου, ὄχι διότι ἀπέτυχεν ἢ θὰ ἀποτύχῃ ἀλλὰ διότι φοβοῦμαι τὴν συνήθειαν τοῦ καταναλωτοῦ. Καταλήγων ἐπισημαίνω καὶ πάλιν τοῦ φόβους μου, καὶ προτείνω τὴν λῆψιν ὅλων αὐτῶν τῶν μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐλαίας.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ὁ κ. Πρίφτης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Π ρ ί φ τ η ς. Κύριοι συνάδελφοι, εἶναι λυπηρὸν τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τρίτην κατὰ σειρὰν συνεδρίασιν διεξάγεται συζήτησις ἐπὶ ἑνὸς βασικοῦ προϊόντος διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Λαοῦ μας καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας ἡ ὁποία δὲν συγκινεῖ οὔτε τοὺς Βουλευτὰς τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν τοὐλάχιστον. Ἐτονίσθη κ. συνάδελφοι, ὅτι πράγματι δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι ὑπάρχει μία συγκεκριμένη πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἐπὶ τοῦ σημαντικωτάτου τούτου προϊόντος καὶ παράγοντος τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔχει δημιουργήσει διὰ τὸν παραγωγὸν μίαν κατάστασιν πλήρους ἀπελπισίας. Τὸ θέμα εἰς τὴν γενικότητά του ἐμφανίζεται οὕτω : Ἐμπορία καὶ τιμὴ εἶναι ἡ στέγη τοῦ ὅλου προβλήματος. Τὸ ὅλον θέμα περικλείει τέσσαρα κύρια σημεῖα ὁλοκλήρου τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐλαίου. Τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ βελτιωθῇ αὕτη καὶ αὐξηθῇ, συγχρόνως δὲ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸν ἐξευγενισμὸν τοῦ εἴδους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ συνετελέσῃ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ἐξαγωγήν. Δεύτερον ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὰ θεμελειωμένην πλευράν του, βάσει τῶν ἐπιστημονικῶν μέσων ἐφαρμογὴν πολιτικῆς διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας. Τρίτον θέμα εἶναι ὁ περιορισμὸς μέχρις αὐστηρᾶς ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσαγωγῆς σπορέλαίου, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει τάσεις καταλήψεως τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς εἰς βάρος τοῦ ἐλαίου, ἐνῶ εἶναι δεδομένον ὅτι οὐδεμία οὐσία ἔχει τὰς λιπαρὰς ἰδιότητας ποὺ ἔχει τὸ ἐλαιόλαδον.

Δ. Π ε τ ρ ο π ο υ λ ᾶ κ ο ς. Δὲν ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ κ. συνάδελφε.

Γ. Π ρ ί φ τ η ς. Ὑπάρχει καὶ μεγάλη. Εἶναι γεγονὸς ὅτι εἰς τὸν τομέα τῆς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐλαίου δὲν ἔχομεν κάμει πολλὰ πράγματα.

Ὑπάρχουν μέθοδοι ἱκαναί νὰ περιορίσουν τὰ κακὰ καὶ τὰς ἀσθενείας ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς καρποφορίας. Ἐμεῖς ὅμως ἐξακολουθοῦμεν νὰ διατηροῦμεν τὰς ἀπηρχαιωμένας μεθόδους καλλιεργείας καὶ ἀκόμη περισσότερον τῆς περισυλλογῆς τοῦ καρποῦ. Ἀξιόλογα ἐπιστημονικὰ πορίσματα ξένων ἱνστιτούτων δὲν ἔχουσιν ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐὰν ἔχουσιν ἔλθῃ θὰ παραμένουσιν κάπου κλεισμένα. Ἀκόμη οὔτε κἂν χρῆσις λιπασμάτων γίνεται ὅπως πρέπει, διότι ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶναι ἀπρόσιτος διὰ τοὺς παραγωγούς. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀνάλογος μὲ τὴν ἐποχὴν λίπανσις οὔτε τὸ κλάδευμα διὰ νὰ ἀποδώσῃ ἡ ἐλαία. Ἀπόδειξιν ὅλων αὐτῶν ἀποτελοῦν αἱ ἑξῆς δύο διαπιστώσεις.

Πρῶτον, εἰς μίαν χώραν ἐκ τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν τῆς ἐλαίας ὅπως εἶναι ἡ Ἑλλὰς οἱ ἁρμόδιοι δὲν ἔχουν συλλάβει τὴν ὀργάνωσιν ἑνὸς ἱνστιτούτου τῆς ἐλαίας τὸ ὁποῖον θὰ ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ἐπίλυσιν ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ἐλαίας, Δεύτερον, ἐνῷ ἔχομεν γεωπονικὰς σχολὰς δὲν ὑπάρχει εἰς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν ἕδρα τῆς ἐλαίας. Ἀκόμη δὲν ἔχει λυθῇ κ. συνάδελφοι, τὸ θέμα τῆς ἱδρύσεως φυτοπαθολογικῶν σταθμῶν ἐρεύνης εἰς τὰς κυρίας περιοχὰς τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς. Βέβαια ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ ἔχουν ἀποτέλεσματα ἄνευ συνυπάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ σκέλους. Καὶ τὸ οἰκονομικὸν σκέλος δὲν ἀφορᾶ μόνον τὰ καλλιεργητικὰ δάνεια ἀλλὰ καὶ τὰ ἐλαιοκαλλιεργητικὰ ἀκόμη καὶ τὰ μεσοπρόθεσμα καὶ τὰ μακροπρόθεσμα ποὺ θὰ δώσουν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν παραγωγὸν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς του. Τότε καὶ μόνον τότε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὀργανώσαμεν τὴν παραγωγήν μας. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἀκόμη δὲν εἶναι τίποτε ἐὰν δὲν φροντίσωμεν νὰ καταπολεμήσωμεν τὰς ἀσθενείας τῆς ἐλαίας. Ἐπ' αὐτοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθοῦν παρὰ πολλά. Ὁ χρόνος ὅμως μὲ ἀναγκάζει νὰ περιορισθῶ. Ὄχι μόνον δὲν ὑπάρχει μία ἐνιαία γραμμὴ καταπολεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν, ἀλλὰ τοὐναντίον αἱ ἁρμόδιαι ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου ἔχουν πάθει μίαν σύγχισιν καὶ εὑρίσκονται εἰς μίαν ἀνασχετικὴν κατάστασιν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν. Διὰ κανένα νόσημα τῆς ἐλαίας δὲν ἔχουν συγκεκριμένον σύστημα καταπολεμήσεως.

Δ. Μ α ν έ ν τ η ς. (Ὑφυπ. Γεωργ.) Δύνασθε νὰ μοῦ εἴπητε κ. συνάδελφε ἐὰν ὑπάρχῃ Χώρα ποὺ νὰ ἔχῃ καταλήξει εἰς ὡρισμένον σύστημα καταπολεμήσεως ;

Γ. Π ρ ί φ τ η ς. Τὸν Μάϊον τοῦ 1955 εἰς Διεθνὲς ἐλαιοκομικὸν συνέδριον συνελθὸν ἐν Ἀθήναις κατεδικάσθη ἡ μέθοδος καταπολεμήσεως ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας «Μπερλέζε». Ἐν τούτοις δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας ἀφίνονται ἐλεύθεροι οἱ παραγωγοὶ νὰ κάμουν χρῆσιν, ἐνῷ εἰς ἄλλας χώρας ὅπως εἶναι ἡ Ἰταλία ἡ ὁποία ἔρχεται πρώτη εἰς τὴν ἐλαιοπαραγωγήν, ἔχει καταργηθῇ.

Δ. Μ α ν έ ν τ η ς. (Ὑφυπ. Γεωργ.) Σᾶς πληροφορῶ κ. συνάδελφε ὅτι καὶ ἐφέτος εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐφαρμόζεται ἡ μέθοδος Μπερλέζε. Ἡ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας ἀνάγεται εἰς ἐπιστημονικὰς μεθόδους καὶ ἐὰν θέλετε νὰ εἶσθε πράγματι ἀντικειμενικὸς μόνον ἐπὶ τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτῶν μεθόδων θὰ στηριχθῆτε διὰ νὰ ἐξάγετε τὰ συμπεράσματά σας. Δὲν δύνασθε συνεπῶς χωρὶς νὰ ἔχετε βασανίσει τὸ θέμα νὰ ἀπευθύνετε τοιαύτας κατηγορίας κατὰ τοῦ Ὑπουργείου. Οὐδαμοῦ καὶ εἰς καμμίαν χώραν ὑπάρχει συγκεκριμένον σύστημα καταπολεμήσεως τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας.

Γ. Π ρ ί φ τ η ς. Ἐγὼ εἶπον κ. Ὑπουργὲ ὅτι δὲν ἔχει χαραχθῇ ἀκόμη εἰς τὴν Χώραν πολιτικὴ ἐρεύνης καὶ ὅτι δι' αὐτὸ ἁρμόδιοι καὶ ὑπεύθυνοι εἶναι αἱ ἑκάστοτε Κυβερνήσεις καὶ Ὑπουργοὶ Γεωργίας.

Εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Φλωρεντίας ἐλέγοντο τὰ ἑξῆς κ. Ὑπουργέ, (ἀναγινώσκει) ὁ δὲ κ. Λογοθέτης ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἔλεγε τὰ ἑξῆς (ἀναγινώσκει).

Δ. Μανέντης. (Υφ. Γεωργ.). Εἰς ποίαν μέθοδον καταλήγετε σεῖς.

Γ. Πρίφτης. Ἐγὼ ἔχω νὰ ὑποστηρίξω κ. Ὑπουργέ, ὅτι εἰς τὸν Ἑλλάδα δὲν ἔχει γένει ἔρευνα περὶ τῆς καταπολεμήσεως τῆς ἀσθενείας τῆς ἐλαίας.

Δ. Μανέντης (Υφ. Γεωργ.). Σᾶς πληροφορῶ κ. συνάδελφε ὅτι εἰς τὴν Κέρκυραν τὴν ἰδιαιτέραν σας πατρίδαι γίνονται τὰ μεγαλύτερα πειράματα διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν καὶ τὸ Κράτος δαπανᾶ τεράστια ποσά. Ἐπίσης τὸ Κράτος δίδει εἰς ὅσους ζητήσουν φάρμακα διὰ νὰ ψεκάσουν τὰς ἐλαίας των.

Γ. Πρίφτης. Κύριε Ὑπουργέ, ἡ μέθοδος ΣΑΚΑΝΤΑΝΗ, ἡ μέθοδος τῆς ἀνοιξιάτικης διαβροχῆς, πρέπει νὰ ἀρχίσῃ τὰς ἀρχὰς Ἀπρίλου. Ἀλλὰ οἱ μηχανοκίνητες ψεκαστῆρες σας αἱ ὁποῖοι ἐχρειάζοντο διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν παρελήφθησαν τὴν 30ην Μαΐου.

Δ. Μανέντης (Υπ. Γεωργ.). Δὲν ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατὸν νὰ παραληφθοῦν γρηγορότερον.

Γ. Πρίφτης. Ὁ πειραματισμὸς πρέπει νὰ γίνεται μὲ τὰς θεμελιωμένας ἀπόψεις κατὰ περιοχάς. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πειραματικὸς ἔλεγχος, διότι ἔτσι θὰ καθοδηγοῦνται οἱ ἀγρόται μας. Ἐπίσης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ καθολικὴ χρῆσις τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων μὲ κρατικὴν δαπάνην. Δὲν εἶναι ἐπίσης ἄσκοπον νὰ τονισθοῦν οἱ πολλαπλοῖ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους διατρέχει ἡ παραγωγή μας καὶ ὁ ἀγροτικός μας κόσμος. Ἐκτὸς τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σπορελαίου εἶναι καὶ τὰ ἐργοστάσια ὑδρογονώσεως τοῦ ἐλαίου ποὺ καθιστοῦν οἱονδήποτε ἔλαιον ἐμπορεύσιμον. Ἐπίσης καὶ ἡ τυποποίησις εἶναι ἕνας μεγάλος κίνδυνος διὰ τὴν ἐλαιοπαραγωγήν μας. Ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν τῶν σφαλμάτων τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων εἶναι νὰ φθάσωμεν ὥστε τὰ ἐλαιόδενδρα νὰ χρειάζωνται μόνον διὰ καυσόξυλα. Πρέπει τὸ θέμα νὰ ἀντιμετωπισθῇ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς. Πρέπει νὰ χορηγηθοῦν καλλιεργητικὰ δάνεια ὡς ἐπίσης νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ μετάδοσις τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων. Ἐπίσης χρειάζεται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰσαγωγῆς σπορελαίων ἢ ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη εἰσαγωγῆς των, αὕτη νὰ εἶναι πειθαρχημένη καὶ ἡ διάθεσίς του νὰ γίνεται ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸ λάδι. Πρέπει ἐπίσης νὰ γίνεται ἐγκαίρως ἡ κρατικὴ ἐπέμβασις διὰ τὴν συγκέντρωσιν ἡ δὲ τιμὴ ἀσφαλείας νὰ ἀνακοινοῦται ἐγκαίρως. Πρέπει ἐπίσης νὰ καθορίζωνται καὶ τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα θὰ ἀναλάβουν τὴν συγκέντρωσιν. Ἐὰν ληφθοῦν ὅλα αὐτὰ τὰ μέτρα δὲν θὰ ἐχρειάζετο οὔτε ἡ τυποποίησις οὔτε αἱ νοθεῖαι.

Πιστεύω κ. βουλευταί, ὅτι μέσα εἰς τὰ στενὰ ὅρια τοῦ περιωρισμένου χρόνου τῆς ἀγορεύσεως ἔδωσα μίαν ἀρκετὰ σαφῆ εἰκόνα τῆς ὅλης καταστάσεως. Πέραν τῶν ὁμνολογιῶν διὰ τὸν μόχθον τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου οὐδὲν ἄλλο θετικὸν μέτρον λαμβάνεται μὲ ἀποτέλεσμα ὁ ἀγροτικὸς κόσμος νὰ μοχθῇ καὶ πένεται.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Χλουβεράκης ἔχει τὸν λόγον.

Μ. Χλουβεράκης. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ὅτι ἐπειδὴ ἡ ὥρα εἶναι ἀρκετὰ προχωρημένη καὶ οἱ ρήτορες πολλοὶ καὶ ἀπαρτίαν ὑποθέτω δὲν ἔχομεν καλὸν εἶναι νὰ συνεχίσωμεν τὴν συζήτησιν τὴν προσεχῆ Τρίτην μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σιτικοῦ .

Ν. Μαλλιάκας. Ἔχει ληφθῇ ὑποχρέωσις νὰ τερματισθῇ ἀπόψε ἡ συζήτησις.

Πρόεδρος. Καλύτερον θὰ ἦτο νὰ διεγράφοντο οἱ ὑπόλοιποι ἐγγεγραμμένοι νὰ ὁμιλήσουν, διὰ νὰ δυνηθοῦν οἱ κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ ἀπαντήσουν.

Ν. Μάρτης. (Υφ. Ἐμπορ.) Κύριε Πρόεδρε, ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκθέσῃ τὴν πολιτικήν της ἐπὶ τοῦ ἐλαίου ἐνώπιον ἐλαχίστων βουλευτῶν. Θὰ ἀπαντήσωμεν τὴν προσεχῆ Τρίτην.

Μ. Στεφανίδης. Ἐλήφθη ἀπόφασις τὴν Τρίτην νὰ συζητηθοῦν ἄλλαι ἐπερωτήσεις. Νομίζω ὅτι ἡ ἀπόφασις ἡ ὁποία ἐλήφθη πρὸ δύο ὡρῶν δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Κανονισμόν. Δι' αὐτὸ ὀρθώτερον θὰ ἦτο νὰ συνεχισθῇ ἡ συζήτησις τὴν προσεχῆ Τρίτην μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ σιτικοῦ, ἡ ὁποία ἄλλωστε θὰ διεξαχθῇ πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐφ' ὅσον μάλιστα οἱ Ὑπουργοὶ δὲν θὰ ὁμιλήσουν σήμερον.

Δ. Μανέντης. (Υφ. Γεωργ.) Κύριε Πρόεδρε, ἐλήφθη ἀπόφασις νὰ τερματισθῇ ἀπόψε ἡ συζήτησις.

Μ. Γαληνός. Ἡ ἀπόφασις περὶ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως ἀπόψε δὲν εἶναι ἔγκυρος οὔτε ὑποχρεωτική. Ἐφ' ὅσον οἱ Ὑπουργοὶ θὰ ὁμιλήσουν τὴν Τρίτην καὶ οἱ ἐπερωτῶντες κατὰ συνέπειαν βουλευταὶ θὰ ἀνταπαντήσουν τὴν Τρίτην.

Πρόεδρος. Οἱ κύριοι Ὑπουργοὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ ὁμιλήσουν τὴν Τρίτην.

Μ. Χλουβεράκης. Κύριε Πρόεδρε, ἢ ἀπόψε πρέπει νὰ τελειώσῃ ἡ συζήτησις ἢ νὰ συνεχισθῇ τὴν Τρίτην μετὰ τὸ σιτικόν.

Πολλοὶ Βουλευταί. Νὰ συνεχίσωμεν ἀπόψε.

Μ. Χλουβεράκης. Κύριοι βουλευταί, ἀνέρχομαι εἰς τὸ Βῆμα ἐν ἐπιγνώσει τῆς σοβαρότητος τῆς συζητουμένης ἐπερωτήσεως ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος τοῦ ἐλαίου τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ μοναδικὸν εἰσόδημα δεκάδων χιλιάδων Ἑλλήνων Ἀγροτῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποτελεῖ καὶ τὴν μοναδικὴν λιπαρὰν φυτικὴν τροφὴν τοῦ συνόλου του Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Καὶ γίνεται συζήτησις μὲ ἀλληλοσυγκρουόμενα, ἐλλιπῆ καὶ ἐν πολλοῖς ψευδῆ στατιστικὰ στοιχεῖα παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων καὶ ὑπευθύνων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους Καὶ ἀναφέρω ἐνδεικτικῶς τὴν παραγωγὴν τοῦ ἔτους 1955. Προϋπελογίσθη εἰς 160 χιλ. τόννους ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἀρχικῶς καὶ τελικῶς εἰς 120 χιλ. τόννους. Ἐκ μέρους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης εἰς 105 χιλ. τόννους καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἀναβιβάζει τὴν παραγωγὴν εἰς 82-85 χιλ. τόννους.

Θὰ πρέπῃ ἀξιότιμε κ. Ὑπουργὲ τοῦ Ἐμπορίου ἄνευ ἀναβολῆς νὰ ἱδρυθῇ ὑπεύθυνος στατιστικὴ ὑπηρεσία καὶ τὴν ὁποία νὰ ἀναλάβῃ εἴτε ἡ Ἀγροτικὴ εἴτε καὶ ἡ Ἐλαιουργικὴ ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ δευτεροβάθμιον Συλλογικὸν Ὄργανον τῶν Ἐλαιουργικῶν Συναιτερισμῶν τῆς Χώρας. Καὶ εἰσέρχομαι ἀμέσως εἰς τὸ θέμα τῆς σημερινῆς ὑπερμέτρου αὐξήσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαιολάδου καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ παροῦσα Κυβέρνησις διὰ τὴν συγκράτησιν αὐτῆς. Ἐὰν κύριοι Συνάδελφοι ἡ σημερινὴ τιμὴ τοῦ ἐλαιολάδου εὐνοοῦσε τοὺς μικροὺς καὶ μέσους παραγωγοὺς οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὰ 95ο/ο τοῦ ἀριθμοῦ καὶ οἱ ὁποῖοι χρήζουν ἀληθῶς τῆς προστασίας τοῦ Κράτους ὁμολογῶ ὅτι θὰ ἐπικροτοῦσα τὸ μέτρον τῆς Κυβερνήσεως ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἐπλήσσετο τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν τῶν μεγάλων πόλεων διὰ νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἕνα δίδαγμα, ἀναχαιτίσεως τοῦ ρεύματος τῆς ἀστυφιλίας ἐν συνδυασμῷ καὶ ἐν συναρτήσει μὲ ἄλλα ὑπὲρ τῆς Ἐπαρχίας προστασίας μέτρα.

Δυστυχῶς τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς πλήσσονται ἀμφότεροι καὶ παραγωγοὶ καὶ καταναλωταὶ καὶ δικαίως ἐξοργίζεται ὁ Λαὸς ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως, παρὰ τὴν καλὴν θέλησιν αὐτῆς, διότι παρεσύρθη ἀπὸ τὰς εἰσηγήσεις τῶν πολυμηχάνων κερδοσκόπων Βιομηχάνων καὶ Μεγαλεμπόρων , διὰ νὰ προσφέρουν τὰς δῆθεν καλὰς ὑπηρεσίας των καὶ μὲ συμμετοχὴν τῶν Ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, δι' ἃς θὰ ἔδει, καὶ ἔρευνα καὶ δικαστικὸς ἔλεγχος νὰ γίνῃ.

Καὶ γεννᾶται τὸ εὔλογον ἐρώτημα. Ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποφύγῃ τὴν σημερινὴν ἔκρυθμον κατάστασιν καὶ ἡ ὁποία ἀποβαίνει εἰς βάρος καὶ τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν καταναλωτῶν ; Βεβαίως κ. βουλευταὶ ἐὰν ἐλαμβάνετο πρόνοια συγκεντρώσεως τὴν ὁποίαν ὑπεστηρίξαμεν ὅλοι, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς εἰς τὰ ὑπεύθυνα Ὑπουργεῖα. Δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθημεν καὶ ἀπεφασίσθη ἡ τιμὴ ἀσφαλείας τῶν 17 δραχ. κατ' ὀκᾶν καὶ συγκέντρωσιν καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον ἠγόραζε πρὸς 18 καὶ 19 δραχμάς. Καὶ δὲν ἀπετέλεσε δίδαγμα ἡ συγκέντρωσις ἐπὶ Κυβερνήσεως τοῦ Κέντρου τὸ 1952 30 χιλ. τόννων ἐλαίου, ἡ ὁποία ἔσωσε τὴν τότε Κυβέρνησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Συναγερμοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς, κρατήσασα τὴν τιμάριθμον ἀκριβείας ζωῆς εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα . Ἐὰν καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένετο συγκέντρωσις ἔστω 15—20 χιλ. τόννων εἰς τιμὴν λογικὴν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλαιοσυδείας, ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἠυνοεῖτο ὁ μικρὸς καὶ μέσος παραγωγός ἡ δὲ Κυβέρνησις θὰ εἶχε

σήμερον τὸ ρυθμιστικὸν αὐτὸ ἀπόθεμα διὰ τὴν σταθερότητα τῶν τιμῶν, χάριν τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ.

Δὲν θὰ ἀναφέρω βεβαίως καὶ τὴν καταστροφὴν ἀρκετῶν χιλιάδων τόννων ἐκ τοῦ δάκου καὶ τοῦ πηρυνοτρήτου ἐκ τῆς μὴ ὑποχρεωτικῆς καὶ ἐγκαίρου δακοκτονίας ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Συνεπείᾳ τῶν ἀνωτέρω ἀστόχων χειρισμῶν, ἀρχίζει μικρὰ ἄνοδος τῶν τιμῶν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος θέρους, ὁπότε ἀρχίζει ἡ παρέμβασις τῆς Κυβερνήσεως πανικοβληθεῖσα διὰ τὸν ἐπηρεασμὸν τοῦ τιμαρίθμου καὶ ἐγκαινιάζει ἀμελητέως τὴν εἰσαγωγὴν μεγάλων ποσοτήτων σπορελαίου διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὰς τιμάς. Καὶ ἐνῷ ἐκρατοῦντο αἱ τιμαὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν 22—23 δρχ. ἔλαια ὀξύτητος 5 βαθμῶν, ἀπαγορεύει αἰφνιδίως κατὰ Νοέμβριον μῆνα τὴν ἐξαγωγὴν φαγωσίμων ἐλαιολάδων, διὰ νὰ προχωρήσῃ τελικῶς εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ τῶν τυποποιημένων καὶ ἐξευγενισμένων ἐλαιολάδων εἰς λευκοσιδηρᾶ δοχεῖα τοῦ ἑνὸς ἕως πέντε κιλῶν, στερήσαντες οὕτω καὶ τὰς ἀγορὰς ποὺ μὲ δυσκολίας κατεκτήσαμεν μεταπολεμικῶς ἐλαίου, καὶ τοῦ διὰ μέτρου τούτου νὰπλήξωμεν ἀνεπανορθώτως καὶ τὴν πίστιν μας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, καὶ τὴν μελλοντικὴν τοποθέτησιν τοῦ προϊόντος, καὶ δι' ὃν σκοπὸν τοὐλάχιστον δικαιολογεῖ ἡ Κυβέρνησις τὴν πολιτικὴν της ἐπὶ τοῦ σπορελαίου.

Καὶ ἀρχίζουν αἱ προσμίξεις σπορελαίου 75 ο]ο καὶ 15 ο]ο ἐλαίου μὲ τὰς νοθείας, τὰς μηνύσεις καὶ τὰ ἄνομα κέρδη τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Ἐμπόρων. Καὶ ἐνῷ ἐβαίνομεν καλῶς μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1956 μὲ τιμὰς σταθερὰς αἴφνης λαμβάνεται ἀπόφασις τυποποιήσεως Βιομηχανικῆς, τῇ ἐποπτείᾳ τοῦ Κράτους, μίγματος ἐλαίου καὶ σπορελαίου εἰς ἴσας ποσότητας μὲ τὸν ἀνύπαρκτον φόβον τῆς ἐλλείψεως ἀποθεμάτων ἐλαίου καὶ ἀνόδου τῶν τιμῶν καὶ κατόπιν ρίσιγγήσεως δυστυχῶς ἐνδιαφερομένων καὶ ἐχόντων ἀποθέματα Βιομηχανιῶν μὲ χαμηλὰς τιμάς, συνεπικουρούντων καὶ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, δι' ἀγνώστους δι' ἐμὲ λόγους. Καὶ ἀρχίζει ὁ πανικὸς τῆς Ἀγορᾶς, ὅτι λάδια δὲν ὑπάρχουν καὶ ἔφθασεν ἡ τιμὴ ἄνω τῶν 35 δρχ. κατ' ὀκᾶν. Καὶ ἀρχίζουν ἀλλεπάλληλαι ἀποφάσεις καὶ Ἀγρονομικαὶ διατάξεις κατοχυρώνοντας καὶ τὴν νοθείαν καὶ τὰ πλούσια κέρδη, κερδοσκόπων, τοκογλύφων καὶ ἀποταμιευτῶν τοῦ ἐλαίου. Ἐνῷ ἐὰν δὲν ἐλαβμάνετο τὸ μέτρον τῆς τυποποιήσεως καὶ ἀφίνετο ἡ ἐλευθέρα πώλησις ἐλαίου καὶ σπορελαίου οὐδεμίαν ἀναταραχὴν ἀσφαλῶς θὰ εἴχομεν. Δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας τῆς διασφαλίσεως τοῦ μίγματος ἀπὸ ἐνδεχομένην νοθείαν μὲ τὰ μέτρα ἀσφαλείας, Κρουνῶν, καὶ ἀλιμάντων σφραγίδων, τῇ ἐποπτείᾳ 3—4 κρατικῶν ὀργάνων, διότι καὶ εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος νὰ γίνῃ ἡ πρόσμιξις ἐνώπιον Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Συμβούλων Ἐπικρατείας, ὁ πολυμήχανος Ἕλλην θὰ ἀνεύρῃ τρόπον νοθείας. Καὶ ἀναφέρω δι' ἀκόμη τὴν πιστοποίησιν τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἐξαχθέντων 600 τόννων βρωσίμων μούρων ἐλαιῶν εἰς Ρουμανίαν καὶ Βουλγαρίαν τελευταίως, παρ' ὅλα τὰ πιστοποιητικὰ ποιοτικοῦ ἐλέγχου, Γεωπόνων καὶ Ἐπιτροπῶν Τελωνείου, ἀνευρέθησαν αἱ ἐλαῖαι κατὰ 80—90 ο]ο δακόπληκτοι εἰς ποσοστόν, ἐνῷ διεθνῶς ἐπιτρέπεται μόνον εἰς 6—8 ο]ο, ἐγκαταλείφθησαν παρὰ τῶν εἰσαγωγέων, καὶ ἀπηγορεύθη μελλοντικῶς κάθε εἰσαγωγή, ἀπωλέσαντες οὕτω νέας ἀγορὰς αἱ ὁποῖαι προπολεμικῶς ἀπερρόφουν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς παραγωγῆς μας.

Τελειώνοντας κ. συνάδελφοι, τί δέον γενέσθαι. Πρῶτον: ἄμεσος ἐγκατάλειψις τῆς τυποποιήσεως, Δεύτερον: πώλησιν ἐλευθέρα χωρισμένης ἐλαίου καὶ σπορελαίου ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἀγορανομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ Τρίτον: ἐλευθερία ἐξαγωγῆς διότι αἱ διεθνεῖς τιμαὶ εἶναι σήμερον κατώτεραι τῶν τιμῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ. Διὰ τὸ μέλλον. Συγκέντρωσιν τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκθλίψεως τοῦ ἐλαιολάδου 20 χιλ. τόννων ὡς ρυθμιστικοῦ ἀποθέματος, ἔγκαιρος καὶ ὑποχρεωτικὴ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας, καὶ τρίτον χορήγησις εὐθυνῶν λιπασμάτων καὶ ἐπαρκῶν καλλιεργητικῶν δανείων. Ἐν ἐπιλόγῳ ἡ σημερινὴ πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ Ἔθνους ἂς ἀναλάβῃ τὸ βαρὺ ἔργον τῆς προστασίας τῶν βασικῶν Γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἐν ὁμοφωνίᾳ νὰ ἀποτελέσῃ τὸν μελλοντικὸν καταστατικὸν χάρτην, διότι ὁ σῖτος καὶ τὸ ἔλαιον συνθέτουν τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ Ἕλληνος, ὁ καπνὸς καὶ ἡ σταφὶς τὴν ὑγιᾶ δημοσιονομικήν μας πολιτικήν, καὶ τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν μας, ὅλα δὲ ὁμοῦ τὴν εὐημερίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Σεργάκης ἔχει τὸν λόγον.

Ι. Σεργάκης. Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ μὲ τὸ τί ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν προκατόχων της, οὔτε μὲ τὸ τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐλαίου. Θὰ ἀσχοληθῶ μόνον μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως περὶ τυποποιήσεως τοῦ ἐλαίου, ὡς ἀπεκλήθη ἡ πρόσμιξις μὲ σπορέλαιον, καὶ θὰ θέσω ὡρισμένα ἐρωτήματα εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Ἐμπορίου, μὲ τὴν παράκλησιν νὰ δώσῃ ἄμεσον καὶ σαφῆ ἀπάντησιν ἐπὶ τούτων, κατὰ τὴν ἀπάντησίν του ἐπὶ τῆς συζητουμένης ἐπερωτήσεως. Ἐκ τῆς συζητήσεως πρέπει νὰ πεισθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι ὑπῆρξε σφάλμα ἡ ἀπόφασίς του καὶ θὰ πρέπει ν' ἀνακαλέσῃ ταύτην, διότι ἄλλως ὅσην καλὴν διάθεσιν καὶ ἂν εἶχε κατὰ τὴν λῆψιν της, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ πράξει ἀπεδείχθη ἀτυχὴς καὶ προστατευτικὴ μόνον τῶν ὀλίγων κερδοσκόπων, ἡ ἐμμονή του εἰς ταύτην, τῆς ἀφαιρεῖ καὶ τὸ προσὸν τῆς ἀγαθῆς προθέσεως, τὸ ὁποῖον ὡς ἐδήλωσα κατ' ἀρχὴν ἀποδέχομαι.

Θὰ δεχθῶ πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ παραχθεῖσα ἐφέτος ποσότης εἶναι μόνον 85—90 χιλιάδας τόννοι, ὡς ἐδήλωσεν ὁ κ. Ὑπουργός. Χωρὶς λοιπὸν νὰ ὑπολογισθῇ ἡ εἰσαχθεῖσα ποσότης σπορελαίου ἐξασφαλίζεται ἐπάρκεια, ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς καταναλώσεως ὑπολογίζονται εἰς 90 χιλ. τόννους. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἡ παραχθεῖσα ποσότης δὲν ἐπήρκει, ὑπάρχουν ἢ δὲν ὑπάρχουν αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν 40—50 χιλιάδες τόννοι ἐλαίου;

Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον ἐρώτημά μου εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν. Ὑπάρχει συνεπῶς αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔλλειψις ἐλαίου ἢ ἀπόκρυψις ἐλαίου;

Ὑπάρχει μόνον ἀπόκρυψις, διότι τὸ λάδι εὑρίσκεται εἰς χεῖρας ὀλίγων 5—10 μόνον κερδοσκόπων κεφαλαιούχων, οἱ ὁποῖοι συνεννοοῦνται εὐχερῶς καὶ ἐνεργοῦν ἀπὸ κοινοῦ εἰς βάρος καὶ τῶν παραγωγῶν καὶ τῆς καταναλώσεως. Οἱ παραγωγοὶ ἐπώλησαν τὸ λάδι των εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμάς, τὸ ἀγοράζουν σήμερον εἰς διπλασίαν τιμὴν καὶ τὸ χειρότερον προπωλοῦν τὴν ἐρχομένην παραγωγὴν μὲ 8 καὶ 9 δραχμὰς τὴν ὀκᾶν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα, ὥστε ἐν Κρήτῃ νὰ προκληθῇ ἐπέμβασις τῶν κατὰ τόπους Εἰσαγγελέων, διὰ νὰ διωχθοῦν οἱ ἀνάλγητοι κερδοσκόποι.

Δὲν δύναται λοιπὸν νὰ ἰσχυρισθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι σήμερον ὑπάρχει ἔλλειψις ἐλαίου, ἀλλ' οὔτε δύναται νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι κάνει ἀπὸ τώρα τὴν τυποποίησιν διὰ νὰ προλάβῃ τυχὸν ἔλλειψιν τοὺς δύο τελευταίους μῆνας πρὸ τῆς νέας ἐσοδείας δηλαδὴ Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον. Ἡ Κυβέρνησις εἶπεν ὅτι ὑπάρχει ἔλλειψις καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν προέβῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προσμίξεως. Εἰς τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐπιμείνῃ ἐφ' ὅσον ὡς εἶπον, ὑπάρχουν 40—50 χιλ. τόννοι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ὀφείλει νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν της.

Διότι μὲ τὴν τυποποίησιν προεκάλεσεν ὑποχρεωτικὴν ζήτησιν 10—15 χιλ. τόννων μηνιαίως, μὲ ὑποχρεωτικὴν καὶ μαθηματικὴν συνέπειαν νὰ προκληθῇ ἡ αὔξησις τῆς τιμῆς, διότι ὡς προεῖπον τὸ λάδι εὑρίσκεται εἰς τοὺς ὀλίγους, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ διστάσουν νὰ ζητήσουν καὶ 50 καὶ 60 δραχ. τὴν ὀκᾶν καὶ βάσει νεωτέρας διαταγῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, τῆς 12 Ἰουνίου, ἡ τιμὴ κτήσεως τοῦ ἐλαιολάδου ἀπὸ τὰς βιομηχανίας τυποποιήσεως θὰ ὑπολογίζεται ἡ τῶν τιμολογίων ἀγορᾶς του, ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ.

Ν. Μάρτης (Ὑφυπ. Ἐμπορίου). Διὰ τυποποίησιν δὲν δεχόμεθα ἔλαιον πέραν τῶν 30 δραχμῶν. Ἔχομεν ἤδη προσφορὰς πρὸς 27 καὶ 28 δραχμὰς τὴν ὀκᾶν.

Ι. Σεργάκης. Ἐὰν δὲν ὑπάρξῃ προσφορὰ ὑπὸ τῶν 5—10 κερδοσκόπων εἰς τὴν τιμὴν αὐτήν, ἡ τυποποίησις ματαιοῦται, διότι δὲν δύνασθε νὰ ἐξαναγκάσετε τοὺς κατέ-

χοντας τὸ ἔλαιον νὰ τὸ προσφέρουν εἰς τιμὴν τῆς ἀρεσκείας σας.

Καὶ ὁ περιορισμὸς αὐτὸς τῆς τιμῆς κτήσεως εἶναι μία ὑπαναχώρησις, ὅπως ὑπαναχώρησις εἶναι ὅτι ἐπιβάλλετε τὴν ἐλευθέραν πώλησιν σπορελαίου. Καὶ ἀντὶ νὰ τὴν καταργῆτε ἐμμέσως, πρέπει νὰ λάβητε τὸ θάρρος νὰ τὴν καταργήσητε ἀμέσως καὶ ρητῶς. Ἀντὶ τῆς τυποποιήσεως, ἐὰν πράγματι ἡ πρόθεσις σας ἦτο νὰ προστατεύσητε τοὺς καταναλωτάς, κ. Ὑπουργέ, ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπίσετε τὴν ἀπόκρυψιν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ διαθέσεως σπορελαίου καὶ μέχρι σημείου νὰ ἀπειλήσητε καὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἀκόμη ἐλαίου. Ἡ πρόσμιξις τοῦ λαδιοῦ μὲ σπορέλαιον δύναται νὰ συζητηθῇ μόνον, ὅταν συνδυάζεται μὲ ταυτόχρονον ἐξαγωγὴν ἐλαιολάδου. Νὰ εἰσαχθοῦν π. χ. 20 χιλ. τόννοι σπορελαίου, ἀλλὰ νὰ ἐξαχθῇ ἀντίστοιχος ἢ καὶ διπλασία ποσότης ἐλαιολάδου. Καὶ τοῦτο ὑπὸ τὰς ἑξῆς δύο προϋποθέσεις. Πρῶτον, ὅτι θὰ γίνεται συγκέντρωσις τοῦ προϊόντος εἰς τιμὴν ἀσφαλείας ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παραγωγῆς, ὅτε ἡ προσφορὰ εἶναι φυσιολογικὴ ὑπὸ τῶν παραγωγῶν καὶ δεύτερον, ὅτι ἡ ἐπὶ πλέον τιμὴ ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς θὰ δίδεται εἰς τοὺς παραγωγούς. Ὅταν δὲ τὸ Κράτος θὰ ἔχῃ ἕνα ἀπόθεμα ἐλαίου μονίμως, θὰ δύναται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐπεμβαίνῃ ρυθμιστικῶς εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ θὰ ματαιώνῃ τὰ σχέδια τῶν κερδοσκόπων κεφαλαιούχων. Καὶ τότε πράγματι θὰ ὑπάρξῃ προστασία καὶ τῶν καταναλωτῶν καὶ τῶν παραγωγῶν.

Σήμερον ἡ τυποποίησις γίνεται ἐντελῶς ἀκαίρως καὶ ἀποβαίνει εἰς ὄφελος ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τῶν ὀλίγων κερδοσκόπων πρᾶγμα ἀπαράδεκτον διότι δημιουργεῖ κοινωνικὴν ἀδικίαν, ὅταν πλουτίζουν ὀλίγοι, ἐλάχιστοι, εἰς βάρος τοῦ συνόλου, τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Κράτους.

Ἡ τυποποίησις αὐτὴν τὴν στιγμήν, θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ τὴν χαρακτηρίσω πρᾶξιν ἐγκληματικὴν εἰς βάρος τῶν παραγωγῶν, καὶ τῶν καταναλωτῶν καὶ ἂν ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀποφασίσῃ ἀμέσως τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀποφάσεως του, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθοῦν σκέψεις ὅτι αἱ προθέσεις δὲν ὑπῆρξαν ἀγαθαί, τὰς ὁποίας σκέψεις πρώτη ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀπομακρύνῃ καὶ νὰ διαλύσῃ.

Καὶ θὰ τὸ ἐπιτύχῃ ἐὰν ἔλαιον καὶ σπορέλαιον πωλοῦνται κεχωρισμένως, μὲ ἄγρυπνον ἔλεγχον τῆς νοθείας τοῦ ἐλαιολάδου. Τότε ἡ ζήτησις θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς φυσιολογικάς της διαστάσεις καὶ ἂν οἱ κατέχοντες συνεχίσουν τὴν ἀπόκρυψιν νὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῆς ἀποκρύψεως καὶ νὰ λειτουργήσῃ κατ' αὐτῶν ἡ διάταξις τοῦ Νόμου περὶ ὑπερβολικοῦ κέρδους καὶ ἀποκρύψεως. Διότι οἱ μεγαλόσχημοι ποὺ κατέχουν τὸ λάδι σήμερον εἶναι γνωστοί.

Ἡ τυποποίησις ἀξίζει νὰ ἐξετασθῇ εἰς ἄλλον χρόνον, ἐν συνδυασμῷ πάντοτε μὲ τὴν ἐξαγωγὴν ἐλαιολάδου καὶ μετὰ προηγουμένην συγκέντρωσιν τοῦ προϊόντος ἐγκαίρως εἰς τιμὴν ἀσφαλείας καὶ διανομὴν εἰς τοὺς παραγωγοὺς τῆς ὠφελείας ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς. Ἔτσι θὰ προστατευθοῦν ἀποτελεσματικῶς οἱ καταναλωταὶ καὶ οἱ παραγωγοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν περιέλθει εἰς δεινὴν θέσιν καὶ πλήρη ἀπόγνωσιν. Καὶ ἔχει χρέος ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιδείξῃ τὴν εὔνοιαν της πρὸς τοὺς πολλοὺς τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν κατανάλωσιν— καὶ ὄχι πρὸς τοὺς ὀλίγους ἐκμεταλλευτὰς καὶ κερδοσκόπους. Ἐπειδὴ ἐξακολουθῶ νὰ πιστεύω ὅτι ἡ πρόθεσις ὑπῆρξεν ἀγαθή, ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ διστάσῃ νὰ καταργήσῃ ἀμέσως τὴν τυποποίησιν καὶ νὰ χαράξῃ διὰ τὸ μέλλον σαφῆ καὶ ἐλαϊκὴν πολιτικήν, εἰ δυνατὸν διακομματικήν.

Πρόεδρος. Ὁ κ. Ἐργαζάκης ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Ἐργαζάκης. Ἀνερχόμενος τὸ πρῶτον εἰς τὸ Βῆμα τῆς Βουλῆς καὶ προκειμένου νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ θέματος ἐλέγχου τῆς Κυβερνήσεως ὀφείλω νὰ δηλώσω ὅτι δὲν ἐμφοροῦμαι ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτευτικὸν οὔτε πολὺ περισσότερον θέλω διὰ τῶν λόγων μου νὰ δημοκοπήσω.

Βουλευτὴς ἐλαιοπαραγωγικῆς περιφερείας καὶ ὡς ἐκ τούτου γνωρίζων τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν διακυμάνσεων αὐτῆς αἱ ὁποῖαι ἐν ᾧ εἶναι πάντοτε εἰς βάρος τῶν καταναλωτῶν δὲν εἶναι καὶ πρὸς ὄφελος τῶν παραγωγῶν. Ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον εἰς τὰς ἐφημερίδας τὸ μελετώμενον μέτρον τῆς προσμίξεως καὶ κατόπιν τῶν τηλεγραφικῶν διαμαρτυριῶν τόσων τῶν γεωργικῶν ὀργανώσεων ὅσων καὶ τῶν Ἐπιμελητηρίων τῆς περιφερείας μου ἔσπευσα καὶ ἐζήτησα πληροφορίας παρὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου κ. Πετροπούλου ὅστις μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι τὸ ζήτημα εὑρίσκετο εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης καὶ ἐπειδὴ ἔγραφε μακρᾶς μελέτης λόγω τῆς σοβαρότητος του τὸ πιθανώτερον ἦτο ὅτι θὰ ἐφέρετο πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς του εἰς τὴν Βουλὴν τὸ γεγονὸς τοῦτο ὡς εἶναι αἱ δηλώσεις τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Ἀβέρωφ ὅτι ἀντετίθετο εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου μὲ ἔπειθεν ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμοσθῇ τοιαύτιστον πρὸ τῆς συνεννοήσεως μετὰ τῶν βουλευτῶν τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν.

Εὐλόγως λοιπόν, ἡ αἰφνιδία ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου γεννᾷ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τοῦτο ἐλήφθη ἄνευ προηγουμένης ἐπαρκοῦς μελέτης. Τὸ παράπονον λοιπὸν ἡμῶν τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν εἶναι δικαιολογημένον, διότι ἀνέκαθεν συνίστατο διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία μετὰ μελέτην καὶ συνεργασίαν μετὰ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ Ὑπηρεσιῶν κατέληγεν εἰς ἀποφάσεις πραγματικῆς προστασίας τοῦ προϊόντος.

Ἡ Κυβέρνησις ὅμως εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν περιεφρόνησε τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν καὶ προέβη εἰς τὴν λῆψιν μέτρου τὸ ὁποῖον καταδικάζεται διότι ἀνατρέπει τὰ μέχρι σήμερον ἰσχύοντα καὶ καθιερώνει τὴν ἀνάμιξιν ἐλαίου καὶ σπορελαίου ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πραγματικὴν νοθείαν καὶ πραγματικὴν ὑπονόμευσιν τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος.

Διὰ τὴν καθιερωθεῖσαν ἀρχὴν τῆς μὴ προσμίξεως ἐγένοντο ἰδίως ἀπὸ τοῦ 1929 καὶ ἐλαιοπαραγωγικὰ συνέδρια καὶ συζητήσεις ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἐλήφθησαν καὶ νομοθετικὰ μέτρα διὰ τῶν ὁποίων ἀπηγορεύετο ἡ πρόσμιξις.

Τοιοῦτον νομοθετικὸν μέτρον εἶναι καὶ ὁ νόμος 3755 τοῦ 1929 ὃν εἰσήγαγεν ὁ τότε Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν Ζαβιτσάνος. (Ἀναγινώσκει τὸ κείμενον τοῦ Νόμου) καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν. Κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου τούτου ἐγένοντο ἐξονυχιστικαὶ ἀγορεύσεις ὑπὸ τῶν, Ἐθνάρχου Ἐλευθερίου Βενιζέλου, Κ. Ζαβιτσάνου, Ἀβαούτση, Βοτσάρου, Σίδερη, Κωστοπούλου, Παπανδρέου.

Εἰς τὰς ἀγορεύσεις τῶν ὁποίων εὑρίσκει τις σοφὰς γνώμας διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐλαίου.

Καὶ ἐρωτῶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Ἐμπορίου νὰ μᾶς εἴπῃ ἰσχύει ὁ νόμος οὗτος ἢ κατηργήθη. Διότι ἐὰν ἰσχύῃ ὁ νόμος 3755 τότε ἡ Ἀπόφασις περὶ τυποποιήσεως τοῦ ἐλαίου εἶναι παράνομος καὶ ἄκυρος.

Ν. Μάρτης (Ὑφυπ. Ἐμπορίου). Ἔχουν καταργηθῇ διὰ μεταγενεστέρων νόμων αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3755] 1929 πλὴν μιᾶς τῆς ἀφορώσης τὴν ἀπαγόρευσιν πωλήσεως σπορελαίου εἰς τὰς ἐλαιοπαραγωγικὰς περιφερείας.

Γ. Ἐργαζάκης. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ πραγματικῶς τὴν προστασίαν τοῦ προϊόντος ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ μέτρον τῆς συγκεντρώσεως.

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ἀνατρέπουσα τὴν πολιτικὴν ταύτην δηλοῖ ὅτι λαμβάνει τὸ μέτρον πρὸς ἐξασφάλισιν μείζονος ποσότητος ἐξαγωγῆς ἐλαίου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διὰ νὰ διατηρήσῃ τὰς τιμὰς εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον χάριν τοῦ παραγωγοῦ.

Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τοῦτο δὲν ἐπιτυγχάνεται σήμερον διότι εἰς χεῖρας τοῦ παραγωγοῦ δὲν εὑρίσκεται ἀπόθεμα ἐλαίου καὶ τὸ μέτρον τῆς Κυβερνήσεως ἀποδεικνύεται ἄκαιρον.

Ὁ δεύτερος σκοπὸς τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ καταναλωτοῦ καὶ αὐτὸς δὲν ἐπετεύχθη ὡς ἀποδεικνύουν αἱ σημεριναὶ τιμαὶ τοῦ ἐλαίου. Οὕτω ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ Κυβερνητικὸν μέτρον εὐνοεῖ τοὺς κερδοσκόπους εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων εὑρίσκεται τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἀποθεμάτων.

Ἐκτὸς τούτων τὸ μέτρον ἐδημιούργησε τοιαύτην ζήτησιν καὶ συνεπῶς ὕψωσιν τῶν τιμῶν ὥστε ἡ Κυβέρνησις ἡ ἰδία ἡ ὁποία ἰσχυρίσθη ὅτε ἔλαβε τὸ μέτρον διὰ νὰ ἐξαγάγῃ μεγαλυτέραν ποσότητα ἠναγκάσθη νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐξαγωγὴν τοὐτέστιν καὶ οἱ τρεῖς σκοποὶ εἰς οὓς ἀπέβλεπε τὸ μέτρον τοὐτέστιν προστασίαν παραγωγοῦ,

προστασίαν καταναλωτοῦ καὶ ἐξασφάλισιν μεγάλης ἐξαγωγῆς ἐλαίου νὰ ἀποτύχουν παταγωδῶς.

Καλοῦμεν λοιπὸν τὴν Κυβέρνησιν νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ μέτρου καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν ματαίωσίν του.

Μετὰ τοῦτο καλοῦμεν ἐπίσης τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐὰν πράγματι ἀποβλέπῃ εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀμεσον συγκρότησιν διακομματικῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ὁ Νόμος 3755]1929 μετὰ τοῦ μέτρου τῆς ἐγκαίρου συγκεντρώσεως τοῦ ἐλαίου εἰς τιμὰς ὅμως λογικάς, καὶ ὄχι κατωτέρας τῆς τοιαύτης τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς.

Ἀλλὰ ἡ πολιτικὴ αὐτὴ πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται πράγματι καὶ οὐχὶ μόνον λόγοις, διότι δυστυχῶς ἡ Κυβέρνησις ἐξαγγέλλει μόνον διὰ λόγων τὴν προστασίαν καὶ ὅταν πρόκειται περὶ ἔργων ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Οἱ βουλευταὶ τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν ἐμπνέονται ἀπὸ αἰσθήματα τῆς Κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ δὲν ἐννοοῦν ἡ προστασία νὰ γίνεται εἰς βάρος τῆς καταναλώσεως ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τῶν μέτρων τῆς προστασίας νὰ ἀποκλείονται οἱ μεσάζοντες καὶ οἱ κερδοσκόποι οἱ ὁποῖοι ἑκάστοτε συγκεντρώνουν κατὰ τὴν παραγωγὴν εἰς χεῖρας των τὰς μεγάλας ποσότητας ἐλαίου καὶ οὕτω γίνονται αὐτοὶ ρυθμισταὶ τοῦ προϊόντος εἰς βάρος καὶ παραγωγῶν καὶ καταναλωτῶν.

Προτείνομεν λοιπὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐὰν πράγματι θέλῃ νὰ προστατεύσῃ τὸ ἔλαιον νὰ λάβῃ τὰ ἑξῆς μέτρα :

1) Νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἔγκαιρον συγκέντρωσιν τοῦ ἐλαίου εἰς λογικὰς τιμάς.

2) Νὰ ἐξασφαλίσῃ καλλιεργητικὰ τῆς ἐλαίας δάνεια.

3) Νὰ ἐφαρμόσῃ ὑποχρεωτικὴν καὶ ἔγκαιρον καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας.

4) Νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς ἐλαιοπαραγωγοὺς εὐθηνὰ λιπάσματα παρεχόμενα ἐπὶ πιστώσει καὶ ἐγκαίρως.

5) Νὰ ἀφίσῃ τὴν πρόσμιξιν ἐλαίου καὶ σπορελαίου νὰ γίνεται ἐλευθέρως ὑπὸ τῶν καταναλωτῶν.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ὁ κ. Ξενοδοχειάρης ἔχει τὸν λόγον.

Ξ ε ν ο δ ο χ ε ι ά ρ η ς. Κύριοι βουλευταί, εἰς ἐμὲ ἔλαχεν ὁ κλῆρος νὰ κλείσω τὴν παροῦσαν συζήτησιν, μολονότι προηγουμένως ἐξαιρετικοὶ συνάδελφοι διεξοδικῶς ἐξέθεσαν τὸ ζήτημα ὡς τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐκτεθῇ καὶ μολονότι λόγῳ τοῦ προκεχωρηκότος τῆς ὥρας δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταπονήσω τὴν Βουλήν, ἐν τούτοις θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ μεταφέρω τὰς ἀντιλήψεις τῶν παραγωγῶν τῆς περιφερείας μου καὶ θὰ παρακαλέσω ἐπίσης τὸν κ. Ὑπουργὸν τοῦ Ἐμπορίου νὰ εἰσακούσῃ τὰς ἀντιλήψεις αὐτὰς καὶ νὰ σταματήσῃ πρῶτον τὸ μέτρον τῆς προσλήψεως, δεύτερον, νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐξαγωγὴ ἐλαίου καὶ τρίτον, νὰ ληφθῇ φροντὶς ἐγκαίρου συγκεντρώσεως τῆς παραγωγῆς, ὥστε νὰ μὴ ἐπαναληφθῇ ἐκεῖνο ποὺ ἐγένετο κατὰ τὸ παρελθόν, ὥστε οἱ Λέσβιοι παραγωγοὶ νὰ μὴ πέσουν καὶ πάλιν εἰς χεῖρας τῶν ὀλίγων κερδοσκόπων οἱ ὁποῖοι σκοπὸν ἀποκλειστικὸν ἔχουν νὰ ἀπομυζοῦν τὸν ἱδρῶτα καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν. Αὐτὰ εἶχα, κ. συνάδελφοι, νὰ εἴπω καὶ νὰ παρακαλέσω τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι μολονότι ὅλοι οἱ ἐπερωτήσαντες βουλευταὶ ἴσως τὸν ὠχλησαν ἐν τούτοις ἔπραξαν τοῦτο ὠθούμενοι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ προξενήσουν καλὸν καὶ μόνον εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Θ. Ἀ ν δ ρ ε ά δ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ἡμεῖς οἱ μὴ καταγόμενοι ἀπὸ ἐλαιοπαραγωγικὰς περιοχὰς εἴχομεν τὴν ἐντύπωσιν μέχρι σήμερον ὅτι ἡ εὐημεροῦσα τάξις ἐκ τῶν παραγωγῶν ἦτο ἡ τάξις τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν. Διεπιστώσαμεν ὅμως ἐκ τῆς ὅλης συζητήσεως ὅτι καὶ ἡ τάξις αὐτὴ ὄχι μόνον δὲν εὐημερεῖ, ἀλλὰ τοὺς μόχθους καὶ τὸν ἱδρῶτα των, τὸν καρποῦνται οἱ ὀλίγοι κερδοσκόποι δηλαδὴ ὅ,τι συμβαίνει μὲ ὅλα τὰ γεωργικὰ προϊόντα, ὅπως μὲ τὸ βαμβάκι, τὸν καπνόν, τὸ σιτάρι. Διεπιστώθη, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἔγινε κάτι πολὺ σοβαρὸν εἰς τὸν τόπον μας. Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ διότι τὸ θέμα ἐξηντλήθη πλέον ἀπὸ τοὺς προλαλήσαντας συναδέλφους. Ἐγὼ ἁπλῶς θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ προστατεύσῃ τοὺς δυστυχεῖς παραγωγοὺς καὶ μέτρα σκληρὰ νὰ λάβῃ κατὰ τῶν ἀπανθρώπων κερδοσκόπων, οἱ ὁποῖοι παντοιοτρόπως ἐργαζόμενοι ἀπομυζοῦν τὸν ἱδρῶτα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὅπως καὶ ἄλλοι συνάδελφοι ἐτόνισαν ἐπιβάλλεται νὰ ληφθοῦν μέτρα δραστικὰ διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀτόμων αὐτῶν ὁ Ἑλληνικὸς λαός. Καὶ πρῶτον μέτρον πρέπει νὰ εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ τυποποιημένου ἐλαίου καὶ ἡ ἐλευθέρα διάθεσις εἰς τὴν κατανάλωσιν διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ συντόμως καὶ κινηθῇ ὁ μηχανισμὸς τῶν Δικαστηρίων.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ὁ κατάλογος τῶν ἐγγεγραμμένων ἐξηντλήθη. Ἀπομένει νὰ ἀπαντήσουν οἱ ἁρμόδιοι κ.κ. Ὑπουργοί.

Π ο λ λ ο ὶ β ο υ λ ε υ τ α ί. Νὰ διακόψωμεν κ. Πρόεδρε.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Κυβέρνησις θ' ἀπαντήσῃ τὴν προσεχῆ Τρίτην.

Μεθ' ὃ, ὥραν 0.45' πρωϊνήν, συναινέσει τῆς Βουλῆς λύεται ἡ συνεδρίασις διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην, ὥραν 7ην ἀπογευματινήν, μὲ θέμα ἡμερησίας διατάξεως, ἀναφορὰς ἐρωτήσεις καὶ ἐπερωτήσεις.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Γραμματεῖς

ὑπὸ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου αἰτηθέντος ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1,50 κατὰ τόννον (πρᾶξις τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς 52) 55), διότι ἐκρίθη ὀρθὸν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὅπως μὴ ἐπιβαρύνωνται ὑπερμέτρως αἱ μεταλλευτικαὶ ἐπιχειρήσεις λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλείων καὶ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων αὐτῶν, πολὺ δὲ περισσότερον ὅταν πρόκειται περὶ πτωχοῦ μεταλλεύματος, ὡς εἶναι ὁ ἐωξίτης.

6) Τὸ Λιμενικὸν Ταμεῖον Κύμης ἔτυχεν εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καθ' ὅσον διετέθη εἰς τοῦτο ἐκ τῶν κεφαλαίων ΔΟΣ καὶ ἀνασυγκροτήσεως ποσὸν 4.000.000 περίπου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν λιμενικῶν ἔργων.

Ἀθῆναι τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

14) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τοσουνίδη.

Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 209 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τοσουνίδη, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι τὸ Ἐθνικὸν ὁδικὸν δίκτυον τοῦ Νομοῦ θὰ ἐπισκευασθῇ ριζικῶς ὑπὸ τῆς συσταθείσης ἐργολαβίας συντηρήσεως τοῦ συμπλέγματος ὁδῶν.

Αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ τοῦ Νομοῦ θὰ κατασκευασθοῦν καὶ ἐπισκευασθοῦν ὑπὸ τῆς τοπικῆς Ἐπαρχιακῆς ὁδοποιΐας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΣ

15) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Σαραφιανοῦ.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 205)30.4.56 ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Α. Σαραφιανοῦ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἐδόθη πίστωσις 400.000 δρχ. διὰ τὴν διάνοιξιν τοῦ ὁρθομοῦ Ποτιθαίας Χαλκιδικῆς.

Ἡ διάνοιξις ὅμως θὰ γίνῃ ἀποκλειστικῶς διὰ τῆς ἀναρροφητικῆς βυθοκόρου Ἄξιούς, ἡ ὁποία ἤδη εἶναι ἀπασχολημένη εἰς ἄλλην ἐργασίαν.

Εὐθὺς ὡς ἀποπερατωθῇ ἡ ὡς ἄνω ἐργασία θὰ σταλῇ εἰς Πατιθαίαν, ὥστε ἐντὸς τοῦ θέρους νὰ συντελεσθῇ τὸ ἔργον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

(Τ. Σ.) Ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος

16) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Χ. Παπαστάυρου.

Κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3768)12.6.56 ὑμετέρου καὶ εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 500)12.6.56 ἐρωτήσεως τοῦ ἀξιοτίμου βουλευτοῦ κ. Χρ. Παπαστάυρου σχετικῶς μὲ τὴν ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως τοῦ Κοιν. Τηλ. δικτύου τῶν Περιφερειῶν Παγωνίου καὶ Φιλιατῶν, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς τὰ κάτωθι :

Ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ Κοιν. Τηλ. δικτύου, λόγῳ τῶν μεγάλων καταστροφῶν τὰς ὁποίας εἶχεν ὑποστῇ τοῦτο κατὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν μετέπειτα περίοδον, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς συντόμου χρονικοῦ διαστήματος.

Παρέστη συνεπῶς ἀνάγκη νὰ κλιμακωθῇ εἰς σειρὰν ἐτῶν.

Διὰ τῶν καταρτιζομένων ἐτησίων προγραμμάτων ἐπιδιώκεται σύμμετρος ἀνάπτυξις τοῦ Κοινοτ. δικτύου καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν, περιλαμβανομένων περισσοτέρων Κοινοτήτων ἐκ τῶν Νομῶν εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ποσοστὸν τῶν λειτουργούντων Κοινοτικῶν Τηλεφωνείων, ἐν σχέσει πρὸς τὰ προπολεμικῶς ὑφισταμένα, εἶναι χαμηλόν, ἡ ἐπιλογὴ δὲ τῶν πρὸς ἀνασύνδεσιν Κοινοτήτων προβλέπεται ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως πληθυσμοῦ, κινήσεως ἐξυπηρετήσεως ἀναγκῶν ἀσφαλείας κλπ.).

Εἰς τὸν Νομὸν Ἰωαννίνων ὑφίσταντο προπολεμικῶς 126 Κοινοτικὰ Τηλεφωνεῖα. Ἐναντι αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὰ μέχρι τέλους Μαΐου ε. ἔ. ὑπάρχοντα στοιχεῖα, εὑρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ σήμερον 91 τοιαῦτα. Κατὰ συνέπειαν τὸ ποσοστὸν τῶν λειτουργούντων ἐναντι τῶν ὑφισταμένων προπολεμικῶς ἀνέρχεται διὰ τὸν Νομὸν Ἰωαννίνων εἰς 72)ο)ο περίπου ἐναντι γενικοῦ μέσου ὅρου κυμαινομένου πέριξ τοῦ 70ο)ο.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ Κοιν. Τηλ. δικτύου, ὁ Νομὸς Ἰωαννίνων δὲν ὑστερεῖ ἔναντι λοιπῶν Νομῶν.

Τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα, διὰ τὸν Νομὸν Θεσπρωτίας, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

Κοινοτικὰ τηλεφωνεῖα ὑφιστάμενα προπολεμικῶς 78.

Εὑρισκόμενα ἐν λειτουργίᾳ σήμερον 29.

Ποσοστὸν λειτουργούντων ἔναντι προπολεμικῶν 38ο)ο περίπου.

Τέλος γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς τρεχούσης χρήσεως περιλαμβάνεται ἡ ἀνασύνδεσις 58 κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων καὶ 21 τοιούτων τοῦ Νομοῦ Θεσπρωτίας.

Ἡ σύνδεσις τοῦ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ κ. Παπαστεργίου ἀναφερομένων Κοινοτήτων θέλει ἐξετασθῇ κατὰ τὸν καταρτισμόν του διὰ τὴν προσεχῆ χρῆσιν προγράμματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑφυπουργὸς

ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗΣ

Γ') Τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Δ. Γόντικα.

Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ ὑπερθεν ἐπισημειουμένου ὑμετέρου ἐγγράφου, δι' οὗ διεβιβάσθη ἡμῖν ἡ ὑπ' ἀριθ. 418 ε. ἔ. ἐρώτησις τοῦ βουλευτοῦ κ. Δ. Γόντικα περὶ ἐπιβολῆς τέλους μιᾶς δραχμῆς ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἐπισκεπτομένων τὸ Μουσεῖον Ἀρχαίας Ὀλυμπίας, ὑπὲρ τοῦ Δήμου Ἀρχαίας Ὀλυμπίας, δι' ἐκτέλεσιν ἐξωραϊστικῶν δημοτικῶν ἔργων, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐζητήθησαν αἱ ἀπόψεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου Παιδείας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Τ.Γ. 1492)9.6.1956 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τούτου κοινοποιηθέντος καὶ ὑμῖν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. ΜΑΚΡΗΣ

Δ') Τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἐπὶ ἐρωτήσεων τῶν βουλευτῶν κ.κ. Ι. Παπαδάκη, Κ. Τσιγάρα, Γ. Εὐαγγέλου καὶ Β. Ἐφραιμίδη.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν τῶν διὰ τῶν ὑπερθεν ὑμετέρων διαβιβασθεισῶν ἐρωτήσεων τῶν ἐν θέματι κ.κ. βουλευτῶν, νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τ' ἀκόλουθα :

α) Τὸ ἐν λόγῳ ΤΟΔ, κατασκευασθὲν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν στρατευμάτων, χρησιμοποιεῖται νῦν ὡς Στρατιωτικὴ Λέσχη, ἐλλείψει ἑτέρου κτιρίου.

β) Ἡ Ὑπηρεσία ἐξέλεξεν ἤδη καὶ ἠγόρασεν οἰκόπεδον διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀνέγερσιν κτιρίου Στρατιωτικῆς Λέσχης προτίθεται δὲ ταχέως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀνέγερσιν ταύτην, ὁπότε βεβαίως καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ ἐν λόγῳ ΤΟΔ.

γ) Ἐξ ἄλλου ἡ Στρατιωτικὴ Ὑπηρεσία, συμβάλλουσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Τουρισμοῦ, τόσον ἐν Ἀθήναις ὅσον καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, ὑπέστη σοβαρὰν ζημίαν διὰ διχοτομήσεως κεντρικοῦ οἰκοπέδου της ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ρυμοτομικοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Βεροίας.

δ) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται δῆλον, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐαίνει πρὸς τακτοποίησιν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐθν. Ἀμύνης

ΔΗΜ. ΔΑΒΑΚΗΣ

2) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τοσουνίδη.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν τῆς διὰ τοῦ ὑπερθεν ὑμετέρου διαβιβασθείσης ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Μ. Τοσουνίδη νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τ' ἀκόλουθα :

α) Ἡ Ζώνη ἀσφαλείας τῶν 500 μέτρων ἀπὸ τῆς μεθοριακῆς γραμμῆς καθορίζεται πρὸς πρόληψιν συνοριακῶν ἐπεισοδίων ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας Προκαλύψεως, συνταχθέντος βάσει τῶν ἐπισήμων συμφωνιῶν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ὁμόρων Κρατῶν.

β) Παρὰ ταῦτα ἡ Στρατ. Ὑπηρεσία ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της,

ὅπως διευκολύνῃ τοὺς κατοίκους τῶν παραμεθορίων περιοχῶν, εἰδικῶς παρὰ τὴν Ἑλληνογιουγκοσλαβικὴν μεθόριον ἔχει μειώσει τὴν ζώνην ταύτην ἀσφαλείας εἰς 100 μόνον μέτρα, ἐξαιρέσει ἐλαχίστων ἐπισφαλῶν σημείων.

γ) Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω εἶναι φανερὸν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν παράπονα εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Ἐζώνοι.

δ) Ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν παρέχει τὸ περιστατικὸν τῆς 25. 6.55, καθ' ὁ ποιμὴν Τσώνης Ἀθανάσιος, κάτοικος Εἰρηνικοῦ Δοϊράνης, εἰσελθὼν ἐντὸς τοῦ Γιουγκοσλαυικοῦ ἐδάφους πρὸς περισυλλογὴν τῶν προβάτων του, συνελήφθη ὑπὸ τῶν Γιουγκοσλάβων, κρατηθεὶς ἐπὶ 24ωρον καὶ ἀποδοθεὶς κατόπιν ἡμετέρας ἐπεμβάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐθν. Ἀμύνης

ΔΗΜ. ΔΑΒΑΚΗΣ

3) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Π. Πινάτση.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν τῆς διὰ τοῦ ὑπερθεν ὑμετέρου διαβιβασθείσης ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Πελ. Πινάτση νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν λόγοι ὑπηρεσιακοὶ ἐπέβαλον τὴν ἐκ Δράμας μετακίνησιν τοῦ Κ.Ε.Ν. ἀφ' ἑτέρου δέ, ὅτι ἐξακολουθοῦν σταθμεύουσαι ἐν Δράμᾳ ἱκαναὶ Μονάδες καὶ Ὑπηρεσίαι.

Ἀθῆναι τῇ 15 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑφ)γὸς Ἐθν. Ἀμύνης

ΔΗΜ. ΔΑΒΑΚΗΣ

Ε) Τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας.

1) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Η. Μπρεβήμα.

Ἐπὶ ἐρωτήσεως ὑπ' ριθ. 473 τοῦ βουλευτοῦ Η. Μπρεβήμα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

1. Ἡ ἔλλειψις αἰθουσῶν θεάτρων εἰς τὰς μεγαλυτέρας τοὐλάχιστον ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων εἶναι πράγματι μέγα ἐμπόδιον, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεατρικῆς κινήσεως καὶ προκαλεῖ μεγάλας δυσχερείας εἰς τὴν ἐμφάνισιν ἀρτίως συγκεκροτημένων θιάσων εἰς τὰς ἐπαρχίας. Ἡ ἵδρυσις, συνεπῶς, θεάτρων εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἐξυπηρέτει τοὺς κατοίκους τῶν περιοχῶν καὶ θὰ συνέβαλλεν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος θὰ ἔδιδε καὶ διέξοδον εἰς τὴν δημιουργίαν καλυτέρων θιάσων καὶ τὴν ἐξεύρεσιν ἐργασίας εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἠθοποιῶν. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ἡ ἵδρυσις ἑνὸς θεάτρου δὲν εἶναι ἁπλῆ ὑπόθεσις ἱδρύσεως μιᾶς οἰκίας. Τὰ ἀπαιτούμενα οἰκονομικὰ μέσα εἶναι τεράστια, ἡ δὲ συντήρησις τῶν μόνιμον ἔξοδον τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὁ ἰδιοκτήτης τῶν μόνιμον ἔξοδον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ Ἀετόρου. Τὰ Ταμεῖον Ἐργασίας Ἠθοποιῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι κυρίως ἐξυπηρετεῖ ἄλλους σκοπούς οὔτε εὐκολον, οὔτε πρόσφορον οἰκονομικῶς κρίνεται νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἵδρυσιν θεάτρων εἰς διαφόρους πόλεις. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει κυρίως εἰς τοὺς Δήμους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποκτήσουν θέατρα ἱκανὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τοῦ κοινοῦ.

2. Ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία εἶναι ὀργανισμὸς ὑπανόμενος ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Τὸ Ταμεῖον Θεάτρου, τὸ ὁποῖον διατηρεῖ διὰ τὴν δωρεὰν ψυχαγωγίαν τῶν ἐργατῶν ἀναθέτει τὴν ὀργάνωσιν τῶν παραστάσεων εἰς εἰδικὸν τοῦ Θεάτρου.

3. Ἐπιθυμία τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου εἶναι ἡ ἀρτία ὀργάνωσις τῆς Ε.Α.Σ. καὶ ἡ ἀνάδειξίς της εἰς Μελοδραματικὸν Ὀργανισμόν, ἐφαμίλλον τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν μελοδραμάτων. Πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν τείνουν ὅλαι αἱ προσπάθειαι, αἱ ὁποῖαι εἶναι προσπάθειαι ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως. Μόλις ἐξευρεθοῦν οἱ ἀναγκαῖοι πόροι διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ἱδρύματος θὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρη διοικητικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀναδιάρθρωσιν αὐτῆς, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξύψωσιν τῆς λυρικῆς μας σκηνῆς.

4. Τὸ θέμα τῆς συνθέσεως τῶν θιάσων μελετᾶται, ἐν συναρτήσει μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ θεατρικοῦ κοινοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν βιωσίμων θεατρικῶν ὁμάδων.

5. Οἱ ἠθοποιοί, ἐργάται καὶ αὐτοὶ καὶ μάλιστα σκληρότερον ἐργαζόμενοι μὲ τὴν αὐτὴν οἰκονομικὴν βάσιν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις εἶναι φυσικὸν καὶ λογικὸν νὰ τύχουν τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως εἰς τὸ ζήτημα τῆς στεγάσεως.

6. Ἡ δωρεὰν θεατρικὴ περίθαλψις εἶναι θέμα τῆς ἀποκλειστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας.

7. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐπανειλημμένως ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς Κρατικοὺς Σιδηροδρόμους τὴν μείωσιν κατὰ 50 ο)ο τῶν νεύλων καὶ κομίστρων τῶν μελῶν τῶν περιοδευόντων θιάσων. Ἡ Διεύθυνσις ὅμως διὰ λόγους οἰκονομίας καὶ διὰ λόγους γενικῆς σκοπιμότητος δὲν ἀπεδέχθη τὴν αἴτησιν ταύτην. Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας ἐπανέρχεται ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐντὸς τῶν ἡμερῶν.

Ἀθῆναι τῇ 13 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑπουργὸς

Π. ΛΕΒΑΝΤΗΣ

ΣΤ) Τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.

1) Ἐπὶ ἐρωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ κ. Θ. Τσάτσου.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 3630 ἐ. ἔ. ὑμέτερον ἔγγραφον καὶ τὴν διὰ τούτου διαβιβασθεῖσαν ὑμῖν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ κ. Θ. Τσάτσου νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

1) Πειθαρχικὴ δίωξις δικαστοῦ, παρ' ἡμῶν προσωπικῶς διὰ θέμα ὀφ' ὄρον ἀπολύσεως καταβλίκου δὲν ἔχει ἀσκηθῆ.

2) Πειθαρχικὴ δίωξις δικαστῶν ἀπὸ τῆς ἀναθέσεως εἰς ἐμὲ τῆς εὐθύνης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἠσκήθη εἰς ἐξαιρετικῶς περιωρισμένην κλίμακα καὶ δὴ ἐπὶ περιπτώσεων καθ' ἃς ὁ κατάβικος ἠδύνατο νὰ τύχῃ θεραπείας ἢ περιθάλψεως εἰς τὸ ἄριστα λειτουργοῦν θεραπευτικὸν σωφρονιστικὸν κατάστημα, τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Κρατουμένων, ἢ εἰς ἕτερα νοσοκομεῖα, ὁπότε δηλαδὴ ἡ διακοπὴ τῆς ποινῆς παρίστατο ὡς ἀδικαιολόγητος καὶ ὡς οὐχὶ σύμφωνος πρὸς τὴν νόσον.

Πειθαρχικὴ ἀπόφασις κατὰ δικαστοῦ διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν δὲν ἔχει ἐκδοθῆ μέχρι σήμερον.

Ἐπισυνάπτομεν ἀντίγραφον τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 12566)56 ἐ. ἔ. ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ ἐπιτίμου Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Ἀγγέλου Μπουροπούλου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1956

Ὁ Ὑπουργὸς

Κ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΟΙΝ. Δ)ΣΥΝΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 12566.

Ἔγκ. 6.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1956.

Πρὸς

Τοὺς κ. κ. Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν

Κοινοποιητέα:

Κον Εἰσαγγελέα Ἀρείου Πάγου.

Θέμα: «Περὶ συμπληρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 47504)29 ἔτους 1954 καὶ 80609)27 ἔτους 1955 ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου».

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν ὑπ' ἀριθ. 47504 τῆς 29 Ἀπριλίου 1954 καὶ 80609 τῆς 1ης Αὐγούστου 1955 ἐγκυκλίων τοῦ Ὑπουργείου ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

Αἱ περὶ ἀναβολῆς καὶ διακοπῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας καὶ ἰδία αἱ τῶν ἄρθρων 555 παράγραφος 2 ἐδάφιον α' καὶ 557 ἀπαιτοῦσι πρὸς ἀναβολὴν ἢ διακοπὴν τῆς ποινῆς ὑφισταμένην νόσον βαρεῖαν τοῦ καταδικασθέντος, δηλαδὴ νόσον τοιαύτην ἥτις δὲν εἶναι δυνατὴ ἢ πρὸς ἀποτροπὴν ἀνηκέστου βλάβης τῆς ὑγείας αὐτοῦ νοσηλείαν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἢ ἐν εἰδικῷ διὰ τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένους ἱδρύματι (οἷα τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 47504 ἐγκυκλίῳ σημειούμενα) ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ ἄλλῳ κρατικῷ ἢ ἰδιωτικῷ, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς φυλακῆς λειτουργοῦντι.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 ἐδάφ. γ' τοῦ νόμου 2231 τοῦ

1920 «περὶ φυλακῶν» μὴ θιγεῖσα ὑπὸ τῶν περὶ ἀναβολῆς καὶ διακοπῆς τῆς ποινῆς διατάξεων τοῦ Κ.Π.Δ., προνοεῖ καὶ περὶ ἀμέσου ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ μεταγωγῆς τοῦ ἀσθενοῦς καταδίκου εἰς τὸ ἐγγύτερον νοσοκομεῖον πρὸς νοσηλείαν.

Ἂν ἡ νόσος δὲν εἶναι βαρεῖα, ἢ καὶ ἂν ὅταν εἶναι τοιαύτη, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτραπῇ ὁ ἐντεῦθεν κίνδυνος ἀνηκέστου βλάβης τῆς ὑγείας εἰ μὴ μόνον, διακοπτομένης τῆς ἐκτελέσεως, ἰδίᾳ τοῦ ἀσθενοῦντος ἢ τῆς οἰκογενείας του μεριμνῇ τότε μόνον ἀνακύπτει ἡ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν προμνημονευθεισῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας.

Ὡς «νόσον βαρεῖαν» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 555 παρ. 2 ἐδάφ. α' Κ.Π.Δ., δέον κατὰ ταῦτα, νὰ θεωρήσωμεν, οὐχὶ τὴν ὀξεῖαν, τὴν χρήζουσαν ἐπειγούσης νοσηλείας, ὅτε δέον νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ ἀνωτέρω ὑποδεικνυόμενα, ἀλλὰ νόσον βαρεῖαν καὶ ἐν ταὐτῷ χρονίαν, ἥτις θέλει ἐπιφέρει ἀνήκεστον τῆς ὑγείας βλάβην, ἂν ἤθελεν ἐξακολουθήσῃ νὰ κρατῆται ἐν τῇ φυλακῇ ὁ κατάδικος. Τοῦτο συνεπάγεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 560 παράγρ. 2 Κ.Π.Δ. προϋποθετούσης δυνατότητα ἐμφανίσεως τοῦ αἰτοῦντος καταδίκου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας, μὴ συμβιβαζομένης πρὸς τὴν τυχὸν ἀνάγκην ἀμέσου νοσηλείας τοῦ νοσοῦντος νόσου ὀξείαν καταδίκου. Ἐξ ἄλλου ἡ τοιαύτη νόσος δέον νὰ μὴ ᾖ ἀνίατος, διότι ἄλλως ἡ διακοπὴ εἶναι ἄσκοπος (ὅρα MANGNO ITALTABO DIR PEN, τόμ. III παρ. μ 525 106).

Ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πνεῦμα, παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν, ὅπως παράσχωσιν ὁδηγίας, εἰς τοὺς ὑφισταμένους αὐτοῖς κ. Εἰσαγγελεῖς, ἀνακοινώσωσι δὲ τὴν παροῦσαν καὶ εἰς τοὺς κ. κ. δικαστὰς τῶν Πρωτοδικείων τῆς περιφερείας των καὶ παρακολουθήσωσι τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ὧν πρόκειται διατάξεων τοῦ Κ.Π.Δ.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΓΓ. ΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν

ΗΜΕΡΗΣΙΑΝ ΔΙΑΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Κύριοι βουλευταί, σᾶς παραπέμπω εἰς τὸ παράρτημα τοῦ πίνακος, ὁ ὁποῖος διενεμήθη, ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων 19ης καὶ 20ης Ἰουνίου, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει ἐρωτήσεις τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

Θὰ συζητήσωμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 τοῦ κ. Παπαστεργίου, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν ἑτεροδικίαν.

Σ. Π ι σ τ ο λ ά κ η ς. Τὸν λόγον πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ἔχω δεκάκις ἀναγγείλει καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν συναδέλφων, μολονότι ὁ Πρόεδρος δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπικαλῆται μαρτυρίας, ὅτι οὐδέποτε δίδεται ὁ λόγος πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐὰν δὲν διατελῇ ὁ Πρόεδρος ἀπὸ τῆς πρωΐας ἐν γνώσει τοῦ θέματος.

Σ. Π ι σ τ ο λ ά κ η ς. Ἐπὶ προσωπικοῦ ζητήματος.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Δὲν σᾶς ἔθιξε κανείς. Ἀντελήφθητε, κύριοι συνάδελφοι, νὰ θιγῇ ὁ κ. Πιστολάκης;

Σ. Π ι σ τ ο λ ά κ η ς. Κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ 10 ἡμέρας ἀγωνίζομαι διὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὸν λόγον ἐπὶ θέματος ἐθνικοῦ, ἐπὶ θέματος κατεπείγοντος καὶ δὲν τὸ κατορθώνω. Ἐπειδὴ ἡ ἐπικαιρότης τοῦ θέματος αὐτοῦ παρέρχεται σήμερον, ἢ τὴν Τρίτην, ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ μοῦ δοθῇ ὁ λόγος πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Τ ι ν ὲ ς β ο υ λ ε υ τ α ί. Ποῖον εἶναι τὸ θέμα;

Σ. Π ι σ τ ο λ ά κ η ς. Τὸ θέμα τὸ γνωρίζει ὁ κ. Πρόεδρος, διότι ἐπανειλημμένως ἐπεσκέφθην τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπεσχέθη ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὅτι θὰ μοῦ ἔδιδε τὸν λόγον σήμερον, ἀλλὰ δὲν ἀνεγράφη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Διεμαρτυρήθην καὶ ὁ κ. Πρόεδρος μοῦ εἶπεν, ὅτι θὰ μοῦ δώσῃ τὸν λόγον τὴν Τρίτην, ἀλλὰ τὴν Τρίτην ἔρχεται τὸ σιτικόν. Κατὰ συνέπειαν χάνεται ἡ ἐπικαιρότης τοῦ θέματος καὶ νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει σοβαρώτερον θέμα διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν, ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέμα.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ὑπάρχει μία ἐρώτησις κατατεθειμένη ὑπ' ἀριθ. 555, ἡ ὁποία εἶναι ὥριμος διὰ τὴν Τρίτην. Παρεκλήθην ἐπιμόνως ἀπὸ τὸν κ. Πιστολάκην νὰ συζητηθῇ τὸ θέμα πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, διότι θεωρεῖ ὅτι εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸν τὸ θέμα. Τοῦ εἶπον, πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως οἱ βουλευταὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ λαμβάνουν τὸν λόγον, παρὰ μόνον οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων καὶ βλέπετε μετὰ πόσης φειδοῦς καὶ δυσφορίας, μᾶλλον, δίδω τὸν λόγον. Σᾶς συνέστησα ἐγώ, κ. Πιστολάκη, μάλιστα νὰ καταθέσητε μίαν ἐπερώτησιν, νὰ συμπληρωθῇ τὸ 8ήμερον, διότι πρέπει νὰ παρέλθῃ 8ήμερον καὶ συμπληρουμένου τοῦ 8ημέρου, εἴτε ἔχει σειράν, εἴτε δὲν ἔχει σειρὰν τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς Προεδρίας Κυβερνήσεως, θὰ τὸ ἀναγράψω. Ἡ δήλωσις ἐγένετο καὶ ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι τὴν προσεχῆ Τρίτην θὰ συζητηθῇ. Δὲν βλέπω, λοιπόν, διατὶ αὐταὶ αἱ ἐκρήξεις. Ἐὰν ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι θὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ σίτου, διότι οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κομμάτων ἐζήτησαν νὰ προηγηθῇ τὴν Τρίτην, τὸ Προεδρεῖον δὲν φέρει εὐθύνην. Μετὰ τὸ θέμα τοῦ σίτου, θὰ συζητηθῇ τό, κατὰ τὸν κ. Πιστολάκην, κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸν θέμα.

Γ. Π α π α ν δ ρ έ ο υ. Ἡ ἀπάντησις τὴν ὁποίαν ἐδώσατε εἶναι ἐπαρκής. Ἀποκομίζομεν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι τὴν προσεχῆ Τρίτην θὰ δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν κ. συνάδελφον ἐπὶ τοῦ θέματος τὸ ὁποῖον γνωρίζετε καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει πράγματι ἐπείγουσαν ἐπικαιρότητα.

Ε. Μ α λ α μ έ ν α ς. Ποῖον εἶναι τὸ θέμα αὐτό;

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 111 ἐρώτησις τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως.

Γ. Π α π α ν δ ρ έ ο υ. Καθ' ὅσον γνωρίζω, πρόκειται ν' ἀναπτύξῃ καὶ ἀπόψεις του σχετικῶς πρὸς τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ΝΑΤΟ καθὼς καὶ τὴν παρουσίαν εἰς Ἀθήνας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως..

Τώρα ἔρχομαι εἰς τὸ δεύτερον θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερον θὰ λήξῃ ἡ ἐπερώτησις τοῦ ἐλαίου συμφώνως πρὸς τὴν ἠθικὴν δέσμευσιν τοῦ Σώματος, ἔστω καὶ μὲ καθιέρωσιν τοῦ τετάρτου, τὸ ὁποῖον καὶ ἐγὼ θὰ σεβασθῶ. Ἀνακύπτει, λοιπόν, τὸ θέμα τῆς συζητήσεως τῶν ἐπερωτήσεων τῆς προσεχοῦς Τρίτης. Ὑπάρχουν δύο θέματα πρὸς πρόταξιν, ἡ ἐπερώτησις τοῦ Ι.Δ.Ε.Α. καὶ ἡ ἐπερώτησις τοῦ καπνοῦ.

Προτείνω νὰ προταχθῇ ἡ ἐπερώτησις τοῦ καπνοῦ καὶ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ ἐπερώτησις τοῦ Ι.Δ.Ε.Α.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Εἴμεθα σύμφωνοι.

Ε. Μ α λ α μ έ ν α ς. Πρῶτον τὸ σιτικόν.

Γ. Π α π α ν δ ρ έ ο υ. Τὸ σιτικὸν εἶναι πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν ἐπερωτήσεων θὰ ἤθελον ν' ἀποφασίσωμεν τὴν ὥραν ποὺ θὰ ἀρχίσωμεν τὰς ἐπερωτήσεις, διότι ὑπάρχει μία τρίτη ἡ ὁποία ἔχει ὑποβληθῇ ἀπὸ τὸν κ. Ἡλιοῦ καὶ τὸν κ. Ἀλλαμανῆν.

Η. Ἡ λ ι ο ῦ. Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐπερωτήσεων τῶν ἐχουσῶν σχέσιν μὲ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνευσιν.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Δι' αὐτὸ ὅταν εἰσέλθωμεν εἰς τὰς ἐπερωτήσεις, τότε νὰ κανονισθῇ ἡ σειρά.

Γ. Π α π α ν δ ρ έ ο υ. Ἐκκρεμεῖ, λοιπόν, ἕνα θέμα προτάξεως ἐπερωτήσεων κατὰ τὴν Τρίτην.

Π ρ ό ε δ ρ ο ς. Ὁ κ. Παπαστεργίου ἔχει τὸν λόγον ἐπὶ ἐρωτήσεως σχετικῶς μὲ τὴν ἑτεροδικίαν.

Γ. Π α π α σ τ ε ρ γ ί ο υ. Κύριοι βουλευταί, φέρω ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπείας δι' ἐρωτήσεώς μου τὸ μέγα ἐθνικὸν θέμα τῆς ἑτεροδικίας, τῆς ὁποίας ἀπολαμβάνουν εἰς τὴν χώραν μας οἱ χιλιάδες τῶν Ἀμερικανῶν διὰ πᾶσαν πρᾶξιν καὶ παράλειψίν των. Καὶ φέρω τὸ θέμα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, διότι συγκινεῖ τὸ Πανελλήνιον, καθ' ὅσον τὸ ἐπονείδιστον τοῦτο καθεστὼς προσβάλλει βαθειὰ τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ καταρ-

ρακώνει ἀνεπανορθώτως τὸ Κράτος καὶ τὸ γόητρον τῆς χώρας μας. Εἰς ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ πλέον καθυστερημένοι ἀνελεύθεροι λαοὶ τῆς γῆς ἔχουν ὁριστικῶς ἀποτινάξει κάθε ξένον ζυγὸν πολιτικῆς των ἐξαρτήσεως, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰσχύει καὶ ἐφαρμόζεται μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν εἷς θεσμὸς ἐξευτελιστικώτερος καὶ ἀπὸ τὰς διομολογήσεις. Διότι ἐνῷ εἰς τὰς συνήθεις περιπτώσεις ἑτεροδικίας ἡ ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς ἐγχωρίου δικαιοδοσίας γίνεται πάντοτε ὑπὲρ ὡρισμένων μόνον προσώπων περιοριστικῶς καθοριζομένων χάριν τῆς ἀπροσκόπτου ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων των εἰς τὴν χώραν μας ἀπολαύει πλήρους δικαστικῆς, ποινικῆς, πολιτικῆς καὶ διοικητικῆς ἀσυδοσίας συλλήβδην ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν του, καθὼς καὶ τὸ σύνολον τῶν ἐνόπλων ἀμερικανικῶν δυνάμεων διὰ πᾶσαν πρᾶξιν καὶ διὰ πᾶσαν παράλειψίν των, τόσον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπισήμων καθηκόντων των, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἰδιωτικήν των ζωήν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀποστολῆς μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου κλητῆρος της καὶ τῶν εἰς τεχνικὰ ἔργα χρησιμοποιουμένων ἐργατῶν της, οὐδὲ εἷς ἐξαιρεῖται ἔστω καὶ ἂν ἐκτελῇ τὴν εὐτελεστέραν καὶ πλέον ἀσήμαντον ἐργασίαν. Καὶ ἐξ ἄλλης πλευρᾶς, οἱ φίλοι Ἀμερικανοὶ ἀντὶ νὰ μεριμνήσουν διὰ τὴν βάσει τοῦ ἐκνόμου τούτου συστήματος ἐξυπηρέτησιν μόνον τῶν ὑπηκόων των, ἐπεζήτησαν τὴν προστασίαν καὶ τὴν περαιτέρω καταρράκωσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἀξιοπρεπείας εἰς ὅλας τὰς ἐθνικότητας καὶ τὰς φυλὰς τῆς γῆς. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν οἱοσδήποτε κάτοικος τοῦ πλανήτου μας δύναται ν' ἀπολαύῃ πλήρους ἀσυδοσίας διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἰδιορρύθμου αὐτῆς ἑτεροδικίας ὑπὸ δύο προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι καὶ πολὺ δύσκολοι: Πρῶτον, νὰ εὑρίσκεται ἐπὶ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους καί, δεύτερον, νὰ προσελήφθῃ ἔστω καὶ ὡς ἀργόμισθος ἢ θυρωρὸς ἢ μικρὸς διὰ θελήματα εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολήν. Καὶ ἐπειδὴ χρησιμοποιῶ τὸν ὅρον «ἀσυδοσία», ὀφείλω νὰ δώσω τὴν ἐξήγησιν, ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ ὁσαδήποτε ἐγκλήματα καὶ ἂν διαπράξουν δὲν πρόκειται νὰ τιμωρηθοῦν ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά, ἀλλὰ οὔτε ἀπὸ τὰ Ἀμερικανικὰ δικαστήρια. Εἶναι κυριολεκτικῶς ἀνεύθυνοι καὶ ἀσύδοτοι. Διότι ἑτεροδικία αὐτὸ θὰ ἐσήμαινε, νὰ ἐκδικασθοῦν αἱ πράξεις των ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῶν Η.Π.Α., ὅπερ ὅμως οὐδέποτε συνέβη ἐν προκειμένῳ. Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ μου αὐτοῦ, παρακαλῶ τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς νὰ ἀναφέρουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν, πόσοι καὶ ποῖοι Ἀμερικανοὶ παραβάται τῶν Ἑλληνικῶν νόμων ἐτιμωρήθησαν ἀπὸ τὰ δικαστήρια τῆς πατρίδος των, πότε καὶ ἀπὸ ποῖα συγκεκριμένως δικαστήρια, ποῖαι εἶναι αἱ ἐπιβληθεῖσαι ποιναὶ καὶ ἂν ἐξετίθησαν αὗται. Διότι κατὰ τὰς πληροφορίας μας, δυστυχῶς, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν μέχρι σήμερον ἔχει κἂν ἐπαχθῇ εἰς δίκην.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, κ. βουλευταί, θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως προτιμότερον —ἀλλὰ ἀπολύτως ἀπαράδεκτον καὶ αὐτὸ δι' ἡμᾶς— νὰ ὑφίστατο εἰς τὴν χώραν μας χάριν τῶν Ἀμερικανῶν, τὸ καθεστὼς τῶν διομολογήσεων καὶ νὰ ἐθεωρούμεθα ὡς χώρα ἡμιβάρβαρος, διότι, τότε τοὐλάχιστον θὰ ἐτιμωροῦντο ἐνταῦθα ἔστω καὶ ἀπὸ δικαστὰς συμπατριώτας των οἱ Ἀμερικανοί, ἀντὶ νὰ παριστάμεθα καθημερινῶς ἁπλοῖ θεαταὶ τῆς ἀνεξελέγκτου καὶ ἐπικινδύνου δραστηριότητός των. Ἀπὸ τὸν συλλογισμὸν αὐτὸν ἐξάγεται ὅτι καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ εἰδεχθὲς καθεστὼς τῶν διομολογήσεων, τὸ ὁποῖον ἀτιμάζει τὸν πληθυσμὸν ἑνὸς ἐλευθέρου λαοῦ, εἶναι προτιμότερον ἀπὸ τὸ ἐφαρμοσθὲν εἰς τὴν χώραν μας σύστημα τῆς ἑτεροδικίας. Διότι ἔχει καταντήσει πλέον ἀνυπόφορον καὶ εἶναι ἀπολύτως ἀπαράδεκτον, οἱ κύριοι, αὐτοὶ ἀπολαμβάνοντες τῆς πρωτοτύπου αὐτῆς προστασίας μετὰ τῶν κυριῶν των καὶ ὅλου τοῦ προσωπικοῦ των, νὰ ἀποτελοῦν σήμερον εἰς τὴν χώραν μας τὸν μεγαλύτερον δημόσιον κίνδυνον. Νὰ τρέχουν ἰλιγγιωδῶς μὲ τὰ αὐτοκίνητα παρασύροντες, τραυματίζοντες καὶ διαμελίζοντες ἀθῶα θύματα χωρὶς νὰ δύναται νὰ τολμᾷ κανεὶς νὰ τοὺς ἐλέγξῃ, νὰ εἰσέρχωνται εἰς Ἑλληνικὰ καταστήματα καὶ ἐν εὐθυμίᾳ διατελοῦντες νὰ καταστρέφουν τὰ πάντα, ὁ δὲ καταστηματάρχης σχεδὸν νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ συγνώμην ἀπὸ τοὺς ἐπιδρομεῖς. Νὰ διαπράττουν ἀδικήματα καὶ νὰ δημιουργοῦν ἐπεισόδια εἰς βάρος τῆς τιμῆς καὶ ἀξιοπρεπείας, τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀστυνομικὴ ἢ δικαστικὴ ἀρχὴ ἁρμοδία νὰ ἀποκαταστήσῃ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς τὰ θύματα καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ κράτος τοῦ νόμου εἰς τοὺς παραβάτας των.

Αἱ διατάξεις περὶ τῆς ἑτεροδικίας, ὡς ἔχουν διατυπωθῇ εἰς τοὺς σχετικοὺς νόμους καὶ συμβάσεις, τὰς ὁποίας ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀναπτύξω κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς σχετικῆς ἐπερωτήσεώς μου, καὶ ὅπως ἐφαρμόζονται, δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσουν, διότι ἀντίκεινται εἰς τὸ Σύνταγμα, ἀντίκεινται εἰς τὸν Κώδικα τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, ἀντίκειται εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ τὰς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτισμοῦ μας. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις περὶ τῆς ἑτεροδικίας δὲν δύνανται καὶ δὲν πρέπει νὰ ἰσχύσουν, διότι προσβάλλουν τὴν ἐθνικὴν τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν ὅλων τῶν Ἑλλήνων, ἀνεξαρτήτως κομματικῶν τοποθετήσεων καὶ ἰδεολογικῶν ροπῶν. Δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς Ἕλλην, ὁ ὁποῖος νὰ θέλῃ νὰ ζῇ ὑπὸ καθεστὼς ὑποτελείας καὶ ἐξαρτήσεως, ἐπιβαλλόμενον παρ' οἱασδήποτε ξένης Χώρας. Διαμαρτυρόμενος ἐντόνως ἐξ ὀνόματος ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διατυπώνω τὴν δικαίαν ἀξίωσίν του διὰ τὴν ἄμεσον κατάργησιν τοῦ ἐπαισχύντου καθεστῶτος τῆς ἑτεροδικίας, ἡ διατήρησις τοῦ ὁποίου πλὴν τῶν ἄλλων συνεπειῶν, πλὴν τοῦ ὅτι θίγει καιρίως τὴν κυριαρχίαν τῆς Χώρας μας, προκαλεῖ καὶ μεγίστην ζημίαν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἱερᾶς ὑποθέσεως τῆς Κύπρου, διότι παρέχει εἰς τοὺς ξένους τὴν σφαλερὰν ἐντύπωσιν ὅτι δῆθεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἐλάχιστα ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν, καὶ αὐτοτέλειαν, ἐλάχιστα ἐπίσης δύναται νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὑποδούλων Κυπρίων.

Κύριοι βουλευταί, ἔχει σημάνει ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἡ ὥρα τῆς καθολικῆς ἐθνικῆς ἀφυπνίσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου καλῶ τὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία εἶναι Κυβέρνησις Ἑλληνική, συνεπικουρουμένην καὶ ἀπὸ τὴν Ἀντιπολίτευσιν, νὰ ἀποτινάξῃ ἀμέσως καὶ ὁριστικῶς τὸν ζυγὸν τῆς ἑτεροδικίας. (Χειροκροτήματα).

Πρόεδρος. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Παπανδρέου. Κύριε Πρόεδρε, ἀποτελεῖ ἀπὸ μακροῦ πανελλήνιον αἴτημα ἡ κατάργησις τῆς ἑτεροδικίας. Καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας Βουλὰς ἐπανειλημμένως διεκηρύχθη ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι καὶ ἡ φιλοτιμία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἡ ἠθικὴ ὁμοτιμία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν ἀποδέχονται τὴν διατήρησιν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἑτεροδικίας. (Χειροκροτήματα).

Καθιερώθη ἡ ἑτεροδικία εἰς χρόνον κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιβολὴ ὅρων ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν παροχὴν βοηθείας δὲν ἦτο δυνατή. Καθιερώθη ὡς μέρος ἑνὸς μπλόκ, κύριον περιεχόμενον τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ Βοήθεια ἐναντίον τοῦ συμμοριτισμοῦ. Καθιερώθη μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Δόγματος Τροῦμαν.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ἐκείνας οὐδεμία Κυβέρνησις ἠδύνατο, προτάσσουσα τὸ θέμα τῆς ἑτεροδικίας, νὰ δημιουργήσῃ δυσχερείας διὰ τὴν παροχὴν τῆς οἰκονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς βοηθείας, ἡ ὁποία ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς Ἑλλάδος. Ἐφόσον ὅμως αἱ περιστάσεις ἐκεῖναι παρῆλθον καὶ ἐφόσον ἀποκατεστάθη καὶ ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτονομία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐπεβάλλετο ἡ ἄμεσος ἄρσις τῆς ἑτεροδικίας. Τὸ αἴτημα τοῦτο, δὲν ὑπῆρξεν αἴτημα μόνον μιᾶς μερίδος τοῦ Κοινοβουλίου ἢ μιᾶς μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶναι καθολικὸν αἴτημα καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν θὰ ἐπιβεβαιωθῇ εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ καθολικὸν αἴτημα. Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις ὅταν ἀνέλαβε τὴν Ἀρχήν, ἐντὸς ὀλίγων ἑβδομάδων διεκήρυξεν ὅτι ἔλυσε τὸ ζήτημα τῆς ἄρσεως τῆς ἑτεροδικίας. Τὴν δεκάτην Νοεμβρίου 1955 ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς ἐπισήμους δηλώσεις. Εἶπεν: «Ἡ Κυβέρνησις εὐθὺς ἅμα τῷ σχηματισμῷ της ἔθεσεν ἐνώπιον τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως τὸ θέμα τῆς τροποποιήσεως τῶν ἰσχυουσῶν ὑπὲρ τῶν Ἀμερικανῶν ἐν Ἑλλάδι δια-

τάξεων περί ἑτεροδικίας αἱ ὁποῖαι ἐδημιούργουν καθεστὼς ἄνισον ἐναντι ἐκείνου ὅπερ ὑφίσταται εἰς ἄλλας χώρας—μέλη τοῦ N.A.T.O. Ἡ ἐνταῦθα Ἀμερικανικὴ Πρεσβεία μοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐναρμονισθοῦν αὐταὶ πρὸς τὰς ἰσχυούσας εἰς ἄλλας χώρας—μέλη τοῦ N.A.T.O.». Αὐτὰ εἶπεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τὴν δεκάτην Νοεμβρίου 1955.

Ἔχουν παρέλθει ἑπτὰ μῆνες. Ἡ ὑπόσχεσις δὲν ἐτηρήθη. Εἶναι μία νέα πρόσθετος περίπτωσις ὑποσχέσεων τοῦ σημερινοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ Ἔθνος, αἱ ὁποῖαι δὲν τηροῦνται. Ἐλάβομεν τὸν λόγον, πρῶτον, διὰ νὰ καταγγείλωμεν τὴν παράβασιν τῶν ὑποσχέσεων αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν καὶ ἐπίσης, διὰ νὰ ἀξιώσωμεν, ἐξ ὀνόματος τῆς φιλοτιμίας τοῦ Λαοῦ μας, ἐξ ὀνόματος τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῆς ὁμοτιμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅπως ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς καταργηθῇ τὸ καθεστὼς τῆς ἑτεροδικίας. (Χειροκροτήματα ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως).

Κ. Τσάτσος (Ὑπουργὸς Πρ. Κυβ)σεως). Κύριοι βουλευταί, αὐτὸ ποὺ ὀνομάζομεν ἑτεροδικίαν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς παρούσης ἐρωτήσεως εἶναι, ὄχι βέβαια, ἕνα καθεστὼς διομολογήσεων, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ ἀξιότιμος προλαλήσας βουλευτής, ἀλλὰ ἡ ἑτεροδικία ἡ ὁποία ἰσχύει διὰ τοὺς διπλωματικοὺς ἐκπροσώπους, σύμφωνα πρὸς τοὺς γενικοὺς κανόνας τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου. Αὐτὸ τὸ καθεστὼς ἐπεξετάθη εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν διαφόρων μορφῶν Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς διὰ σειρᾶς νομοθετημάτων, ἤτοι διὰ τοῦ Νόμου 763 τοῦ 1948, ὁ ὁποῖος ἐκύρωνε σύμβασιν Ἑλλάδος καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1947 καὶ διὰ τοῦ Νόμου 764 τοῦ 1948, ὁ ὁποῖος ἐκύρωνε τὴν σύμβασιν τῆς 8ης Ἰουλίου, τὰ δὲ κείμενα τῶν συμφωνιῶν αὐτῶν ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα ποὺ σᾶς ἀπασχολεῖ, ἔχουν ὡς ἑξῆς :

«Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς καὶ ἡ περιουσία τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς θὰ ἀπολαύουσιν ἐν Ἑλλάδι τῶν αὐτῶν προνομίων καὶ φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν, ὧν ἀπολαύει τὸ προσωπικὸν τῆς Πρεσβείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ περιουσία τῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ προσωπικοῦ της».

Αὐτὸ εἶναι τὸ κείμενον τῆς συμφωνίας τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1947. Ἐπακολουθεῖ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἄλλη συμφωνία, τῆς ὁποίας τὸ κείμενον ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν Ἡν. Πολιτειῶν καὶ ἡ περιουσία τῆς Ἀποστολῆς ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς θὰ χαίρουσιν ἐν Ἑλλάδι τῶν ἰδίων προνομίων καὶ τῆς ἀσυλίας τῆς ὁποίας χαίρει τὸ προσωπικὸν τῆς Πρεσβείας τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἐν Ἑλλάδι ὡς καὶ ἡ Πρεσβεία καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς».

Αὐτὴ εἶναι ἡ συμφωνία τῆς 8ης Ἰουλίου 1947, ἡ ὁποία ἐκυρώθη διὰ τοῦ Νόμου 764 τοῦ 1948. Κατόπιν ἐπηκολούθησε τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 7ης Μαΐου 1948, ὑπ' ἀριθ. 694, τὸ ὁποῖον ἐν ἄρθρῳ 1 ὁρίζει ὅτι: «Τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀποστολῆς μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, τὸ μὴ Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος ἢ μὴ κατοικοῦν μονίμως ἐν Ἑλλάδι, ἀπολαύει τῶν κάτωθι προνομίων καὶ ἀπαλλαγῶν ἑτεροδικίας, δηλαδὴ ἀπαλλάσσεται τῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἑλληνικῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων τῶν ἄνω προσώπων διὰ τὰς πράξεις καὶ παραλείψεις των κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἐπισήμων καθηκόντων των, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἰδιωτικήν των ζωήν».

Αὐτὸ τὸ καθεστώς, κύριοι, τὸ πραγματικὰ ἐξαιρετικὸν κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ ἑτεροδικία ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν.....

Ε. Μαλαμίδας. Ποῖος ἦτο ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τότε;

Κ. Τσάτσος (Ὑπουργὸς Πρ. Κυβερνήσεως). Ὁ κ. Τσαλδάρης καὶ Πρωθυπουργὸς ὁ Σοφούλης.

Κύριοι καθὼς παρατηρεῖτε, τὸ ἀνώμαλον ἐν προκειμένῳ εἶναι τοῦτο. Ὅτι ἐπεκτείνεται ἡ ἑτεροδικία καὶ εἰς πράξεις τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου. Τὸ ἄλλο, τὸ ὅτι ἐκ τῆς ἑτεροδικίας ἀπολαύουν καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα δὲν μετέχουν στενῶς τῆς Πρεσβείας ἀλλὰ μετέχουν τῆς Ἀποστολῆς, νομίζω, κατὰ τὰς πληροφορίας ποὺ ἠδυνήθην νὰ συγκεντρώσω, ὅτι εἶχε γίνει δεκτὸν καὶ εἰς ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας αἱ ὁποῖαι εἶχον Ἀμερικανικὰς Ἀποστολάς, δηλαδὴ εἰς χώρας αἱ ὁποῖαι ἐλάμβανον βοήθειαν ἀπὸ τὴν Ἀμερικήν. Αὐτὸ τὸ καθεστὼς ἐξηκολούθησε, κύριοι, τὸ ἔτος 1948, 1949, 1950, 1951 καὶ 1952. Διήρκεσε δηλαδὴ 2 1)2 ἔτη μετὰ τὸ πέρας τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ ἡ δικαιολογημένη ἐθνικὴ εὐαισθησία τὴν ὁποίαν ἐτόνισεν ὁ ἐρωτῶν καὶ ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων καὶ τὴν ὁποίαν συμμερίζονται κατὰ περίεργον τρόπον ἐκοιμᾶτο τὸν νήδυμον.

Γ. Μπουρδάρας. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὅμως, οἱ κ. Ὑπουργοί, νὰ θέλουν νὰ δικαιολογήσουν τὰς πράξεις τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, διὰ τυχὸν λαθούσας χώραν παραλείψεις Κυβερνήσεων τοῦ 1951—52. Αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτον καὶ ἀπρεπὲς καὶ δὲν τὸ ἐπερίμενα ἀπὸ τὸν κ. Τσάτσον, διότι ὁ κ. Τσάτσος μετέσχε καὶ τῶν Κυβερνήσεων ἐκείνων.

Κ. Τσάτσος. (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Τὸ ἔτος 1953 ἐγένετο μία νέα συμφωνία, ἡ ὁποία ὥριζεν, ὅτι τὰ ὅσα ἴσχυον διὰ τὴν Ἀμερικανικὴν Ἀποστολήν, τήν τε Στρατιωτικὴν καὶ τὴν Οἰκονομικήν, θὰ ἐπεξετείνοντο καὶ δι' ὅσους Στρατιωτικοὺς ἤρχοντο ἐν Ἑλλάδι, ἐν τῇ ἰδιότητι τοῦ Στρατιωτικοῦ τοῦ NATO. Αὐτὴ ἦτο ἡ κατάστασις, ὅταν ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις. Ὁ νῦν Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1955, εὐθὺς ὡς ἀνέλαβε τὴν Κυβέρνησιν, προέβαλεν αὐτὸς πρῶτος ὡς Κυβέρνησις, τὸ αἴτημα περὶ μεταβολῆς αὐτῆς τῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ διαπιστοῦται μόνον ἀπὸ τοῦ 1953, ἢ μᾶλλον τοῦ 1954.....

Τ. Βουλόδημος. Ἐδόθη ἀπάντησις ἀπὸ τὸν κ. Στεφανόπουλον, ὅτι ἐλύθη τὸ θέμα τότε.

Κ. Τσάτσος (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). ...πρῶτος ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐζήτησε τὴν μεταβολὴν τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως, ἡ δὲ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολή, ἀπήντησεν, ὅτι στέργει εἰς τὴν μεταβολὴν αὐτήν, καὶ ὅτι ἀμέσως θὰ γίνουν διαπραγματεύσεις, διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς σχετικῆς συμφωνίας. Αἱ διαπραγματεύσεις αὐταὶ ἔχουν τὸ ἑξῆς περιεχόμενον: Εἰς τὰς 19.6.51 ὑπεγράφη ἐν Λονδίνῳ ἡ γενικὴ συμφωνία, ὅλων τῶν Κρατῶν τοῦ NATO, περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν διαφόρων Δικαστηρίων, ὡς πρὸς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὰς στρατιὰς τοῦ NATO, εἴτε εἶναι Ἀξιωματικοί, εἴτε εἶναι στρατιῶται. Αὐτὴ ἡ σύμβασις ἀποτελεῖ ἕνα πρότυπον Συμβόλαιον, τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ καθορισθοῦν αἱ λεπτομέρειαι δι' εἰδικῶν συμφωνιῶν, μὲ τὰς διαφόρους χώρας τοῦ NATO. Μάλιστα ἐν τῷ προλόγῳ τῆς σχετικῆς Συμβάσεως, τῆς κυρωθείσης βέβαια, καὶ παρ' ἡμῶν, ὅταν προσεχωρήσαμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ NATO, ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς: «Τὰ διάφορα Κράτη—Μέλη τοῦ NATO, λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀποστολῆς τῶν Δυνάμεων καὶ οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ἀποσταλοῦν αὐτοί, ἐφ' ὅσον δὲν καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως, θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν συμφωνιῶν»... κλπ.

Βάσει τῆς διατάξεως αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐπέμεινεν ἡ Ἀμερικανικὴ Γερουσία νὰ προστεθῇ εἰς τὴν Σύμβασιν, ὅλαι σχεδὸν αἱ χῶραι ἔχουν κάμει εἰδικὰς συμφωνίας περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐγχωρίων Δικαστηρίων, ὡς πρὸς τοὺς στρατιωτικούς τοὺς Ἀμερικανοὺς τοὺς εἰς ἄλλας χώρας τοῦ NATO ὑπηρετοῦντας.

Βουλευταὶ Ἀριστερᾶς. Ἡ Γερμανία ἦτο κατεχομένη χώρα.

Κ. Τσάτσος (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Εἶχον συνομολογηθῇ λοιπόν, τότε, τοιαῦται Συμφωνίαι, ἠδύνατο δὲ νὰ γίνῃ ἐκτοτε τοιαύτη Συμφωνία καὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τοιαύτη ὅμως συμφωνία δὲν ἔγινε μὲ τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ ἦτο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὰς προηγουμένας Κυβερνήσεις καὶ τὸ ὁποῖον ἐζητήθη ἀπὸ τὴν παροῦσαν. Ἐζητήθη εἰδικώτερον ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ περιορισθῇ ἡ δικαιοδοσία τῶν Δικαστηρίων τῶν Ἀμερικανικῶν καὶ νὰ ἐπεκταθῇ ἡ δικαιοδοσία τῶν ἡμετέρων Δικαστηρίων καθ' ὃ μέτρον τοῦτο ὁρίζεται ἀπὸ τὴν Σύμβασιν τύπον, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀποδεχθῇ

ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὸ 1952, μὲ τὴν προσχώρησίν της εἰς τὸ NATO. Ἡ Ἀμερικανικὴ Πρεσβεία, ἔλαβε γνῶσιν τοῦ αἰτήματος μας, σια τοῦ ὁποίου ἐζητεῖτο ὑπὸ τῆς πρώτης Κυβερνήσεως Καραμανλῆ, νὰ ἀρθῇ ἡ ὑφισταμένη ἑτεροδικία καὶ νὰ προσαρμοσθῇ τὸ ὑφιστάμενον νομικὸν καθεστὼς εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ Λονδίνου. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συνεφωνήθη. Ἐξηγγέλθη ἑπομένως τότε —ὀρθῶς καὶ ἀληθῶς— ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβερνησις ἐδέχθη τὴν ἀρσιν τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως, ἡ ὁποία ὑπερέβαινε τὴν συνήθη ἑτεροδικίαν, ἑτεροδικίαν ἐπεκτεινομένην καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων, καὶ κατόπιν τούτου ἐπροχωρήσαμεν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι πράγματι ἐπίπονοι καὶ δυσχερεῖς, διότι ἀναφέρονται εἰς πολλὰς καὶ ποικίλας λεπτομερείας καὶ περιπτώσεις.

Γ. Καρτάλης. Εἴπατε εἰς τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ Συμφωνία τοῦ 1953, διότι ἐχομεν Συμφωνίες, ἕνα γκρούπ Συμφωνιῶν τοῦ 1948, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν τὴν Οἰκονομικὴν Ἀποστολὴν καὶ τὰς Στρατιωτικὰς Ἀποστολὰς καὶ μίαν ἀνανέωσιν — τρόπον τινὰ ἐπέκτασιν — τῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1953 εἰς Στρατιωτικὰς Ἀποστολάς.

Εἴπατε, ὅτι ἡ Συμφωνία τοῦ 1953 ἰσχύει διὰ τὰς Ἀμερικανικὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκονται ἐδῶ ὡς Δυνάμεις τοῦ NATO. Νομίζω, κ. Ὑπουργέ, ὅτι ἐξεχάσατε, ἢ παρελείψατε, νὰ εἰπῆτε, ὅτι εἶναι καὶ ἄλλαι Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκονται ἐδῶ, ὄχι ὑπὸ μορφὴν NATO, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς ἑκάστοτε συμφωνίας, περὶ παραχωρήσεως βάσεων τοῦ 1953 καὶ ἀπολαμβάνουν καὶ αὐταὶ τῆς ἑτεροδικίας. Δηλ. ἔχουμε δύο φρούτα NATO, δύο γκρούπ, NATO καὶ Ἀμερικανικὰς βάσεις.

Κ. Τσάτσος (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Ἡ ἐρώτησις τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος ἔχει τὴν ἑξῆς ἔννοιαν. Ἡ συμφωνία, ἡ ὁποία ἔγινε μὲ τοὺς Ἀμερικανούς, προκειμένου περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως, καλύπτει τοὺς ἐν Ἑλλάδι ὑπηρετοῦντας, βάσει τῆς συμφωνίας τοῦ NATO. Λέγει, λοιπόν, ὁ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Δημοκρατικοῦ Κόμματος, γνωρίζετε ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι Ἀμερικανοί; Βεβαίως, ὅπως ὑπάρχουν καὶ μέλη τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς, τὰ ὁποῖα ἐπίσης δὲν καλύπτονται ἀπὸ τὰς διαπραγματεύσεις, τὰς ὁποίας κάμνομεν σήμερον. Αὐτοὶ ὅλοι ὅμως εὑρίσκονται εἰς διαρκῶς φθίνοντα ἀριθμόν. Ἡ μὲν Ἀμερικανικὴ Ἀποστολή, ἡ ὁποία εἶχε ἄλλοτε ἕναν ἀριθμὸν 1.000 καὶ περισσοτέρων ἀνθρώπων, τὴν περίοδον 1948 - 49 - 50, σήμερον ἀριθμεῖ 20 ὑπαλλήλους. Ἐλάχιστοι ἐπίσης εἶναι οἱ Στρατιωτικοί, οἱ ὁποῖοι κεῖνται ἐκτὸς τῆς Συμφωνίας τοῦ N A T O καὶ οἱ ὁποῖοι ἀκόμη δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Πρεσβείας, ὁπότε ὡς διπλωματικοὶ ὑπάλληλοι ἀπολαμβάνουν τῆς περιωρισμένης, ἀλλὰ γενικῶς παραδεδεγμένης ἑτεροδικίας, κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον. Εἰς αὐτοὺς δὲν ἠμπορουμεν νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἑτεροδικίαν διότι εἶναι ὑπάλληλοι τῆς Πρεσβείας, μειώνονται δὲ συνεχῶς. Δι' αὐτὸ τὸ ὅλον ἐνδιαφέρον ἐντοπίζεται εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον συζητεῖται, εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν συμφωνίαν τοῦ NATO. Αἱ βάσεις αἱ στρατιωτικαὶ εἶναι τοῦ NATO καὶ ἑπομένως ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦν εἰς τὰς Μονάδας τοῦ NATO ὑπάγονται καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τὰς ὁποίας κάμνομεν.

Αἱ διαπραγματεύσεις αὐταὶ κατέληξαν ἤδη εἰς ὡρισμένα ἀποτελέσματα καὶ συνεχίζονται ὡς πρὸς ἄλλα σημεῖα.

Τὸ πρῶτον ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ἀφηρέθησαν ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ξένων Δικαστηρίων καὶ ὑπήχθησαν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια ὅλαι αἱ πολιτικαί, ἀστικαὶ ὑποθέσεις πάσης φύσεως.

Εἷς βουλευτής. Ἐγένετο νόμος ;

Κ. Τσάτσος. (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Συνεφωνήθη αὐτό. Ἐὰν εἶχε γίνει νόμος θὰ τὸ ἐγνωρίζατε.

Ἐπ' αὐτοῦ ἐπῆλθε συμφωνία. Ἀπὸ τριμήνου ὑπάρχει μία μικτὴ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία ἐργάζεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀρχηγὸς τῆς ἰδικῆς μας πλευρᾶς εἶναι ὁ πρεσβευτὴς κ. Γρίβας, ἀπὸ ἀμερικανικῆς δὲ πλευρᾶς παρίσταται ὁ ἐπιτετραμμένος τῶν Η.Π.Α.

Πολλαὶ ἐγένοντο συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι δυσχερεῖς καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι χρειάζεται νὰ ἔρχεται ἑκάστοτε ἀνώτερος Ἀμερικανὸς ἀξιωματικὸς ἐκ Παρισίων, ὁ ὁποῖος θὰ δύναται νὰ δώσῃ ἀπαντήσεις εἰς ἰδικάς μας προτάσεις. Συνεχίζονται αἱ διαπραγματεύσεις μὲ ἐπιταχυνόμενον ρυθμὸν καὶ ἐλπίζω ὅτι ἐντὸς τοῦ Ἰουλίου θὰ καταλήξωμεν καὶ διὰ τὰ θέματα τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων εἰς ἀποτελέσματα.

Ἡμποροῦμεν νὰ θεωροῦμεν ὡς βεβομένον ὅτι ὡρισμέναι ποιναὶ ὑποθέσεις σχετιζόμεναι μὲ τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας, ὅπως καὶ ὅλαι αἱ ἀστικαὶ ὑποθέσεις, θὰ κρίνωνται ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ ἄλλαι λεπτομέρειαι, αἱ ὁποῖαι ἐλπίζομεν ὅτι θὰ λυθοῦν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον.

Πρέπει νὰ ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψει σας ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἄρσεως πλήρους τῆς ἑτεροδικίας. Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιδιώκεται εἶναι ἡ εὐθυγράμμισις, ἡ συμμόρφωσις τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος ἐν Ἑλλάδι πρὸς τὰ νομικὰ καθεστῶτα τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς ἄλλα κράτη τοῦ NATO.

Δὲν ζητοῦμεν ἐξαίρεσιν ἀπὸ τὸ καθεστὼς αὐτό. Τότε μόνον θὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν πλήρη ἄρσιν τῆς ἑτεροδικίας. Ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου ὑπάρχει δικαιοδοσία μόνον τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου ὑπάρχει δικαιοδοσία μόνον τῶν Ἀμερικανικῶν ὅταν ἀφορᾷ ἡ ὑπόθεσις τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ καὶ ὑπάρχουσι, τέλος, πλεῖσται περιπτώσεις συντρέχουσαι δικαιοδοσίας τῶν δύο χωρῶν.

Συζητοῦμεν εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς συντρεχούσης δικαιοδοσίας, ποία χώρα θὰ τύχῃ τοῦ προβαδίσματος.

Ἐλπίζομεν νὰ τελειώσωμεν ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνός.

Γ. Παπανδρέου. Μὲ ἐκπλήσσει ἡ πληροφορία ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἐνῷ ἀνεκοινώθη ὡς λήξασα πρὸ 7μήνου, ἐμφανίζεται καὶ σήμερον ὡς τελοῦσα ἀκόμη ὑπὸ διαπραγμάτευσιν. Ἀποτελεῖ τοῦτο βαρεῖαν εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία δὲν δύναται πλέον νὰ ἐμπνέῃ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸ Ἔθνος.

Ὅ,τι ζητεῖται ἀπὸ τοὺς συμμάχους, εἶναι ἡ ἠθικὴ ὁμοτιμία. Εἴμεθα Σύμμαχοι, οἱ ὁποῖοι τιμῶμεν τὴν ὑπογραφήν μας. Οὐδέποτε ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἑαυτόν της νὰ μὴν ἐκπληρώσῃ εἰς ἀκέραιον πᾶσαν ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν. Ἀλλὰ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς συμμαχίας, ὑπάρχει ἠθικὴ ὁμοτιμία. Δὲν εἴμεθα δορυφόροι. Εἴμεθα ἠθικῶς ὁμότιμοι Σύμμαχοι. (Χειροκροτήματα). Καὶ προσθέτω, ὅτι οὐδέποτε θὰ δεχθῶμεν μεταχείρισιν ἧσσονα, οἱουδήποτε Κράτους, μετέχοντος εἰς τὸ N.A.T.O. (Χειροκροτήματα).

Κ. Τσάτσος (Ὑπ. Προεδρίας Κυβερνήσεως). Ἐπικροτῶ πλήρως τὴν δευτέραν σας φράσιν. Ὁλόκληρος ἡ συζήτησις γίνεται μὲ αὐτὸν τὸν γνώμονα καὶ ὑπάρχει πλήρης κατανόησις περὶ τούτου, ἀπὸ τῆς συμμαχικῆς πλευρᾶς. Θὰ εἶναι ὁμότιμος ἡ Ἑλλὰς καὶ δὲν θὰ τύχῃ ἧσσονος μεταχειρίσεως, ἐν σχέσει μὲ τὰ ἄλλα Κράτη, τὰ ὁποῖα συμμετέχουν τοῦ N.A.T.O.

Γ. Καρτάλης. Θὰ ἤθελον τὴν ἑξῆς δήλωσιν. Συμφωνῶ ἀπολύτως, ὅτι γίνεται μία προσπάθεια, ἀναθεωρήσεως τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως. Ἐκεῖνο ποὺ μὲ ἐκπλήσσει εἶναι ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις ἐβάσταξαν ἑπτὰ μῆνας καὶ ἔφθασαν εἰς ἕνα εὐτυχὲς σημεῖον, μόνον νὰ ἐξαιρεθοῦν αἱ πολιτικαὶ περιπτώσεις καὶ αἱ περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν Η. Π. τῆς Ἀμερικῆς.

Ἐρωτῶ ἤδη καὶ ἐπ' αὐτοῦ θέλω τὴν δήλωσιν :

Ἔβαλεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἓν ὅριον ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ πρέπει νὰ ἔχῃ εὐθυγραμμισθῇ ἡ κατάστασις ἐν Ἑλλάδι ὡς πρὸς τὴν γενικὴν συμβασιν πλαίσιον, ἡ ὁποία κρατεῖ εἰς τὰς Χώρας μέλη τοῦ N.A.T.O., διότι δὲν ζητοῦμεν ἐξαίρεσιν, ἀλλὰ ἴσην μεταχείρισιν; Δὲν εἶναι δυνατὸν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῶν διαπραγματεύσεων νὰ διαιωνίζεται μία κατάστασις, καὶ νὰ δημιουργῆται ἡ ὑπόνοια ὅτι γίνονται διαπραγματεύσεις, χωρὶς ποτὲ νὰ καταλήξωμεν εἰς ἓν ἀποτέλεσμα. Διότι ἡ διπλωματικὴ πεῖρα, τὴν ὁποίαν ἔχομεν μὲ τὰς μέχρι τοῦδε διαπραγματεύσεις τῆς Κυβερνήσεως, μᾶς δημιουργεῖ

τὴν εὔλογον ὑπόνοιαν, ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις γίνονται διὰ τὴν τέχνην τῶν διαπραγματεύσεων καὶ ὄχι διὰ τὸ ἀποτέλεσμα.

Κ. Τσάτσος (Ὑπ. Προεδρ. Κυβερν.). Ὄχι δὲν γίνονται διὰ τὴν τέχνην τῶν διαπραγματεύσεων, ἀλλὰ γίνονται διὰ τὴν οὐσίαν, μὲ ἀπόλυτον κατανόησιν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν συμμάχων μας Ἀμερικανῶν, οἵτινες μεθ' ἡμῶν ἐπιθυμοῦν νὰ βοηθῇ τέρμα ἐντὸς ταχυτάτου χρόνου, εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Διὰ τὴν ἐπίσπευσιν ἐγένοντο διαβήματα πολὺ περισσότερα, ἀπ' ὅτι φαντάζεσθε. Ἐτέθη τὸ ζήτημα κατὰ τρόπον κατηγορηματικὸν καὶ ὀφείλω νὰ ἐπαναλάβω ὅτι εὑρομεν τὴν ὀφειλομένην κατανόησιν. Ἀπαντῶν ὅμως εἰς τὸν κ. Ἀρχηγὸν τῶν Φιλελευθέρων ὀφείλω νὰ σημειώσω ὅτι ὅταν ἀνεκινήθη κατ' Ὀκτώβριον ἡ κατάργησις τῆς ἑτεροδικίας καὶ ἐδέχθησαν τοῦτο οἱ Ἀμερικανοί, ἡ δήλωσις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἦτο αὐτονόητον ὅτι, ἀναφερομένη εἰς τὰ περὶ τροποποιήσεως καὶ διατυπώσεως πολλῶν διατάξεων, δὲν ἐσήμαινεν ὅτι θὰ ἐτερματίζοντο τὰ πάντα ἐν μιᾷ νυκτί. Ἐσήμαινεν ὅτι θὰ ἐγένοντο συζητήσεις πρὸς πραγματοποίησιν τῶν συμπεφωνημένων. Ἠμπορεῖτε νὰ κατηγορήσητε τὴν Κυβέρνησιν ἐπομένως ὅτι δὲν ἐτερμάτισε τὰς διαπραγματεύσεις ἐντὸς Ἰμήνου, ἀλλ' ὅτι τὰς τερματίζει ἐντὸς 7 μηνῶν, ὄχι ὅμως δι' ἀνακρίβειαν τινά.

Γ. Παπανδρέου. Ἀδικεῖτε τὸν ἑαυτόν σας ἐνώπιον τοῦ Σώματος, ἰσχυριζόμενοι, ὅτι εὐλόγως αἱ διαπραγματεύσεις παρετάθησαν ἐπὶ 7μηνον καὶ πρόκειται περαιτέρω νὰ παρατανθοῦν. Ὅταν ἐδήλωνεν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἔγινε δεκτὴ ἡ ἄρσις τῆς ἑτεροδικίας, αὐτὸ ἐσήμαινεν, ὅτι ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε συντελεσθῇ. Ἀλλ' ὅταν, μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἑπτὰ μηνῶν δηλώνετε, ὅτι χρειάζονται καὶ ἄλλαι διαπραγματεύσεις καὶ προσθέτετε, ὅτι εὑρισκόμεθα ἐγγὺς πρὸς τὸ τέρμα, μόνον ἐὰν λαμβάνετε ὡς μέτρον τὴν αἰωνιότητα θὰ ἔγετε δίκαιον. (Χειροκροτήματα).

Κ. Τσαλδάρης. Θὰ ἤθελα κ. Ὑπουργέ, νὰ διευκρινήσητε ἓν σημεῖον τὸ ὁποῖον ἐθίξατε. Εἴπατε ὅτι αἱ συμβάσεις τοῦ 1947 ἐκυρώθησαν τὸ 1948—49. Ἤθελον νὰ ἐρωτήσω· αἱ συμβάσεις ἦσαν ἀορίστου ἢ ὡρισμένης διαρκείας; Καὶ ἐὰν ἦσαν ὡρισμένης διαρκείας, ἐγένετο προσπάθεια ἐκ μέρους οἱασδήποτε Κυβερνήσεως περὶ παρατάσεως τῶν συμβάσεων αὐτῶν; Τὸ θέμα εἶναι σοβαρές.

Κ. Τσάτσος (Ὑπουργ. Προεδρίας Κυβερνήσεως). Δι' ὅσον χρόνον θὰ διήρκει καὶ ἡ βοήθεια.

Κ. Τσαλδάρης. Δὲν εἶναι δι' ὅσον χρόνον θὰ διήρκει ἡ βοήθεια, ἡ οἱαδήποτε βοήθεια ἡ ὁποία θὰ ἐδίδετο κατόπιν νεωτέρων ἀποφάσεων. Αἱ συμβάσεις ἀφεώρων ἕνα ὡρισμένον σύστημα βοηθείας τὸ ὁποῖον θὰ ἔληγε κάποτε. Ἐπ' αὐτοῦ θέλω νὰ μοῦ ἀπαντήσητε.

Κ. Τσάτσος (Ὑπουργ. Προεδρίας Κυβερνήσεως). Ὁ νόμος ἰσχύει ἐφ' ὅσον θὰ ἰσχύῃ καὶ ἡ βοήθεια.

Κ. Τσαλδάρης. Ποία βοήθεια, κύριε Ὑπουργέ, διὰ τὰ 5, 10 ἢ 15 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα μᾶς δίδονται ἑκάστοτε, ἢ ἡ βοήθεια ἡ ὁποία ἔκτοτε κατὰ τὴν πρώτην περίοδον καθωρίσθη ὅτι θὰ ἐδίδετο εἰς τὴν Ἑλλάδα; Αὐτὸ πρέπει νὰ καθορισθῇ. Διότι ἐτερματίσθη ἡ περίοδος ἐκείνη ἡ ἀρχική.

Πρόεδρος. Κύριοι βουλευταί, ὁ κ. Διαμαντόπουλος εἶχεν ὑποβάλλει ἐρώτησιν. Ἔλαβεν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν του ἡ ὁποία δὲν τὸν ἱκανοποίησε καὶ τὴν μετέτρεψεν εἰς ἐπερώτησιν. Σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμὸν βεβαίως ἔχει δικαίωμα...

Ι. Διαμαντόπουλος. Κύριε Πρόεδρε...

Πρόεδρος. Κύριοι, εἶναι περίεργον πρᾶγμα αὐτό. Εἰς οὐδεμίαν Βουλὴν τοῦ κόσμου διανόπτεται ὁ Πρόεδρος. Πάρετέ το ἀπόφασιν. Ἀφίσατε νὰ ὁλοκληρώσω.

Μετελήφθη λοιπὸν εἰς ἐπερώτησιν ὡς εἶχε δικαίωμα καὶ ὡς ἐπιβάλλει ὁ Κανονισμός. Ὁ κ. Διαμαντόπουλος ἀνελθὼν εἰς τὴν ἔδραν μου μοῦ εἶπεν ὅτι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν γενομένην διαγραφήν ἡ ὁποία ὅμως εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Κανονισμόν. Δὲν ἠμπορῶ νὰ τροποποιήσω τὸν Κανονισμόν, ἀλλὰ θὰ ἤθελα κατ' ἐπικὴ ἑρμηνείαν νὰ τὸν ἀφίσωμεν νὰ εἴπῃ δύο λέξεις ἐπὶ τοῦ θέματος.

Η. Ἡλιού. Κύριε Πρόεδρε, δὲν κατάλαβα καλά, ἀργεῖται τὸ Προεδρεῖον νὰ μοῦ δώσῃ τὸν λόγον;

Πρόεδρος. Ὄχι, κύριε συνάδελφε, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ὁμιλῆτε ὅλοι μαζί. Θὰ λάβετε τὸν λόγον μετά.

Ὁ κ. Διαμαντόπουλος ἔχει τὸν λόγον.

Ι. Διαμαντόπουλος. Κύριοι συνάδελφοι, θὰ ἐπερίττευεν ἀσφαλῶς νὰ λάβω τὸν λόγον ἔπειτα ἀπὸ τὰ ὅσα ἠκούσεν ἡ Βουλὴ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐρωτήσαντας καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Κομμάτων καὶ ἀπὸ τὸν κ. Ὑπουργόν. Ἐπειδὴ εἶμαι ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος κατέθεσα, ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν, τὴν ἐρώτησιν καὶ ἐπειδὴ ἡ ἔγγραφος ἀπάντησις δὲν μὲ ἱκανοποίησε καὶ τὴν μετέτρεψα τὴν ἐρώτησιν εἰς ἐπερώτησιν καὶ ἐπειδὴ θέλω συζητισμένου τοῦ θέματος νὰ δώσω μίαν πληροφορίαν εἰς τὴν Βουλήν, δι' αὐτὸ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ ὁμιλήσω.

Κατ' ἐμὲ αἱ διαπραγματεύσεις θὰ διαρκέσουν μακρότατον χρονικὸν διάστημα. Τὸ συνάγω δὲ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τῆς ὁποίας ἔτυχον ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεώς μου. Εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἀκριβῶς διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἑτεροδικίας ἡρώτων πλὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, πλὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἡρώτων καὶ τοὺς ἀκολούθους τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, ἂν πραγματικῶς ὑπάρχει μία κατάστασις τῶν παθόντων, ἀνικάνων, ἀναπήρων, θανόντων καὶ ἂν ἔχουν καταβληθῇ ἀποζημιώσεις ὡς ἐκ τούτου. Τὸ καταπληκτικόν, κύριοι, εἶναι ὅτι ὄχι μόνον δὲν μοῦ ἀπήντησαν ἐπ' αὐτοῦ, ὄχι μόνον δὲν ὑπάρχει μία στατιστικὴ διὰ νὰ δείξῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἑτεροδικίαν, ἀλλὰ μοῦ ἀπήντησε, καταπληκτικῶ τῷ τρόπῳ, ὄχι κἂν ἡ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς ἢ ὁ κ. Ὑφυπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς, ἀλλὰ ὁ Γενικὸς Γραμματεύς, κατὰ παράβασιν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν ἀπάντησιν ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν. Ἁπλούστατα ὁ Γεν. Γραμματεὺς ἀνεφέρει ὅτι τὸ θέμα δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου μας καὶ ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις. Ἀπὸ ἐκεῖ κρίνω τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἑτεροδικίαν.

Πρόεδρος. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ δηλῶ ὅτι ὁ κ. βουλευτὴς ἔχει δίκαιον. Καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, εἰς ὅλας τὰς συνόδους, παρεκάλεσα τοὺς κ.κ. Ὑπουργούς, ὁσάκις ἀπευθύνονται εἰς τὴν Βουλήν, ἀπαντῶντες εἰς ἐρωτήματα βουλευτῶν, νὰ ὑπογράφωσιν οἱ ἴδιοι τὴν ἀπάντησιν.

Θὰ ἀναγκασθῶ νὰ δώσω ἐντολὴν νὰ ἐπιστρέφωνται εἰς τὸ μέλλον τοιαῦται ἀπαντήσεις. (Χειροκροτήματα ἐξ ὅλης τῆς αἰθούσης).

Ὁ κ. Ἡλιού ἔχει τὸν λόγον.

Η. Ἡλιού. Κύριοι βουλευταί, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ συμφωνήσω ἀπολύτως μὲ τὸν ἀξιότιμον Ὑπουργὸν τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἑνὸς σημείου· Ὅτι εἶχεν ἄδικον ὁ ἐρωτῶν χαρακτηρίζων τὴν λεγομένην ἑτεροδικίαν ὡς διομολογήσεις. Διότι, κατὰ τὴν γνώμην μου, σαφῶς, εἶναι χειροτέρα ἀπὸ τὰς διομολογήσεις. Αἱ διομολογήσεις ἀφοροῦν μόνον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἡμεδαποῦ ἢ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ δὲν ἀφίνουν τὴν διαφοράν εἴτε ἀστικὴ εἶναι, εἴτε ποινική, ἀδίκαστον. Ἐνῷ ἡ ἑτεροδικία ὡς κατεσκευάσθη διὰ τῆς σειρᾶς τῶν νομοθετημάτων καὶ ἰδίως τόσον παραλόγως καὶ πέραν παντὸς μέτρου ἐπεξετάθη διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ 1953 «περὶ στρατιωτικῶν εὐκολιῶν» κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ὁποίας δὲν ὑπῆρξε κοιμωμένη συνείδησις τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ ὑπῆρξαν καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς καὶ ἀπὸ ἄλλας πλευρὰς ἐντονώτατα ἀντιρρήσεις καὶ ἐντονώτατα διαμαρτυρίαι, ἡ ἑτεροδικία λοιπόν, ἡ λεγομένη ἑτεροδικία ὡς ὁλοκληρώθη μὲ τὴν σύμβασιν περὶ στρατιωτικῶν εὐκολιῶν, εἶναι κατὰ τοῦτο χειροτέρα ἀπὸ τὰς διομολογήσεις. Ὅτι δὲν ἐξασφαλίζει τὴν ἐκδίκασιν οὔτε ἀστικῶν οὔτε ποινικῶν διαφορῶν ἀπὸ κανένα δικαστήριον εἴτε τὸ ἡμεδαπόν, εἴτε ἀπὸ τὸ δικαστήριον τῆς ξένης δυνάμεως. Νομίζω ὅτι διὰ νὰ ἀνταποκριθοῦμεν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἑτεροδικίας ἡ ὁποία διεπλάσθη καὶ διεμορφώθη ὡς ἕνας θεσμὸς τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου προωρισμένος νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς τῶν Πρεσβευτῶν καὶ ἐν γένει τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δυνάμεων μεταξύ των καὶ ἑπομένως ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀμοιβαιότητος καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ταυτίζωμεν ἕνα θε-

σμὸν ὁ ὁποῖος μόνον ἐπ' ἀμοιβαιότητι ἐφαρμόζεται, μὲ ἕνα θεσμὸν ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ πραγματικῶς μείωσιν τῆς Ἐθνικῆς κυριαρχίας, ἀποτελεῖ ἔκφρασιν ὑποτελείας καὶ ἐξαρτήσεως.

Κύριοι βουλευταί, νομίζω ὅτι δὲν ἱκανοποίησεν ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος θέτει ὡς περιεχόμενον τῶν ἐξαγγελθεισῶν μὲν πρὸ ἑπταμήνου, ἤδη δὲ συζητουμένων, καθ' ἃ πληροφορούμεθα, διαπραγματεύσεων, ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως τὴν εὐθυγράμμισιν μὲ τὴν σύμβασιν τύπων τὴν διέπουσαν τὰ ἐξ ἐκδικάσεως ἀδικημάτων τινῶν τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων, ὄχι βέβαια τῶν συζύγων των καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῶν ὑπηρετῶν των, ἀδικημάτων τινῶν τῶν ἀμερικανικῶν στρατευμάτων, στρεφομένων κατὰ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν τούτων, ὑπὸ δικαστηρίων ἀμερικανικῶν μὲ τὴν σύμβασιν τύπων τὴν κρατοῦσαν εἰς τὰ ἄλλα κράτη, μέλη τοῦ NATO. Διότι ἐὰν περὶ εὐθυγραμμίσεως ἐπρόκειτο, δὲν θὰ εἶχε λόγον ἡ λεπτολόγος αὐτὴ διαπραγμάτευσις, ἡ ἀπαιτοῦσα τὴν μετάκλησιν ἀξιωματικῶν ἐκ Γερμανίας, ἐξ οὗ καὶ κατάβηλον γίνεται ὅτι εἶναι ἀνακριβὲς τὸ ὑποστηριζόμενον ὅτι τείνομεν νὰ συνάψωμεν σύμβασιν ὁμοίαν μὲ ἐκείνην ἡ ὁποία διέπει τὴν σχέσιν τῶν ὑπολοίπων κρατῶν τοῦ NATO, ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκδικάσεως ὡρισμένων ἀδικημάτων. Διότι ἐὰν περὶ τούτου ἐπρόκειτο, τὸ θέμα θὰ ἦτο ναί—ναὶ οὔ—οὔ, θὰ ἐτελείωνε εἰς μίαν ἑβδομάδα. Τὸ γεγονὸς τὸ προκῦπτον ἐκ τῶν διευκρινιστικῶν δηλώσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως εἶναι ὅτι, μὲ διαπραγματεύσεις, μὲ ἀπροθυμίαν ἐκ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, μὲ κάθε τόσον τὴν ἀνάγκην μεταβολῶν εἰδικῶν συμβούλων, τείνομεν πάλιν νὰ διαμορφώσωμεν ἐν Ἑλλάδι καθεστὼς διάφορον τοῦ καθεστῶτος τοῦ ἐνιαίου, τοῦ διέποντος τὰς σχέσεις τῶν ὑπολοίπων χωρῶν μελῶν τοῦ NATO. Καὶ αὐτὸ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ ἐπισημάνωμεν καὶ νὰ τὸ καταγγείλωμεν.

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἦν ἔκτασιν ἔλαβεν ἡ ἑτεροδικία, ἡ λεγομένη ἑτεροδικία παρ' ἡμῖν, καλύπτουσα ἤδη εἴτε ἀδικήματα κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ ζωῆς τῶν πολιτῶν, εἴτε ἀδικήματα λαθρεμπορίας, ἀποτελεῖ ἕνα ἐθισμὸν τῆς Χώρας, εἰς τὴν ὑποτέλειαν καὶ εἰς τὴν ἐξάρτησιν. Καὶ νομίζω ὅτι διερμηνεύω ὄχι πτέρυγος τινός, ὄχι Ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τῆς Βουλῆς τὸ αἴσθημα, ἐὰν ἀξιώσω ὅπως ἐντὸς προθεσμίας ἑπαρκοῦς διὰ τὴν εὐθυγράμμισιν μὲ τὰς ἄλλας συμβάσεις, εἴτε γίνῃ δεκτὸν εἴτε μονομερῶς καταγγελθεῖ τὸ εἰδεχθὲς αὐτὸ καὶ ταπεινωτικὸν διὰ τὴν Ἑλλάδα καθεστὼς τῆς ἑτεροδικίας.

Σ. Παπαπολίτης. Κύριε Πρόεδρε, αἱ ἀπόψεις μας ἐπὶ τοῦ καθεστῶτος τῆς ἑτεροδικίας εἶναι γνωσταί, ἐκτεθεῖσαι τὸ πρῶτον, ὅταν ἦλθε ἐνώπιον τοῦ Σώματος ἡ κύρωσις τῆς σχετικῆς Συμβάσεως. Ὡς γνωστόν, ἐνῷ ἡ σύμβασις μεταξὺ τῶν Κρατῶν τοῦ N.A.T.O. ἡ ὑπογραφεῖσα ἐν Λονδίνῳ καθορίζει τὸ καθεστὼς εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ὑπήγοντο τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα τοῦ N.A.T.O εἰς τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας θὰ εὑρίσκοντο, μὲ ὁμοιομίαν, κατ' ἐξαίρεσιν ἡ Ἑλλὰς ὑπῆχθη εἰς τὸ καθεστὼς τῆς ἑτεροδικίας, τὸ ὁποῖον τότε οὔτε ἡ Τουρκία οὔτε αὐτὴ ἡ κατεχομένη Ἰαπωνία εἶχεν ἀποδεχθεῖ.

Ἡ Κυβέρνησις ἡ σημερινὴ ἅμα τῷ σχηματισμῷ της, αἰσθανομένη τὸν τεράστιον ἀντίκτυπον, τὸν ὁποῖον εἶχεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, διότι ἔθιγε τὴν ἐθνικήν του φιλοτιμίαν, ἀνεκοίνωσεν ὅτι εἶχεν ἔλθει εἰς τὰς σχετικὰς διαπραγματεύσεις καὶ ἡ λύσις του ἐπέκειτο.

Τούτων δεδομένων ἐπιβάλλεται ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἐπισπεύσει τὰς συνεννοήσεις διὰ τὴν λύσιν τοῦ θέματος τούτου, ἐξαφαλιζομένης τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως μετὰ τῶν ἄλλων κρατῶν μελῶν τοῦ N.A.T.O.

Γ. Παπαστεργίου. Κύριοι βουλευταί, χαίρω ἐν πρώτοις, ἰδιαιτέρως, διότι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως δὲν προσεπάθησε νὰ ἐξεύρῃ λόγους δικαιολογοῦντας τὴν ἐπιδολὴν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ τὴν διατήρησιν τῆς ἑτεροδικίας. Διότι οὐσιαστικῶς ἐξ Ἀμερικανικῆς πλευρᾶς προβάλλεται ὡς δικαιολογία ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἡ ὁποία παρεσχέθη εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ Κυβέρνησις τῶν ὁποίων γρονῶ, προφανῶς ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο μὲ τὰ δολλάριά της νὰ ἐξαγοράσῃ καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀναγνωρίζομεν βεβαίως ὅτι ἡ Ἀμερικὴ μᾶς ἐβοήθησεν, ὅπως ἐβοήθησε καὶ πλείστας ἄλλας χώρας. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐγένετο ἀπὸ λόγους συναισθηματικούς, καὶ ἀποτελεῖ ἀψευδῆ καὶ τρανωτάτην ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ μας αὐτοῦ ἡ σημερινὴ στάσις των ἐναντι τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ βοήθεια μᾶς παρεσχέθη κυρίως, διότι τοιουτοτρόπως ἐξυπηρετοῦντο ἀμέσως τὰ ἀμερικανικὰ συμφέροντα. Συνεπῶς, δὲν ἐδικαιοῦντο, γρονῶ, νὰ μᾶς μεταχειρισθοῦν κατὰ τοιοῦτον ἐξευτελιστικὸν τρόπον. Τοιαύτην μεταχείρισιν δὲν ἐδέχθη οὔτε ἡ Νότιος Κορέα τοῦ Σὴγκμαν Ρῆ. Διότι, ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ Ἀμερικὴ χάριν τοῦ Κράτους αὐτοῦ πολλὰ ὑπέφερε καὶ ὑπέστη ὅσας θυσίας ὑπέστη εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικόν.

Καὶ πέραν αὐτοῦ, μετέφερον οἱ Ἀμερικανοὶ ἐκεῖ τὰ στρατεύματα ὅλων σχεδὸν τῶν Ἐθνῶν τῆς γῆς καθὼς καὶ τὰ ἰδικά των καὶ ἐπολέμησαν ἐπὶ χρόνια πολλά. ἐπολέμησαν ἐξαντλητικά.

Θὰ ἐπερίμενε κανεὶς κατόπιν αὐτοῦ νὰ ἴδῃ εἰς τὴν Νότιον Κορέαν δουλικότητα ὑπὲρ τῶν Ἀμερικανῶν καὶ τῶν συμμάχων των, ἔναντι τῶν ὁποίων ἡ εἰς τὴν χώραν μας ἐπιβληθεῖσα ἑτεροδικία εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰδυλλιακὴ περίπτωσις. Καὶ ὅμως, ἡ Νότιος Κορέα τοῦ Σὴγκμαν Ρῆ δὲν ἐδέχθη νὰ θεσπίσῃ τὸν θεσμὸν τῆς ἑτεροδικίας. Καὶ ὄχι μόνον δὲν προσεφέρθη νὰ καταβάλῃ ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς πολεμήσαντας καὶ θυσιασθέντας, ἀλλὰ τοὐναντίον σήμερον ἀξιοῖ ἐπιτακτικῶς νὰ ἀποζημιωθῇ ἡ ἰδία ἀπὸ τοὺς τέως συμμάχους της διὰ τὸν λόγον ὅτι εἶχον ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν της. Καὶ νὰ σκεφθῇ κανείς, ὅτι ἠθέλομεν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλωμεν ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς διὰ τὴν εἰς τὴν Χώραν μας ἐγκατάστασίν των, ἐὰν κάποτε ἐξαναγκασθοῦν νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν χώραν μας.

Κύριοι βουλευταί, σημειῶ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι διεξάγονται μακραὶ ἐπίμονοι καὶ δυσχερεῖς διαπραγματεύσεις καὶ ὅτι μᾶς ἀνήγγειλεν ὡς κυβερνητικὴν ἐπιτυχίαν τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐξαίρεσις τῆς ἑτεροδικίας τῶν ἀστικῶν ὑποθέσεων, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ ὡρισμένων ποινικῶν, ὥστε νὰ εὐθυγραμμισθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις μας ἐντὸς τοῦ N.A.T.O.

Βεβαίως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον μέρος, πραγματοποιουμένης τῆς ὑποσχέσεως ταύτης θὰ σημειωθῇ μικρὰ πρόοδος ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ κατάντημα εἰς τὸ ὁποῖον εὡδάσαμεν. Ἡ πρόοδος ὅμως αὐτὴ θὰ ἔχῃ σημειωθῇ μὲ βραδὺν ρυθμόν, μὲ ἕβμα σημειωτόν, καὶ τοῦτο διότι πρῶτον μὲν τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια εἶχον ἤδη ἀποφανθῇ — καὶ αὐτὸ εἶναι πρὸς τιμήν των καὶ ἐπιθυμῶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ νὰ ἐξάρω τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων Δικαστῶν— ὅτι ἡ ἑτεροδικία δὲν ἰσχύει ἐπὶ ἀστικῶν ὑποθέσεων, δημιουργηθεισῶν ἐξ ἀδικημάτων καὶ ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, γενικῶς, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ὑπάρχει ἑτεροδικία ἴσης ἐκτάσεως καὶ διὰ τὸ διπλωματικὸν προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν, καὶ δεύτερον, διότι ἐκεῖ ὅπου κυρίως θίγεται ἡ κυριαρχία τῆς χώρας μας καὶ προσβάλλεται τὸ δημόσιον αἴσθημα, εἶναι ἡ ἑτεροδικία ἐπὶ τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων. Διότι βασική, θεμελιώδης καὶ οὐσιώδης ἀρχὴ καὶ ἐκδήλωσις τῆς ἐννοίας τῆς κυριαρχίας μιᾶς πολιτείας εἶναι τὸ δικαίωμα καὶ ἡ δυνατότης τῆς δικαστικῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ κολασμοῦ τῶν παραβάσεων τῆς νομοθεσίας της, αἱ ὁποῖαι παραβάσεις εἰς μίαν εὐνομουμένην πολιτείαν προσβάλλουν κατὰ τρόπον ὀξὺν τὸ κοινὸν αἴσθημα. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ τοῦ καιρίου καὶ εὐπαθοῦς, δὲν ἔχομεν οὔτε μίαν ἁπλῶς ὑπόσχεσιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Λυποῦμαι εἰλικρινῶς, διότι θ' ἀναφερθῶ καὶ εἰς προηγουμένην ὑπόσχεσίν του ὅπως ἀνεφέρθη καὶ ὁ κ. ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων.

Γ. Παπανδρέου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἀποτίων φόρον τιμῆς πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, προέβη εἰς πλήρη διάψευσιν τῆς πα-

λαιᾶς του ὑποσχέσεως. Διότι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τὴν 10ην Νοεμβρίου εἶχεν εἴπει ἀκριβῶς τὰ ἑξῆς :

«Ἡ ἐνταῦθα Ἀμερικανικὴ Ἀντιπροσωπεία μοῦ ἀνήγγειλε σήμερον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, περὶ τροποποιήσεως τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐναρμονισθοῦν αὗται πρὸς τὰς ἰσχυούσας εἰς ἄλλας χώρας».

Αἱ ἰσχύουσαι εἰς τὰς ἄλλας χώρας διατάξεις εἶναι δεδομέναι. Ἑπομένως, ἤρκει ἁπλῶς τὸ κείμενον τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων εἰς τὰς ἄλλας χώρας διὰ νὰ ἔχῃ λήξει τὸ θέμα ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπῃτήθησαν 7 μῆνες καὶ ὅτι συνεχίζονται ἐργώδεις διαπραγματεύσεις σήμερον, ἀποτελεῖ πλήρη διάψευσιν τῆς παλαιᾶς ὑποσχέσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως. (Χειροκροτήματα).

Γ. Παπαστεργίου. Συμφωνῶ ἀπολύτως μαζί σας, κ. ἀρχηγὲ τῶν Φιλελευθέρων.

Κ. Τσᾶτσος (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Εἶναι ἀνάγκη νὰ διαλευκάνωμεν αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Ἐπειδὴ καὶ σεῖς ἀπόψε, κ. Πρόεδρε, τέρπεσθε εἰς τὴν ἐπανάληψιν ὡρισμένων πραγμάτων, ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ δώσητε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐγὼ ὡρισμένα ἐκ τούτων :

Ἤθελα, ὄχι διὰ νὰ ἀποτίσω φόρον τιμῆς εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποτίσω φόρον τιμῆς πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸς τὴν ἀκρίβειαν νὰ εἴπω τοῦτο.

Γ. Παπανδρέου. Χαίρω διότι ἐπανέρχεσθε εἰς ἕνα θέμα προσφιλὲς εἰς ἡμᾶς.

Κ. Τσᾶτσος (Ὑπ. Πρ. Κυβερν.). Εἶναι καὶ εἰς ἡμᾶς προσφιλὲς τὸ θέμα τοῦτο. Βλέπετε ὅτι διαρκῶς συμφωνοῦμεν ἀπόψε.

Ὅταν ἐζητήθη ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἡ κατάργησις τῆς ἑτεροδικίας, οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνεκοίνωσαν, ὅτι ἀποδεχόμενοι τὸ αἴτημα τοῦτο εἶναι πρόθυμοι νὰ ἀρχίσουν διαπραγματεύσεις καὶ νὰ συζητήσουν ἀμέσως τὴν μεταβολήν, μὲ γνώμονα ἤδη συμπεφωνημένον ἐξ ἀρχῆς, τὴν εὐθυγράμμισιν τοῦ ἐδῶ νομικοῦ καθεστῶτος μὲ τὰ καθεστῶτα τὰ ἰσχύοντα εἰς ἄλλας χώρας.

Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι συμπεφωνημένον. Λοιπόν, σᾶς εἶπον, καὶ πρέπει νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐγὼ ὅπως ἐπαναλάβετε καὶ σεῖς: Ἠμπορεῖτε νὰ μᾶς κατηγορήσητε διὰ τὸν βραδὺν ρυθμὸν τῶν συζητήσεων, ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ μᾶς καταλογίσητε ἀνακρίβειαν, διότι οὐδεμία διετυπώθη ἀνακρίβεια ἀπὸ τὸν κύριον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Γ. Παπανδρέου. Ἐὰν πρόκειται αἱ ὑποσχέσεις τῆς Κυβερνήσεως, αἱ ὁποῖαι δίδονται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμέσου ἐκτελέσεως, νὰ διαιωνίζωνται, τοῦτο σημαίνει διάψευσιν τῶν ὑποσχέσεων.

Γ. Παπαστεργίου. Χαρακτηριστικὸν τοῦ πόσον ἀσμένως ὑπεδέχθη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὰς δηλώσεις ἐκείνας τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἶναι τὰ πανηγυρικὰ σχόλια μὲ τὰς ὁποῖα περιέβαλε ταύτας ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Τύπος. Καὶ ἤδη ἐρωτῶ ἀπὸ τῆς 10ης Νοεμβρίου 1955, μέχρι σήμερον ἔχουν παρέλθη 7 1)2 ὁλόκληροι μῆνες. Δὲν ἠδυνήθη ἡ Κυβέρνησις μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς νὰ ἐξεύρουν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ μακρὸν διάστημα τρόπον καταργήσεως τοῦ θεσμοῦ τῆς ἑτεροδικίας: Ἐὰν 7 1)2 μῆνες δὲν ἤρκεσαν, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὁ ὑπόλοιπος χρόνος τῆς θητείας της ὁσονδήποτε καὶ ἂν προσπαθῇ αὕτη νὰ τὸν ἐπιμηκύνῃ.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἑτεροδικίας εἶναι μέγα, μέγιστον, ἡ λύσις του ὅμως ἐμφανίζεται ἁπλουστάτη: Ἢ δέχονται αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς νὰ καταργηθῇ ὁ θεσμός, ὁπότε ὤφειλε νὰ ἔχῃ ἤδη πρὸ πολλοῦ χρόνου καταργηθῇ καὶ πρέπει τώρα εὐθὺς ἀμέσως νὰ καταργηθῇ ἢ δὲν δέχονται. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ὑψίστην ὑπογρέωσιν ἐνεργοῦσα μονομερῶς νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν χώραν μας ἀπὸ τὸ ἐπαχθέστατον αὐτὸ προνόμιον καὶ ἂς εἶναι βεβαία ὅτι πάντες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ἐπικροτήσουν ἐνθουσιωδῶς τὴν πρᾶξιν της.

Ἐὰν ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις δὲν τολμᾷ ἢ δὲν θέλει νὰ ἀποτινάξῃ τὸν ζυγὸν τῆς ἑτεροδικίας ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν πολὺ φοβοῦμαι μήπως ὁ ὑπερήφανος καὶ δίκαιος αὐτὸς λαὸς ἐξαναγκασθῇ νὰ θέσῃ ὁ ἴδιος τέρμα εἰς μίαν ἐπαίσχυντον κατάστασιν, εἰς μίαν κατάφορον ἀδικίαν, ἡ ὁποία γίνεται εἰς βάρος του καὶ τὸν θέτει εἰς ἐξευτελιστικὴν καὶ ὑποδεεστέραν μοῖραν ἔναντι τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς γῆς. Καὶ ἐξαναγκασθῇ νὰ ἀποτινάξῃ ὁ ἴδιος τὸν ζυγὸν τῆς ἑτεροδικίας ἀποδεικνύοντας τοιουτοτρόπως ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι πάντοτε ἄξιος πολὺ καλλιτέρας τύχης καὶ μεταχειρίσεως ἀπὸ ἐκείνην διὰ τὴν ὁποίαν ἐνίοτε τὸν προώρισεν ἢ τὸν προορίζουν ὡρισμένοι ἡγέται του.

Ε. Ἀβέρωφ (Ὑπ. Ἐξωτερικῶν). Κύριοι συνάδελφοι, τὸ θέμα νομίζω, τὸ ὁποῖον ἀπομένει εἶναι τὸ θέμα τῆς διαρκείας τῶν διαπραγματεύσεων. Ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσω ὡρισμένας διευκρινίσεις.

Δὲν εἶναι τόσον τὸ ὅτι διὰ τὰς διαπραγματεύσεις αὐτὰς ἔρχεται εἰδικὸς τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἀλλὰ τὸ ὅτι μὲ τὴν μεσολάβησιν τῶν ἐκλογῶν καὶ διαφόρων γεγονότων ἐπέρχεται ἀναβολή. Ἀναγωρεῖ οὗτος καὶ ἐπανέρχεται. Εἶναι ἕνα σοβαρὸς λόγος, κύριε ἀρχηγὲ τῶν Φιλελευθέρων, διότι σᾶς πληροφορῶ ὅτι τὴν δευτέραν ἡμέραν ποὺ ἀνέλαβον τὰ καθήκοντά μου, συνεννοηθεὶς μὲ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἀπηύθυνα ἔγγραφον ἐντονωτάτην διαμαρτυρίαν πρὸς τὴν Ἀμερικανικὴν Πρεσβείαν λέγων ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν διαπραγματεύσεις διὰ τοιαῦτα θέματα νὰ διαρκοῦν 7 μῆνας. Καὶ ἐκλήθη ἀμέσως ὁ εἰδικὸς ἐκ Παρισίων. Ἦλθεν ὅμως καὶ εὑρέθη πρὸ διλήμματος, διότι ἀνεχώρουν νὰ συνοδεύσω τὸν Βασιλέα εἰς Παρισίους, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἦτο προτιμώτερον νὰ μεταβῶ εἰς Παρισίους, παρὰ νὰ παραμείνω διὰ συνεννοήσεις μετ' αὐτοῦ.

Καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος ἔφυγε διὰ νὰ ἐπανέλθη ἐντὸς τῶν ἡμερῶν. Βλέπετε, λοιπὸν ὅτι ἐπέρχονται ἀργοπορίαι ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς δῆθεν δυσχερείας τῶν διαπραγματεύσεων. Εἰς τὴν πληροφορίαν περὶ διαμαρτυρίας, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυνα, ἔχω νὰ προσθέσω καὶ ἕνα ἄλλο πρᾶγμα. Εἶναι πλάνη νὰ νομίζετε ὅτι ὑπάρχει ἕνας ἑνιαῖος τύπος τῆς λεγομένης ἑτεροδικίας. Δὲν εἶναι μία ὅπως τὴν ὁρίζει ἡ γενικὴ συμφωνία τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. Ἡ Γενικὴ συμφωνία τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. λέγει ὅτι δύναται νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ τύπος ἢ ὅτι δύνανται νὰ ὑπάρχουν καὶ διμερεῖς συμφωνίαι, αἱ ὁποῖαι νὰ ὁρίζουν ἄλλως τὸ θέμα καὶ σᾶς πληροφορῶ, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι μὲ πολλὰς τῶν χωρῶν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ὑπάρχουν διμερεῖς συμφωνίαι αἱ ὁποῖαι καθορίζουν, κατὰ τρόπον διάφορον, τὰ θέμα τῆς ἑτεροδοκίας μεταξὺ τῶν συμμάχων τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. Συνεπῶς δὲν εἶναι θέμα εὐχερές, εὐχερέστατον ὅπως εἶπον μερικοὶ συνάδελφοι καὶ ὅτι ἀφοῦ ὑπάρχει ἕνας ἑνιαῖος τύπος ἢ οὗτος ἐγκρίνεται ἢ ἀπορρίπτεται καὶ δὲν ὑπάρχει θέμα συζητήσεως. Τοῦτο δὲν εἶναι σωστὸ, διότι ὑπάρχουν διμερεῖς συμφωνίαι πολλῶν τύπων. Πάντως, σᾶς πληροφορῶ, κύριοι συνάδελφοι, ὅτι θὰ εὐθυγραμμίσωμεν τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἔχουν αἱ γενικαὶ συμφωνίαι, καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν ὡρισμέναι παραλλαγαὶ ἀπὸ τὰς γενικὰς συμφωνίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν θὰ ἀφίστανται ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα προβλέπουν αἱ περισσότεραι τῶν διμερῶν συμφωνιῶν καὶ ἀναμφισβητήτως θὰ εἶναι παραλλαγαὶ αἱ ὁποῖαι, ὅπως καὶ εἰς τὴν διαμαρτυρίαν λέγεται, θὰ ἐξασφαλίζουν πλήρως τὴν Ἐθνικὴν τιμὴν καὶ τὴν Ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν. Ἐὰν λοιπὸν γίνεται σήμερον κριτικὴ περὶ τοῦ χρόνου, σᾶς ἔδωσα τὰς ἐξηγήσεις αὐτὰς καὶ σᾶς λέγω ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναμείνωμεν ὀλίγον ἀκόμη, διότι νομίζω ὅτι τὴν Δευτέραν —ἢ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος— ἔρχεται ὁ εἰδικὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ ἐλπίζω ὅτι αἱ διαπραγματεύσεις θὰ καρποφορήσουν. Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν διαπραγματεύσεων, δὲν δύναται νὰ γίνῃ καμμία συζήτησις, ἀλλὰ σᾶς πληροφορῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρόκειται νὰ δεχθῇ διμερεῖς συμφωνίας μὴ ἀνακοινωσήμους. Ἡ Κυβέρνησις, ἡ σημερινή, δὲν δέχεται νὰ κάμη μυστικὰς συμφωνίας, ἀλλὰ θὰ κάμη μίαν συμφωνίαν ἀξιοπρεπῆ καὶ τιμίαν, συμφωνίαν ἡ ὁποία θὰ ἀνακοινωθῇ εἰς ὅλους. (Χειροκροτήματα).

Κ. Τσαλδάρης. Ἤθελον ἁπλῶς νὰ προσθέσω δύο λέξεις εἰς ὅσα, πολὺ ὀρθῶς, εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν. Εἴμεθα ἱκανοποιημένοι ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως εἰς τὴν ὁποίαν προέβη οὗτος, ὅτι δηλαδή, μόλις ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον προέβη εἰς σχετικὸν διάβημα.

Ε. Ἀβέρωφ (Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Κ. Τσαλδάρης. Εἴπατε ὅμως ὅτι ὑπάρχουν διάφοροι τύποι ἑτεροδικίας, οἱ ὁποῖοι ἰσχύουν μεταξὺ τῶν κρατῶν. Θὰ ἤθελον νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐκλέξητε μεταξὺ τῶν Κρατῶν τοῦ ΝΑΤΟ ἐκεῖνα ποὺ ἑτεροδικοῦνται καὶ ὄχι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἑτεροδικοῦνται.

Γ. Παπανδρέου. Κύριε Πρόεδρε, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀπαντῶν, συνεμερίσθη εἰς ἐκέραιον τὸν ἔλεγχον τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, διότι ἐδήλωσεν ὅτι καὶ ἐκεῖνος θεωρεῖ ὅτι ἦτο ἀφόρητος ἡ παράτασις τῶν 7 μηνῶν.

Ε. Ἀβέρωφ (Ὑπουρ. Ἐξωτερικῶν). Ἡ Κυβέρνησις.

Γ. Παπανδρέου. Νομίζω, ὅτι μετέχετε τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία θεωρεῖ ἀόριστον τὴν παράτασιν, καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἐτίμησα ἐπὶ πλέον τοὺς λόγους σας, διότι τοὺς ἐθεώρησα ὡς λόγους τῆς Κυβερνήσεως.

Εἶπεν, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ὑπάρχουν διάφοροι παραλλαγαὶ ἑτεροδικίας εἰς τὰ Κράτη τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. Τὸ γνωρίζω. Καὶ διὰ τοῦτο ἐτονίσαμεν, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φιλοτιμία, δὲν δέχεται νὰ εὑρεθῇ ἡ Ἑλλὰς εἰς ἧσσονα μοῖραν οἱουδήποτε ἄλλου Κράτους μέλους τοῦ Ν. Α. Τ. Ο.

Πρόεδρος. Παρελθούσης τῆς ὥρας συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων εἰσερχόμεθα εἰς τὴν

ΗΜΕΡΗΣΙΑΝ ΔΙΑΤΑΞΙΝ
ΤΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Πρὶν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συνέχισιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ ἐλαίου θὰ παρακαλέσω νὰ λάβωμεν ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἑξῆς προτάσεων περὶ προτάξεως ὡρισμένων ἐπερωτήσεων.

Ἔχουν ὑποβληθῇ αἱ ἑξῆς προτάσεις.

1) Πρὸς τὸν ἀξιότιμον
Κύριον Πρόεδρον τῆς Βουλῆς

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι βουλευταὶ παρακαλοῦμεν ὅπως, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Κανονισμοῦ, προταχθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 83 ἐπερώτησις τοῦ βουλευτοῦ κ. Ι. Ν. Τούμπα, περὶ Ι.Δ.Ε.Α.

Οἱ προτείνοντες βουλευταὶ

Σ. Κωστόπουλος, Σ. Βενιζέλος, Κ. Μαρῆς, Μ. Γαληνός, Θ. Τσάτσος, Ι. Μπούτος, Π. Τζαννετάκης, Ν. Κρασαδάκης, Γ. Ἐργαζάκης, Γ. Τζώρτζης, Ν. Αὐγερινός, Π. Ξενοδοχειάρης, Κ. Καλκάνης, Γ. Μπουρδάρας, Ι. Παπαγλιάκης, Π. Βαρδινογιάννης, Δ. Κωστῆς, Ι. Διαμαντόπουλος, Ε. Κοθρῆς, Α. Ζάκκας, Μ. Τοσουνίδης, Γ. Τρουλινός, Γ. Γρηγορίου, Μ. Στεφανίδης, Γ. Μπακατσέλος, Ε. Ἀρβανιτάκης, Α. Τσουκαλᾶς, Χ. Παπασταύρου, Ι. Ν. Τούμπας.

2) Πρὸς τὸν ἀξιότιμον
Κύριον Πρόεδρον τῆς Βουλῆς

Οἱ ὑπογεγραμμένοι βουλευταὶ προτείνομεν κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὅπως ἡ ὑπ' ἀριθ. 114 ἐπερώτησις ἀφορῶσα τὸ θέμα τῶν καπνῶν καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορίου προτιμηθῇ καὶ ὁρισθῇ ἡ συζήτησίς της μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀφορώσης τὸ ἔλαιον ἐπερωτήσεως, περὶ ἧς ἡ σχετικὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1956

Οἱ προτείνοντες βουλευταὶ

Γ. Δ. Σταμάτης, Γ. Ν. Μπουρδάρας, Γ. Μπακατσέλος, Ν. Μαλλιάκας, Α. Κοκκέβης, Ι. Γιαννόπουλος, Ι. Θ. Γωνιάδης, Θ. Τσάτσος, Α. Αὐγερινός, Ε. Ἀρβανιτάκης.

3) Πρὸς
Τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς

Οἱ ὑπογεγραμμένοι βουλευταὶ προτείνομεν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 51 τοῦ Κανονισμοῦ, τὴν πρόταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 58 ἐπερωτήσεως πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Δικαιοσύνης, σχετικῶς μὲ τὴν κατάργησιν τοῦ Α. Ν. 375) 1936

Οἱ προτείνοντες βουλευταὶ

Α. Ζάκκας, Μ. Γαληνός, Δ. Παπασπύρου, Η. Ἡλιού, Η. Σκυλλάκος, Α. Τσουκαλᾶς, Η. Μπρεδήμας, Ε. Κοθρῆς, Μ. Στεφανίδης, Α. Βουλδεδήμος, Β. Παπαβασιλείου, Π. Ξενοδοχειάρης, Π. Γλιγλῆς, Π. Τζαννετάκης, Α. Πατσιαντᾶς, Κ. Τσιγάρας».

Γ. Παπανδρέου. Θὰ παρακαλοῦν τοὺς κ.κ. συναδέλφους νὰ προτάξωμεν τὴν ἐπερώτησιν ἐπὶ τοῦ καπνοῦ καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς συζητήσεως αὐτῆς, ἤτις δὲν πρέπει νὰ παραταθῇ πέραν τῶν 3 συνεδριάσεων, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ κ. Τούμπα περὶ τοῦ ΙΔΕΑ.

Δηλαδὴ ἀπόψε νὰ περαιωθῇ ὁπωσδήποτε ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τοῦ ἐλαίου παρατεινομένης τῆς συνεδριάσεως μέχρι λήξεώς τῆς συζητήσεως, περιοριζομένων ὅλων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ τέταρτον εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐγώ, προτιθέμενος νὰ ὁμιλήσω, θὰ περιορισθῶ αὐστηρῶς, καὶ τὴν ἐρχομένην Τρίτην, νὰ συζητήσωμεν τὴν ἐπερώτησιν διὰ τὸν καπνόν.

Γ. Καρτάλης. Κύριε Πρόεδρε, ὑπάρχει καὶ ἡ ἐπερώτησις διὰ τὸ οἰκονομικὸν θέμα. Συνεφωνήσαμεν μὲ τὴν Κυβέρνησιν διὰ μίαν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς πολιτικῆς.....

Πρόεδρος. Ἐγὼ αὐτὰς τὰς τρεῖς ἔχω ὑπ' ὄψει μου. Τὴν ἐρχομένην Τρίτην ποὺ θὰ παρίσταται καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, συνεννοούμεθα ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀκολούθως ἐρωτωμένη ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει τὴν πρόταξιν τῆς συζητήσεως τῶν ὡς ἄνω ἐπερωτήσεων, κατὰ τὴν ἑξῆς σειράν: Πρῶτον τῆς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ. Δεύτερον τῆς περὶ ΙΔΕΑ καὶ τρίτον τῆς ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς εἰρηνεύσεως, ἰσοπολιτείας κλπ.

Δ. Ἰατρίδης. Κύριε Πρόεδρε, διὰ τὸν ΙΔΕΑ ἔχω καὶ ἐγὼ ὑποβάλλει σχετικὴν ἐπερώτησιν καὶ θὰ ἤθελον νὰ συσχετισθῇ ἡ συζήτησίς της.

Πρόεδρος. Τὸ γνωρίζω, κ. συνάδελφε.

Συνεχίζεται ἡ συζήτησις τῆς ἐπερωτήσεως περὶ ἐλαίου.

Ὁ κ. Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Παπανδρέου. Ἡ ἐπερώτησις διὰ τὸ ἔλαιον, διεξήχθη κατὰ τρόπον ἐξαίρετον, ὁ ὁποῖος παρέσχε καὶ πάλιν τὴν ἀπόδειξιν, πόσον χρήσιμος εἶναι ἡ λειτουργία τῆς Ἀντιπολιτεύσεως εἰς τὴν Βουλήν. Διότι ἤσκησε, πράγματι, ἔλεγχον καὶ δημιουργικὸν καὶ καλόπιστον, καὶ ἐπεβεβαιώθη πανταχόθεν, ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἡ ὁποία θὰ ἐξυπηρέτει καὶ τοὺς παραγωγοὺς καὶ τὴν κατανάλωσιν καὶ τὸ γενικώτερον οἰκονομικὸν συμφέρον τῆς χώρας. Καὶ διεπιστώθη, ἐπίσης, εἰς πόσον βαθμὸν βαρεῖαι εἶναι αἱ εὐθῦναι τῆς Κυβερνήσεως.

Κύριοι βουλευταί, ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ πολιτικὴ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου: Πρῶτον, πρέπει νὰ ἐξυπηρετῇ τοὺς παραγωγούς. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς παραγωγοὺς ἐλαίου, ἰσχύουν, βεβαίως, κατ' ἀρχήν, τὰ γενικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀπαραίτητα δι' ὅλον τὸν ἀγροτικὸν κόσμον. Εἶναι ἡ ἐπάρκεια καὶ ἡ ἔγκαιρος χορήγησις τῶν ἀγροτικῶν δανείων. Ἐπίσης ἡ ἐπάρκεια καὶ ἡ εὐθηνία τῶν λιπασμάτων. Αὐτὰ εἶναι τὰ γενικὰ μέτρα.

Εἰδικώτερον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐλαιοπαραγωγήν, ἐπιβάλλεται, ἐπίσης, ἡ ἔγκαιρος προληπτικὴ μέριμνα, ἐναντίον τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας καί, ὅταν ἡ ἀσθένεια ἐκδηλωθῇ, ἡ ἀποτελεσματικὴ καταπολέμησις αὐτῆς. Αὐτὰ εἶναι τὰ μέτρα διὰ τὴν παραγωγήν. Ἔρχεται, ἔπειτα, ἡ προστασία τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος, χάριν τοῦ παραγωγοῦ.

(Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τὴν προεδρικὴν ἕδραν καταλαμβάνει ὁ Β' Ἀντιπρόεδρος κ. Β. Βύζας).

[5.22]

[5.26]

Πότε κινδυνεύει ὁ παραγωγός; Ὅταν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παραγωγῆς, ἡ προσφορὰ εἶναι μεγάλη, αἱ τιμαὶ εἶναι μικραὶ καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ παραγωγοῦ εἶναι καταθλιπτικαί. Διότι πρέπει νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ σύνολον τῶν δανεισμῶν, τοὺς ὁποίους ἔχει ὑποστῆ καὶ πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν καὶ πρὸς τοὺς ἰδιώτας.

Ἐκείνην τὴν ὥραν, ὅπως πρέπει νὰ συμβαίνῃ διὰ τὸ σύνολον τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς, ὀλίγον πρὸ τῆς συγκομιδῆς, πρέπει νὰ ἔχῃ πλήρη οἰκονομικὴν ἐπάρκειαν, διὰ νὰ μὴ ὑποστῇ ἐκμετάλλευσιν. Εἶναι στοιχειώδης ἀρχὴ καὶ μόνον Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι στεροῦνται πείρας κυβερνητικῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ γνωρίζουν αὐτὴν τὴν ἁπλῆν καὶ στοιχειώδη ἀλήθειαν. Θὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν ἀγροτικὸν κόσμον μόνον ὅταν ἀποκτήσωμεν ἐπίγνωσιν αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ὅτι ἕνα μῆνα πρὸ τῆς συγκομιδῆς πρέπει νὰ εἶναι γεμᾶτες οἱ τσέπες του, πρέπει νὰ ἔχῃ πλήρη ἐπάρκειαν, ὥστε νὰ μὴν ὑπόκειται εἰς τὸν ἐκβιασμὸν οὐδεμιᾶς ἐκμεταλλεύσεως. Καὶ πρὸς τοῦτο χρειάζονται δύο μέτρα, πρῶτον, ἡ ἐπάρκεια τῶν ἀγροτικῶν δανείων, καὶ δεύτερον, ἡ συγκέντρωσις τοῦ προϊόντος ἐκ μέρους τοῦ Κράτους εἰς λογικὰς τιμάς.

Μὲ τὰ δύο αὐτὰ μέτρα ἐξασφαλίζεται προστασία τῆς τιμῆς τοῦ προϊόντος. Ἀλλ' ἐνῷ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπέρχεται ἡ προστασία τοῦ ἐλαιοπαραγωγοῦ, ἐπέρχεται ταὐτοχρόνως καὶ ἡ προστασία τῆς καταναλώσεως. Καὶ τοιουτοτρόπως εὑρίσκονται ὄχι εἰς ἀντίθεσιν, εὑρίσκονται εἰς πλήρη ἐναρμόνισιν τὰ συμφέροντα παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως. Διότι τὸ Κράτος θὰ διαθέτῃ ἀποθέματα εἰς λογικὰς τιμάς, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ καθίσταται ρυθμιστὴς τῶν τιμῶν τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐλαττώσεως τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ἐνδεχομένης ὑψώσεως τῶν τιμῶν. Ἀποτελεῖ ἐπομένως στοιχειώδες καθῆκον πάσης συνετῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἐξασφαλίσῃ ἐπαρκῆ συγκέντρωσιν καὶ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῶν τιμῶν διὰ νὰ ἐπεμβαίνῃ πρὸς ρύθμισιν. Ἐὰν ἀκολουθήσῃ αὐτὴν τὴν πολιτικὴν μία Κυβέρνησις εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἔχῃ ἐπιτελέσει ὁλόκληρον τὸ καθῆκον της καὶ πρὸς τὴν παραγωγὴν καὶ πρὸς τὴν κατανάλωσιν. Αὐτὴ εἶναι ἡ στοιχειώδης πολιτικὴ τοῦ ἐλαίου ἀπέναντι τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως. Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὸ θέμα τῆς Ἐξαγωγῆς. Ἀμφιβολίαι ἔχουν προκύψει πόση ἀκριβῶς εἶναι κατ' ἔτος ἡ παραγωγὴ τοῦ ἐλαίου, πόση εἶναι ἡ κατανάλωσις καὶ πόσον τὸ περίσσευμα πρὸς ἐξαγωγήν. Δὲν ὑπάρχει σύμπτωσις ἀπόψεων. Γενικῶς ὅμως συνομολογεῖται ὅτι πράγματι κατὰ μέσον ὅρον ἡ παραγωγή μας περισσεύει ὀλίγον ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν, ὅτι ἐὰν εἶναι 105, 110, πάντως γενικὴ εἶναι ἡ ἀναγνώρισις ὅτι περίπου 90 χιλιάδες τόννοι εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ κατανάλωσις καὶ πέραν αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ ὑπάρχει περίσσευμα πρὸς ἐξαγωγήν. Μέγα εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς ἐξαγωγῆς καὶ χρειάζεται ἄπειρον προσοχὴν εἰς τὴν διαχείρισιν. Διατί; Διότι ἐὰν λησμονήσωμεν ὅτι βάσις ἀσφαλοῦς καταναλώσεως εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἀγορὰ ἡ ὁποία ἀπορροφᾷ 90.000 τόνους καὶ ἀποφασίσωμεν ἐξαγωγὴν καὶ ἀντικατάστασιν μὲ σπορέλαιον, εἶναι ἐνδεχόμενον, ἐὰν ἡ ἐξαγωγὴ αὐτὴ δὲν ἐξασφαλισθῇ καὶ εἰς τὰ προσεχῆ ἔτη, νὰ ἔχωμεν συνηθίσει τὴν κατανάλωσιν εἰς τὸ σπορέλαιον καὶ ὡς γεῦσιν καὶ ὡς τιμὴν καὶ τότε τὸ ἔλαιον θὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ἀσφαλῆ του κατανάλωσιν.

Ἡ ἀξία μιᾶς σώφρονος Κυβερνήσεως εὑρίσκεται εἰς τὴν στάθμισιν ἀκριβῶς αὐτοῦ τοῦ παράγοντος. Ἐὰν βεβαίως, ἐξασφαλίσῃ ἐξωτερικὰς ἀγορὰς κατὰ πάγιον τρόπον εἰς καλὰς τιμάς, τότε βεβαίως δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ὄχι μόνον τὸ περίσσευμα, ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς ἄλλης παραγωγῆς καὶ νὰ συνηθίσωμεν τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν καὶ εἰς ἓν μέρος σπορελαίου. Διότι, μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐξασφαλίζομεν καὶ μεγαλυτέρας τιμὰς εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ συνάλλαγμα εἰς τὴν χώραν. Ἀλλὰ δὲν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι κατ' ἔτος θὰ εἶναι δυνατὸν ὡρισμένη ποσότης Ἑλληνικοῦ ἐλαιολάδου νὰ ἐξάγεται εἰς καλὰς τιμάς. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέχωμεν τὸ θέμα τῆς ἐξαγωγῆς, διαρκῶς ἀνησυχοῦντες μήπως ἀφαιρέσωμεν τὴν μόνην ἀσφαλῆ βάσιν καταναλώσεως τοῦ ἐλαιολάδου, τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Τὸ σπορέλαιον ἐπιτρέπεται νὰ εἰσαχθῇ μόνον ἐφ' ὅσον εἶναι ἐξησφαλισμένη ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ἐλαιολάδου εἰς καλὰς τιμάς. Ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι ἐξησφαλισμένη ἡ ἐξαγωγὴ εἰς καλὰς τιμὰς καὶ βεβομένου ὅτι παράγομεν περισσότερον ἀπὸ ὅσον καταναλίσκομεν, ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ σπορελαίου εἶναι ἀντεθνικὴ πρᾶξις. Αὐτὴ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ πολιτικὴ τοῦ ἐλαίου. Καὶ συμβαίνει μὲ τὸ θέμα, ὡς βουλευτὴς Λέσβου ἐπὶ δεκαετηρίδας, νὰ ἔχω καὶ προσωπικῶς ἀσχοληθῇ, ὥστε εἰλικρινῶς νὰ ἀπορῶ πῶς εἶναι δυνατὸν ἐπὶ τοιούτων στοιχειωδῶν πλέον οἰκονομικῶν ἀληθειῶν νὰ ὑπάρχουν διαφωνίαι καὶ παραλείψεις τῶν Κυβερνήσεων.

Μ. Γαληνός. Ἐπιτρέπετε μίαν διευκρίνησιν; Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχω ὑπ' ὄψιν μου ὡς πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς ἐξ Ἑλλάδος ἐλαιολάδου προπολεμικῶς, ὅτε ἡ ἐμπορία τοῦ ἐλαίου καὶ πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν ἦτο ἀπολύτως ἐλευθέρα, βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδέποτε ἡ Ἑλλὰς κατώρθωσε νὰ ἐξαγάγῃ κατὰ μέσον ὅρον τοὺς 13.000 τόννους ἐλαιολάδου.

Ὑπάρχει ἡ μοναδικὴ περίπτωσις τῆς ἐξαγωγῆς 28.000 τόννων κατὰ τὸ 1939, πάντοτε ὅμως ἐξήγομεν 6.000, 8.000, 10.000 κλπ. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι οὐδέποτε παρουσιάσθη ἔλλειψις εἰς τὸ ἐσωτερικόν, διότι πάντοτε τὸ περίσσευμα τῆς παραγωγῆς δὲν τὸ ἐκάλυπτεν ἡ ἐξωτερικὴ ἀγορὰ καί, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν σας, κύριε Πρόεδρε, ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον πρῶτον, ἡ διεθνὴς κατανάλωσις ἐλαιολάδου ἐμειώθη καὶ δεύτερον ἡ διεθνὴς παραγωγὴ ἐλαιολάδου ηὐξήθη, θὰ πρέπει νὰ συναγάγητε τὸ συμπέρασμα ὅτι θὰ εἶναι ἔτι δυσκολωτέρα ἡ ἐξαγωγὴ μονίμως ποσοτήτων μεγάλων καὶ ἐπομένως, ἀπὸ τὴν νέαν ἐσοδείαν καὶ πέραν, ἄδειαι ἐξαγωγῆς δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ ἔλθουν εἰς σύγκρουσιν μὲ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Γ. Παπανδρέου. Μὲ ὅσα εἴπατε ἐπιβεβαιώνετε καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τοὺς συλλογισμούς μου.

Μ. Γαληνός. Ἀπολύτως.

Γ. Παπανδρέου. Καὶ τώρα ἐρχόμεθα εἰς τὴν κριτικὴν τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Βαρύνεται μὲ τὴν σκληροτάτην εὐθύνην, πρῶτον, ὅτι δὲν ἔλαβε μέτρα ἡ προκάτοχος Κυβέρνησις ἐκ τῆς ὁποίας ἔχει ἀπορρεύσει καὶ ἡ σημερινὴ πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας, τοῦ δάκου. Ὑπῆρξε τραγικὴ ἡ ἀπώλεια τῆς παραγωγῆς καὶ μόνον ἡ τοιαύτη εὐθύνη ἤρκει διὰ τὴν ἀνατροπὴν μιᾶς Κυβερνήσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη βαρυτάτη ἀναδρομικὴ εὐθύνη. Ὑπάρχει ἐπίσης καὶ μία δευτέρα εὐθύνη βαρύνουσα ἀμέσως τὸν σημερινὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι δὲν ὑπῆρξε συγκέντρωσις τοῦ ἐλαίου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκθλίψεως. καίτοι πανταχόθεν ζητηθεῖσα.

Ἐὰν ὑπῆρχεν ἐπαρκὴς συγκέντρωσις δὲν θὰ συνέβαινε τὸ σημερινὸν δρᾶμα τοῦ ἐλαίου τῶν 40 δραχμῶν. Ἰδοὺ αἱ δύο ἀναμφισβήτητοι καὶ βαρύταται εὐθῦναι τοῦ παρελθόντος. Καὶ ὑπάρχει καὶ μία τρίτη εὐθύνη ἀφόρωσα τὰ λαμβανόμενα σήμερον μέτρα. Μετὰ τὰ σφάλματα καὶ τὰς εὐθύνας τοῦ παρελθόντος, ἐν ὄψει τῆς καταστάσεως ἡ ὁποία διαμορφοῦται, ποῖα μέτρα ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν πρὸς ἀντιμετώπισιν; Ἐλήφθησαν τὰ χειρότερα. Καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν τὸ ἔλαιον ἔφθασε τὰς 40 δραχμὰς τὰς ὁποίας δὲν εἰσπράττει ὁ μικρὸς παραγωγός, ἀλλ' εἰσπράττουν οἱ διάφοροι ἐκμεταλλευταὶ καὶ τὰς ὁποίας πληρώνει ὁ μοχθῶν Ἑλληνικὸς λαός. Καὶ θὰ ἐπεθύμουν τώρα, ἀπευθυνόμενος πρὸς ὡρισμένα ὄργανα τοῦ Κυβερνητικοῦ Τύπου, τὰ ὁποῖα μυκτηρίζουν τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, διότι ἀπησχολήθη μὲ τὴν πατάτα, τὸν βάμβακα, σήμερον μὲ τὸ ἔλαιον καὶ αὔριον μὲ τὸν καπνόν, νὰ τὰ πληροφορήσω, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν μιᾶς ἀληθοῦς ἀποστολῆς μας, ὅταν ἀσχολούμεθα μὲ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα καθὼς καὶ μὲ τὰς τιμάς των, διὰ τὸν μοχθοῦντα Ἑλληνικὸν λαόν. (Χειροκροτήματα).

Δὲν ἦτο ἀνάξιον τοῦ Σώματος νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὴν πατάτα, διότι καὶ οἱ παραγωγοὶ γεωμήλων εἶναι Ἕλληνες ἀγρόται καὶ ἀποτελοῦν μέγαν ἀριθμὸν καὶ ἡ κατανάλωσις τῶν γεωμήλων γίνεται ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους ἀνθρώπους καὶ ἡ τιμή των δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς ἀφίσῃ ἀδιαφόρους. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸν βάμβακα καὶ τὸ ἴδιον καὶ εἰς μείζονα βαθμὸν συμβαίνει καὶ μὲ τὸ λάδι. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ σημερινὴ Κυβέρ-

[5.27]

νησις μὲ τὰ μέτρα της, μὲ τὰς παραλείψεις της ἄφησε νὰ φθάσῃ τὸ λάδι 40 δραχμὲς εἶναι ἕνα γεγονός, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διευκρινισθῇ ἀπὸ τὸ βῆμα καὶ πρέπει νὰ καταλογισθῇ μὲ σκληρότητα ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἀποτελεῖ κακοπιστίαν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, δημαγωγίαν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, ὅταν ἀνερχόμενοι εἰς τὸ βῆμα διαπιστοῦμεν τὸ γεγονὸς καὶ καταλογίζομεν βαρυτάτην εὐθύνην. Μία Κυβέρνησις ἡ ὁποία ἠδύνατο, ἐὰν εἶχε πρόνοιαν, νὰ κρατήσῃ τὸ λάδι εἰς τὰς κανονικὰς τιμὰς καὶ τὸ ἄφησε νὰ φθάσῃ 40 δραχμὰς ἔχει δώσει ἀπόδειξιν ἀναξιότητος.

Μ. Γαληνός. Δὲν τὸ ἄφησε, τὸ ἔσπρωξε.

Γ. Παπανδρέου. Θὰ ἔλθω καὶ εἰς τὰ σημερινὰ μέτρα. Τὸ ἄφησεν ἐλλείψει συγκεντρώσεως.

Εὑρίσκομαι ἀκόμη εἰς τὰς εὐθύνας τοῦ παρελθόντος.

Καὶ ἔρχομαι τώρα, εἰς τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴν τὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσαν αἱ ἰδικαί της ἀναξιότητες καὶ παραλείψεις τοῦ παρελθόντος. Ἐξέλεξε τὸ χειρότερον μέτρον. Ἐξησφάλισε πράγματι δίπλωμα, τῆς πλέον ἀτυχοῦς εὑρεσιτεχνίας. Εἶναι τὸ «τυποποιημένον ἔλαιον». Ἐνώπιον αὐτῆς τῆς καταστάσεως, μία ὑπάρχει ἁπλῆ λύσις, ἡ ἔκδοσις μιᾶς ἀγορανομικῆς διατάξεως, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεώνῃ ὅλα τὰ παντοπωλεῖα, ὅσα ἔχουν ἔλαιον ἑνὸς τύπου, νὰ ἔχουν καὶ τὸν ἄλλον, νὰ ἔχουν καὶ σπορέλαιον καὶ ἔλαιον.

Μ. Γαληνός. Καὶ ἀγνά.

Γ. Παπανδρέου. Αὐτὸ ἐννοεῖται. Καὶ ἡ ἐπιλογὴ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν ἀγοραστήν, θέλει σκέτο σπορέλαιον, θέλει σκέτο λάδι, θέλει νὰ ἀγοράσῃ λίγο καὶ λίγο καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἀνάμιξιν. Δὲν χρειάζεται καμμία χημικὴ κατάρτισις διὰ νὰ γίνῃ ἡ πρόσμιξις. Διατί λοιπὸν εἶναι ἀναγκαία ὅλη αὐτὴ ἡ βιομηχανία τῆς προσμίξεως; Ἀποτελεῖ βαρύτατον λάθος τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἐσκέφθη ὅτι δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴν τὴν κρίσιν ἡ ἐφεύρεσις τοῦ τυποποιημένου ἐλαίου.

Κύριοι βουλευταί, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συνέβη κατὰ τὰς προηγουμένας συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν θεμάτων, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ συμβῇ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν.

Εἰς τὸ νομοσχέδιον διὰ τὰ γεώμηλα, τὸ ὁποῖον ἐπέτρεπε τὴν συνέχειαν τῆς ἀτελοῦς εἰσαγωγῆς κατὰ τόπον παραβιάζοντα καὶ τὸ Σύνταγμα, ἡ σχετικὴ διάταξις ἀπηλείφθη κατόπιν τοῦ ἐλέγχου τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Συνέβη τὸ ἴδιον καθ' ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὸν βάμβακα. Θὰ πρέπει νὰ συμβῇ τὸ ἴδιον καὶ σήμερον. Τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις τῆς ὑποχρεωτικῆς προσμίξεως ἐλαίου καὶ σπορελαίου πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ. Πρέπει νὰ ἀξιωθῇ ἀπὸ τὸ σύνολον τοῦ Σώματος χωρὶς διακρισιν παρατάξεων ἡ ἐγκατάλειψις αὐτοῦ τοῦ μέτρου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀντιαγροτικόν, τὸ ὁποῖον, ἐὰν πρόκειται νὰ τὸ ἀναλύσωμεν εἰς τὰ στοιχεῖα του, πρῶτον, δημιουργεῖ ὑποψίας εὐνοιῶν, δεύτερον, ὁδηγεῖ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ εἰς τὴν νοθείαν καὶ ἐν γένει βλάπτει καὶ τὸν παραγωγὸν καὶ τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἐλαίου.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι, ὅτι ἡ κατάστασις κρίσεως τῆς τιμῆς τοῦ ἐλαίου, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη, ὀφείλεται εἰς τὰς εὐθύνας, εἰς τὰς παραλείψεις, εἰς τὴν ἀναξιότητα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ λαὸς πρέπει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι, ἐὰν τὸ λάδι ἔχῃ 40 δρχ. εἶναι εἰς ἀκέραιον ὑπεύθυνος, ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις. Καὶ διὰ νὰ μὴ συνεχισθῇ ἡ κατάστασις εἰς τὸ μέλλον, πρέπει νὰ καταργηθῇ αὐτὴ ἡ εὑρεσιτεχνία, εἰς τὴν ὁποίαν κατέφυγεν καὶ νὰ ὑποχρεωθοῦν μὲ ἀγορανομικὴν διάταξιν, τὰ παντοπωλεῖα, νὰ διαθέτουν καὶ ἔλαιον καὶ σπορέλαιον ἀνέθευτα. Καὶ νὰ ἀφήσωμεν εἰς τὸν Λαόν, νὰ κάμῃ μόνος του τὴν ἐκλογήν, τὴν πρόσμιξιν καὶ τὴν καταβίκην τῆς Κυβερνήσεως. (Χειροκροτήματα).

Πρόεδρος. Ὁ κ. Πολυχρονίδης, ἔχει τὸν λόγον.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριοι βουλευταί, ἡ ἐπερώτησις ἐπὶ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς διὰ τὸ ἔλαιον εἶναι γεγονὸς ὅτι ἀνεπτύχθη πληρέστατα ὥστε ἡ ἐνημέρωσις τῆς Βουλῆς νὰ εἶναι πλήρης. Ἀλλὰ πέραν τῆς Βουλῆς καὶ κάθε πολίτης ἐνημερώθη, διότι ἡ κατανάλωσις εἶναι ἐκείνη ποὺ πρώτη ἠσθάνθη τὰς συνεπείας τῆς καταστρεπτικῆς πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐλαίου.

Λυποῦμαι εἰλικρινῶς, διότι μία συζήτησις ποὺ ἀφορᾷ ἕνα βασικὸν εἶδος διατροφῆς τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον, ὅπως καὶ τὸ ψωμί, ἐπηρεάζει τὸ κόστος τῆς ζωῆς, δὲν παρακολουθεῖται ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀπαραίτητον νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, καθόσον πρόκειται περὶ θέματος ποὺ ἐλπίζω ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ θὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἄποψιν, ὅτι ἄνευ καθυστερήσεως θὰ πρέπει νὰ καταργηθοῦν ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀποφάσεις περὶ προσμίξεως τοῦ ἐλαιολάδου.

Καὶ ὅσον δυνατὸν τὸ ταχύτερον γίνει τοῦτο ὑπάρχει δυνατότης νὰ σταματήσῃ ὁ κίνδυνος τῆς ἀνατιμήσεως τοῦ ἐλαίου. Τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου κ. συνάδελφοι εἶναι τὸ θέμα ποὺ ἀπησχόλησε πάντοτε τὰς ἑκάστοτε Βουλὰς καὶ Κυβερνήσεις καὶ νομίζω ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ καταναλωθῇ φαιὰ οὐσία τοῦ ἐγκεφάλου διὰ νὰ δοθῇ λύσις εἰς οἱανδήποτε περίπτωσιν σχετικὴν μὲ τὴν παραγωγήν, τὴν συγκέντρωσιν καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ ἐλαίου εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ ἀπορῶ πῶς εὑρέθησαν ἄτομα τὰ ὁποῖα ἔδωσαν τὴν λύσιν αὐτὴν διαπράξαντα οὕτω τεράστια σφάλματα. Διότι τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου εἶναι ἕνα θέμα ἁπλούστατον ὡς μὲ σαφήνειαν ἀνέπτυξεν ὁ Ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τῶν Φιλελευθέρων.

Πρῶτον θέμα εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς παραγωγῆς. Καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας κ. Ἀβέρωφ ἐξήγγειλεν ὅτι εἶχον ληφθεῖ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα διασφαλίσεως καὶ προστασίας τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐλαίου καὶ ὅμως εἶμαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς πληροφορήσω κ. συνάδελφοι, ὅτι οὐδὲν θετικὸν καὶ οὐσιαστικὸν μέτρον ἐπραγματοποιήθη, διότι ὅταν ἐφέτος ποὺ προμηνύεται μία παραγωγὴ ἀρκετὰ καλὴ μέχρι τῆς στιγμῆς ἡ Κυβέρνησις δὲν κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀποφάσεις διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου, πρᾶγμα ποὺ θέτει εἰς ἀγωνίαν τοὺς παραγωγοὺς τῆς χώρας, τότε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁμιλῶμεν σοβαρῶς περὶ λήψεως μέτρων προστασίας τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς. Ὑπῆρχον περιφέρειαι ἐλαιοπαραγωγικαὶ κ. συνάδελφοι αἱ ὁποῖαι ἦσαν διατεθειμέναι νὰ ἐφαρμόσουν τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου διὰ τοῦ παραθείου καὶ ἐζήτησαν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν πρωτοβουλίαν των αὐτὴν καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἔλαβεν οὐδὲ στοιχειώδη πρόνοιαν ἐφοδιασμοῦ τῶν παραγωγῶν αὐτῶν διὰ μηχανοκινήτων ψεκαστήρων, διὰ παραθείου, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀπαραίτητοι εἰς τὸ σύστημα αὐτό, οἱ δὲ ἐλάχιστοι διατεθέντες μέσῳ τῆς Α.Τ.Ε. εὑρέθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἄχρηστοι ὥστε μία Ἑταιρεία τοῦ Πειραιῶς νὰ δεχθῇ σιωπηρῶς τὴν ἐπανεπιστροφὴν των πρὸς ἐπιδιόρθωσιν, μολονότι αὕτη τοὺς εἶχεν προμηθεύσει, διὰ νὰ ἀποφευχθῇ τὸ σκάνδαλον. Βλέπετε, συνεπῶς, ἐκ τοῦ περιστατικοῦ αὐτοῦ καὶ μόνον ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν οὐσιαστικὴν καὶ σοβαρὰν πρόνοιαν ἔλαβε διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου, ἔχει μόνον ὡς ὤφειλεν ἐν τῷ συνόλῳ ἀλλὰ οὐδὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν ἐνίσχυσεν. Μόνον πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσθη ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν παραγγελία μηχανοκινήτων ψεκαστήρων, ἀλλὰ δυστυχῶς ὅταν αὐτοὶ φθάσουν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ θὰ εἶναι ἄχρηστοι, διότι ἡ καταστροφὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου θὰ ἔχῃ συντελεσθῇ πλήρως.

Ι. Κονταράκης. Κύριε συνάδελφε, ὡς θὰ ἐνθυμῆσθε εἰς τὴν γενομένην σύσκεψιν τῶν Βουλευτῶν τῶν ἐλαιοπαραγωγικῶν περιφερειῶν καὶ τῶν ἁρμοδίων ὑπεστηρίχθη, νομίζω, ὅτι δὲν θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' ὅσους ἐπιθυμοῦν τοῦτο ἡ καταπολέμησις τοῦ δάκου. Ἐπίσης ὡς θὰ ἐνθυμῆσθε οἱ εἰδικοὶ ὑπεστήριξαν εἰς τὴν σύσκεψιν ἐκείνην ὅτι δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον ἐὰν εἶναι ἀποτελεσματικὴ ἡ μέθοδος τῆς διὰ παραθείου καταπολεμήσεως τοῦ δάκου.

Π. Πολυχρονίδης. Κύριε συνάδελφε, ἐπειδὴ προέρχομαι ἀπὸ ἐλαιοπαραγωγικὴν περιφέρειαν καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἔχω ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέμα τοῦ ἐλαίου, ἔχω

[5.1]

[5.2B]

Νοε [1956] [6.1]

Χαιρετισμός πρός τούς Ἑλληνοαμερικανούς
ὅταν πῆγε στά Ἡν. Ἔθη νά ὑπερασπισθῇ
τό Κυπριακό. Ὑποδέχω ὁ Καραμανλῆς

~~Ἀπεσθύνω δεμμόν χαιρετισμόν πρός ὅλους τοὺς Γενικομένους ἀδελφούς μας.-~~

Ἐρχόμενος εἰς τὰ Ἀπαρ. Πολιτ. δεῖ νὰ ὑπεροιοπιάθω ἐνώπιον τοῦ Ἀν. Ἐδνίου ~~[illegible]~~ τὴν ἱερὰν ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ αἰτιμία τῶν ἀδελφῶν μας Κυπρίων, ἀνθαιρεῖ τὴν ὑποχρεώσιν ~~[illegible]~~ νὰ ἀπευθυνθῶ πρῶτον πρὸς Ἐσᾶς, τοὺς Γενικομένους ἔχοντας καὶ νὰ Σᾶς ἀπευθύνω ~~[illegible]~~ τὸν πρέον δεμμόν χαιρετισμόν.

Ἐπιθυμῶ νὰ Σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ~~[illegible]~~ εἰμεῖς ὅλοι εἰς Ἑλλάδος παρακολουθοῦμεν μὲ ἀμερίστον ἐνδιαφέρον καὶ μὲ δαυμασμόν τὰς ἐπιδόσεις Σας εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς

tę nowowiernię przez nas wiarę
zaprowadzić na tę bezwzględnie
w Kampanii w Episkopie wyz-
pieszonej wojska. ~~[illegible]~~ co oraz
tę wojskową tę przyszłą wyprawie-
nię Europejską

~~[illegible]~~ Dzisiaj w przypisie ale
o Ess. jako dla przyszłości wolę wiarę
wprowadzić nawet tę lepszą
obyczaj tów wojskowych nas tę nawet
tę nas przypisu wiarę ściśle
ściśle nas ujmuje nas widzimy
tendencyi wprowadzić się tu
przekupać Ojca i tu wolę
pod tę. Wolę mu nas o
jego dla tów wiarę nad gorą-
cym epizodzie w ewangelii tu
Episkopa, się wiarę ~~[illegible]~~ o jako
że tam dzisiaj nas zapar

Ἐξ ἐγνωμονεῖ καὶ ἐξ παραφύσει.
Δὲν εἶναι ἀναγκη νὰ ἐξ λαβῶ
πόσον ὀλιγοῖ καὶ βαθῆς εἶναι οἱ
δεσμοὶ τῆς Ἑλλάδος με τὴν Κυπρίαν
Ἀρχιλίας, πόσον παραγγυρὸν εἶναι
οἱ δρόμοι τοῦ ὁποίου αἱ γυραι
μας πορεύονται. Καὶ δὲν εἶναι
ἀναγκη νὰ ἐξ εἶπω ὁτι ~~ἐξ~~
~~ἐπ~~ δεωρούμεν ὑμᾶς ὡς ἐκ τῶν
πολυμωλεμον δεσμῶν πρὸς
ἀνδρῶν τῆς δύο γυρᾶς μας.
Ἐγόγαλον τὸν ἐγγ. μᾶν, ἀγαπητὸν
φίλον, ἐξ εὐγαριστῶ δὲ τὴν ὁρ-
δεμμον ὑποστήριξιν ~~τὸ~~ ἐξ ἐξ
τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον διεξάγομεν
δὲ τὴν ἐγκυδρίαν τῶν ἐπιτρί-
ων. Ἐξ ἐλπιζῶ νὰ μεινοῦ
γαλιστὴ νὰ μὲ βοηθῆτε μεγάλ-
ῶν ἀγῶν μας δικαιοῦ καὶ ἀποδωνῶμεν

[6.5]

Ες 420.000 αδεργούς και
εγκαθεριαν και

Πατριαρχεῖο [7.1]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. _____ Ἐν Ἀθήναις, τῇ ..... 195...

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

Περί τῆς ἐπιχορηγήσεως εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον

Διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1151 τῆς 19.8.1955 ἐγγράφου τοῦ ἐν Κων/πόλει Β.Γενικοῦ Προξενείου ὑπεβλήθη ὁ Προϋπολογισμός τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου χρήσεως 1955-56. Τό σύνολον αὐτοῦ ἀναβιβάζεται εἰς 1.600.000 Δ.Τ., ἐν αὐτῷ δέ προβλέπεται ἔλλειμμα πρός κάλυψιν ἐκ 450.000 Δ.Τ.

Πρός ἀντιμετώπισιν τῆς αἰτουμένης ταύτης αὐξήσεως, τό Β. Ὑπουργεῖον ἐμερίμνησεν ὅπως ἡ ἀποστολή τῆς ἐπιχορηγήσεως εἰς τό Γενικόν Προξενεῖον Κων/πόλεως γίνεται δι' ἐπιταγῆς ἐπί Νέας Ὑόρκης, δι' ἧς κατέστη δυνατόν νά ἀποσταλῇ ἡ αἰτουμένη αὔξησις χωρίς νά ὑπάρξῃ νέα ἐπιβάρυνσις τοῦ κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Καί ταῦτα μέν ἀπεφασίσθησαν κατά Σεπτέμβριον-Ὀκτώβριον 1955. Νῦν ζητεῖται περαιτέρω αὔξησις ὑπό Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐπικαλουμένων τήν ἀπό τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον ὕψωσιν τοῦ τιμαρίθμου ζωῆς ἐν Τουρκίᾳ.

Ἐπί τοῦ αἰτήματος τούτου δέον νά παρατηρηθῶσι τά ἀκόλουθα :

Εἰς τόν προϋπολογισμόν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ ἔτους 1955-56 ἐχορηγήθη αὔξησις 28% περίπου εἰς τούς Μητροπολίτας, ἐμφανιζομένη ὡς αὔξησις τοῦ " ἐπιδόματος φιλανθρωπίας", διά δέ τό λοιπόν προσωπικόν αὔξησις 20% . Ταῦτα ἐνῶ, ὡς ἀναφέρει ὁ Πρόξενος κ. Β. Θεοδωρόπουλος, ὁ τιμάριθμος ἀπό προγενεστέρας αὐξήσεως τοῦ ἐπιδόματος κατά τήν χρῆσιν 1953-54 εἶχεν αὐξηθῇ κατά 15% περίπου. Ἐπομένως ὑφίστατο περιθώριον 13% διά τούς Ἀρχιερεῖς καί 5% διά τό λοιπόν προσωπικόν. Οὕτως οἱ Μητροπολῖται λαμβάνουν μηνιαίως ἀπό

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ .....

Ἀριθ. Πρωτ. _____ Ἐν Ἀθήναις, τῇ..... 195...

τοῦ ἔτους 1955-56 ἀντί ποσοῦ Δ.Τ. 1560 2000 Δ.Τ., ποσόν ἐπαρκές διά τήν ἄνετον διαβίωσιν των ἐν Κων/πόλει καί ἀντιμετωπίζον τήν αὔξησιν τοῦ τιμαρίθμου. Διά τοῦ ὑποβληθέντος νέου προϋπολογισμοῦ ζητεῖται παρά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπως οὗτοι λαμβάνουν ὡς μισθόν 2600 Δ.Τ. σύν 330 Δ.Τ., τό δωδέκατον τοῦ διά πρώτην φοράν προτεινομένου ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δώρου Χριστουγέννων καί Πάσχα, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει συνολικῶς 1 1/2 μισθόν δι' ἕκαστον Μητροπολίτην, ἤτοι ἐν ὅλῳ 2990 Δ.Τ. Ταῦτα ἐνῷ εἷς ἱερεύς εἰς τήν περιοχήν Κων/πόλεως λαμβάνει 250 -300 Δ.Τ. μηνιαίως, ὁ ἀρχαιότερος δέ Γυμνασιάρχης τῆς αὐτῆς περιοχῆς περί τάς 1100 Δ.Τ.

Δοθέντος ὅτι ἡ ἄνοδος τοῦ τιμαρίθμου καλύπτεται ἀπό τήν προγενεστέρως χορηγηθεῖσαν αὔξησιν καί ὅτι ὡς ἀνέφερεν ὁ ἐν Κων/πόλει Γενικός Πρόξενος διά σχετικοῦ τηλεγραφήματός του, ἡ Τουρκική λίρα ὑπετιμήθη πράγματι σημαντικῶς κατά τό προσδιοριζόμενον χρονικόν διάστημα ἄνευ ὅμως τῆς ἀντιστοίχου ἀνόδου τοῦ τιμαρίθμου, τό αἴτημα νέας αὐξήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέον. Σημειοῦμεν ὅτι ὁ προϋπολογισμός τῆς νέας χρήσεως θά εἶναι κατ' ἀνάγκην ἀρκούντως βεβαρυμένος εἰς τό κεφάλαιον τῆς ἐκπαιδεύσεως, μή ἀφίνων περιθώριον διά νέας αὐξήσεις τοῦ Πατριαρχικοῦ ἐπιδόματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1956

Σπουδές F. Noel-Baker

(1956)

Τρ Υπηρ
60
15-5-56

[9]

E.O.T.

HOUSE OF COMMONS

3rd May, 1956.

My dear Minister,

It was a great pleasure meeting you in Athens the other day.

You may recall that, among other matters, we discussed the possibility of inaugurating an Air Ferry service across the Adriatic, and that you were good enough to express the interest of your Government.

Since my return to London, I have been developing this scheme, and should be glad to know whether I can proceed a little further with your authorities.

I look forward to hearing from you in the very near future.

With kindest regards,

Yours sincerely,

Francis Noel-Baker

Francis Noel-Baker.

His Excellency Monsieur Constantine Tsatsos,
Office of the Prime Minister of Greece,
Athens,
Greece.